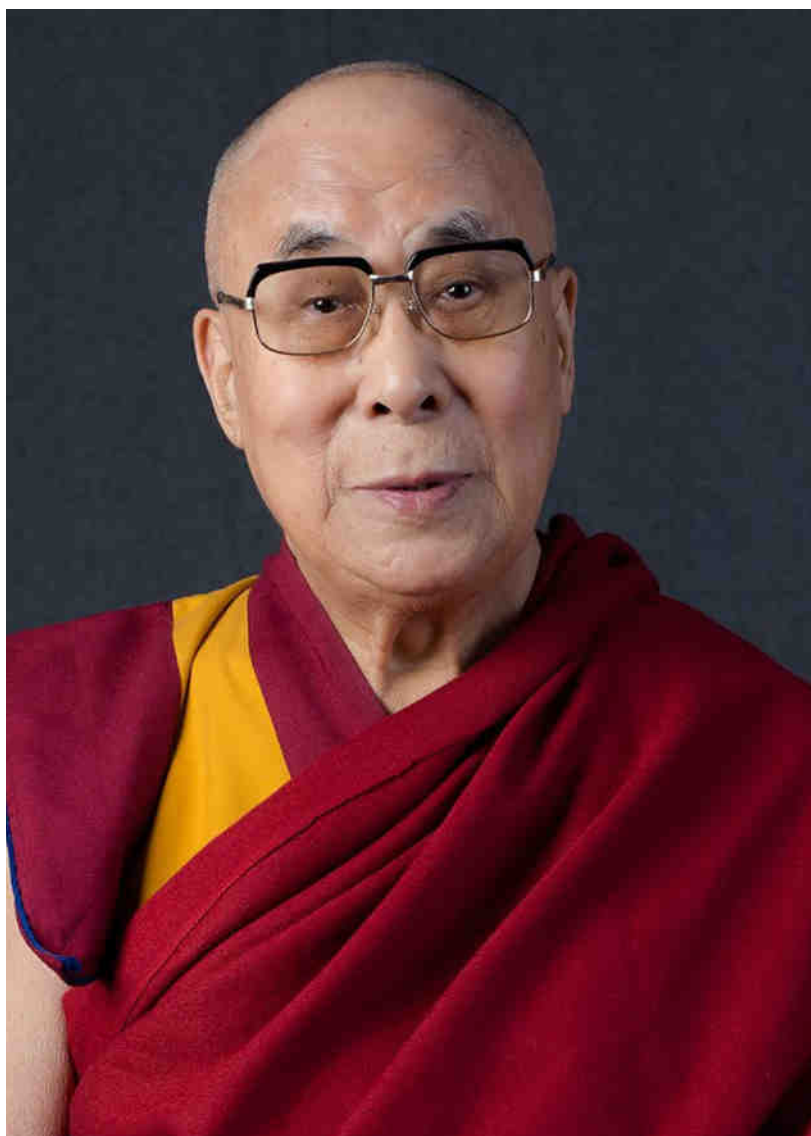






༥ བད་དཀར་ལྷར་བསྐྱལ་ས་འདྲེན་མཆོག་གྲུའི་ཉིག །



༄ བད་དཀར་འཆང་བ་གངས་ཅན་བསྟན་འགྲེའི་མགོན།།

༡༡། །སྒྲོན་འགྲོ་བྱིད་ཡིག་ཉེར་མཁོ་  
ཕྱོགས་བརྒྱས་ཆེས་བྱ་བ་  
བཞུགས་སོ།།



རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སློབ་བཟང་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་མཛད།

ལྷན་སྟོན་དཔེ་མརྫོན་ཁང་།

3037

पुणे येथील पुणे जिल्हा शाळा

इहं पश्यति विदुषी यो देवर्षिर्भुक्तमप्यहम्

**अष्टादशवर्षा**

इति सप्तमः अध्यायः ॥ १७५०-१७५१ ॥

पुष्पदन्त

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

**श्री उपर्युक्तस्य**

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

श्री अथर्ववेदसूक्तम्

दशैः शरीरं दमयन्त्यमरिचं श्वस्यन्तु हृत्पुनः

अथर्ववेदः

**अथ लोकायतस्य चरित्रम्**

सुश्रीगणपतये नमः

दुष्प्रेममेव पश्यन्मया

འཕགས་པ་ལྷན་ཁྲིམས་འཕགས་པ་ལྷན་ཁྲིམས་

ལྷན་སྐྱེལ་མཛོ་དཔར་

**पुर्वोक्तं वदन्त्यत्रैवमप्यर्थः**

देव प्रस्थान - १०००

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

**Cumtub Library**

Siddhanti - Dharmasthala (H.P.V.)

Green Library® 2021

**First Edition: 1000 Copies**

Series Title:

### Rumple Series Six

**Volume Title**

**Abstract** *See this article in the current issue of the Journal*

#### A Compilation of Commercial Texts on the Professions

### Subject

### The steps of two-collections' practices

### Authors

Authors: nielsen@kham (Jens Nielsen) et al. 1357-1419

### Editor and Advisor

### Geshe Khedrub Norsang:

### Executive Editor

Van Looyen Locken (Librarian - Guest Librarian)

### Editorial board

**Lamotrigine Tenzin Rabten**

ISBN: 978-03-9039-67-9

Published by

Gyanta Library, Sikkim - 176067 - Darjeeling

Diet: Karsana (Himachal Pradesh) India

[prashantk@redhat.com](mailto:prashantk@redhat.com)

Printed in New Delhi by Narayana Graphics

༥ མཉམ་འབྲེལ་གླིང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུ་  
མེ་ཏོག་སྤེལ་མ།

༡༡༥༥ དེ་ཡང་ངེས་སྟན་དུ། ལམ་རིམ་ཆེན་པོ་ལས། ཞིང་དམ་པ་  
ལ་དགེ་ཅུ་བསྐྱར་བའི་མཐུ་ལས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློ་ཡི་མཐུ་ངེ་  
རྒྱས་སུ་འགོ་བས། མཉན་ན་ཆོག་མི་བེན། བསམས་ན་དོན་མི་གོ།  
བསྐྱོམས་ན་རྒྱད་ལ་མི་སྦྱེ་བའི་སློ་ཡི་མཐུ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བའི་སྐབས་སུ་  
ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པ་མན་ངག་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་  
ཅག་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་བསམ་སྦྱར་པལ་ཆར་སྡོན་ཉོན་མོངས་ལ་  
གོམས་བའི་དབང་གིས་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྐྱར་ལ་སྦྱོད་ཅིང་རྒྱ་  
ལ་དགེ་བ་འགའ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་སྦྱོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་མི་ཆང་བ་  
དང་། དེ་གསུམ་ཆང་ཡང་འཁོར་བའི་བདེ་འབྲས་ཁོ་ནའི་རྒྱར་འགྱུར་  
བ་མང་ཞིང་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་ཅུ་ཉོན་མོངས་སྐར་མ་ལྟར་གྱུར་པ་  
ནི་རྒྱར་བསྐྱས་ལེབ་མཐོང་ལ་བརྟེན། ཅུ་བའི་སླ་མ་དང་སངས་རྒྱས་  
གྱི་གནས་བྱུང་པར་ཅན་སོགས་ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ན་ཀུན་སྣོང་

གིས་དེ་ཙམ་རྒྱལ་མ་ཆོག་ནའང་ཞིང་རང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་  
 བའི་རྒྱུ་དབང་མེད་དུ་འགྲོ་བས་ཡུལ་རྩ་བའི་སྤྲོ་མ་ཆོག་གས་ཀྱི་ཞིང་  
 དུ་བསྐྱོམས་ནས་གནས་ཁུད་པར་དུ་ཕྱོད་འགྲོའི་བསགས་སྤྱང་ལ་  
 འབད་རྒྱ་ནི་ཉམས་ཏོགས་ཀྱི་སྤྱུ་གུ་འབྱུངས་སའི་ཞིང་ས་འཐུས་ཆང་  
 ཡིན་ཏེ། འདི་མེད་ན་ནི་ལམ་གཙོ་གསུམ་དང་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཏོགས་  
 བ་པར་བཞག་ལམ་ཀྱི་རྟེན་མཛོན་མཐོ་ཙམ་ཡང་ཐོབ་དཀའ་བས་ཕྱོད་  
 ཕྱོད་རིས་སུ་མ་མཆིས་བའི་མཁས་གྲུབ་སྤྱི་དང་ཁུད་པར་རྗེ་བདག་  
 ཉིད་ཆེན་པོ་རང་གིས་ཀྱང་དང་པོར་ཕྱོད་འགྲོའི་རིམ་བ་ལ་བཙོན་བ་  
 རྟུགས་བྲག་མཛད་པ་ནི། ཉམས་མགྱུར་ལས། “ལམ་མཆོག་བསྐྱུབ་  
 ལ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བའི་རྟེན། མ་རྟེན་བར་དུ་ས་ཆོད་མི་འོང་བས།  
 དེ་ཡི་མ་ཆང་མེད་བའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ། སྒོ་གསུམ་སྤྲིག་ལྷུང་བྲི་མས་  
 སྐགས་བ་འདི། ལྷག་པར་ལས་སྤྱིབ་སྤྱིང་བ་གནད་ཆེ་བས། རྒྱན་དུ་  
 སྟོབས་བཞི་ཆང་བར་བསྟེན་བ་གཅེས། རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་  
 ལེན་དེ་ལྟར་བྱས། ཐར་འདོད་ཁྱིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱུང་འཆལ་ལོ།”  
 ཞེས་གསུངས་སོ།

དེས་ན་ཕྱོད་ཕྱོད་དམ་བ་མང་པོས་མཛད་པའི་ཕྱོད་འགྲོའི་ཁྱིད་  
 ཡིག་མཐའ་ཡས་བ་བཞུགས་ཀྱང་ད་ལམ་འདིར་ཁྱིད་རྒྱན་དར་སོ་ཆེ་བའི་  
 ཁྱིད་ཡིག་འགའ་ཞིག་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྐྱིགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་

ནི། དེར་སང་འགའ་ཞིག་ལས་རིམ་སྒོ་སྤྱོད་དང་བསྐྱེད་ཆེན་ལ་སྔོན་འགྲོ་  
བསྐྱེད་དགོས་ཟེར་བ་ཅེས་ལས་སྔོན་འགྲོ་རྣམས་པར་དག་པ་གཏོང་མཁན་  
ཅུང་བ་དང་། འགའ་ཤས་སྔོན་འགྲོ་གཏོང་བར་སྒྲིམ་ཡང་དེ་དག་གི་ཁྱིད་  
ལུང་མན་དག་གི་རྒྱུན་ཅད་གཅོད་མི་བྱེད་པར་དཔེ་ཐོག་སྒོ་རྒྱུ་ཁོ་ནར་  
བྱེད་ཅིང་གང་བྱས་ནའང་འདྲ་འདྲ་འགྲིག་འགྲིག་ཤིང་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་གིས་ལུང་པ་  
བཀའ་སྟེ་ལག་ལེན་འཆལ་འཆོལ་འབའ་ཞིག་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་  
དང་། འགའ་ཞིག་ནི་ཁྱིད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཅེས་ཡང་མི་བཟླ་བར་སྒོ་སྤྱོད་གནས་  
སྤྱོད་དང་མཉམ་དུ་གང་འདོད་ཅི་འདོད་དུ་འབྲམས་པའི་ཁོར་ཅམ་དུ་བྱུག་  
གཅིག་བྱུལ་ནའང་ཁལ་བྱུག་དང་། མཆོད་པ་ཞིག་འབྱུལ་ནའང་མིས་མཐོང་  
དུ་རེ་བ་འབའ་ཞིག །མཆོད་པ་ཞིག་གསོག་ཀྱང་ལག་པས་མཆོད་ཀྱི་ས་གཞི་  
ཡོན་པོར་གཟུང་བའི་ངོས་སུ་བྱང་སྤྱོད་དང་བཅས་འབྱུ་ཆར་རེ་གཏོར་བྱུབ་  
ཅམ་ལ་མཆོད་ཡིན་རྒྱུ་བྱེད་པ། གཟུངས་སྤྱོད་པས་འདྲ་འདོན་ནའང་མཐེ་བོང་  
གིས་སྤོང་དོག་བསྐྱོར་ནས་མདོ་འཛིན་ལ་སྤྱོད་པས་ཀྱང་སེམས་ཀྱིས་རྒྱལ་  
ཁམས་མ་འཁོར་ནས་དམིགས་པའི་སྤོང་དུ་ད་དུང་མི་སྤྱོད་པས་བ་སོགས་  
སྔོན་འགྲོའི་ལག་ལེན་རི་བཞིན་མི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་ཀྱང་ལེ་ལོའི་དབང་  
གིས་མ་དག་རྒྱུན་འབྲམས་སུ་སོང་བ་བདག་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་ཅུང་ཟད་པན་  
དུ་རེ་བས་ཡིན་ནོ།།

དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་འདིའི་ཁྱིད་ལྟར་ཡང་ཁྱིད་ཆེན་བཞི་  
དང་། དམ་ཆོག་རྩི་རྩི། མཁའ་འགྲོའི་སྤྱོད་སྤྱོད་བཅས་ཁྱིད་དུག་པོ་འདིའི་



མན་ངག་གི་རྒྱན་ངེས་པར་ཁུ་བྱུ་བ་བྱེད་དགོས་ཤིང་གཞན་རྣམས་མ་  
བྱུང་ཡང་ཕྱིན་ཆེར་མེད། ལྷག་པར་ཁྱིད་ཡིག་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་མཇུག་  
ནས་བསྐྱོམ་རྒྱུ་དམིགས་རིམ་དང་ཕྱག་ལེན་ལ་སྐྱོ་འདོགས་ཆོད་པར་བྱ་  
དགོས་པར་མ་ཟད་ཉམས་སྤྱོད་ཅན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བཀའ་  
འདྲི་དགོངས་སྐྱོར་ཡང་ཡང་ཁུས་ཏེ་སྐྱོ་བ་དེ་སེང་རེ་བའི་སྐྱོ་ནས་འདུག་  
པར་གཤམ་ཆེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་དང་པོར་འཛོམ་རྒྱག་གིས་ཕྱིན་འགྲོ་  
གསོག་སྐྱབ་བྱས། ཕྱིས་ནས་ཡིག་ཆ་མཇུག་བ་དང་མན་ངག་ཐོས་པ་ན་ད་  
ནི་ངས་ཕྱིན་ཏུ་ཕྱིན་འགྲོ་གསོག་སྐྱངས་ནོར་འདུག་གང་ཟག་ཅེས་དགེ་བ་  
ལ་འགྲོད་པ་སྐྱེ་བ་དེ་འདྲའང་མཐོང་རྒྱུ་འདུག་པས་དེ་ལྟ་བུ་མ་སོང་བ་ཞིག་  
ཅིས་ཀྱང་གཞན་གཤམ་ཆེ། རང་རེ་བསེལ་ལྡན་སྤྱ་ལའི་སྤྱན་སྤྱོད་མ་འདིའི་  
ཆོས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་རིན་པོ་ཆེ་གཞན་འགའ་ཞིག་ལ་ཕྱིན་འགྲོའི་ཡིག་ཆ་  
ཕྱོགས་བསྐྱེགས་དང་ཁྱིད་རྒྱན་སོགས་དར་སོ་ཆེ་ཅམ་འདུག་ནའང་འཇམ་  
མགོན་ལྷ་མའི་ཕྱགས་འཛིན་རྣམས་ལ་ཁྱིད་ཡིག་དང་དེ་དག་གི་རྒྱན་ད་ཆ་  
མང་ཏུ་བཞུགས་ཡོད་ནའང་ཁྱིད་ཡིག་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེགས་  
པ་ཆོང་བ་ཞིག་དགོས་གཤམ་ལ་བརྟེན་དུ་ལམ་གཟིགས་བདེའི་སྤྱད་ཁྱིད་  
ཡིག་འགའ་ཞིག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེགས་པ་ཡིན། སྤྱད་ཕྱིན་བསྐྱེན་  
དོན་གྱི་ཁུར་ཐེག་པའི་སྤྱ་སྤྱུལ་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ནས་ཕྱིན་འགྲོའི་ཡིག་  
ཆ་གང་ཉེད་གཅིག་ཏུ་སྤྱིལ་བ་དང་རྒྱན་གང་བཞུགས་ཀྱང་མཉམ་ཏུ་སྤེལ་  
བྱུང་བ་གཞན་ན་མ་འོངས་པར་མི་ཉམས་རྒྱན་འཛིན་བྱུང་བའི་རེ་བ་ཆེ། ཁོ་

བོས་འདི་དག་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བཀྲིས་སྐབ་བ་ནི་རང་རེ་དབལ་ལྡན་རྒྱུད་  
སྟོད་ཀྱ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་དཔེ་མཛོད་ལས་བྱེད་ནམས་དང་ལྷག་པར་ཤེས་  
ལྡན་ལྷག་བསམ་ཅན་གྱི་ཀན་སློ་བཟང་སྤྱ་སྤྱབ་མཆོག་གིས་ཐོག་མཐའ་  
བར་གསུམ་དུ་བཙོན་བ་ཆེར་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཕྱག་ལས་གནང་བའི་བཀའ་  
རིན་ཡིན་པ་སྟོང་ལ་བཅངས་བཞིན་ལས་བྱེད་ཁྱིད་ནམས་ལ་འདི་ཕྱིར་  
དགེ་བའི་སྟོན་ལས་ཡང་ཡང་འདེབས་བཞིན་ཡོད། ཆོས་སྟོར་འདི་དབར་  
བསྐྱེད་མཛོད་པའི་ཡོན་བདག་དགེ་བཤེས་སྤྲལས་རམས་པ་བཀྲ་ཤིས་  
ཕུན་ཆོགས་མཆོག་ཀྱང་དལ་ཉེན་རིམ་བརྒྱུད་བྱང་འདུག་དོ་རྗེ་འཆང་གི་  
གོ་འཕང་སྤྱར་དུ་ཐོབ་པའི་སྟོན་འདུན་ཞུ། ཞེས་ཕྱིན་འགྲོ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱི་སྐབར་  
བཛོད་དུ་དགེ་བཤེས་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་ནས་བྲིས་སོ།



## ༥ དེ་ལོ་སྐྱོན་གསལ་བཤད།

༡༣༥༥ དེ་ཡང་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བཟོད་པ་གཅིག་  
པའི་འཇུག་རོགས་མད་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཐེག་པ་ཀུན་གྱི་ཡང་ཅེ་ཟབ་མོ་དོ་རྗེ་  
ཐེག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཐོས་བསམ་སྒོམ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་  
ནལ་མ་ཞིག་རྒྱད་ལ་མ་སྐྱེས་ཚུན་སྐྱུགས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་བྱུང་བཤད་ག་  
དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པའི་སྐྱབས་མེད་པས་དེས་ན་དོ་  
རྗེ་ཐེག་པའི་རིམ་གཉིས་ལམ་གྱི་བཟོད་ཚུལ་ནམས་ཆང་ལ་མ་ཞོར་བ་སྟོན་  
པའི་ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ། སྟོན་ཕྱོན་མཁས་པའི་གསུང་  
རྒྱུན་མཆན་ལྟན་ལྟ་མའི་གདམས་ངག་བདུད་ཅིའི་རོ་མཆོག་ལ་ལོངས་སུ་  
སྤྱད་དེ། གསང་སྤྲུགས་སྤྱི་དང་བྱད་པར་ལྷ་མེད་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་  
གྱིས་སྒོ་འདོགས་བཅད་ཅིང་། གདམས་ངག་གིས་རྒྱད་སྤྲུག་པར་བྱས་ལ་  
བསྟེན་སྒྲུབ་མཐེལ་བྱིན་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་པ་  
རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཉམས་ལེན་གཤམ་མ་ཞིག་སྒོ་གང་ས་ནས་དེས་པར་དུ་  
འབད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་བཞིན་དངོས་གཞི་བསྟེན་སྒྲུབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ནམས་གནད་དུ་  
ཁེལ་བ་ཞིག་ཡོང་མིན་ནི་སྟོན་འགྲོ་བསག་སྤྱང་གི་རིམ་པ་ནམས་ཆང་

ལྟན་སོང་མིན་ལ་རག་ལུས་བ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་གང་བྱང་བྱང་ལྟ་བུ་  
 མིན་པར་ཡབ་རྗེ་སྒྲ་མ་ཙཱ་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་བཀའ་སྲོལ། གཞུང་ཆེན་མོའི་  
 དགོངས་དོན་དང་མཐུན་ཞིང་ཆོད་ལྟན་གྱི་མཁས་གྲུབ་རིམ་པར་བརྟུན་  
 པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་ནའང་  
 ཕྱོད་འགྲོའི་བསལ་གྱི་མན་ངག་སྟོན་པའི་ཁྲིད་ཡིག་ཐམས་ཅད་  
 ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་བཞེགས་མེད་པ་དང་། ལྟག་པར་དེར་སྐབས་ཡི་  
 དམ་ཁག་གི་བསྟེན་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་གྱི་ཕྱོད་ཏུ་ཕྱོད་འགྲོའི་བསལ་གྱི་  
 གི་རིམ་པ་རྣམས་དགོས་པ་ཕྱོགས་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་མཁན་ཆེས་མང་བ་  
 དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་ཕྱོད་འགྲོ་དགོས་པ་གོ་སྟོ་སྟོས་སྟོ་ཙམ་ཡོད་  
 ། གང་ཆོད་སྒྲུབ་གྱི་གཞུང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོད་ལྟན་གྱི་སྒྲ་མ་དགེ་བའི་  
 བཤེས་གཉེན་ལས་ཁྲིད་བྱུང་གི་རྒྱུ་རྣམས་རི་ལྟར་ཞུ་དགོས་པ་མ་ཤེས་  
 པར་བརྟེན། ཕྱོད་འགྲོ་གསོག་སྦངས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་དང་མན་ངག་བཅས་  
 ལ་རྒྱས་མངའ་ཅི་ཡང་མེད་པར་གྱུ་ཆོས་གྱིས་དཔེ་སྟོན་གྱི་རྒྱུ་གིས་ཆོད་  
 ལྟན་དང་གནད་ཏུ་མ་ཁེལ་བའི་སྟོན་ཆ་རི་སྟེད་ཅིག་འབྱུང་བཞིན་པ་  
 བཅས་ལ་བརྟེན། ད་ལམ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་  
 མཆོག་གིས་གལ་ཆེའི་ལམ་སྟོན་གནང་བ་བཞིན་ཕྱོད་འགྲོའི་ཁྲིད་ཡིག་  
 རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེགས་ཏེ་《ར་མོ་ཆེ་པོ་ད་མེད་》ཏུ་དཔར་སྐྱུན་  
 ཞུས་ཡོད།

དེ་ཡང་རྗེ་སྒྲ་མ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་《སངས་རྒྱལ་སོ་ལྷའི་མདོན་  
 རྟོགས།》དང་། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་《ཐུན་བྱུག་གི་  
 རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱངས་དང་གོ་རིམས་སྲུ་བསྒྲིགས་  
 བ།》 མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་《བྱང་ཚུབ་སེམས་  
 དཔའི་ལྷུང་བ་བཞགས་པའི་ལྷོ་མཚོང་བ་དོན་ལྡན།》 ཡ་རྒྱལ་མཚོག་ལྷ་  
 བ་དག་དབང་སློ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་《དམིགས་བརྩེ་མའི་ལྷོ་མཚོ་ཉམས་  
 ལེན་དང་འབྲེལ་བ་ཆོག་དོན་རབ་གསལ།》 རྒྱལ་མཚོག་བདུན་པ་བསྐལ་  
 བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་《སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མའི་  
 བྱིང་ཡིག་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་འབྱུང་།》 ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚོན་  
 ཀྱི་གསུང་《སྒྲ་མ་མཚོད་པའི་བྱིང་ཡིག་སྒྲན་བརྒྱུད་མན་དག་གཏེར་གྱི་  
 ཁ་བྱང་།》 གྲུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མའི་གསུང་《བསྟན་པའི་འབྲུག་སྒྲོ་  
 སྐབས་འགྲོའི་བྱིང་ཡིག་པན་བདེའི་ལམ་བཟང་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་》དང་།  
 《མཐུལ་གྱི་བྱིང་ཡིག་དཔག་བསམ་སྟེ་མ།》 《མཚོད་པའི་བྱིང་ཡིག་》 རྗེ་  
 ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་《དག་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་བྱིང་ཡིག་དག་གི་ཉེས་  
 བ་ཀྱང་སེལ་》དང་། 《ཐུན་བྱུག་རྣལ་འབྱོར་གྱི་བྱིང་གི་ཐེན་བྱིས་རིག་  
 འཛིན་སྟོང་གི་དོ་ཤལ།》 《དོར་སེམས་བསྒྲོམ་བསྒྲས་ཀྱི་བྱིང་དམིགས་ཡི་  
 བཅར་བཀོད་པ་ཡིད་ཀྱི་གདུང་སེལ།》 《དམ་ཆོག་རྟོ་རྗེའི་བསྒྲས་པའི་བྱིང་  
 ཀྱི་ཐེན་བྱིས་ཉམས་ཆག་དག་བྱེད་གསྐྱའི་མཚོད་ཡོན།》 《ཟ་བྱེད་མཁའ་  
 འགྲོའི་སྒྲོན་སྟེག་གི་བྱིང་གི་ཐེན་བྱིས་སྟེག་ལྷུང་ཐུན་སེལ་》བཅས་གོང་

གསལ་གཞུང་དེ་ནམས་སྒྲ་མ་སོ་སོའི་གསུང་འབྲུམ་ཁྱོད་དུ་བཞུགས་པ་  
ལ་དཔར་གཞི་བྱས་ཏེ་དཔར་ཅ་གསར་བསྐྱེགས་བྱས། དག་ལྷས་སྐབས་  
དོན་གྱི་ཆ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཅིང་འབྲི་ཚུལ་གཞན་དང་ཆོག་པ་དེ་གྱི་སྐོར་  
ནམས་དཔར་གཞི་ནང་གང་ཡོད་པ་པལ་ཆེར་རང་སོར་བཞག། དོན་གྱི་  
གནད་ལ་དོགས་གནས་ཅུང་ཟད་ཡོད་རིགས་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་དཔེ་གཞན་  
དང་བསྐྱར་ནས་དག་ལྷས་བྱས། ཡང་གཞུང་འདི་དག་དུ་བྲངས་པའི་ལུང་  
ཆོག་འགའ་ཞིག་གང་ལས་བྲངས་པའི་གཞུང་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དཔར་མ་  
ཁག་ལ་བསྟན་ན་ཆོག་སྟེ་མེ་མཐུན་པ་ཅུང་ཟད་འདུག་ཟུང་། གཞུང་གི་  
དགོངས་དོན་བྲངས་པའོ། ཡང་ན་དཔེ་གཞན་ཞིག་ལ་གཏུགས་པ་ཇི་  
ཡིན་བཤད་དགའ་བས་རང་སོར་བཞག་ཡོད།

ད་ལས་《ཕྱིན་འགྲོའི་ཁྱིད་ཡིག་ཉེར་མཁོ་ཕྱོགས་བསྐྱུས་》པར་  
གསར་སྐྱེན་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་ཁྱོད་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་མཁས་  
བླ་མ་འོར་བཟང་མཆོག་གིས་བསྟན་དོན་ལ་ཐུགས་ཁུར་ཆེ་བཞེས་གིས་  
གལ་གནད་ཆེ་ཅུང་ལ་གཞིགས་ཤིང་ཁྱོད་ལུང་གི་རྒྱན་ལ་གཙ་མོར་  
དམིགས་ཏེ། ཐོག་མར་ཕྱིན་འགྲོའི་ཁྱིད་ཡིག་གང་དང་གང་ཕྱོགས་  
བསྐྱེགས་དགོས་མིན་གྱི་ལམ་སྟོན་ཁ་གསལ་གནང་བ་དང་། བར་དུ་ཕྱིན་  
འགྲོའི་ཁྱིད་ཀྱི་ཁ་སྐོར་དུ་《ཐུག་གི་ཁྱིད་ཡིག་དང་པའི་མེ་ཉྱལ་》དང་།  
《མཆོད་པའི་ཁྱིད་ཡིག་བསོད་ནམས་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་ཤིང་རྟ།》《ཕྱིན་  
འགྲོའི་སྤྱི་དོན་ཆོགས་གཉིས་རོལ་མཆོ་》བཅས་ཁྱིད་ཡིག་ཆོད་ལྷན་ཁག་

དང་སྐྱ་མ་དམ་པའི་སྤྱག་སྒོལ་དང་མཐུན་ཞིང་། ཆོག་ཉུང་དོན་གསལ་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལག་ཏུ་སྦྱང་བདེ་བའི་ལེགས་བཤད་གསར་དུ་སྒྲགས་ཚུལ་གནང་བ་དང་། མཐར་དཔེ་ཁྲིད་ཀྱི་བར་གསལ་གང་ཡོད་ལ་དུས་ཚོད་བཏང་སྟེ་ནན་ཏན་གྱིས་མཐའ་མའི་ཁྱུ་དག་གནང་བ་བཅས་ལ་བཀའ་ཤིན་སྐྱ་མེད་དུ་ཆེ་ལྷ་སྒྲུ་ཡིན། དེ་བཞིན་གན་སྦྱབ་བསྟན་དགེ་འདུན་མཆོག་ནས་ཀྱང་སྒོག་སྒྲུད་དུ་བཅུག་ཐེན་པའི་དཔར་རྩ་མང་པོ་ཞིག་གནང་སྟེ་བྱུང་བ་དང་། དཔེ་མཛོད་ཀྱི་ལག་བསྟར་ལྷ་སྒྲིག་པ་བསྟན་འཛིན་རབ་བཏན་དང་། ལྷ་སྒྲིག་ལས་རོགས་དགེ་བཤེས་འཇམ་གཅེས་གཉིས་ནས་སྤྱི་ཕྱི་དཔེ་བསྟར་དང་ལྷ་སྒྲིག་གི་རིམ་པ་རྣམས་ཆགས་ཚུད་རུ་ང་ཞིབ་ཆགས་གནང་བ། གཞན་ཡང་ཁ་རི་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་འཛིན་སྒོ་བཟང་དང་། དགེ་བཤེས་ངག་དབང་རྒྱལ་མཆོན་རྣམ་གཉིས་ནས་ཀྱང་མཐའ་མའི་ལྷ་སྒྲིག་སྐབས་རོགས་དན་གང་ལེགས་གནང་བ། ལྷག་པར་དད་གཏོང་ལྷག་བསམ་གྱིས་སྤྱག་པའི་དགེ་བཤེས་སྤྱགས་རམས་པ་བཟུ་ཤིས་སྤྱན་ཆོགས་མཆོག་གིས་སྔོན་འགྲོའི་ཁྲིད་ཡིག་དེ་བ་གཞུགས་དང་། དེའི་འདོན་ཆ་དཔེ་གཞུགས་སུ་དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྒྱ་འགྲོའི་མཐུན་འགྱུར་ཆ་ཆང་གནང་བ་བཅས་ལ་ཡི་རང་སྐྱ་མེད་དང་འབྲེལ་སྤྱགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་སྒྲུ་ཡིན།

དེ་ལྟར་གལ་གནད་དང་དགོས་མཁོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་སྔོན་འགྲོའི་ཁྲིད་ཡིག་དང་འདོན་ཆ་གཉིས་ཀ་དཔར་སྐྱུན་ལེགས་པར་བྱུབ་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་རྒྱལ་བསྟན་སྟེ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཡབ་རྗེ་སྐྱ་མ་ཙོང་ཁ་



པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྒྲགས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་དར་རྒྱས་ཡུན་  
གནས་ཡོང་བ་དང་། ལྷག་པར་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་  
ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་སྐྱེ་ཆེ་བསྐྱལ་བརྒྱུར་  
བརྟན་ཅིང་སྤྱགས་བཞེད་མཐའ་དག་གེགས་མེད་ལྷན་གྱིས་འབྲུབ་པའི་  
རྒྱུར་གྱུར་ཅིག །

རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མརྫོད་འགན་འཛིན་སློ་བཟང་སྐུ་སྐྱབ་གྱིས་བོད་རྒྱལ་  
ལོ་ ༢༠༠༩ ཟํའི་ ༣༠༣༡ ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༥ ལ།

## ཕྱི དཀར་ཆག

༡༽ སྔོན་སྒྲེང་། .....	v
༡༽ དཔེ་སྟུན་གསལ་བཤད། .....	ix
༣༽ དཀར་ཆག་ .....	xv
༤༽ སྔོན་འགྲོའི་སྤྱི་དོན་ཆོགས་གཉིས་རྩལ་མཆོ། .....	༣
༥༽ དག་བྱིན་ཆབས་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་དག་གི་ཉེས་བ་ཀུན་སེལ། .....	༡༡
༦༽ རྒྱ་མ་མཆོད་པའི་ཁྲིད་ཡིག་སྟུན་བརྒྱད་མན་དག་གཉེར་ གྱི་ཁ་བྱང་། .....	༣༥
༡ ཐུན་གྱི་རོ་མོ་ལ་རིམ་བྱ་བ། .....	༤༡
༡ སྤྱིའི་སྔོན་འགྲོ། .....	༤༡
༣ ཁྱད་པར་གྱི་སྔོན་འགྲོ། .....	༥༤
༤ ཆོགས་ཁྲིད་གསལ་བཤད་པ། .....	༥༩
༥ ཡན་ལག་བདུན་པ་མཐུལ་དང་བཅས་པ་འབྲུལ་བ། .....	༦༡
༦ བྱུག་འཆལ་བའི་ཚུལ། .....	༦༡
༧ མཆོད་པ་འབྲུལ་བའི་ཚུལ། .....	༦༣

- ༡ སྒྲིག་དང་བདག་ཉིད་བློ་བྱ་བ་ཉེ་སྒྲིམ་པ་བརྒྱུད་བའི་ཚུལ། ..... ༡༥
- ༢ བཤགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ལྷག་མ་ཐུ་བྱ་བའི་ཚུལ། ..... ༡༦
- ༡༠ ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་བློན་རྗེས་སྐྱོད་བའི་སྒྲིག་ས་གསོལ་བ་  
འདེབས་པ། ..... ༡༧
- ༡༡ སྒྲིམ་གསུམ་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་བའི་སྒྲིག་ས་གསོལ་བ་  
འདེབས་པ། ..... ༢༡
- ༡༢ ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་བའི་སྒྲིག་ས་གསོལ་བ་  
འདེབས་པ། ..... ༢༥
- ༡༣ ཁྱད་པར་བྱུང་ཚུགས་སུ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་  
དབང་བཞི་ལེན་ཚུལ། ..... ༢༧
- ༡༤ མདོ་སྐགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཤར་སྒྲིམ་གྱི་སྒྲིག་ས་  
སྒྲི་སྒྱུར་ཁིང་བྱིན་ཐབས་ཁྱེད་པ། ..... ༣༠
- ༡༥ ལམ་གྱི་ཅ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་བའི་ཚུལ། ..... ༣༡
- ༡༦ བསྟེན་ནས་སྒྲི་རིམ་སྒྱུར་བའི་ཚུལ། ..... ༣༣
- ༡༧ སྒྲིས་བྱ་ཆུང་བྱ་དང་བྱུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སྒྲི་སྒྱུར་ཚུལ། ..... ༣༣
- ༡༨ སྒྲིས་བྱ་འབྲིང་དང་བྱུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སྒྲི་སྒྱུར་ཚུལ། ..... ༣༥
- ༡༩ སྒྲིས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སྒྲི་སྒྱུར་ཚུལ། ..... ༣༦
- ༢༠ བྱུན་མོང་མིན་པ་དོ་རྗེ་ཐེག་བའི་ལམ་ལ་སྒྲི་སྒྱུར་ཚུལ། ..... ༣༧
- ༢༡ ལམ་སྐྱ་མ་ཐེན་ན་འཕོ་བའི་ཉམས་ལེན་བྱ་ཚུལ། ..... ༣༨

- ༡༢ ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དྲུག་མས་རྩེས་སུ་འཛིན་པའི་སྟོན་ལམ་  
བྱ་ཚུལ། ..... ༡༢༩
- ༡༣ ཐུན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ། ..... ༡༣༥
- ༡༤ ལྷ་མའི་ནལ་འབྱོར་དག་འཕྲན་ལྟ་བུ་ལྷ་མའི་བྱིང་ཡིག་དངོས་གྲུབ་  
ཀུན་འབྱུང་། ..... ༡༣༩
- ༡༥ དམིགས་བཅེ་མའི་རྒྱུ་ཉམས་ལེན་དང་འབྲེལ་བ་ཆོག་དོན་  
རབ་གསལ། ..... ༡༤༡
- ༡༦ ཐུན་བྱག་གི་ནལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་གངས་དང་གོ་རིམས་སུ་  
བསྒྲིགས་པ། ..... ༡༥༡
- ༡༧ ཐུན་བྱག་ནལ་འབྱོར་གྱི་བྱིང་གི་ཟེན་གྱིས་རིག་འཛིན་སྟེང་  
གི་དོ་ཤལ། ..... ༡༥༥
- ༡༨ བསྟན་པའི་འཕྲུག་སྒོ་སྐྱབས་འགྲོའི་བྱིང་ཡིག་པན་བདེའི་ལམ་བཟང་  
གསལ་བའི་སྟོན་མེ། ..... ༡༦༡
- ༡༩ མཐུལ་གྱི་བྱིང་ཡིག་དཔག་བསམ་སྟེ་མ། ..... ༡༦༩
- ༢༠ རྩོད་མེས་བསྟོམ་བསྐྱུས་གྱི་བྱིང་དམིགས་ཡི་གེར་བཀོད་བཞུགས་ཀྱི་  
གཞུང་མེལ། ..... ༡༧༣
- ༢༡ ཐུག་གི་བྱིང་ཡིག་དང་པའི་མེ་ཏོག་..... ༡༨༡
- ༢༢ སངས་རྒྱས་མོ་ལྷའི་མཛོན་རྟོགས། ..... ༡༨༡

༡༤༽ བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ལྷུང་བ་བཤགས་པའི་རྒྱུ་མཐོང་བ་

དོན་ལྡན། ..... ༤༡༥

༡༥༽ མཆོད་པའི་བྲིད་ཡིག་བསོད་ནམས་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་ཤིང་རྟ། ..... ༤༢༡

༡༦༽ མཆོད་པའི་བྲིད་ཡིག་ ..... ༤༥༣

༡༧༽ དམ་ཆོག་རྩོམ་པའི་བཟླས་པའི་བྲིད་ཀྱི་ཟེན་ཟེས་ཉམས་ཆག་དག་བྱེད་

གསུམ་མཆོད་ཡོན། ..... ༤༦༡

༡༨༽ ཟླ་བྲེད་མཁའ་འགྲོའི་སྤྱན་སྟེན་གྱི་བྲིད་ཀྱི་ཟེན་ཟེས་སྟེན་ལྷུང་

ཐུན་སེལ། ..... ༤༧༡

༡༩༽ དཔར་བྱང་སྟོན་ཆོག་ ..... ༥༠༣

༡༡། མཚན་འབྲེལ་བྲིད་ཡིག་ཅེར་མཁོ་  
ཕྱོགས་བསྟུས།



# ༥ རྩོན་འགྲོའི་སྤྱི་དོན་ཆོག་ས་གཉིས་རོལ་མཆོ་ ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱགས་སོ།

༡༡། ལྷ་མ་སློ་བཟང་ཐུབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ཞབས་  
ལ་ཐུག་འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་ཉེ་བར་མཆིའོ། སྤྱི་བ་ཀྱན་ཏུ་རྩེས་སུ་  
བཟུང་སྟེ་བདག་གི་སློ་ཆོས་སུ་འགོ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ།  
ཆོས་ལམ་དུ་འགོ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ལམ་ལ་བར་ཆད་  
མེད་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ལོ། དེ་ཡང་རང་རེ་བོད་ཀྱི་ཆོས་  
བརྒྱད་རྣམས་ལ་སྤྱོན་འགོ་འབྱམ་ལྟ་དང་འབྱམ་དགུ་སོགས་སྤྱོན་  
འགོའི་ཁྱིད་སྣ་ཆོག་ས་བ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་དེ་དག་གི་གཙོ་བོ་སྤྱི་མཐུན་རྣལ་  
འབྱོར་ལྟ་བུ་ལ་ཆ་མཆོན་ན། ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་རོ་མ་ནི་བཞེས་གཉེན་  
བསམ་སྦྱར་གཉིས་ཀྱི་སློ་ནས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་ནས་ལྷ་མའི་དམ་  
ཆོག་སོག་བསྟོས་གྱིས་བསྐྱུང་བ་འདི་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་  
ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དམིགས་པ་ཐན་ཐུན་རེས་གང་ཡང་མི་བྱིན་པར་  
རིམ་ལྡན་གསལ་སྤྱོན་སོགས་སུ་ཡང་ཡང་གསུངས་ཤིང་མཆོད་པ་དང་  
གསོལ་འདེབས། མཆུལ་སོགས་ཀྱང་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས། དེས་



ན་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་དང་སྒྲ་མ་ལུ་བརྩ་བའི་རྣམ་བཤད་སོགས་མདོ་  
 རྒྱགས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་གཞུང་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་  
 ཚུལ་བཞིན་བྱས་ཏེ་བསྟེན་བའི་ཕན་ཡོན། མ་བསྟེན་བ་དང་བསྟེན་  
 ཚུལ་ལོག་བའི་ཉེས་དམིགས། བསྟེན་བྱ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་  
 མཆོན་ཉིད། བསྟེན་བྱེད་སློབ་མའི་མཆོན་ཉིད། དེས་དེ་རི་ལྟར་བསྟེན་  
 ཚུལ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། བཤེས་གཉེན་བསམ་  
 སྐྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་བའི་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་གནང་  
 བ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་དེ་རང་ཡིན་པ་ལས་གསོལ་འདེབས་དང་  
 མཆོན་རྒྱགས་གངས་གསོག་བྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱལས་  
 སྙིང་ལ་འཇུག་པ་དགཤ། དེ་བཞིན་དུ་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་  
 གུབ་ཀྱན་གྱི་གཞི་རྩ་དམ་པ་ནི་སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་མཆོམས་སྤ་  
 རགས་ཀྱན་ཞིབ་དུ་དེས་པར་བྱས་ཏེ་དཔྱད་ཤེས་བག་ཡོད་ཀྱིས་དེ་དག་  
 ཚུལ་བཞིན་བསྐྱང་བ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སྔོན་འགྲོ་རོ་མ་གང་ཡིན་རི་  
 བཞིན་དོས་འཛིན་ཐུབ་པ་ཞིག་ཤིན་དུ་གཤམ་ཆེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་  
 སྟོམ་གསུམ་གྱི་རྩ་ལྟར་ཅམ་ཡང་གངས་འབྲེན་རྒྱ་མེད་པར་ཡིག་བརྒྱ་  
 སོགས་འབྲུམ་གངས་མང་པོ་བགང་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་སྔོན་འགྲོ་རྣམ་དག་  
 ཅིག་ཡོང་དགཤ། དེས་ན་སྔོན་འགྲོ་ལེ་གཙོ་བོ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་  
 དང་སྟོམ་གསུམ་མིག་འབྲས་བཞིན་སྐྱང་བ་འདི་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐེལ་  
 དུ་བརྩུང་བ་གཞིར་བཅས་ལམ་རིམ་སོགས་ལ་སྟོ་རིམ་སྐྱོང་གིས་ཆེ་

འདི་སྐད་གི་ཞེན་པ་འདི་ཅུང་ཟད་མགོ་གཞོན་ཐབས་ལ་སློ་ཀྱན་ནས་  
 འབད་འབྱངས་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་སྔོན་ཡབ་ཇེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་  
 ཇེ་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་སྔོན་འགྲོ་སྤྲུམ་  
 བྱིན་ནི། སྐྱ་མ་དང་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་དུ་བལྟས་ནས་རུས་ཞེན་དང་  
 བཅས་ཏེ་གསོལ་བ་འདེབས་པ། གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་གདམས་ངག་  
 ཏུ་འཆར་བའི་བྱིར་སོས་བསམ་ཞིབ་དུ་བྱེད་པ། རྒྱུར་ཚོགས་བསོག་པ་  
 དང་སྒྲིབ་པ་སྦྱང་བ་བཅས་ཡིན་པས་རང་ཅག་ཇེས་འཕྲུག་རྣམས་ནས་  
 འདི་གསུམ་ཆང་བའི་སྔོན་འགྲོ་གཏོང་རྒྱ་ནི་གནད་དོན་འབྲུག་མེད་  
 ཡིན། ཇེའི་གསུང་འབྲུམ་ཁོད་ཀྱི་འབའ་སེར་བཀའ་བཅུ་བའི་གསང་  
 འདུས་བསྐྱེད་རིམ་བཞིན་བྱིས་ལས། “དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་  
 སྦྱང་བ། དབང་རྣམ་དག་ལེན་པ། དམ་ཚིག་དང་སྒོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་  
 བསྐྱང་བ་དང་གསུམ་པོ་འདི་ནི་མེད་མི་རུང་གི་སྔོན་འགྲོའི་མཚོག་  
 ཡིན་པས། གདམས་ངག་དམ་པ་རྒྱུད་སྡེའི་སྡིང་པོ་སྦྱང་བ་ཡིན་པས་  
 གལ་ཆུང་དུ་མ་བཞག་པར་སོག་མ་ཉིད་དུ་དེ་གསུམ་ཆགས་སུ་ཆུད་པ་  
 ཞིག་བྱ་དགོས་སོ།། དེ་དག་གཅིགས་མེད་དུ་དོར་ནས་སྐྱ་མ་མཁུན་  
 དུ་བསྒྲོམས་ནས་འོད་ཟེར་སློ་བསྦྱ་བྱེད་པའི་དམིགས་པ་ཐན་བྱན་  
 དང་ཡིག་བརྒྱ་མཐུལ་ལ་སྔོན་འགྲོ་མཚོག་དུ་བྱེད་པ་ནི་གསུང་རབ་  
 གདམས་པར་ཤར་བའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱིས་མ་བེན་ཞིང་།  
 མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་མ་སྦྱངས་པས་ལམ་ཀྱི་བསྐོད་ཚུལ་ལ་གོ་བ་

མ་ཆགས་བས་ལེན་བ་ཡིན་ཏེ། དམ་ཆོག་དང་སྔོན་པའི་སྐྱོར་རྣམས་  
 ལེགས་བར་ཤེས་ན་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་གདམས་  
 བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་བ་དེ་ནས་འོང་བ་ཡིན་བས་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཟེར་བ་  
 དེ་དམིགས་བ་ཐན་ཐུན་རེ་ཅམ་ལ་ཟེར་བ་མིན་ནོ།། ཞེས་སྔགས་གྱི་  
 སྔོན་འགྲོ་གལ་ཆེ་བ་གསུམ་གསུངས་སོ།། གཞན་ཡང་གདན་སར་མི་  
 ལོ་ཉི་ཤུ་སུམ་ཅུ་ལ་སྒྲ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཁྱིམ་ས་གཙང་  
 དགེ་འདུན་འདུས་བ་རྒྱ་མཆོའི་དབུས་སུ་ཉིན་མཆན་འཁོར་མོ་ཡུག་  
 ཏུ་ཉི་ཤུ་གོ་ས་རུལ་གྱིས། ཆོགས་ཆོས་ར། འཛིན་སྐྱོར་སྤང་། དཔེ་  
 བལྟས་དབྱུང་ཞིབ། ཐུག་དང་མཐུལ་སོགས་ལ་དཀའ་སྤྱད་བྲག་པོས་  
 འབད་དེ་བསོད་ནམས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་གསོག་བར་བྱེད་བ་འདི་ནི་སྔོན་  
 འགྲོ་འགྲན་གྱི་དོ་མེད་ཡིན་བས་འདི་དག་བཞག་ནས་རི་ཁྱུག་སོགས་  
 ལ་སྒྲ་བ་འགའི་རིང་འབྱུང་གྲངས་འགའ་ཤིས་གསོག་བ་ལ་སྔོན་འགྲོ་  
 གསོག་བ་སྐད་བྱེད་བ་ནི་རྟ་ལས་བབས་ནས་བོང་བྱར་ཞོན་བ་ཡིན་  
 བས་གྲུ་ས་སྒྲོས་མ་གཏོང་ཞེས་གདན་སའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་  
 ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་ཡང་ཡང་གསུངས་བ་འདི་ལའང་ད་ཆ་བསམས་  
 ན་གོ་རྒྱ་དང་དགོས་བ་ཆེ་བས་མཛོ་བསམ་ལེགས་བར་བསྐྱོར་ནས་  
 འདུག་བ་གལ་ཆེ། འཇམ་དབྱངས་གྱིས་གསུངས་པའི་སྔོན་འགྲོ་སུམ་  
 འི་ལ་ནི་སྔོན་འགྲོ་མཐའ་དག་གི་སྔོན་ཆེན་པོ་ཡིན་བས་འདིར་མ་འདུས་  
 བའི་སྔོན་འགྲོ་མེད་མོད་ཀྱང་དེང་སང་བསྟེན་ཆེན་སོགས་གྱི་སྔོན་

འགྲོ་ལ་སྔོན་འགྲོའི་ཁྱིད་དགུའམ་བཅུ་གཏོང་སྔོན་འདུག་པས་ད་ལམ་  
 འདིར་དེ་དག་ཚང་བར་འགོད་པ་ལ་དེ་ཡང་གྱིན་རྒྱལ་སྤྱི་དུ་འདུག་  
 པ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཁྱིད། སྤྱི་དང་གྲེ་བྲག་གི་བསྐྱེད་པའི་འདུག་  
 གྲོ་དམ་པ་སྤྱལ་ས་འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཁྱིད། ཚོགས་སྤྱི་དུ་  
 རྫོགས་པ་མཐུལ་གྱི་ཁྱིད། སྤྱི་གྲེ་བྲག་སྤྱི་དུ་བྱང་བ་དོར་སེམས་སྒྲུལ་  
 བསྐྱེད་གྱི་ཁྱིད། བཞི་པོ་འདི་ལ་སྔོན་འགྲོ་ཁྱིད་ཆེན་བཞིའམ་སྔོན་འགྲོ་  
 འབྲེལ་བ་ཅན་བཞི་ཞེས་གྲགས་ཤིང་སྔོན་འགྲོའི་གཙོ་བོ་ཡིན། དེ་  
 དག་གི་སྤྱི་དུ་བྲག་གི་ཁྱིད་བསྐྱེད་ན་འབྲུམ་ལྷ་ཟེར། དེ་ནས་མཚོད་  
 པའི་ཁྱིད། དམ་ཚིག་དོ་རྗེའི་སྒྲུལ་བསྐྱེད་གྱི་ཁྱིད། ཟ་བྱེད་མཁའ་འགྲོའི་  
 སྤྱི་གྲེ་བྲག་གི་ཁྱིད། སྤྱི་མ་སྒྲུལ་ཁྱིད་བཅས་ཡིན་ལ་སྤྱལ་ས་འགྲོ་དང་  
 སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཁྱིད་སོ་སོར་བྲས་ན་ཁྱིད་ཁག་བཅུ། སྔོན་འགྲོ་འདི་  
 དག་གི་ཁྱད་ས་ནི་མཉམ་མེད་རྫོ་བོ་ཆེན་པོའི་ཚས་ཚུང་བརྒྱ་ཅན་པལ་  
 ཆེ་བ་ལ་རྒྱ་གཞུང་གི་ཡིག་སྒྲ་ཚད་ཐུབ་རེ་བཞུགས་པ་དེ་ཡིན་པས་  
 དེས་པར་དེར་གཞིགས་དགོས། སྤྱིར་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གོང་  
 དུ་གསུང་འདུས་ཟིན་གྱིས་ལས་གསལ་བ་ལྟར་སྔོན་འགྲོའི་སྤྱིར་པོའི་  
 སྤྱིར་པོ་སྒྲུལ་གསུམ་གྱི་ཉམས་བཞེས་འདི་གཙོ་བོར་མཛད་དགོས་  
 པ་དང་སྔོན་འགྲོ་འབྲུམ་དགུ་ལས་ཀྱང་སྤྱི་མ་དེལ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་  
 ཆེ་བས་འདི་ལ་འབད་དགོས། དེ་དག་ཀྱང་སྤྱི་གྲེ་བྲག་རིང་ཚར་འགྲོ་རྒྱ་  
 ཞིག་མིན་པར་མི་ཆེ་གང་པོར་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐེལ་དུ་བརྒྱུད་དགོས་

པར་བརྟེན་ད་བར་དུ་སྔོན་འགྲོ་འབྲུམ་དགྲའི་བྱིང་གཞུང་ནམས་སྔོགས་  
གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ནས་སྒྲུབས་གཅིག་ཏུ་བྱིང་པའི་སྔོན་འདི་ལ་དམ་པ་  
གོང་མ་མང་པོས་སྤྲུགས་མོས་དེ་ཅམ་མ་གནང་ཡང་ཆེས་སྤྲིགས་མའི་  
དུས་མཐའ་འདིར་གལ་ཆུང་ཆོས་ལ་བྱེད་ཅིང་དམ་པའི་གདམས་དག་  
ལ་བཏུ་ཉྱལ་མི་བྱེད་པར་རང་སྤྲང་གང་བཞུགས་སྔོན་འགྲོ་གསོག་སྒྲུབ་  
བྱེད་མཁན་བདག་ལྟ་བུ་ནམས་ལ་ཁུང་ཟད་པན་དུ་རེ་བས་བྱིང་རྒྱན་  
བཞུགས་པའི་བྱིང་ཡིག་ཁག་ཅིག་སྔོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ཡོད་པས་  
འོངས་པ་གང་མཆིས་སྒྲ་མ་ལྟ་དང་བཅས་ལ་སྤྱིར་ནས་འཆགས་སོ།།

སྤྱིར་སྔོན་འགྲོའི་སྤྱི་གཞུང་ལ་དགེ་ལྡན་སྤྲུག་ཆེན་གྱི་སྔོན་འགྲོ་  
ཟབ་ལམ་སྒྲ་མ་མཆོད་པའི་བྱིང་ཡིག་རྒྱས་བསྒྲུས་མང་དུ་བཞུགས་  
པ་དང་། ལམ་རིམ་སྔོན་འགྲོ་སྤྱིར་བའི་ཆོས་དྲུག་གི་བྱིང་ནམས་དང་།  
བསྐྱེད་རྫོགས་དང་རྒྱ་རོ་ཆོས་དྲུག་གི་སྔོན་འགྲོའི་བྱིང་རིམ་སོགས་  
མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཅིང་དེ་དག་གི་ཉམས་བྱིང་གི་རྒྱན་ཡང་མ་ཉམས་  
པར་ཡོད་མུས་དང་ཟབ་ལམ་སྒྲ་མ་མཆོད་པའི་ཉམས་བྱིང་རྒྱས་པ་  
སྤྱིར་དངོས་མཐུག་དང་བཅས་པ་སྤྲུག་ལེན་འབྲུལ་མེད་དུ་སྐོབ་ན་  
སྔོན་འགྲོ་འབྲུམ་ལྟའི་བྱིང་ཀྱང་མཉམ་དུ་འགྲོ་བས་ཟུར་དུ་འབྲུམ་ལྟའི་  
བྱིང་མ་སྐོབ་ཀྱང་འཕྲུས། བྱིང་ཡིག་ཟུར་དུ་ཡོད་པ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་  
ནམས་གྱི་བྱིང་ལུང་རིགས་ཞུ་སྤྲུབ་ནའང་སྤྲུག་སྤྲུམ་ཆོགས་པར་འགྱུར་  
བས་གལ་ཆེ། དེ་ཡང་ཡོངས་འཛིན་ཡི་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན། དཔུལ་རྒྱ་

ནམ་ལྟ་ཟ། ཅོ་ནེ་གཤམ་པ་བཤད་སྒྲུབ། གསེར་ཏོག་ལྷོ་བཟང་ཚུལ་  
ཁྲིམས་། གསེར་གོང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་དོན་ལྟན།  
མཁན་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་བྱུང་བ་སྟན་རྒྱ་མཆོ་སོགས་ཀྱི་གསུང་  
འབུམ་དུ་རྒྱས་བསྟུས་ཅི་རིགས་འདུག་ཀྱང་འདི་ཕྱོགས་སུ་ཁྲིད་རྒྱན་  
དང་བྱུང་བ་ཅད་ཆེ་བ་ཀྱང་ཐང་བ་སྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་དང་ཨ་ཁུ་རིན་  
པོ་ཆེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོ་གཉིས་ཀྱི་གསུང་འདི་དག་ཡིན་པར་བརྟེན་ད་  
ལམ་སྤྱི་མཆོག་དེ་གཉིས་ཀྱི་གསུང་གཙོ་བོ་བྱས་ཏེ་ཉེར་མཁོ་འགའ་  
ཞིག་བསྒྲིགས་པ་ཅམ་ཡིན་པས་གཞན་ལ་ཁྲིད་བྱེད་པ་དང་རང་གིས་  
ཉམས་བཞེས་ཐམས་ཅད་ད་ལྟའི་ཕྱོགས་སྤྲིག་འདི་ཁོ་ནའི་སྟེང་ནས་  
མཛད་མི་དགོས་པས་ཐུགས་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་ལག་དུ་བསྟར་  
བ་ལ་འགའ་བ་ཅུང་ཟད་མེད་པ་མ་ཟད་ཁྲིད་སྟོལ་དང་བྱུག་སྟོལ་མི་  
འདྲ་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མ་ཉམས་པར་བྱེད་དགོས། ཉམས་ལེན་གྱི་  
གནད་ཤེས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་སྒྲོན་འགྲོའི་ཆོས་སྐོར་འདི་དག་བསྟེན་  
ཆེན་གྱི་སྒྲོན་འགྲོ་ཅམ་དུ་གོ་བ་མ་ཡིན་པར་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་  
གསུམ་དང་རིམ་གཉིས་ཐབ་མོ་རང་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་བའི་སྒྲོན་འགྲོར་བཟུང་  
སྟེ། དུས་དང་ནམ་པ་ཀྱན་དུ་ཚུ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་  
འབད་དགོས་པ་ལས་སྒྲོན་འགྲོ་བསགས་པ་ཡིན་ཞེས་ཆེ་ཤས་ཅམ་དུ་  
འབུམ་ཐག་རེ་ཅམ་ཁ་ལོན་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་སུ་བསྟུར་ཅིག་བྱས་ན།  
བྱུང་བ་ཅི་ཡང་མི་ཐོན་པས་རྒྱན་དུ་སྒྲོན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་མ་བྱུང་ཡང་

ལྷ་མའི་ནལ་འབྱོར་གྱི་ཁོག་ནས་གསོལ་འདེབས། རྒྱབས་སེམས།

མཐུལ་ཤིང་ཡིག་བརྒྱ། བྱུང་བཅས་ལ་ཉིན་རེ་བཞིན་འབད་དགོས།

དེ་ནས་སྡོན་འགྲོ་གསོག་ཚུལ་ལ་ལྷ་མའི་ནལ་འབྱོར་དགའ་ལྷན་  
 ལྷ་བརྒྱུ་མ་དང་འབྲེལ་ནས་གསོག་ཚུལ་དང་། ལྷ་མ་མཆོད་པ་དང་  
 འབྲེལ་ནས་གསོག་ཚུལ་གཉིས་གྲགས་ཆེ་བས་དགའ་ལྷ་དང་འབྲེལ་  
 བྱེད་དཔྱད་སྦྱོར་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་མདུན་གྱི་ཐད་དང་གི་ནམ་མཁའི་  
 གནས་སུ་ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་དུ་ལྷ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་  
 རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། ། ཞེས་པའི་བར་བཏོན་ཏེ་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་  
 རྒྱབས་འགྲོ་ཆོག་བཞི་མ་གསོག། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་  
 མའི་སྟངས་སྒྱུབས་སེམས་མཉམ་གསོག་བྱེད། བྱུང་དང་མཆོད་པ་  
 དགའ་ལྷའི་རྒྱབས་སོ་སོ་དང་། བཤགས་པའི་རྒྱབས་ཡིག་བརྒྱ། དམ་  
 རྒྱུ་ལྷ་མཁའ་འགྲོའི་སྡོན་སྟེན་བཅས་དང་། ལྷ་བཤགས་དང་འབྲེལ་  
 བའི་བྱུང་འདིར་གསོག་ནའང་འཇུག། མཐུལ་ནི་མཆོད་པའི་རྒྱབས་སུ་  
 དང་། དམིགས་བཅེ་མ་གསོག་མཆམས་ནི་དུས་རྒྱུན་ལྟར་རོ། ། ཡང་  
 བྱ་སྡོན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་བསྡོར་པའི་ཡན་ལག་གི་མཐུག་དམིགས་བཅེ་  
 མ་གསོག་མཆམས་སུ་གསོག་ནའང་བྱུང་བཞེས་ཡོད་ཅིང་ཞིབ་པར་  
 དགའ་ལྷ་རྒྱས་པ་བཀའ་རྒྱུ་མ་ལས་འབྱུང་བས་དེར་གཟིགས། ལྷ་མ་  
 མཆོད་པ་དང་འབྲེལ་ན་བྱུང་མཆོད་མཐུལ་སོགས་རྒྱབས་སོ་སོའི་  
 ས་ཁོངས་སུ་སྦྱར་ནས་གསོག་ཚུལ་ནི་ལྷ་མཆོད་བདེ་འདིགས་དང་

འབྲེལ་བའི་འདོན་སྤྱི་ག་དང་ཁྱིད་ཡིག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྒྲ་མའི་ནལ་  
 འབྱུང་ནི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་མའི་དབྱར་ཐོག་མར་དམིགས་བཅེ་  
 མ་དགུ་སྒྲོར་ཆར་འགའ་ཤས་བཏོན་ཏེ་དེ་ནས་བཞི་སྒྲོར་དང་ལྔ་སྒྲོར་  
 གང་དུང་ཞིག་གསེག། རྒྱབས་འགྲོ་གངས་གསེག་རྒྱབས་སྒྲ་མཆོད་  
 གྱི་དབྱར་རྒྱབས་ཡུལ་གསལ་འདེབས་རྒྱས་པོ་དགོས་ཆེ་སྒྲ་མཆོད་  
 སྒྲོར་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་མན་ངག་གི་འདོན་རྒྱན་ལྟར་རྒྱབས་འགྲོའི་  
 སྒྲོར་སྒྲོར་ཆོས་ནས་སྒྲུངས་ཀྱང་འཇུག། མཐུལ་ནི་བྱེ་བ་སྤྲུག་བརྒྱ་  
 མའི་རྒྱབས་དང་། རྟོར་སེམས་སྒྲོམ་བརྒྱས་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་བརྒྱ།  
 ལྷུང་བཤགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱག་། སྤྲུལ་ཟུང་མཁའ་འགྲོའི་སྤྱི་ན་  
 སྤྱི་ག། དམ་ཆོག་རྩི་རྩི་སྒྲོམ་བརྒྱས་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྲུགས་བཅས་  
 བཤགས་པ་དང་འབྲེལ་ཡོད་རྣམས་ཐོག་མེད་དུས་ནས་མའི་དབྱར་  
 གསེག། མཆོད་པ་ནི། ཕྱི་ནང་འདོད་ཡོན་ལྷ་མོས་སྤྱི་གས་ཀྱི་ཁྱབ།  
 ཅས་པའི་མཆོམས་སྤྱི་མཆོད་པའི་སྤྱི་ན་གཟུངས་འདོན་ནས་གསེག། ལྷ་  
 མའི་མཆོན་སྤྲུགས་གསེག་ཆེ་ཞིང་མཆོག་མའི་དབྱར་གསེག་དགོས་  
 པ་ཕྱག་ལེན་ཡིན། འདིར་ནི་འཇུག་པ་བདེ་ཕྱིར་མཁའ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་  
 གསེར་ཀོང་རྩི་རྩི་འཆང་གི་སྤྱི་འགྲོའི་ཡིག་ཆ་ལྟར་བྱེད་ན་སྒྲ་མཆོད་  
 གྱི་གཞུང་བསྐྱུངས་ཏེ་ཡན་ལག་བདུན་དང་། གསེལ་འདེབས། ཞིང་  
 མཆོག་མའི་སྤྱི་ནས་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་རྩིགས་ལ་ཤར་སྒྲོམ་  
 ཅི་རུས་སྤྱི་ན་དུ་བཏང་སྟེ། འབད་མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བཀའ་ཤིས་



སྒྲུལ་ཏོ། ཞེས་པའི་བར་དུ་འདོན་བསྒྲུལ་བྱ། དེ་ནས་མཐུལ་རྒྱས་པ་ཞིག་  
གིས་སྒྲུབ་དངས་ས་གཞི་སྒྲོས་བྱུགས་མ་གང་མང་ལུལ། དེ་རྗེས་ཙུ་བའི་  
ལྷ་མའི་མཆོན་སྒྲུགས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ། སྤུབ་དབང་། རྗེ་རྗེ་འཆང་སོགས་  
ཀྱི་མཆོན་སྒྲུགས་དང་འབྲུ་གསུམ་གང་མང་འདོན། དེ་ནས་དམིགས་  
བཅེ་མ་དགུ་སྟོར་གྱིས་སྒྲུབ་དངས་ཏེ་དམིགས་བཅེ་མ་ལྷ་སྟོར་ཅི་ལུས་  
བརྗོད་བཞིན་གསོལ་བ་བྱུགས་བྲག་གདབ། དེ་ཡན་ཆད་སྒྲོན་དུ་གཏོང་  
དགོས་པ་ནི་སྒྲོན་འགྲོ་གངས་གསོག་ཀྱན་ལ་འབྲ། དེ་ནས་སྐབས་གང་  
ཡིན་གྱི་སྒྲོན་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་གངས་གསོག་དངོས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་  
པས་དེ་ཡང་དམིགས་བཅེ་མ་དང་སྐབས་འགྲོ་གཉིས་ལ་སྤུན་རེ་རེ་  
བཞིན་ལྷ་མཆོད་ཆར་རེ་རེས་ཅན་དང་གཞན་རྣམས་ལ་གོང་ལྟར་སྤུབ་  
ན་རབ་དང་དེ་མིན་ན་ཆར་གཅིག་གིས་ཆོག །སྤུན་མཐུག་དུ་ལྷ་མཆོད་  
ཉེར་བསྐྱུ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་གོང་གི་དེས་རིགས་འགྲ།

སྒྲོན་འགྲོའི་གངས་ནི། རྒྱས་པ་ལ་འབྲུམ་བཅུ་རེ། འབྲིང་ལ་འབྲུམ་  
བཞི་རེ། མ་མཐའ་འབྲུམ་རེ་ལོན་ངེས་གསོག་དགོས། གོ་རིམ་ནི།  
དམིགས་བཅེ་མ། ལུག །སྐབས་སེམས། མཐུལ། ཡིག་བརྒྱ་བཅས་  
སྒྲོན་འགྲོ་འབྲུམ་ལྷ་འདི་གཙུག་ཆེ། དེ་ནས་མཆོད་པ། དམ་རྗོར། མཁའ་  
འགྲོའི་སྤྱན་སྟེག །སྐུའམ་སལྷ་བཅས་རིམ་བཞིན་བསྐྱུབ་དགོས། འོན་  
ཀྱང་གོ་རིམ་འདི་བཞིན་མི་བྱེད་པར་སྐབས་དཀའ་བ་རྣམས་སྒྲོན་དུ་བྱེད་  
མཁན་ཡང་ཡོད།

དེ་དག་གི་དང་པོ་སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་ནི། དམིགས་བཅེ་མ་ལྟ་སྒྲོར་  
 དང་བཞི་སྒྲོར་གང་བསགས་ཀྱང་འབྱས། འདིའི་སྐབས་ལམ་རིམ་ཆེན་  
 མོའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་སྐབས་དང་རྗེའི་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་པའི་  
 རྣམ་བཤད་ཡང་ཡང་མཇལ་རྒྱ་གལ་ཆེ། དེ་བཞིན་དགའ་ལྟོ་ཁྱིད་  
 ཡིག་ཁག་དང་། སྒྲ་མཆོད་གྱི་ཁྱིད་ཡིག་ཆེན་མོ་སོགས་ལས་གསུངས་  
 པའི་དབང་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་དམིགས་བ་དང་། ལམ་ཡོངས་རྫོགས་  
 ལ་ཤར་སྒོམ་བྱིན་རྒྱབས་སྤྲུངས་ཁྱུར་གྲགས་པ། ཤེས་རབ་རྒྱབ་སྒྲོར་  
 གྱི་གདམས་བ་རྣམས་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་དགོས་པ་ནི་གཙོ་བོ་དང་།  
 གཞན་ཡང་ས་གསུམ་མ། རྣམ་དག་གངས་རི་མ། རྗེ་གསང་བའི་རྣམ་  
 ཐར་། མཁས་གྲུབ་རྗེས་མཛད་པའི་བསྟོད་བ་དད་པའི་རིལ་མཆོ། ཅོང་  
 ཁ་བརྒྱད་ཅུ་མ། བསྟོད་བ་དོན་ལྡན་མ། བསྟེན་མཇལ་སྟོན་ལས་རྒྱས་  
 བསྟུས་སོགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱབས་སྤྲུང་དབུས་སུ་འཕོས་བ་  
 དང་། མ་འོངས་སྤྱི་ཕྱིར་ཀྱང་ཕྱི་སྒྲ་མས་རྗེས་སུ་འཛིན་ཅིང་བསྟེན་པའི་  
 ཉིང་ཁུ་དང་མཇལ་བའི་རྒྱ་ཚོགས་བསྟུན་ཅི་བྱུང་མཛད་དགོས།

གཉིས་བ་ཕྱག་ནི། རྗེ་སྒྲ་མའི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་ལྟར་བཤགས་གྱི་སྒྲོ་  
 རྣམ་ཕྱག་གངས་གསོག་བྱེད་བ་ལ་སྟོན་དུ་ལྟོ་སྤྱི་མདོག་ཕྱག་མཆོན་  
 དང་། ལྟ་སོ་སོའི་མཆོན་གྱི་པན་ཡོན། མཆོན་རེ་རེས་སྤྲིག་སྤྲིབ་གང་  
 སྤྲོང་བ་སོགས་རྗེ་དང་། རྒྱབ་ཆ་བ། མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་  
 སོགས་གྱི་གསུང་དང་གྲུབ་ཆེན་ཕྱག་དོར་བའི་ལྟར་བཤགས་ཆོ་ག །

ཡོངས་གྲགས་ལྟར་བཤད་པ་མཛད་ཆོག་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱེད་  
 དགོས། རྒྱལ་ཡུལ་ལ་ལྟ་སོ་ལྟ་ཟུར་དུ་གསལ་འདེབས་མི་དགོས་པར་  
 ཆོགས་ཞིང་དུ་བཞུགས་པ་ལ་དམིགས་པ་གཏང་ན་འཕྱུས་ཤིང་ཡང་ན་  
 ཆོགས་ཞིང་གི་མདུན་དུ་གསལ་འདེབས་ཆེ་གྲང་ཐང་རིན་པོ་ཆེའི་ལྟར་  
 བཤགས་ཆོ་ག་ལྟར་གསལ་བཏབ་ནའང་འགྲིག ། རྒྱལ་སྲོལ་ནི་གོང་  
 ལྟར་དམིགས་བཅེ་མའི་བར་ཟིན་རྗེས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་  
 འཆལ་ལོ། ། ཨྱོན་མོ་མཆུ་ཤི་ཡེ། ཅན་མོ་སུ་ཤི་ཡེ། ཅན་མོ་ལྷན་མ་ཤི་  
 ཡེ་སྒྲུ། ཞེས་པ་བདུན་སོགས་ཀྱིས་སྒྲ་བྲངས་ཏེ་ལྟར་བཤགས་འདོན་  
 བཞིན་གངས་གསོག་བྱེད། ལྟར་བཤགས་ཀྱི་སྐོན་སྒྲུ་ཕྱག་འཆལ་ཚུལ་  
 ཞིབ་སྒྲ་ལས་རིམ་རྣམས་སྒོལ་ལག་བཅངས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་སྟོན་པ་  
 ཅས་རི་དབང་རྒྱལ་པོའི་བར་ཕྱག་རབས་རྣམས་བསྐྱར་སྐྱོར་རི་ཅམ་  
 དགོས་པ་དེ་ཅམ་བྱས་ཏེ་མཐར་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་མན་  
 བརྗོད་དེ་མཐུག་བསྐྱུ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆན་རེ་  
 བཞིན་གསོག་སྟེ་དེ་མན་ཆར་གཅིག་འདོན་པ་དང་། ལྟར་བཤགས་  
 ཡོངས་རྫོགས་བསྐྱར་སྐྱོར་བྱས་ཏེ་ཕྱག་འབུལ་བ་བཅས་ཕྱག་ལེན་མི་  
 འབྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པས་གང་བདེ་བྱེད་ཆོག །

ཕྱག་གི་པན་ཡོན། དམིགས་རྣམས། ཕྱག་རྒྱ་བཅའ་ཚུལ་སོགས་ནི་སྒྲ་  
 མཆོད་དང་ལས་རིམ་གྱི་ཁྱིད་དང་ཟིན་གྱིས་མང་པོའི་ནང་གསལ་བ་མ་  
 ཟད་ཕྱག་གི་བཤད་པ་ཟུར་དུ་གྱིས་པའང་ཡོད། ཕྱག་འདི་གནས་གཅིག་

དུ་ཁེལ་བ་དགོས་ཀྱང་གནས་ཆེན་རྩི་མེད་གདན་ལྟ་བུ་ལ་མཚོད་ཉེན་གྱི་  
གཡས་གཡོན་ཅི་རིགས་ལ་པར་ཚུར་སློབ་དགོས་པ་དེ་འབྲེལ་གི་འདུག  
གསུམ་པ་སྐྱབས་འགྲོ་ནི། བཞི་སློབ་དང་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཚོགས་  
གང་གི་སློབ་གསོ་གན་ཚོག། །མཐུག་དུ་ཆད་མེད་བཞི་གང་མང་  
འདོན་སློབ་བྱེད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་གངས་གསོག་ལོགས་སུ་མེད།  
སྐྱབས་འགྲོའི་བྲིད་ནི་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་ནང་གི་སྐྱབས་འགྲོའི་བྲིད་དེ་  
ལས་ལྟག་ཟུར་དུ་མི་ཉིད་པས་དེ་དང་ཡང་ན་ལམ་རིམ་གྱི་སྐྱབས་བྲིད་  
ཟུར་བཞོལ་དེ་འབྲེལ་ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡང་གཟིགས། གཞུང་  
ཆེན་སློབ་གཉེར་སྔོན་སོང་ཞིག་ཡིན་ཆེ་སྐྱབས་འགྲོའི་བྲིད་ཡིག་རོ་  
མ་ནི་ཆད་མ་ནམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པ་འདི་ལས་ལྟག་པ་མེད་ཅེས་  
སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་ལན་མང་  
གསུངས་པ་འདི་ལས་རོ་མཚར་བའི་ཞལ་གདམས་ཅི་ཞིག་ཡོད།

བཞི་པ་མཐུལ་ནི། རྒྱས་པ་ཆར་གཅིག་གིས་སྒྲ་བྲངས་ཏེ་ཆོམ་བུ་  
བདུན་མའི་སློབ་གསོ་གཞུང་། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཚོགས་མ་དང་  
ས་གཞི་སློབ་བྱུགས་མ་གཉིས་སྐྱགས་ནས་གསོག་པ་དང་། ཡང་  
ན། སློབ་གསུམ་གྱས་པའི་སློབ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ། དངོས་བཤམས་  
ཡིད་སྦྱུལ་མཚོད་པ་ཞེས་པ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྟོ། ཞེས་པའི་  
བར་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་པ་མདོར་བསྐྱུས་དང་ས་གཞི་སློབ་བྱུགས་  
མ་གཉིས་སྐྱགས་ནས་གསོག་པའི་ཕྱག་བཞེས་གཉིས་ལས་དང་པོ་

མཁུལ་དང་སྐྱབས་སེམས་མཉམ་གསོག་དང་གཉིས་པ་ཡན་ལག་  
 བདུན་པ་མཁུལ་མཉམ་གསོག་ཡིན། མཁུལ་གསོག་སྐྱབས་ལག་དང་  
 གྱིས་ཕྱིས་པ་དང་ཚོམ་བྱ་བདུན་རེ་ངེས་པར་ཆང་དགོས་པ་ལས་  
 མཁུལ་མ་ཕྱིས་པ་དང་ཚོམ་བྱ་གཅིག་རང་བཞོད་པ་མི་རུང་བར་  
 བཞེད། སྐྱབས་སེམས་བྱར་དུ་བསགས་ནས་འདིར་ཡན་ལག་བདུན་  
 པ་དང་མཉམ་གསོག་བྱེད་ན་ཚོགས་ཇོགས་ཆབས་ཆེ་བར་མངོན།  
 མཁུལ་གྱི་སྒྲོར་རྒྱས་པ་ནི། དེའི་བྱིང་ཡིག་ནམས་དང་སྤྲ་མཆོད།  
 སྒྲོར་ཆོས། ལམ་རིམ་བཅས་ཀྱི་བྱིང་ཡིག་མང་པོར་ཞིབ་ཕྱ་འབྱུང་  
 བས་དེར་བལྟ་བར་མཛོད། ལྷག་པར་རྩེ་གྲང་ཐང་པའི་མཁུལ་གྱི་བྱིང་  
 ཡིག་འདི་ནི་སྒྲོར་གསུམ་གསེར་གྱིས་བཀང་ནས་བཅལ་ཡང་མི་རྟེན་  
 པའི་ལེགས་བཤད་ཡིན་པས་འདིའི་སྟེང་ནས་ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་  
 ན་ཉིད་ཀྱི་མཁུལ་བཞིའི་ཉམས་ལེན་ཆང་བར་བྱེད་དགོས། ལྷ་པ་ཡིག་  
 བརྒྱ་ནི། རྟོག་སེམས་སྒྲོམ་བཞུས་ཀྱི་སྟེང་ནས་གསོག་སྐྱབ་བྱེད་ཅིང་  
 དེ་ཡང་གསང་བ་དེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་ཆོ་གའི་ནང་གི་རྟོག་སེམས་  
 སྒྲོམ་བཞུས་གང་རུང་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་གངས་གསོག་། དེར་མེད་  
 པའི་མཆོད་བསྟོད་དང་སྒྲོན་ཤིས་སོགས་རྒྱས་སྒྲོས་མང་པོ་མི་དགོས་  
 པར་ཆོ་ག་དེ་གས་འཕྱས་པར་བྱས་ན་ལེགས། དེ་ལས་གཞན་བདག་  
 བསྐྱེད་དང་འབྲེལ་བའི་རྟོག་སེམས་ཀྱི་བསྟེན་པ་བྱེད་ན་ཁ་སྒྲོང་སྒྲིན་  
 སྟེག་དགོས་ཀྱང་འདིར་ནི་རྟོག་སེམས་སྒྲི་པོར་བསྒྲོམས་པའི་བསྟེན་

བ་ཡིན་བས་ཁ་སྐོང་ཞི་སྤྱི་སོགས་མི་དགོས་ཤིང་ཕྱག་ལེན་མི་འདྲ།  
ཁྱིད་ཡིག་ནི་ཟུར་དུ་བཀོད་བ་དང་གསང་བ་དེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་  
རིམ་གཉིས་ཁྱིད་སོགས་མང་པོ་ལས་འབྱུང་བ་ཡོད།

དུག་བ་མཆོད་བ་ནི། གཙོ་བོ་ཚུ་གཙང་གི་མཆོད་བ་འབྲུལ་རྒྱ་  
ཡིན། དེ་ཡང་མཆོད་ཉིང་གཅིག་གིས་གསོག་བ་དང་མང་པོས་གསོག་  
བ་གཉིས་ལས་གཅིག་གིས་གསོག་ཆེ་མཆོད་ཉིང་ག་ཆོད་ཆེ་ན་ཡང་  
བསོད་ནམས་གསོག་ཆབས་ཆེ་བར་གསུངས། གང་ལྟར་ཡང་མཆོད་  
བ་འབྲུལ་སྐབས་འདོན་བྱ་ནི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཕྱིར་འབྲུ་གསུམ་བཟོད་  
ལ་མཆོད་པའི་སྤྱི་གཟུངས་དང་ཡན་ལག་བདུན་བ་མདོར་བསྟུས་  
དེ་འབྲ་བཏོན་ཏེ་མཆོད་བ་མཁའ་ཁྲབ་དུ་སྤྱོས་ནས་ཞེན་བ་མེད་པར་  
དབྱལ་བར་བྱ། བཤམས་གཤེགས་དང་མཆོད་ཉིང་བྱིས་བཟུ་སོགས་  
གྱི་ཆེ་ལམ་རིམ་སློ་སྦྱོང་གི་ཅ་སྟོན་དང་བསྟོད་སྟོན་སོགས་ཆིག་དོན་  
ཅན་བཞེན་གདོན་ན་དོན་དུ་འགྱུར། མཆོད་པའི་ཁྱིད་ཡིག་ནི་སྤྱི་མཆོད་  
དང་སྦྱོར་ཆོས་གྱི་ཁྱིད་དང་། ལམ་རིམ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་བ་དང་  
སྐབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱའི་སྐབས་དང་། སྦྱོང་འཇུག་གི་མཆོད་པའི་  
སྐབས་དང་ཟུར་བྱིས་བཅས་ལ་གཟིགས་ན་གསལ།

བདུན་བ་དམ་དོར་དང་བརྒྱད་བ་མཁའ་འགྲོའི་སྤྱི་སྤྱོད་གཉིས་ནི་  
རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཞལ་གསུང་བྱི་མ་མེད་བ་མཁས་བྱུབ་ཐམས་  
ཅད་མཁྱེན་པས་ཡི་གེར་བཀོད་བ་གསང་འདུས་ཡིག་རྩུང་ལས་

འབྲུང་བ་འདི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱི་ཆོན་ཀ་ཆེ་བས་ཆོ་ག་འདི་གའི་སྤྲོད་ནས་  
གསོག་སྐྱབ་མཛད་དགོས། འདི་གཉིས་ཀའི་དབྱར་སྐབས་སེམས་  
གནད་བསྐྱུས་རེ་གདོན་ན་ལེགས། དམ་དོར་ལ་ཆོ་ག་གཞན་ལས་  
མཆོད་བསྟོད་བྱེད་པར་བཤད་ཀྱང་ཕྱག་ལེན་བསྐྱུས་པའི་ལུགས་  
ཡིན་པས་ཅ་གཞུང་ལྟར་མེད་ནའང་ཆད་སྟོན་མེད། གླ་མཆོད་དང་  
འབྲེལ་ན་རང་འཛིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་དམ་ཆོག་དོ་  
རྗེ་བསྐྱེམས་ལ་དེའི་ཐུགས་ཀར་སྒྲིལ་གསུང་དོ་རྗེའི་ལྟེ་བར་ཐུགས་སྤྲོད་  
གསལ་བཏབ་ལ་གྲངས་གསོག་བྱ་ཞིང་ཞིབ་སྒྲིལ་ཡིག་ཏུ་གསལ།  
མཁའ་འགྲོའི་སྒྲིག་སྒྲིག་ལ་གཞུང་དུ་བེསྒྲུག་གིས་བསང་བར་གསལ་  
ཡང་འཛིགས་བྱེད་དང་འབྲེལ་ན་སྤྱི་ལྟེ་ས་བསངས་ནའང་འཐུས་ཤིང་  
ཆོ་ག་གཞན་ལས་མཆོད་པའི་མཐུག་ཏུ་བསྟོད་པ་འདོན་པ་ཡོད་ཀྱང་  
འདིར་གཞུང་དུ་བསྟོད་པ་མི་གསལ་བས་མེད་ནའང་འགྲིག ། ཡང་  
ན་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་གསལ་བའི་བསྟོད་སྟོན་གདོན་ནའང་  
ཆོག། ཐབ་ཀྱི་སྒྲོར་ལ་སྒྲོས་པ་རྒྱས་ན་ཞི་བའི་ཐབ་དང་ཡང་སྐྱེའི་  
ཞལ་དུ་འབྱུང་བ་དེ་འབྱ་ཡོད་ཀྱང་མེ་འཇམ་དུ་བ་མེད་པ་བྱུང་ན་དེས་  
འཐུས། འབྱུང་རྒྱས་ཏིལ་ལ་ས་དོ་དང་འབྱ་སོགས་བསལ་ལ་རྒྱས་  
གཙང་མར་བཀུས་པ་སྟོན་བྱ།

དགུ་པ་སྒྲོའི། སྒྲོ་དང་སྐྱ་གང་བཞེངས་ནའང་ཁྱད་མེད། སྐྱ་  
བཞེངས་ཆེ་བྱ་སྐྱ་སོགས་གང་བཞེངས་ན་འགྲིག་མིན་བླ་མ་ལ་

དགོངས་སྐྱོར་ཁྱབ་པའི་སྐོལ་ཡོད། སུཙྪ་ནི་འདེབས་པའི་ཚོ་ག་ནང་  
ལྟར་ལག་ལེན་ཤེས་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་འཛིན་པ་བྱིན་སྐབས་ཀྱི་  
སྐགས་ཤིན་པ་དུས་བྱུང་བཅད་སྐགས། འཕི་འཕིའི་སྐགས། སྐུ་  
བྱུགས་སྐགས། རྒྱུ་གཞུག་སྐགས། བརྒྱུང་སྐགས། མེ་ཉླ་ག་འབྲུལ་  
སྐགས་ཤིན་སྐོས་ཐོར་ནས་དབྱུང་སྐགས། རབ་གནས་ཀྱི་སྐགས། བྱེ་བ་  
འབྲུལ་འབྲུར་ཀྱི་སྐགས་ནམས་སྐོ་འཛིན་བྱས་ན་འཇུག་པ་བདེ་བར་  
ཡོད། ཙུ་ཙུ་དང་ཙུང་ཙུ་འདེབས་ན་ནི་འདེབས་སྐགས་དང་བྱེ་འབྲུར་  
ཀྱི་སྐགས་ཙམ་འདོན་པར་བྱ།

དེ་ལྟར་ཕྱིན་འགྲོ་སྐོ་མཆོད་དང་སྐྱུར་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་འདི་  
ནི་གསེར་གོང་རྩོ་རྩེ་འཆང་གི་བདེ་མཆོག་ཚོས་སྐྱོར་ནང་གསལ་བའི་  
ཕྱིན་འགྲོའི་བྲག་བཞེས་ལྟར་བསྐྱེགས་པ་ལེན་ཅིང་དེ་ལས་གཞན་དུ་  
བྲག་སྐོལ་གཞན་པ་ཡང་ཡོད། ཕྱིན་འགྲོ་གཏོང་བ་ལེན་ཟེར་ནས་ལན་  
གཅིག་ཟིན་ནས་རྩེས་སུ་རྩེས་མེད་གཡེང་བ་ཁོ་ནར་བྱེད་ན་ནི་དོན་  
འབྲས་ཅི་ཡང་འབྱུང་དགའ་བས་འདི་ལ་ཡང་ཡང་འབད་དགོས། རྩེ་  
བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་སྤྲིག་པ་བཤགས་པའི་ཚོ་ག་འདི་ནི་བྱིན་  
སྐབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་གོང་གི་ཚོ་ག་ནམས་ཀྱི་ཕྱིན་རྩེས་ཅི་རིགས་  
ལ་སྐྱུར་ནས་ཉམས་སུ་སྐྱང་བར་བྱ། དེ་ཡང་དམ་རྩོར་དང་སྐྱིན་སྤྲིག་  
སོགས་ཀྱི་མགོ་ལྟ་བུ་ལ། གཙོ་བོ་རྒྱལ་བ་འགྲོ་བའི་མགོན། ཞེས་པ་  
ནས་ཤིག་པ་དེ་ཀུན་སོ་སོར་བཤགས་པར་བསྐྱེ། ཞེས་པའི་བར་



དལ་བྱར་གདོན། དེ་ནས་དམ་རྫོང་སོགས་སྐབས་གང་ཡིན་ལ་འཇུག །  
ཐུན་གྲོལ་ཁར། དེ་ལྟར་བསྐྱེས་པའི་བསོད་ནམས་དང་། ཞེས་པ་ནས།  
བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཀྱང་གནས་སྐྱུར་ཅིག ། ཅེས་པའི་བར་དང་མཇུག་བྱང་གི་  
མཐའ་ཡི་སྔོན་ཆོག ། དེ་ཡི་དགེ་བས་མཐའ་ཡས་འགོ་བ་ཡི། ། ལས་སྒྲིབ་  
མ་ལུས་དག་པས་སྤྱི་ནང་གི ། ཉེར་འཆེ་ཀུན་དང་བྲལ་ནས་རྒྱལ་བ་ཡི། །  
གོ་འཕང་མཆོག་ཏུ་བདེ་སྒྲག་བགོད་པར་ཤོག ། ཅེས་བརྗོད་ནས་ཉམས་  
སུ་སྒྲང་། དེར་མ་ཟད་དུས་རྒྱུན་པར་ཡང་ཉམས་ལེན་ལ་འབྱེར་བྱབ་པར་  
གནང་གལ་ཆེད།

སྔོན་འགོ་ཁྲིད་སྤྱི་དོན་ཆོགས་གཉིས་རྣམས་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དམ་པའི་བྲག་བཞེས་  
འབྲུལ་བ་མེད་པ་ནམས་རང་བཅོས་མ་བསྐྱད་པར་དམར་རྒྱང་ལྷག་པ་ཉིད་དུ་དམ་པའི་མན་  
ངག་མང་དུ་ཐོས་པ་མེར་བྱས་སྟོ་བ་དགེ་བཤེས་མཁས་བླ་བ་ཞོར་བཟང་ནས་སྔོན་འགོ་ཁྲིད་  
ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ཚུགས་སྤྱིག་བྱེད་སྐབས་གསང་བ་རྫོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཆོས་བླ་ཆེན་པོ་དཔལ་  
ལྷན་རྒྱུད་སྟོད་དུ་བྲིས་པ་འདིས་ཀྱང་འགོ་བ་ཀུན་ཆོགས་གཉིས་ཡང་དག་པའི་ལམ་དུ་  
ཞུགས་པར་གྱུར་ཅིག །

༥ རག་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་བྲིད་ཡིག་རག་གི་  
 ཉེས་པ་ཀྱན་མེལ་ཞེས་བྱ་བ་  
 བཞུགས་སོ།།

༢༡༡། ར་མོ་གུ་རུ་རྩེ་ འདིར་མཁས་གྲུབ་བྱུང་པོ་རྣམ་འབྱོར་  
 གྱི་གདམས་པ་རག་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་བྲིད་སྔ་ཕྱིར་ཐོབ་པའི་གསུང་  
 བཤད་ཅུང་ཟད་བྲི་བར་བྱའོ།། དེ་ཡང་དུས་རྒྱན་དུ་དལ་འབྱོར་དོན་  
 ཆེ་ཞིང་། དེ་ཡང་རིང་དུ་མི་གནས་པའི་འཆི་བ་མི་ཉག་པ་འདི་མ་བླ་  
 ར་ཆེ་འདི་ལས་སློ་མི་ལྟོག །དེ་མ་ལོག་ན་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྤྱག་  
 བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དང་། རང་  
 ཉིད་དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སློ་མི་སྦྱེ། རང་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་  
 ཞིང་བདེ་བས་ཐོངས་པ་ལ་བ་སྤྱ་གཡོ་བ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་སེམས་  
 ཅན་གཞན་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་སློལ་འདོད་ཀྱི་  
 བསམ་པ་གལ་སྦྱེ། དེ་ཅམ་ཞིག་མེད་པར་མཁའ་བྲུབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་  
 ཐམས་ཅད་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་པར་  
 བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་བཞུགས་བརྗོད་སོགས་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་

བསམ་པ་ནལ་མ་དགལ། དེ་འདྲའི་བསམ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བར་སྒྲགས་  
ལ་འཇུག་ཚུལ་མེད་པས། ལུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གནད་དུ་  
འགྲོ་བ་ཞིག་ཤིན་དུ་གལ་ཆེ།

བསྐྱུས་བརྗོད་ཀྱི་གཞིར་འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་ལྟར་ཁས་སྐྱེས་  
བའི་ཚུལ་གྲིམས་དག་པ་དང་། གངས་མང་ཉུང་ལ་ལྟོས་པ་མེད་  
བར་སྐྱབས་སུ་བབས་པའི་དམིགས་པ་རྣམས་ཡིད་ལ་འཆར་ངེས་  
བྱས་ནས་སེམས་མ་ཡེངས་པ་དགོས་པར་སྦྱོད་འཇུག་དང་། དཔུང་  
བཟང་གིས་ཁྱས་པའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས། བར་དུ་གཏམ་གྱིས་ཆོད་  
པ་སོགས་མི་རུང་བ་བསྟེན་པའི་སྐྱབས་སུ་ཡང་ཡང་གསུངས་ལ།  
གཙུག་ཏྱར་གདུགས་དཀར་མོའི་གཟུངས་ལས། རིགས་སྒྲགས་གཅད་  
དོ།། ལུང་བྱས་གདབ་བོ།། ཞེས་པའི་དོན་སྒྲགས་ཀྱི་བར་དུ་ཐ་མལ་  
བའི་ཆོག་གིས་ཆོད་ན་ཆོག་ལ་ལུང་བྱས་བཏབ་པས་སྒྲགས་ཀྱི་ལུས་  
པ་འཕྲོག་པར་མཉམ་མེད་ཇོ་མོ་ཆེན་པོ་གསུངས་པར་བཀའ་གདམས་  
བསྟན་རིམ་ལས་འབྱུང་བ་དེའི་དོན་འབྲེལ་ཚུལ་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན།  
ཁ་ཟས་ཀྱི་བྱུང་བར་ལ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མར་མང་པོ་གསུངས་ལ།  
སྒྲོག་པ་ཉིན་བདུན། ཀུན་དོང་སྟེ་ཅོང་གིས་ཉིན་ལྷ། ལ་ཕུག་ཉིན་དགུ།  
ཟས་ལོ་བྱེད། ལྷེ་ཤ་དང་མཆོར་པས་ཆེ་རི་སྟོན་སྒྲགས་ལུས་ལ་གཞོད་  
པར་ཡང་བཤད། ཤ་སྦྱི་དང་། ལྷག་པར་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་སྐྱབས་

འདྲེས་དགོས་པ་དང་། རུད་འགོ་སྒྲིལ་ཞིང་སྐྱག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་  
དེའི་སྒྲིང་ཐོས་ན་ཤེས་རབ་ལ་གཞོན་པར་དམ་པ་གོང་མ་འགའ་ཞིག་  
གསུངས། གཞན་ལ་སྒྲགས་དང་། མེ་ལ་སྤུ་འདེབས་པ་དང་། མཆོན་  
ཅེ་ཁར་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱང་སྒྲགས་བྱས་ལ་གཞོན་པས་འདི་ལྟར་  
ཉམས་སུ་སྒྲུངས་ན་དེ་དག་གི་ཉེས་པ་ཁེགས་ཤིང་། དག་འབྲེལ་དང་  
འདྲེས་ཏེ་བཏོན་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱས་བརྗོད་ཀྱི་གངས་སུ་འགོ་བར་  
གསུངས་པས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བའི་གདམས་པ་ཡིན།

བཟའ་བརྒྱུད་ནང་མཆོད་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་དང་། བདུད་ཅི་  
རིལ་བྱས་ཁ་དག་པར་བྱེད་པ་ཡང་ལེགས། བཅད་རྒྱའི་སྐྱབས་སོགས་  
སུ་སྤུ་གྱུ་ནས་མེ་ལ་སྤུ་འདེབས་པའི་ལག་ལེན་ཡང་ཡོད། དེ་ཡང་  
མཁས་བྱུ་བྱུང་པོའི་མགྱར་བརྒྱུད་དང་། རུ་པོ་ཏུ་འབྱུང་བའི་རུ་འི་  
ཆོས་བརྒྱུད་གཉིས་ཆོག་རིས་སྤན་ཆོགས་མ་གཏོགས་དོན་ལ་ཁྱད་  
པར་མེད། དེ་ལས་མན་དག་མི་འདྲ་བ་བརྒྱུད་གསུངས་ཀྱང་དག་བྱིན་  
རྒྱལ་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་ལུང་ཅམ་ལས་མེད། བཤ་ཆེན་སྒོ་བཟང་  
ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཨྲ་ལི་ཀྲ་ལིའི་བྱིན་རྒྱལ་ཀུན་གཟིགས་ལྟ་བུ་ཆེན་པོ་  
ལས་གསན་འདུག་ཀྱང་ད་ལྟ་རྒྱུན་བཙལ་ཀྱང་མ་རྟེན། མགྱར་ལས།  
སྤར་དག་ལ་བྱིན་གྱིས་མ་བསྐྱབས་པས། སྒྲགས་བསྐྱས་པ་རྣམས་  
ལ་བྱས་པ་རྒྱུད་། དཔལ་ཨྲ་ལི་ཀྲ་ལིའི་གདམས་པ་བདོག །སྒྲགས་

མི་འགྲུབ་སྐྱུམ་པའི་དོགས་པ་མེད།། ཅེས་པའི་གདམས་པ་ངག་གྱིན་  
 རྒྱབས་ཀྱི་ཁྱིད་ནི། དུས་ཕྱིས་སེར་བརྩེ་ཏ་སོགས་དམ་པ་གཞན་དང་  
 གཞན་གྱིས་ཀྱང་གསུམ་ཚུལ་ནུས་ཐར་ཅི་རིགས་ལས་འབྱུང་། འདིར་  
 བྲག་དཀར་སྐྱགས་རམས་པ་སློ་བཟང་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་  
 མཛད་པའི་ཡི་གེའི་སྟེང་ནས་ཁྱི་ནུམ་མཁའ་བཟང་གིས་གསུམ། དེ་ལ་  
 དག་འཕེལ་དཀར་བཅུ་སྟོ་བཟང་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས་གསུམ། དེ་ལས་ཁྱི་  
 བསོད་ནུམས་དབང་རྒྱལ་པས་གསུམ་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་ནས་ཐོབ་  
 པ་ཡིན་གསུངས། གྲུབ་ན་ཡར་ལངས་མ་ཐག་ཁྲུས་བྱས། ཁ་བཤལ་  
 ནས་འཇུག་པར་གསུངས་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད། གང་  
 ལྟར་བརྒྱས་བརྗོད་གཞན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཐོག་མར་སྐྱབས་འགྲོ་  
 སེམས་བསྐྱེད་མདོར་བསྐྱུས་བྱས། རང་བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་  
 མམ། རྟོ་རྟེ་སེམས་དབང་འཕེལ། གསུང་གི་ལྟ་ཡིན་པས་འོད་དཔག་  
 མེད་རིགས་ལྟའི་ནང་ཚན་ཅི་རིགས་སུ་སྐྱེད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད། གྲོང་  
 བསྐྱེད་རྒྱས་བཤམ། རང་རྟོ་རྟེ་འཛིགས་བྱེད་དུ་གྱུར། ཞེས་པ་ལྟ་བུས་  
 ཀྱང་བྱང་། དེ་ནས། རང་གི་སྟེའི་དབྱས་སུ་སྟེ་དབང་རྒྱ་བྱེད་བཀས་པ་  
 ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་ཐད་ཀར་ཨ་ཡིག་དང་པོ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་  
 འཁོར་ཉ་གང་བ། ར་རི་སོགས་ཀྱི་སྟོན་དང་བལ་བ། ཤེལ་དཀར་ཀྱི་  
 མཐུལ་ཁ་སྐྱབས་པ་ལྟ་བུ། དེའི་དབྱས་སུ་རྩ་ལས་རྩ་བྱར་རྟོལ་བའི་

ཚུལ་དུ་ཨོྲ་དཀར་པོ་གྲུན་འགྲེང་ཡི་གེ་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་  
 དུང་གི་ཐུར་མ་བཀུག་སྟེ་བཅོས་པ་ལྟ་བུ། དེའི་མདུན་ནས་བརྩམས་  
 ཏེ་གཡས་སྐྱོར་དུ་ཨོྲ་ཨ་ལྷ། རས། ཨོྲ་ཨའི་བར་དབྱངས་བརྒྱུག་  
 ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཁ་ནང་བསྟན་གྲུན་འགྲེང་གཡས་སྐྱོར་དུ་འཁོད་པ།  
 དེའི་ཕྱིར་ཨོྲ་གྱི་ཐད་ནས་འགོ་བརྩམས་ཏེ། ཀ་ཁ་ག་ཟ་ང། རས། ཉལ་  
 ལྷན། ཞེས་པའི་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་སོ་བཞི་ཁ་དོག་དམར་པོ་ཁ་ནང་  
 བསྟན་གཡོན་སྐྱོར་དུ་འཁོད་པ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ། ཨོྲ་ཡེ་རྩྭ།  
 རས། བྲ་མ་ཏ་ཡེ་ལྷན། ཞེས་ཉེན་འབྲེལ་སྟེང་པོ་ཁ་དོག་སྟོན་པོ་གྲུན་  
 འགྲེང་གཡས་སྐྱོར་དུ་འཁོད་པ། ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་རང་སྒྲ་སྒྲིགས་  
 ཤིང་། དུངས་ཤིང་གསལ་བ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གསལ་གདབ།  
 རང་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་ལྟ་ཞི་ཁྱོ་རང་རང་དང་མཐུན་  
 པའི་ཆེ་ཉིའི་གདན་ལ་ས་པོན་གྱི་མཐར་ལྟ་དེའི་སྒྲགས་སྟེང་བཀོད་དེ།  
 འཇིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་ལ། ཨོྲ་ཕྱི་ཕྱི་ནས། རྩྱ་པལ། ཨོྲ་ཨ་ལྷ། × ཨོྲ་  
 ཨའི་ཀ་ཁ་ག་ཟ་ང། × ཉལ་ལྷན། ཨོྲ་ཡེ་རྩྭ། རས། ལྷན། ཞེས་སྟེང་  
 གའི་སྒྲགས་ཀྱི་སྟེལ་ཆེག་ལྟ་བུར་སྒྱུར་ཏེ་ལན་གསུམ་མཇུག། བདུན་  
 རས། ཉེར་གཅིག་གང་རུང་བཟླ། གསུང་བཤད་ལ་ཉེར་གཅིག་བཟླས་  
 ར་ལེགས་གསུངས་གསུང། དེའི་ཆེ་སྒྲགས་སྟེང་གསུམ་ཨོྲ་དང་  
 བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་དཔག་དུ་མེད་པ་སྒྲིགས་བརྒྱའི་ཞིང་ཁམས་

ཁྱབ་པར་འཕྲོས་པས་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པའི་སྒྲིའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་  
 ཐམས་ཅད་ལྷ་ལི་དཀར་པོ། གསུང་གི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལི་  
 དམར་པོ། ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཐམས་ཅད་ཅེན་འབྲེལ་སྒྲིང་པོ་སྒྲིན་  
 པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཀུག་ནས་ཨོ་ཡིག་སྤྲགས་སྤེང་  
 དང་བཅས་པ་ལ་ཐེམ་པར་བསམ་པ་འཇམ། རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་སྒྲི་  
 གསུང་ཐུགས་དང་། ཁྱད་པར་གསུང་གི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཐམས་ཅད་ལྷ་  
 ལི་དཀར་པོ། ཀྱང་ལི་དམར་པོ། ཅེན་འབྲེལ་སྒྲིན་པོའི་རྣམ་པར་ས་བོན་  
 སྤྲགས་སྤེང་ལ་ཐེམ་པར་བསམ་པ་དམིགས་སྒྲོར་གཅིག །ཡང་སྤར་  
 ལྟར་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་འཛིག་ཅེན་དང་འཛིག་ཅེན་ལས་འདས་པའི་  
 ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་སྤྲིད་སྒྲི་བདུན་བཟ་ཤིས་ཏྲགས་  
 བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྤྱུན་བྲངས་ནས་བསྐྱེམ་པ་དམིགས་  
 སྒྲོར་གཅིག །ཡང་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་བྲང་སྤོང་བདེན་ཆོག་གྲུབ་པ་  
 དང་། གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་དག་ཅུས་བྱིན་རྒྱལ་ས་  
 ཐམས་ཅད་དབྱངས་གསལ་དང་ཅེན་འབྲེལ་སྒྲིང་པོའི་རྣམ་པར་བཀུག་  
 རས་བསྐྱེམ་པ་དམིགས་སྒྲོར་གཅིག་གོ །དམིགས་སྒྲོར་གསུམ་སོ་  
 སོའམ། དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཀྱང་ཆོག །དེ་ལྟར་བསྐྱེམ་པས་རྒྱལ་བ་  
 སྤྲས་བཅས་ཀྱིས་བཞུས་བརྗོད་མཐུ་དང་ལྡན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་  
 རྟེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཅུས་མཐུ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་

ཉིད་དུ་གྱུར་པས་དག་ཅུས་ལྡན་དུ་བསམ། ད་ལྟའི་དཔེ་པལ་ཆེར་དུ་  
མི་འདུག་ཀྱང་ཁྱི་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་བའི་ཕྱག་དཔེ་དེར་སྐབས་  
འདིར་དམིགས་སྒྲོར་གཅིག་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་ཡོད་  
པ་དེ་ལ་གསུང་བཤད་ཀྱང་འདི་ལྟར་མཛད་དེ། དེ་ལྟར་ཕྱིན་རྒྱལ་ས་  
བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱེམ་པའི་དམིགས་སྒྲོར་གསུམ་ཆར་བ་ན་ལྷེ་སྟོང་གི་ས་  
ཐོན་སྤྲུལ་སྤེང་དང་བཅས་པ་ལས་བདུད་ཅི་དཀར་པོའི་རྒྱན་བབས།  
མགྲིན་པ་ཡན་ཆད་གང་། ཐོག་མེད་ནས་ལུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསགས་  
པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག །ཡང་བདུད་ཅི་དམར་  
པོའི་རྒྱན་བབས། སྟོང་ག་ཡན་ཆད་གང་། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་  
པའི་དག་གི་སྤྲིག་སྤྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག །ཡང་བདུད་ཅི་  
སྟོན་པོའི་རྒྱན་བབས། ཀྱང་པའི་མཐེབ་སོར་ཡན་ཆད་གང་། ཐོག་མེད་  
ནས་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་  
པ་དག་པར་བསམ་པའམ། ཡང་ན་བདུད་ཅི་དཀར་པོའི་རྒྱན་བབས།  
ལུས་ཐམས་ཅད་གང་། ལུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་དག་  
དེ་བཞིན་དུ་བདུད་ཅི་དམར་པོ་དང་སྟོན་པོའི་རྒྱན་རིམ་པར་བབས།  
ལུས་ཐམས་ཅད་གང་། དག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་  
སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་དག་པར་བསམ་གསུངས། དབུས་སུ་ཕྱིན་སྐབས་  
སྤྲུག་ཆ་ཆར་གིས་དམིགས་སྒྲོར་གཅིག་ཞལ་ལས་ཤེས་གསུངས་པ་



གང་ཡིན་བཀའ་འདྲི་གནང་བ་ལའང་ལན་འདྲི་ལྟར་སྤུལ། བརྒྱུ་པ་  
 ཟེན་ནས་དབྱུས་ཀྱི་ས་ཐོན་ཨོ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ་མཐའ་  
 སྐོར་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་ཐོག་པས་འོད་དང་བདུད་ཅིའི་རང་བཞིན་དུ་  
 རྟེན་སྤྱོད་ཀྱིས་ཁྱེན་སྤྱི་མ་ནང་མ་ལ་ཐིམ་ཞིང་། དེ་ཨོ་ལ་ཐིམ། དེ་འོད་  
 དུ་ཁྱེན་སྤྱོད་ལྷ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་ཐིམ། དེ་འོད་དུ་ཁྱེན་སྤྱོད་ལྷ་རྟེན་གྱིས་  
 ལྷ་ལྷེ་ཡང་བདུད་ཅི་དཀར་དམར་གྱི་རྣམ་པར་ཁྱེན་སྤྱོད་རང་གི་སྤྱེ་ལ་  
 ཐིམ། སྤྱེ་ཡང་འོད་དུ་ཁྱེན་སྤྱོད་དབྱིབས་སྤྱེ་ལ་ནང་དོ་རྩེ་ཅེ་སྤྱེ་པའི་  
 རྣམ་པར་གྱིས་པས་རྒྱལ་བ་སྤྱོད་བཅས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་པས་ཐམས་ཅད་  
 དང་། དང་སྤོང་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་དག་ཅུས་ཐམས་ཅད་རང་གི་  
 དག་ལ་ཁྱེན་སྤྱོད་པས་དག་ཅུས་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོག་པས་དང་ལྷན་པར་  
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་བར་བསམ། དེ་དུ་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སྤོང་དཔོན་རྒྱུད་པ་  
 བསམ་གཏན་སེལ་སྤོང་ཞོག་ཁ་འདྲི་ཉམས་ལེན་གནང་བས་སྤྱོད་རང་རང་  
 གི་སྤྱོད་པས་ཐོབ་དོན་པར་དེའི་དོན་དུ་ཨོ་ལྷ་ལྷུ་། ཨོ་ལྷ་ལྷུ་ རྣམ། འ་  
 མ་ཏ་ཡེ་སྤྱོད། ཞེས་ཉེར་གཅིག་དང་། མཐར་དམིགས་རྣམ་གྱི་ཆོག་  
 རྣམས་ཀྱང་ཁྱིད་ཡིག་ལྟར་བཅོམ་ནས། སྤྱེ་དོ་རྩེའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར།  
 དེས་ནི་རྩལ་སྤྱོད་ལྷུལ་འཁོར་བསམ་གཏན་ལ། རྣམ། ལས་ཀྱི་  
 རྒྱལ་པོ་མཆོག་ནི་འགྲུབ་པར་ཤོག ། ཅེས་འདུས་པའི་སྤོང་ལས་ལས་  
 འགྲུབ་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་འདྲི་བཅོམ་པ་གོ་རྒྱུ་དང་གནད་ཟབ་པས་ངས་ཀྱང་

སྐབས་རེ་དེའི་ལད་མོ་བྱས་པ་ཡིན་གསུངས། ཨོྫ་ལྷུང་ལྷུང་ནི་ལྷ་ཐམས་  
ཅད་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱགས་ཡིན་པས་ལྷ་གང་ལ་ཡང་བཞས་ཆོག །སྤྱིར་སྤྱགས་  
ལ་འགོར་ཨོྫ་ཡོད་ཀྱང་མཐུག་སྤྲུ་མེད་པ་ལ་མཐའ་མེད། སྤྲུ་ཡོད་  
ཀྱང་ཨོྫ་མེད་པ་ལ་འགོ་མེད། གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ལ་སྤྱལ། གཉིས་ཀ་  
མེད་པ་ལ་བརྟམ་པ་ཞེས་རྩོམ་གཙུག་ཏྱིར་གྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་  
ཞེས་བྲག་དཀར་དཀར་བརྟུ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པས་འདྲིར་ལྷ་ལི་  
དང་པོ། ཀྲ་ལི་གཉིས་པ། ཡེ་རྒྱལ་གསུམ་པར་བྱས་ནས་བྲག་དཀར་  
སྤྱགས་རམས་པའི་ཁྱིམ་ཡིག་ཏུ་ཡོད་ལ། གསུང་བཤད་ཀྱང་དེ་ལྟར་  
མཛད། ལྷ་པོའི་མགུར་བརྒྱུད་ཀྱི་མན་དག་ཡིག་རྒྱུད་དུ། མགུར་  
བརྒྱུད་པའི་དོན་ནི། སྐབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་སྤྱོད་དུ་སྤང་བས། མོ་  
རངས་དག་སྤྱིར་བྱེད་ཁའི་སྤྱོད་དུ་ལངས་ཏེ། རང་ཡི་དམ་ལྟར་གསལ་  
བའི་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཨོྫ་དཀར་པོ་བསམ། དེར་ལྷ་ལི་ཀྲ་ལིས་  
བསྐྱོར་བར་བསམ་སྟེ་ལྷ་ལིའི་འགོར་ཨོྫ་དང་། ཀྲ་ལིའི་གཤམ་དུ་སྤྲུ་  
བརྟུག་པ་ལན་གསུམ་བཞུ་བར་བྱའོ། དེས་དག་རྒྱས་མཐར་ཐོན་ཏེ་  
བཞས་བཞིན་རྒྱས་པ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ། འདི་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་  
དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་རྩིས་ཆེར་མཛད་དེ་སྤྱགས་དམ་དུ་བྱེད་དོ། དག་  
བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་པའི་རིམ་པའོ། ཞེས་དང་། རྩ་པོའི་མགུར་བརྒྱུད་  
ཀྱི་ཡིག་རྒྱུད་ལས། དང་པོ་ནི། སྐབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད། ཨོྫ་ཨ་

ཞུ། ཞེས་པ་བཅུ་དྲུག་དང་། ཀ་ཁ་ག་ལྟ་དང་། ཞེས་པ་སོ་བཞི་དང་། སྤྱ་  
དང་རྩ་གཉིས་པོར་བ་ལན་བདུན། ཡང་ན་ལན་གསུམ་བཞེས། དགུང་  
ཁ་གཉིད་ལོག་ཁར་སྤྲ་མ་ལ་ཨོ་པོར་ལ་སྤྲ་རྩེ་མཁུག་བསྟན་པ་ལན་  
གསུམ་བཞེས། དགོ་བའི་རྩ་བ་སེམས་ཅན་ལ་བསྟོ། དེ་ལྟར་བྱས་  
པས་ཉིན་མོ་སྤྲས་ཆད་སྤྲགས་སུ་འགྱུར་རོ།། ཅིའི་བྱིར་ན་སྤྲགས་  
ཐམས་ཅད་ཞུ་ལི་ཀུ་ལི་ལས་མ་འདས་པའི་བྱིར་རོ།།

ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དགོ་བ་གང་བྱེད་ཀྱི་སྤྲོ་མཁུག་དབྱངས་  
དང་གསལ་བྱེད་ལན་གསུམ་མམ་བདུན་བཞེས་ན་སྤྲགས་གང་  
བཞེས་འགྱུར་བོ།། སྟོབ་དཔོན་ལྷ་སྟུབ་ཀྱི་སྤྲགས་དམ་ཡིན་གསུངས།  
ཞེས་གསུངས་སོ།། ཡེ་རྩྱ་མི་གསལ་ཡང་ཁྲིད་ཡིག་དང་ཁྲིད་རྒྱན་  
ལས་འབྱུང་། བྱིར་དབྱངས་གསལ་དང་། ཉེན་འབྲེལ་སྤྲོ་པོ་ལ་ཨོ་དང་  
སྤྲ་ཡོད་མེད་ཅི་རིགས་དང་། བ་མོ་རྩ་ཏ་ཡུ་ཡ། ཞེས་སྤྲར་བའང་  
ཡོད་པས་སྤྲགས་སུ་བབས་པའི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ། མཛོད་  
དགོ་རི་ཁྲོད་པ་མཁས་བྱུབ་བསྟན་འདྲིན་པས་ཤེས་བཛོད་སོགས་ཀྱི་  
སྤྲགས་ཉེན་འབྲེལ་སྤྲོ་པོའི་འགོར། བ་མོ་རྩ་ཏ་ཡུ་ཡ་ཞེས་པ་ངས་  
ཅན་དུ་སྟོར་བར་སྤང་། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། འདི་ཉིད་ལས།  
གསེར་འགྱུར་ཅི་ཡིས་སྤྲགས་ཁམས་བསྟར་བ་བཞིན།། ཐ་མལ་ངག་  
ཀྱང་དོན་ལྡན་བཞེས་བཛོད་དང་།། སྤྲགས་བཞེས་ཉིད་ཀྱང་མང་པོར་

བསྐྱར་བྱེད་པའི། འཕྲུལ་འདེགས་མན་དག་གནད་ཀྱི་ལྷེ་མིག་འདི།  
ཞེས་པ་སྟར་བཞུས་བརྗོད་གང་བྱས་བྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། མེ་དང་  
སྒོག་ཅོང་ཤ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲགས་ཀྱས་མི་འསྒོག་ཅིང་། ཐ་ན་དེ་ཉིན་  
དག་འབྲལ་སྐྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་བཞུས་བརྗོད་དུ་འགྲོ་བར་གསུངས་  
ཏེ། དག་འབྲལ་བཞུས་བརྗོད་དུ་མ་སོང་ཡང་དེའི་ཉེས་པ་ཁེགས་ན་  
བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་རེད་གསུངས། ཁྱིད་ཡིག་གསུང་ཚུལ་ཞུ་བ་  
པོ་སྒོ་བཟང་བསྟན་པ་ཞེས་འདུག་པས་བྲག་གཡལ་རྩུང་ཆང་སྐྱལ་  
སྐྱ་གོང་མ་དེ་ཡིན་ནམ་སྟུམ། བྲག་དཀར་སྒྲགས་རམས་པ་དང་། ཤ་  
སྒྲང་སྒྲགས་རམས་པ་འཇམ་དབྱངས་སྒོ་སྒྲོས་གཉིས་ལ་དེ་དུས་རྒྱད་  
པའི་སྒྲགས་རམས་པ་གཉིས་ཞེས་གྲགས་ཆེ། སྒ་མ་སྐལ་ལྷན་རྒྱ་  
མཆོའི་སྒོ་བ་མ་ཡིན་པས་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མས་དགོན་པ་འདེབས་  
པའི་སྒོན་ནས་མདོ་སྐད་དུ་ཐེབས་ཟིན་པ་འདྲ། གསང་འཇིགས་ཀྱི་  
རིམ་གཉིས་དང་། ལྷགས་མཁར་བྱར་འདེབས་སོགས་གསུང་ཚུལ་  
ཡང་མང་། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རིམ་གཉིས་ལ་རྩལ་ཐོན་པས་ཀྱས་པ་  
ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་འདུག །དེ་དུས་བྱ་བྱང་ལ་ཁྱི་མཐར་མི་ཐོན་པའི་  
གོགས་ཤིག་ཡོད་པའི་དོན་དུ་གདན་དྲངས་ནས་བྱ་བྱང་གི་རྒྱབ་རིའི་  
ཅེ་ནས་སངས་རྒྱས་སྟོང་གིས་ཤིས་པ་བརྗོད་པ་བྱང་བ་བགོགས་ཀྱི་  
ཆོ་འཕྲུལ་ཡིན་ཞེས་གནས་དེར་སྐྱ་མཆོམས་ལ་བཞུགས། མཐར་སྦྱིན་

སླེག་ཅིག་བྱེད་པས་དེའི་བར་ལ་ཉེ་འཁོར་འདྲིར་མི་གཅིག་གིར་ཉི་ན་  
ད་རེས་ལ་པན་ཐོགས་གསུངས་པས་སང་སྤྱིན་སླེག་བྱེད་པའི་དོན་ཅུབ་  
ཅ་ལར་གྱི་རྒྱན་མ་ནག་ར་ཟེར་བ་བྱ་བྱུང་གི་ལྟ་ཁང་ཆེན་མོའི་ནང་དུ་  
ཞུགས་པ་བརྩུང་ནས་བརྩུང་ཆོད་མ་ཟེན་པར་ཉི་བའི་གཡང་གཞི་རྒྱུ་  
བ་མན་བས་ནས་འཛིགས་བྱེད་དག་པོའི་སྤྱིན་སླེག་མཛད་པས་བྱུབ་  
ཆེན་ཆད་ལྡན་ཡོད་པ་རེད། དེར་འཛིགས་བྱེད་ཞི་བའི་འབྲུལ་འཁོར་  
གྱི་རྒྱན་ཚུགས་པ་སོགས་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དུ་མ་ཞར་བྱུང་དུ་གསུངས་སོ།།  
ཞེས་བྱུབ་ཆེན་ར་རྩ་ལའི་གདམས་པ་བྱུང་བོ་མགུར་བརྒྱད་གྱི་མན་ངག་ལས་བྱུང་བའི་དག་  
ཁྱིན་རྒྱབས་གྱི་ཁྱིད་གྱི་བཟེད་བྱང་དག་གི་ཉེས་པ་ཀྱན་སེལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་སྤྱི་བའི་  
དབང་ལྷག་དོ་རྩེ་འཆང་དངོས་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཆོན་པའི་གསུང་གི་བདུད་རྩི་ཡང་ཡང་  
ཐོབ་པ། དགེ་སྤྱོད་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོས་ཟེས་བཅོ། །དགེ་ལེགས་འཕེལ།།



ཕྱིན་ཆེན་གྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་དཔལ་དཔེན་ས་སྟན་བརྒྱུད་  
 ལུགས་ཀྱི་ཟབ་ལམ་སྒྲ་མ་མཆོད་པའི་ཆོགས་ཞིང་།





༥ ལྷ་མ་མཆོད་པའི་བྲིད་ཡིག་སྟན་བརྒྱད་  
མན་ངག་གཏེར་གྱི་ཁ་བྱང་ཞེས་  
བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༡༡། རྩེ་བཙུན་ལྷ་མ་དམ་པ་ཐུབ་དབང་དོན་རྩེ་འཆང་དང་དབྱེར་  
མ་མཆིས་པའི་ཞབས་ལ་བྲུག་འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ།། བཅེ་བ་  
ཆེན་པོས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྩེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ། རྣམ་དག་འོད་  
གསལ་དབྱིངས་ལས་མི་གཡོ་བར། མཁའ་ཁྲབ་འགོ་ལ་གང་འདུལ་  
སྐྱར་བསྟན་ཏེ། སྐྱ་གསུམ་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་འཁྲིད་མཛད་པ། ལྷོ་  
བཟང་དོན་རྩེ་འཆང་ལ་བྲུག་འཆལ་འོ།། མགོན་དེའི་སྐུལ་པའི་བཀོད་པ་  
མཐའ་ཡས་ཀྱང་། ཞིང་འདིར་སྟན་བརྒྱད་གདམས་པ་སྟེལ་བའི་ཕྱིར།  
ལྷོ་བཟང་དོན་ཀུན་གྲུབ་ཅེས་སྟན་པར་གྲགས། གྲུབ་མཆོག་དཔེན་  
ས་པ་ལ་སྟོང་ནས་འདུད། མདོ་ཐུགས་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྟོང་པོའི་  
བཙུད། རྩེ་པོད་མཁས་གྲུབ་མ་ལུས་གཤེགས་པའི་ཤུལ། ལྷོ་བཟང་  
དོན་རྩེ་འཆང་གི་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི། མན་ངག་སྟོལ་མཛད་ལྷ་མ་རྣམས་ལ་  
འདུད། དད་ལྡན་སྟོབ་མས་ཆེས་ཆེར་བསྐུལ་གྱུར་པས། ཐུབ་དབང་



དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་ཚོང་ཁ་པའི།། སྒྲིབ་བརྒྱུད་མན་དག་གཏེར་གྱི་ཁ་བྱང་  
ཅམ་ཏོ། བྱི་ལ་གནས་གསུམ་མཁའ་འགྲོས་གྲོགས་མཛོད་ཅིག །

དེ་ཡང་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྦྱིང་པོ་མཆོག་ལེན་པར་འདོད་པའི་སྦྱེ་བོ་  
རྣམ་དཔྱོད་ཅན་དག་གིས་ཐོག་མར་ལམ་མ་ཁོར་བར་སྦྱོན་པའི་བཤེས་  
གཉེན་དམ་པ་འབད་པ་དུ་མས་བཅལ་ལ། དམ་པའི་མགོན་དང་ཕྱད་  
ཅིང་དེས་རྩེས་སུ་བཟུང་བ་ན་མཉེས་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མཉེས་པར་  
བྱས་ཏེ། ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་  
པའི་བཀའ་དྲིན་ལོ་ཏེ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་ངེས་པ་སུ་  
ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་བཅལ། དེ་ནས་ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམས་ལ་འདྲིས་  
པར་བྱས་ཏེ་ཡུན་རིང་དུ་སྦྱངས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་གྱི་རྣམས་  
པ་ཆེས་ཆེར་བརྟམ་ཏེ་སྲིད་པའི་ཕུན་ཆོག་ས་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་  
ལོག་ཅིང་། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དྲིན་གྱིས་བསྦྱངས་པའི་མ་དྲིན་ཅན་  
རྣམས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་བྱིང་ཞིང་བཟོད་ལྷགས་མེད་པའི་  
སྤྱག་བསྐྱེད་སྒྲོ་ཆོག་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་མཐོང་ནས་བྱམས་པ་དང་  
སྦྱིང་རྩེས་ཡིད་རང་དབང་མེད་པར་བསྦྱོད་དེ་མ་དྲིན་ཅན་རྣམས་སྲིད་  
ཞིའི་འདྲིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་སྦྱོལ་བའི་བྱིར། སངས་རྒྱུས་གྱི་གོ་  
འཕང་ཐོབ་འདོད་ཆེས་ལྷགས་དྲག་པོས་རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་སྦྱོད་པ་ལ་སྦྱོབ་  
པ་ན། རང་གི་ངོས་ནས་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་པའི་

ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་ཕྱ་མོ་དེ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་  
བསྐྱལ་ཆེན་འབྲུམ་ཕྲག་མང་པོར་མནར་མེད་ཀྱི་མེ་ནང་ཁོ་ནར་གནས་  
ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱང་སྤྱིད་ལུག་དང་ཞུམ་  
པ་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མེད་པར་སྒྲོ་དགས་འཇུག་བྱས་པའི་སྤྱིང་སྒྲོབས་  
དང་གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་ཡོད་ཀྱང་། མ་དེན་ཅན་ནམས་ཀྱི་ངོས་  
ནས་བསམས་པ་ན་སྐྱད་ཅིག་དེ་དེ་ལའང་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་ཆེས་རིངས་  
ནས་སྐྱར་བ་སྐྱར་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བདེ་ལྷག་དུ་ཐོབ་པའི་  
ཐབས་ཐབ་མོ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་སྟེ་དུ་བསམས་པ་ན། བསྐྱལ་ཆེན་  
གངས་མེད་ལ་མི་སྟོས་པར་སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་མུང་གཅིག་ལ་སངས་  
རྒྱས་བཙོན་ལྡན་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་བདེ་ལྷག་དུ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་  
ཐབས་ཐབ་མོ་གསང་སྤགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཡོད་པར་རིག་ནས།  
གསང་སྤགས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་སྒྲོར་ཞུགས་ཏེ་དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པ་  
སྟོག་དང་བསྒྲོས་ཏེ་བསྐྱར་བ་གཞིར་བཞག་ནས་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་  
ཀྱི་ནལ་འབྱོར་ལ་འབད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་འབད་པའི་ཆེ་ལམ་གྱི་  
སྤྱིང་པོའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་གང་ལ་བཞེན་ན་ལམ་སྐྱར་དུ་བསྐྱོད་  
པར་བྱས་ཤིང་ལམ་གྱི་གོགས་སེལ་བ་དང་མཐུན་རྒྱུན་ཚོགས་སྐྱར་  
དུ་རྫོགས་པ་དང་། ལམ་ལ་བོགས་སྐྱར་དུ་ཐོན་པར་འགྱུར་བའི་མན་  
ངག་གི་སྤྱིང་པོ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་མདོ་སྤགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་མཐའ་

དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒྲ་མ་ལྟའི་ནལ་འབྱོར་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་  
 ཡང་སྒྱུར་ལེགས་ཆོག་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་  
 ལ་རག་ལས་བ་ནི་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་  
 ཅད་ནས་ལན་ཅིག་མིན་པར་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་  
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ནི་རྒྱད་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་སྟེ་བ་ཐམས་ཅད་དག་བའི་  
 བཤེས་གཉེན་གྱི་བྱིན་རྒྱལས་ལ་རག་ལས་བ་དང་། ས་ལམ་གྱི་ཡོན་  
 ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་དང་ཅ་བ་དང་ཉེན་ལྟ་བུ་ནི་དག་བའི་བཤེས་  
 གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ས་ལམ་གོང་ནས་གོང་  
 དུ་བཟོད་པ་དང་མཐར་འབྲས་སུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་  
 རོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་མ་ཞོར་བར་སྟོན་པའི་དག་  
 བའི་བཤེས་གཉེན་ཞིག་གི་མཐུ་ལ་སྟོན་པར་གསུངས་ལ། བྱད་པར་  
 དུ་ཡང་གསང་སྤྲུགས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱད་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་སུ་  
 དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་སྒྲ་མ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། སྤྲུགས་ཀྱི་  
 མན་ངག་སྟོན་པའི་སྒྲ་མ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལས་ཀྱང་ལྟག་པ་དང་། སངས་  
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་བས་སྒྲ་མའི་བ་སྟེ་གཅིག་མཆོད་པ་ལྟག་པ་  
 སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཤིང་། དམ་ཆོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་  
 སྒྲ་མའི་དམ་ཆོག་ཉིད་གཙོ་བོར་བསྟན་ཏོ།།

དེས་ན་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཅ་རྒྱད་དང་། བཤད་རྒྱད་

དོ་རྩེ་ཕྱེང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་ནམས་ཀྱི་  
དགོངས་པའི་དོན་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོས་སྟགས་ཀྱི་གཞུང་  
ཆེན་མོ་མཐའ་དག་དང་། ལྷག་པར་སྤྲ་མ་ལུ་བརྒྱུད་པའི་ནམ་བཤད་དང་།  
རིམ་ལུ་གདན་ཇོགས་ཀྱི་དམར་ཁིད་དང་། ཆོས་རྒྱལ་གི་ཁིད་ཡིག་  
ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྟན་ནམས་སུ་རྒྱུད་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གསུངས་པའི་  
སྤྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བྱུང་པར་ཅན་མཛད་དོ། དེ་ལྟ་ནའང་མན་ངག་  
གི་གནད་ཞིབ་པར་ནི་སྤྲ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་དགོས་པ་ཆེས་མང་དུ་  
སྤང་ལ། རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ཡོངས་སུ་  
ཇོགས་པ་ནི་རྩེ་བརྒྱུན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཆོ་དང་། ནང་སྟགས་ཀྱི་སྤྲས་  
གཅིག་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་ལ་མངའ་ཞིང་། དེ་  
གཉིས་ཀས་བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་རྩེས་སུ་བཟུང་སྟེ་སྟན་བརྒྱུད་  
ཀྱི་མན་ངག་ཡོངས་སུ་ཇོགས་པར་གནང་། བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་  
ཀྱིས་གྲུབ་ཆེན་ཆོས་རྩོམ་ལ་ཡོངས་སུ་ཇོགས་པར་གནང་། གྲུབ་  
ཆེན་ཆོས་རྩོམ་རྩེས་རྒྱལ་བ་སྤྲོ་བཟང་དོན་གྲུབ་ལ་ཡོངས་སུ་ཇོགས་  
པར་གནང་། གྲུབ་ཆེན་དཔེན་ས་པ་ཆེན་པོ་ནི་རྩེ་སྤྲ་མའི་སྟན་བརྒྱུད་  
ཀྱི་མན་ངག་ཡོངས་སུ་ཇོགས་པའི་བདག་པོ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཆེན་རང་  
ཉིད་ཀྱི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ནི། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྤྲས་ཀྱི་སྟེ་སོ་  
མཆོག་། སྤྲོ་བཟང་གྲགས་པ་ཞེས་བྱའི་སྤྲ་མ་དེའི། གསུང་གི་སྟོང་སོ་

སྒྲིག་བརྒྱུད་འཛིན་པ་ནི། དེང་སང་དུས་ན་ཁོ་མོ་ཅམ་དུ་བས། ཞེས་  
གསུངས་སོ། གྲུབ་ཆེན་དབེན་ས་པ་ཆེན་པོས་མཁས་གྲུབ་སངས་  
རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲིག་བརྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་  
གནང་། མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་པཎ་ཆེན་སྒྲོ་བཟང་  
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ལ་དབེན་ས་སྒྲིག་བརྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ཡོངས་སུ་  
རྫོགས་པར་གནང་སྟེ་བསྒྲིག་པའི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ། པཎ་ཆེན་  
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྗེ་བཙུན་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་  
བཟང་པོས་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་གནད་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་  
རྫོགས་པའི་སྒྲ་མ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་བྱུང་བར་ཅན་འདི་མཛད་དོ།

དེས་ན་སྒྲོ་བློས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འདི་ལྟ་བུའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་  
འབྱོར་སྤྲུགས་དམ་ཀྱི་མཐེལ་དུ་བཟུང་ནས་ཉམས་ལེན་སྟོང་པོར་བྱ་  
དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཆོག་ཅམ་དང་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དག་མེད་པར་ཞེན་  
པས་འཇུག་པའི་མོས་སྒྲོ་ཅམ་མིན་པར་མན་ངག་གི་གནད་མཐའ་  
སྤྲུག་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ཐག་པ་ནས་འབྲོངས་པ་ཞིག་  
དགོས་པས། སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་རྒྱལ་བ་དོ་རྗེ་འཆང་གིས་རྒྱུད་སྟེ་  
རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་སུ་རྗེ་ལྷར་གསུང་ཚུལ། འཕགས་ཡུལ་ཀྱི་གྲུབ་ཆེན་  
རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་བཞེས་རྗེ་ལྷར་མཛད་ཚུལ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་  
པས་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་རྗེ་ལྷར་གསུང་ཚུལ། སྒྲིག་ནས་སྒྲིག་

དུ་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་དེ་ལྟར་བྱང་ཚུལ་བཅས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པ་ཤིན་  
ཏུ་གཤམ་ཆེ་བས། དེ་དག་གི་ཚུལ་རྣམས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་  
ཞལ་ལས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེས་ན་འདིར་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒྲ་མ་ལྟའི་  
རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་གཉིས། སྟན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་དེ་ལྟར་  
བྱ་བ་དང་། སྟན་མཆམས་སུ་དེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་ལ་  
གསུམ། སྟོན་འགྲོ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། མཐུག་ཏུ་དེ་ལྟར་བྱ་བའི་  
ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་ལོ་སྟོན་འགྲོ་དང་། བྱད་པར་གྱི་སྟོན་  
འགྲོའོ།། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཀུན་སྦྱང་བཅས་པ་དང་། སྦྱབས་འགྲོ་  
སེམས་བསྐྱེད་བྱ་བའོ།།

དང་པོ་ནི་ཡིད་མཐུན་གྱི་དབེན་པའི་གནས་སུ་ཆག་ཆག་དང་  
བྲག་བདར་བས་ཏེ་སྦྱོ་གསུང་བྲགས་གྱི་རྟེན་དབྱམ། ཅི་འབྱོར་པའི་  
མཆོད་པ་གཡོ་མེད་པར་བཅའ་ལ་བཀོད་པ་མཛེས་པར་བཤམ། བདེ་  
བའི་སྟན་ལ་ལུས་རྣམ་སྤང་གི་ཆོས་བདུན་ལྟར་དུ་འཁོད་ནས་ཐོག་  
མར་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟག་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་སྒོ་ཁ་ནང་དུ་ལོག་སྟེ་རང་  
གི་སེམས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་སོང་འདུག་གམ།  
དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་སེམས་གང་འདུག་སྟམ་དུ་བརྟག་པར་བྱ།  
དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་བདག་ལྟ་བུའི་སྒོ་དམན་རྣམས་ལ་ནི་སེམས་

ཉོན་མོངས་པ་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་གཟེར་ཅིང་ཆེ་འདིའི་སྣང་ཤས་འབའ་  
 ཞིག་འཆར་བ་ཤས་ཆེ་བས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་  
 སོང་བར་འདུག་ན། དེ་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ལ་སློང་ན་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་  
 གིས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་བདག་རང་དབང་  
 མེད་པར་འཁོར་བར་འབྱམས་ཤིང་སྤྱག་བསྐྱེལ་བར་མ་ཆད་དུ་སྤང་  
 དུ་བཅུག་པ་ཡིན་པས། ད་ནི་སློང་ན་འདིའི་དབང་དུ་སྤླད་ཅིག་ཀྱང་མི་  
 གཏང་ཞིང་། ཕྱིན་ཆད་རྒྱད་ལ་སློང་ན་འདི་ནམ་ཡང་མི་སྤྱེ་བར་བྱའོ་  
 ལྷམ་དུ་འདུན་པ་དང་སྤྱིང་སྤྱོད་པས་ཤུགས་བྱུག་བསྐྱེད་ལ། རྒྱང་ཕྱིར་  
 འབྱད་པ་དང་མཉམ་དུ་ཉོན་མོངས་དེ་དག་ཕྱིར་སངས་ཀྱིས་བྱས་པའི་  
 མོས་པ་བྱ། རྒྱང་ནང་དུ་རྩལ་པ་དང་མཉམ་དུ་སྒྲ་མ་ལྟ་ཆོགས་ཐམས་  
 ཅད་ཀྱི་ཕྱིན་རྒྱབས་རྒྱས་མཐུ་ནམས་འོད་དཀར་པོའི་རྣམ་པར་བསྐྱུས་  
 ཉེ་རང་གི་སྤྱིང་ནང་དུ་ཞུགས་པས་ཕྱིན་ཆད་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱེ་བའི་  
 རྒྱན་བཅད། དག་སེམས་བྱུང་བར་ཅན་འཕེལ་བའི་མོས་པ་བྱའོ། དེ་  
 ལྟར་ཀྱན་སློང་ལ་བརྟག་པ་ནི་དག་སྤྱོད་གང་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་  
 མར་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་སློམ་ནམས་ཀྱི་དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབུའི་རྒྱ་གར་  
 སྤླད་ལྟ་བུར་གསུངས་སོ། དགའ་ལྡན་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་  
 ཆེན་ཅ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ་ལས། བསམ་གཏན་བདེ་བའི་སྟོགས་  
 བྱ་ལ། ལུས་གནད་བདུན་དང་ལྡན་བྱས་ལ། རྒྱང་རོ་དགུ་སྤྱགས་

དག་ཏུ་བསལ།། རིག་པ་དྲངས་སྟེགས་ལེགས་པར་བྱ།། ཞེས་སྐྱེ་  
རོ་དགུ་སྟགས་སུ་བསལ་ནས་རིག་པ་དྲངས་སྟེགས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་  
གསུངས་པའང་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བར་ཡོད་པས་དེའི་ཚུལ་ནི་སྤྲོ་མའི་  
ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་ཀུན་སྒྲོང་ངན་པ་བསལ་ལ་སེམས་གསལ་ཞིང་དྲངས་  
པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། ག་རེ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་  
ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་སྟུག་བསྐྱེད་པར་མ་ཆད་དུ་སྒྲོང་འདུག་ཀྱང་སྒྲོ་  
བ་དང་སྟན་པ་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མེད་པར་འཁོར་བའི་གནས་འབའ་ཞིག་  
ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་སྒྲོ་ངན་འདིའི་དབང་དུ་སོང་ན་ད་དུང་སྤར་  
ལྟར་མཐའ་མེད་སྟེ་མེད་དུ་སྟུག་བསྐྱེད་པར་འབའ་ཞིག་སྒྲོང་དགོས་པར་  
འདུག། དེས་ན་ད་རེས་སྤྲོ་མ་དགོན་མཆོག་གི་སྟགས་རྗེས་དལ་བའི་  
ཉེན་བཟང་པོ་ཐོབ། ལམ་མ་ཁོར་བར་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་དམ་  
པས་རྗེས་སུ་བཟུང་། མཇལ་བར་དགའ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་  
རིན་པོ་ཆེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་མཇལ། སྐྱང་དོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་  
རབ་ཀྱི་མཐུ་ཅུང་ཟད་ཉིད། རང་གི་ངོས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཀུས་ན་  
སྟེགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་མུང་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བདེ་སྟག་  
ཏུ་སྟེར་བའི་གདམས་པ་ཟབ་མོ་འདི་འདྲ་ཐོབ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཟབ་  
མོ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ལ་རང་དབང་ཡོད་པའི་སྐྱབས་འདིར་



འབད་ནས་བཅན་ས་ཟེན་པ་ཞིག་མ་བྱས་ན། སྤར་རྟེན་བཟང་འདི་  
 འབྲེལ་བ་ཏུ་རྟེན་པར་དགའ། ལན་ཅིག་རྟེན་པ་འདི་ཡང་ཡུན་རིང་དུ་  
 མི་གནས་པར་སྤྱར་དུ་འཛིག་སྟེ། དེས་པར་འཆི། རྣམ་འཆི་ལ་དེས་  
 པ་མེད། འཆི་བའི་ཆེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་པན། ཞི་  
 རྣམ་རན་སོང་དུ་སྤྱང་ན་ནི་ཆ་གང་དང་། བཀའ་སྒྲོམ་དང་། བཀོལ་  
 སྦྱོང་དང་། སློབ་ཞིང་གཉི་སྟག་པ་སོགས་སྟུག་བསྐྱུལ་བཟོད་སྐྱགས་  
 མེད་པ་སྤྱོད་དགོས་ཤིང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཅམ་ཡང་ཐོས་པར་དགའ།  
 གནས་དེར་སྐྱབས་བཅའ་ཡང་མི་རྟེན། རྒྱ་ལ་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ཞིག་  
 ཐོབ་ཀྱང་སྟུག་བསྐྱུལ་འབའ་ཞིག་ལས་མ་འདས་ཏེ། མི་རྣམས་ལ་སྤྱི་  
 ལྷན་འཆིའི་སྟུག་བསྐྱུལ་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་ཅིང་། ལྷན་རྣམས་ལ་ནི་  
 འཆི་འཕོ་སྤྱང་བའི་སྟུག་བསྐྱུལ་སོགས་ཡོད། མདོར་ན་རིགས་དྲུག་  
 གི་གནས་གང་དུ་སྤྱེས་ཀྱང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་  
 དུ་སོང་སྟེ་རང་དབང་མེད་པར་འབྱུངས་ཤིང་སྟུག་བསྐྱུལ་འབའ་ཞིག་  
 གིས་མནར། རང་ཉིད་སྟུག་བསྐྱུལ་གྱིས་མནར་བ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་  
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟུག་བསྐྱུལ་གྱིས་མནར། སྟུག་བསྐྱུལ་གྱིས་  
 མནར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་དྲིན་ཅན་གྱི་མ་ཤི་སྟུག་  
 ཡིན། མ་མ་བྱས་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད། མ་བྱས་པ་ལ་གངས་གྱིས་  
 མི་ཆོད། མ་ནམ་བྱས་དེས་གྱིས་ཆེ་འདིའི་མས་རི་ལྟར་དྲིན་གྱིས་

བསྐྱེད་སྒྲིལ་བ་ལྟར་བྱིས་བསྐྱེད་སྒྲིལ་བ་སྒྲིལ་གྱི་ཏུ་ཆེ། དེ་ཅན་གྱི་མ་འདི་རྣམས་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་སྒྲུང་དོར་གོ་ལོག་ཏུ་སྐྱེད་པས་སྐྱུག་བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་སྒྲིང་བ་ལས་བདེ་བའི་སྐྱབས་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མི་འདུག་པས་སྐྱེད་རེ་རྗེ། མ་འདི་རྣམས་བདེ་བ་སྐྱེད་སྐྱེད་ཆོག་པས་བ་དང་ལྷན་ན་ཅི་མ་རུང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་དང་བུལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱེད་དུ་བྱུང་སྐྱེད་རྗེ་ཤུགས་དག་ཏུ་བསྐྱོམ། འོ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོལ་བའི་ཁྱུང་དེ་སྐྱུ་ལ་བབ་ན་རེད་རང་ལ་བབ། རེད་རང་ལ་བབ་ཀྱང་ད་ལྟའི་གནས་སྐྱབས་འདི་ལྟ་བུས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལྟ་སྐྱོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་ཡང་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་ཀྱས་པར་མི་འདུག །དེར་མ་ཐད་དག་བཅོམ་བ་གཉིས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ཉི་ཆེ་བ་མ་གཏོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་ཀྱས་པ་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཀྱས་པ་སྐྱུ་ལ་ཡོད་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་པས་ད་དག་གིས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྐྱེད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་དག་ཏུ་བསྐྱོམ་མོ།།

དེ་ལྟར་སོ་སོར་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུང་ཅིང་ཡང་དང་

ཡང་དུ་བསམས་ལ་སྒྲིའི་འགྲུར་བ་ཅི་ཐོན་བྱ། མ་མཐའ་གོང་གི་ཆོག་  
 དེ་རྣམས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བརྗོད་ཅིང་། ཆོག་དེ་རྣམས་ལ་འབྲིལ་  
 རས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གསལ་ཅི་ཐེབས་བྱའོ། དེ་ལྟར་སྤྱུས་བྱ་  
 ཚུང་འབྲིང་གི་ལམ་ལ་ཤར་སྒོམ་སྒོན་དུ་བཏང་སྟེ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་  
 གསལ་འདེབས་བ་ནི་དགོ་སྒྲུར་གང་བྱེད་གྱི་འགོར་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ།  
 སེམས་དེ་ལྟ་བུས་ཟེན་ན་ནི་ཆོས་ཅི་བྱས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སུ་  
 འགྱུར་ཞིང་། སེམས་དེ་ལྟ་བུས་མ་ཟེན་ན་ནི་ཅི་བྱས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་  
 པོའི་ལམ་དུ་མི་འགོ་བས་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་སྤྱན་འགོར་བྱང་  
 ཚུབ་གྱི་སེམས་གསལ་འདེབས་བ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞེས་ཡང་ཡང་  
 གསུངས་ཤིང་། བཀའ་གདམས་སྒོ་སྒྲིང་ལས་ཀྱང་། ཐོག་མཐའ་གཉིས་  
 ལ་བྱ་བ་གཉིས། ཞེས་དགོ་སྒྲུར་གང་བྱེད་ཀྱང་ཐོག་མར་ཀུན་སྒྲིང་  
 བཅོས་པ་འདི་མེད་མི་རུང་དུ་གསུངས་སོ། དོན་དེ་དག་ལ་དགོངས་  
 རས་བྱུབ་ཆེན་དཔེན་ས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་དགོ་སེམས་བྱང་པར་ཅན་  
 གྱི་ངང་ནས་དགོ་སྒྲུར་འདི་དང་འདི་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་གསུངས་བ་ནི་  
 ཆོག་ལུས་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་པས། སྒོ་བྲོས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་འདི་  
 ལ་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་ཞིག་རྟེན་པར་བྱའོ།

གཉིས་བ་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་ཚུལ་ལ། སྐྱབས་ལུལ་གསལ་གདབ་བ་ནི། རང་གི་མདུན་གྱི་ཐད་རང་གི་ནམ་མཁའི་གནས་

སུ་སེང་གེ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་མཐོ་ཞིང་  
 ཡངས་པའི་སྤྲེང་ཁར་སྤྲོ་ཆོགས་བད་ཆེ་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་  
 གདན་ལ་བྲིན་ཅན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་བྱུང་དབང་རྩེ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ། དེ་  
 ཉིད་ཀྱི་མཐའ་སྒྲོར་དུ་དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་སངས་  
 རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་པོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱོར་སྦྱང་མའི་ཆོགས་  
 ཀྱིས་བསྒྲོར་ནས་བཞུགས་པ། དེ་དག་རང་རང་གི་མདུན་ན་གདན་  
 ཁྲི་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་རང་རང་གིས་གསུངས་པའི་ལུང་གི་ཆོས་  
 རྣམས་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་པོ་ཉིད་རྣམ་པར་ཡོད་པ། ཆོགས་  
 ཞིང་རྣམས་ཀྱང་རང་ཉིད་ལ་དགེས་པའི་ཚུལ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་  
 ཆོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་བྱུགས་རྩེ་བྲན་པའི་དད་པ་ཆེན་  
 པོའི་རང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། རང་གི་མཐའ་སྒྲོར་དུ་མ་གན་  
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སའི་བློ་པ་ལྟར་སྒྲུག་ཤིག་གི་ཡོད་པར་  
 གསལ་བཏབ་ནས། རང་དང་པ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་  
 བར་རང་དབང་མེད་པར་འབྱམས་ཤིང་སྒྲུག་བསྐལ་གསུམ་གྱིས་བར་  
 མཆོམས་མེད་པར་མནར་ཚུལ་བསམས་པས་འཇིགས་ཤིང་སྒྲུག་པའི་  
 རྩེ་བྱུགས་བྲག་བསྐྱེད་ནས། སྒྲུག་བསྐལ་འདི་ལས་སྦྱོབ་པའི་བྱས་པ་  
 སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་མ་གཏོགས་གཞན་སུ་ལའང་མེད་པས།  
 བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་ད་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་བྱང་

ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཁྱ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྟོང་ཐག་པ་  
 ཉན་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱའོ་སྟུང་དུ་བསམས་ལ། རང་དང་མ་ཁུན་  
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགྲིན་གཅིག་དུ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པར་  
 མོས་ནས། ཁྱ་མ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། ཞེས་བརྒྱ་སྟོང་སོགས་དལ་  
 བྱས་བརྗོད་ཅིང་སྟོང་ནས་རེ་ལྟོས་བཅས་ཏེ་སྐྱབས་འཆོལ། འདིའི་  
 སྐབས་སུ་དམིགས་པ་བྱ་ཚུལ་ནི། ཁྱ་མ་ཐུབ་དབང་དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་  
 པོ་དང་། དེའི་མཐའ་སྐོར་གྱི་དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཁྱ་མ་ནམས་ཀྱི་སྤྱི་ཆ་  
 ལས་ངོ་བོ་ཁྱ་མ་ནམས་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཡིན་པ་  
 ལ་ནམ་པ་བདུད་ཅི་སྟེ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་  
 གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་  
 མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྱིབ་ཐམས་ཅད་དང་། ཁྱད་པར་  
 དུ་དཔལ་ལྡན་ཁྱ་མའི་སྐྱ་ལ་བསྟོས་པ། གསུང་བཅག་པ། ཐུགས་  
 དཀྱགས་པ་མ་དད་བརྟན་སྟོང་བཀྱིས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་ཁྱ་  
 མ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲིག་སྤྱིབ་ཐམས་ཅད་དུང་ཁྱ་དང་སོལ་ཁྱའི་ནམ་  
 པར་དབང་པོའི་སྟོ་དང་བ་སྤྱིའི་བྱ་ག་ཐམས་ཅད་ནས་བྱིར་ཐོན་ནས་  
 སངས་ཏེ་དག །ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར།  
 ཆོ་དང་བསོད་ནམས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་  
 རྒྱས། ཁྱད་པར་དཔལ་ལྡན་ཁྱ་མའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་

ཐམས་ཅད་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་  
ཞུགས་པས། རང་དང་མ་ཁྱན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དཔལ་ལྷན་  
ཐཱ་མའི་སྐྱབས་འོག་ཏུ་ཆུད་པར་བསམ་མོ། དེ་ནས། སངས་རྒྱས་  
ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། ཞེས་སྐྱབས་འགྲོ་ལན་གང་མང་བརྗོད་པས་  
གསང་བ་དེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་རྫོང་དུས་འཁོར་བསྐྱལ་བཟང་གི་  
སངས་རྒྱས་སྟོང་སངས་རྒྱས་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱའི་  
ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྣ་ལྔ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་  
གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་སྒྲིག་  
སྒྲིབ་སྟོང་བ་སོགས་དམིགས་པ་གོང་ལྟར་བྱའོ། དེ་ནས། ཆོས་  
ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། ཞེས་སྐྱབས་འགྲོ་ལན་གང་མང་བརྗོད་པས་  
སྐྱབས་ལུལ་སོ་སོའི་མདུན་ན་བཞུགས་པའི་ཆོས་པོ་ཉི་རྒྱུས་ལས་  
བདུད་ཅི་སྣ་ལྔ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་  
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་སྒྲིག་སྒྲིབ་  
སྟོང་བ་སོགས་དམིགས་པ་གོང་ལྟར་བྱའོ། དེ་ནས། དགེ་འདུན་  
ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། ཞེས་སྐྱབས་འགྲོ་ལན་གང་མང་བརྗོད་པས་  
བྱང་སེམས་ཉན་རང་རྒྱུས་དང་དཔལ་པོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྟོང་སྟང་  
མ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་རྒྱུའི་ཆ་ལས་  
བདུད་ཅི་སྣ་ལྔ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་སྒྲིག་སྒྲིབ་  
 སྒྲིང་བ་སོགས་དཔེགས་པ་གོང་ལྟར་བྱའོ། ། བྱད་པར་སངས་རྒྱས་  
 རྣམས་ཀྱི་སྒྲིའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་འཕེབས་པའི་ཆེ་ངོ་བོ་སངས་རྒྱས་  
 རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་རྒྱས་མཐུ་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་བདུད་ཅི་འོད་  
 ཟེར་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ཆོས་པོ་ཉི་རྣམས་ལས་ངོ་བོ་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་  
 ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་བདུད་ཅི་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པ་དང་། དག་  
 འདུན་རྣམས་ལས་ངོ་བོ་མཐུན་བཅེ་རྒྱས་གསུམ་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཡིན་  
 པ་ལ། རྣམ་པ་བདུད་ཅི་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པ་དང་། སྒྲིག་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དང་  
 བྱད་པར་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསགས་པའི་སྒྲིག་སྒྲིབ་རྣམས་  
 གཙོ་བོར་སྒྲིང་བའི་དཔེགས་པ་བྱའོ། ། དེ་ནས། སངས་རྒྱས་ཆོས་  
 དང་ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ། བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་  
 སུ་མཆི། ། ཞེས་ལན་གང་མང་བཟོད་ཅིང་སྐྱབས་ལུལ་ཐམས་ཅད་  
 ཀྱི་སྒྲིའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྣ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས།  
 རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་  
 ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱད་པར་  
 དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་  
 དག། ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཆེ་དང་  
 བསོད་ནམས་ལྷང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས།

ཁྱད་པར་དུ་ཡང་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཕྱིན་རྒྱལ་ས་ཐམས་ཅད་རང་  
གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་ཏེ་དགོན་  
མཆོག་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་འོག་དུ་ཚུད་པའི་མོས་པ་དང་རི་སྲིད་བྱང་  
ཚུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱབས་གསུམ་ནམ་ཡང་མི་གཏོང་ངོ་སྟམ་དུ་  
དམ་བཅའ་བརྟན་པོ་བྱའོ།།

དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། བདག་གིས་སྦྱིན་སོགས་བགྱིས་  
པ་འདི་དག་གིས།། འགྲོ་ལ་པན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འབྲུག་པར་ཤོག །  
སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསྐྱོམས་པ་  
སོགས་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བའི་ཅ་བ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གིས་  
མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱར་བ་སྦྱར་བར་ཡང་དག་པར་  
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག་སྟམ་པའི་  
སྦྱོན་སེམས་དང་། བདག་གིས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་  
སྦྱར་བ་སྦྱར་བར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་  
རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་སྦྱིན་སོགས་པ་རོལ་  
དུ་ཕྱིན་པ་དུག་དང་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་  
སྟམ་གྱི་སྦྱོད་པ་མཐའ་དག་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་  
འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་དམ་བཅའ་བརྟན་པོ་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་སྦྱོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་པས་སྐྱ་མ་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་



འཆང་ཆེན་པོ་དགྲུས་ཏེ་རང་འབྲུག་ཉིས་པ་ཞིག་ཆད་ནས་རང་ཉིད་  
 ལ་ཐེམ་བས། རང་ཉིད་ཀྱང་ཁྲ་མ་ཐུབ་དབང་རྟོ་རྟེ་འཆང་གི་སྐྱུར་ལས་  
 གྲིས་སྐྱུར། སྐྱུར་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཁྲ་མ་ཐུབ་དབང་རྟོ་རྟེ་འཆང་དེ་བཞི་སྟུང་  
 དུ་ར་རྒྱལ་བསྐྱོམ། རང་ཐུབ་དབང་རྟོ་རྟེ་འཆང་དུ་གསལ་བའི་སྐྱུ་ལས་  
 འོད་ཟེར་འཕྲོས། མཐའ་སྐྱོར་ན་ཡོད་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་  
 ཐོག་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐུབ་དབང་རྟོ་རྟེ་འཆང་གི་གོ་  
 འཕང་ལ་བཞོད་བར་བསམ་མོ། དེ་ནས་རང་དང་པ་མ་སེམས་ཅན་  
 ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་བར་དུ་འཁོར་བར་རང་དབང་མེད་  
 བར་སྐྱག་བསྐྱུལ་སྒྲ་ཆོགས་ཤིག་སྤྱོད་བ་འདི་རྒྱ་གང་གི་དབང་གིས་  
 སྤྱང་སྟུང་དུ་བསམས་བ་ན། གང་ཟག་གཞན་གྲིས་སྐྱག་བསྐྱུལ་སྤྱོད་  
 དུ་བཅུག་པ་མིན་གྱི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་འཛིན་འགོང་པོའི་མཐུས་  
 རང་སྤྱོད་ལ་ཆགས་བ་དང་། གཞན་སྤྱོད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་  
 ལས་བསགས། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་ནས་སྐྱག་  
 བསྐྱུལ་སྤྱོད་བ་ཡིན་པར་འདུག །དེས་ན་བདག་དང་མ་ཁྱེད་སེམས་  
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཉི་རིང་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྟོངས་ལ་  
 གནས་ན་ཅི་མ་རུང་། གནས་པར་སྐྱུར་ཅིག །གནས་པར་བདག་གིས་  
 བྱའོ། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱས་པར་ཁྲ་མ་ཐུབ་བྱིན་གྲིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ།  
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་ན་ཅི་མ་

རུང་། ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག །ལྷན་པར་བདག་གིས་བྱའོ། དེ་ལྟར་བྱེད་  
རུས་པར་ཐཱ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། སེམས་ཅན་ཐམས་  
ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་། བྲལ་  
བར་གྱུར་ཅིག །བྲལ་བར་བདག་གིས་བྱའོ། དེ་ལྟར་བྱེད་རུས་པར་  
ཐཱ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་  
བསྐྱེད་མེད་པའི་བདེ་བ་དམ་པ་དང་མ་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་། མི་འབྲལ་  
བར་གྱུར་ཅིག །མི་འབྲལ་བར་བདག་གིས་བྱའོ། དེ་ལྟར་བྱེད་རུས་  
པར་ཐཱ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་  
པས་ཆོགས་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ལས་བདུད་ཅི་སྤྱོད་འོད་ཟེར་དང་  
བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷས་  
སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་  
ཅད་དང་། བྱུང་པར་དུ་ཡང་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོད་  
མེད་བཞི་སྟོམ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་ནད་གདོན་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་  
ཅད་བྱང་ཞིང་དག །ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་  
གྱུར་། ཆོ་དང་བསོད་ནམས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་  
འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། བྱུང་པར་དུ་ཡང་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་  
ཅད་ཆོད་མེད་བཞི་ལ་གནས་པར་བསམ་མོ།།

དེ་ནས་བྱུང་པར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོམ་ཚུལ་ནི། མ་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྐྱུར་བ་སྐྱུར་བར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་  
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་  
 བྱིར་དུ་ལམ་ཐབ་མོ་སྒྲ་མ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་སྒྲང་བར་བགྱེའོ་  
 སྒྲུམ་པ་ལན་མང་དུ་བྱ་ཞིང་འདུན་པ་ཤུགས་དག་བསྐྱེད་དོ། ། སྐྱབས་  
 འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་ཚུལ་མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་  
 ལྟར་སྐྱབས་འགྲོའི་ཆོག་རྣམས་རྒྱ་སྐད་དུ་བྱེད་ན། བདེ་ཆེན་ངང་ལས་  
 རང་ཉིད་སྒྲ་མ་ལྟ། གང་དེར་གསལ་བའི་སྐྱེ་ལས་འོད་ཟེར་ཆོགས།  
 ཕྱོགས་བརྩུར་འཕྲོས་ནས་སྦྱོད་བརྩུད་བྱིན་བརྒྱབས་པས། དག་པ་  
 རབ་འབྱམས་འབའ་ཞིག་ཡོན་ཏན་གྱི། བཀོད་པའི་བྱད་པར་སྤུན་སུམ་  
 ཆོགས་པར་གྱུར། རབ་དཀར་དགེ་སེམས་ཆེན་པོའི་ངང་ཉིད་ནས།  
 བདག་དང་མཁའ་མཉམ་མ་རྒྱན་སེམས་ཅན་རྣམས། དེང་ནས་ཇི་  
 སྤེད་བྱང་ཚུབ་སྦྱིང་བོའི་བར། སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་  
 སུ་འགྲོ། བ་མོ་གུ་རུ་བྱ། བ་མོ་བྱ་རྩྭ་ཡ། བ་མོ་རྩ་མྱ་ཡ། བ་མོ་སརྩྭ་ཡ།  
 ཞེས་འདོན་རྒྱན་ཡོད་པ་ལྟར་འདོན་ཞིང་དམིགས་པ་རྣམས་གོང་བཞིན་  
 བྱའོ། ། གང་ཐག་གི་སྒོ་མཐོ་དམའི་དབང་གིས་སྐྱབས་འགྲོའི་ཉམས་  
 ཡེན་ལའང་བྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ཞིབ་པར་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལས་  
 ཤེས་པར་བྱའོ། ། བྱད་པར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་འདི་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་  
 བས་མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་ལྟར་རྒྱས་པར་བྱ་

ཚུལ་ནི། མ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་སྒྲ་མ་ལྟར་  
གྱུར་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་ལྟའི། གོ་འཕང་མཆོག་ལ་  
འགོད་པར་བྱ། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་གིས་ཆེ་  
འདི་ཉིད་ལ་སྒྱུར་བ་སྒྱུར་བར་གདོད་མའི་སངས་རྒྱས་སྒྲ་མ་ལྟའི་གོ་  
འཕང་མཛོན་དུ་བྱས། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱག་བསྐྱེལ་ལས་  
བསྐྱེལ། བདེ་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་  
ལམ་ཟབ་མོ་སྒྲ་མ་ལྟའི་ནལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་སྒྲང་བར་བགྱིའོ། ཞེས་  
འདོན་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལྟར་འདོན་ཞིང་འདུན་པ་ཤུགས་པག་བྱའོ། དེ་  
ལྟར་ཀུན་སྒྲོང་བཅོས་ནས་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་ཚུལ་དེ་ནི་  
སྒྲ་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་གའི་གཞུང་ཉིད་ལས། དགེ་སེམས་བྱུང་བར་  
ཅན་གྱི་ངང་ནས་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱོམ་པ་  
སྒྲོན་དུ་བཏང་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཁྲིད་རྒྱུ་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན་  
ལ། དག་འཕྲན་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆའི་ཤུག་ཆེན་ཙ་བ་རྒྱལ་བའི་  
གཞུང་ལམ་ལས། དང་པོ་བསྐྱན་དང་ཐེག་ཆེན་ལ། འཇུག་པའི་སྒྲོ་  
དང་གཞུང་ཤིང་ཕྱིར། ཁ་ཅམ་ཆོག་ཅམ་མ་ཡིན་པའི། སྐྱབས་འགོ་  
སེམས་བསྐྱེད་ནན་ཏན་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲོན་འགོ་ཁྲིད་  
ཆེན་བཞིའི་ནང་ནས་ཁྲིད་ཆེན་དང་པོ་འང་ཡིན་ནོ། དེ་དག་གི་གནད་  
ཞིབ་པར་ནི་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་བྱུང་བར་གྱི་སྒྲིག་འགྲོ་ལ་གཉིས། སྒྲིག་བཅུད་སྦྱང་བ་  
 དང་། མཚོན་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའོ། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྦྱབས་  
 འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཏན་ཏུ་བྱས་པའི་མཐར་སྦྱབས་ཡུལ་ནམས་  
 མཐའ་ནས་རིམ་བཞིན་བསྐྱུས་ཏེ་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཆང་ལ་ཐེམ། ཐུབ་  
 དབང་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཡང་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་རང་གི་སྒྲིག་མཚམས་སུ་ཐེམ་  
 བས་སྦྱུང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མོས་པ་བྱའོ། དེ་ནས་རང་ཡང་མི་  
 དམིགས་པར་སྒྲོང་བ་ཉིད་དུ་བསམས་ལ་ལྟ་ཐོག་དུ་བཞག། དེའི་རང་  
 ནས་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་སོགས་ལྟག་པའི་སྒྲིག་གང་རུང་གི་  
 སྦྱར་ལངས་པའི་མོས་པ་བྱའོ། དེ་ཡང་ཡི་དམ་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ལྟ་  
 བུ་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་ན། རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་དཔལ་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་  
 བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་གྱིས་གྱི་གྲུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་ཡུམ་  
 དང་བཅས་པའི་སྦྱར་བཞེངས་པའི་སྦྱར་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སྒྲིག་  
 བཅུད་ཐམས་ཅད་གྱི་མ་དག་པ་སྦྱངས། སྒྲིག་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་  
 ཁང་དང་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལྟ་དང་ལྟ་མོའི་རང་བཞིན་གྱི་དག་པ་རབ་  
 འབྱམས་འབའ་ཞིག་དུ་གྱུར་པའི་མོས་པ་བཟོན་པོ་བྱའོ། སྐབས་  
 འདིར་སྦྱར་གསུམ་ལམ་འབྲེར་གྱི་མན་ངག་བྱུང་བར་ཅན་འོད་པ་སྒྲི་  
 མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་མཚོན་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི་རྒྱས་པར་ན་སོ་སོའི་

སྒྲུབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྲ་ལ། མདོར་བསྟུན། ཚི་ལྷུ་རྒྱུ་ལན་  
གསུམ་བརྗོད་བས་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཆོགས་ཞིང་རྣམས་ལ་  
འབྲུལ་རྒྱུའི་མཆོད་རྣམས་གང་ཡོད་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྲས་ལ། མཆོད་  
རྣམས་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་འོག་དུ་རྒྱུ། དེའི་སྟེང་དུ་ལྷུ་དེའི་སྟེང་དུ་ཚི་ཡིག་  
རྣམས་བཅེགས་ནས་གནས་པ། རྒྱུ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་སྟོགས་བཅུར་  
འཕྲོས་བས་ཐུགས་དོ་རྗེའི་ལྷ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་བཀྲལ་སྟེ་རྒྱུ་ལ་ཐེམ།  
རྒྱུ་མཆོད་རྣམས་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཐེམ་བས་ཁ་དོག་རྩི་རོང་ན་བའི་སྟོན་  
ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ནས་ཤེལ་ལྟར་དྲངས་བའི་མོས་བ་དང་། ལྷུ་ཡིག་  
ལས་འོད་ཟེར་སྟོགས་བཅུར་འཕྲོས་བས་གསུང་དོ་རྗེའི་ལྷ་ཆོགས་  
རྣམས་བཀྲལ་ནས་ལྷུ་ཡིག་ལ་ཐེམ། དེ་མཆོད་རྣམས་རྣམས་ལ་ཐེམ་  
བས་མཆོད་རྣམས་རྣམས་ཐག་བ་མེད་བའི་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་  
གྱུར་བའི་མོས་བ་བྲ། ཚི་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་སྟོགས་བཅུར་འཕྲོས་བས་  
སྟེ་དོ་རྗེའི་ལྷ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་བཀྲལ་སྟེ་ཚི་ཡིག་ལ་ཐེམ། ཚི་ཡིག་  
མཆོད་རྣམས་རྣམས་ལ་ཐེམ་བས་མཆོད་རྣམས་ཐང་པོར་འཕེལ་  
ཏེ། ཆོགས་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རི་ཅམ་འོངས་སྦྱད་ཀྱང་ཟད་བ་མེད་  
བའི་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་གྱུར་བའི་མོས་བ་བརྟན་པོ་བྱའོ། དེ་  
ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བའི་མཆོད་བ་དེ་རྣམས་ངོ་མོ་གཉིས་སུ་མེད་  
བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་བ་མཆོད་རྣམས་སོ་སོའི་རྣམ་བ་ཅན། བྱེད་

ལས་ཚོགས་ཞིང་མཐའ་དག་གི་དབང་པོ་དྲུག་གི་སྒྲིབ་ཡུལ་དུ་ཟག་  
 བ་མེད་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་བསྐྱེད་པར་རྒྱས་པའི་  
 བྱུང་བར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ས་དང་བར་སྒྲིབ་ནས་མཁའ་ཁྱོན་ཐམས་  
 ཅད་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་བྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་སྤྱོད་དམ་ཅུས་སྤྱོད་  
 གཟིགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བས་གང་བར་བསམ་མོ།།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་བཞི། ཚོགས་ཞིང་གསལ་གདབ་  
 བ། བསག་སྒྲིབ་གི་གནད་བསྐྱུས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཐུལ་དང་  
 བཅས་པ་འབྲུལ་བ། ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་བློན་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་སྒྲིབ་  
 རྒྱས་གསོལ་བ་འདེབས་བ། མཛོད་སྒྲགས་གྱི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་  
 རྒྱུགས་པ་ལ་ཤར་སྒྲིབ་གྱི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཞིང་བྱིན་ཆུབས་ཞུ་བའི་  
 ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་ཚོགས་ཞིང་གསལ་གདབ་པ་ལ་གཉིས། ལྷ་མ་  
 ལྷ་ཚོགས་གསལ་འདེབས་ཚུལ་དངོས་དང་། ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱོད་བྱེད་ས་  
 རྒྱས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱ་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་ནི། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ལྷ་ལམ་ཡངས་པར་ཀུན་བཟང་  
 མཆོད་སྤྱོད་འཁྲིགས་པའི་དབྱུས།། ཞེས་སོགས་ཏེ། དམིགས་པ་  
 ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ནི། ལྷ་བ་པ་པོ་རང་གི་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འོ་  
 བོར་སོང་བ་དེ་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་བཞིན་དུ་དབྱེར་  
 མེད་དུ་སོང་བར་མོས་ཤིང་། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དེའི་ངང་ནས་རང་

གི་མདུན་གྱི་ཐད་དང་གི་ནམ་མཁར་ཀྱན་བཟང་མཆོད་པའི་སྤྱིན་པུང་  
བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་བར་མཆོམས་མེད་པར་འཁྲིགས་པའི་དབུས་  
སུ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་སྤྲོད་པོ་ཡལ་ག་ལོ་མ་མེ་ཉོག་འབྲས་བུ་  
དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཆོགས་ལས་བྱུབ་པ། ཤིང་  
དེ་མཐོང་བ་དང་། ཤིང་དེའི་རི་ཆོར་བ་དང་། ཤིང་དེ་ལ་རེག་བ་དང་།  
ཤིང་དེའི་ཡལ་ག་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་པའི་སྣ་ན་བའི་ལམ་དུ་ཐོས་པ་  
ཐམས་ཅད་གྱི་ལུས་སེམས་གྱི་གདུང་བ་ཞི་ཞིང་། ཡིད་ལ་གང་བསམ་  
ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་འབྱུབ་པ། བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་བཞོད་གྱི་  
མདོ་ལས་འབྱུང་བ་དང་མཚུངས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་དེའི་ཅེ་མོར་  
མེ་ཉོག་འདབ་མ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ། དེའི་སྤྲོད་དུ་མི་འཛིགས་པ་  
བཞི་དང་དབང་ཕྱུག་བརྒྱུད་མཆོན་པའི་སེང་གེ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་གྱིས་  
བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པའི་སྤྲོད་དུ་སྣ་ཆོགས་  
བརྒྱ་འདབ་མ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དང་ལྡན་པ། བད་རིམ་བཅུ་  
གཅིག་ཡོད་པའི་འདབ་མ་ལོག་མས་སེང་ཁྲིའི་ཟུར་ཅུང་ཟད་ཁེབས་  
པ། སྤྲོད་མ་ནམས་རྒྱ་རྗེ་རྒྱུད་དང་དབངས་རྗེ་མཐོར་སོང་བའི་དབུས་  
གྱི་བད་འདབ་བཞི་པའི་ཉྩེ་བར་ཟེའུ་འབྱུང་སྤྲོད་དུ་ཤེས་རབ་མཆོན་  
པའི་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་དང་། ཐབས་མཆོན་པའི་རྩ་བའི་དགྱིལ་  
འཁོར་གྱི་སྤྲོད་དུ་བཀའ་བློན་གསུམ་ལྡན་བློན་ཅན་ཅ་བའི་རྩ་མ་དེ་ཉིད་



རྣམ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན། ཞལ་གཅིག་  
 སྤྱག་གཉིས་པ། སྐྱ་མདོག་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ།  
 ཞལ་འཇུག་དགེས་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ། སྤྱག་གཉིས་སྤྱགས་ཀར་  
 ཆོས་འཆད་དང་། གཡོན་མཉམ་གཞག་གི་སྟེང་ན་བདུད་རྩིས་གང་  
 བའི་ལྷང་བཟེད་བསྐྱམས་པ། སྤྱག་གཉིས་ཀྱིས་ལྷན་ལའི་ཡུ་བ་བཟུང་  
 བའི་རྩེ་མོ་སྐྱ་དཔུང་གཡས་གཡོན་གྱི་ཐད་དུ་མེ་ཉོག་ཁ་བྱེ་བའི་སྟེང་  
 དུ་སྟེགས་རལ་གྱིས་མཆན་པ། དབུ་ལ་བཏུ་བྱ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་  
 དང་སྐྱ་ལ་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་མཛེས་པར་གསོལ་བ། ཞབས་རྩོ་  
 རེའི་སྐྱལ་ཡུང་གིས་བཞུགས་པ། དེའི་སྤྱགས་ཀར་སྤྱབ་བའི་དབང་པོ།  
 དེའི་སྤྱགས་ཀར་རྒྱལ་བ་རྩོ་རྩེ་འཆང་ཡུམ་རྩོ་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་  
 སྤྱག་མ་དང་བཅས་པ། རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་དང་དར་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་ན་  
 བཟས་བསྐྱབས་པ། མཆན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་  
 རང་བཞིན་ཅན། དེ་གསུམ་གའི་སྐྱ་ལས་འོད་ཟེར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲལ་  
 པ་ཕྱོགས་བརྩུར་འཕྲོ་བ། འངའ་ཆོན་སྒྲ་ལྡས་བསྐྱོར་བའི་དབུས་ན་  
 བཞུགས་པ། རིན་ཅན་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་པོར་རྣམ་སྤྱང་དཀར་  
 པོ། མགྱིན་པར་འོད་དཔག་མེད་དམར་པོ། སྤྱགས་ཀར་མི་བསྐྱོད་པ་  
 སྟོན་པོ། ལྟེ་བར་རིན་འབྱུང་སེར་པོ། གསང་གནས་སུ་དོན་གྲུབ་ལྡང་  
 ཁུ་རྣམས་གསལ་བཏབ་པ། ལྷ་མའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་རྣམ་པར་དག་པའི་རོ་

ཐོར་མོས། ཐཱ་མའི་ལྟེ་བར་སྐྱེན་མ་དཀར་མོ། སྤྱགས་ཀར་སྤྲ་མ་གྱི་  
སྐྱོན་མོ། མགྱིན་པར་གོས་དཀར་མོ་དམར་མོ། སྤྱི་ཐོར་སྐྱོལ་མ་ལྗང་  
ཁུ་རྣམས་གསལ་བཏབ་ལ་ཁམས་བཞི་རྣམ་པར་དག་པའི་རོ་ཐོར་  
མོས། སྐྱེན་གཉིས་ལ་ས་སྤྱིང་དཀར་པོ་རེ་རེ། སྐྱེན་གྱི་སྐྱོར་གཟུགས་  
དོ་རྩེ་མ་དཀར་མོ་རེ་རེ། སྐྱེན་གཡས་གཡོན་གཉིས་ལ་ཕྱག་ན་དོ་  
རྩེ་མེར་པོ་རེ་རེ། སྐྱེན་གྱི་སྐྱོར་སྤྱ་དོ་རྩེ་མ་མེར་མོ་རེ་རེ། འངས་ལ་  
ནམ་སྤྱིང་མེར་པོ། འངས་གྱི་སྐྱོར་བྲི་དོ་རྩེ་མ་དམར་མོ། ལྷགས་ལ་  
འདྲིག་ཏེན་དབང་ལྷག་དམར་པོ། ལྷགས་གྱི་སྐྱོར་དོ་རྩེ་མ་ལྗང་ཁུ།  
སྤྱགས་ཀར་འཇམ་དབལ་དམར་པོ། དོ་རྩེར་སྤྱིབ་མེལ་ལྗང་ཁུ། དོ་  
རྩེའི་སྐྱོར་རེག་བྲ་དོ་རྩེ་མ་སྐྱོན་མོ། ཆོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་བཟང་  
ལྗང་ཁུ་རེ་རེ། སྤྱི་གཙུག་ཏུ་བྱམས་པ་དཀར་པོ་རྣམས་གསལ་བཏབ་  
ལ་སྤྱི་མཆོད་དང་ཅ་རྒྱས་དང་ཆོགས་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པའི་རོ་  
ཐོར་མོས། སྤྱག་གཡས་ལ་ཁྲོ་བོ་གཤིན་རྩེ་གཤེད་ནག་པོ། གཡོན་  
ལ་གཞན་གྱིས་མི་སྤུབ་པ་དཀར་པོ། ཞལ་གྱི་སྐྱོར་རྩ་མགྱིན་དམར་པོ།  
དོ་རྩེའི་སྐྱོར་བདུད་ཅི་འབྲེལ་བ་སྐྱོན་པོ། སྤྱ་དབྱང་གཡས་ལ་མི་གཡོ་  
བ་སྐྱོན་པོ། གཡོན་ལ་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་སྐྱོན་པོ། སུས་མོ་གཡས་ལ་  
དབྱག་སྐྱོན་ཅན་སྐྱོན་པོ། གཡོན་ལ་སྟོབས་པོ་ཆེན་པོ། དབྱ་གཙུག་  
ཏུ་གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་སྐྱོན་པོ། ཞབས་མཐེལ་གཉིས་

སུ་གཞོད་མངེས་རྒྱལ་པོ་སྔོན་པོ་རྣམས་གསལ་བཅུ་ལ་སྐྱེའི་ཡན་  
ལག་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་མོས། སྐྱེའི་བ་སྐྱེའི་ཁྱི་ཆེག་སྟོང་ཐེག་ཆེན་  
དག་བཅོམ་ཉི་ཁྱི་ཆེག་སྟོང་གི་ངོ་བོ་དང་། སྐྱེ་ལས་སྐྱེས་པའི་འོད་ཟེར་  
རྣམས་ཀྱང་ཕྱོགས་སྟོང་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོར་བསམ་མོ།

མདོར་ན་སྐྱེའི་སྐྱེའི་བཞོད་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་མ་ལུས་པ་  
ཁྲབ་ཅིང་། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་བཅས་མ་ལུས་སྐྱེའི་སྐྱེ་ལ་  
བཞུགས་པ། སྐྱེའི་བ་སྐྱེའི་ཁྲུང་བྱ་རེ་རེའི་ཞིང་ཁམས་ནང་སངས་  
རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་བྱངས་ལས་འདས་པ་བཞུགས་པ། སྐྱབས་  
གནས་མ་ལུས་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་མོས་པ་བརྟན་པོ་  
བྱའོ།། དེ་ན་ཅན་ཅ་བའི་སྐྱེའི་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་  
གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཕྲོས་པའི་སྤྲེ་མོར་སྤྲེ་ཆོགས་པད་ཆའི་སྟེང་དུ་རྩེ་  
བཅུན་བྱམས་པ་ལ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཆེན་  
སྟོད་བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱེའི་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། འོད་ཟེར་  
གཡོན་ཕྱོགས་སུ་འཕྲོས་པའི་སྤྲེ་མོར་སྤྲེ་ཆོགས་པད་ཆའི་སྟེང་དུ་རྩེ་  
བཅུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་འཕགས་པ་སྐྱེ་སྐྱབ་ལ་སོགས་པའི་ཟབ་མོ་  
ལྟ་བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱེའི་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། འོད་ཟེར་  
མདུན་ཕྱོགས་སུ་འཕྲོས་པའི་སྤྲེ་མོར་པད་ཆའི་གདན་ལ་དེ་ན་ཅན་ཅ་  
བའི་སྐྱེའི་མ་ལ་རང་ལ་དངོས་སུ་ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་སྐྱེའི་རྣམས་

གྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། འོད་ཟེར་སྟེང་ཕྱོགས་སུ་འཕྲོས་  
པའི་སྟེ་མོར་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཉི་བརྒྱུད་གྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་མཐོ་བཅེགས་སུ་  
བཞུགས་པ། འིན་ཅན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་གྱི་མདུན་གྱི་པད་འདབ་  
ལ་བཙོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་སྐྱུ་མདོག་སྟོན་པོ་  
སྟོ་དཀར་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ། ཕྱག་གཡས་གཡོན་  
གྱི་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་དྲོ་རྩེ་དང་དེལ་བྱ་འཛིན་པ། གཡས་འོག་མ་  
གཉིས་གྱིས་འཁོར་ལོ་དང་བསྐྱེད་གཡོན་འོག་མ་གཉིས་གྱིས་རིན་པོ་  
ཆེ་དང་རལ་གྱི་འཛིན་པ། དབུ་སྐྱུ་རལ་བའི་ཐོར་ཚུགས་ཅན། རིན་པོ་  
ཆེའི་རྒྱན་བརྒྱུད་གྱིས་བརྒྱན་ཅིང་དར་བཟང་པོའི་སྟོད་གཡོགས་དང་  
སྦྱང་གཡོགས་གསལ་པ། དྲོ་རྩེའི་སྐྱེལ་ཁྱུང་གིས་བཞུགས་པ། དུམ་  
རེག་བྱ་དྲོ་རྩེ་མ་སྐྱུ་མདོག་སྟོན་པོ་སྟོ་དཀར་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་  
ཕྱག་དྲུག་གིས་གཡས་དྲོ་རྩེ་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་གཡོན་དེལ་བྱ་རིན་ཆེན་  
རལ་གྱི་འཛིན་པས་འཁྱུད་པ། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དགྱིལ་  
འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། གཡས་གྱི་པད་འདབ་ལ་བཙོམ་ལྷན་  
འདས་དཔལ་དྲོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་སྐྱུ་མདོག་མཐིང་ནག་ཞལ་དབུ་ཕྱག་  
པོ་བཞེ་ཞབས་བཅུ་དྲུག་པ། དུམ་དྲོ་རྩེ་རོ་ལངས་མས་འཁྱུད་པ། རྟེན་  
དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། རྒྱབ་  
གྱི་པད་འདབ་ལ་བཙོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་གྱི་དྲོ་རྩེ་སྐྱུ་མདོག་མཐིང་

ཁ་ཞལ་བརྒྱད་ཕྱག་བརྒྱ་ཞབས་བཞི་པ། ཅ་ཞལ་ནག་པོ། གཡས་  
 ཞལ་དཀར་པོ། གཡོན་ཞལ་དམར་པོ། སྟང་ཞལ་དུད་ཁ། གཡས་  
 གཡོན་གྱི་ཞལ་ལྷག་མ་གཉིས་གཉིས་ནག་པོ། ཞལ་རེ་རེ་ལ་སྦྱན་  
 གསུམ་གསུམ་དང་ལྷན་ཞིང་མཆེ་བ་བཞི་བཞི་གཅིག་ས་ཤིང་ཞལ་  
 རྣམ་པར་འགྱུར་བ། སྟོན་མ་དང་སྦྲ་ར་དམར་སེར་འབྲུག་ཅིང་རལ་  
 པའི་ཐོང་ཅིག་སྦྱི་བོར་བརྗེས་པའི་ཅེ་མོར་སྦྲ་ཆོག་ས་དྲོ་རྗེས་མཆོན་  
 པ། ཐོང་བ་སྐམ་པོ་ལྷ་ལྷས་དབྱ་ལ་བརྒྱན་ཅིང་ཁྲག་འཇག་པའི་མགོ་  
 བོ་རྒྱུན་བ་ལྷ་བརྒྱས་དོ་ཤལ་བྱས་པ། ཕྱག་བརྒྱ་ཕྱག་གིས་ཐོང་བ་བརྒྱ་  
 ཕྱག་བརྒྱར་བའི་གཡས་གྱི་དང་པོ་ན་སྦྲང་པོ་ཆེ་དཀར་པོ། གཡོན་གྱི་  
 དང་པོ་ན་སའི་ལྷ་སེར་པོ། དེ་གཉིས་གྱིས་ཡུམ་ལ་འབྲུད་པ། གཡས་  
 གཉིས་བ་ན་ཉ་ལྷང་ཁ། གསུམ་བ་ན་བོང་བྱ་ག་པ། བཞི་བ་ན་སྦྲང་  
 དམར་པོ། ལྷ་བ་ན་རྩ་མོ་ཐལ་ཁ། ཕྱག་བ་ན་མི་དམར་པོ། བདུན་བ་ན་  
 ཤར་ལྷ་སྟོན་པོ། བརྒྱད་བ་ན་གྱི་ལ་སེར་པོ། གཡོན་གྱི་གཉིས་བ་ན་  
 རྩའི་ལྷ་དཀར་པོ། གསུམ་བ་ན་རྒྱུད་གི་ལྷ་ལྷང་ཁ། བཞི་བ་ན་མའི་ལྷ་  
 དམར་པོ། ལྷ་བ་ན་རྒྱ་བའི་ལྷ་དཀར་པོ། ཕྱག་བ་ན་ཉི་མའི་ལྷ་དམར་  
 པོ། བདུན་བ་ན་གཤིན་རྗེ་སྟོན་པོ། བརྒྱད་བ་ན་ལོར་སྦྱིན་སེར་པོ།  
 ཞབས་མདུན་མ་གཉིས་གཡས་བརྒྱད་གཡོན་བསྐྱུས། རྒྱབ་མ་གཉིས་  
 སྦྱིལ་ཁྱང་ཕྱེད་པའི་གར་སྐབས་གྱིས་བཞུགས་པ། དྲོ་རྗེ་བདག་མེད་

མ་སྟོན་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་སྟུན་གསུམ་མ། ཕྱག་གཡས་ཀྱིས་  
གི་གྲུག་འཕྱར་ཞིང་གཡོན་པས་ཐོད་པ་དང་ཁ་འྲྀ་ག་བརྒྱང་ནས་ཡབ་  
ལ་འཁྱུད་པ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ།  
གཡོན་གྱི་པད་འདབ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་སྟུ་  
མདོག་སྟོན་པོ། ཞལ་བཞི་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་པ། ཅ་ཞལ་ནག །གཡོན་  
ཞལ་ལྗང་། རྒྱབ་ཞལ་དམར། གཡས་ཞལ་སེར་པ། ཞལ་རེ་རེ་ལའང་  
སྟུན་གསུམ་གསུམ་པ། མཆེ་བ་རྣམ་པར་གཅིགས་པ། རལ་པའི་ཐོར་  
ཅོག་གཉེན་དུ་བརྟེན་པའི་ཅེ་མོར་སྟུ་ཆོགས་རྩོ་རྩེས་མཆོན་པ། དབྱའི་  
གཡོན་དུ་རྒྱ་བ་ཕྱེད་པས་མཆོན་པ། ཐོད་པ་སྐྱམ་པོ་ལྷ་ལྷས་དབྱ་ལ་  
བརྒྱན་ཅིང་། ཁྲག་འཛག་པའི་མགོ་བོའི་སྤང་བ་འཕྱར་པ། ཕྱག་དང་  
པོ་གཉིས་ཀྱིས་རྩོ་རྩེ་དང་བྱིལ་བུ་བརྒྱང་ནས་ཡུམ་ལ་འཁྱུད་པ། དེའི་  
འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་པོ་ཆེའི་བགས་པ་སྤྲིགས་མཚུབ་དང་བཅས་  
པའི་ཕྱག་གིས་བརྒྱངས་ནས་འཛིན་པ། གཡས་གསུམ་པ་ན་རྩ་མ་རུ།  
བཞི་པ་ན་དག་སྟ། ལྷ་པ་ན་གི་གྲུག །དུག་པ་ན་མདུང་ཅེ་གསུམ་པ།  
གཡོན་པའི་ཕྱག་གསུམ་པ་ན་རྩོ་རྩེས་མཆོན་པའི་ཁ་འྲྀ་ག །བཞི་པ་ན་  
ཁྲག་གིས་གང་པའི་ཐོད་པ། ལྷ་པ་ན་ཞགས་པ། དུག་པ་ན་ཆངས་པའི་  
མགོ་བོ་གདོང་བཞི་པ་འཛིན་པ། སྟག་གི་བགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན།  
ཡུམ་རྩོ་རྩེ་པག་མོ་དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་གཡས་རྩོ་

རྗེ་དང་གཡོན་ཐོད་པ་འཛིན་པས་ཡབ་ལ་འབྱུང་བ། ཞབས་གཉིས་ཀ་  
 ཡབ་ཀྱི་བརྒྱའི་སྟེང་དུ་འཁྲིལ་བ། ཉེན་དང་བཉེན་པའི་དབྱིལ་འཁོར་  
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། དེའི་འོག་གི་བད་འདབ་ལ་བཙོམ་ལྡན་འདས་  
 དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱུ་མདོག་སྡོན་སོ། ཞལ་བཞི་པའི་རྩ་ཞལ་ནག་སོ་  
 དྲག་ཅིང་མཆེ་བ་གཅིགས་པ། གཡས་ཞལ་དམར་སོ་ཆགས་པ་དང་  
 བཅས་པ། རྒྱབ་ཞལ་སེར་སོ་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་གནས་པ། གཡོན་ཞལ་  
 དཀར་སོ་རབ་དུ་ཞི་བ། ཞལ་རེ་རེ་ལ་སྐྱུན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྡན་བ།  
 རལ་བའི་ཚོད་པན་ལ་སྒྲ་ཆོགས་རྫོ་རྗེ་དང་ལྷ་བ་བྱེད་པས་མཛེས་བ།  
 རྫོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་དབུ་རྒྱན་ཅན། རྫོ་རྗེ་ཞོར་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་  
 བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་བ། སྟག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་གྲོལ་བ། ཕྱག་  
 ཉི་བུ་རྩ་བཞིའི་དང་སོ་བཞི་བཞི་ནག་སོ། གཉིས་པ་བཞི་བཞི་དམར་  
 སོ། གསུམ་པ་བཞི་བཞི་དཀར་སོ། གཡས་ཀྱི་ཕྱག་ནག་སོ་བཞིའི་དང་  
 སོར་རྫོ་རྗེ། གཉིས་པར་རལ་གྱི། གསུམ་པར་རྩེ་གསུམ། བཞི་པར་གྱི་  
 གྲུག། དམར་སོ་བཞིའི་དང་སོར་མེ་མདའ། གཉིས་པར་རྫོ་རྗེ་སྐྱགས་  
 རྒྱ། གསུམ་པར་སྐྱ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་མ་རུ། བཞི་པར་སོ་བ། དཀར་  
 སོ་བཞིའི་དང་སོར་འཁོར་ལོ། གཉིས་པར་མདུང། གསུམ་པར་དབྱུག་  
 བ། བཞི་པར་དག་སྟ། གཡོན་ཀྱི་ནག་སོ་བཞིའི་དང་སོར་རྫོ་རྗེ་རིལ་བུ།  
 གཉིས་པར་ཕུབ། གསུམ་པར་ཁ་རྩྱུ་ག་རྩམ་པར་རྒྱས་བ། བཞི་པར་

ཁྲག་གིས་གང་བའི་ཐོད་པ། དམར་པོ་བཞིའི་དང་པོར་གཞུ། གཉིས་  
པར་རྩེ་མེད་ཞགས་པ། གསུམ་པར་རིན་པོ་ཆེ། བཞི་པར་བརྒྱ་དཀར་  
པོ། དཀར་པོ་བཞིའི་དང་པོར་བྱང་། གཉིས་པར་མེ་ལོང་། གསུམ་པར་  
རྩེ་མེ་ལྷགས་སྒྲིག། །བཞི་པར་ཆངས་པའི་མགོ་པོ་གདོང་བཞི་པས་  
བྲག་གི་བརྒྱ་ལ་སྒྲིས་པ། ཆེ་ཉི་ཤུ་གཙན་བྱས་མེད་སྟེང་བྱ་ལྷན་བྱ་  
རོལ་པའི་གཡས་བརྒྱུད་གིས་བཞུགས་པའི་ཞབས་གཡས་དམར་པོ་  
དང་། གཡོན་དཀར་པོས་འདོད་ལྟ་དང་བྲག་པོ་མནན་པ། ལྷ་ཆོགས་  
ཡུམ་སྐྱ་མདོག་གསེར་མདོག། །མདུན་ནས་གཡས་སྒྲོར་གྱིས་སེར་  
དཀར་སྟོད་མར་བའི་ཞལ་བཞི་རེ་རེ་ལ་སྐྱོན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྷན་  
པ། བྲག་བརྒྱུད་གྱི་གཡས་བཞི་ན་གྱི་གྲག་ལྷགས་ཀྱ། སྒྲ་དང་བཙས་  
པའི་རྒྱ་མ་རུ་དང་བགྲང་སྟེང་། གཡོན་བཞི་ན་ཐོད་པ་ཞགས་པ། བད་  
དཀར་འདབ་བརྒྱ་པ་དང་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱམས་པ། རྩེ་མེ་སེམས་དཔའི་  
ཚོད་བན་ཅན། བྲག་རྒྱ་ལྷས་བརྒྱན་པ། གཡོན་བརྒྱུད་གི་སྐྱབས་གྱིས་  
བཙམ་ལྷན་འདས་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པས་གནས་པ། སྐྱ་གསུང་  
བྲགས་གྱི་སྐྱ་ཆོགས་དང་བཙས་པ། གཞན་ཡང་དགྲ་ནག་གཤེད་  
དམར་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་མེད་གྱི་སྐྱ་ཆོགས་བམས་ཅད་གྱིས་བསྒྲོར་  
པ། དེའི་འོག་གི་བད་འདབ་ལ་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱན་རིག་རྣམ་པར་  
སྒྲུང་མཛད་སྐྱ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་བཞི་དཀར་པ། བྲག་གཉིས་ཉིང་



དེ་འདྲིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱས་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་པ་བསྐྱམས་ཤིང་རིན་  
 བོ་ཆེད་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། དར་ལཱི་སྟོད་གཡོགས་དང་  
 སྟོད་གཡོགས་ཅན། ཞི་བའི་གཟིགས་སྒྲངས་མཛད་ཅིང་དོ་རྩེ་སྤྱིལ་  
 གྲུང་གིས་བཞུགས་པ། གཞན་ཡང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་ཆོགས་  
 དཔག་ཏུ་མེད་པས་བསྐྱོར་བ། དེའི་འོག་གི་པད་འདབ་ལ་རྣམ་པར་  
 སྒྲང་མཛད་མངོན་པར་བྱང་རྩལ་པ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མཉམ་  
 གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་པ། སྤྱི་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན། འབར་བའི་  
 མེང་བ་འཁྲིགས་པ། བརྒྱ་དཀར་པོའི་གདན་ལ་བཞུགས་པ། དབུ་རྒྱན་  
 དང་ཐོར་ཚུགས་ཅན། དར་ལཱི་སྟོད་གཡོགས་དང་སྟོད་གཡོགས་  
 གསོལ་བ། གཞན་ཡང་སྟོད་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་  
 བསྐྱོར་བ། དེའི་འོག་གི་པད་འདབ་ལ་བཙུག་ལྡན་འདས་དམ་ཆེག་  
 གསུམ་བཞོད་པའི་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་མདོག་གསེར་བཙུག་ལྡན་བྱ། མཆོན་  
 སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་སྤྱས་པ། ཞལ་  
 གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཆོས་འཆད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་  
 འབར་བའི་དབུས་ན་ཞབས་གཉིས་དོ་རྩེ་སྤྱིལ་གྲུང་གིས་བཞུགས་  
 པ། གཞན་ཡང་མགོན་པོ་ཆོ་དཔག་མེད། འཕགས་པ་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་  
 པོ་བཅུ་གཅིག་ཞལ། བཙུག་ལྡན་འདས་དོ་རྩེ་མི་འབྱུགས་པ། དོ་རྩེ་  
 རྣམ་པར་འདྲིམས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས་

བསྐྱོར་བ། དེའི་འོག་གི་བད་འདབ་ལ་བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་  
སྟོང་དང་སངས་རྒྱས་སྐུ་མ་ཅུ་སོ་ལྔ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱོར་བ། དེའི་  
འོག་གི་བད་འདབ་ལ་ཉེ་བའི་སྐས་བརྒྱད་སོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་  
དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། དེའི་འོག་གི་བད་འདབ་ལ་རང་རྒྱལ་  
བཅུ་གཉིས་སོགས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། དེའི་འོག་  
གི་བད་འདབ་ལ་གནས་བཟླ་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཆེན་  
པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། དེའི་འོག་གི་བད་འདབ་ལ་ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་  
དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། དེའི་འོག་གི་བད་འདབ་  
ལ་མདུན་དུ་དཔའ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་བྲག་དྲུག་པ། དམ་ཅན་ཆོས་  
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤེལ་དང་གསང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སྟོང་སྤང་མ་  
རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲིའི་བྲོགས་བཞིར་  
ཤར་དུ་ཡུལ་འཁོར་བསྐྱང་། སྟོར་འཕགས་སྐྱེས་པོ། ལུབ་ཏུ་སྒྲུབ་མི་  
བཟང་། བྱང་དུ་རྣམ་ཐོས་སྐས་རྣམས་བཞུགས་པ། ཆོགས་ཞིང་དེ་  
དག་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་མདུན་ན་གདན་ཁྲི་སྐུན་སྐུམ་ཆོགས་  
པ་ལ་རང་རང་གིས་གསུངས་པའི་ལྷང་གི་ཆོས་རྣམས་འོད་ཀྱི་རང་  
བཞིན་ཅན་གྱི་པོ་ཉིའི་རྣམ་པར་ཡོད་པ། དེ་དག་གི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་གང་  
ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྐྱུལ་པའི་བཞོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་བྲོགས་  
བཅུར་འཕྲོ་བ། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པོར་སྐྱོད་ཇེའི་ངོ་བོ་ཨོ་

དགར་པོ། བཟིན་པར་གསུང་རྟེན་ལྗོངས་ལྷན་པར་པོ། ཐུགས་ཀར་  
ཐུགས་རྟེན་ལྗོངས་ལྷན་པོ་རེ་རེ་གསལ་བཏབ་པོ།

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་པ་སྐྱེན་བྲངས་ནས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི།  
 རྩི་ཡིག་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ཡིས།། རང་བཞིན་གནས་ནས་ཡེ་ཤེས་  
 པ་རྣམས་སྐྱེན་བྲངས། ཞེས་སོགས་བརྗོད་ལ་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་  
 ཚུལ་ནི། ཆོགས་ཞིང་ཐམས་ཅད་དང་། བྱད་པར་བྱིན་ཅན་ཅ་བའི་སྒྲ་  
 མ་སེམས་དཔའ་སྟུང་བཅེགས་ཅན་གྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་གྱི་  
 ལྷགས་ཀྱི་ཕྱོགས་བརྩུར་འཕྲོས་པས། ཕྱོགས་བརྩུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་  
 དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་མཆོད་པའི་ཆོགས་ཞིང་གི་རྣམ་པར་  
 སྐྱེན་བྲངས། སྐྱེན་འབྲེན་ཚུལ་ལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་རང་  
 བཞིན་ཆོས་སྐྱའི་གནས་ནས་སྐྱེན་འབྲེན་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟར་སྐྱེན་  
 བྲངས་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་སྤར་གསལ་བཏབ་པའི་སྒྲ་མ་ལྷ་ཆོགས་  
 རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་བྱོན། རོ་རྩི་བྱི་རྩོ་ཞེས་བརྗོད་ནས་དབྱེར་མེད་དུ་  
 འབྲེས་ཤིང་བརྟན་པར་བཞུགས་པའི་མོས་པ་བྱ། སྤགས་འདི་བརྗོད་  
 པའི་ཆེ་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་ཚུལ་ནི། རོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་ཡེ་  
 ཤེས་པ་རྣམས་དམ་ཆེག་པ་སོ་སོའི་སྤྱི་བོར་བྱོན། རྩི་ཞེས་བརྗོད་པའི་  
 ཆེ་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་དམ་ཆེག་པ་སོ་སོ་ལ་ཐིམ། བྱི་ཞེས་བརྗོད་པའི་  
 ཆེ་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་འབྲེས། རྩོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་དབྱེས་བཞིན་

བརྟན་པར་བཞུགས་པའི་མོས་པ་བྱའོ།། དེ་ལྟར་སྒྲ་མའི་སྐྱེ་ལ་སྐྱབས་  
གནས་མ་ལུས་པ་བཞུགས་པ་དང་། སྒྲ་མ་སྐྱབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་  
སུ་བལྟ་བ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་མང་པོ་ནས་གསུངས་ཤིང་། ལྷག་  
པར་སྒྲ་མའི་སྐྱེ་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་བཞུགས་པའི་ཚུལ་ནི་དཔལ་གསང་བ་  
འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་རྩོམ་སྡེ་བྱེད་པ་ལས་གསུངས་པས། རྒྱུད་སྡེ་དེ་  
དག་ནས་རི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ་དང་། ལྷ་སོ་སོའི་བཞུགས་གནས་  
དང་ཞལ་ལྟ་ཕྱོགས་དང་། དེ་ལྟར་དུ་བསྒྲུབས་པའི་དགོས་པ་ལ་སོགས་  
པ་མན་ངག་གི་གནད་ཞིབ་པར་ནི་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་བསག་སྐྱུང་གི་གནད་བསྐྱུས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་  
མཐུལ་དང་བཅས་པ་འབྲུལ་བ་ལ་གསུམ། ཕྱག་འཆལ་བའི་ཚུལ།  
མཆོད་པ་འབྲུལ་བའི་ཚུལ། བཤགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་  
ལྷག་མ་ལྷ་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་ནི། རྒྱུད་དང་བྱུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་  
ནམས་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱགས་པ་ལྟར་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་  
ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་བས་སྒྲ་མ་མཆོད་པ་པན་ཡོན་ཆེ་བ་དང་། སྒྲ་  
མའི་ལུས་ལ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་བཞུགས་ནས་མཆོད་པ་བཞེས་པ་  
དང་། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཀུན་འདུས་སུ་གསུངས་པས་སྒྲ་མ་མཆོད་  
པས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པར་འབྱུང་བ་སོགས་བསོད་  
ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་

པོ་བསྐྱེད་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པ་འབྲུལ་བ་ལ། རྒྱལ་མར་ཕྱག་འཆའ་  
 བའི་ཚུལ་ནི། གང་གི་ཐུགས་རྗེས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས།། ཞེས་  
 སོགས་ཏེ། དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ནི། འིན་ཅན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་  
 དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲ་བར་  
 བལྟས་ཏེ་དེའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་ཅིང་ཕྱག་འཆའ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་  
 ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྒྲ་མ་བཀའ་འིན་ཆེ་བ་དང་སངས་རྒྱས་ཐམས་  
 ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་བལྟས་ཏེ་དེའི་སྒྲོ་  
 ནས་བསྟོད་ཅིང་ཕྱག་འཆའ་བ་དང་། སྤངས་རྟོགས་མཛད་པ་འཕྲིན་  
 ལས་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་ཅིང་  
 ཕྱག་འཆའ་བ་དང་། མཆོག་གསུམ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་བལྟས་  
 ནས་དེའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་ཅིང་ཕྱག་འཆའ་བ་དང་། དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་  
 མ་སོགས་ཕྱག་འོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཞིང་རང་གི་ལུས་ཞིང་  
 གི་རྒྱལ་དང་གངས་མཉམ་པ་སྦྱུལ་ནས་ཕྱག་འཆའ་བ་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་  
 དང་། ཆོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་བརྗོད་  
 པའི་བསྟོད་དབྱངས་བྱེད་པ་དག་གི་ཕྱག་དང་། སྦྱང་ནས་དད་ཅིང་མོས་  
 པས་རེ་ས་གཞན་ན་མེད་པའི་སྒྲོ་སྒྲོས་འགའ་བ་ཡིད་ཀྱི་ཕྱག་སྟེ། ལུས་  
 དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཆའ་བའོ།། དེ་  
 ལྟར་སྒྲ་མ་དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུ་དང་འབྲ་བར་

བལྟས་ནས་བསྟོད་ཅིང་ཕྱག་འཆའ་བ་ནི་བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུ་  
སྟོམ་འབྱུང་ལས་གསུངས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་  
ཏུ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་ལྟ་བ་ནི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུ་  
ལེའུ་བཙུ་བདུན་པ་ལས་གསུངས། སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་བདག་  
ཉིད་ཏུ་ལྟ་བཤད་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ལས་བཤད་ཅིང་གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་མང་  
པོར་གསུངས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་ལྟ་བ་ནི་  
རྒྱུ་དང་གྲུབ་ཆེན་ཀྱི་གཞུང་མང་པོར་གསུངས་སོ།། གཞན་ཡང་ཐཱ་  
མ་ལོངས་སྟོད་རྫོགས་པའི་སྤྱི་འོ་བོར་བལྟས་ནས་ཕྱག་འཆའ་ཚུལ།  
མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱི་འོ་བོར་བལྟས་ནས་ཕྱག་འཆའ་ཚུལ། ཆོས་སྤྱི་  
འོ་བོར་བལྟས་ནས་ཕྱག་འཆའ་ཚུལ། མཆོག་གསུམ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་འོ་  
བོར་བལྟས་ནས་ཕྱག་འཆའ་ཚུལ། སངས་རྒྱས་ཀུན་ཀྱི་སྤྱལ་གཞིར་  
བལྟས་ནས་ཕྱག་འཆའ་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་གསུང་འདི་དག་གི་དོན་ལ་  
ཡོད་དེ། ཞིབ་བར་ཞལ་ལས་ཤེས་བར་བྱའོ།། ཕྱག་འཆའ་བའི་ཆེ་ལུས་  
ཀྱི་ཀུན་སྟོད་དེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་སོགས་ནི་བྱང་ཆུབ་ལམ་ཀྱི་རིམ་པའི་  
ཁྲིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཚུལ་ལ་ལྟ། ཕྱི་བུམ་དབང་དང་  
འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ། ཉན་གསང་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ།  
གསང་བ་ཤེར་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོག་གི་

དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ། སྒྲིབ་དང་བདག་ཉིད་བླ་ཏུ་སྤྲུལ་ཏེ་  
སྒྲིམ་པ་བཟུང་བའི་ཚུལ་རྒྱལ་ས་སོ།། དང་པོ་ལ་ཚུ་བཞི་འབྲུལ་བ། ཉེར་  
སྒྲིབ་འབྲུལ་བ། འདོད་ཡོན་འབྲུལ་བ། མཐུལ་འབྲུལ་བ། སྐྱབ་པའི་  
མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་རྒྱལ་ས་སྤྱི་ཡོད་ལ།

དང་པོ་ནི། མཆོད་ཡུལ། མཆོད་མཁའ། མཆོད་རྫས་རྒྱལ་ས་སྤྱང་  
ཞིང་སྟོང་བ། སྟོང་བཞིན་སྤྱང་བའི་སྤྱང་སྟོང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་བལྟ་ཞིང་།  
ལྷག་པར་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་རྒྱལ་རོལ་གྱི་སྤྱག་ཏུ་བལྟས་ནས་  
མཆོད་པ་རྒྱལ་ས་འབྲུལ་བ་ལ་ཐོག་མར་ཚུ་བཞི་འབྲུལ་བའི་ཚུལ་ནི།  
སྐྱབས་མགོན་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་འཁོར་བཅས་ལ།། སྒྲིམ་ཆོག་ས་མཆོད་  
སྒྲིབ་རྒྱུ་མཆོ་འབྲུལ་བ་ནི།། བཀོད་ལེགས་རིན་ཆེན་འོད་འབར་སྒྲིབ་  
ཡངས་ལས།། དག་བྱེད་བདུད་ཅིང་ཚུ་བཞི་དཔ་གྱིས་འབབ།། ཅེས་པ་  
སྟེ། འདིའི་སྐྱབས་སྤྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་ཚུལ་ནི། རང་གི་སྒྲིབ་ག་  
ནས་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་མཆོད་ཡོན་ཐོག་ས་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱུལ་ཏེ།  
ཆོག་ས་ཞིང་རྒྱལ་ས་གྱི་སྤྱག་ཏུ་འབྲུལ་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྤྲུལ་བས་སྤྲུགས་  
རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་འཁྱུངས་པའི་མོས་པ་བྱ་ཞིང་  
མཆོད་ལྷ་རྒྱལ་ས་རང་གི་སྒྲིབ་གར་བསྐྱེད།། དེ་བཞིན་དུ་ཞབས་བསིལ།  
ཞལ་བསིལ། བསང་གཏོར་རྒྱལ་ས་ལའང་རིམ་བཞིན་མཆོད་ལྷ་སྒྲིམ་  
ནས་འབྲུལ། དེ་ཡང་ཞབས་བསིལ་ནི་ཞབས་འཁྱུ་བ། ཞལ་བསིལ་

ནི་ཞལ་འབྲུ་བ། བསང་གཏོར་ནི་སྤྱུ་ལ་འཁོར་བའོ། ལྷ་བཞི་འབྲུལ་  
བའི་ཚུལ་འདི་དག་ནི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསང་བདེ་འཛིགས་  
གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱུབ་མཆོད་ནམས་སུ། དག་ཅིང་བྱི་མེད་ཡིད་  
འོང་བའི། སྤྲུགས་གྱི་མཆོད་ཡོན་མཆོག་འདི་དག །བདག་གིས་དང་  
བས་འབྲུལ་ལགས་གིས། །བཞེས་ནས་བདག་ལ་བཀའ་བྱིན་སྦྲེལ།  
ཅེས་སོགས་གིས་ལྷ་བཞི་འབྲུལ་ཚུལ་མཛད་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་  
ནས་བཀོད་པར་སྒྲུང་ངོ།

ཉེར་སྦྱོང་འབྲུལ་བའི་ཚུལ་ནི། སྤྱོད་པོ་སེལ་མ་ཞེས་སོགས་ཏེ།  
དེའི་ཆེ་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་ཚུལ་ནི། རང་གི་སྦྱིང་ག་ནས་མཆོད་  
བའི་ལྷ་མོ་མེ་ཏོག་ཐོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་སྦྱོས་ཏེ། ཆོགས་  
ཞིང་ནམས་ལ་མེ་ཏོག་གི་མཆོད་པ་ཕུལ་བས་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་ཟག་  
མེད་གྱི་བདེ་བ་བྲུད་པར་ཅན་འབྱུངས་པར་མོས་ཤིང་མཆོད་ལྷ་  
ནམས་སྤྱར་སྦྱིང་གར་བསྐྱེད། དེ་བཞིན་དུ་བདུག་སྦྱོས་དང་། སྤྱང་  
གསལ་དང་། བྱི་ཆབ་དང་། ཞལ་ཟས་དང་། རོལ་མོ་ནམས་འབྲུལ་བའི་  
ཆེ་ནའང་རང་གི་སྦྱིང་ག་ནས་མཆོད་བའི་ལྷ་མོ་མཆོད་རྣམས་དེ་དང་དེ་  
དག་ཐོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་སྦྱོས་ཏེ། མཆོད་རྣམས་དེ་དང་  
དེ་དག་ཕུལ་བས་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བ་བྲུད་པར་ཅན་  
བསྐྱེད་པར་མོས་ཤིང་མཆོད་ལྷ་ནམས་སྦྱིང་གར་བསྐྱེད། ཆོག་རིས་



གཞན་མ་རྣམས་གོ་སླ་ཞིང་རོ་བརྒྱ་ཞེས་བ་ནི། མངར་བ། སྦྱར་བ།  
བསྐྱར་བ། ཁ་བ། ཚ་བ། ལན་ཚ་བ་སྟེ་རྩ་བའི་རོ་བྱུག་དེ་རེ་རེ་ལའང་  
མངར་བའི་མངར་བ་སོགས་བྱུག་བྱུག་ཏུ་སྦྱེ་བས་སོ་བྱུག །དེ་རེ་  
ལའང་དམན་བ་དང་འབྲིང་དང་མཆོག་གསུམ་གསུམ་དུ་སྦྱེ་བས་རོ་  
བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལ་བཤད་དོ།

འདྲིང་ཡོན་འབྲུལ་བ་ནི། གཞུགས་སྦྱ་བྱི་རོ་རེག་བྱའི་དཔལ་འཛིན་  
བའི། ཕྱི་ནང་འདྲིང་ཡོན་ལྷ་མོས་ཕྱོགས་ཀྱན་བྱུག། ཅེས་བ་སྟེ།  
རང་གི་སྟོང་ག་ནས་གཞུགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་ཕྱག་ན་མེ་ལོང་དམར་པོ་ངོས་  
གཉིས་བ་ཐོགས་བ། སྒྲའི་ལྷ་མོ་ཕྱག་ན་བི་ཤང་སྟོན་པོ་ཐོགས་བ།  
བྱིའི་ལྷ་མོ་ཕྱག་ན་བྱིའི་དྲུང་ཆོས་ཐོགས་བ། རོའི་ལྷ་མོ་ཕྱག་ན་བདུད་  
ཅིའི་ཞལ་ཟས་ཐོགས་བ། རེག་བྱའི་ལྷ་མོ་ཕྱག་ན་ན་བཟའ་ཐོགས་བ་  
དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་ཏེ། ལྷ་མ་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ལ་འདྲིང་ཡོན་དེ་  
དང་དེ་དག་ཕུལ་ཏེ་སྦྱགས་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་བྱུང་བར་ཅན་  
བསྐྱེད་ནས་མཆོད་ལྷ་རྣམས་སྟོང་གར་བསྐྱེད། མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་དེ་  
དག་ཐམས་ཅད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ། ཕིན་ཏུ་སྒྲིག་ཅིང་བཞིན་  
འཛུམ་བག་དང་ལྷན་བ། ཟུར་གྱིས་བལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་  
གྱིས་མཛེས་བ། ལང་ཆོ་དར་ལ་བབ་ཅིང་འདྲིང་ཡོན་ལྷའི་དགའ་བས་  
རོལ་བ། གཞུགས་ཡིད་དུ་འོང་བ། སྦྱ་དབྱངས་སྟོན་བ། ལྷན་ཅིག་

སྐྱེས་པའི་བྱི་བཟང་བློ་བཀྲ། བློ་ཏུ་མངར་བའི་རོ་མཆོག་དང་ལྷན་པ།  
རེག་བྱ་འངམ་པ། ཐཱ་མ་ལྷ་ཆོག་ས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཟག་  
མེད་ཀྱི་བདེ་བ་བྱུང་བར་ཅན་བསྐྱེད་བྱས་པ་ལ་སྟག་ཏུ་བསམ་མོ།  
ཉེར་སྦྱོང་དང་བྱི་ནང་གི་འདོད་ཡོན་རྣམས་སྟགས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་  
ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྱུང་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ས་  
ཐབས་ཆེན་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་གསོག་བྱས་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་  
ཉོག་ས་པ་མཆོག་རྣམས་སྐྱེ་བའི་དགེ་ཙམ་སྤྱིན་བྱེད་དུ་སོང་ནས་སྦྱར་  
དུ་མཆོག་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་པན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་དཔལ་  
གསང་བ་འདུས་པའི་ཙམ་རྒྱུད་ལེའུ་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་རྣམས་ནས་  
གསུངས་ཤིང་། མཆོད་པ་དེ་དག་གི་རེས་དོན་བྱུང་བར་ཅན་རྣམས་  
ནི་བཤད་རྒྱུ་རྫོ་རྗེ་སྤང་བ་དང་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་སོགས་ལས་  
རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ཆུ་བཞི་ཉེར་སྦྱོང་འདོད་ཡོན་རྣམས་  
འབྱུང་བའི་ཆེ་མཆོད་པ་སྣ་རེ་ཅམ་མིན་པར་དངོས་སུ་བཤམས་པ་  
དང་། ཡིད་གྱིས་སྦྱུལ་པའི་མཆོད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཐུགས་  
བརྩའི་ཞིང་རབ་འབྱམས་ཀྱི་མཆོད་པ་རྣམས་ཀྱང་སྒོས་བསྐྱངས་ཏེ་  
ཀུན་བཟང་མཆོད་པའི་སྤྱིན་པུང་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བས་ནམ་མཁའི་  
ཁམས་ཀུན་ཡོངས་སུ་བཀའ་སྟེ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་བྱེད་  
ཉེར་སྦྱོང་དང་བྱི་འདོད་ཡོན་འབྱུང་ཚུལ་ཡིན་ལ། བྱི་ཉེར་སྦྱོང་

ནི་སློག་ཚེ་ལ་གྱི་མཐུས་དབུ་མའི་ལམ་ནས་བྱང་བའི་བྱང་སེམས་རང་  
བྱང་གི་མེ་ཉླ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། བལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་  
པའི་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱའི་རྣམ་པ་ཕྱིན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ནང་གི་འདོད་  
ཡོན་དུ་གསུངས་སོ།། མཆོད་སྤེང་གི་ཆོག་དེ་དག་ཀྱང་དཔལ་གསང་  
བ་འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་དང་། བཤད་རྒྱུད་རྫོང་མེ་སྤེང་བ་ལ་སོགས་པའི་  
དགོངས་པ་ལྟར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསང་བ་འདུས་པ་དང་།  
དཔལ་འཁོར་ལོ་སྤྲོས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་མཆོད་དབྱངས་མཛད་  
པའི་རྫོང་མེའི་ཆོག་ཁྲད་པར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཞིང་།  
དེ་དག་གི་དོན་མཐའ་ཆོད་པར་ཤེས་པ་ལ་ནི་རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོའི་  
གནད་རྣམས་ཤེས་དགོས་པས། ཙ་བཤད་སྐྱུར་བའི་མན་ངག་ལ་  
མཁས་པའི་སློབ་དམ་པའི་ཞལ་ལས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

མཐུལ་འབྲུལ་བའི་ཚུལ་ནི། བྱེ་བ་སྐྱག་བརྒྱའི་སྤྱིང་བཞི་ལྷན་པོར་  
བཅས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཏེ། མཐུལ་གྱི་རྒྱ་གསེར་དབུལ་ཟངས་འཁར་བ་  
སོགས་ལས་འབྱོར་ན་རབ་དང་། མ་མཐའ་ཤིང་དང་རྫོང་སོགས་ལས་  
ཀྱང་རུང་བས། མཐུལ་དེ་བྱི་དོར་ལེགས་པར་བྱས། བ་བྱུང་ལྡས་ནང་  
བྱུགས། བྱི་བཟང་གི་རྒྱས་མཐུལ་གྱི་སྤྱིང་དང་ཆོམ་བྱ་རྣམས་སྐྱགས་  
ཏེ་མཐུལ་རྒྱས་པ་ཆར་གཅིག་ཕུལ། དེ་ནས་གངས་མང་དུ་གསོག་ཆེ་  
མདོར་བསྐྱུས་ཆོམ་བྱ་བདུན་མ་ཅམ་བཞོད་ནས་འབྲུལ་ཞིང་། དེ་ཡང་

ཆེག་ཉུང་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་དོན་གྱི་དམིགས་པ་བྱེད་ཚུལ་འདྲེ།

མཐུལ་གྱི་དམིགས་པ་བྱེད་ཚུལ་ནི། མཐུལ་གྱི་སྤྲེང་དུ་སྤྱིང་བཞི་  
སྤྱིང་ཕན་བརྒྱད། སྤྱིང་སོ་སོའི་འབྱོར་པའི་བྱད་པར་མཆོག་རྣམས་  
དང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་གྱི་བསོད་ནམས་གྱི་  
མཐུས་བྱུབ་པའི་རྒྱལ་སྤྱིད་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང་ཉེ་བའི་རིན་ཆེན་  
བདུན་དང་། གཞན་ཡང་མེ་ཏོག་མ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པའི་སྣ་མོ་  
མཆོད་རྩས་སྣ་ཆོགས་ཐོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་དང་། ཉེ་ཆུ་  
རི་རབ་རྣམས་གསལ་བཟུམ། རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་ནི། འཁོར་ལོ་རིན་  
པོ་ཆེ། རྩྱ་བུ་རིན་པོ་ཆེ། བཙུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ། རྩྱ་པོ་རིན་པོ་ཆེ།  
སྤང་པོ་རིན་པོ་ཆེ། ཉེ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ། དམག་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་  
རྣམས་སོ། ཉེ་བའི་རིན་ཆེན་བདུན་ནི། འབྱར་བ་ཅམ་གྱིས་མི་མཐུན་  
ཐོགས་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་རལ་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཆ་གང་  
ལས་སྐྱོབ་པའི་བགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དབྱར་བསིལ་ཞིང་དགུན་  
རྩོ་བའི་ཁང་བཟང་རིན་པོ་ཆེ། བདེ་ཞིང་བསིལ་ལ་ཉམས་དགའ་བའི་  
ཆལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ལུས་སེམས་བདེ་ཞིང་འཕོལ་བའི་སྟན་རིན་པོ་  
ཆེ་དང་། སྤུང་འཇམ་ཡང་ཞིང་ཆ་གང་བཞེས་སྐྱོམ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་  
པའི་གོས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཁྱོན་པ་ཅམ་གྱིས་གང་འདོད་པར་སྤྲེལ་པའི་  
སྣ་མོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་བདུན་རྣམས་སོ། དེ་ཡང་སྤྱིང་བཞི་འདི་གཅིག་

ཡུ་མིན་པར་བྱེ་བ་སྤག་བརྒྱའི་འཛིག་ཉེན་གྱི་སྟོན་བཅུད་མ་ལུས་པ་  
 དང་། སྒོས་སྟོགས་ན་སྟོགས་བཅུའི་འཛིག་ཉེན་མ་ལུས་པའི་སྟོན་  
 བཅུད་ནམས་ཀྱང་མཐུལ་དེའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པར་མོས་ཤིང་། གཞན་  
 ཡང་སྒྲ་ན་ཡོད་པ་དང་སྒྲ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པའི་བྱད་པར་དཔག་ཏུ་  
 མེད་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཆོད་སྟོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས་གང་  
 བར་མོས་ནས་སྤུན་རེར་མཐུལ་བརྒྱ་སྤག་ལ་སོགས་པ་འབད་བ་ཆེན་  
 བོས་འབྱུལ། དེ་ལྟར་ཞིང་ཁམས་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་སྟེ་འབྱུལ་བ་ནི་  
 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས་གསུངས་སོ།།  
 དེ་ཡང་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ལ་རག་ལས་ཤིང་།  
 བསོད་ནམས་གསོག་པ་ལ་ནི་མཐུལ་ཉིད་བསྟགས་པས་སྔོན་གྱི་དམ་པ་  
 ནམས་ཀྱིས་ཆོགས་གསོག་པ་མཐུལ་གྱི་ཁྱིད་ཅེས་བྱར་དུ་བཀར་ནས་  
 མཛད་དོ།། དེ་ལྟར་མཐུལ་ནི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ཆོགས་གསོག་  
 པའི་ཐབས་མཆོག་ཡིན་པར་མ་ཟད། མ་འོངས་པ་ན་མངོན་པར་རྫོགས་  
 པར་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འབྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་པས་  
 ཞིང་སྟོང་བའང་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་གསུང་། རྗེ་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་  
 ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་འོལ་ཁ་ཆོས་ལུང་དུ་དོ་བྱ་བཞི་ཅ་བ་བརྟན་  
 པ་ཞིག་ལ་མཐུལ་མཛད་ནས་སྤག་ངར་གྱིས་ཕྱིས་ཤིང་མཐུལ་བྱངས་  
 གསོག་མཛད་པས་སྤག་མཐུབ་ཀྱི་ཅེ་ནམས་སེར་ཀར་སོང་བ་དང་།

ཕྱག་ངར་ལ་ཕལ་རོ་ཆགས་པ་བྱང་བས། རང་ཅག་སློ་དམན་ནམས་ཀྱིས་  
ནི་ཆོགས་གསོག་ཕྱིར་མཆུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་འབད་བར་རིགས་སོ།།

སྐྱབ་བའི་མཆོད་པ་འབྲུལ་ཚུལ་ནི། དངོས་བཤམས་ཡིད་སྦྱལ་ཡིད་  
བཞིན་རྒྱ་མཆོའི་རོགས།། ཞེས་སོགས་ཏེ། རང་གིས་སྤར་བསགས་  
བ་དང་མ་འོངས་བ་ན་གསོག་བར་འགྱུར་བའི་དགེ་ཆོགས་ཅི་ཡོད་པ་  
ཐམས་ཅད་དགའ་ཚལ་གྱི་གཞུགས་སུ་བཀོད་ནས་སྐྱབ་བའི་མཆོད་  
བར་འབྲུལ་བའོ།། དེ་ཡང་ད་ལྟ་རང་ལ་དངོས་སུ་ཡོད་པའི་སྒྲིམ་པའི་  
ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ནམས་དང་། ད་ལྟ་རྒྱད་ལ་མེད་ཀྱང་མ་  
འོངས་བ་ན་རང་གི་རྒྱད་ལ་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་ལམ་སྟེན་མོང་བ་དང་།  
སྟེན་མོང་མིན་པ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཐམས་  
ཅད་དམིགས་ཡུལ་དུ་བཟུང་སྟེ་གཞུགས་སུ་བཀོད་ནས་འབྲུལ། འདི་  
ལ་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་གསུང་ངོ་།།

གཉིས་པ་ནང་གསང་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་འབྲུལ་ཚུལ་  
ནི། བྱར་ཀྱམ་མདངས་ལྡན་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཆོགས་བཅད་འདིས་  
རྒྱ་མཆོའི་བརྒྱུང་བའི་མཆོད་པ་དང་། ནང་མཆོད་འབྲུལ་ཚུལ་གཉིས་  
གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆོའི་མཆོད་པ་ནི་ཕྱིའི་མཆོད་པར་བསྟུ་ཞིང་། ནང་  
མཆོད་འབྲུལ་ཚུལ་དངོས་ནི་ལྷགས་ཀྱུ་ལྟ་དང་ཞེས་སོགས་ཆེག་རྒྱུ་  
གཉིས་པོ་འདི་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།། རྒྱ་མཆོའི་མཆོད་པ་འབྲུལ་བའི་

ཚུལ་ནི་མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡི་ཤེས་ཀྱིས། ཨོ་ལྷ་མྱོ། བདེ་ཆེན་  
ཀྱན་བཟང་ང་མཆོད་རྒྱུ་མཆོ་འདི། རྗེ་བཙུན་ཅེ་བའི་སྒྲ་མ་མཉེས་  
བྱིར་འབྲུལ། ལྷུན་གྲུབ་བདེ་ཆེན་རྒྱས་བའི་ངང་ཉིད་ནས། ཐུགས་  
ཡིད་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོ་བས། ཞེས་སོགས་གསུངས་  
པ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བསྒྲུབས་ཏེ་འབྲུལ་བའི་དམིགས་པ་བྱེད་དོ།

ནང་མཆོད་འབྲུལ་ཚུལ་ནི། ག་ལྷ་དང་བདུད་ཅི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་  
ནང་མཆོད་ཀྱི་རྣམས་རྣམས་བསང་སྦྱང་བསྦྱེད་ཅིང་སྦྱངས་ཏོགས་སྦྱར་  
གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྒྲུབས་ཏེ། ལྷིང་ག་ནས་ལྷ་མོ་རོ་དོ་རྗེ་མ་  
གངས་མེད་པ་སྒྲོས་ཏེ་ཐོད་པས་བདུད་ཅིའི་རྒྱུ་མཆོ་ནས་བཙུས་ཏེ་སྒྲ་  
མ་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ལ་ལུལ་བས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་  
ཁྱད་པར་ཅན་བསྦྱེད་པའི་མོས་པ་བྱའོ། ག་ལྷ་ལ་ལྷགས་ལྷ་ལྷ་དང་།  
བདུད་ཅི་ལྷ་ལ་སྒྲོན་མ་ལྷ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་བརྗོད་  
པའི་རྒྱུ་མཆོན་ཡང་ག་ལྷ་དང་བདུད་ཅི་ལྷ་པོ་དེ་དག་སྦྱངས་ཏོགས་  
སྦྱར་གསུམ་བྱས་ཏེ་སྒྲ་མ་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ལ་འབྲུལ་བ་དང་། རང་  
གིས་ཁོངས་སྦྱང་པས་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་སྦྱར་དུ་འགྲུགས་པ་  
དང་། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། དེ་ཡང་  
གསང་རྣམས་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་དག་ལྷགས་ཀྱི་བྱིན་སྒྲུབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་  
ཁོངས་སྦྱང་ན་རང་གི་དོ་རྗེའི་ལུས་ཉིན་འདི་ཉིད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་

དང་། ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། རྣམ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་དག་གིས་  
ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ལས་རུང་དུ་སོང་སྟེ།  
རྩོམ་པ་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པའི་མཐུས་རྩོགས་རིམ་ཐབ་མའི་  
རྩོགས་པ་མཆོག་རྣམས་ཆེ་འདིར་སོབ་པའི་རྒྱ་བྱེད་པས་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་  
དང་སྟོན་མ་ལྷ་ཞེས་བསྟགས་པ་ཡིན་ནོ། ། ལྷགས་ཀྱི་དང་སྟོན་མའི་  
དོན་དེ་ལྟར་ལྷ་ལྷ་དང་བདུད་ཅི་ལྷ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་ཅིང་ཐ་སྟོད་དེ་  
ལྟར་བདེ་མཆོག་གི་བཤའ་རྒྱུད་སྟོན་འབྱུང་ལས་གསུངས་ཤིང་སྟོབ་  
དཔོན་ཨ་རྒྱ་ཀ་རས་མན་ངག་སྟེ་མ་དང་དགྱིལ་ཆོག་རྩོམ་པ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་  
ཡང་གསུངས་སོ། ། འདི་དག་གི་གནད་ཞིབ་པར་ནི་དཔལ་གསང་བ་  
འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་དང་བཤའ་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་  
རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་གསང་བ་ཤེར་དབང་དང་འབྲེལ་པའི་མཆོད་པ་འབྲུལ་  
ཚུལ་ནི། ཡིད་ཁོང་ལང་ཆོའི་དཔལ་འཛིན་ཅེས་སོགས་ཏེ། རང་གི་སྟོང་  
ག་ནས་བརྒྱ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་སོ་ཉ་རིགས་བཞི་མང་དུ་སྟོན་ཤིང་  
ཞིང་སྟེས་སྟགས་སྟེས་སྟན་སྟེས་ཀྱི་སོ་ཉ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་སྟོན་  
སྟུལ་ནས། ཆོགས་ཞིང་གི་གཙོ་སྟོང་སྟགས་ཀའི་རྩོམ་པ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་  
ཏེ་ཡུམ་དབྱིངས་སྟགས་མ་ལ་ཐེམ། དེའི་སྟེན་གྱིས་སྟན་སྟེས་ཀྱི་བདེ་བ་  
ཁྱད་པར་ཅན་བསྟུན་པར་སོས་ལ། ཆོགས་ཞིང་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་སྟུབ་



དབང་རྒྱ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་རྣམ་སྤྱོད་ཡིན་པས་ཆོག་གསུང་ཞིང་ཐམས་  
ཅད་ཀྱང་ཐག་པ་མེད་པའི་བདེ་བས་སྤྱགས་རྒྱུད་ཆེན་པར་བསམ་མོ།

བཞི་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲེལ་བའི་  
མཆོད་པ་འབྲུལ་ཚུལ་ནི། སྤྱི་བ་བྲལ་སྤྱན་སྤྱེས་ཞེས་སོགས་ཏེ། སྤར་  
ཕུལ་བའི་པོ་ཉ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་དག་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲ་མ་སྤྱ་  
ཆོག་ས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱགས་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་བ་བྲལ་སྤྱན་ཅིག་སྤྱེས་པའི་ཡེ་  
ཤེས་དང་གནས་སྤྱགས་སྟོང་པ་ཉིད་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་སྤྲ་ན་མེད་པའི་  
བདེ་བ་མཐར་སྤྱག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པས་སྤྱགས་རྒྱུད་ཆེན་པར་  
བསམས་ཤིང་། སྤྲ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་མཐར་སྤྱག་ལས་ནམ་ཡང་གཡོ་  
བ་མེད་པ་དང་། སྤྲ་མ་སྤྱ་ཆོག་ས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱགས་རྩེ་དང་བྱིན་རྒྱལས་  
བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་མཐུས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་སྤྱ་བུའི་སྤྱན་  
སྤྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་བྱུང་འབྱུག་གི་སྤྱ་ཐོབ་པའི་མོས་  
པ་བརྟན་པོ་བྱའོ། དེ་སྤྱར་བྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་  
འབྲུལ་ཚུལ་དང་། མཆོད་པའི་ངེས་དོན་དེ་དག་ནི་གསང་བ་ལས་ཀྱང་  
ཆེས་གསང་བ་སྤྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྤྱིའི་སྟོང་པའི་དོན་ཡིན་པས་ཆོག་ཅམ་  
གྱིས་ཆེན་པ་མིན་པར་སྟོང་ནས་དད་པ་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་འདི་སྤྱ་  
བུའི་སྤྱན་བརྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་རྣམས་གཅེས་པར་བྱུངས་ཤིག །

ལྷ་པ་ལ་སྤྱན་དང་བདག་ཉིད་བྲན་དུ་འབྲུལ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་

བཞི་བརྒྱ་ཙ་བཞིའི་ནད་འཛོམས་པའི། ཞེས་སོགས་ཏེ། སེམས་ཅན་  
སྤྱི་མཐུན་གྱི་དཀར་པོའི་ལས་ལས་བྱུང་བའི་ནད་སེལ་བའི་སྤྲན་གྱི་  
ཁྱད་པར་རི་སྟེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ལྷག་པར་བདག་ཉིད་སྒྲ་མ་  
བྱུང་དབང་རྟོ་རྟེ་འཆང་ཆེན་པོའི་བྲན་དུ་འབྱུང་ཞིང་། ཉམ་མཁའ་རི་  
སྟེད་གནས་པ་དེ་སྟེད་དུ་བཀའ་བཞིན་སྦྱབ་པའི་མཆོད་པས་མཉེས་  
པར་བགྱེད། སྒྲ་མ་བྱུང་དབང་རྟོ་རྟེ་འཆང་ཆེན་པོས་ཀྱང་བདག་ཉམ་  
མཁའ་རི་སྟེད་གྱི་བར་དུ་བྱུགས་གྱི་བཞེད་དོན་མཐའ་དག་བསྦྱབ་ཅུས་  
པའི་བྲན་ཉམ་འབངས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ་སྦྱུང་བའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་  
བྱུང་། དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་བྲན་དུ་འབྱུང་བ་ནི་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་  
མཆོག་གི་ཙ་བརྒྱུད་དང་། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་རྟོ་  
རྟེ་སྟེང་བ་དང་། བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྟོམ་འབྱུང་རྣམས་ལས་  
གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྟེ་མང་པོ་ནས་གསུངས་ལ། མདོ་སྟེ་  
པལ་པོ་ཆེ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟེ་སྟོན་རྣམས་ལས་ཀྱང་གསུངས་  
ཏེ་འདི་ལ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་གསུང་ངོ་།  
ཉོན་མོངས་བཞི་བརྒྱ་ཙ་བཞིའི་ནད་ཅེས་པ་ནི་རྒྱང་མཁྲིས་བད་ཀན་  
འདུས་ནད་དེ་ཙ་བའི་ནད་བཞི། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་བརྒྱར་སྟེ་  
བས་ནད་བཞི་བརྒྱ་ཙ་བཞི། ནད་དེ་དག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལས་ངན་བཞི་  
བརྒྱ་ཙ་བཞི། ལས་དེ་གསོག་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་བཞི་བརྒྱ་ཙ་

བཞི། ལས་དེ་གསོས་བཏབ་ནས་ནད་དེ་དངོས་སུ་འབྱུང་བར་བྱེད་  
 བའི་རྒྱུ་ཉན་མོངས་བཞི་བརྒྱ་ཙུ་བཞི་ཡོད་པར་གསུངས་སོ།། དེ་  
 ལྟར་བདག་ཉིད་བློ་དུ་སྤུལ་ནས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་  
 གྲུབས་མཆི།། ཞེས་སོགས་ཆར་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱང་སྤྲོམ་གཟུང་།  
 ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱུན།། བདག་ལ་དགོངས་  
 བར་མཛད་དུ་གསོལ།། ཞེས་སོགས་ལན་གསུམ་གྱིས་སྤྲུགས་སྤྲོམ་  
 གཟུང་། དེ་ལྟར་སྤྲོམ་གཟུང་བྱེད་པ་ནི་འདིར་སྤྲོམ་པ་སྤར་མེད་གསར་  
 དུ་ཐོབ་པ་མིན་ཡང་སྤར་བཟུང་བའི་སྤྲོམ་པ་རྣམས་བརྟན་པར་འགྱུར་  
 བ་དང་། བྱང་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཐམས་ཅད་དང་། རིགས་ལྷ་སྤྱི་དང་  
 སོ་སོའི་དམ་ཆེག་རྣམས་ལ་དམིགས་ཐུག་སྟེ་བསྐྱང་སེམས་བརྟན་  
 བོས་ལྷ་མ་ཐུབ་དབང་རྟོ་རྟེ་འཆང་ཆེན་པོའི་སྤྱན་སྤར་འདི་ལྟར་བཞུའོ་  
 ཞེས་གཟུང་བ་ནི་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་བྱེད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དམ་  
 ཆེག་དང་སྤྲོམ་པ་བསྐྱང་བ་ནི་ལྷ་མ་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་མཉེས་པའི་  
 ཐབས་མཆོག་དུ་ལན་ཅིག་མིན་པར་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་བཞགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ལྷག་མ་ལྷ་བྱ་  
 ཆུལ་ནི། ཐོག་མེད་དུས་ནས་མི་དགེ་སྤྲིག་པའི་ལས།། ཞེས་སོགས་ཏེ།  
 བཞགས་པའི་མཆོམས་འདིར་སྤྲོམ་གསུམ་སོ་སོའི་བཞགས་པ་དང་།  
 ལྷ་མ་རྟོར་འཛིན་མ་དང་བྱང་ཆུབ་སྤྱུང་བཞགས་སོགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་

བཤགས་པ་ཅི་འབྲུབ་བྱ་ཞིང་། ལྷག་པར་ལྷུང་བཤགས་བརྒྱ་ཕྱག་དང་  
 བཅས་པའི་སློ་ནས་བཤགས་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱའོ། དགའ་ལྡན་བཀའ་  
 རྒྱུད་རིན་པོ་ཆའི་ཕྱག་ཆེན་ཅ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ་ལས། སེམས་  
 གྱི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་ཡང་། ཆོགས་གསོག་སྤྱིབ་སྦྱོང་ལ་བརྟེན་  
 པས། ཡིག་བརྒྱ་འབྲུམ་ཅམ་ལྷུང་བཤགས་ནི། བརྒྱ་ཕྱག་གང་མང་  
 སྟོན་བཏང་ནས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཅག་ལས་སྤྱིབ་ཤས་  
 ཆེན་པོས་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་རྒྱུད་ལ་སྤྱེད་ཀྱང་བ་རྣམས་ནི་  
 ལྷུང་བཤགས་ཀྱི་སློ་ནས་ལས་སྤྱིབ་སྦྱོང་བ་གནད་དམ་པ་ཡིན་ཞིང་།  
 རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྷུང་བཤགས་བརྒྱ་  
 ཕྱག་དང་བཅས་པ་ལ་འབྲུམ་པར་མཛད་པས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་  
 སེམས་མང་པོའི་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་། མདོ་སྤགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྟོགས་  
 པ་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་ཕྱགས་རྒྱུད་ལ་སྦྱངས་པ་བཞིན་དུ་འབྲུངས་  
 པ་ཡིན་པས། སྦྱང་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྗེ་  
 ཡབ་སྲས་ཀྱི་མཛད་པ་བཟང་པོའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་  
 བཤགས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་  
 བསྐྱལ་བ་དང་། ལྷུང་ན་ལས་མི་འདའ་བར་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་  
 འདེབས་པ་དང་། དགོ་བའི་ཅ་བ་ཅི་མཆིས་བཀའ་བྲིན་གསུམ་ལྡན་  
 ཐཱ་མ་མཆོག་གིས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྲལ་བ་མེད་པར་རྗེས་

སྤྱ་འཛིན་པ་དང་། དེའི་མཐུས་ལམ་སྤྱན་མོང་བ་དང་། སྤྱན་མོང་མིན་  
པ་ཟབ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱར་དུ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་བྱང་  
འབྲུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་སྤྱར་དུ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་བསྡོམ་རྣམས་  
འདུན་པ་བྲག་པོས་བྱའོ།། བཤགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་ལྔ་པོ་  
དེ་དག་གི་གོ་དོན་ཞིབ་པར་ནི་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཀྱི་ཁྱིད་ལས་འབྱུང་  
བ་ལྟར་རོ།། དེ་ནས་དམིགས་པ་གསལ་བར་བྱས་ལ་མཆོལ་རྒྱས་པ་  
འབྲུལ་བ་བྱག་ལེན་ལྟར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་བློན་བའི་སྒྲོ་ནས་གསོལ་བ་  
འདེབས་ཚུལ་ནི། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་པན་ཡོན། མ་བསྟེན་པའི་  
ཉེས་དམིགས་རྣམས་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་  
ཅད་ནས་ལན་ཅིག་མིན་པར་གསུངས་ཤིང་། ལྷག་པར་རྒྱུད་སྡེ་རིན་  
པོ་ཆེ་རྣམས་ནས་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་སྒྲ་མ་ཉིད་ཡིན་པ་  
དང་། སྒྲ་མ་ཆུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ན་ཆེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་བྱང་  
འབྲུག་གི་སྤྱ་འབྲུབ་པར་བྱས་ཤིང་། སྒྲ་མའི་དམ་ཆེག་ཡལ་བར་དོར་  
ནས་དཀའ་སྤྱད་དང་སྤྱིང་བྱས་ཆེན་པོས་སྒོམ་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལ་  
འབད་བ་ཅི་བྱས་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་གང་ཡང་འབྲུབ་པའི་གནས་མེད་  
པར་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་ནས་དད་གྲུས་  
ལྷགས་བྲག་དུ་སྦྱོང་ཞིང་། ལྷག་པར་བཀའ་བློན་གསུམ་ལྷན་ཀྱི་སྒྲ་མ་

དེ་ཉིད་མཆོན་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་ངན་འགྲོའི་འཇིགས་པ་འཕྲོག་ཅིང་།  
བྲན་པ་ཅམ་གྱིས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་སེལ་བ། གསོལ་བ་བཏབ་  
ན་དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་བདེ་ལྷག་ཏུ་སྟོལ་བར་མཛད་པའི་སྐྱབས་  
གནས་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་  
དུ་བསམས་ལ། དེ་ས་གཞན་ན་མེད་པའི་སྟོ་ལྟོས་བཅས་ཏེ་གདུང་  
ལྷགས་བྲག་པོའི་སྟོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས། གཞན་ཡང་དགའ་ལྗན་  
བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བྱིན་རྒྱབས་ཏེ་བརྒྱུད་གི་སྒྲ་མ་ནམས་ལ་གསོལ་  
འདེབས་དང་། ཆེ་མའི་བཀའ་བྲིན་བྲན་པའི་གསོལ་འདེབས་སོགས་  
འདོན་བ་བྲག་ལེན་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་བྱེད་ཅིང་། ལྷག་པར། དངོས་བྱུང་  
ཀྱན་འབྱུང་ཐུབ་དབང་རྟོ་རྟེ་འཆང་། དམིགས་མེད་བཅེ་བའི་གཏེར་ཆེན་  
སྐུན་རས་གཟིགས། དེ་མེད་མཁྱེན་པའི་དབང་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས།  
བདུད་དབྱང་མ་ལུས་འཛོམས་མཛད་གསང་བའི་བདག །གངས་ཅན་  
མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་སྟོ་བཟང་གྲགས། སྐྱབས་གསུམ་ཀྱན་  
འདུས་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ལ། སྟོ་གསུམ་གྲུས་པའི་སྟོ་ནས་གསོལ་  
བ་འདེབས། རང་གཞན་སྟོན་ཅིང་སྟོལ་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས།  
མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་བྱུང་སྤུ་གསོལ། ཞེས་པའི་གསོལ་  
འདེབས་བརྒྱ་ཅ་སོགས་བྱའོ། འདིའི་སྐྱབས་སུ་སྒྲ་མ་ཐུབ་དབང་རྟོ་  
རྟེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀ་ནས་བདུད་ཅི་འབེབས་སྐྱུང་བྱེད་ཅིང་།

ཆོག་ས་ཞིང་གཞན་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་ཀྱང་བདུད་ཅི་འབེབས་  
 སྐྱུང་བུའོ། དེ་ཡང་ལྷ་མ་ལྟ་ཆོག་ས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆ་ལས་བདུད་  
 ཅི་སྐྱེ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་  
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་  
 བསགས་པའི་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་དཔལ་  
 ལྡན་ལྷ་མའི་སྐྱེ་ལ་བསྐྱོས་པ། གསུང་བཅག་པ། ཐུགས་དཔྱགས་པ།  
 མ་དད་བརྟན་སྒྲོད་བཀྱིས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་ལྷ་མ་ལ་བརྟེན་  
 པའི་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དུད་ཁུ་དང་སོལ་ཁུའི་རྣམ་པར་དབང་  
 པོའི་སྐྱོ་དང་བ་སྐྱེའི་བྱ་ག་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱིར་ཐོན་ནས་སངས་ཉེ་  
 དག། ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཆེ་དང་  
 བསོད་ནམས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས།  
 ཁྱད་པར་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཐམས་  
 ཅད་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་  
 པར་བསམ་མོ། གཞན་ཡང་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་ལས་དང་མཐུན་  
 པའི་བདུད་ཅི་འབེབས་སྐྱུང་བྱེད་ཚུལ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་  
 མཁྱེན་པ་ལ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གནང་བའི་ཤེས་  
 རབ་སྒོ་འཕེལ་གྱི་གདམས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་ཡོད་པས་ཞིབ་པར་  
 ལྷ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བུའོ།

དེ་ནས་ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་བློན་བཞུགས་པའི་སློབ་མཁན་གསལ་བ་  
འདེབས་ཚུལ་རྒྱས་པར་བྲ་བ་ལ་གསུམ། སྤྲོམ་གསུམ་སོ་སོའི་ཡོན་  
ཏན་བརྗོད་པའི་སློབ་མཁན་གསལ་བ་འདེབས་པ། སྤྱི་ནང་གསང་བ་  
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སློབ་མཁན་གསལ་བ་འདེབས་པ།  
ཁྱད་པར་ཕུར་ཚུགས་སུ་གསལ་བ་འདེབས་ཤིང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་  
དབང་བཞི་ལེན་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་སྤྲོམ་གསུམ་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སློབ་མཁན་  
བ་འདེབས་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་ཡོན་  
ཏན་བརྗོད་པའི་སློབ་མཁན་གསལ་བ་འདེབས་ཚུལ་ནི། ཡོན་ཏན་འབྱུང་  
གནས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཆོ་ཆེ། ཞེས་སོགས་ཏེ། འདུལ་བ་སུམ་བརྒྱ་  
པ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་འདུལ་བའི་ཆོ་ག་ཤེས། ནད་པར་  
སྦྱང་བཅེ་འཁོར་ནི་དག་པ་དང་། ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་པན་འདོགས་ལ་  
བཅོན་ཞིང་། དུས་སུ་འདོམས་པ་དེ་དག་སྒྲ་མར་བསྐྱགས། ཞེས་  
གསུངས་པ་ལྟར། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་  
པར་དག་པ་དང་། སྦྱིར་སྤྲེ་སྦྱོད་གསུམ་ལ་མང་དུ་སྒོས་པ་དང་ལྡན་  
ཞིང་། ཁྱད་པར་དགག་སྒྲུབ་གནང་གསུམ་གྱི་བཅས་པ་རྣམས་ཤེས་  
ཤིང་ལག་ལེན་ལ་འདེབས་པ། སྦྱིར་སློབ་མ་ལ་པན་སེམས་ཆེ་ཞིང་།  
ལྷག་པར་ནད་པ་ལ་སྦྱང་བཅེ་བ། ཉེ་འཁོར་དག་པ། ཆོས་སྦྱོན་པའི་



དུས་ལ་མཁས་པ་ལ་སོགས་པ་འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་  
རྣམས་བསམས་ལ་དད་པ་སྦྱང་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ།།

པར་བྱེན་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས་  
བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་ནི། གང་དང་ལྡན་ན་བདེ་བར་  
གཤེགས་པའི་ལམ།། ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་  
བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཆན་ཉིད་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བཤེས་གཉེན་  
དུལ་བ་ནི་བ་ཉེར་ནི་བ།། ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་བཙོན་བཅས་ལུང་གིས་  
ལྷག། དེ་ཉིད་རབ་དུ་རྟོགས་པ་སྤྲོ་མཁས་ལྡན།། བཅེ་བའི་བདག་ཉིད་  
སྦྱོར་བ་སྤངས་ལ་བརྟེན།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། ཡོན་ཏན་བཅུ་  
པོ་དེ་དག་གི་ངོས་འཛིན་ཞིབ་པར་བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་ལས་གསལ་བ་  
ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསམས་པའི་སྒྲོ་ནས་དད་པ་  
སྦྱང་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ།།

རྟོ་རྟེ་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་སྒྲོ་མའི་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་  
ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། སྒྲོ་གསུམ་  
ལེགས་བསྐྱམས་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་རྟོ་རྟེ་ཐེག་པའི་སྒྲོ་མའི་  
མཆན་ཉིད་ནི། སྒྲོ་མ་ལྟ་བུ་བཅུ་བ་ལས། བརྟན་ཞིང་དུལ་ལ་སྒྲོ་བྱས་  
ལྡན།། བཟོད་ལྡན་བྱང་ལ་གཡོ་སྦྱར་མེད།། ལྷགས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱར་  
བཤེས།། སྦྱང་བཅེར་ལྡན་ཞིང་བསྟན་བཙོན་མཁས།། དེ་ཉིད་བཅུ་

ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས།། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་བའི་ལས་ལ་མཁས།། སྒྲགས་  
བཤད་པ་ཡི་སྦྱར་བ་ཤེས།། རབ་ཏུ་དང་ཞིང་དབང་པོ་དུལ།། ཞེས་  
གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྒྲིམ་བ། ཤེས་རབ་ཆེ་བ།  
གཞོད་བྱེད་དང་དཀའ་སྦྱད་དང་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་བཟོད་པའི་བཟོད་  
པ་རྣམས་པ་གསུམ་དང་ལྡན་བ། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སེམས་བྱང་བ།  
གཡོ་སྦྱ་མེད་བ། སྒྲགས་དང་རྒྱད་ནས་བཤད་པའི་སྒྲན་གྱི་སྦྱར་བས་  
བགེགས་བརྒྱུག་བྱས་བ། སེམས་ཅན་ལ་སྦྱིང་བཅེ་བ། སྦྱིར་རིག་  
གནས་ཀུན་ལ་མཁས་ཤིང་། ལྷག་པར་ནང་རིག་པའི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་  
ལ་མཁས་བ། དེ་ཉིད་བཅུ་བྱུང་སྟེ་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་  
དགོས་པར་གསུངས་སོ།། དེ་ཉིད་བཅུ་བྱུང་ནི། རྡོ་རྗེ་སྦྱིང་པོ་རྒྱན་གྱི་  
རྒྱད་ལས། སྦྱིར་རྒྱུག་གཉིས་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་། གསང་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་  
ཤེས་དང་། ཁ་སྦྱར་འབྱེད་པའི་ཆོ་ག་དང་། གཏོར་མ་རྡོ་རྗེའི་བརྒྱས་  
པ་དང་། དག་ཤུལ་སྦྱབ་པའི་ཆོ་ག་དང་། རབ་ཏུ་གནས་དང་དགྲིལ་  
འཁོར་སྦྱབ། གསང་བའི་དེ་ཉིད་བཅུ་ཡིན་ནོ།། དགྲིལ་འཁོར་ཉིང་  
འཛིན་བྱག་རྒྱ་དང་། སྟངས་སྟབས་འདུག་སྟངས་བརྒྱས་བཟོད་དང་།  
སྦྱིན་སྲེག་མཆོད་པ་ལས་སྦྱོར་དང་། སྦྱར་སྦྱད་པ་ཡི་རྣམས་པ་ནི། སྦྱི་  
ཡི་དེ་ཉིད་བཅུ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། རྡོ་རྗེ་སྦྱོབ་དཔོན་  
གྱི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་དེ་དག་ནི་སྦྱ་འཕྲུལ་བྱ་བའི་རྒྱད་དང་། རྡོ་རྗེ་

མཁའ་འགྲོའི་རྒྱུད་དང་། རྩོམ་སྤྱོད་པོ་རྒྱུ་གྱི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་  
མེད་གྱི་རྒྱུད་སྤེམ་མང་པོའི་དོན་བསྐྱུས་ནས་བཀོད་པ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་  
རྒྱ་ཆེའོ།། སྒྲ་མ་ལུ་བཅུ་པ་ནས་གསུངས་པའི་སྒྲ་མའི་ཡོན་ཏན་ནམ་  
མཆན་ཉིད་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་ས་བསམས་པའི་སྒྲོ་ནས་དད་པ་  
སྦྱང་ཞིང་། ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུའང་འདི་ལྟ་བུའི་རྩོམ་དཔོན་  
དང་མཇལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་དུ་སྒྲོན་པ་དང་བཅས་གསོལ་བ་གདབ་  
བོ།། དེ་ལྟར་རྩོམ་དཔོན་སྒྲོམ་པ་གསུམ་ལྟན་ཞིག་དགོས་པ་ནི་  
བཤད་རྒྱུ་རྩོམ་སྤེམ་པ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་  
སྒྲ་མེད་གྱི་རྒྱུད་སྤེམ་པོ་ནས་བཤད་ལ། ལྷག་པར་དགེ་སྦྱོང་རྩོམ་  
འཛིན་པ་ནི་མཆོག་ཏུ་བསྐྱབས་པར་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྒྲོར་  
ནས་ནན་ཏན་དུ་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་སྤྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་  
སྒྲོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་བཞི། སྤྱིའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་  
ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ། ནང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་  
གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ། གསང་བའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་  
གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་  
གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་སྤྱིའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་

ནི། སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་ཅེས་སོགས་ཏེ། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་གྲངས་  
མེད་བྱོན་པས་འདུལ་བར་མ་རྩས་ཤིང་། བསྐླལ་བཟང་འདི་ལ་འབྱོན་  
པའི་སངས་རྒྱས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱབས་ལལ་བར་དོར་  
བའི་སྒྲིགས་མ་ལྟ་བུ་བདོའི་གདུལ་བྱ་དཔུ་ཚོད་བདག་འདྲ་ལ་རྒྱལ་བའི་  
ལམ་བཟང་སྟོན་པར་མཛད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་བཀའ་  
དེན་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ་སྟམ་དུ་དད་གྲུས་ཆེན་པོས་སངས་  
རྒྱས་གྲངས་མེད་ཅེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གི་སྟོན་པ་གསོལ་བ་  
གདབ་པོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤུག་ཐུབ་པས་སྟོན་བམ་ཟེ་རྒྱ་མཆོའི་  
རྒྱལ་དུ་སྦྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཆེ་མ་རྩངས་སྒྲིགས་མ་ལྟ་བུ་བདོའི་འགོ་བ་  
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལལ་བར་པོར་བ་དེ་རྣམས་བདག་གིས་  
འདུལ་བར་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅའ་དང་སྟོན་ལམ་མཛད་ནས་ཞིང་འདིར་  
བྱོན་ཡང་། དཔུ་ཚོད་བདག་འདུལ་བར་མ་རྩས་པར་ལལ་བར་དོར་ཏེ་  
ལྷ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་དུས་འདིར་རྒྱལ་བ་དངོས་སུ་  
བྱོན་ཡང་དེ་ཕན་ཆད་དུ་གསུང་དུ་མེད་པའི་མདོ་ཐུགས་ཀྱི་ལམ་ཆང་  
ལ་མ་ཞོར་བ་འདི་འདྲ་འདོམས་པར་མཛད་པས་ན་བཀའ་དེན་དང་  
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་མེད་དོ་སྟམ་དུ་དད་གྲུས་ཤུགས་དག་པོས། ཐུབ་པའི་ཉི་  
མ་ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གི་སྟོན་པ་གསོལ་བ་གདབ་པོ། རྒྱལ་  
བ་རྣམས་ལ་སྤངས་རྟོགས་སོགས་ཡོན་ཏན་མཐོ་དམའ་མེད་ཅིང་ཡོན་

ཏན་གྱི་ངོས་ནས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལས་ལྷག་པ་སུ་ཡང་མེད་ཀྱང་། རང་  
 ཉིད་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་དུ་ཕྱོགས་བརྩའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་  
 ཅད་ལས་སྒྲ་མའི་བ་སྐྱའི་བུ་ག་གཅིག་ལྷག་པར་གསུངས་སོ་སྤྲུམ་དུ་  
 དད་གུས་བསྐྱོམ་ཞིང་། དུས་གསུམ་ཕྱོགས་བརྩའི་ཞེས་སོགས་སྒྲོ་  
 ག་གཅིག་གི་སྒྲོ་ནས་གསོལ་བ་གདབ་བོ། མདོར་ན་སངས་རྒྱས་  
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་ཅག་སྤྲུགས་མའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་ཐ་  
 མལ་པའི་ཚུལ་བཟུང་སྟེ་ལམ་སྟོན་པར་མཛད་པའོ་སྤྲུམ་དུ་དད་གུས་  
 བསྐྱོམ་ཞིང་། བདེ་གཤེགས་སྐྱ་གསུམ་ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ག་གཅིག་གི་  
 སྒྲོ་ནས་གསོལ་བ་གདབ་བོ། དེ་ལྟར་སྤྲུགས་མ་ལུ་བདོ་བའི་དུས་  
 འདིར་གདུལ་བྱ་དཔྱ་ཁོད་ཅན་རྣམས་ལ་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་སྐྱབ་པ་  
 བྱི་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པས་ཆེས་ཤིན་དུ་བསྐྱུགས་པའི་གནས་  
 ཡིན་པར་སྟོང་རྩེ་པར་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྟེ་མང་པོ་ལས་  
 གསུངས་སོ། སྒྲོ་བ་མའི་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་དུ་སངས་  
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་སྒྲ་མའི་བ་སྐྱ་གཅིག་ལྷག་པ་ནི་དཔལ་གསང་  
 བ་འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བརྩ་བདུན་པ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་  
 ཤིང་། གཞན་ཡང་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་མང་པོ་ལས་བཤད་  
 རོ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུགས་དུས་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་  
 བའི་སྐལ་བ་མེད་པ་རྣམས་ལ་སྒྲ་མ་ཐ་མལ་པའི་ཚུལ་འདྲིན་པ་ནི་གྱི་

དོ་རྗེའི་རྒྱུད་དང་། སམྐུ་ཏ་དང་། དོ་རྗེ་གྲུང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་སྡེ་  
མང་པོ་ནས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ནང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སློ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་  
ཚུལ་ནི། ཁྱིད་ཀྱི་ཕུང་ཁམས་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བཀའ་འདྲིན་གསུམ་  
ལྟན་གྱི་ཐ་མ་དེ་ཉིད་བདག་ཅག་སྒྲུབ་ཆོངས་རྣམས་ཀྱི་སྤང་ངོར་རང་དང་  
སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཐ་མལ་པའི་ཚུལ་བཟུང་ཡང་། རང་གི་ཕུང་ཁམས་སྤྱི་  
མཆེད་རྣམས་ནི་ཐ་མལ་བ་མིན་པར་རིགས་ལྔ་ཡབ་ཡུམ་དང་སེམས་  
དཔའ་དང་ཁྲོ་བོ་བརྩུ་ལ་སོགས་པ་མཆོག་གསུམ་མ་ལུས་འདུས་པའི་  
བདག་ཉིད་དོ་སྦྱུ་བྱ་དད་གྲུས་ཆེན་པོས་གསོལ་བ་གདབ་བོ།།

གསུམ་པ་གསང་བའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སློ་ནས་གསོལ་བ་  
འདེབས་ཚུལ་ནི། ཀྱུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཞེས་སོགས་ཏེ། གསང་བ་  
ལྟར་ན་བཀའ་འདྲིན་གསུམ་ལྟན་འདྲིན་ཅན་ཅ་བའི་ཐ་མ་དེ་ཉིད་རིགས་  
བརྒྱའི་བྱུང་བདག་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དངོས་སོ་སྦྱུ་བྱ་གསོལ་བ་  
ལྷགས་པའ་བྱ་གདབ་བོ།།

བཞི་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སློ་ནས་གསོལ་བ་  
འདེབས་ཚུལ་ནི། སྤྱི་བ་མེད་ལྟན་སྤྱེས་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཐ་མ་ཆོས་སྤྱིའི་  
ངོ་བོར་བལྟས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ།། འདི་ལ་ངས་དོན་གྱི་ཐ་མ་  
སློམ་པ་ཞེས་ཀྱང་གསུང་། དེ་དག་ནི་ཐ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་

གྱི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་གསོལ་འདེབས་སུ་མཛད་པ་ཡིན་པས་དོ་རྗེ་འཆང་གི་  
མན་ངག་གི་གནད་འདི་དག་ནམ་ཞིག་ན་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིག་གྱུ་སྟམ་  
དུ་འདུན་པ་ཤུགས་དྲག་པོས་སྒྲ་མ་ཉིད་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་ཕྱུར་ཚུགས་སུ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་  
དབང་བཞི་ལེན་ཚུལ་ནི། ཁྱོད་ནི་སྒྲ་མ་ཁྱོད་ནི་ཡི་དམ་ཞེས་སོགས་ཏེ།  
བཀའ་བློན་གསུམ་ལྡན་བློན་ཅན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱབས་གནས་  
ཀྱན་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བལྟས་ནས་རེ་ས་གཞན་ན་མེད་པའི་སྒྲོ་  
ལིང་བསྐྱར་གྱི་སྒྲོ་ནས་གསོལ་བ་ཅེ་གཅིག་དུ་འདེབས་པའོ། འདིའི་  
སྐབས་སུ་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་ཆེར་གྱིས་འདུས་ནས་སྤྱི་བོས་གཏུགས་  
ཏེ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་མོས་པ་བྱ་བར་གསུང་། དེ་ཡང་ཁྱོད་ནི་  
དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་གཅིག་དུ་འདུས་པའི་ངོ་བོ་སྒྲ་མའི་རྣམ་པར་  
ཤར་བ་ཡིན་པས་བདག་སྲིད་ཞིའི་འཛིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་སྤྱར་དུ་  
བསྐྱབ་དུ་གསོལ། ཁྱོད་ནི་ཡི་དམ་མ་ལུས་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་  
བདག་ལ་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་བྱུང་སྤྱར་དུ་སྟལ་དུ་གསོལ།  
ཁྱོད་ནི་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱིང་མ་ལུས་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་བྱང་  
ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་བདག་གི་གཏན་གྱི་གོགས་མཛད་པ་དང་། ཕྱི་ནང་  
གི་འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་བསྐྱར་དུ་གསོལ་སྟམ་དུ་ཁྱོད་ནི་  
སྒྲ་མ་ཞེས་སོགས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྒྲ་

མ་ཐུབ་དབང་རྫོང་ཆེ་འཆར་ཆེན་པོ་ཐུགས་གཏིང་ནས་དབྱེས་ཏེ་སྤྱི་པོའི་  
ཨོ་ལས་བདུད་ཅི་དཀར་པོའི་རྒྱན་བབས། རང་གི་སྤྱི་པོ་ནས་ཞུགས།  
ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱད་པར་དུ་  
ཡང་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་སྤངས། དུམ་པའི་དབང་ཐོབ། སྤྱལ་སྤྱུ་འབྱུབ་  
པའི་རྒྱས་པ་བཞག་པའི་མོས་པ་བྱ། ཆེ་མའི་མགྱིན་པའི་ལྷ་ལས་  
བདུད་ཅི་དམར་པོའི་རྒྱན་བབས། རང་གི་མགྱིན་པར་ཞུགས། ངག་  
གི་སྒོ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱད་པར་རྒྱུང་  
སྤྲུགས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་སྤང་ཞེན་སྤངས། གསང་པའི་དབང་ཐོབ།  
ལོངས་སྤྱུ་འབྱུབ་པའི་རྒྱས་པ་བཞག་པའི་མོས་པ་བྱ། ཆེ་མའི་ཐུགས་  
ཀའི་རྒྱ་ལས་བདུད་ཅི་སྟོན་པོའི་རྒྱན་བབས། རང་གི་སྤྱིང་གར་ཞུགས།  
ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱད་པར་  
གང་སྤང་བདེ་སྟོང་དུ་འཆར་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་རྩི་མ་སྤངས། ཤེས་རབ་  
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཐོབ། ཆོས་སྤྱུ་འབྱུབ་པའི་རྒྱས་པ་བཞག་པའི་མོས་  
པ་བྱ། ཆེ་མའི་གནས་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་བདུད་ཅི་དཀར་  
དམར་མཐིང་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་བབས། རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་  
ཞུགས། སྒོ་གསུམ་ཐུན་མོང་གི་སྤྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་སྤངས། དབང་  
བཞི་པ་ཆོག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ། འབྲས་བུ་བྱུང་འཇུག་འབྱུབ་པའི་  
རྒྱས་པ་བཞག་བྱུང་སྤྲུམ་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱའོ།



དེ་ནས་ཁྲ་མ་ཐུབ་དབང་རྣེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་སྐུ་ལས་རང་འབྲ་  
གཉིས་པ་ཞིག་ཆད་ནས་རང་གི་སྐྱེ་བོ་ནས་བརྒྱུད་དེ་སྦྱིང་གར་ཐེམ་  
བས། རང་གི་སྒོ་གསུམ་དང་ཁྲ་མའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མེད་  
གཅིག་ཏུ་འདྲེས། རང་ཡང་ཁྲ་མ་ཐུབ་དབང་རྣེ་རྗེ་འཆང་དུ་གྱུར་སོང་  
སྟེ་དུང་རྒྱལ་བརྟན་པོ་བྱ་ཞིང་། དེའི་རང་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་ཅི་  
ཐུབ་བྱ། མཉམ་གཞག་དེ་ལས་ལངས་ནས་རང་གི་སྦྱིང་གར་སྐྱགས་  
འཁོར་བཀོད་ནས། ཨོ་ཨུལ་ཏུ་སྐུ་མ་ཉི་རྩེ་ཉི་ཉུ་ཨོ་ཨུ་ཨེ་  
ཨུ་ཨེ་མཉུ་ཨུ་ཨེ་ཡེ་སྐྱུ། ཨོ་ཨུལ་རྩེ་རྩེ་ཨུ་ཨུ། ཨོ་ཨུལ་ཨུ། ཞེས་པ་  
ནམས་བརྒྱ་སྟོང་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་འདྲིན། སྐྱགས་སྦྱང་ལས་འོད་  
ཟེར་འསྐྱེས་པས་སྦྱོད་བཅུད་སྦྱོང་བ་དང་། རྒྱལ་བ་སྐྱས་བཅས་ཀྱི་  
སྐྱགས་རྗེ་བསྐྱེད་པ་སོགས་འོད་ཟེར་ཀྱི་སྦྱོ་བསྐྱེད་མང་དུ་བྱ། འདི་ནི་  
ཁྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་སྦྱིང་པོ་ཡིན་པས་མན་ངག་གི་གནད་ཞིབ་པར་  
ཁྲ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་གསོལ་འདེབས་དང་ཁྲ་  
མའི་མཆོད་སྐྱགས་འདྲན་པ་ནི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་མཐུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་  
སྟེ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། མཉན་ན་ཆོག་མི་ཟེན། བསམས་ན་  
དོན་མི་གོ། །བསྐྱེད་པ་རྒྱུད་ལ་མི་སྦྱེ་བའི་སྦྱོའི་མཐུ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བའི་  
དུས་སུ་ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པ་མན་ངག་ཡིན་གསུང་། མཁས་གྲུབ་  
སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་གསོལ་བ་

བཏབ་པ་ལས་སྒྲ་མའི་མཆོན་སྒྲགས་འདྲེན་ཞིང་གསོལ་བ་བཏབ་ན་  
བྱིན་རྒྱབས་ཆེ། ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་སྟོན་གྱི་དམ་བ་རྣམས་  
གྱི་གསུང་སྟོས་ལོ་རྒྱས་མང་དུ་སྒྲུང་རོ།།

བཞི་པ་མདོ་སྒྲགས་གྱི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་  
ཤར་སྟོམ་གྱི་སྟོན་ས་སྟོ་སྟྱང་ཞིང་བྱིན་རྒྱབས་ཁྱེ་བའི་རྩལ་ལ་  
གཉིས། ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་རྩལ་དང་། བསྟེན་  
ནས་སྟོ་རི་ལྟར་སྟྱང་བའི་རྩལ་ལོ།།

དང་པོ་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་རྩལ་ནི། ཞིང་  
མཆོག་དམ་བ་ཞེས་སོགས་ཏེ། གོང་དུ་སྒྲ་མ་ལྟ་ཆོགས་ལ་བྱིན་ང་  
གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་སྟོན་ས་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་པ་  
དེས་མཆོན་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཅི་ཡོད་གྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་ལེགས་  
ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་བཀའ་བློན་གསུམ་ལྟར་གྱི་སྒྲ་མ་ཁྱོད་ཉིད་གྱིས་  
ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དབྱེས་བཞིན་རྗེས་སུ་འདྲིན་པ་དང་དགོ་བའི་  
བཤེས་གཉེན་བསམ་སྟོར་གཉིས་གྱི་སྟོན་ས་རྩལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་  
རུས་པའི་རྫོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བར་བྱིན་  
གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ་སྟམ་དུ། ཞིང་མཆོག་དམ་བ་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་ལ།  
མཆོད་ཅིང་གྲུས་པས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས།། བདེ་ལེགས་རྩ་བ་  
མགོན་པོ་ཁྱོད་ཉིད་གྱིས།། དབྱེས་བཞིན་རྗེས་སུ་འདྲིན་པར་བྱིན་གྱིས་

སྒྲིག་ས་ཁྱིད་ཞེས་གསལ་བ་བཏབ་པས་སྒྲ་མ་ལྟ་ཆོག་ས་ཞུམས་ཀྱི་སྒྲིའི་ཆ་  
 ལས་བདུད་ཅི་སྒྲ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་  
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མེད་ནས་  
 བསགས་པའི་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱུང་པར་དགེ་བའི་བཤེས་  
 གཉེན་བསམ་སྒྱུར་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་བ་ལ་  
 གེགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་སྦྱངས། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་མཐོང་བའི་དད་  
 པ་དང་། བཀའ་བློན་རྗེས་སུ་བློན་པའི་གྲུས་པ་དང་། བཀའ་བཞིན་སྦྱབ་  
 པས་མཉེས་པར་བྱེད་ཀྱིས་པའི་རྒྱན་པ་དང་། བྱུང་པར་ཅན་ཞུམས་རང་  
 གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པར་བསམ་མོ། ། འདིར་  
 བཤེས་གཉེན་བསྐྱེད་པའི་པན་ཡོན། མ་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས།  
 བསམ་པས་བསྐྱེད་ཚུལ། སྒྱུར་བས་བསྐྱེད་ཚུལ་ཞུམས་དབྱེད་སྒྲོམ་ཀྱི་  
 སྒྲོ་ནས་ཡང་ཡང་བསམས་ལ་སྒྲོའི་འགྲུར་བ་ཅི་ཐོན་བྲས་ལ། དེ་ལྟར་  
 རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བར་སྒྲ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསལ་སྒྲུམ་དུ། ཞིང་  
 མཆོག་དམ་བ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་ནས་སྒྲོན་ལམ་གདབ་པོ། ། འདི་ནི་  
 མདོ་སྒྲགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་པས། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་  
 པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། སྒྲོན་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བསྐྱེད་པ་དང་། མཇུག་བ་  
 འདི་འབྲས་མའི་བློན་པས། དགེ་བ་འདི་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།  
 བཤེས་གཉེན་དམ་པས་འདྲིན་པའི་རྒྱ་རུ་བསྒྲོ། ཞེས་དགེ་ཅ་ཞུམས་

བཤེས་གཉེན་དམ་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་  
དང་། བྱུ་ཆེན་དཔེན་ས་པ་ཆེན་པོས། མདོར་ན་ཉམས་རྟོགས་ཆེ་  
ཆུང་གང་སྦྲེས་ཀྱང་། དད་པ་ཆེ་ཆུང་བསྐྱོམས་པའི་མཐུ་ཡིན་པས།  
དངོས་བྱུ་བ་འབྱུང་གནས་རིན་ཅན་སྒྲ་མ་ཡི། ཡོན་ཏྲན་བསམ་ཞིང་  
སྦྱོན་ནས་མི་ལྟ་བུའི། གདམས་པ་འདི་ཉིད་མཐིམ་དུ་འཛིན་པ་དང་།  
དམ་བཅའ་འདི་འདྲ་གོགས་མེད་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །ཅེས་གསུངས་ཤིང་།  
འདིར་ཡང་མགོན་པོ་བྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཆོག་ཀུས་  
པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་པས། རྫོ་གྲོས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་ཞིབ་ཏུ་  
དབྱད་ནས་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་བསྟེན་ནས་རྫོ་རྩེ་ལྷར་སྦྱང་བའི་ཚུལ་ལ་བཞི། ལམ་སྟན་  
མོང་བ་ལ་རྫོ་སྦྱང་ཚུལ་དང་། སྟན་མོང་མིན་པ་རྩོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་  
རྫོ་སྦྱང་ཚུལ་དང་། སྦྱངས་ཀྱང་ལམ་སྟན་མ་ཐེན་ན་འཕོ་བའི་ཉམས་ལེན་  
བྱ་ཚུལ་དང་། ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲ་མས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་  
སྦྱོན་ལམ་བྱ་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ལམ་སྟན་མོང་བ་ལ་རྫོ་སྦྱང་ཚུལ་ལ་  
གསུམ། སྦྲེས་བྱ་ཆུང་དུ་དང་སྟན་མོང་བའི་ལམ་ལ་རྫོ་སྦྱང་ཚུལ་དང་།  
སྦྲེས་བྱ་འབྲིང་དང་སྟན་མོང་བའི་ལམ་ལ་རྫོ་སྦྱང་ཚུལ་དང་། སྦྲེས་བྱ་  
ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་རྫོ་སྦྱང་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་སྦྲེས་བྱ་ཆུང་དུ་དང་སྟན་མོང་བའི་ལམ་ལ་རྫོ་སྦྱང་ཚུལ་ནི།

ལན་ཅིག་ཅེས་སོགས་ཏེ། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་དང་ནམ་འཆི་ངེས་  
 མེད་ཤུགས་དག་ཏུ་བསམས་ནས་ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་མཐའ་དག་དོར་  
 ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲིག་ཤུགས་དག་བསྐྱེད། རན་སོང་  
 གསུམ་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམས་ནས་སྐྱབས་འགོ་དང་། ལས་འབྲས་  
 ལ་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་བ་བསྐྱེད་ནས་སྤྲིག་སྤྱོད་དག་སྐྱབ་ལ་འབད་བའི་  
 ཚུལ་རྣམས་སོ་སོར་རྟོག་བའི་ཤེས་རབ་གྱིས་དབྱེ་ཅིང་སྒོ་འཁུལ་  
 ངེས་སུ་བསམས་ལ། དེ་དང་དེའི་རྟོགས་བ་བྱུང་བར་ཅན་རྣམས་  
 ལྷུང་དུ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བར་སྒྲུ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ་སྟུམ་  
 དུ། ལན་ཅིག་ཅེས་ཞིག་རྟེན་བའི་དལ་འབྱོར་འདི། རྟེན་དཀའ་སྤྱུང་དུ་  
 འཇིག་བའི་ཚུལ་རྟོགས་ནས། དོན་མེད་ཆེ་འདིའི་བྱ་བས་མི་གཡེང་  
 བར། དོན་ལྡན་སྦྱིང་སོ་ལེན་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོལ་སྤྱོད། རན་སོང་སྤྱད་  
 བསྐྱེད་འབར་བའི་མེས་འཇིགས་ནས། སྦྱིང་ནས་དགོན་མཆོག་  
 གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་ཞིང་། སྤྲིག་སྤྱོད་དག་ཆོགས་མཐའ་དག་སྐྱབ་  
 བ་ལ། བཅོམ་བ་སྤྱུང་ལེན་བྱེད་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོལ་སྤྱོད། ཞེས་གསོལ་  
 བ་ཤུགས་དག་ཏུ་བཏབ་བས་སྒྲུ་མ་ལྟ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཆ་ལས་  
 བདུད་ཅི་སྟེ་སྤྱོད་འོང་བེད་དང་བཅས་བའི་རྒྱུ་བབས། རང་གཞན་  
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་བས་དེ་དང་དེའི་  
 གོགས་བྱེད་སྤྱངས། དེ་དང་དེའི་རྟོགས་བ་བྱུང་བར་ཅན་རང་གཞན་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པར་བསམ་མོ།།

གཉིས་པ་སྦྱེས་བྱ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སྒྲོ་སྦྱོང་ཚུལ་  
ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་  
གང་དུ་སྦྱེས་ཀྱང་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བས་རང་དབང་  
དང་བདེ་བའི་སྐབས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མེད་ཅིང་། སྤྱག་བསྐལ་གསུམ་  
གྱིས་མནར་བའི་ཚུལ་བསམས་པས་གཏོང་ནས་སྦྱོ་བའི་ངེས་འབྱུང་  
ཤུགས་ཅག་བསྐྱེད། ངེས་འབྱུང་ངེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ལམ་  
བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་བ་བྱས་པར་ཐཱ་མ་ལྷ་ས་བྱིན་  
གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་སྟུང་དུ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཅ་སྒྲོང་ཅག་ཏུ་  
འབྱུགས།། སྤྱག་བསྐལ་གསུམ་གྱི་ཚུ་སྟོན་མང་པོས་གཙུག་།། མཐའ་  
མེད་འཛིགས་རུང་སྟོན་མཆོ་ཆེན་པོ་ལས།། ཐར་འདོད་ཤུགས་ཅག་  
སྦྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོ་བས།། བཅོད་དཀའ་བཅོན་ར་འབྲ་བའི་འཁོར་  
བ་འདི།། དགའ་བའི་ཆལ་ལྟར་མཐོང་བའི་སྒྲོ་སྐྱངས་ནས།། བསྐྱབ་  
གསུམ་འཕགས་པའི་འོར་གྱི་མཛོད་བཟུང་སྟེ།། ཐར་བའི་རྒྱལ་མཆོན་  
འཛིན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོ་བས།། ཞེས་གསོལ་བ་ཤུགས་ཅག་ཏུ་བཏབ་  
པས་ཐཱ་མ་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱུང་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྟོ་ལྟ་འོད་ཟེར་  
དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་  
ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྦྱངས། དེ་དང་

དེའི་རྟོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་  
རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པར་བསམ་མོ།

གསུམ་པ་སྦྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སྒོ་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་གཉིས། བྱང་  
ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སྒོ་བ་  
ཚུལ་ལོ། དང་པོ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། ཉམ་ཐག་འགྲོ་  
བ་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེས་འབྱུང་རྣམ་དག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་  
ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་ན་རང་ཉིད་ཐར་པའི་  
གོ་འཕང་ཅམ་ཐོབ་ཀྱས་ཀྱང་སྒྲིག་ཀྱན་ཟད་པ་དང་ཡོན་ཏན་མཐའ་  
དག་རྫོགས་པ་མིན་པས། སྤྱར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱེད་  
ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་དགོས་པ་དང་། མ་དོན་ཅན་རྣམས་ཡལ་བར་  
དོར་ནས་རང་ཉིད་ཅི་ཐར་བྱེད་པ་མི་རིག་པས་དང་པོ་ནས་ཐེག་ཆེན་  
དུ་འཇུག་དགོས་ཚུལ་བསམས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སྒོ་  
ལྷགས་ཆེན་པོ་བསྐྱེད། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཅ་བ་ནི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་  
སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྦྱེ་བ་ལ་མར་ཤེས་སོགས་དགོས་  
ཚུལ་བསམས་ནས་ཐོག་མར་བཏང་སྟོམས་དང་། དེ་ནས་མར་ཤེས་  
རིན་པོ་ཆེན་གཞོ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་དབྱུང་  
ཅིང་བསམས་ནས་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་དང་སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོ་བཙས་  
མ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་

གྱི་ཅ་བ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནམ་ཅི་རུས་སུ་བསྐྱངས་ལ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་  
བར་སྐྱེ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ་སྟམ་དུ། ཉམ་ཐག་འཁྲོ་བ་  
འདི་ཀུན་བདག་གི་མ།། ཡང་ཡང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱངས་པའི་ཚུལ་  
བསམས་ནས།། སྤྱག་པའི་བྱ་ལ་བཅེ་བའི་མ་བཞིན་དུ།། བཅོས་མིན་  
སྟོང་རྗེ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྒོ་བས།། ཞེས་གསོལ་བ་བྲུགས་ངག་ཏུ་  
བཏབ་པས་སྐྱེ་མ་ལྟ་ཆོགས་ནམས་གྱི་སྐྱེའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྟེ་ལྷ་  
འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་  
ཅད་གྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྐྱངས།  
དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་  
ཅད་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ལ་སྒོ་སྦྱང་  
ཚུལ་འདི་ལ་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གི་ལུགས་གཉིས་སྟངས་སྟེ། རྒྱ་  
འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་སྟོ་ནས་སྒོ་སྦྱང་ཚུལ་དང་། བདག་གཞན་  
མཉམ་བཞེད་སྟོ་ནས་སྒོ་སྦྱང་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སྐབས་འདིར་  
དེ་གཉིས་ཀ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་གཅིག་ཏུ་བྲིལ་ནས་སྒོ་སྦྱང་བ་  
ཡིན་པས་མར་ཤེས་བྱིན་འོན་ཏེ་བཏང་སྟེ། བདག་གཞན་མཉམ་  
བཞེ་བསྟོམ་པ་ལ་ཐོག་མར་བདག་གཞན་མཉམ་པ་བསྟོམ། དེ་ནས་  
བདག་གཞན་བཞེ་བ་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་བསྐྱབ་བཏུས་དང་སྦྱོང་འབྲུག་  
ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། ཐོག་མར་བདག་གཞན་མཉམ་པ་



སྒྲིབ་ཚུལ་ནི། སྤྱད་བསྐྱེད་ཕྱ་མོ་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནས་བདག་  
གཞན་བརྗེ་བ་བསྒྲིབ་པ་ལ་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་དང་གཞན་  
གཅེས་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་དགོས་པས། དེ་གཉིས་ཇི་ལྟར་  
བསམ་པའི་ཚུལ་ནི། རང་ཉིད་གཅེས་བར་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་དག་  
གི་ཚུལ་ཞིབ་པར་ནི་སྒྲིབ་ཀྱི་བྱིང་ཡིག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། དེ་  
ལྟར་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་དང་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་པན་ཡོན་  
སྒོ་དུ་མ་ནས་བསམས་ནས་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་ཚུལ་ལ་སྒྲིབ་ཀྱིས་  
ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཅིང་དེའི་དམིགས་རྣམ་ཅི་རུས་སུ་བསྐྱེད་པས། དེ་ལྟར་  
དུ་རུས་པར་སྒྲིབ་པ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ་སྒྲིབ་དུ། སྤྱད་  
བསྐྱེད་ཕྱ་མོ་ཅམ་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་། བདེ་ལ་ནམ་ཡང་ཆོག་ཤེས་  
མེད་པར་ནི། བདག་དང་གཞན་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་མིན་ཞེས། གཞན་  
བདེ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲིབ་པས། རང་ཉིད་གཅེས་བར་  
འཛིན་པའི་གཅོང་ནད་འདི། མི་འདོད་སྤྱད་བསྐྱེད་བའི་རྒྱར་  
མཐོང་ནས། ལེ་ལན་བདས་ལ་འཁོན་དུ་བརྒྱང་བས་ཏེ། བདག་  
འཛིན་གདོན་ཆེན་འཛོམས་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲིབ་པས། མ་རྣམས་གཅེས་  
བརྒྱང་བདེ་ལ་འགོད་པའི་སྒྲིབ་པས། མཐོང་ཡས་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་  
པས་ཏེ། འགྲོ་བ་འདི་དག་བདག་གི་དགྲར་ལངས་ཀྱང་། སྒྲིབ་  
ལས་གཅེས་བར་འཛིན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲིབ་པས། མདོར་ན་བྱིས་པ་

རང་དོན་ཁོ་ན་དང་། ཐུབ་དབང་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་མཛད་པ་ཡི།  
སྒྲིག་དང་ཡོན་ཏན་དབྱེ་བ་རྟོགས་པའི་སྒྲོས། བདག་གཞན་མཉམ་  
བཞེ་བྱས་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། རང་ཉིད་གཅེས་འཛིན་རྒྱད་པ་ཀུན་  
གྱི་སྒྲོ། མ་རྒྱལས་གཅེས་འཛིན་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི། དེའི་བྱིར་  
བདག་གཞན་བཞེ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། ཉམས་ལེན་སྦྱང་སྦྱོར་བྱེད་  
པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། ཞེས་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས་སྒྲ་  
མ་ལྷ་ཆོགས་རྒྱལས་ཀྱི་སྒྲུའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྒྲ་ལྷ་འོད་ཟེར་དང་  
བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་  
སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྦྱངས། དེ་དང་དེའི་  
རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་  
ལ་སྒྲེས་པར་བསམ་མོ། དེ་ལྟར་བསམས་ནས་བདག་གཞན་བཞེ་  
བའི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་གཞི་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། དེས་ན་རྗེ་བཙུན་ཞེས་  
སོགས་ཏེ། བྱམས་སྦྱང་རྗེ་ཤུགས་དྲག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་  
རང་རྒྱད་ཀྱི་བདེ་དགོ་མ་ལུས་མཐའ་སྒྲོར་གྱི་པ་མ་སེམས་ཅན་རྣམས་  
ལ་པར་བཏང་། པ་མ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་དང་སྤྲུག་  
བསྐྱལ་མ་ལུས་རང་རྒྱད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་སྦྱངས། དེ་ཡང་སྒྲོ་འབྱོར་སྒྲིན་  
པའི་བྱིར་རྒྱང་ལ་སྒྲོན་པར་གསུངས་པས། རྒྱང་གི་འགྲོ་འོང་དང་  
བསྐྱུན་ནས་གཏོང་ལེན་གྱི་དམིགས་པ་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱས་པར་སྒྲ་

མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ་སྟེན་དུ། དེས་ན་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་  
 ཐུགས་རྗེ་ཅན། མར་གྱུར་འགྲོ་བའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཀྱང། མ་  
 ལུས་ད་ལྟ་བདག་ལ་སྤྲིན་བ་དང་། བདག་གི་བདེ་དགོ་གཞན་ལ་  
 བཏང་བ་ཡིས། འགྲོ་ཀྱན་བདེ་དང་ལྷན་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོ་བས།  
 ཞེས་གསོལ་བ་བྱུགས་དག་ཏུ་བཏབ་བས་སྒྲ་མ་ལྷ་ཆོགས་ནམས་གྱི་  
 སྤྱིའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྟེ་ལྷ་ལྷ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས།  
 རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་  
 དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྦྱངས། དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་རང་  
 གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པར་བསམ་མོ།  
 འདིར་བདག་གི་སྒྲ་མ་དམ་པའི་ཐུག་བཞེས་ལ་ཆོགས་བཅད་འདི་  
 ལན་གསུམ་འདོན་བར་མཛད་དོ། དེ་ཡང་ཆོགས་འདོན་གྱི་ཆེ་ཡིན་  
 གྱི། གཅིག་བྱུར་དམིགས་པ་སྦྱོང་བའི་ཆེ་ནི་ལན་གང་མང་བུའོ། དེ་  
 ལྟར་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་ནལ་འབྱོར་དངོས་གཞི་བསྟོམས་ནས་  
 ནལ་འབྱོར་དེ་ཉིད་གོགས་གྱིས་བར་དུ་མ་བཅད་བར་གོང་འཕེལ་དུ་  
 བྱ་བ་དང་། མཐར་བྱིན་པ་ལ་རྒྱུན་ཅི་བྱུང་ཡང་ཆོས་དེའི་ཁྲོགས་སུ་  
 འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་པས་རྒྱུན་ངན་ལམ་དུ་བསྐྱུར་བ་ནི། སྦྱོང་བཙུན་  
 ཅེས་སོགས་ཏེ། རྒྱུན་ངན་ལམ་དུ་བསྐྱུར་བ་འདི་ལ་བསམ་བས་  
 བསྐྱུར་བ་དང་། སྦྱོར་བས་བསྐྱུར་བ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། བསམ་བས་

བསྐྱར་བ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལམ་  
དུ་བསྐྱར་བ་དང་། རོན་དམ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་རྒྱུ་  
ལམ་དུ་བསྐྱར་བ་གཉིས། སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལམ་དུ་བསྐྱར་  
བ་ལ་བཞི་ཡོད་ཅིང་། དགེ་སྦྱར་དེ་དག་མ་སྦྱེས་པ་སྦྱེ་བ་དང་། སྦྱེས་  
པ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྦྱོར་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཉེར་གཉིས་  
དང་དམ་ཆེག་བཙུག་ཡོད་པས། དེ་དག་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་  
དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ནས་བར་སྒྲ་མ་ལྟ་བུར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་དུ་གསོལ་  
སྟེ། སྦྱོར་བརྒྱུད་སྟོན་པའི་འབྲས་བུས་ཡོངས་གང་སྟེ། མི་འདོད་  
སྤྱད་བསྐྱེད་ཆར་ལྟར་བབས་སྒྱུར་ཀྱང་། ལས་རན་འབྲས་བུ་ཟད་  
པའི་རྒྱར་མཐོང་ནས། རྒྱུ་རྒྱུ་ལམ་དུ་ཡོངས་པར་བྱིན་གྱིས་  
རྫོབས། མདོར་ན་བཟང་རན་སྒྲུང་བ་ཅི་ཤར་ཡང་། ཆོས་ཀུན་སྦྱང་པོ་  
སྦྱོབས་ལྟའི་ཉམས་ལེན་གྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་གཉིས་འཕེལ་བའི་  
ལམ་བསྐྱར་ཏེ། ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་བསྒྲོམ་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས།  
སྦྱར་བ་བཞི་དང་ལྟན་པའི་ཐབས་མཁས་གྱིས། འབྲལ་ལ་གང་ཐུག་  
སྒོམ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། སྦྱོར་དམ་ཆེག་བསྐྱབ་བྱའི་ཉམས་ལེན་  
གྱིས། དལ་འཕྱོར་དོན་ཆེན་བྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། ཞེས་  
གསོལ་བ་བྲུགས་ཐུག་དུ་བཏབ་པས་སྒྲ་མ་ལྟ་ཆོགས་ནམས་ཀྱི་སྦྱུའི་  
ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྟེ་ལྟ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་

གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་  
 དེའི་གོགས་བྱེད་སྤྱད་སྤྱད་ དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་བྱེད་པར་ཅན་རང་  
 གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པར་བསམ་མོ།  
 སྦྱོབས་ལྟ་ཞེས་པ་ནི། འཕེན་པའི་སྦྱོབས། དཀར་པོ་ས་པོན་གྱི་སྦྱོབས།  
 སུན་འབྲེན་པའི་སྦྱོབས། གོམས་པའི་སྦྱོབས། སྒྲོན་ལམ་གྱི་སྦྱོབས་  
 རྣམས་སོ། འདི་ལ་སྒྲོ་སྦྱོར་རྩ་ཆེན་ལས། མན་ངག་སྦྱོར་པོ་མདོར་  
 བསྐྱས་པ། སྦྱོབས་ལྟ་དག་དང་སྦྱར་བར་བྱ། ཞེས་ཆེ་གཅིག་གི་  
 ཉམས་ལེན་བྱེད་ཀྱིས་ནས་བསྐྱོན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། ཆོས་གང་  
 ཉམས་སུ་ལེན་ཀྱང་སྦྱོབས་ལྟ་པོ་དེ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པ་དང་། འཆི་  
 ཁར་འཕོ་བའི་ཉམས་ལེན་ཡང་སྦྱོབས་ལྟའི་སྒྲོ་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་པས་  
 སྦྱོབས་ལྟ་པོ་འདི་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལག་ལེན་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ཀྱིས་  
 བྱེད་ཚུལ་ཡིན་ནོ། སྦྱོར་བ་བཞི་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཆོགས་གསོག་  
 པ། སྒྲིབ་པ་སྦྱོར་བ། གདོན་བགོགས་ལ་གཏོར་མ་སྦྱར་བ། མཁའ་  
 འགྲོ་ཆོས་སྦྱོར་ལ་གཏོར་མ་བྱུལ་ནས་འཕྲིན་ལས་འཆོལ་བ་རྣམས་  
 ཏེ། རྒྱུན་ཅི་བྱུང་ཡང་སྦྱོར་བ་བཞི་པོ་དེའི་སྒྲོ་ནས་ལམ་དུ་འབྱེད་ཐབས་  
 བྱེད་པའོ། སྦྱོགས་མ་ལྟ་ཡིན་ཏུ་བདོ་བའི་དུས་འདིར་བྱི་ནང་གི་རྒྱུན་  
 ངན་སྒྲོ་ཆོགས་ཀྱིས་གང་བས་རྒྱུན་ངན་ལམ་དུ་འབྱེད་ཤེས་པ་ཞིག་  
 མེད་ན་དགོ་སྦྱོར་གང་ཡང་མཐར་བྱིན་པ་དཀའ་བས་རྒྱུན་ངན་ལམ་དུ་

བསྐྱར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ།། དེ་ཡང་རང་གིས་རྒྱན་དུ་གང་ལ་  
ཉམས་ལེན་བྱས་པའི་ཆོས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུན་ངན་ལམ་དུ་བསྐྱར་བྱ་བ་  
པ་ཞིག་དགོས་པས་སྒོ་སྤྱོད་གི་སྒྲིང་པོ་ཀྱན་རྩོམ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་  
དང་། ཟབ་མོ་དབྱ་མའི་ལྷ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱུན་ཅི་བྱང་ཡང་ལམ་  
དུ་སྐྱར་ཐབས་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱོད་བ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་ལམ་དུ་  
བསྐྱར་བ་ཡང་བསམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ལམ་དུ་བསྐྱར་བ་ཡིན་  
ནོ།། དེ་ཡང་བྱ་བ་ཆེན་དབུན་ས་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། ཐཱ་མ་ལྷ་ལ་ཅེ་  
གཅིག་གསོལ་བཏབ་ནས།། གང་བྱང་རྒྱུན་རྒྱུས་པལ་ཆེར་དགོ་  
སྤྱོད་གྱི།། རྒྱུགས་སུ་འཆར་བྱིར་སྤྱོན་སྤྱོད་ལ་གནས་ནས།། དབུན་  
པར་གཅིག་བྱར་སྤྱོད་པ་ཁོ་བོའི་ལུགས།། ཐཱ་མ་ལྷ་ལ་ཅེ་གཅིག་  
གསོལ་བཏབ་པས།། ཡིད་ལ་གང་བྱན་འཕྲལ་ལ་ལག་ལེན་ལ།།  
འགོལ་བ་སྤྱོན་པ་འབྲ་བའི་སྤྱོད་པས་ནི།། སངས་རྒྱས་ལྷུང་དུ་བསྐྱབ་  
པ་བདག་གི་ལུགས།། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་བཙུན་སྒོ་བཟང་ཆོས་  
ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། རྒྱུག་འཆོ་འཆི་འཕྲོར་རྒྱད་བདེ་  
སྤྱུག་དང་།། ཡང་བསྟོད་སྤྱད་སྤྱན་དང་མི་སྤྱན་སོགས།། གང་བྱང་ཡང་  
ཐཱ་མའི་བྱིན་རྒྱབས་ཡིན།། ཨ་ལ་ལ་ཅི་བྱས་སྒོ་བ་དགའ།། དེ་དོགས་  
ཀྱན་རི་ལྷར་དབྱེས་དབྱེས་མཛོད།། དཔལ་ཞི་བ་ལྷ་དང་མར་མེ་  
མཛོད།། རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ལས་འོངས་པ།། དུག་བདུད་ཅིར་བསྐྱར་

བའི་གདམས་པ་ཡིས། ཨ་ལ་ལ་ལྟས་ངན་གཡང་དུ་ལེན། རྒྱུན་ངན་  
 གྲུན་རི་ལྟར་དགེས་དགེས་མཛོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུན་  
 བཟང་ངན་ཅི་བྱུང་ཡང་དགེ་སྦྱོར་གྱི་ཐོགས་སུ་འབྱེད་སྐབ་བའི་སྒྲིག་  
 ལམ་གདབ་ལོ། སྒྲིག་གི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱིད་སྦྱག་ལམ་བྱེད་  
 ཞེས་པ་དང་། སྦྱག་སྤང་ལམ་བྱེད་ཞེས་པ་དང་། ཆོས་བརྒྱན་མགོ་  
 སྦྱུངས་ཞེས་པ་དང་། རོ་སྦྱུངས་ཞེས་པ་དང་། སྤང་པོ་གཟན་སྦྱར་  
 ཞེས་པ་དང་། འགྱེད་བྱག་བྱེད་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་ངན་ལམ་  
 སྦྱོར་གི་གདམས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་གསུངས་པ་ཐམས་  
 ཅད་འདྲིར་ལྟག་དང་བཅས་ཆང་བར་ཡོད་པས། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་  
 བའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ངོས་ནས་  
 ཉམས་ལེན་བྱ་བྱས་ན་ཉམས་ལེན་གྱིས་སོངས་པ་གང་ཡང་མེད་དོ།

དེས་ན་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་ཡོངས་སུ་རྗེགས་པའི་སྒྲིག་  
 མའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ནི་གདམས་ངག་མ་ལུས་འདུས་པའི་རྒྱ་མཚོ་  
 ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྒྲིག་  
 སྦྱོར་ཚུལ་དེ་དག་འདྲིར་ཞིབ་ཏུ་བཀོད་ན་ཡི་གེ་ཉ་ཅང་མངས་སུ་  
 དོགས་པས་སྒྲིག་སྦྱོར་གི་བྱིང་ཡིག་ལོགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་ཤེས་པར་  
 བྱ་ཞིང་། ཞིབ་ཆ་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་བྱམས་སྦྱིང་  
 རྗེད་སྒྲིག་ནས་བདག་གཞན་བཞེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འབད་ཅིང་། སྒྲིག་

འབྱོངས་སྐྱེན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུད་འགོ་འོང་དང་བསྐྱེན་ནས་གཏོར་ལེན་གྱི་  
 དམིགས་པ་ཡུན་རིང་དུ་སྦྱངས་པས། རང་ཡལ་བར་དོར་ནས་གཞན་  
 གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སློང་དང་གིས་སྐྱེ་ཞིང་འགོ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མ་  
 ལུས་སྐྱད་ཅིག་ལ་རང་ཐོག་ཏུ་བབ་ཀྱང་འཛིགས་པ་དང་སྤྲུག་པ་གང་  
 ཡང་མེད་པར་དང་དུ་ལེན་རུས་ཤིང་། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ཕྱིར་དུའང་  
 བསྐྱེད་པ་ལུ་མཐའ་མེད་པར་དཔྱུལ་བར་གནས་དགོས་བྱུང་ཡང་  
 བཟོད་རུས་པའི་གོ་ཆ་དང་སྙིང་སྟོབས་ཡོད་ཀྱང་ད་དུང་དེ་ཅུ་གྱིས་  
 བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་མཆོན་ཉིད་མི་རྫོགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་  
 མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ལ་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པ་ཅུ་གྱིས་  
 མི་ཆོག་པར་སྒྲན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དག་  
 བོ་བསྐྱེད་དགོས་པས། རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས། སེམས་  
 བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་  
 འདོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་དང་བྱང་ཆུབ་  
 དོན་གཉེར་གཉེས་ཀ་ཡུན་རིང་དུ་སྦྱངས་ནས་བསྐྱེད་དགོས་སོ།།

དེས་ན་བདག་གིས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆུ་  
 བཅས་ལས་བསྐྱེད་བདེ་བ་མཐའ་དག་ལ་འགོད་རུས་ན་ཅི་མ་བྱུང་།  
 བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་འགོད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བྱམས་སྙིང་རྩེའི་  
 ཆོན་གྱིས་འཕུལ་བའི་སྤྲུག་བསམ་ཤུགས་དག་བསྐྱེད། དེ་ཡང་ད་ལྟ་



བདག་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱས་པ་མི་འདུག། རྒྱས་པ་སྲུ་ལ་ཡོད་ན་ཡང་དག་  
 བར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་པས། བདག་གིས་མ་སེམས་  
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་  
 གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་  
 སེམས་བསྐྱེད། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རྒྱས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་  
 མཐར་ཕྱིན་པར་སྒྲ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ་སྙམ་དུ། གཏོང་  
 ལེན་རྒྱང་ལ་བསྐྱོན་པའི་འབྲུལ་འདེགས་ཅན།། བྱམས་དང་སྙིང་རྩེ་  
 ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡིས།། འགྲོ་རྣམས་སྲིད་མཆོ་ཆེ་ལས་སྦྲོལ་བའི་  
 ཕྱིར།། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཉིད་འབྱོངས་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས།། ཞེས་  
 གསོལ་བ་བྲུགས་དག་དུ་བཏབ་པས་སྒྲ་མ་ལྟ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱུའི་  
 ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྙེ་ལྷ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་  
 གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་  
 དེའི་གོགས་བྱེད་སྦྱངས། དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་རང་  
 གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པར་བསམ་མོ།།

དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སེམས་དེ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་  
 མི་གཏོང་ངོ་སྙམ་དུ་སྦྲོན་པ་དམ་བཅའ་ཅན་བཟུང་ཞིང་། དེ་ཡང་སྦྲོན་  
 པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་ཆོགས་ལ་འབད་  
 དགོས་པས། རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་དཔལ་དུ་བཞག་སྟེ་སྤར་འདས་པའི་

སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྷར་བསྐྱབས་  
པ་དང་། མ་འོངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྷར་  
སློབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ད་ལྷར་སློབ་པ་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་བྱང་  
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྷར་སློབ་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་  
དུ་བདག་གིས་ཀྱང་མ་ཁྱེན་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་སྐྱུར་དུ་སློབ་  
པའི་བྱིར་རྒྱལ་སྤྲས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་མཐའ་དག་ལ་ད་ལྷ་ཉིད་ནས་བསྐྱབ་  
པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅའ་ཞིང་། འབྲུག་སྡོམ་བཟུང་ནས་སྡོམ་པའི་  
བསྐྱབ་བྱ་མཐའ་དག་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།། རྒྱལ་སྤྲས་  
ཀྱི་སྦྱོང་པ་མཐའ་དག་བསྐྱུ་ན་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དགོ་བ་  
ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་  
གསུམ་དུ་འདུ་བས། དེ་དག་ལ་བཙོན་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།།  
དེ་ལྷར་བྱེད་བྱས་པར་སྐྱ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ་སྙམ་  
དུ། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བསྐྱོད་གཅིག་ལམ།། རྣམ་དག་རྒྱལ་  
སྤྲས་སྡོམ་པས་རྒྱུད་བསྐྱམས་ཤིང་།། ཐེག་མཆོག་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་  
ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ།། བཙོན་པ་ལྷར་ལེན་བྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་ས།།  
ཞེས་གསོལ་བ་ཤུགས་དག་དུ་བཏབ་པས་སྐྱ་མ་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་  
སྦྱའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྣ་ལྷ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས།  
རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་

དང་དེའི་གོག་ས་བྱེད་སྦྱངས། དེ་དང་དེའི་རྟོག་ས་བ་བྱེད་པར་ཅན་རང་  
གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པར་བསམ་མོ།

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྦྱོད་པ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ནི། ལུས་དང་  
མིངས་སྦྱོད་ཅེས་སོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲོབ་འབྱུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་  
ནས་རྒྱལ་སྤྲས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་མ་བསྐྱབས་ན་འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་  
འགྲུབ་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་  
ཅད་དཔང་དུ་བཞག་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་སྦྱར་དུ་  
སྒྲོལ་ཞེས་ཁས་སྒྲུངས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་  
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རི་ལྟར་བསྐྱབས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་  
སྒྲོབ་ཅེས་དམ་བཅས་ནས་རྒྱལ་སྤྲས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་སྒྲོབ་པ་ཡལ་བར་  
དོར་ན་ཤིན་ཏུ་སྤང་དེ། སྦྱོད་འབྱུག་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་  
ནས་ཀྱོ། ལས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་མ་བྱས་ན། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་  
བསྐྱས་པས། བདག་གི་འགྲོ་བ་ཅི་འདྲར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་རྒྱ་  
ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

དེས་ན་རྒྱལ་སྤྲས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་  
ཀྱང་། བསྐྱར་ན་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བྱུག་དུ་འདུ་བར་རྗེ་བཙུན་བྱམས་  
པ་མགོན་པོས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ་གངས་ངེས་ཞིབ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་  
ཡིན་པས། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་འབྲས་བྱ་སྦྱོ་གཉིས་

སྒྱུར་དུ་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་ཐང་ཐིང་གི་སྒྲིབ་པ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་  
པ། མི་འདྲིམ་པའི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་ཅིང་། ལྷག་པར་རང་གི་  
ལུས་ལོངས་སྒྱུད་དག་ཅ་དང་བཅས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་  
གང་འདོད་དུ་གཏོང་བ་དང་། སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དག་བ་  
ཆོས་སྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་  
གསུམ་དང་། སྒྱག་བསྐལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ། གཞོད་བྱེད་ལ་དེ་མི་  
སྒྲིམ་པའི་བཟོད་པ། ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་གསུམ་དང་། གོ་  
ཆའི་བཅོན་འགྲུས། དག་བ་ཆོས་སྒྱུད་ཀྱི་བཅོན་འགྲུས། སེམས་ཅན་  
དོན་བྱེད་ཀྱི་བཅོན་འགྲུས་གསུམ་དང་། ཆེ་འདིར་ལུས་སེམས་བདེ་  
བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་བསམ་  
གཏན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ཏེ་བསམ་གཏན་  
རྣམ་པ་གསུམ་དང་། དེའི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་བྱིང་ཁྲོད་སྤངས་ཏེ་  
གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པའི་བསམ་གཏན་དང་།  
གནས་ལུགས་རིག་པ་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། གནས་ལྡ་  
རིག་པ་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཚུལ་  
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། དེའི་ནང་ནས་  
གཙོ་བོར་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་  
དབྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ལྷག་མཐོང་རྣམས་སྒྱུར་དུ་སྒྱུད་

ལ་སྤྱི་བར་སྒྲ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་སྟུང་བུ། ལུས་དང་  
 མེངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་དགེ་ཚོགས་བཅས།། སེམས་ཅན་རང་རང་  
 འདོད་པའི་དངོས་བསྟུར་ཏེ།། ཆགས་མེད་གཏོང་སེམས་སྤྱིལ་བའི་  
 མན་ངག་གིས།། སྤྱིན་པའི་པར་བྱིན་རྫོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོགས།།  
 སོ་ཐར་བྱང་སེམས་གསང་སྤྲུགས་སྟོང་བ་ཡི།། བཅས་མཆམས་སྟོག་  
 གི་བྱིར་ཡང་མི་གཏོང་ཞིང་།། དགེ་ཚོས་སྤྱད་དང་སེམས་ཅན་དོན་  
 བསྟུབ་པའི།། ཚུལ་ཁྲིམས་པར་བྱིན་རྫོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོགས།།  
 ཁམས་གསུམ་སྤྱི་དགུ་མ་ལུས་ཁོས་གྱུར་ཏེ།། གཤེ་ཞིང་མཆང་འབྲུ་  
 བསྟུགས་ཤིང་སྟོག་གཅོད་ཀྱང་།། མི་འཁྲུག་གཞོན་ལན་པན་བ་སྟུབ་  
 བྱེད་པའི།། བཟོད་པའི་པར་བྱིན་རྫོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོགས།།  
 སེམས་ཅན་རེ་རེའི་བྱིར་ཡང་མནར་མེད་པའི།། མེ་ནང་བསྐྱལ་བ་རྒྱ་  
 མཆོར་གནས་དགོས་ཀྱང་།། སྤྱིང་རྗེས་མི་སྤྱོད་བྱང་ཚུབ་མཆོག་བཙོན་  
 པའི།། བཙོན་འབྲུས་པར་བྱིན་རྫོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོགས།། བྱིང་  
 རྟོན་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་སྤྱོད་སྤངས་ནས།། ཆོས་ཀྱང་བདེན་པས་  
 སྤངས་པའི་གནས་ལུགས་ལ།། ཅེ་གཅིག་མཉམ་པར་འཛིག་པའི་ཉིང་  
 འཛིན་གྱིས།། བསམ་གཏན་པར་བྱིན་རྫོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོགས།།  
 དེ་ཉིད་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས།། དྲངས་པའི་ཤིན་སྤྱངས་  
 བདེ་ཆེན་དང་འབྲེལ་བ།། དོན་དམ་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའི་རྣལ་

འཕྲོར་གྱིས།། ཤེས་རབ་པར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་ཕྱིན་གྱིས་རྫོབས།།  
ཞེས་གསོལ་བ་ཤུགས་ངག་ཏུ་བཏབ་པས་སྒྲ་མ་ལྟ་ཆོགས་རྣམས་  
ཀྱི་སྒྲུའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྒྲ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས།  
རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་  
དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྦྱངས། དེ་དང་དེའི་རྫོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་རང་  
གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པར་བསམ་མོ། འདི་  
དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་སུ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱུད་  
སྡེ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ནན་ཏན་དུ་གསུངས་པས་མདོ་སྡེ་གསུངས་  
ཀའི་ལམ་སྒྲུབ་མོང་བ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་སྟེ། ཞིབ་པར་བྱང་  
ཚུབ་ལམ་རིམ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་དང་། མན་ངག་གི་གནད་འགའ་  
ཞིག་ནི་ཞལ་ལས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཟབ་མོ་  
དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ནི་རྫོགས་པར་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཞིང་། མ་རྫོགས་ན་མདོ་  
སྡེ་གསུངས་གང་གི་ཡང་ལམ་གྱི་སྟོག་མི་རྟེན་པས་འདི་ལ་སྟོས་སུ་སྦྱངས་  
ནས་སྟོན་ལམ་གདབ་པའི་ཚུལ་ནི། ཕྱི་ནང་ཆོས་རྣམས་ཞེས་སོགས་  
ཏེ། ཕྱི་དང་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་རྒྱ་  
ནང་གི་སྒྲ་གཟུགས་བཞིན་དུ་སྤང་ཡང་བདེན་པར་མེད་པ། རང་གི་  
ངོས་ནས་བྱུབ་པ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་པའི་སྟོ་ལ་སྤང་བ་བསྟོན་  
མེད་དུ་འཆར་བ་ནི་སུས་ཀྱང་དགག་མི་བྱས་པ། སྤང་སྟོང་གཉིས་

གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འཆར་བ། ལྷང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་དང་  
 ལྷང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་བ། མགོན་པོ་སྐུ་སྐུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་སངས་  
 རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ཆེ་བ་གྲགས་པས་བགྲལ་བ་ལྟར། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་  
 ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་འབྲུལ་མེད་དུ་གཏན་ལ་པབ་པའི་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་  
 ལྟ་བ་ལྟར་དུ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བར་བྲམ་མ་ལྟས་ཀྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ་  
 ལྟམ་དུ། ཕྱི་ནང་ཆོས་རྣམས་སྐྱུ་མ་མི་ལམ་དང་། དང་བའི་མཆོ་ནང་  
 རྒྱ་གཞུགས་ཇི་བཞིན་དུ། ལྷང་ཡང་བདེན་པར་མེད་པའི་ཚུལ་རྟོགས་  
 བས། སྐྱུ་མའི་ཉིང་འཛིན་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། འཁོར་འདས་  
 རང་བཞིན་རྒྱལ་ཅམ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱུ་བ་མེད་  
 པ་གཉིས། པན་ཚུན་འགལ་མེད་གྲོགས་སུ་འཆར་བ་ཡི། སྐུ་སྐུབ་  
 དགོངས་དོན་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། ཞེས་གསོལ་བ་བྲུགས་  
 དག་དུ་བཏབ་པས་བྲམ་མ་ལྟ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྐྱ་  
 ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་  
 ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གོགས་ཀྱི་སྐྱངས། དེ་  
 དང་དེའི་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་  
 ཀྱི་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ། གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་སོ་སོར་རྟོག་པའི་  
 ཞེས་སོགས་མཉམ་གཞག་དང་། ཕྱི་ནང་ཆོས་རྣམས་ཞེས་སོགས་རྗེས་  
 ཐོབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་སྐྱར་ནས་ཀྱང་བསམ་མོ།

དེ་ལྟར་བཤེས་གཉེན་བསྟན་ཚུལ་ནས་ཟབ་མོ་དབྱ་མའི་ལྟ་བའི་  
བར་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་དག་ལ་འདིར་ས་བཅད་བསྐྱས་དོན་ཅམ་  
ཞིག་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། སོ་སོའི་དམིགས་ནམ་ཞིབ་ཆ་དང་། དེའི་ནང་  
ནས་ཀྱང་གཏོར་སེམས་སྤེལ་བའི་མན་ངག་ལ་དམིགས་སྒྲོར་ཞལ་  
ཤེས་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་། ལྟག་པར་ཟབ་མོ་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་ནི་རྗེ་ཐམས་  
ཅད་མཁྱེན་པའི་ལེགས་བཤད་དེ་མ་མེད་པ་སྟན་བརྒྱན་གྱི་མན་ངག་  
དང་བཅས་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་སྦྱངས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་  
བཤེས་གཉེན་བསྟན་ཚུལ་ནས་འདིའི་བར་ལ་ངེས་འབྱུང་དང་། བྱང་  
སེམས་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གསུམ་གྱི་ས་བཅད་བསྐྱས་དོན་  
བཀོད་ནས། རྗེ་སྒྲ་མ་ལ་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ལམ་གྱི་  
གཙོ་བོ་ནམ་པ་གསུམ་གྱི་གདམས་པ་རྗེ་ལྟར་སྦྱལ་བ་དང་མཐུན་པར་  
འཁྲིད་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། བདག་གིས་སྒྲ་མ་བྱུང་པའི་དབང་སྒྲུག་ཆེན་  
པོའི་ཞལ་ལས་དངོས་སུ་ཐོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་ནའང་འདིར་མཐའ་དག་  
བཀོད་ན་ཡི་གེ་ཉ་ཅང་མངས་སུ་དོགས་པས་སྟན་བརྒྱན་གྱི་མན་ངག་  
ལ་དོན་གཉེར་ཅན་ནམས་ཀྱིས་ཅད་གཅད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྟན་མོང་མེན་པ་རྫོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་སྒྲོ་སྦྱང་ཚུལ་  
ལ་གཉིས། དབང་ནམ་པར་དག་པས་རྒྱད་སྟོད་རུང་དུ་བྱ་བ་དང་།  
སྟོད་དུ་རུང་ནས་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།



དེ་ནས་དོ་རྩེ་འཛིན་པའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ལམ་སྐྱུ་མོང་བས་རྒྱད་  
 སྐྱུངས་ནས་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་གི་སྒྲོ་བས་རྒྱས་ཏེ་སྤྲུགས་ལ་འཇུག་  
 པའི་སྒྲོད་རྒྱུ་ལྟ་སོང་བ་ན། རྒྱུད་དོ་རྩེ་སྤོང་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་  
 གི་དོ་རྩེ་སྒྲོ་བ་དཔོན་མཆོད་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཞབས་རྒྱུ་ལྟ་དབང་  
 བཞི་ནས་པར་དག་པ་ཞིག་ནོས་ཏེ་སྐྱུ་བཞིའི་ས་བོན་ཐེབས་པར་བྱ།  
 དེ་ནས་དོ་རྩེ་སྒྲོ་བ་དཔོན་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་གི་སྒྲོ་ནས་ལྷན་རིང་  
 ལྟ་བཞེན་ཏེ་ཅ་བཤད་སྦྱར་བའི་མན་ངག་གི་བཀའ་བྲིན་ནོས་ཏེ་རྒྱུད་  
 དོན་རིམ་པ་གཉིས་ལ་ངས་པ་རྟེན་པར་བྱས་ལ། དངོས་གྲུབ་གི་ཅ་  
 བ་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོ་བ་པ་ནས་སྒྲོག་དང་བསྒྲོས་ཏེ་བསྐྱུང་བ་གཞིར་  
 བཞག་ནས་རིམ་པ་གཉིས་བསྒྲོ་བ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་  
 བྱེད་ཀྱས་པར་སྒྲ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱུང་ལྟ་གསོལ་སྟམ་དུ། དེ་ནས་  
 དོ་རྩེ་འཛིན་པའི་དེད་དཔོན་གི། དེན་ལས་རྒྱུད་སྤེ་རྒྱ་མཆོའི་འཛིང་  
 བཀལ་ཏེ། དངོས་གྲུབ་ཅ་བ་དམ་ཆོག་སྒྲོ་བ་པ་ནས། སྒྲོག་ལས་  
 གཉེས་པར་འཛིན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོ་བས། ཞེས་གསོལ་བ་ཤུགས་  
 དག་ལྟ་བུ་བཏབ་པས་སྒྲ་མ་ལྟ་ཆོགས་ནས་གི་སྐྱུའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་  
 ལྟ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་  
 ཐམས་ཅད་གི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་  
 སྐྱུངས། དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་བྱེད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།།

གཉིས་པ་སྟོད་དུ་རྩེད་ནས་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ལ་སྟོབ་ཚུལ་ལ་  
གཉིས། བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་དང་། རྫོགས་རིམ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་  
ལོ།། དང་པོ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་ནི། སྐྱེ་ལི་བར་དོ་ཞེས་སོགས་  
ཏེ་དེ་ལྟར་དམ་ཆེག་དང་སྟོམ་པ་སྟོག་དང་བསྟོས་ཏེ་བསྐྱུང་བ་གཞིར་  
བཞག་ནས་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ལ་བསྟོབ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྐྱ་མེད་  
ཀྱི་གདུལ་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུས་དབང་བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐོབ་  
ནས་དམ་ཆེག་དང་སྟོམ་པ་བསྐྱུང་བ་གཞིར་བཞག་སྟེ་ལམ་བསྟོམ་པ་  
ན་སྟགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་མཐའ་དག་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བ་  
དང་། རིམ་པ་གཉིས་གང་རྩེད་གཅིག་མ་ཆང་ནའང་མཆོག་མི་འགྱུབ་  
པ་དང་། དེ་ཡང་རིམ་པ་དང་པོ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་རིམ་པ་གཉིས་པ་  
ལ་སྟོབ་དགོས་ཀྱི། རིམ་པ་དང་པོ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་རྫོགས་རིམ་གྱི་  
ཡན་ལག་སྤྱ་མོ་དེ་ལ་འབད་ཀྱང་མཆོག་མི་འགྱུབ་པས་རིམ་པ་དང་པོ་  
ངེས་པར་བསྟོམ་དགོས་པའི་ཚུལ་རྣམས་ལ་ངེས་པ་བཏྲན་པོ་བསྐྱེད་  
ནས། སྐྱེ་ལི་བར་དོ་གསུམ་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གསུམ་དུ་སྐྱུར་བར་བྱེད་པའི་  
རིམ་པ་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འབད་པས། རྒྱལ་བ་སྤྱས་བཅས་ཀྱི་  
བྱིན་རྒྱབས་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྟགས་ལམ་ཟབ་མོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་  
བའི་བྱི་ནང་གི་འགལ་སྟེན་མཐའ་དག་ཞི་བར་འགྱུར་བ་དང་། རྫོགས་

རིམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་དགེ་ཅ་སྒྲིག་པ་དང་། སྒྲོད་  
 ཐམས་ཅད་གཞུག་ལས་ཁང་དང་། བརྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལྟ་དང་ལྟ་མོའི་  
 རྣམ་རྒྱུ་ལ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཕྱར་ནས་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུང་ཞེན་འགོག་ཅུས་  
 བར་སྒྲུ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བསྒྲུབ་ཏུ་གསོལ་སྒྲུ་བྱ། སྦྱེ་མི་བར་དོ་རྒྱལ་  
 བའི་སྦྱུ་གསུམ་བྱ། སྦྱུར་བའི་རིམ་པ་དང་པོའི་རྣམ་འབྱོར་གྱིས། ཐ་  
 མལ་སྒྲུང་ཞེན་ཅི་མ་ཀུན་སྦྱངས་ཏེ། གང་སྒྲུང་ལྟ་སྦྱུར་འཆར་བར་བྱིན་  
 གྱིས་སྒྲོབས། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྒྲུ་མ་ལྟ་ཆོགས་རྣམས་གྱི་  
 སྦྱུའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྦྱ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས།  
 རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་  
 དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྦྱངས། དེ་དང་དེའི་རྫོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་རང་  
 གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པར་བསམ་མོ།

གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ནི། སྦྱིང་གའི་འདབ་བརྒྱུད་  
 ཅེས་སོགས་ཏེ། རིམ་པ་དང་པོས་རྒྱུད་སྒྲིག་པར་བྱས་ནས་རིམ་  
 པ་གཉིས་པ་ལ་འཇུག་པ་ན་སྒྲུ་མ་ལྟའི་རྣམ་འབྱོར་ཤུགས་བྲག་ཏུ་  
 བསྒྲོམས་ནས་སྦྱིང་དབུས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་ཅི་གཅིག་  
 ཏུ་བསྒྲོམ་པ་དང་། སྒྲུ་མའི་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱེད་པའི་བསྒྲུས་པའི་མཐར་  
 ཐུག་ཟབ་མོ་དོ་རྩེ་བསྒྲུས་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུང་དབུ་མར་  
 ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་རྒྱུང་བའི་དཔེའི་འོད་གསལ་

དང་། འོད་གསལ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་  
དང་། རིམ་པ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་དང་། རིམ་པ་ལྔ་པའི་བྱུང་འཇུག་  
ནམས་ཐོབ་སྟེ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་བྱུང་འཇུག་རྟོ་རྟེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་  
པར་སྒྲ་མ་ལྟས་བྲིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་སྟུང་དུ། སྦྱང་གའི་འདབ་  
བརྒྱད་རྒྱ་ཁྲིའི་དབྱས་དག་ཏུ། མགོན་ཁྱོད་ཞབས་སེན་བཀོད་པ་ལས་  
བྱུང་བ། འོད་གསལ་སྐྱུ་ལུས་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་ལམ། ཆེ་འདིར་  
མངོན་དུ་འགྱུར་བར་བྲིན་གྱིས་རྫོབས། ཞེས་གསོལ་བ་བྲུགས་དག་  
ཏུ་བཏབ་པས་སྒྲ་མ་ལྟ་ཆོགས་ནམས་ཀྱི་སྐྱུའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྟེ་སྟེ་  
འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་  
ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གོགས་བྲེད་སྦྱངས།  
དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་བྲུད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་  
ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པར་བསམ་མོ།

གསུམ་པ་སྦྱངས་ཀྱང་ལམ་སྟེ་མ་ཟེན་ན་འཆི་ཁར་འཕོ་བའི་  
ཉམས་ལེན་བྱ་ཚུལ་ནི། ལམ་སྟེ་མ་ཟེན་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་  
ལམ་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་འབད་ཀྱང་བཅན་ས་མ་ཟེན་  
པར་འཆི་དགོས་པ་བྱུང་ན་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་  
འཕོ་བ་བྱ་དགོས་ལ། འཕོ་བ་ལ་གང་ཟག་གི་དབང་པོའི་རིམ་པ་དང་  
བསྐྱེད་པའི་འཕོ་བ་བྲེད་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ད་ལྟའི་གདུལ་བྱ་པ་ལ་

མོ་ཆེ་ལ་པན་ཆེ་བ་ནི། བཀའ་གདམས་སྒོ་སྤྱད་ལས། ཐེག་ཆེན་འཕྲོ་  
བའི་གདམས་ངག་ནི། སྒྲིབ་ས་ལྷ་ཉིད་ཡིན་སྒྲིབ་ལམ་གཅེས། ཞེས་  
གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲིབ་ས་ལྷ་འོ་སྒྲིབ་ས་འཕྲོ་བ་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ལ།  
དེའི་ཉམས་ལེན་རྒྱུ་རྒྱུ་བའི་ཚུལ་ནི་འཆི་བ་ལ་ཉེ་བར་སྒྲིག་ས་ན་  
ཡོ་བྱད་ཅི་ཡོད་སྒྲིབ་ས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་སྤྱེ་སོགས་ལ་སྤུལ་ནས་གང་  
ལ་ཡང་ཆགས་ཞེན་མེད་པར་བྱ་བ་ནི་དཀར་པོ་ས་བོན་གྱི་སྒྲིབ་ས་  
དང་། དེ་ནས་དམ་ཆོག་དང་སྒྲིབ་ས་གསོ་ཞིང་སྒྲིབ་ས་ལྷ་ཆོག་ས་མདུན་  
དུ་གསལ་ལེགས་པར་བཏབ་ནས་འཆི་ཁ་དང་བར་དོ་དང་སྤྱེ་བ་སྤྱེ་མ་  
ནས་ས་སྤྱད་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གཉིས་སྤྱེད་བ་དང་། སྒྲིབ་ས་ལྷ་  
འཕྲོར་ནས་ཡང་མི་བརྟེན་པར་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཆེ་རབས་  
ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲིབ་ས་རྒྱུ་སྤྱེ་ས་སྤྱེ་ས་འཕྲོར་པའི་སྒྲིབ་ས་ལམ་འདེབས་པ་ནི་  
སྒྲིབ་ས་ལྷ་གྱི་སྒྲིབ་ས་དང་། བདག་གཅེས་འཕྲོར་འདིས་ཐོག་མེད་ནས་  
ད་བར་སྤྱད་དུ་བཅུག་ཅིང་། ད་དུང་འདིའི་དབང་དུ་སོང་ན་སྤྱེ་མ་ངན་  
སོང་གནས་སྤྱེ་ས་འཕྲོར་པར་བྱེད་དོ་སྒྲིབ་ས་དུ་བསམས་ལ་བདག་གཅེས་  
འཕྲོར་ལ་དགར་བསྐྱས་ནས་སྤྱེད་ཅི་སྤྱེ་བ་བྱེད་པ་ནི་སྤྱེ་ས་འཕྲོར་པའི་  
སྒྲིབ་ས་དང་། གནས་སྤྱེ་ས་ཅིར་གྱུར་ཡང་སྒྲིབ་ས་ལྷ་འཕྲོར་དང་  
ནས་ཡང་མི་འབྲེལ་བར་བྱའོ་སྤྱེ་ས་པ་ནི་འཕྲོར་པའི་སྒྲིབ་ས་དང་།  
གོམས་པའི་སྒྲིབ་ས་ནི་དེ་གའི་ངང་ནས་བྱམས་སྤྱེད་རྒྱུ་ཆུབ་གྱི་

སེམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གཏོང་ལེན་བསྒྲོམས་ཤིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོས་  
བཏགས་ཅམ་མ་གཏོགས་བདེན་པར་བྱལ་བ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་དོ་  
སྙམ་དུ་ལྟ་བའི་གདེང་དང་ལྡན་པར་བྱས་ལ། དེའི་ངང་ནས་འཕོ་བྱལ་  
བ་ཞིག་བྱའོ།། དེའི་ཆེ་སྤྱོད་ལམ་རིམ་ལྡར་བྱ་བ་ནི་གཞོགས་གཡས་  
པ་འོག་དུ་པལ། ལག་པ་གཡས་པ་འབྲམ་པ་ལ་གཏད་དེ་སྤྲོ་ལག་  
གིས་སྒྲ་བྱག་གཡས་པ་བཀག། རྒྱང་པ་གཡོན་པ་གཡས་པ་འཁྱིལ་དུ་  
བཞག་ལ་བརྒྱངས། ལག་པ་གཡོན་དེའི་སྤྱོད་དུ་བཞག། སྤྲོ་སྤྲོ་བ་  
བྱགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྤྱོད་ལམ་འདི་ལྟ་བུས་བྱ་ངན་ལས་འདའ་  
བའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ་སྙམ་དུ་བཞག་ཏུ་གནས་ན་སྤྲོ་བའི་ནམ་ཐར་  
བཞག་པའི་མཐུས་ངན་སོང་དུ་ལྟུང་བ་མི་སྲིད་གསུང་རོ།། གཞན་ཡང་  
ཐཱ་མ་ལྟ་ཆོགས་སྤྱི་བོར་བསྒྲོམས་ཏེ་ཐཱ་མའི་བྱགས་ཀར་འཕོ་ཞིང་  
དག་པའི་ཞིང་དུ་བསྐྱོད་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་ལ་འབྲིས་  
བ་ནམས་ཀྱིས་ནི་བསྐྱེ་བའི་སྒྲོ་ནས་འོད་གསལ་མ་བྱ་བསྐྱེ་བ་དང་། དེ་  
ལས་ལམ་དུས་ཀྱི་ཡོངས་སྒྱུར་ལྡང་བ་སོགས་གང་ཟག་སོ་སོའི་རྒྱད་  
ཆོད་དང་བསྟན་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་མང་དུ་ཡོད་དེ། ཞིབ་པར་  
ཐཱ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐཱ་མས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་སྤྲོ་ན་  
ལམ་བྱ་ཚུལ་ནི། མདོར་ན་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ལམ་ཡོངས་

རྫོགས་ལ་ཤར་སྒོམ་གྱི་སྒོ་ནས་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་དང་། སྒྲ་མའི་  
 ཐུགས་རྗེ་བསྐྱེད་ཞིང་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཁྱེད་པ་ནས་ཉན་ཏུ་བྱས་ནས། གཤམ་  
 ཉེ་ཆེ་འདི་ལ་ལམ་དེ་དག་རྫོགས་པར་མ་གྱུར་ན་སྐྱེ་བ་གཅིག་གཤམ།  
 གསུམ་མམ། བདུན་ནས། རི་ལྷར་རིང་ཡང་སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཚུན་ལ་  
 བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་བྱའོ།། དེའི་  
 བར་ལ་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་དང་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་འབྲལ་ཞིང་  
 གདམས་པ་ཐབ་མོ་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་སྟོན་པ་དང་། དེའི་མཐུ་ལས་  
 ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལྷུང་དུ་རྫོགས་ནས་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་  
 བོའི་གོ་འཕང་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་སྒྲ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་  
 ལྷམ་པ་དང་། འིན་ཅན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་  
 ཁྱིད་ཉིད་བསྐྱེད་པ་དབག་ཏུ་མེད་པའི་སྔོན་རོལ་ནས་སངས་རྒྱས་  
 ཟེན་ཀྱང་། ད་དུང་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་པར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་  
 མཇུག་པ་འཕྲིན་ལས་ནས་ཡང་རྒྱན་མི་འཆད་པས་ཞིང་ཁམས་ལ་  
 ལར་ལྷ་དན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་དང་། ལ་ལར་སྐྱེ་བ་ལྷམས་  
 པ་དང་། ལ་ལར་ཁབ་ནས་འབྱུང་བ་དང་། ལ་ལར་མཛོན་པར་རྫོགས་  
 པར་འཆང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་སོགས་དུས་གཅིག་དང་སྐྱད་ཅིག་རེ་  
 རེ་ལའང་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་མཐའ་ཡས་ལྷ་མེད་པར་བསྟན་  
 པར་མཇུག་པས་ན། ཞིང་ཁམས་གང་དང་གང་དུ་མཛོན་པར་རྫོགས་

བར་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་སྟོན་པ་དེ་དང་དེར་བདག་གྲང་འཁོར་  
གྱི་ཐོག་མར་སྐྱེས་ནས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཀྱན་འཛིན་པའི་  
སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོར་འགྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་སྟུང་། མདོར་  
ན་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། མགོན་པོ་ཁྱོད་གྱིས་འབྲལ་མེད་རྗེས་  
བཟུང་ནས། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཀྱན་འཛིན་པའི། སྲས་  
ཀྱི་ཐུ་བོར་འགྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། མགོན་ཁྱོད་གང་དུ་མཛོན་  
བར་སངས་རྒྱས་པའི། འཁོར་གྱི་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་བདག་གྱུར་ཏེ།  
གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་དགོས་འདོད་མ་ལུས་པ། འབད་མེད་སྟུན་  
གྱིས་བྱུང་བའི་བཀའ་ཤིས་སྟོལ། ཅེས་གསོལ་བ་བྲུགས་ཟླ་ཏུ་བཏབ་  
པས་སྐྱ་མ་ལྟ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བསམ་  
གྱིས་མི་བྲུབ་པ་བྱུང་། རང་གི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མེད་  
ནས་བསགས་པའི་སྒྲིག་སྐྱེབ་ཐམས་ཅད་དང་། ཁྱད་པར་སྐྱ་མའི་སྐྱ་  
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་དང་འགལ་བའི་སྒྲིག་སྐྱེབ་བག་ཆགས་  
དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས། ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྲས་ཀྱི་ཐུ་  
བོར་འགྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱའོ།

དེ་ནས་སྐྱ་མ་ལྟ་ཆོགས་རྣམས་ལ་གསལ་སྦྱང་འདོན་ཅི་ཐུབ་བྱ་  
ཞིང་དད་གུས་བྲུགས་ཟླ་ཏུ་བསྐྱོམས་ལ། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་  
པས་སྐྱ་མ་མཆོག །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་སྦྱིར་དགེས་བཞིན་སྐྱེ་བོར་



བྱོན།། སྒྲར་ཡང་སྒྲིང་གའི་བརྒྱའི་ཟེུ་འབྲུ་ལ།། ཞབས་སེན་འོད་  
ཆགས་བརྟན་བར་བཞུགས་སུ་གསོལ།། ཞེས་གསོལ་བ་བྲུགས་  
དག་ཏུ་བཏབ་པས་དེན་ཅན་ཅ་བའི་སྒྲ་མའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་  
འཕྲོས།། མཐའ་སྒྲོར་ན་བཞུགས་པའི་ཞི་ཁྲོ་རབ་འབྲུམས་རྣམས་  
ལ་ཐོག་པས་མཐའ་ནས་རིམ་གྱིས་འོད་དུ་ཞུ་ནས་དེན་ཅན་ཅ་བའི་  
སྒྲ་མ་ལ་ཐེམ། དེན་ཅན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ཐུབ་དབང་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་  
པོ་དགུས་བཞིན་དུ་རང་གི་སྤྱི་བོར་བྱོན། སྤྱི་བོ་ནས་དབྱུ་མའི་ནང་  
བརྒྱད་དེ་སྒྲིང་དབྱུས་ཀྱི་རང་སེམས་ལ་ཐེམ་པས་སྒྲ་མ་དང་ལྷག་  
པའི་ལྷ་དང་རང་སེམས་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་  
པོའི་ངང་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་ཅི་ཐུབ་བྱ། དེའི་ངང་ནས་དགའ་ལྷན་  
ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཕྲ། རྫོགས་རིམ་ཐབ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པ་  
ལ་འཇུག་གོ །རྒྱལ་འདི་ནི་གསང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་གསང་བ་ཆེ་  
གཅིག་ཉིད་ལ་ཟུང་འཇུག་བསྐྱབ་པའི་མན་ངག་གི་གནད་མཐར་ཐུག་  
སྟེ། ཞིབ་པར་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་གནད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒྲ་  
མའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ནི་རྒྱད་སྟེའི་སྒྲིང་པོ་བྱུང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་  
དམ་ཀྱི་མཐེལ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཆོན་ཀ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་སྟེ། རྗེ་  
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནས་ལམ་འདི་མདོན་དུ་མཛད་པའི་དམ་པ་རིམ་

པར་བྱོན་པ་ལས་བརྒྱུད་པའི་ཚུལ་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་དང་།  
ལྷག་པར་བྱུང་ཆེན་ཆོས་རྡོ་རྗེ་ལ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་དངོས་  
སུ་ཞལ་བ་ལྟན་ཏེ་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་མན་ངག་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ཁྱད་  
པར་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སེམས་དཔའ་སྤུམ་བཅེགས་ཅན་འདི་གནང་།  
བྱུང་ཆེན་ཆོས་རྡོ་རྗེས་ཀྱང་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ལ་ཉམས་ལེན་  
སྤྱང་པོར་མཛད་པས་འཇའ་ལུས་རྡོ་རྗེའི་སྐྱབ་རྟེས། རྒྱལ་བ་སྒྲོ་བཟང་  
དོན་བྱུང་གིས་ཀྱང་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཟུང་འབྲུག་  
གི་སྐྱབ་རྟེས་པ་ཡིན་ཞེས་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲོ་བཟང་  
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོས་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འདིའི་  
གཟབ་ཁྱིད་གནང་སྐབས་ཡང་ཡང་གསུངས་ཞེས་བདག་གིས་སྒྲ་མ་  
བྱུང་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་ཞལ་ལས་དངོས་སུ་ཐོས་སོ།།

གསུམ་པ་མཇུག་དུ་རྗེ་ལྟར་བྱུང་པའི་ཚུལ་ནི། དགེ་ཅ་རྣམས་རང་  
གཞན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྒྲོན་གནས་རྣམས་སུ་  
འདུན་པ་དག་པོས་བསྡེ་བ་དང་སྒྲོན་ལམ་རྒྱས་པར་བྱ་ཞིང་། བསྐྱུ་ན།  
འདི་ལྟར་བགྱིས་པའི་རྣམ་དཀར་དགེ་བ་ཡང་། རུས་གསུམ་བདེ་  
གསེགས་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། མཛད་པ་སྒྲོན་ལམ་མ་ལུས་  
བསྐྱུབ་པ་དང་། ལུང་རྟོགས་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་རྒྱ་རུ་བསྡོ། དེ་  
ཡི་མཐུ་ལས་ཆེ་རབས་ཀྱན་དུ་བདག །ཐེག་མཆོག་འཁོར་ལོ་བཞི་

དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། དེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཡང་དག་ལྟ་བ་དང་།  
 རིམ་གཉིས་ལམ་གྱི་བསྐྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག ། བདག་སོགས་རྣམས་  
 གྱིས་དེང་ནས་བྱང་ཆུབ་བར། བགྱིས་དང་བགྱིད་འགྱུར་དགོ་བ་ཅི་  
 བསགས་པ། ཞིང་འདིར་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ། འགྱུར་  
 མེད་རྣེ་རྗེ་ལྟ་བུར་བཏན་ཕྱིར་བསྡོ། སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ཡང་དག་སྒྲ་མ་  
 དང་། འབྲལ་མེད་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་། ས་དང་ལམ་  
 ཀྱི་ཡོན་ཏན་རབ་རྒྱས་ནས། རྣེ་རྗེ་འཆར་གི་གོ་འཕང་སྤུར་ཐོབ་  
 ཤོག། ཅེས་བསྡོ་བ་དང་སྦྱོན་ལམ་བྱའོ།

གཉིས་པ་སྤྱན་མཛམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། དབང་པོའི་སྒོ་  
 སྒོམ་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཆོད་རིག་པ་དང་། མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་  
 བཙུན་ཞིང་ཉལ་བའི་ཆེ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཁྱུས་དང་ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་  
 འབྱོར་ལ་བཙུན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྱིད་  
 ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་ཞིང་། ལྷག་པར་གང་སྤང་ཐམས་ཅད་  
 སྒྲ་མ་ལྟའི་གསང་གསུམ་གྱི་རྣམ་ཐོལ་ཏུ་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་།  
 བྱ་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་སྤྱིང་དབུས་ཀྱི་སྒྲ་མ་དབང་པོར་བཞག་སྟེ་བྱེད་པ་  
 དང་། ཡུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་མཆོད་པའི་ཐབས་སུ་ཅི་འགྱུར་  
 བྱེད་པ་སོགས་སྤྱན་དངོས་གཞི་ལ་བསྐྱུངས་པའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་  
 དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱུར་ལ་ཞིག་བྱའོ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱན་

བཞི་ལམ། མ་མཐའ་ཐུན་གཅིག་ཏུ་ཡང་བྱས་ཏེ་ཐཱ་མའི་ནལ་འགྱོར་  
གྱི་སྒོ་ནས་མདོ་སྤགས་གྱི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཡིད་  
འགྱུར་གྱི་སྤྱོད་བ་ཅི་ཐོན་བྱས་ཏེ་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྟོང་པོ་མཆོག་  
ཐུངས་ཤིང་། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་གཞན་ཡང་སྟན་བརྒྱུད་གྱི་མན་ངག་  
འདིའི་སྒོ་ནས་སྟོན་ཅིང་གོལ་བར་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རང་དང་  
གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྒྱས་པར་བྱའོ།

གངས་མེད་བསྐལ་བར་གང་གི་མཆོན་ཅམ་ཡང་།། རྩོས་བར་  
དཀའ་བ་བྱུང་འཇུག་ཡིད་བཞིན་འོར།། གང་གི་མཐུ་ལས་ཆེ་འདིར་  
སྟོལ་མཛད་པ།། ཐཱ་མ་མཆོག་ལ་སྟོང་ནས་གྲུས་བྱལ་འཆོལ།། སྟེ་  
པོ་པལ་ཆེར་ཆེ་འདིའི་བྱ་བས་གཡེངས།། ཆོས་འདོད་པལ་ཆེར་སྤྲིག་  
བའི་གོགས་ཀྱིས་སྤྱང་།། ལ་ལ་ཆིག་སྤྱང་སྤྱ་བ་སྟོང་པོར་འཛིན།།  
འགའ་ཞིག་ཡན་ལག་སྤྲ་མོར་འབད་པས་ངལ།། རྒྱལ་བའི་ལམ་  
བཟང་རྒྱབ་ལ་སྤྱོགས་དུས་འདིར།། རྫོ་བཟང་རྩོ་རྩེ་འཆང་གི་སྟན་  
བརྒྱུད་གྱི།། མན་ངག་སྟོང་པོ་ཆང་ལ་མ་འོར་བ།། འདི་འབྲུ་རྟེན་པ་  
རྩེ་བཅུན་ཐཱ་མའི་བྱིན།། གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྟོང་པོའི་བཅུད་བསྐྱས་  
པ།། ལམ་བཟང་མཐར་ཐུག་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡི།། དགེ་བ་འདི་  
ཡིས་སྟན་བརྒྱུད་ལམ་བཟང་འདི།། ས་འདི་གནས་པ་དེ་སྤིད་གནས་  
གྱུར་ཅིག །བདག་ཀྱང་དེང་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ།། བཤེས་

གཉེན་དམ་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པ་ལ། ཏྲག་ཏུ་བྱ་དང་ཉོར་བཟང་  
 དཔལ་ལོ་དང་། རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་  
 འོག་མགོན་པོ་བྱམས་པས་གཞོན་ཏུ་ཉོར་བཟང་དང་། འཇམ་པའི་  
 དབྱུངས་ཀྱིས་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ལ། རི་ལྷར་གདམས་པ་དེ་བཞིན་  
 བདག་ལ་ཡང་། བཤེས་གཉེན་དམ་པས་ཚུལ་བཞིན་འདོམས་པར་  
 འོག་མདོ་སྐྱུགས་ཀྱན་གྱི་ལམ་གྱི་སྟོག་གྱུར་བ། ཟབ་ལམ་ལྷ་མ་ལྷ་  
 ཡི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། འོད་གསལ་བྱང་འཇུག་གྱུར་དུ་མཛོན་གྱུར་ཏེ།  
 འགྲོ་འདི་མ་ལུས་བདག་གིས་སྟོལ་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་ལྷ་མ་མཚོད་པའི་ཁྱིད་ཡིག་སྟན་བརྒྱུད་མན་ངག་གཉེར་གྱི་ཁ་བྱང་ཞེས་བྱ་བ་  
 འདི་ནི། དད་ལྷན་དགེ་སྟོང་བཙུན་རྒྱ་མཚོས་འདི་ལྷ་བྱ་ཞིག་དགོས་ཞེས་ལོ་སྟེལ་  
 གྱི་བར་དུ་ཟང་ཟེང་གི་མེ་ཏོག་སྟོར་ཆོགས་པ་དང་བཅས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱུལ་བ་ལ་བརྟེན་  
 བས། དཔལ་དཔེན་ས་སྟན་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ལ་སྐྱབ་པ་སྟིང་པོར་མཛད་པས་ལམ་མཐོན་  
 པོར་གཤེགས་པ་རྗེ་བཙུན་ལྷ་མ་གྲུབ་པའི་དབང་སྐྱུག་སྟོ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་དང་། ལྷ་བ་བསྟན་  
 ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བདག་པོ་བཀའ་བློན་མཚུངས་མེད་མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་རྗེ་བཙུན་ལྷ་  
 མ་གྲུམས་པའི་མཚན་ཅན་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་བློན་ལས་ཆོས་འདིའི་མན་ངག་ལེགས་པར་ཐོབ་  
 པ་དགེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བལ་བོད་མཚམས་ཀྱི་དཔེན་གནས་བཟུལ་གྱིས་བསམ་  
 གཏན་མིང་དུ་སྦྱར་བའོ། འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་  
 འཕེལ་བར་གྱུར་ཅིག ། །





རྩེ་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་མཁུན་བཅེ་རྒྱས་གསུམ་གྱི་བདག་  
 ཉིད་རྗེ་བཙུན་ཚོར་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་བཅེ་  
 མའི་གསོལ་འདེབས་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་མའི་  
 རྒྱལ་འབྱོར་དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་མའི་  
 ཁྱིད་ཡིག་དངོས་བྱུང་ཀྱན་འབྱུང་  
 ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༡༡། ར་མོ་གུ་རུ་མཆུ་རྩོ་ལ། སྒྲོས་བྲལ་ངར་དུ་ཞུགས་པའི་  
 མཁུན་རབ་ཀྱི།། རལ་གྲིས་འཁོར་བའི་འཆིང་བྱ་ཀྱན་བཅད་ཀྱང་།།  
 སྲིད་འབྲམས་འགོ་ལ་བུ་གཅིག་ལྟར་འབྱུང་བའི།། འཇམ་མགོན་ལྷག་  
 པའི་ལྟ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ།། གངས་ཅན་ལེགས་བྲས་སྐྱ་རེངས་ཁ་ལོ་  
 པས།། ཉར་བྲངས་བྱུང་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་སྒྲུང་ཟེར་གྲིས།། སྲིད་  
 ཞིའི་རྒྱད་ཐུན་མཐར་མཛད་ཏེ་ལྡང་ཅན།། སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པས་བྱང་  
 ལུབ་བར་དུ་སྒྲོངས།། སྒྲོ་ཁྲོས་འཇམ་དབྱངས་གཞོན་རུ་ལ་འབྱུང་  
 པའི།། རྗེས་ཆགས་སྒྲིང་རྗེའི་རང་གཟུགས་བྱ་འཛིན་བདག །མཐུ་



སྒྲིག་པ་གསལ་བ་ཀྱན་འཛིན་ཁོ་རྒྱལ་གྱི། རིགས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་  
 འདུས་འདི་བྱད་པར་ཆོས། རྟོག་བྲལ་ཡིད་ཀྱི་མེ་ལོང་གཙང་མའི་  
 རོས། མགོན་ཁྱོད་བཀའ་བློན་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུང་རིས་གསལ། ཡང་  
 ཡང་ཤར་བའི་རོ་མཆར་འདི་མཐོང་ཆོ། ཐ་མལ་འབྲུལ་བའི་འཁོར་ལོ་  
 ཞིག་པ་སྟུང་། དེ་ཕྱིར་སྐྱབས་ཀྱན་རོ་བོ་སྒྲ་མ་རྗེར། དུང་དུང་ཡིད་  
 ཀྱིས་གསོལ་འདེབས་རྣལ་འབྱོར་རིམ། འབྲུལ་བྲལ་དམ་པའི་ཞལ་  
 ལུང་སྒྲ་ན་མེད། མཆོག་སྐུན་དངོས་གྲུབ་ཡོངས་ཀྱི་བྱེད་པོར་སྤེལ།  
 དེ་ཡང་འཇམ་དཔལ་ཙུང་རྒྱུད་ལས། ང་ནི་ཕྱང་ན་འདས་འོག་ཏུ། ས་  
 ཡི་སྟེང་འདི་སྟོངས་པ་ན། ཁྱོད་ཉིད་བྱིས་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱིས།  
 སངས་རྒྱས་མཛད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། དེ་ཆེ་དགོན་ཆེན་རབ་དགའ་  
 བ། ཁ་བ་ཅན་ན་ཡོད་པ་ཡིན། ཞེས་དུས་ཀྱི་མཐར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་  
 དབྱངས་ཉིད་བྱིས་པ་ཐ་མལ་པའི་གཟུགས་སུ་བསྟན་ནས་སངས་  
 རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བྱེད་པ་དང་། དེའི་ཆེ་དགོན་པའི་མིང་དགའ་ལྡན་  
 དུ་ཐོགས་པར་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་པ་སོགས་མཁྱེན་བཅེ་བྱས་  
 གསུམ་འཕགས་པ་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་དང་དབྱེར་མེད་པར་  
 ལུང་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་མཐའ་ཡས་པས་རྩོད་མེད་དུ་འགྱུར་ཅིང་།  
 མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་སྐབ་བསྟན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་མ་རྟོགས་པ་  
 དང་། ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་བྱི་མ་མཐའ་དག་རྒྱུད་རིང་དུ་

བསྐྱེད་པ་ནས་སྐྱལ་ལྷན་ཀྱང་ལ་ཚུལ་རིམ་བ་བཞིན་དུ་འདོམས་པར་  
མཛད་པས་བསྐྱེད་པ་འདི་ལ་སྟོན་པ་གཉིས་པ་ལྟར་གྱུར་པའི་བཀའ་  
རིན་ལྷན་ན་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱབས་གནས་  
ཀྱང་འདུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དངོས་  
གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པར་མ་ཟད། གསོལ་འདེབས་  
དམིགས་བཅེ་མར་གྲགས་པ་འདི་རྒྱད་ཀྱི་གསང་སྔགས་ཟབ་དགྲ་  
ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་ལྟ་བུའི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཆོན་ཀ་ཆེ་ཞིང་། འདི་ལ་  
བཏེན་ནས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རིམ་པའང་རི་སྟེད་ཅིག་སྐྱབ་དུ་ཡོད་པ་  
བཅས་གསོལ་འདེབས་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཐུན་  
མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིམ་པ་སྟོ་ཆོགས་པ་ལས་འདིར་སྔད་  
རྒྱད་པའི་དམ་པ་གོང་མ་མཁས་གྲུབ་ཤི་སྟག་དུ་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་  
ཤེས་སྟོན་བརྒྱད་དུ་བཞུགས་པ་ལས་རིམ་གྱིས་བདག་གི་རིན་ཅན་ཅ་  
བའི་སྒྲ་མ་བྲུབ་བདག་རྟོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་ངོ་པོ་ཁྱི་ཆེན་ངག་དབང་  
མཆོག་ལྷན་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་ལས་ལེགས་པར་ནོས་པའི་གདམས་  
པ་བྲུད་པར་ཅན་དགའ་ལྷན་སྟོ་བརྒྱ་མར་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་དམིགས་  
རིམ་སྟོང་པོར་འབྲེལ་ཞིང་ཉམས་སྲུ་ལེན་བདེ་བ་དང་། འདིའི་བརྒྱད་  
པའི་སྒྲ་མ་གོང་མ་འདུལ་ནག་པ་དཔལ་ལྷན་བཟང་པོས་སྔད་ཀྱི་ནང་  
དུ་ཁྱིམ་བདག་ཞིག་ལ་རྒྱལ་པོ་པེ་ཏར་ཀྱི་གནོད་པས་མི་མང་པོ་གྲུས་

ཞིང་། ལྷག་པར་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པའི་བུ་ཞིག་གི་ཁོག་ཏུ་བརྒྱུམས་ནས་  
གཞོད་པ་བྱེད་པ་བརྟུལ། དེའི་ཆེ་འདུལ་ནག་པས་བཀའ་བསྐྱོས་པ་  
བཞིན་པེ་ཉར་གྱིས་སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་དམིགས་  
བཅེ་མ་འདོན་མི་ལ་བར་གཅོད་མི་བྱེད་པར་བློ་བོར་བ་ལྟར། ནལ་  
འབྱོར་འདི་དང་འབྲེལ་བར་དམིགས་བཅེ་མ་འདོན་པ་སུ་ལའང་སྡེ་  
བརྒྱད་སྦྱི་དང་ཁྱད་པར་པེ་ཉར་སོགས་རྒྱལ་གདོན་གྱིས་གཞོད་མི་  
བྱས་པར་འདུག་ཅེས་གོང་མ་ནམས་ཀྱི་གསུང་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་  
བར་གཅོད་བརྒྱུག་པ་སོགས་གོགས་སེལ་བོགས་འདོན་ཐམས་ཅད་  
ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པས་འདི་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ།

ཕྱིན་འགྲོ། དངོས་གཞི། རྗེས་ཀྱི་རིམ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི།  
གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གནས་སུ་དགོན་མཆོག་གི་རྟེན་སྦྱི་དང་།  
ཁྱད་པར་རྗེ་སྒྲ་མའི་བྱིས་འབྱུང་གི་སྦྱ་གང་ཡང་རུང་བ་བཞུགས་  
པའི་སྦྱན་སྒར་མཆོད་པ་དང་མཆུལ་སོགས་བཀོད་པས་མཛེས་པར་  
བཤམ། རང་ཉིད་སྦྱན་བདེ་བ་ལ་འཁོད་ནས་དགོ་སྦྱོར་གང་ལའང་  
ཀྱན་སྦྱོང་གི་བསམ་པ་ལ་བརྟགས་ནས་འཆོས་པ་གལ་ཆེ་བས་ན།  
ཁ་བྱིར་བལྟས་སུ་མ་སོང་བར་ག་རེ་བདག་གིས་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་  
ལུས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདི་བྱིའི་དོན་བདེ་སྒྲག་ཏུ་བསྐྱུབ་པར་  
བྱས་པ་ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་འདི་རྟེན། དུད་འགྲོ་ལ་

སོགས་པ་དན་སོང་རྣམས་ལྟ་ཅི། མི་ཡི་ལུས་རྙེད་པ་པལ་ཆེ་བ་འདི་  
དག་གྲང་ཆེ་འདི་འབའ་ཞིག་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ཐབས་ཁོ་ན་བསམས་ནས་  
སྤྲིག་པ་དང་སྦྱོད་ལམ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རང་དུ་མི་ཆེ་ཟད་ནས་མཐར་  
ལི་བའི་འོག་ཏུ་དན་སོང་ཐུ་མཐའ་མེད་པར་སྐྱེ་དགོས་པ་འདི་རྣམས་  
དང་འབྲུ་བར་བདག་གྲང་ཆེ་འདིའི་བདེ་ཐབས་ཁོ་ན་བསམ་ན་དུད་  
འགྲོར་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་པར་མི་འདུག་པས། རྟེན་འདི་ཚུད་མ་ཐོས་  
པར་འདི་སྤྱི་ཐམས་ཅད་དུ་པན་ངེས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་  
ལོན་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་པར་འདུག །དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་པ་དེ་ཡང་  
སང་བྱ་གནངས་བྱའི་རང་དུ་ལུས་ན། ལུས་སློག་ལ་ཡིད་བརྟན་གང་  
ཡང་མེད་པས་དེ་རིང་རང་ཡང་མི་འཆི་བའི་ངེས་པ་ཅི་ཡོད། གལ་ཏེ་  
དེ་རིང་ལྟ་བུར་ལི་ན་སྡོན་སེམས་ལ་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་པས་སྤྲིག་པ་དེ་  
ཙམ་ཞིག་བསགས། དགེ་བ་སྒོ་བདེ་ངེས་པ་གང་ཡང་བསགས་པ་  
མི་བྱ་འདུག་པས་ཅི་རང་བྲག །ལི་བའི་འོག་ཏུ་དན་སོང་ལོག་པའི་  
གནས་ཁོ་ནར་འགྲོ་བ་ལས་མ་འདས་འདུག །ད་རང་གིས་རང་སྤྱག་  
ཏུ་མ་བརྟག་པར་ད་ལྟ་ལི་ཡང་མི་འགྲོད་པའི་ཆོས་ལིག་དེ་རིང་རང་  
ནས་བྱ་དགོས་པ་ལ། རྗེ་བརྟན་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་རིགས་གསུམ་གྱི་  
བདག་ཉིད་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ཉིད་ལམ་གྱི་ཅ་  
བར་འདུག་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟམ་དུ་བསམ།

དེ་ཡང་བདག་གི་འཁོས་ཀ་འདི་ལ་སྒྲིབ་འཁོར་བ་ཁྱད་པར་ངན་སོང་  
 གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་པ་ཞིག་གི་རྒྱུ་པ་མ་མཆིས་པས། བདག་  
 དང་ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་  
 དུ་སྒྲིབ་རྒྱུ་པའི་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་འདུག །  
 དེ་ཡང་སངས་རྒྱུ་སྒྲིབ་ཀྱང་ཟད། ཡོན་ཏན་ཀྱང་ལྡན་གྱི་མགོན་  
 སོ་སྐྱུག་སྒྲིབ་ཀྱི་རིང་མེད་པ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་ཡིན་  
 པས་བདག་ནམ་ཡང་མི་བསྐྱེད་པར་སྒྲིབ་པར་རྒྱུ་པས་དེ་ལ་སྐྱེད་པ་  
 གནས་དང་སྒྲིབ་པ་ཞུ། བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་  
 བཅས་པ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་དངོས་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཁོ་  
 བར་འདུག་པས། དེ་སྐྱེད་པ་དངོས་སུ་བརྟེན་པ་དང་། ཆོས་དེ་བསྐྱེད་  
 པའི་གྲོགས་མི་བསྐྱེད་པ་དགོས་པར་འདུག་ཡིན་པས་དེ་ལ་ལམ་བསྐྱེད་པའི་  
 རྒྱ་གྲོགས་ཞུས་ནས། བདག་གིས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་  
 ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྐྱེད་པ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ་སྐྱེད་  
 དུ་བསམས་ནས། མདུན་དུ་བརྒྱའི་སྒྲིབ་སོ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཉེ་  
 བར་བྱིན་ཅན་ཅ་བའི་སྒྲིབ་པ་དང་དོ་སྒྲིབ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་  
 སོ་ཙམ་ཁ་པ་ཆེན་སོ། གཡས་གཡོན་དུ་སྐྱེད་ཀྱི་སྐྱེད་པ་གཉིས། དེའི་  
 མཐའ་སྒྲིབ་དུ་དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་  
 དཔའ་སོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྒྲིབ་སྐྱེད་པའི་ཆོག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་

བསྐྱོར་བ་མངོན་སུམ་ལྟ་བུར་གསལ་ལེགས་པར་བཏབ། སྐབས་  
 དུལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཐུགས་འཁྱིལ་ལས་དང་བཅས་པའི་ཡོན་  
 ཏན་ཐོན་ནས་དད་གུས་བྱུགས་བྲག་པོ་དང་། རང་ཉིད་འཁོར་བ་སྤྱི་  
 དང་བྱེ་བྲག་རན་སོང་གི་སྐྱབས་བསྐྱེལ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྐྱབས་པའི་སྒོ་དང་།  
 སྐབས་དུལ་རྣམས་ལ་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་རུས་བ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་  
 པའི་སྒོ་ནས་འདི་ཕྱི་བར་དོའི་གནས་སྐབས་གང་དུ་མཐོ་དམན་ཅིར་  
 བྱུར་ཡང་སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་ཁྱིམ་རྣམས་མཁྱེན་སྐྱེས་པ་དང་། མཐའ་  
 སྐྱོར་དུ་པ་མ་རིགས་བྱུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཁོད་པས་  
 སྐབས་དུལ་རྣམས་ལེགས་པར་མཐོང་བས་རང་དང་འབྲ་བར་ཡང་  
 ཁྱིམ་ཤེས་ཀྱི་མོས་གུས་དང་འདྲིམས་སྐྱབས་གི་སྒོ་བྱུགས་བྲག་པོས་  
 སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། རང་གིས་སྐབས་འགྲོའི་ཆོག་འདོན་པ་དང་  
 མཉམ་དུ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མོས་ལ། བདག་དང་འགྲོ་  
 བ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་འདི་ནས་  
 བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སྣོད་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་  
 པ་རྣམས་ལ་སྐབས་སུ་མཆིའོ།། རྒྱུགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་  
 འདས་རྣམས་ལ་སྐབས་སུ་མཆིའོ།། དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྐབས་  
 སུ་མཆིའོ།། འབགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐབས་སུ་མཆིའོ།།  
 ཞེས་པའི་སྐབས་འགྲོ་བཞི་སྐྱོར་ལན་གསུམ་ལ་སོགས་པར་བརྗོད།

དེ་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཆེ་རབས་སྡོན་མ་མང་པོར་  
 བན་པ་ཆད་མེད་པས་བསྐྱེད་ཏེ་རང་གི་ཕྱིར་སློག་དོར་བའང་གྲངས་  
 མེད་པ་ཞིག་བྱས་པའི་མ་ཡིན་ལུགས་དང་། དེའི་བྲིན་བྲན་པ་དང་བྲིན་  
 གཞོ་བའི་སློ་སྡོན་དུ་བཏང་ནས། མ་འདི་རྣམས་བདག་ལ་དེ་ཅམ་གྱི་  
 བྲིན་ཆེ་བ་ཡིན་པ་ལ། འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་མཐའ་དང་སྐྱ་མེད་  
 པས་བར་མཆམས་མེད་པར་མནར་བའི་གནས་སྐབས་འདི་འབྲེལ་གྱི་  
 ཏུ་སློང་རེ་རྗེ། ད་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་སེལ་བ་དང་བདེ་བ་བསྐྱེད་  
 པའི་ཁྱར་བྱ་བདག་ལ་བབས་མོད་ཀྱང་། དེ་རྣམས་སློབ་པའི་བྱས་  
 མཐུ་གང་ཡང་མེད་པས་སློན་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྡན་གྱི་སངས་  
 རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཞིག་ཐོབ་ན། རང་ངོས་ནས་སྤངས་ཏྲོགས་ཐམས་  
 ཅད་མཐར་ཕྱིན་པའི་བདེ་བ་བླ་ན་མེད་པ་རྟེན་པ་དང་། སེམས་ཅན་  
 རྣམས་ཀྱང་སློལ་བྱས་པར་འདུག་པས། ཅི་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་  
 གོ་འཕང་སྐྱར་བ་སྐྱར་བར་ཐོབ་པ་བྱའོ་སྙམ་པའི་སློ་བྲུགས་བྲག་པོ་  
 བསྐྱེད་ནས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་  
 གཟུང་གི་ཆོག་ལན་གསུམ་བཟོད། དེ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་  
 བས་པོངས་ལུགས་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་ཚུལ་བསམས་ནས་  
 འདི་རྣམས་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་ན་ཅི་མ་རུང་།  
 ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག ། ལྡན་པར་བདག་གིས་བྱའོ་སྙམ་པ་སོགས་ཀྱི་སློ་

ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་  
 ཅིག། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག ། སྤྱག་  
 བསྐྱེད་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག ། ཉེ་རིང་ཆགས་  
 སྤང་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །  
 ཅེས་པ་ལན་གསུམ་གྱིས་ཆད་མེད་བཞི་སྟོམ་མོ།།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། ཆོགས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱན་འབྲེན་པ་དང་། དེ་  
 ལ་ཆོགས་བསག་པ་དང་། གསོལ་བ་བཏབ་ནས་དངོས་གྲུབ་ལྷ་བ་  
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རི་རབ་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་སྤྱུང་ཅུ་ཙུ་གསུམ་དང་།  
 དེའི་སྤྲོད་གི་ནམ་མཁར་འཐབ་བྲལ། དེའི་སྤྲོད་གི་ནམ་མཁར་དགའ་  
 ལྷན་གྱི་ལྷ་གནས་ཡོད་ཅིང་། དགའ་ལྷན་གྱི་ལྷ་བྱིངས་ཀྱི་གནས་ནས་  
 རྒྱུང་ལས་དགོན་པ་ལྟར་འཕགས་པའི་ཆར། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་  
 ཀྱི་པོ་བྲང་རྒྱལ་མཆོན་མཐོན་པོ་དང་། དེའི་མདུན་དུ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་  
 ཆོས་གསུང་སའི་ཀྱན་དགའ་ར་བ་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་  
 ཡོད་པར་གསུངས་པས། རང་ཁ་རི་རབ་ལ་སྤྱོད་པར་མོས་པའི་  
 སྤྲོད་གི་ནམ་མཁར་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞིང་ཁམས་ས་གཞི་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་  
 ཆོགས་ལས་གྲུབ་པ་མནན་ན་ནེས་དང་བཏེག་ན་སྤར་བྱེད་པའི་མཉེན་  
 པ་ལ། མཆོད་དང་རྗེ་བྱ་དང་། འབབ་ཆུ་དང་། བསམས་པ་ཅན་གྱིས་  
 དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་རང་གི་མདུན་དུ་འབྱུང་བའི་དཔག་བསམ་



གྲི་ཤིང་དང་། གཞན་ཡང་ཤིང་དང་མེ་ཏྲག་གི་ཚལ་ལ་སོགས་པ་  
 ཡིད་ལ་བློ་བ་ཅན་གྱིས་ཀྱང་དགའ་བ་བསྐྱེད་ཀྱས་པའི་དབྱས་སུ་  
 ཁང་བཟང་རྒྱལ་མཚན་མཐོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ལས་གྲུབ་ཅིང་  
 ཉི་མའི་ལྷ་གྱིས་གཞོན་ཀྱས་པ་ལྟ་བུའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ། རིན་པོ་ཆེའི་  
 བ་བ་དང་། བ་ཕྱེད་དང་། བེལ་བུ་དང་། ར་ཡབ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་  
 དུ་མ་འབྱུང་འབྱུལ་དུ་གཡོ་བ། དེའི་མདུན་དུ་ཡིད་དགའ་ཚུལ་འཛིན་  
 གྲི་ཀྱན་དགའ་ར་བ་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་བེ་རྒྱར་ཡའི་མིག་མང་རིས་  
 སུ་བྱིས་པ། བྱི་ཞིམ་རོ་མངར་གྱི་འབྲས་བུ་དང་ལྷན་པའི་ཤིང་དང་།  
 ཁ་དོག་བྱུང་བར་འཕགས་པའི་མེ་ཏྲག་ལ་སོགས་པ་བལྟ་བས་མི་  
 རོམས་པའི་དབྱས་སུ་སེང་གོ་བརྒྱུད་གྱིས་བཏྲེག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་  
 ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྟེང་དུ་རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་སྐུ་མདོག་  
 གསེར་བཙོ་མ་ལྟ་བུ། ཉི་མ་འབྱུང་དང་འབྲུག་པའི་འོད་ཟེར་ཅན། རིན་  
 པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་ལྟ་རྩེས་གྱི་དར་གྱི་ན་བཟང་གསོལ་བ་ཞབས་གཉིས་  
 བཟང་པོའི་འདུག་སྟངས་གྱིས་ཞལ་རང་ལ་སྤྱོད་གསལ་བར་བཞུགས་པའི་  
 མཐའ་སྒྲོར་དུ། རྩོ་བོ་ཨ་ཏི་ཕུ་དང་། རྩེ་ཡབ་སྲས་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་གསལ་  
 བཙུན་པ་འདུས་པའི་དགའ་བའི་འཁོར་ཚོགས་གྲངས་མེད་པས་བསྐྱོར་  
 བ་གསལ་བཏབ་ནས་རང་ཡང་གནས་དེར་སྟེབས་ནས་ཞིང་གི་ཡོན་  
 ཏན་ཐམས་ཅད་མིག་གིས་མཐོང་བ་སྟུམ་བུའི་པ་དང་། རྩེ་བཙུན་གྱི་

གསུང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ན་བས་ལྷང་ལྷང་བར་ཐོས་པའི་མོས་པ་བྱུགས་  
 དག་པོ་ཡུན་མི་ཐུང་ཙམ་བྱ་སྟེ་དག་པའི་ཞིང་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཕྱི་  
 མར་གནས་དེར་སྐྱེ་བའི་བག་ཆགས་འཛོག་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་  
 ཡིན་ཏུ་ཆེ། དེ་ནས་རྗེ་བཙུན་གྱི་སྤྱུགས་ཀ་གསེར་གྱི་གཏན་པ་ཕྱིས་  
 པ་ལྟ་བུ་ལ་དཔལ་བེའུའི་བླ་མིག་ཁྱ་སེང་བའི་དབྱུས་སུ་སྤྱོན་དཀར་  
 པོ་ལྗོངས་པའི་སྟེང་ན་རྗེ་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་མདོག་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་  
 ཆགས་པ་བྱུག་གཉིས་སྤྱུགས་ཀར་ཆོས་འཁོར་གྱི་བྱུག་རྒྱ་མཛད་པ་  
 ལས་གཡས་གཡོན་དུ་གྱེས་པའི་ཡུལ་ལའི་འདབ་མ་སྤྱན་གྱི་ཐད་སོར་  
 གནས་པའི་གཡས་སྟེང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རལ་གྱི་དང་། གཡོན་སྟེང་ཤེས་  
 ཕྱན་གྱི་སྟེགས་བམ་བསྐྱམས་པ། དབྱུ་ལ་གསེར་མདོག་གི་བཏ་ལྷ་  
 དང་སྤྱོད་ལ་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་གསོལ་བ་ཞབས་རྩི་རྗེའི་སྤྱིལ་ཀྱང་  
 གིས་བཞུགས་པའི་གཡས་སྟེགས་རྒྱལ་ཆབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་  
 དབྱུ་ཅུང་ཟད་འདུད་པའི་རྣམ་པ་དང་། གཡོན་སྟེགས་མཁས་གྲུབ་  
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྤྱོད་ཅུང་ཟད་འགྱིང་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀའང་སྤྱོད་  
 མདོག་དང་ན་བཟའ་སོགས་གཙོ་བོ་དང་འབྲུ་བ་ལ་བྱུག་གཡས་ཆོས་  
 འཆད་དང་། གཡོན་མཉམ་གཞག་གི་སྟེང་ན་སྟེགས་བམ་བསྐྱམས་  
 པ་ཞབས་རྩི་རྗེའི་སྤྱིལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པ་གསུམ་གསལ་ལེགས་  
 པར་བཏབ་ཅིང་། གཞན་ཡང་བྱམས་མགོན་གྱི་སྤྱུགས་ཀ་ནས་འོད་

ཐེར་གྱི་སྒྲེ་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྒྲུལ་བ་ཐུ་མེད་དུ་འཕྲོ་བ་དང་། སྤྱད་  
 བར་མཛད་བར་བསམ། དེ་ནས་རྗེ་ལྷ་མ་ལ་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་གྱི་ཡོན་  
 ཏན་པོ་པའི་དད་གྲུས་ཆེན་པོའི་སློ་ནས་བདག་གི་མགོན་སྐྱབས་  
 དང་དབྱང་གཉེན་གྱི་སྦྱད་དུ་འདིར་གཤེགས་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱམ་པའི་  
 གདུང་བྱགས་པོ་ལ། དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱའི་མགོན་གྱི་ཐུགས་ཀ་  
 ནས། རབ་དཀར་ཞོ་གསར་སྦྱངས་འདྲའི་ཚུ་འཛིན་ཅེར། ཆོས་གྱི་  
 རྒྱལ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་སློ་བཟང་གྲགས། སྤྱས་དང་བཅས་བ་གནས་  
 འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། ཞེས་སྦྱོན་དངས་པས་བྱམས་མགོན་གྱི་  
 ཐུགས་ཀ་ནས་སྦྱིན་དཀར་པོ་དང་དཀར་བརྒྱང་བ་འདྲ་བའི་སྒྲེར་རྗེ་  
 ཡབ་སྤྱས་གསུམ་བཞུགས་བ་རང་གི་མདུན་ཐད་ཡེར་གྱིས་བྱོན་པའི་  
 མཐའ་སློར་དུ་ལྷ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་  
 འགྲོ་ཆོས་སྦྱོང་སྦྱང་མའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྐྱོར་བ་ཁྲིམ་  
 ཆོགས་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན་རྗེ་ཡབ་སྤྱས་གསུམ་པོ་སྐྱབས་གནས་ཀུན་  
 འདུས་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་པས་ཀྱང་ཆོག་སྟེ་ཕྱི་མ་ཀུན་འདུས་ནོར་  
 བུ་ཐུགས་སོ། དེ་ཡང་གསང་བདག་ལས་གྱི་རྡོ་རྗེར། ཡི་དམ་ལྷས།  
 བྱམས་བ་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་བདུས་ཞུས། ཞེས་ལུང་བསྟན་བ་ལྟར་རྗེ་  
 ཙོང་ཁ་བར་བསྐྱབ་བདུས་གསན་པའི་ཆེ། བྱམ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་  
 རྗེའི་དབུ་སྟེང་དུ་བྱམས་པ། སྦྱ་དབྱང་གཡས་བར་འཇམ་དབྱངས།

གཡོན་པར་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་བཞུགས་པར་གཟིགས་པ་དང་།  
 རྗེ་སྐུ་བྱང་དུ་མེས་པར་ཉེ་སྐབས། མགོན་པོ་བྱམས་པ་འབྲོན་གྱིན་  
 ཡོད་ཟེར་བའི་ལུང་བསྟན་བྱུང་བ་སོགས་རྗེ་སྐུ་མ་བྱམས་པ་དང་ངོ་  
 བོ་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། ཐ་མལ་པའི་ངོར་སྐུ་ཆེ་དེའི་རྗེས་མ་དགའ་  
 ལྷན་དུ་ཀླུ་ལ་སྤྲས་འཇམ་དབལ་སྟོང་པོ་ཞེས་པར་འབྱུངས་པའི་ལུང་  
 བསྟན་བཞིན་སྐུ་ལ་པ་ཞིག་ཞིང་དེར་བྱམས་མགོན་གྱི་སྤྲས་གྱི་སྤྱོད་  
 བཞུགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་སོགས་ལ་དགོངས་ནས་འདིར་རྗེ་བཙུན་  
 གྱི་སྤྲས་ཀ་ནས་སྤྱན་འབྱེན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསོད་ནམས་གྱི་ཞིང་སྤྱན་བྱངས་པ་ལ་  
 ཡན་ལག་བདུན་གྱིས་ཆོགས་གསོག་པའི་ཐོག་མར་ཐུང་ན་ལས་མི་  
 འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། མདུན་གྱི་ཐད་བྱང་དུ་མེང་གའི་ཁྱི་  
 ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། གཡས་གཡོན་དུ་དེ་ལས་དམའ་བའི་མེང་  
 གའི་ཁྱིར་བརྒྱ་དང་ལྷ་བའི་གདན་ལ་རྗེ་ཡབ་སྤྲས་གསུམ་བཞུགས་  
 པར་མོས་ནས། བདག་དང་བདག་འབྱེད་མེས་ཅན་སྐྱང་དོར་གྱི་  
 གནས་ལ་མིག་ལོང་བ་ལྟ་བུ་རྣམས་གྱི་ལོང་ཁྱིད་དང་། ཉོན་མོངས་  
 པའི་ནད་ཤུགས་བྲག་པོས་གཙུག་པ་རྣམས་གསོ་བྱེད་གྱི་སྤྱན་པ་དང་  
 སྤྲག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་གློང་དུ་བྱིང་བ་རྣམས་འབྲིན་བྱེད་གྱི་  
 མཉན་པ་ལྟ་བུར་མགོན་མེད་སྐབས་མེད་དུ་ལུས་པ་བདག་ཅག་གི་

སྐྱབས་གནས་ཁྱེད་ལས་གཞན་སྤྱུ་ལ་རེ་བས་བདག་ཅག་གི་མགོན་  
 དང་། མདོ་སྤྱལས་ཀྱི་བསྟན་པའི་གནད་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམས་བཤད་  
 སྐྱབ་ཀྱིས་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་སྤྲད་དུ་བསྐྱལ་བརྒྱུར་མི་གཡོ་བར་  
 བཞུགས་སྤྱ་གསོལ་ལོ་སྟུང་ནས། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སེང་ཁྱི་བད་  
 རྒྱའི་སྟེང་། རྗེ་བཙུན་སྤྱ་མ་དགེས་པའི་འཛུམ་དཀར་ཅན། བདག་སྒོ་  
 དད་པའི་བསོད་ནམས་ཞིང་མཆོག་ཏུ། བསྟན་པ་རྒྱས་ཕྱིར་བསྐྱལ་  
 བརྒྱུར་བཞུགས་སྤྱ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་གདབ། འདིར་ཐོག་མར་  
 རྒྱ་དན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བའི་ཡན་ལག་འབྱུང་བ་ནི། ཆོགས་  
 གསོག་པའི་ཞིང་འགྲན་རྒྱ་མེད་པ་ནི་རྒྱ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཆོགས་  
 གསོག་པ་ལ་ཆོགས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བརྟན་པར་བཞུགས་པ་ཞིག་དགོས་  
 བས་ཐོག་མར་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་གསོལ་བ་གདབ་པ་ཡིན་གསུངས།

ཕྱག་འཆའ་བའི་ཡན་ལག་ནི། རང་གི་ལུས་ཞིང་གི་རྩལ་གངས་  
 དང་མཉམ་པར་སྤྱལ་བ་རྣམས་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་  
 ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་འཆའ་བ་དང་ངག་གིས་བསྟོད་དབྱངས་བརྗོད་པ་དང་  
 ཡིད་ཀྱིས་དད་གུས་ཆེན་པོས་གསོལ་བ་གདབ་པར་མོས་ནས། ཤེས་  
 བྱ་ཐམས་ཅད་རེས་འཛོག་མ་ཡིན་པར་སྤྲད་ཅིག་གཅིག་གིས་དུས་  
 ཅིག་ཅར་དུ་མདོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་སྤྱལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་  
 མཁྱེན་པ་དང་བརྗོད་པ་གཅིག་ལ་ཡང་སྤྱལ་ལྟན་གྱི་འགྲོ་བ་རང་རང་

གི་སྐད་དང་དབང་པོར་འཆམས་པའི་ཆོས་སུ་གོ་ནས་གནས་སྐབས་  
དང་མཐར་ཐུག་གི་དགོ་ལེགས་སྟེར་བར་མཛད་པའི་གསུང་དང་།  
འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་དང་། ཉན་རང་དང་སོ་སྟེ་པལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་  
བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྲུར་གྱིས་བ་སྟུ་གཅིག་འབྲུབ་བ་སོགས། བསོད་  
ནམས་མཐའ་ཡས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བསྐྱུན་པའི་མཆོན་དཔེ་གསལ་  
རྫོགས་ཀྱི་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འཛུལ་བར་བྱས་ལ། ཤེས་བྱའི་ཁྱོན་  
ཀྱན་འཇལ་བའི་སྒོ་གྲོས་བྱགས།། སྐལ་བཟང་ན་བའི་རྒྱན་གྲུར་ལེགས་  
བཞད་གསུང་།། བྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་ལྷམ་མེར་མཛེས་པའི་སྐྱ།།  
མཛོད་ཐོས་འཛུལ་པས་དོན་ལྷན་ལ་ཕྱག་འཆལ།། ཞེས་བཛྲོད།

མཆོད་པའི་ཡན་ལག་ནི། མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བས་མིག་དང་  
ཡིད་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་ཀྱས་པའི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་ལག་ན་མཆོད་  
ཡོན། ཞབས་བསིལ། ཞལ་བསིལ། བསང་གཏོར། སིལ་མ་དང་སྒྲོང་  
པོའི་མེ་ཏོག་དྲི་ཞིམ་ཞིང་ཁ་དོག་རྣམ་པར་བཟ་བ། བདུག་སྟོས་ཀྱི་  
དུད་སྟིན། ཐུན་སེལ་གྱི་སྒྲུང་བ། བྲག་པའི་དྲི་ཆབ། རོ་བརྒྱ་ལྷན་པའི་  
བཟའ་བཏུང་གི་བྲེ་བྲག །འབྲུད་དཀྲོལ་བཏུང་རྒྱུད་ཀྱི་རོལ་མོའི་བྲེ་  
བྲག་ཐོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་དང་། གཞན་ཡང་། གཞུགས་  
མཛེས་པ། སྒྲ་སྟན་པ། དྲི་ཞིམ་པ། རོ་འདའ་བ། དེག་བྲེ་འཇམ་པའི་  
འདོད་ཡོན་སྣ་ལྔ་དང་། རྒྱལ་སྤིད་རིན་ཆེན་བདུན། བཟ་ཤིས་པའི་

ཏྲགས་རྩས་ལ་སོགས་པ་དང་། བདག་པོས་མ་བཟུང་བའི་ཚུ་མཚོ།  
 ཏྲགས་ཚལ་མེ་ཏྲོག །སྒྲིག་གི་རི་བོ་སོགས་མདོར་ན་མཉེས་བྱེད་གི་  
 མཚོད་པའི་བྱེ་བྲག་གང་ཡང་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དང་། རྒྱལ་བ་སྤྲས་  
 བཅས་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་གི་རོལ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་བཟང་མཚོད་  
 སྒྲིག་གི་ཚོགས་ཀྱང་སྒྲོས་སྒྲུངས་ཏེ་སྤུལ་བར་བསམས་ལ། ཡིད་འོང་  
 མཚོད་ཡོན་སྒྲ་ཚོགས་མེ་ཏྲོག་དང་། རི་ཞིམ་བདུག་སྒྲོས་སྒྲུང་གསལ་  
 རི་ཆབ་དང་། དངོས་བཤམས་ཡིད་སྤྲུལ་མཚོད་སྒྲིག་རྒྱ་མཚོ་འདི།  
 བསོད་ནམས་ཞིང་མཚོག་བྱེད་ལ་མཚོད་པར་འབྱུལ། ཞེས་བརྗོད་  
 པས་མཚོད་པ་རྣམས་བདག་གིར་བཞེས་ཏེ་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་  
 བྱུང་པར་ཅན་འབྱུངས་ཏེ་མཉེས་ཤིང་ཆོམ་པར་བསམ།

བཤགས་པའི་ཡན་ལག་ནི། རང་གིས་ཐོག་མེད་ནས་འཁོར་བ་  
 འདིར་འབྱུངས་པའི་ཆོ་རབས་སུ་བསགས་པའི་སྤྲིག་ལྟང་མཐའ་ཡས་  
 པ་ཞིག་འབྲས་བུ་བྱུང་མ་ཟེན་པར་ཡོད་པ་རྣམས་དང་། བྱུང་པར་ཆོ་  
 འདིར་སྒྲོམ་གསུམ་དང་འགལ་བའི་བཅས་རང་གི་ཉེས་ལྟང་རི་སྒྲིད་  
 བསགས་པ་བྲན་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱུར་བ་རྣམས་ལ་བསྡོམས་བྲང་བྲས་ནས།  
 འདི་དག་དང་གཞན་ཡང་བྲན་པས་མ་ཟེན་པའང་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་  
 ཡོད་པས་འདི་རྣམས་གི་འབྲས་བུ་ལ་བདག་བྱི་མར་དཔྱུལ་བར་སྦྱེ་  
 པ་སོགས་སྤྲུག་བསྐྱུལ་ཚད་མེད་པ་སྤྱིང་དགོས་པར་མ་ཟད། ཆོ་འདི་

ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་  
 ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་འདུག་པས་ཅི་རང་དག་འདི་ལྟ་བུའི་སྒྲིག་པ་བསགས་  
 བ་ལ་ཨང་སྟམ་བའི་འགྱོད་སེམས་དུག་ཁོང་དུ་སོང་བ་ལ་འགྱོད་བ་  
 ལྟར་ཤུགས་དག་པོ་དང་། ད་ཕྱིན་ཆད་འདི་འདྲའི་སྒྲིག་པ་མི་བགྱིད་  
 སྟམ་བའི་སྒྲིག་སེམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས། སྐབས་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྒར་  
 སྒྲིག་པ་རྣམས་མི་འཆབ་པར། གདུང་བའི་འོ་དོད་ཀྱིས་བཤགས་པར་  
 མོས་ཏེ། བདག་གིས་ཐོག་མེད་དུས་ནས་བསགས་བ་ཡི། ལུས་  
 དག་ཡིད་ཀྱི་སྒྲིག་པ་ཅི་བགྱིས་དང་། ཁྱད་པར་སྒྲིག་པ་གསུམ་ཀྱི་  
 མི་མཐུན་སྒྲོགས། སྤྱིང་ནས་འགྱོད་བ་དག་པོས་སོ་སོར་བཤགས།  
 ཞེས་བརྗོད་པས། བཤགས་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་  
 བ་རང་གི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ལ་པོག་པས་སྒྲིག་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་  
 ལུན་ཁྱད་དུ་ཉི་ཟེར་ཞུགས་པ་བཞིན་སངས་ཀྱིས་སྤྱངས་པའི་མོས་བ་  
 བྱ་ལ། གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིག་སྐྱབ་སྤྱོད་བའི་དམིགས་  
 བ་བྱས་ནའང་ལེགས་པས་ཞིབ་པར་མན་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱ།  
 བཤགས་ཡུལ་གསལ་བཏབ་བ་ལ་མོས་གྲུས་ཀྱིས་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་  
 དང་། རང་འདྲའི་འགྲོ་བ་སྒྲིག་པའི་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཀྱི་རང་  
 ཚུལ་བསམས་ནས་སྤྱིང་རྗེ་ཤུགས་ཅན་བསྐྱེད་དེ་ཉམ་ཐག་འདི་རྣམས་  
 ཀྱི་ཕྱིར་དུ་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཞིག་ཐོབ་ན་སྟམ་བའི་



བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་རེ་བ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ནི་ཉེན་གྱི་སྟོབས། སྔོན་  
 ཆད་སྤྲིག་པ་བྱས་པ་ལ་འགྱོད་པ་རྣམ་པར་སུན་འབྲིན་པའི་སྟོབས།  
 སྔོན་ཆད་མི་བྱེད་པར་སྔོན་པ་ཉེས་པ་ལས་སྦྲར་སྟོག་པའི་སྟོབས།  
 ལྷ་མ་ཆོགས་ཞིང་དུ་གསལ་བ་ལ་ཕྱག་འཆའ་མཆོད་འབུལ་སོགས་  
 བགྱིས་པ་དང་། བཤགས་པའི་འཁོར་གསུམ་ལ་མི་དམིགས་པས་  
 རྒྱས་འདེབས་པ་གཉིད་སོ་ཀྱན་སྦྱོད་ཀྱི་སྟོབས་ཡིན་པས་དེ་བཞི་ཆད་  
 བའི་སྒོ་ནས་སྤྲིག་པ་བཤགས་པས་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བའང་སྤྱད་བར་  
 རུས་པའི་ཐབས་ལྷན་མེད་པའོ།

རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡན་ལག་ནི། རྗེ་ལྷ་མའི་སྐྱེ་ཆེ་གཞན་དང་  
 འདྲིང་པལ་པའི་སྒོས་དཔག་པར་མི་རུས་པའི་གསང་བ་གསུམ་གྱི་  
 མཛད་པ་རྣམས་ལྟ་ཅི། ཚུར་མཐོང་གི་སྒོ་རང་ག་བས་གཞལ་བར་  
 རུས་པའི་སྐྱེ་ཆེ་འདྲིའི་མཛད་པ་སྐྱེ་ན་སྤྱོད་མོ་ནས་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་  
 གཞུང་སྟོགས་རེ་བ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུད་སྤེ་བཞི་དང་པར་བྱིན་  
 ཐེག་པའི་སྤེ་སྟོད་གསུམ་ལ་འབྲེལ་བྱེད་ཆད་མར་གྱུར་པའི་མཁས་  
 གྲུབ་རྣམས་དང་གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་བཞེད་སྟོལ་སྤྱ་ཞིང་སྤྱ་བ་ལའང་སྤྱ་  
 ཐག་ཆོད་པར་སྤྱདས་པས་མཁས་པ་གངས་ཅན་གྱི་སྟོན་ཆེན་སུས་  
 གྲང་འགྲན་ཆེ་མེད་པར་གྱུར་པ་དང་། གང་ཐོས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་  
 ཐོས་ལོ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་

ཤར་ནས། རོས་དོན་མཐའ་དག་ལ་འདོར་རྒྱ་སྤྱ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་  
སྒྲིན་གྲོལ་གྱི་ཐབས་ཐབ་མོར་གཞིགས་ནས་བསམ་བ་དང་བསྒྲུམ་  
བས་ཚུལ་བཞིན་སྤྱབ་བ་ལ་བཙོན་བ་དང་། དེ་ཡང་ཆོས་བརྒྱད་གྱི་  
བསྐྱད་བ་སྤྱ་མོ་ཅམ་ཡང་མ་ཞུགས་པར། བསྐྱན་བ་དང་གཞན་གྱི་  
དོན་ཁོ་ནར་སྤྲུགས་ཉམས་སྤྱ་བཞེས་བས་མཆོག་དང་སྤྱན་མོང་གི་  
དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་སྤྱབ་བ་མཆོག་གི་སར་  
གཤེགས། སྤྱལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་སྤྱ་མེད་གྱི་རིམ་བ་གཉིས་ལ་  
སོགས་བ་རྒྱད་ལྗེ་བཞིའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་བ་དང་ཐབ་མོ་དབྱ་མའི་  
ལྷ་བ་ལ་སོགས་བ་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་སྤྱན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་གནད་  
ཐམས་ཅད་གསལ་ལ་རྫོགས་བ་གངས་ཅན་འདིར་སྤྱོན་སྤྱོན་གྱི་  
མཁས་གྲུབ་སྤྱས་ཀྱང་སྤྱོན་པར་མ་རུས་པའི་ལེགས་བཤད་གྱིས་  
ལྷག་པར་བསྐྱན་ནས་ད་ལྱའི་བར་དུ་འང་མཐའ་དབྱས་ཀྱན་ཏུ་བསྐྱན་  
བ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སྤྱོགས་མཐོང་ཅམ་གྱིས་རོས་བསམ་བསྒྲུམ་  
བ་བྱེད་བ་འདི་ཐམས་ཅད་རྗེ་འདི་ཉིད་གྱི་བཀའ་བློན་ཡིན་བ་གཟུར་  
གནས་གྱིས་བལྟས་ན་ཤེས་བས་དེ་འདྲའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་དྲན་པར་  
བྱས་ལ་སེམས་དགའ་བས་ཡི་རང་བ་དང་། བདག་གིས་ཀྱང་འདི་ལྷ་  
བུའི་རྣམ་ཐར་སྤྱོད་རུས་པར་ཤོག་ཅིག་སྤྱམ་ནས། སྤྱིགས་མའི་དུས་  
འདིར་མང་རོས་སྤྱབ་ལ་བཙོན། ཆོས་བརྒྱད་སྤངས་པའི་དལ་འཕྱོར་

དོན་ཡོད་བྱེད།། མགོན་པོ་ཁྱོད་གྱི་རྒྱབ་ས་ཆེན་མཛད་པ་ལ།། བདག་  
ཅག་བསམ་པ་ཐག་པས་ཡི་རང་ངོ་།། ཞེས་བརྗོད།

ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་བའི་ཡན་ལག་ནི། རྗེ་ཡབ་སྲས་  
རྣམས་གྱི་ཐུགས་སྤྱིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་པའི་བདེ་  
སྟོང་གི་འོད་གསལ་ལས་ནམ་ཡང་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲིག་གྱི་  
སྒྲོན་ལམ་དང་ཐུགས་རྗེའི་ཤུགས་གྱིས་གང་འདུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་  
སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་གྱི་སྒྲིབ་བ་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འཆར་བས་ན།  
དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་སྤྱིན་འཁྲིགས་པ་ལས་ཆར་  
གྱི་རྒྱན་ས་གཞིར་འབད་མེད་དུ་འབབ་པ་བཞིན་ཆོས་སྐྱུའི་མཁའ་  
དབྱིངས་སུ་མཁྱེན་དང་བཅེ་བའི་སྤྱིན་འཁྲིགས་པ་ལས་ཟབ་པ་དང་  
རྒྱ་ཆེ་བའི་དམ་ཆོས་གྱི་ཆར་བདག་ཅག་གདུལ་བྱ་རྣམས་གྱི་སྒྲོ་བློས་  
གྱི་ས་གཞིར་ཆད་མེད་དུ་དབབ་ཏུ་གསོལ་སྦྲུལ་བས། རྗེ་བཙུན་ཆུ་མ་  
དམ་པ་ཁྱེད་རྣམས་གྱིས།། ཆོས་སྐྱུའི་མཁའ་ལ་མཁྱེན་བཅེའི་སྤྱིན་  
འཁྲིགས་ནས།། རྗེ་ལྷར་འཆམས་པའི་གདུལ་བྱའི་འཛིན་མ་ལ།། ཟབ་  
རྒྱས་ཆོས་གྱི་ཆར་བ་དབབ་ཏུ་གསོལ།། ཞེས་བརྗོད་ལ། འདི་དང་ལྷ་  
ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གཉིས་ལ་གང་གསོལ་བ་ལྷར་ཞལ་  
གྱིས་བཞེས་པའི་མོས་འདུན་བྱ།

བསྐྱོ་བའི་ཡན་ལག་ནི། བདག་གིས་ལམ་ཟབ་མོ་སྒྲོ་མའི་རྣལ་

འགྱོར་བསྐྱེད་པ་འདིས་མཆོན་དུས་གསུམ་བསགས་དང་གསོག་  
བཞིན་གསག་འགྱུར་གྱི་དགོ་ཆོགས་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་  
བསྟན་པ་རྒྱས་པ་དང་། མཁའ་ཁྲབ་གྱི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་གང་ཕན་  
པའི་ཐབས་དང་། ཁྱད་པར་རྗེ་སྒྲ་མའི་མདོ་ལྷགས་ལུང་རྟོགས་གྱི་  
བསྟན་པ་བྱི་མེད་འདི་ཉིད་ཕྱོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་  
མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་བྱི་མས་མ་གོས་པར་ཉི་མ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་བྱེད་  
ཅུས་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག་སྟུང་དུ་བསམས་ནས། བདག་གིས་ཇི་སྟེད་  
བསགས་པའི་དགོ་བ་འདིས། བསྟན་དང་འགྲོ་བ་ཀྱན་ལ་གང་ཕན་  
དང་། ཁྱད་པར་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པའི། བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་  
རིང་དུ་གསལ་བྱེད་ཤོག ། ཅེས་བརྗོད་ལ་འདི་ནི་དགོ་བ་རྩེད་དུ་ཡང་རྒྱ་  
ཆེར་འཕེལ་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་བར་དུ་མི་འཇོག་པའི་ཐབས་སྒྲ་ན་མེད་  
པ་ཡིན་པར་མ་ཐད་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་སྟོན་ལམ་འདི་ཉིད་  
རྒྱལ་སྐུས་གྱི་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་ཇི་སྟེད་ཐམས་ཅད་དམ་ཆོས་འཛིན་  
པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པར་གསུངས་པས་བསྟོན་བསྟོན་ལམ་  
ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་སྟོན་ལྟ་བུ་མཆོག་གོང་ན་མེད་པའོ།

གསུམ་པ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་དངོས་གྲུབ་ཞུ་བ་ནི། དམིགས་  
བཅེ་མ་ཅི་འབྲུབ་གྱི་སྟོན་སྐུ་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་  
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ནས་དམིགས་པ་མེད་

བའི་བཅེ་བ་ཆེན་པོའི་གཏེར་ཆེན་པོ་མངའ་བ་ལ་འཕགས་པ་སྦྱན་  
 རས་གཟིགས་འགྲན་རྒྱ་དང་བུལ་བ་དང་། རི་ལྷ་རི་སྟོང་གི་ཤེས་བྱའི་  
 གནས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱི་མ་མེད་པའི་མཁུན་རབ། བྱང་སེམས་ཐམས་  
 ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་འགྲན་རྒྱ་དང་བུལ་བ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཡིན་པ་  
 དང་མཚུངས་པར། བོད་འདིར་ཕྱིན་བྱོན་གྱི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་  
 ནང་ན་མདོ་སྤྲུགས་གང་གི་སྐབས་སུའང་གཟུ་བོའི་སྒྲོས་ཞིབ་པར་  
 བརྟགས་ན་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཁུན་པ་དང་མཉམ་པ་སུ་ཡང་མེད་པར་  
 ལེགས་བཤད་རྣམས་ལས་དཔགས་ཏེ་ཤེས་རུས་པ་བཞིན་གངས་  
 ཅན་གྱི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་འགྲན་རྒྱ་མེད་པས་གཙུག་གི་  
 རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་ཤར་ཕྱོགས་ཙོང་ཁའི་ཡུལ་དུ་སྦྱུ་འཁྱུངས་པ་སྒོ་བཟང་  
 གགས་པའི་དཔལ་གྱི་སྒྱུའི་ཆ་དམའ་ཤོས་ཞབས་ཀྱི་བརྒྱུ་ལ་བདག་  
 གི་སྦྱི་བོས་བརྟུང་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་ཀྱང་ཁྱེད་རང་ལྟ་  
 བུར་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ཕུལ་དུ་བྱིན་པ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་  
 དུ་གསོལ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་ནི་བྱི་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་  
 གསོལ་བ་གདབ་པ་རྗེ་སྒྲ་མའི་བྱི་སྦྱུབ་ཡིན་ལ། གསོལ་བ་ནི་ལྷ་བ་  
 དང་འདེབས་པ་ནི་འབྲུལ་བའི་དོན་ཏེ་ལྷ་བ་འབྲུལ་ཞེས་པའོ། ། ཡང་  
 དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་འགྲོ་ལ་རྟག་དུ་གཟིགས་པའི་  
 ཡོན་ཏན་མངའ་བ་ལ་སྦྱན་རས་གཟིགས་དང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་

བྱེ་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁྱེན་པ་ནི་མ་མེད་པ་མངའ་བའི་དབང་  
 སོར་གྱུར་པ་ལ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་འབྲུང་སྟེ། མདོར་  
 བ་སྟེང་རྗེ་དང་མཁྱེན་རབ། སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་  
 ཐུགས་རྒྱུད་ལ་རྗེ་ལྷ་མངའ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་པའི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ལ་  
 གསོལ་བ་འདེབས་སོ།། བདག་གྲུབ་སྤྱུང་བ་ལྟར་སྦྲངས་ནས་ཉོགས་  
 པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་  
 གསོལ་སྙམ་པ་ནི་ནང་ཡོན་ཏན་དེ་ལྷན་གྱི་སྟོན་གསོལ་བ་འདེབས་  
 པ་རྗེ་སྒྲ་མཉམ་ནང་སྤྱུང་སོ།། ཡང་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཅེ་བ་གཅིག་  
 ཏུ་བསྐྱས་པའི་དོ་ཤོ་ལྷ་མཁུ་ཤར་བ་ནི་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་  
 ཡིན་ལ། རྗེ་འདི་ཡང་དེ་དང་དོ་ཤོ་གཅིག་ཡིན་པས་རྒྱལ་བ་ཐམས་  
 ཅད་ཀྱི་སྟེང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་  
 རབ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་དོ་ཤོ་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཡིན་ལ།  
 རྗེ་འདི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཉིད་མཉམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་  
 པས་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་དོ་ཤོ་ཡིན་པ་དང་། སངས་  
 རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐུ་རུས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་དོ་ཤོ་ལྷ་མཁུ་  
 བ་ནི་དཔལ་གསང་བའི་བདག་པོ་ཡིན་ལ། རྗེ་འདི་ཡང་དེ་དང་དོ་ཤོ་  
 གཅིག་ཡིན་པས། རྒྱལ་བ་ཀྱི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་འང་  
 གྲུབ་ལ། དེ་ལྷ་རིགས་གསུམ་གྱི་དོ་ཤོ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སྟོབས་ཐབས་གསུམ་

བའི་སྐྱའི་ཆ་དམའ་ཤོས་ཞབས་ཀྱི་པརྫོར་བདག་གི་མགོ་བོས་བརྟུང་  
 དེ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ།། བདག་ཀྱང་ཁྱེད་རང་ལྟ་བུར་སྟག་པའི་  
 ལྟ་རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་མཁྱེན་བཅེ་རྒྱས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་  
 ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་སྟུམ་པས། དམིགས་  
 མེད་བཅེ་བའི་གཏེར་ཆེན་སྦྱར་རས་གཟིགས།། ཇི་མེད་མཁྱེན་པའི་  
 དབང་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས།། བདུད་དབྱང་མ་ལུས་འཛོམས་  
 མཛད་གསང་བའི་བདག །གངས་ཅན་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱུ་ཙོང་  
 ཁ་པ།། གློ་བཟང་གཤགས་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ཞེས་  
 བརྗོད་པ་ནི་གསང་བ་སྟག་པའི་ལྟ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཏུ་གསོལ་  
 བ་འདེབས་བ་སྟེ་རྗེ་སྐྱེ་མའི་གསང་སྦྱབ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། བདག་  
 ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་མགོན་པོ་འཇམ་དབྱངས་ཡིན་པར་སྤར་བྱངས་པའི་  
 འཇམ་དཔལ་ཙོང་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་བསྟན་སོགས་ལས་གསལ་བར་འགྲུབ་  
 ཅིང་། དེ་ལྟར་ན། བཀའ་གདམས་སྟེགས་བཅ་ལས། འཕགས་པ་  
 རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་ངོ་བོ་གཅིག་པར་གསུངས་པས། རྗེ་འདི་  
 རིགས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཐོལ་ཡིན་པའང་འགྲུབ་པར་མ་ཟད་  
 གསང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པར་བྱུང་ཙམ་གསལ་བས་མཆོན་ཆད་མའི་  
 ལུང་རིགས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་སྦྱར་རས་གཟིགས་དང་གསང་བདག་  
 དང་ངོ་བོ་གཅིག་པར་སྦྱབ་ཏུ་ཡོད། དེ་ནི་རྗེ་སྐྱེ་མ་རིགས་གསུམ་གྱི་

བདག་ཉིད་དུ་མོས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་བ་ཡིན་ལ། ཡང་རྗེ་འཇམ་  
དབྱངས་དང་། རྒྱལ་ཚབ་སྤྱན་རས་གཟིགས། བཤམ་གྲུབ་གསང་  
བདག་གི་ངོ་བོར་མོས་ནས་དམིགས་བཅེ་མས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་  
འཁྲིད་ཚུལ་ཀྱང་ཡོད་པར་གསུངས། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་  
གསུམ་གྱི་སྤྲ་མ་ནི། གཙུག་པོར་མཁས་པ་འམ་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་  
ནས་བསྟོད་པ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་གྲུབ་པའམ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་  
གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནམས་བྲན་བཞིན་པའི་སྒོ་ནས་ལེགས་  
པར་གསོལ་བ་བཏབ་ན་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་ལ་ཡང་གསོལ་བ་  
བཏབ་པར་འགྲུང་བ་དང་། དེ་ནམས་ཀྱི་གཟུངས་སྤྲུགས་ཟབ་མོ་བཞུགས་  
པ་དང་འདྲ་བའི་ཕན་ཡོན་སོགས་ཐོབ་པར་འགྲུང་བ་གདོན་མི་ཟེེ།

ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་གསོལ་བ་འདེབས་བཞིན་པར་དངོས་གྲུབ་ལྷ་  
བའི་དམིགས་པ་བྱ་ཚུལ་ནི། མ་དག་འཁྱུད་དང་མི་ཤེས་གསལ།  
སྤྱི་ཡིས་ཆེ་ཞིང་གསུང་གིས་གསལ། ས་བོན་སྤྱར་བ་ཕྱག་མཆན་  
ཟབ།། སྤྲེགས་བམ་རལ་གྱི་སྤྲེགས་རལ་གྱིས།། འཆད་དང་ཚོད་དང་  
ཚོམ་པའོ།། ཞེས་པའི་སྤྲོམ་ཆེག་ལྟར། མ་དག་པ་འཁྱུད་པའི་དམིགས་  
སྒོར་སྒོན་དུ་བཏང་ནས་དངོས་གཞི་ལ། སྤྱིའི་སྒོ་ནས་ཤེས་རབ་ཆེ་བ།  
གསུང་གི་སྒོ་ནས་གསལ་བ། སྤྲུགས་ས་བོན་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྱར་བ། ཕྱག་  
མཆན་གྱི་སྒོ་ནས་ཟབ་བ། སྤྲེགས་བམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་བ། རལ་



མྱེའི་སྒྲོ་ནས་ཅོད་པ། སྒྲེགས་རལ་གཉིས་ཀའི་སྒྲོ་ནས་ཅོམ་པའི་ཤེས་  
རབ་སྐྱབ་ཚུལ་བདུན་ལས།

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་  
མཉེས་ནས་སྤྱགས་ཀ་ནས་འོད་དཀར་པོའི་སྐུ་གུ་ཕུ་དུང་ལྟ་བུ་བརྒྱུང་  
བའི་སྒྲེ་མོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་རང་གི་སྐུ་པོའི་ཆངས་བྲག་ལ་ཟུག། དེའི་  
ནང་བརྒྱུད་དོ་མོ་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་བདུད་ཅི་དཀར་པོ་འོ་མའི་རྒྱན་ལྟ་  
བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བབས། སྐུ་པོ་ནས་ཞུགས་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་  
ཅད་གང་བས་ཆེ་རབས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་དང་  
མི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དུད་ཁུ་དང་སོལ་ཁུའི་རྣམ་པ། ནད་གདོན་  
ཐམས་ཅད་སྒྲོམ་དང་སྤྲིག་པ་སྤྲལ་ལྟོང་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར། ཕུ་  
ཚུ་ཆེན་པོས་རྩ་སྐྱར་ལ་སོགས་པ་དེད་པ་བཞིན་དུ་བ་སྐྱུའི་སྒྲོ་ཐམས་  
ཅད་ནས་སྤྱིར་དེད། ལུས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིས་ཁྲིག་མེར་གྱིས་  
གང་ཞིང་གསལ་སིང་རེ་བར་སོང་བར་བསམ། སྐྱར་ཡང་གསོལ་བ་  
བཏབ་པས། སྐུ་གུ་ནས་འོད་ཟེར་དམར་མེར་གྱི་རྒྱན་བབས་སྐུ་པོ་  
ནས་ཞུགས་པས་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་། ཁུད་པར་བདུད་ཅིའི་  
རྒྱལ་སྤྱ་རབ་ཐམས་ཅད་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྐུའི་རྣམ་པས་  
བར་མཆོམས་མེད་པར་གཏམས་པ། དེ་ཐམས་ཅད་ལས་འོད་ཟེར་  
འཕྲོས་པས་སྤྱོད་གས་བཙུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པའི་མཁྲིན་རབ་

ཐམས་ཅད་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲིའི་རྣམ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་  
པར་སྦྱོར་བྱངས། བ་སྒྲིའི་བྱ་གནས་ཞུགས། ལུས་ཀྱི་ནང་གི་འཇམ་  
དབྱངས་རྣམས་ལ་ཐེམ་པས་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ལྷ་སྒྲིའོད་ཟེར་  
དང་བཅས་པས་གསལ་སིང་སིང་བར་བྱས་ནས། མ་རིག་པའི་མིན་  
པ་དང་ཁྱད་པར་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་རྣམས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱེད་པ་  
ལ་སྒྲོངས་པ་ཐམས་ཅད་བསལ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོ་སྒྲོས་ཀྱི་  
སྒྲུང་བ་རྒྱས། བྱེ་བྲག་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་སོགས་སྒྲུང་དོར་གྱི་  
གནས་ཐམས་ཅད་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱེད་ཀྱས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱབས་  
ཆེ་བ་ཐོབ་བྱུང་སྟུང་པའི་དམིགས་པ་མ་ཡེངས་པར་བྱ།

གཉིས་པ་གསུང་གི་སྒྲོ་རྣམ་ཤེས་རབ་གསལ་བ་སྦྱབ་པ་ལ། མ་  
དག་པ་འཁྱུད་ཚུལ་སྤར་བཞིན་བྱས་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པས།  
བདུད་ཅི་དམར་མེར་གྱི་རྒྱན་བྱང་། ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་།  
ཁྱད་པར་བདུད་ཅིའི་རྒྱལ་སྤར་བ་ཐམས་ཅད་ཨ་ར་པ་ཙ་ན་དང་།  
དམིགས་བཅེ་མའི་ཡིག་འབྲུའི་རྣམ་པས་ལུས་ཀྱི་ནང་ཁྱབ། དེ་དག་  
ལས་འོད་ཟེར་འསྐྱོས་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་  
རྒྱུད་ཀྱི་གསལ་བའི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་མཁྱེན་རབ་རྣམས།  
ཨ་ར་པ་ཙ་ན་དང་དམིགས་བཅེ་མའི་ཡིག་འབྲུའི་རྣམ་པར་སྦྱོར་  
བྱངས། ལུས་ཀྱི་ནང་གི་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་ལ་ཐེམ་པས། ལུས་ཡིག་

འབྲུ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་བས་གང་བས་མི་ཤེས་པའི་སྤྱན་བ་སྦྱི་བྱེ་  
བྲག་རྣམས་བསལ། གྲུན་བྱང་གི་ཆ་ཤས་སྤྱ་ཞིང་སྤ་བ་རྣམས་ཀྱང་  
གྲུ་ཤའི་ཅེ་ལྟར་མ་འདེས་པར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་འབྱེད་རྒྱས་པའི་ཤེས་  
རབ་གསལ་བ་ཐོབ་བྱུང་སྟམ་དུ་བསམ།

གསུམ་བ་སྤྱགས་ས་བོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་རབ་སྤྱར་བ་སྤྱབ་བ་ནི།  
མ་དག་བ་འཁྱུད་བ་དང་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤར་བཞིན་ལ། བདུད་ཅིའི་  
རྩལ་སྤ་རབ་རྣམས་རྩི་ཡིག་གི་རྣམ་བ་དང་། སྤྱན་བྱངས་པའི་མཁྱེན་  
རབ་རྣམས་ཀྱང་རྩི་ཡིག་གི་རྣམ་བར་བསྟེན་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་མི་  
ཤེས་བ་སྦྱི་བྱེ་བྲག་སྤྱངས། མ་རྟོགས་བ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་བ་  
དང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་སྒྲོ་སྦྱེས་མ་ཐག་འགོག་རྒྱས་པའི་ཤེས་རབ་སྤྱར་བ་  
ཐོབ་བྱུང་སྟམ་དུ་བསམ།

བཞི་བ་སྤྱག་མཆན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐབ་པའི་ཤེས་རབ་སྤྱབ་བ་ནི།  
མ་དག་བ་འཁྱུད་བ་སོགས་སྤར་བཞིན་ལ། བདུད་ཅིའི་རྩལ་སྤ་རབ་  
རྣམས་རལ་གྱི་དང་སྤེགས་བམ་གྱི་རྣམ་བ་དང་། སྤྱན་བྱངས་པའི་  
མཁྱེན་རབ་རྣམས་ཀྱང་སྤེགས་རལ་གྱི་རྣམ་བར་ཐེམ་བ་ལས་མི་ཤེས་  
བ་སྤྱངས། གསུང་རབ་གྱི་ཆོག་དོན་གང་ལ་ཡང་ཐོགས་རྒྱག་མེད་ཅིང་  
རིགས་བ་མཐའ་ཡས་པའི་རྣམ་བར་འབྱེད་བ་འཇུག་རྒྱས་པའི་ཤེས་  
རབ་ཐབ་མོ་ཆད་བཟུང་མེད་བ་ཐོབ་བྱུང་སྟམ་དུ་བསམ།

ལྷ་པ་སྤྲེགས་བཅ་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པའི་ཤེས་རབ་སྤྱོད་ཚུལ་ནི།  
མ་དག་པ་འཁྱུད་པ་སོགས་སྤར་བཞིན་ལ། བདུད་ཅིའི་རྩལ་སྤར་བ་  
ཐམས་ཅད་གང་འཆད་སྤྱི་སྤྲེགས་བཅ་གྱི་རྣམ་པ་དང་། རྒྱལ་བ་  
སྤུས་བཅས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་འཆད་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་མཁས་  
པ་བརྗེ་ཏ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱི་འཆད་པའི་ཤེས་རབ་ཐམས་ཅད་  
སྤར་ལྟ་བུའི་སྤྲེགས་བཅ་གྱི་རྣམ་པར་སྤྱོད་བྱངས་ནས་ཐེམ་པ་ལས་  
ལུས་གྱི་ནང་སྤྲེགས་བཅ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པས་གང་། གསུང་རབ་  
གྱི་ཆོག་དོན་ལ་སྤྱོད་པའི་མི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་ནས། ཆོག་  
དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས། གཞན་ལ་སྤོན་ཅུས་པའི་ཤེས་  
རབ་ཐོབ་བྱུང་སྤྲེགས་བཅ་བྱེད།

དུག་པ་རལ་གྱིའི་འཁོར་ལོ་འོ་སྒོ་ནས་ཅོད་པའི་ཤེས་རབ་སྤྱོད་པ་  
ནི། གཞན་ཐམས་ཅད་སྤར་བཞིན་ལ། བདུད་ཅིའི་རྩལ་སྤར་བ་རྣམས་  
རལ་གྱིའི་འཁོར་ལོ་ལྟེ་བར་རལ་གྱི་སོ་གཉིས་མ་གྱེན་འབྱེད་གི་ཡུ་  
བ་གཡེར་ཁའི་ཁ་ལྟ་བུ་ནས་ཐོན་པའི་རལ་གྱིའི་ཅིབས་དུག །དབུས་  
གྱི་རལ་གྱིའི་ཡུ་བའི་མཆམས་སུ་སྒྲ་གདན་ལ་སྤྱི་བྱེད་གཉིས་ཀར་  
གསལ་བ་དང་། ཅིབས་དུག་གི་སྤྱི་དུ་མ་རེག་ཅམ་གྱི་སྒྲ་གདན་ལ་ཨོ་  
ཨ་ར་བ་ཅ་ན་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་རེ་རེའམ་དམིགས་བཅེ་མ། མཆམས་  
རྣམས་སུ་སྒྲ་གདན་ལ་སྤྱི་རེ་དང་བཅས་པའི་འཁོར་ལོ་རྣམ་པར་



མཆོག་སྤྱིན་སྤྱབས་སྤྱིན་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། ལུས་ཚུ་མེ་ལོང་ལ་སོགས་  
 ཉེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཁ་དོག་དང་ཕྱག་མཆོན་གྱི་བྱུང་པར་  
 སོགས་ལས་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་འཕྲིན་ལས་རབ་འབྱམས་ཀྱང་  
 སྤྱབ་ཚུལ་ཡོད་པ་བཞིན་སྤྱབས་སུ་གང་བབས་གྱི་བསྐྱར་ཁ་ཤེས་པར་  
 བྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱས་ཆོག་སྟེ། སྤར་བཞོད་པ་དེ་དག་དང་  
 བཅས་པ་ལ་ད་དུང་རྒྱད་དོན་མན་ངག་ཏུ་ཤར་བའི་སྒྲ་མ་དམ་པའི་ཞལ་  
 ལས་ཤེས་དགོས་པའི་གནད་གྱི་དོན་ཀྱང་མང་དུ་ཡོད་པར་སྤྲང་ངོ་།

གསུམ་པ་མཐུག་གི་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟར་དམིགས་བཅེ་མའི་སྒོ་ནས་  
 གསོལ་འདེབས་རྒྱུ་ཅམ་རིགས་པ་བྱས་རྗེས་སྤར་ཡང་ལམ་གྱི་རིམ་  
 པ་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་བའི་གསོལ་འདེབས་དམིགས་གྱིས་བསལ་བ་བྱེད་པར་  
 འདོད་ན་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་ཀྱན་མཁྱེན་པའི་རང་གཟུགས་འཇམ་  
 དཔལ་དབྱངས། རིགས་དྲུག་འགྲོལ་སྟོང་རྗེ་པད་དཀར་ཅན། མཐུ་  
 སྟོབས་མངའ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ལྷ། རིགས་གསུམ་སྦྱུ་འབྲུལ་  
 རྡོ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། མགོན་ཁྱིམ་སྦྱུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་ལས་འོངས་  
 པའི། ཁྱིན་མཐུས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དུ་བདག་བསྐྱབ་ཅིང་། དེང་ནས་  
 བརྒྱམས་ཉེ་སྦྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། མཉེས་བཞིན་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་  
 མཛད་དུ་གསོལ། དལ་འགྱོར་ཡོན་ཏན་ཆང་བའི་རིན་ཆེན་ལུས།  
 རྣམ་དག་བསྟན་པའི་སྒོལ་དང་མཇལ་དུས་འདིར། འབྲུབ་ཀྱང་དེ་

ཡི་མོད་ལ་འདོར་དགོས་པའི། ཆོས་བརྒྱད་སྤང་ཤས་ཕྱོག་པར་བྱིན་  
 གྱིས་ཆོ་བས། ། འཆི་བདག་སྲོག་ལ་ཆོལ་བའི་ཆད་པ་དེ། ཉམ་ཡོང་  
 དེས་པ་མེད་པས་ཞེ་སྐྱག་ནས། ། གནས་སྐབས་ཀྱུན་ཏུ་པན་དེས་དམ་  
 ཆོས་ལ། ། བཙུན་འགྲུས་དྲག་པོས་འབད་པར་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བས། །  
 མཁན་སློབ་ཡི་དམ་སྤྱན་སྤར་ཁས་སྤངས་པའི། ། སྤྲོམ་པ་གསུམ་གྱི་  
 བཅས་མཆམས་ལ་སོགས་པ། ། དཀར་ནག་ལས་རྣམས་སྤྲ་ཞིང་སྤ་  
 བ་ལའང་། ། སྤང་དོར་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བས། ། རྩོག་  
 མེད་ཞིག་ནས་རིགས་དྲུག་གནས་ངན་འདིར། ། སྤྱག་བསྐྱེད་ལའང་  
 ཞིག་སྤྱོད་བའི་སྤང་ཚུལ་ལ། ། གཉིང་ནས་དེས་འབྱུང་སྤྱོད་ཤས་དྲག་པོ་  
 ཡིས། ། ཐར་པ་དོན་གཉིར་སྤྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བས། ། བྱངས་མེད་སྤྱེ་  
 བར་བདག་གི་དོན་གྱི་སྤང། ། སྤིག་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ལུག་ཏུས་ཆེས་  
 མནར་བའི། ། འགྲོ་རྣམས་པ་མར་མཐོང་ནས་སྤྱིང་རྩེ་དང་། ། བྱང་ཚུབ་  
 སེམས་མཆོག་འབྱོངས་པར་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བས། ། གདོད་ནས་སྤྲོས་པ་  
 བྲལ་བའི་ཆོས་གྱི་དབྱིངས། ། ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཡང་དག་ལྟ་  
 བ་དང་། ། སྤྱིན་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆེན་སྤྱད་པའི་ཆོགས། ། ལུང་  
 འབྲེལ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བས། ། ལས་རྒྱུད་ཀྱུན་རྟོག་  
 སྤིང་བའི་བྲ་བ་རྣམས། ། སྤྱར་ལམ་འཁོར་ལོའི་མཆོན་གྱིས་རབ་བཅད་  
 ཉན། ། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་བྱུང་བདག་རྩི་རྩེ་འཆང་། ། སྤྱི་བཞིའི་དབང་སྤྱག་

ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། ། ཞེས་པ་རྣམས་དོན་ཅན་བཞིན་པར་  
 བརྒྱུད་ཅིང་བསྐྱུས་སྐྱབས་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གོ། ། དེ་ནས། དཔལ་ལྷན་  
 ཅ་བའི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ། ། བདག་གི་སྙིང་གར་བརྒྱུད་སྙིང་བཞུགས་  
 ལ། ། བཀའ་བློན་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་རྗེས་བཟུང་སྟེ། ། སྐྱེ་གསུང་བྱུགས་  
 གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱེལ་དུ་གསོལ། ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། འཁོར་  
 གསལ་བཏབ་ཡོད་ན་དེ་རྣམས་ལ་བ་སྒྲས་གསུམ་ལ་ཐེམ་ཞིང་། སྒྲས་  
 གཉིས་གཙོ་བོ་ལ་ཐེམ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སེང་གྲི་ཡང་གཙོ་བོའི་གྲི་ལ་  
 ཐེམ། ཡང་། དཔལ་ལྷན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ། ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་  
 གསོལ་བ་བཏབ་པས། རྗེ་སྒྲ་མའི་སེང་གྲི་བད་ཆེ་དང་བཅས་པ་རང་  
 གི་ལུས་ཀྱི་དབུས་ཅང་ཐད་དུ་ཅ་དབུ་མ་གསལ་བཏབ་པའི་ཡར་སྟེ་  
 ཆངས་བྱག་ཏུ་ཁ་གདངས་ངེར་ཡོད་པ་ནས་ཞུགས། དབུ་མའི་ནང་  
 གི་སྙིང་གའི་ཐད་དུ་རང་གི་སྙིང་རྫོས་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་ནས་ཆལ་བ་  
 བརྒྱུད་དུ་བྱེས་པ་ལ་ཐེམ་པས་སྙིང་བརྒྱུད་འདབ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པར་  
 གྱུར་པར་བསམ། ཡང་སྒྲར་བཞིན་གསོལ་བ་བཏབ་པས་རྗེ་སྒྲ་མ་  
 རང་དང་ཁ་བཟླ་སྟོགས་མཐུན་པར་སྐྱེ་གཙུག་ནས་དབུ་མའི་ནང་  
 བརྒྱུད་ཐོན། སྙིང་གའི་བརྒྱུད་དབུས་སུ་རང་གི་རྒྱུང་སེམས་ལ་ཐེམ་  
 ནས་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་པ་ལས། དེ་ཉིད་རྗེ་སྒྲ་མའི་སྐྱུར་གྱུར་པར་  
 བསམས་ནས་བད་འདབ་རྣམས་སྐྱེད་སྐྱེ་ཁ་བསྐྱུས་པ་ལྟར་འདུས་



པའི་ནང་འོད་ཟེར་ལྷ་ས་ཞལ་ཞལ་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་དམིགས་བཅེ་མ་  
དང་ཨ་ར་པ་ཅ་ནའི་སྒྲིག་སྒྲིང་གིས་བཅིངས་པར་བསམ་པའི་ཅིར་རྩོ་  
རྩོ་ནག་པོ་ཅེ་ལྷ་བ་བྱེད་པའི་ཉོག་ལྷོ་བས་མནན་པར་བསམ་ཞིང་། རྩོ་  
རྩོ་བསྐྱོམ་པ་འདི་མ་བྱས་ཀྱང་རྩང་ལ་མཁས་སྒྲུབ་རྩོར་ཆེག་བརྒྱད་  
ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནང་བའི་སྒྲི་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལས། ཅ་དབུ་མའི་ཡར་སྒྲེ་  
འགག་ནས། རང་འོད་ཟེར་ལྷ་ས་ཞལ་ཞལ་བྱས་པའི་མོས་པ་བྱ་བར་  
ཡང་གསུངས། དཔལ་ལྷན་ཅ་བའི་སྒྲི་མ་རིན་པོ་ཆེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་  
གསོལ་འདེབས་ལན་ཅིག་ལས་མི་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་པས་གང་བདེ་བྱ།

དེ་ནས་རྩོ་བསྐྱོ་བ་དང་སྒྲི་ལམ་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟར་དངོས་སྒྲུབ་  
མ་ལུས་འབྱུང་བའི་གནས། རྩོ་བཅུན་སྒྲི་མ་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བཏབ་  
མཐུས། སྒྲི་བ་ཀྱན་དུ་འཇམ་དབྱངས་སྒྲི་མ་ཡིས། མཉེས་བཞིན་  
རྩོ་སྒྲི་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཅིག །རིན་ཆེན་དུ་མ་ལས་སྒྲུབ་དགའ་  
ལྷན་ཞིང་། རོ་མཆར་བྱེ་བའི་དབུས་ན་མི་པམ་མགོན། ལེགས་པར་  
བསྐྱོམས་པས་རྣམ་དག་ཞིང་འབྱུབ་ཅིང་། ཆེ་འཕོས་མོད་ལ་གནས་  
དེར་སྒྲི་བར་ཤོག །རྩོ་བཅུན་སྒྲིག་སྒྲིང་གིས་འཕྲོས་སྒྲིན་དཀར་ཡུག །  
བརྒྱུད་བའི་སྒྲི་མོར་སྒྲི་མ་སྒྲིང་དང་བཅས། སྒྲིན་བྱངས་ཡན་ལག་  
བདུན་གྱིས་ཆོགས་བསགས་པས། བདག་རྒྱུད་བདེ་སྒྲིག་ཉིད་དུ་  
སྒྲིན་པར་ཤོག །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་མཁྱེན་བཅེ་རུས་པ་རྣམས།

ཟུང་འབྲུག་སྤྱལ་སྤྱོད་ཤར་བའི་ནམ་འཕྲེན་གང་། རིགས་གསུམ་ངོ་  
པོར་ཐག་བཅད་གསོལ་བཏབ་མཐུས། མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་མ་  
ལུས་སྤྱོད་ཐོབ་ཤོག །ཁྱད་པར་དག་པ་ཡེ་ཤེས་བདུད་ཅིའི་ཆུས། གློ་  
གསུམ་སྤྲིག་སྤྲིབ་མི་ཤེས་ཀྱི་འབྲུང་ཅིང་། འཆད་ཚྭ་ཚྭ་སོགས་  
མཐའ་ཡས་ཤེས་བྱ་ལ། གློ་གྲོས་མགོན་པོ་འཇམ་དབྱངས་མཚུངས་  
པར་ཤོག །བྱང་ཤར་ངོ་མཆར་མཛད་བྱུང་བཞོད་པའི་ཞིང་། རྣམ་འཕྲེན་  
སེང་གའི་ང་རོའི་ཞབས་བྱུང་བྱ། འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་སྤྲེས་ནས་མདོ་  
སྤྲགས་ལ། ཐོས་བསམ་བསྐྱོམ་པས་རྟག་ཏུ་འདའ་བར་ཤོག །མདོར་  
ན་སྤྲེ་ཞིང་སྤྲེ་བ་ཐམས་ཅད་བྱ། རྗེ་བཙུན་གློ་བཟང་གྲགས་པ་ཡབ་  
སྲས་དང་། མི་འབྲལ་རྒྱལ་བའི་ཆོས་རྩལ་ཀྱི་བཟུང་ནས། བསྟན་  
དང་འགྲོ་བའི་དོན་ཆེན་ལྷུང་ལེན་ཤོག །ཅེས་སོགས་བསྟོན་བ་དང་  
སྟོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པས་མཐའ་བརྒྱན་པར་བྱ། སྟིང་གའི་སྤྲེ་མའི་  
སྤྱིའི་བཞོད་པ་འཆི་ཁ་བར་དུ་མི་བསྐྱུ་བར་འཛོག་པས་ཐུན་རྗེས་མ་  
སོགས་ཀྱི་ཆེ་མདུན་གྱི་གསོལ་བ་འདེབས་ཡུལ་རིམ་གྱིས་བྱོན་པ་  
སྟིང་གའི་སྤྲགས་འབྲེང་གི་ཐག་པ་དགྲོལ་ནས་བད་འདབ་རྣམས་  
སྤར་སྤར་གྲེས་པའི་དབུས་ཀྱི་སྤྲེ་མ་ལ་ཐེམ་པར་བསམ་ཞིང་། རྒྱན་  
དུ་སྟིང་གའི་རང་སེམས་སྤྲེ་མའི་ངོ་པོར་གསལ་བ་ཡང་ཡང་བྱན་ནས་  
དེ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། ཁ་ཐས་ཀྱི་ཆེ་བཟའ་བདུང་བདུད་ཅིར་

མོས་ནས་སྟོང་གའི་སྒྲ་མ་ལ་ཕུལ་ནས་མཆོད་པའི་མོས་བ་བྱ་ལ།  
གཞན་ཡང་ཅིར་སྤང་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མའི་གསང་བ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་  
བསྐྱོམས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་བ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་  
གི་སྒྲོས་པར་བཏགས་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་བ་  
རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ལྟ་བས་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་མི་ལམ་དང་སྒྲུ་མ་ལྟ་  
བུར་ཤར་བའི་རང་ནས་དགེ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་སྒྲ་མའི་རྣལ་  
འབྱོར་སྦྱོར་བ་ལ་འབད་བར་བྱའོ།

སྤྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་མཁུན་རབ་འཆི་མེད་བཅུད། རིངས་པར་  
འཐུང་བའི་མཆོན་བཟང་འདབ་བརྒྱའི་ཁ། ལུས་ཅན་ཡོངས་ལ་མ་  
འདྲིས་མཛའ་བཤེས་སུ། ཉེ་བར་འརྱུམ་པའི་མགོན་གཅིག་ཙོང་ཁ་  
བ། མཐའ་དང་ཐོགས་བ་ཡོངས་བུལ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས། ཕྱོགས་  
བཅུ་གར་ཡང་མི་འརྱུག་གོ་སྐབས་ཅི། དེ་བཞིན་འཇམ་དབྱངས་  
སྒྲ་མའི་འཕྱིན་ལས་ཀྱིས། ཉེ་བར་མ་བཟུང་ལུས་ཅན་དམིགས་སུ་  
མེད། འོན་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་སྒྲ་མེད་འདུས་པའི་ཆབ། དག་བྱེད་གསྒྲ་  
གསར་བ་དེ་ཡི་སྒྲད། མི་བྱེད་དད་གུས་སྐལ་ལྷན་ཤིང་རྟ་ཡི། བཙོན་  
པའི་ཆོག་ལ་བལྟོས་རྟེན་འབྲེལ་མཐུ། དེ་བྱིར་གསོལ་འདེབས་རྣལ་  
འབྱོར་བྱ་བའི་རིམ། འདི་བཞོད་དགེ་བས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ།  
སྒྲོ་བཟང་གཤགས་པའི་བཤད་དང་སྒྲུབ་པའི་བསྟན། བཟུང་ལ་སྟོང་

སྟོབས་བཙུན་པ་མ་སྟོན་ཤོག ། བྱད་པར་དུས་ཀྱི་མཐའ་འདིར་མཛོད་  
སྒྲགས་བསྟན། ཉན་བཤད་སྒྲུབ་པས་རྩལ་བཞིན་གསལ་བྱས་ཤིང་།  
དེ་ཡི་འགའ་རྒྱུ་མི་མཐུན་ཀྱང་ཞི་ནས། མཐུན་རྒྱུ་ལེགས་ཆོགས་  
ཡིད་བཞིན་སྟུན་བྱུང་ཤོག །

ཅེས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་བཙུན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་ཙོང་ཁ་བ་  
ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་བཙུན་མའི་གསོལ་འདེབས་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བྱ་རྒྱུ་  
དགའ་ལྷན་ལྷ་བརྒྱུ་མར་གྲགས་པའི་དམིགས་སྟོར་ཉམས་སྲུ་ལེན་རྩལ་དངོས་བྱུང་  
འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཆོན་བཛོད་པར་དགའ་བའི་རིན་ཅན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་བྲལ་བདག་རྗེ་  
རྗེ་སེམས་མཆོག་གི་ཆེན་དག་དབང་མཆོག་ལྷན་པའི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཀྱིས་འདིའི་འཁྱིད་ཡིག་  
ཅིག་རྩོམས་ཤིག་བཀས་གནང་བ་དང་། བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་རྩལ་པ་རྗེ་ཉ་ཉ་ཐོག་ཐུས་  
ཀྱང་བསྒྲུལ་མ་མཛད་པ་བཅས་ཅོམ་འདུན་གྱི་ཐོག ། ཁལ་ཁ་གཡོན་རུ་བྱ་ཤི་ཡི་གྲང་རྒྱལ་  
མཆོན་གྱི་ཤོག ། རྒྱ་སྒྲ་མ་ཡེ་ཉེ་ནི་དར་ཉན་ཤི་རྗེ་གོ་བྱ་སྟོ་བཟང་བསོད་ནམས་དང་། ནང་སོ་  
སྟོ་བཟང་བཙུན་འབྱུང་། དགའ་བཙུ་སྟོ་བཟང་ཆོས་དབང་གསུམ་གྱིས་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་  
འདི་གའི་དམིགས་རིམ་སྟོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཆང་བའི་ཁ་གསལ་ཁྱེར་བདེ་བ་ཞིག་དགོས་  
རྩལ་དོན་གཉེར་ཆེན་པོས་བསྒྲུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་གའི་འཁྱིད་ཡིག་བྱུང་མཆོག་འཇམ་  
དཔལ་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པ་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་རྗེ་སྒྲ་མའི་བསྟན་པ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་  
ལ་ལྟུང་དགོ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྒྲུལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྒྲགས་སྲུ་བཀྱིས་པ་འདིས་འགྲོ་བ་  
མཐའ་དག་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག ། །



ལྷ་དམིགས་བརྒྱུ་མའི་རྒྱུ་ཉམས་ལེན་དང་  
འབྲེལ་བ་ཆིག་དོན་རབ་གསལ་  
བརྒྱགས་སོ།།

༡༣། རྣམ་འབྲེན་ཡོངས་ཀྱི་ལུང་རྟོགས་རིན་ཆེན་ཁམས།།  
རྫིེལིག་གཟུགས་ཅན་གཞུ་ལྷགས་མི་ཡི་བོལ།། འཛིན་མཛད་སློ་  
བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་འབར་བ།། སྤྱ་མེད་གཏན་གྱི་སྤྱབས་ཁྱོད་  
གཙུག་ན་མཛེས།། མགོན་དེའི་མདོ་རྒྱད་ཟབ་དོན་ཆེས་དགོན་བཅུད།།  
མཆོག་ཏུ་ཡངས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་གཟར་བུ་ཡིས།། བདག་སློའི་ཡོལ་  
གོར་གཏམས་ནས་ཆོས་དཀར་ཆོགས།། འཕེལ་མཛད་ཡོངས་འཛིན་  
བཀའ་བྲིན་གཞལ་བྱས་ཅི།། འཛམ་གླིང་སྤྱི་དང་བྱད་པར་རྒྱ་རྟོར་བུ།།  
སྤྱོན་གྱི་སྤྱོན་ལམ་སྟོབས་ཀྱིས་འཕྲིན་ལས་སྟོ།། གཅིག་ཏུ་རབ་ཡངས་  
ཀྱན་མཁྱེན་ཙོང་ཁ་པའི།། གསོལ་འདེབས་ཆིག་དོན་ཉུང་བུའི་ཚུལ་  
ཀྱིས་འགྲེལ།།

དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་  
དཔལ་ལ་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རིམ་པ་མཐའ་སྐྱས་པ་ཞིག་སྤང་བ་

ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆེག་ཅུང་ཞིང་དོན་ཟབ་པ་ལྷག་པར་གསོལ་བ་  
 བཏབ་པ་ཅམ་གྱིས་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་ཆོན་ཁ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དམིགས་  
 བཅེ་མར་གྲགས་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ་བྱི་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་  
 ཀྱི་སྒྲིག་སྐུ་གསོལ་བ་གདབ་པ། ནང་ཡོན་ཏན་དེ་ལྷན་གྱི་སྒྲིག་སྐུ་  
 གསོལ་བ་གདབ་པ། གསང་བ་ལྷག་པའི་ལྷ་དང་ངོ་མོ་དབྱེར་མེད་  
 པའི་སྒྲིག་སྐུ་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་དངོས་  
 བསྟན་དང་ཤུགས་བསྟན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་རྗེ་དོན་  
 གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱི་བྱང་བྱ་རབ་ཏུ་བྱང་བའི་ཆེ་མཆོན་གསོལ་བ་དང་  
 འབྱུངས་ཡུལ་གྱི་ས་ཆ་ལས་གསུམ་པ་ལྷན་ཅིག་པར་ཤར་ཙོང་ཁ་བ་སྒྲོ་  
 བཟང་གྲགས་པ་ཞེས་སྲིད་པ་གསུམ་ན་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་དཔལ་  
 ལྷན་སྒྲུ་མ་དམ་པ་གང་དེའི་སྒྲིའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆེས་དམའ་བ་  
 ཞབས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཅི་མ་མེད་པ་ལ་འགྲོ་བ་ནམས་ཀྱིས་བྱས་མའི་ལྷ་ང་  
 ས་ལ་བཅུགས་ནས་ཡན་ལག་གི་མཆོག་མགོ་བོས་འདུད་པ་དང་  
 བཅས་ཏེ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད། གསོལ་བ་གདབ་  
 པའི་ཡུལ་དེ་ནི་དབང་རྒྱལ་སྒྲོངས་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་སྒྲིགས་ཞེན་གྱི་  
 སྒྲིག་སྐུ་བཟང་པོར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་བོད་ཡུལ་གངས་  
 ཅན་གྱི་སྒྲོངས་ཆེན་པོ་འདིར་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་དང་བྱི་དར་གྱི་བྱས་སུ་  
 རྒྱོན་པའི་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་སྦྱེས་སུ་ནམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལས་  
 བྱེད་པར་གང་ཡང་བྱང་བ་མེད་སྒྲིག་སྐུ་ལྷག་པ་ལ་བརྟེན། དེ་དག་གི་

གཙུག་ཏོར་གྱི་ཅེ་མོར་མངོན་པར་མངེས་པའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པས་སོ།།  
 དེ་ལྟར་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིག་སྟམ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་  
 དེ་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་ལས་དཀར་ནག་གི་གཟུགས་བརྟན་ཚུ་ཆེ་ལྟར་  
 སྟོང་པར་མཐོང་ཞིང་། མཐོང་བའི་གཟུགས་བརྟན་དེ་ཡང་རང་བཞིན་  
 གྱིས་བྱུང་བ་བཞིན་སྤང་ཡང་དེས་སྟོང་པར་མཐོང་ནས་དམིགས་པ་  
 མེད་པའི་བཅེ་བ་སྟོང་རྗེས་སྤྲུགས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་གཏམས་པའི་ཡོན་  
 ཏན་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་དེའི་གཏེར་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུག་པོ་སྤྲུག་  
 རས་གཟིགས་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་པས་སོ།། དེར་མ་ཟད་སྤྲུབ་བྱེད་  
 གཞན་ཡང་ཡོད་དེ་དམ་པ་འདི་ཉིད་གྱིས་རི་ལྟ་བུ་གནས་ལུགས་  
 གྱི་དོན་སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་པར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་དོན་དམ་  
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ལྡན་པ་སོགས་པ་  
 རི་སྟོད་པའི་ཡུལ་མཐའ་དག་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་  
 པའི་ཤེས་རབ་སོགས་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲུལ་  
 པའི་བྱི་མ་སྤྲ་མོ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཐུན་པའི་  
 དབང་སྤྲུག་རྒྱལ་བའི་སྤྲུག་པོ་གཞོན་ནུ་བྱུང་ལྟ་བུ་ལ་འཇམ་དཔལ་  
 དབྱངས་དང་ཚུལ་མཚུངས་པས་སོ།།

གཉིས་པ་ཤུགས་བརྟན་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་དེར་  
 མ་ཟད་བྱེད་པར་གཞན་དང་ཡང་ལྡན་ཏེ་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཤུག་ན་  
 བསྐྱེད་དང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་བཅེ་དང་



མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་  
བདག་པོ་དགའ་རབ་དབང་ལྷག་སྡེ་དང་བཅས་པ་འདུལ་བ་ལ་བདེ་  
བར་གཤེགས་པའི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་མངའ་བདག་དཔལ་གསང་བའི་  
བདག་པོ་ལག་ན་དོ་རྗེའི་མཛད་འཕྲིན་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པས་  
དོན་ཤིལ་གྱིས་བྲིལ་ན་འཕགས་པ་རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་མཁྱེན་  
བཅེ་རྒྱས་གསུམ་དཔེར་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནང་ཡོན་ཏན་དེ་ལྡན་གྱི་སྒྲོ་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི།  
དེ་ཡང་སྟན་ངག་མེ་ལོང་སོགས་སུ་བཞིན་རས་དཀར་པོ་ལ་ཁྲ་བ།  
མིག་ལ་བྱང་བ། སྒྲིན་མ་ལ་འཁྲི་ཤིང་སོགས་སུ་དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་དང་  
གཟུགས་ཅན་དུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའི་སྟན་ངག་མཁན་ལ་བཀག་པ་མེད་  
པའི་དཔེ་བཞིན་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་དང་མཚུངས་འདྲ་སྦྱར་རམ་  
སྟམ་ན་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་སྟན་ངག་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་རབ་བཏགས་  
དང་ཕྱལ་བྱང་སོགས་ལུང་ཆེན་པོས་བསྒྲགས་པ་རྣམས་ནི་དོན་ལ་  
གནས་པ་མ་ཡིན་པས་སོ།། ཅིའི་ཕྱིར་ན་རྒྱ་མཚན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ་  
རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་བསྒྲོམ་པ་སོགས་སྦྱ་  
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་མཐའ་དག་མཁའ་མཉམ་གྱི་སེམས་ཅན་  
ཐམས་ཅད་མཛོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་སར་བཀྱི་བར་བྱེད་པའི་  
ཐབས་ཚུལ་ཤ་སྟག་མ་གཏོགས་རང་དོན་དུ་སྟན་གྲགས་མངའ་ཐང་སྦྱ་  
ཆོས་མཚོན་པ་འཕེལ་བའི་ཐབས་མཛད་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་མངའ་

ཞིང་བསྟན་འགྲོའི་སྟན་ཡོན་དུ་གྱུར་ན་རང་ཉིད་དབྱུང་བའི་གནས་སུ་  
 མྱེད་པ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་དྲངས་པའི་མཆོ་ལ་ངང་པ་དང་དྲི་ལྟན་མེ་  
 ཏྲིག་ལ་བྱང་བ་འདུ་བ་བཞིན་ཆོས་ཆོས་མེད་པར་འབྱུག་པའི་  
 འཕགས་ཆེན་དམ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི་རྟོགས་བརྗོད་ཆེ་ཆུང་  
 རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱས་སོ།། རྟོགས་བརྗོད་དེ་དག་གྱུར་ཅོམ་པ་  
 ཤིའི་ཞེ་འདོད་ཁོ་ན་ལྟར་སྒྲངས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་ཏེ། མཁན་ཆེན་ཕྱག་  
 རྡོར་བའི་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་ལོག་རྟོག་སྟན་སེལ་དུ། གསང་བདག་  
 གིས་ལུང་བསྟན་པའི་སྟོབ་མའི་སྐབས། སྟོ་བཟང་གྲགས་པ་འགྲན་ཆེ་  
 གྱུན་དང་བལ།། རྒྱུའི་རྒྱལ་ཤིའི་བྱང་དུ་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད།། ཞིང་  
 འདིར་མདོ་དང་ཐུགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་སྟེལ།། འདི་ནས་འཕོས་ཏེ་  
 དགའ་ལྟན་གནས་སུ་འགྲོ།། འཇམ་དབལ་སྟིང་པོ་བྱམས་པའི་སྤྲས་  
 མཆོག་དེ།། ལྟར་དུ་སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར།།  
 ཞེས་དང་། ཆོས་བཙུ་ལྷའི་ཐོ་རངས་བྱམས་པ་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་བརྟུས་  
 ལྷས་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་། ཁོང་ལ་བསྐྱབ་བརྟུས་གསུང་བར་ལྷ་ལྷས་  
 པས། ཁོང་གི་གསུང་ནས་ཡི་དམ་དེ་སྐད་གསུང་ངམ་གསུང་། གསུང་  
 ལགས་ལྷས་པས་བསྐྱབ་བརྟུས་གསུངས། དེས་ཉན་དུས་མཐོང་སྒྲང་  
 ལ་ཁོང་གི་དབྱེ་སྟེང་ན་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་བཞུགས། དབྱང་པ་  
 གཡས་ན་འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོ། གཡོན་ན་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་  
 བཞུགས་འདུག །མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་པ་དང་ཕྱག་དྲུག་པས་གཙོ་བྱས་

བའི་ཚོས་སྐྱོང་དང་མཁའ་འགྲོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས་བསྐྱོར་ནས་  
 འདུག་གོ། །གཞན་ཡང་དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་སྣ་འདྲེའི་ཚོགས་  
 མང་པོ་ཚོས་ཉན་ཞིང་འདུག་པས་མོས་གྲུས་སྒྲུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐྱེས་  
 སོ།། སོ་སོ་འབྲང་མའི་དབང་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་ཞུས་སོ།། ཁོང་  
 གིས་བདག་ལ་ཚུར་ཚོས་ཞུས་པ་ལ་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བའི་  
 བཀའ་བབས་གསུམ་གྱི་འཁྲིད། ཕྱག་ན་དོ་རྗེས་གསུངས་པའི་གསང་  
 བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་འཁྲིད་ལྷང་རྗེས་གནང་། ཕྱག་དོར་སྐྱེ་  
 ལྷའི་རྗེས་གནང་། ཞུ་ལན་དོ་རྗེའི་འབྲང་བ། ཞུ་ལན་གཅེས་སྲང་གི་  
 ལྷང་རྗེས་གནང་། ཕྱག་ན་དོ་རྗེ་ལྷང་ལྷའི་དབང་དང་རྗེས་གནང་།  
 དེགས་པ་ཀུན་འདུལ་གྱི་དབང་། ཏྲ་མགྱིན་དཔའ་པོ་གཅིག་པ་ཞལ་  
 གསུམ་ཕྱག་བྱག་པའི་རྗེས་གནང་སོགས་བྱས་པའི་དུས། རྗེས་གནང་  
 དང་དབང་གི་བྱ་བ་རྒྱ་གཞི་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་པ་དང་བདུད་ཅི་ཀ་སྤྲ་ལ་  
 གང་ཁོང་ལ་སྤུལ་བས། དེར་སྐྱེ་བ་ཤར་བའི་ནང་དུ་འཇམ་དབྱངས།  
 རྩམ་སྣ་རྣམས་སྤྲས་རྣམས་རེ་རེ་བཞུགས་པ་གཟིགས་གསུང་བ་  
 སོགས་ངོ་མཆར་བའི་གཟིགས་སྤང་མཐའ་ལྷན་པ་མཆིས་ཤིང་ཞུ་  
 ལན་སྤྲོད་མཆོག་བདུད་ཅིའི་སྲང་བ་ལས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་སྤང་ངོར་  
 སྐྱོར་ལམ་ལ་གནས་པར་གྲགས། ཁོ་པོ་ལག་ན་དོ་རྗེས་ཀྱང་འདྲེའི་  
 ཡོན་ཏན་དཔག་པར་མི་རུས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཆད་མའི་  
 གནས་ཡིན་པས་ཤེས་པར་རུས་སོ།། དེར་ཡང་མ་ཟད་བཤད་དུ་ཡོད་

དེ་ཚུར་མཐོང་གི་གདུལ་བྱའི་སྤང་ངོར་བཀའ་པོད་བཅུ་སོགས་མདོ་  
 ཐོགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དང་རྒྱད་སྡེ་བཞིའི་སྒྲིན་གྲོལ་བཤད་བཀའ་  
 མ་ལུས་པ་དབུས་གཙང་གི་སྤྲོངས་འདྲིའི་གྲགས་ཅན་གྱི་མཁས་གྲུབ་  
 རིས་མེད་པ་འབད་པས་བསྟེན་ནས་གཏན་ལ་པབ་ཅིང་སྦྱིད་ཤོད་  
 ཆེལ་དུ་སྟུང་དགོན་མཆོག་སྐབས་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གཙུག་པོར་  
 གྲུང་པའི་ཆེའི་རིག་བྱེད་དང་ལོ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཅེ་མོ་སོགས་ལ་ཀ་ལྷ་  
 པ་བྱ་ཀ་ར་ཏས་མཆོན་པའི་ཐ་སྟོན་གྱི་གཙུག་ལག་ཆེས་སྤྲོ་བ་རྣམས་  
 ལའང་སྦྱངས་པ་མཛད་པས་མཁས་པའི་ཡང་ཅེར་སོན་ཅིང་ཐེག་པ་  
 སྐྱོན་མོང་བ་ལྟར་ན་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་མཐར་ཕྱིན་  
 ཅིང་སྐྱོན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྐྱེད་རྫོགས་བྱང་འཇུག་གི་དོ་རྗེའི་རྣལ་  
 འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་བར་དོར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱ་བར་  
 མཛད་པས་སོ།། དེ་ཙམ་གྱིས་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་ན་  
 མངོན་པར་མཐོ་བར་མི་འགྱུར་ཉེ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་སྦྱོ་མཆེད་གསུམ་  
 དང་སྒྲུང་ཤར་སོགས་བདག་པས་གཞན་གཅེས་འཛིན་པའི་སེམས་  
 དཔའལ། བྱེ་འབྲོག་མར་མི་སོགས་སྦྱོ་ཆེ་དེའམ་བར་དོར་བྱང་འཇུག་  
 བརྟེས་པའི་གྲུབ་ཐོབ། ས་རྫོག་བྱ་སོགས་གནས་ལྷ་རིག་པ་མཐུན་  
 པའི་མཁས་པ་མཐའ་ཁྲིམས་པ་བྱང་བས་སོ་ཞེ་ན། རིགས་པ་དེ་ནི་  
 འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཉེ་བཤད་མ་ཐག་པའི་མཁས་གྲུབ་དེ་དག་ཐོགས་  
 གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་ན་དམ་པ་འདྲིའི་ཡོན་ཏན་དང་མཚུངས་ནའང་རེ་

དེ་བཞིན་ནས་དོད་མི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་མཚན། བསྐྱེད་པ་སྒྲིབ་དང་ལ་ལོ་  
 བཟ་རྒྱལ་སྒྲིབ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དང་། བྱི་དང་ལ་བཀའ་གདམས་  
 བོད་མ་སོགས་རྒྱལ་བའི་སྒྲིབ་པོ་དེ་རྒྱལ་སྒྲིབ་བྱང་རྒྱལ་བྱི་སེམས་  
 ལས་སྒྲིབ་དེ་སྒྲིབ་མ་འདི་ལ་མི་མངའ་ཡང་། འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་དང་  
 གསང་སྒྲིབ་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་གསུམ་པ་དེ་དག་ལ་མེད་པས་སོ།། དེ་  
 བཞིན་དུ་སྒྲིབ་དང་བྱི་རྒྱུ་འབངས་ཉིད་སྒྲིབ་དང་བྱི་དང་བྱི་ལོ་ཆེན་འགྲོག་  
 མི། དཀར་པོ་རྒྱལ་གསུམ་མར་མི་སོགས་བྱུང་བའི་དབང་སྒྲིབ་དེ་དག་  
 གི་བསྐྱེད་རྒྱུ་གསུམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཆ་ནས་པན་ཚུན་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ནའང་སོ་  
 སོར་ཐར་པའི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྱིམས་དང་བྱུང་མཐའ་རྒྱལ་  
 བཞིའི་བཞེད་གཞུང་སྒྲིབ་ཆད་སོགས་ཤེས་བྱ་རི་སྐྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་  
 ཆ་ནས་མཆོག་དཔལ་ཡོད་དོ།། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་རྒྱུ་གསུམ་པ་དཔལ་དང་བྱི་  
 སྒྲིབ་སོགས་གནས་ལྟ་རིག་པ་མཐེན་པ་རྒྱལ་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་ལ་  
 སྒྲིབ་འདོགས་བཅད་པའི་ཆ་ནས་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་མཐོན་པོ་  
 འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་བཀའ་བྱིན་ལ་བཞེན་ནས་དཔལ་མཐོན་  
 འཕགས་པ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཞེད་པ་དངོས་བསྐྱེད་  
 སྒྲིབ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སོགས་  
 གནད་གསང་ཐབ་མོ་སྒྲིབ་ཆད་མཁས་པ་དང་བྱུང་བ་རྒྱལ་སྒྲིབ་  
 མཐེན་པའི་ཡུལ་དུ་མ་འཆོལ་བ་མཐའ་དག་དཔལ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་  
 གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཇོད་པ་མཛོན་སྒྲིབ་དུ་བྱུང་བ་འདིའོ།། དེ་

ཡང་སྐྱེ་ཆེ་འདི་གཅིག་ཤུར་སྦྱངས་སྟོབས་མཛད་པ་ལ་མ་བཟོས་པའི་  
 ཆེ་རབས་མང་པོ་ནས་ལྷག་པའི་ལྷས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་རྒྱ་མཚན།  
 སྒྲེགས་བཅ་རིན་པོ་ཆའི་འཆི་མེད་རྩོམ་སྤྲུལ་སྤྲུལ། མར་མེ་མཛད་  
 གྲང་གནས་མཆོག་འདིར། སྟོལ་མར་བཅས་ཏེ་སྦྱལ་སྟོང་འགྲེད།  
 ལྷག་པར་ཆགས་མེད་བསོད་སྟོམས་པས། སྟན་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་  
 གསོལ་བ་འདེབས། སྟོགས་བཞིའི་ལས་ཅན་དབང་དུ་སྤྱད། ང་ཡི་  
 མཆོད་ཆོགས་རྒྱས་པར་བྱེད། མར་མེ་མཛད་དང་བྱམས་པ་ཡང་།  
 ཁྱོད་ཀྱི་སྟོགས་བཟང་སྟེལ་བར་བྱེད། རིང་པོར་མི་ཐོགས་གནས་  
 མཆོག་འདི། མཆོད་ཆོགས་རྒྱ་མཆོ་འདུ་བར་འགྱུར། སྦྱོར་རས་  
 གཟེགས་དབང་བཟང་པོར་སྦྱལ། ཞེས་དཔལ་མར་མེ་མཛད་བཀའ་  
 གདམས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྟེལ་བ་ལ་སྦྲར་ཡང་སྦྱལ་བ་མང་དུ་འགྲེད་པའི་  
 ཉང་ནས་གཙོ་པོར་གྱུར་པས་རིས་སོགས་ཅུང་ཟད་ཅམ་མ་བཟུང་  
 བར་ཆགས་མེད་བསོད་སྟོམས་ལ་བརྟེན་པ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་  
 འཕྱོན་པ་དང་དེའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཐུས་རྒྱ་བོད་ཉོར་གསུམ་ཀྱི་ལས་  
 ཅན་རྣམས་དབང་དུ་སྤྱད་ཅིང་སྦྱ་ས་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་སོགས་རྩོམ་  
 རྣམ་གཉིས་ལ་མཆོད་ཆོགས་རྒྱ་མཆོ་སྟེལ་ཞིང་དེའི་ཆེ་སྦྱོར་རས་  
 གཟེགས་བཟང་པོའི་མཆན་ཅན་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བ་སྦྱལ་བར་  
 གསུངས་ཞིང་ས་ཆོས་ཀྱི་ཐོར་བུའི་ཆོམས་སུ། ཤར་ནས་ལྷ་བའི་  
 དཀྱིལ་འཁོར་མཛེས། ཞེས་པ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོར་མཁས་

བ་རྒྱལ་ས་ངོས་འཛིན་ཅིང་འགྲོམ་གྱི་འབྲུལ་མོ་ཆེ་མཛད་པ་ལས་  
 འགྲོས་པའི་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་དུ། ལ་ལ་ནི་བཀའ་གདམས་སུ་ཁས་  
 མི་ལེན་པར་དོན་བཀའ་གདམས་སུ་མཛད་དེ་ཞེས་པ་གོང་དུ་རྩེ་ཟླ་མ་  
 རྩོ་བོ་ཆེན་པོའི་སྦྱལ་པར་བཤད་པ་དང་འབྲེལ་ལོ།། དཀོན་མཆོག་  
 འབངས་གྱི་ལེའུར། ཟླ་མ་ངེ་མ་མེད་པའི་སྦྱལ་པ་གཅིག་ནི་རྒྱ་གར་  
 ཡུལ་དུ་འགྲོ་ཞེས་པ་རྩོ་བོ་དང་། སྦྱལ་པ་གཅིག་ནི་མདོ་སྨད་ཁམས་  
 སུ་འགྲོ་ཞེས་པ་རྩེ་བཙུན་ཅོང་ཁ་པ་ཡིན་ཞིང་ངེ་མེད་ཟླ་མ་ནི་མགོན་  
 པོ་འོད་དཔག་མེད་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟ་ལ། ལུ་ལན་སྟོན་མཆོག་  
 བདུད་ཅིའི་སྤེང་བ་ལས། གསང་བའི་བདག་པོའི་ཞལ་ནས། ཟློ་བཟང་  
 གཤགས་པ་འདི་ནི་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེར་བསགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་  
 ཏེ་སྐྱེ་བ་བདུན་གྱི་བར་དུ་བརྩེ་ཏའི་ཚུལ་བཟུང་། སེམས་ཅན་མཐའ་  
 ཡས་གྱི་དོན་བྲས། སྐྱེ་བ་འདི་གའི་སྤྲ་མ་ཁ་ཆེ་ཁྱི་བརྟན་གྱི་ཡུལ་དུ་  
 བརྩེ་ཏ་མཏི་ན་ཏ་འྲི་ཞེས་བྲ་བར་འཁྱུངས་ཞེས་དང་། ལྷག་པའི་ལྷ་ཕྱི་  
 ནང་གི་ལྷ་མོས་རྩེས་སུ་བཟུང་ཞིང་རིགས་གསུམ་མགོན་པོས་ཀྱང་  
 རྩེས་སུ་བཟུང་སྟེ། ལྷག་པའི་ལྷ་ཡིན་འཆང་ནམ་རྒྱ་ངས་མི་སྟོན་འཇམ་  
 དབྱངས་དང་སྦྱན་རས་གཟེགས་གྱིས་ལུང་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ།།  
 མཐོང་ཐོས་རིག་གསུམ་གྱིས་པན་ཡོན་ཐོབ་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་  
 པས་ཁོང་གི་རྒྱུད་ཆོད་གཞན་གྱིས་དཔག་པར་མི་རུས་སོ།། ཞེས་  
 གསུངས་ཤིང་འཆང་ནམ་རྒྱ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་སྟོན་གསུང་

བ་འདི་རྗེ་བཙུན་གྱིས་རྗེ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོར་བཀའ་སྩལ་བ་བཞིན་  
 ཡི་གེར་བཀོད་བར། སྤྱང་སྟོབས་སྤུལ་དུ་སྤྱོད་པའི་སེམས་དཔལ་ཆེན་  
 སོ་འདི་ཉིད་སྟོན་ཆེ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱིས་ཡང་དང་ཡང་  
 དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་མཛད། སྤྱི་ནང་གི་རིག་  
 པའི་གནས་རྒྱུས་ལ་ཐོག་མེད་དུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་པའང་ཐོབ། མངོན་  
 པར་ཤེས་པ་ལྷ་ལའང་མངའ་བཞུགས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་པོའི་  
 རྟོག་གི་བྱང་དུ་རྗེ་བཙུན་དང་འཁོར་མང་སོ་དང་བཅས་ཏེ་སྟོན། དེའི་  
 ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་པོའི་རྟོག་གིས་ལུས་སྟོག་ལ་མི་ལྟ་  
 བར་ལྟ་བ་རྣམ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྲལས། མ་དག་པའི་ཞིང་རྣམས་  
 སུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ནི་སྤྱིར་དུ་འཆང་རྒྱལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྤྲལས་  
 པ་མང་དུ་བཟློད། དེའི་ཆེ་སེམས་དཔལ་ཆེན་སོ་དེ་ཉིད་གྱིས་འཁོར་རྒྱ་  
 མཚོ་ལྟ་བུའི་དབྱས་ནས་བཞེངས་ཏེ་མ་དག་པའི་ཞིང་རྣམས་སུ་ལྟ་བ་  
 རྣམ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྲལས་ལུས་སྟོག་ལ་མི་ལྟ་བར་བདག་གིས་  
 རྒྱས་པར་བྱེད་ཀྱས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་བཟུང་བས། དེའི་  
 མོད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་པོའི་རྟོག་དང་འཁོར་བྱང་ཐུབ་  
 སེམས་དཔལ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་སྟོན་ལམ་གནང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་  
 པ་དེའི་མཐུས་སྟོགས་བཙུའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་སྤྲལས་གྱིས་  
 དགོངས་ཏེ་སྤྱར་བཞིན་དུ་མཛད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་  
 གྱིས་འདི་ལ་སྤྱང་སྟོབས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའོ། ཞེས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་





བས།། བསྟན་སྲུང་ནམས་ཀྱིས་བདུད་རིགས་ཚར་བཅད་ཆོ།། བདུད་  
 གྱི་དམག་དབྱང་པམ་པའི་སྤྱུ་ཆེན་གྲགས།། ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཇེ་  
 འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་ནམ་ཐར་བྱར་འདེབས་སུ། གྲུའི་  
 ལྷག་གི་རི་གཟར་པོ་དེ་ནས་པ་པོར་ཆེན་པོ་ནམས་འགྲེལ་ཏེ་དགོ་  
 འདུན་ནམས་སྤྲུག་པ་དང་ཆའི་ཕྱོགས་ནས་རྒྱང་ཆེན་པོ་གནམ་ས་  
 འབྲེལ་བ་ཅམ་བྱང་བ་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྲིགས་མཛུབ་གཏད་པ་ཅམ་གྱིས་  
 ལོག་པར་གསུངས་པ་དེས་མཆོན་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་མཛད་པ་བསམ་  
 གྱིས་མི་བྱབ་ཅིང་ཆོས་ཇེ་དོན་རིན་པའི་མནལ་ལམ་དུ། ཇོ་ཇེ་འཇིགས་  
 བྱེད་དང་མཇལ་བས་གསོལ་བ་བཏབ། བྱེད་པར་དུ་ཞལ་ཡང་ཡང་  
 བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པས། སང་པོད་ད་ཅམ་བྱང་པ་འདིའི་  
 མདའ་བུ་ཡོང་། དེ་བར་དུ་བདེ་བར་གྱིས་གསུངས་པས། དེ་གང་ཡིན་  
 དཔུང་པའི་བྱར་ཏིང་ངེ་འཇིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས། བྱོད་གྱི་  
 བྱར་འདུག་པ་ཐིགས་པ་ཡིན་གསུངས་པས་དོན་དུ་དུས་དབྱའི་དབང་  
 པོ་འཇིགས་མཛད་ཇོ་ཇེ་དངོས་ཡིན་པའི་བྱར་མཐུ་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་  
 དཔྱོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་གསང་བ་ལྷག་པའི་ལྷ་དང་ངོ་པོ་དབྱེར་མེད་པའི་སྒོ་  
 ནས་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། མཁན་ཆེན་བྲག་རྫོང་བ་དང་ཇེ་བཙུན་  
 ཅོང་ཁ་པ་མཇལ་རྩལ་ལས། བདག་གིས་ལོ་བདུན་ཅུ་ལོན་དུས་བྱ་  
 མོ་དཀར་མོ་ཞིག་ན་རེ། བྱམས་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གང་

ཐག་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་  
 མས་རིག་པ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་དང་སྐྱེ་བ་  
 བཅོམ་ལུང་གོང་ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཅིང་པན་ཚུན་དཔོན་སློབ་ཏུ་འབྲེལ་  
 པ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡོད་པས་དེ་ལ་ཆོས་བཀའ་ལ་བསྐྱེད་མ་འདུག་པར་  
 གྱིན། བར་ཡང་ཆོས་ཞུས་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་བས་བདག་མོས་གྲུས་  
 དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱེས་སོ།། ཞེས་དང་། རྗེ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་བྱར་  
 འདེབས་སུ། དེ་ནས་བྱ་ལོ་ལྷ་བ་དང་པོའི་ཆོས་བཅུའི་རྒྱལ་མོ་ཡུམ་གྱི་  
 མནལ་ལམ་དུ་དགེ་འདུན་ལ་སོགས་པའི་པོ་མོ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་  
 བས་རྒྱལ་མཚན་དང་རྩ་བོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་རོལ་མོའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་  
 ཡས་པ་བཟུང་སྟེ་སྤྱན་རས་གཟིགས་འཕྱོན་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་བྱེད་ཟེར་  
 གྱིན་འདུག་པས། སྒྲིག་ས་ཀྱན་ཏུ་ངས་བལྟས་ཀྱང་མ་མཐོང་། རྗེས་  
 ལ་བལྟས་པས་སྤྱིན་གྱི་ཐད་དུ་གསེར་སྐྱ་རི་བོ་ཅམ་པ་འོད་ཟེར་ཉི་མ་  
 ལྷར་སྒྲིག་ས་ཐམས་ཅད་དུ་འཕྱོ་བ། ཆོས་གྱི་སྐྱ་དབྱངས་དང་བཅས་  
 པ་ཞིག་ལྷའི་བྱ་དང་བྱ་མོ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཆ་ལུགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་  
 པ་དུ་མས་བསྐྱོར་བ་ཞིག་མར་མར་ལ་བབས་བྱུང་བས། གསེར་སྐྱ་དེ་  
 རྗེ་ཆུང་རྗེ་ཆུང་ལ་སོང་། སྤྱི་གཙུག་གི་ཐད་ཅམ་དུ་སྐྱེབས་པའི་ཆེ་མཐོ་  
 གང་ཅམ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པར་གྱུར་ནས་ལུས་ལ་ཐིམ་གསུང་བ་དང་  
 ཡབ་གྱི་མནལ་ལམ་དུ་ལྷང་ལོ་ཅན་ནས་བྲག་ན་དོ་རྗེས་འཕངས་སམ་  
 སྐྱམ་པའི་གསེར་གྱི་དོ་རྗེ་འབར་བ་ཞིག་ཡུམ་ལ་ཐིམ་པ་རྗེས་པས་

བྱ་སྟོབས་ལྡན་ཞིག་སྟེ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེས་སྟེངས། ཞེས་སོགས་བྱང་  
 བ་ལྟར་ངེས་པའི་དོན་དུ་འཕགས་པ་རིགས་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་དང་  
 དབྱེར་མ་མཆིས་པར་གོར་མ་ཆག་པས་སྒྲ་མ་རིགས་གསུམ་མགོན་  
 པོར་བསྐྱབ་པ་ལ་སྟེ་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟེར་བསྐྱབ་  
 པ་ནི། རྒྱབས་སེམས་ཆད་མེད་བཞི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས། སྤ་བླ་མས་  
 འཁོར་འདས་གྱི་ཆོས་རྣམས་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་བསམ། སྟོང་པའི་ངང་  
 ལས་རང་གི་སྟེ་པོར་སེང་ཁི་བརྒྱ་ཉི་ཁྲའི་སྟེང་དུ་རྫིེལས་རལ་གྱིའི་  
 ཡུ་བ་རྫིེལ་མཆན་པ་ལས་འོད་འཕྲོས། དོན་གཉིས་བྲས་ཚུར་འདུས་  
 ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་རྣམས་བ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་  
 པོ་རབ་བྱང་གི་ཆ་ལུགས་ཅན་ཞི་ཞིང་འཇུག་པའི་ཞལ་བྲིས་དཀར་ལ་  
 དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ། རྒྱག་གཉིས་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་  
 མཛད་པའི་མཐེབ་སྟོན་གྱིས་ལྷན་ལའི་ཡུ་བ་ནས་འཛིན་པའི་འདབ་  
 མ་དབྱང་པའི་ཐད་དུ་རྒྱས་པས་ཤེས་རབ་གྱི་རལ་གྱི་དང་ཤེར་སྟོན་  
 གྱི་སྟེགས་བམ་བཏེག་པ། བཏ་ཞུ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་གསོལ་བ།  
 ཞབས་རྩོ་རྩེ་སྟེལ་མོ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པ། དེའི་སྟེ་པོའི་ཅ་འཁོར་གྱི་  
 དབྱས་སུ་བད་ཁྲའི་གདན་ལ་འཇམ་དབྱངས་དམར་སེར་གཡས་རལ་  
 གྱི་འབྱར་ཞིང་གཡོན་ལྷན་ལའི་ཡུ་བ་ནས་བཟུང་བའི་འདབ་སྟེང་ན་  
 སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པའི་སྟེགས་བམ་གྱིས་མཆན་པ། རལ་པའི་བྱར་བྱང་  
 ལྷ་དང་ལྡན་པ། མགིན་པའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབྱས་སུ་བད་ཁྲའི་གདན་

ལ་སྒྲིག་རས་གཞིགས་དཀར་པོ་ཅ་ཕྱག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྒྲུང་ཞིང་འོག་  
 མ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེལ་སྤང་དང་བསྒྲུ་འཛིན་པ། རལ་བའི་ཐོར་ཚུགས་  
 དང་རྒྱ་མ་གཡོན་བར་ཁྱི་གཉན་ས་ལེའི་བགས་བ་བཀའ་པ། གཉིས་  
 ཀའང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་དར་གྱི་ན་བཟའ་གསོལ་པ། ཞབས་དོ་  
 རྗེ་སྦྱིལ་མོ་ཁྱུང་གིས་བཞུགས་པ། ཐུགས་ཀའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབུས་  
 སུ་བད་ཉིའི་གདན་ལ་ཕྱག་ན་དོ་རྗེ་མཐིང་ནག་གཡས་གསེར་གྱི་དོ་  
 རྗེ་དང་གཡོན་སྤྲིགས་མཛུབ་མཛད་པ། དབུ་སྐྱ་དང་སྐྱ་ར་སྤྲིན་མ་  
 དམར་སེར་འབར་པ། རིན་པོ་ཆེ་དང་སྐྱལ་གྱིས་སྐྱས་པ། དར་གྱི་སྟོད་  
 གཡོགས་དང་སྟག་ཤམ་གསོལ་པ། ཞབས་གཡོན་བརྒྱུད་གི་ཡེ་ཤེས་  
 གྱི་མེ་འབར་བའི་དབུས་ན་བཞུགས་བ་དེའི་དབྱལ་བར་ཨོ། མགིན་  
 བར་ལྷུང་ཐུགས་ཀར་རྒྱུ། ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་  
 བས་ཅ་བརྒྱུད་གྱི་ལྷ་མ། ཡི་དམ། སངས་རྒྱལ། བྱང་སེམས་ཉན་རང་།  
 དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ། ཆོས་སྦྱོང་སྤྱང་མ་སོགས་སྐྱབས་གནས་ཐམས་  
 ཅད་བཟོས་སྐྱ་ལོ་སྤྱན་དངས། རོ་རྒྱུ་བོ་རྟོ་སྤྱན་གཉིས་སུ་མེད་བར་  
 ཐེམ་བར་བསམ། རྒྱས་བར་སྦྱོ་ན་ཆུ་གཉིས་ཉེར་སྦྱོད། འདོད་ཡོན་  
 ལྷ་སོགས་ལྷ་མ་མཆོད་བ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རུང་  
 ཞིང་རྒྱན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བཟང་པོ་སྦྱོད་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡན་ལག་  
 བདུན་བ་བྱ། གསོལ་གདབ་ནི། ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟོད་  
 ཆོགས་གྱི་རིགས་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་ཅིང་སྦྱིང་པོའི་ཉམས་ལེན་

དམིགས་བཅེ་མར་ཆིག་བྲིལ་དུ་བྱེད། དེ་ཉིད་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ་  
བྱ་བར་འདོད་ན། ཀ་ར་རྒྱ་དུ་བྱ་མ་རྒྱ་ལ་སྦྱ་དུ་ཡ་སྦྱ་མ་རྒྱ་ལི་ཆེ་རྒྱ་རྒྱ་  
ཁྱི་བི་མ་ལ། བ་ལོ་རྒྱ་ལ་ལྟ་ལྟ་སྦྱ་སྦྱ་བ་ལ་རྒྱ་སྦྱ་གྱི་ཉི་  
ཨ་རྒྱ་ཤ་རྒྱ་ལྟོ། ཞེས་ལག་འགྲོ་ལྟར་བའི་སྒྲིབ་སྦྱར་གྱི་ལམ་ནས་དངས་  
ཉི་བྱས་ཀྱང་བྱང་། སྦྱར་ཡང་། སྦྱབས་གནས་ཀྱན་འདུས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་  
པོ་ཙོང་ཁ་བ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ།། བདག་གི་ལུས་ངག་ཡིད་  
གསུམ་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་ཤིག །བཙུག་མ་མ་ཡིན་པའི་ངེས་འབྱུང་གི་  
བསམ་བས་རྒྱད་བསྐལ་ནས་བྱམས་སྦྱིང་རྗེ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དང་  
ཐབ་མོ་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་དང་ལམ་རིམ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱེད་ཐབ་  
མོ་ཉམས་སུ་ལེན་བྱས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་ཤིག །དེ་ལྟར་ཉམས་  
སུ་བྲངས་པའི་ཆོས་ལམ་དུ་སོང་སྟེ་མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་ཀྱན་  
གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་ཤིག །  
མདོར་ན་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་རྗེས་  
སུ་བཟུང་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་བྱས་པར་བྱིན་  
གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ལྷ་མའི་སྤྱི་པོའི་  
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་འཕྲོས་  
རང་གི་དཔལ་བར་ཐིམ། ལུས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་དག །བུམ་པའི་དབང་བྱིན་  
རྒྱབས་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་ཐོབ། དེ་བཞིན་དུ་མགྱིན་པའི་སྦྱན་རས་གཟིགས་  
ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་རང་གི་མགྱིན་པ། དག་སྦྱིབ།

གསང་བའི་དབང་། སྒྲིབ་གའི་ཕྱག་ན་རྫོ་རྗེའི་སྤྱོད་གསུང་ག་ནས་འོད་ཟེར་  
 སྒྲིབ་པོ། ཡིད་སྦྱིབ། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་། སྒྲིབ་གནས་གསུམ་  
 ལས་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐེང་གསུམ། རང་གི་གནས་གསུམ།  
 ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཀྱི་སྦྱིབ། དབང་བཞི་བ་སོགས་རིགས་འགྲེ་  
 སྒྲིབ་ཀྱི་དེ་ནས། དཔལ་ལྷན་ཅ་བའི་སྒྲིབ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་  
 གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྒྲིབ་མའི་སྐྱེ་དེ་མཐེབ་སོར་ཀྱི་ཆད་ཅམ་དུ་གྱུར་  
 བ་རང་གི་ཅ་དབུ་མའི་ལམ་བརྒྱུད་དེ་སྒྲིབ་བསྒྲིབ་འདབ་བརྒྱུད་ཀྱི་དབུས་  
 སུ་ཤོན། སྒྲིབ་ཁའི་བསྒྲིབ་ཁ་ཟུམ། མཐེབ་སྒྲིབ་དུ་ཨོ་ཨ་ར་བ་ཅ་ན་རྒྱེ་  
 སུ་མ་ཉི་ཀྱི་ཉི་ཤི་རྩ་བ་ཨ་རྩི་ཉི་ཨ་རྩི་ཉི་ཀྱེ་རྩ་ཞེས་བའི་སྤྱོད་གསུང་ཀྱི་  
 འཕྲེང་བས་དམ་དུ་བཅིངས་ཉི་བྱང་ཚུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་འབྲལ་  
 བར་བསམ་མོ། ཚུལ་འདི་ཐོན་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱོད་གསུང་དམ་  
 ཀྱི་ཉིང་ཁུ་ཡིན་ཞེས་མཁས་དབང་སྤྱོད་ལུང་གསུང་བའི་གསུང་རྒྱུན་  
 འཇམ་དབྱངས་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་ཀྱི་ཞལ་ལུང་ལྟར་བཀོད་  
 ལ། ཞལ་སྤྱོད་ནས་བདེ་བ་ཅན་བ་སོགས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་གསུང་ཆེ་  
 བར་སྤྱི་པོར་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་བསྒྲོམ་བ་འདྲ་བ་ལ་དེའི་དབུ་  
 གཙུག་ཏུ་བསྒྲིབ་དང་སྒྲིབ་བའི་གདན་ལ་རྒྱལ་བ་ཤུག་སྤུལ་བ་སྤྱི་མདོ་ག་  
 གསེར་བཙོ་མ་ལྟ་བུ། མཆོན་བཟང་པོ་དང་དཔེ་བྱུད་ཀྱིས་སྤྱོད་གསུང་གི་  
 རབ་དུ་བྱང་བའི་ཆ་ལུགས་ཅན། ས་གཞོན་མཉམ་བཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་  
 དང་རྫོ་རྗེ་སྤྱིལ་མོ་བྱང་གིས་བཞུགས་པ། རྗེ་སྒྲིབ་མའི་དབུང་བ་གཡས་

སྤྱུན་རས་གཟིགས། གཡོན་དུ་ཕྱག་ན་དོ་རྩེ། སྤྱགས་ཀར་འཇམ་  
པའི་དབྱངས་རྣམས་བཤད་མ་ཐག་པའི་མངོན་རྟོགས་ལྟར་གསལ་  
གདབ། སྤྱན་འབྲེན་མན་གྱི་ཉམས་ལེན་གོང་བཞིན་ལ་སྒྲ་མ་སྙིང་གར་  
བྱོན་པ་རང་སེམས་དང་ངོ་པོ་དབྱེར་མེད་པར་མཉམ་པར་འཛོག་པ་  
ལས་སྙིང་གའི་བསྒྲ་ཁ་བྱམ་པ་སོགས་མི་མཛད་པའི་རྒྱན་སྒྲུང་བ་ལྟར་  
བྱས་ཀྱང་རུང་ཞིང་གཉིས་ཀ་ལ་བསྐྱོ་བ་སྐྱོན་ལམ་བྱའོ།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྤྱན་རས་  
གཟིགས་དང་དབྱེར་མེད་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཚད་མེད་བཞི་ཡན་སོང་  
ནས། སྤྱ་བྱ་མས་སྤངས། རྟོང་པའི་རང་ལས་སེང་ཁྲི་བསྒྲ་ཉི་ཁྲའི་  
སྙིང་དུ་སྤྱི་ལས་བསྒྲ་སྤྱི་ས་མཆན་པ་ལས་འོད་འཕྲོས། དོན་གཉིས་  
བྱས། རྟོར་འདུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རང་ཉིད་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་  
ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནས་སྤྱི་ལ་མོ་གྱུང་གིས་བཞུགས་པའི་བར་གོང་ལྟར་  
དང་། དེའི་སྤྱགས་ཀར་པད་ཁྲའི་གདན་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཞེས་པ་  
ནས་སྤྱི་ལ་མོ་གྱུང་གིས་བཞུགས་པའི་བར་དཀྱུས་བཞིན་ལ། གཉིས་  
ཀའང་ཞེས་པའི་ཆོག་ཕྱད་དོར། གནས་གསུམ་བསྐྱབས་པ་ནས་ཡན་  
ལག་བདུན་པའི་བར་བྱ། དེ་ནས་རང་གི་སྙིང་གའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་  
དབའ་སྤྱན་རས་གཟིགས་གྱི་སྤྱགས་ཀར་སྒྲ་གདན་ལ་ཉིང་ཏེ་འཛོན་  
སེམས་དབའ་སྤྱི་ཡིག་དཀར་པོའི་མཐར་ཡི་གེ་དྲུག་པ་དང་དམིགས་  
བཅེ་མས་བྱི་ནང་དུ་བསྐྱོར་བར་གསལ་གདབ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་



འཕྲོས་ཤིང་འཕགས་པ་མཆོད། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས། ཁྱད་པར་  
 དུ་ཡང་རིགས་བྱག་སོ་སོའི་གནས་སུ་འཕྲོས་ཏེ་འགྲོ་བ་དེ་དག་གི་  
 ལས་ཉོན་རྣམས་སྤངས་ནས་སྒྲིམ་དང་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དབྱེར་མེད་  
 གྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པར་བསམས་པ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་རིམ་  
 དང་བཅས་དམིགས་བརྟེན་མ་ཅི་རྒྱས་སུ་བསྒྲུབ་ཞིང་ཡི་གེ་བྱག་པའང་  
 འདོན་མ་ཉི་དུང་སྟུར་བྱེ་བ་སོགས་གསལ་འདོད་ན་ཡང་ཉམས་ལེན་  
 འདི་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་དོ།། མཐུག་ཏུ་སྒྲིམ་དང་རང་སེམས་དབྱེར་  
 མི་བྱེད་བ་སྒྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་  
 གནས་ལུགས་ལ་མཉམ་པར་འཛོག། །དེ་ལས་ལངས་ཏེ་དགེ་བ་བསྒྲོ་  
 ཞིང་སྒྲོམ་ལམ་གདབ་པོ།།

གཉིས་པ་འཇམ་དབྱངས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་ནི། ས་པོན་  
 དང་ལྷའི་མངོན་ཏྲོགས་སོགས་བརྗེ་བ་མ་གཏོགས་དངོས་གཞི་གོང་  
 ལྟར་ལ་བསྒྲས་པའི་དུས་དོན་གཉིས་བྱས་རྗེས་ཁྱད་པར་དུ་ཡང་འོད་ཟེར་  
 རིགས་བྱག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སོག་པས་མ་རིག་པའི་སྤྱན་  
 བ་མ་ལུས་པ་བསལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་བཀོད། ཚྱོགས་བཅུའི་  
 རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་མཁའ་པ་དང་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་སྤྲུལ་ལི་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོམ་  
 བྱུང་གི་ཤེས་རབ། མཁས་པ་པརྟེ་ཏའི་ཆོགས་ཀྱི་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་  
 རྣམས་བསྐྱུས་ཏེ་རང་ཉིད་ལ་ཐེམ་པའི་དམིགས་པ་དང་བཅས་དམིགས་  
 བརྟེན་མ་དང་ཨོ་ཨ་ར་བ་ཅན་རྣམས་འཕྲེན་པ་ཁྱད་པར་རོ།།

གསུམ་པ་ཕྱག་ན་རྟོ་རྟོ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་ནི། དངོས་གཞི་  
ས་པོན་དང་ལྷ་བསྐྱར་ལུགས་གོང་ལྷར་ལ་དོན་གཉིས་བྱས་རྗེས་འོད་  
ཟེར་མེ་ལྷེ་ལྷ་བྱ་དབག་དུ་མེད་པ་འཕྲོས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་  
སུ་བྱལ། འཕྲོ་བ་ཀུན་གྱི་གནོད་འཆེ་དང་འཇིགས་སྐྱག་ཐམས་ཅད་  
སྦྱངས། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་རང་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་གདོན་བགགས་  
འབྱུང་པའི་ཆོགས་རྣ་སྤྱར་མེས་བསྐྱེད་པ་ལྷར་གྱུར་པར་བསམས་  
ནས་དམིགས་བཅེ་མ་དང་ཨོ་བཟླ་ཤི་རྩྱུ་ཞེས་བརྒྱུད། རིས་མེད་  
པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཐུགས་རྗེ་འཇུག་པ་གདོན་མི་བྱ་ནའང་ལྷག་པར་  
རྒྱ་ཉོར་གྱི་ཡུལ་ཁམས་སུ་བྱིན་རྒྱབས་གྱི་ཆོན་ཁ་ཆེ་བ་ཁོ་བོས་གོང་  
དུ་བཞོད་སྐབས་ཀྱང་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བས་སྦྱོགས་དེར་འདི་ཉིད་ལ་གཙོ་  
བོར་འབད་ན་མི་མཐུན་པའི་སྦྱོགས་ཐམས་ཅད་ཞི་ཞིང་མཐུན་རྒྱུ་  
ལེགས་ཆོགས་མཐའ་དག་ལྟོན་གྱིས་གྱུབ་པར་རིག་པར་བྱའོ།

རྒྱལ་ཀུན་ཡབ་དུ་གྱུར་ཀྱང་གཞོན་བྱའི་ཚུལ། འཇོན་མཛོད་ཟུར་  
ཐུད་ལྷ་པ་གངས་ཅན་འདིར། བསམས་བཞིན་བཞེས་གཉིན་རྣམ་  
རོལ་ཙམ་ཁ་བ། རིགས་གསུམ་ངོ་བོར་གསོལ་འདེབས་ལེགས་པའི་  
ལམ། ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་སྤྱིང་ནས་དང་བ་ཡིས། ཐུགས་རྗེ་བསྐྱལ་  
ན་མཆོག་མཐུན་དངོས་གྱུབ་ནོར། འཕྲོན་པའི་ཤིང་རྩ་འདི་ལས་ཆེས་  
ལྷག་པ། ཀུན་མཁྱེན་ཆོད་མའི་སྤང་ལ་གཞལ་དུ་མེད། བརྒྱའི་རྩ་བ་  
ལྷ་བྱར་རབ་དཀར་པའི། བསོད་ནམས་མཐུ་ཡིས་ཡང་སྤྱིད་ཐམས་

ཅད་དུ། མཉམ་མེད་དགའ་ལྡན་བསྟན་ལ་ཉེར་བཞུགས་ནས། འཕྲིན་  
པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉག་དུ་རྗེས་འཛིན་ཤོག །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ང་  
ལོ་ཁམས་གསུམ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཤར་ཙོང་ཁ་བ་སློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ཀྱི་གསོལ་  
འདེབས་དམིགས་བཅེ་མའི་ཉེ་གླ་ཉམས་ལེན་དང་འབྲེལ་བ་ཆོག་དོན་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་  
འདི་ནི་གནམ་ཀྱི་ལྷ་འཇམ་དབྱངས་གོང་མའི་གསེར་ཡིག་པ་བསམ་སློ་ཨེ་ཉེན་རབ་འབྱམས་  
ཚོས་རྗེས་དོན་གཉེར་ཆེན་པོས་བསྐྱལ་བ་ལ་བཞེན་ནས་ཕྱོམ་བཙོན་སྡེ་ཕྱོད་གསུམ་པ་དག་  
དབང་སློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་འཛིགས་མེད་གོ་ཆ་བྱབ་བསྟན་ལང་ཆོའི་སྡེས་རང་བྱུང་འཕགས་པའི་  
གཞུག་ལག་ཁང་དུ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པའོ། །



༥ ཐུན་རྒྱལ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཚོགས་ཞིང་སྒྲ་མ་རིགས་ཀུན་  
 ཐུབ་བདག་རྩི་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ།



༥ རྒྱན་རྒྱག་གི་ནལ་འབྱོར་ཉམས་སྤྱེལ་ན་པ་ནི་  
རྒྱལ་བྲངས་དང་གོ་རིམ་སྤྱེལ་  
བསྒྲིགས་པ།

༡༡། ར་མོ་མཆོ་རྩོ་ལ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁེན་བཅེ་གཅིག་  
ཏུ་བསྐྱས་པ། རྩེ་བཅུན་སྒྲ་མ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྲུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་  
དང་ལྷན་པ་དེའི་ཞབས་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་སྤྲུག་འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་  
སྤྱེལ་ཆེད། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་སྤྲུགས་རྩེའི་གཏེར། མ་  
ལུས་རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་གཅིག་བསྐྱས་པ། རྒྱལ་བའི་བསྐྱན་ལ་  
དེ་ཉིད་གཉིས་པའི་རྩེ། རྩེ་མེད་སྒྲ་མ་མཆོག་ལ་མགོས་སྤྲུག་འཆལ།  
དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་བསྐྱབ་པ་རེན་པོ་ཆེ་མིག་གི་  
འབྲས་བུ་ལྟར་གཅིས་པར་འཛིན་པའི་སྤྱེལ་བྱ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དང་  
མཐུན་པར་སྤྲུག་པ་རྩེལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་ནན་ཏན་སྤྲིང་པོར་བྱ་  
བར་འདོད་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ཉིད་  
ལན་པ་གསོ་བའི་ཕྱིར། རྒྱན་རྒྱག་གི་ནལ་འབྱོར་འདི་བཙོན་པར་བྱའོ།  
དེ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཆ་རྒྱག་ཏུ་བྱས་པའི་ཆ་རེ་རེའི་ནང་དུ་

འཆག་མེད་དུ་བྱ་བའི་ནལ་འགྱོར་གྱི་གངས་དང་གོ་རིམས་ནི་འདི་ལྟ་  
 ཟླེ། དང་པོར་ཡིད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མ་ཡེངས་པས་དགོན་མཆོག་གསུམ་  
 ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་སྐྱབས་དང་བསྐྱུན་པ་དེ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་བྱ་  
 བ་ནི། སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་ལས་ཉིན་མཆོད་དུས་དུག་ཏུ་སྐྱབས་  
 སུ་འགྲོ་བ་ལ་བསྐྱབ་བར་བྱ་བར་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནས་  
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །སྐྱུག་བསྐྱལ་  
 དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །སྐྱུག་བསྐྱལ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་  
 བར་གྱུར་ཅིག །ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་བཏང་  
 སྟོམས་ཆད་མེད་པ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ།། སྙམ་དུ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་ཡིད་  
 ལ་བྱ་ཞིང་ཆད་མེད་པ་བཞི་བསྟོམ་མོ།། དེ་ཡང་རིགས་ལྡ་སོ་སོའི་  
 དམ་ཆོག་ཁས་ལྗངས་པའི་སྐྱབས་སུ། རིན་འབྱུང་གི་དམ་ཆོག་ལ།  
 སྦྱིན་པ་ནམ་བཞི་ཏུ་སྦྱིན།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལྗངས་པ་  
 ལ། སྦྱིན་པ་བཞི་ནི། ཟང་ཟེང་མི་འདྲིགས་ཆོས་དང་བྱམས།། ཞེས་  
 པ་བཞི་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ཆད་མེད་པ་བཞིའི་ནང་ནས། བྱམས་པ་  
 བསྟོམ་པ་ནི་བྱམས་པའི་སྦྱིན་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཆད་མེད་པ་ནི་  
 མི་འདྲིགས་པའི་སྦྱིན་པ་ཡིན་པས། ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་དུས་དུག་ཏུ།  
 སྦྱིན་པ་བཞི་བྱ་བའི་དམ་ཆོག་བསྐྱུང་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྦྱིན་  
 འགྱོར་ཆད་མེད་པ་བཞི་བསྟོམ་པའོ།། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

གྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟེ་སྟེ་པའི་སེམས་  
 འདི་དག་གིས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བཏང་བར་  
 མི་བྱའོ།། སྟེ་པའི་དཔལ་བཅའ་ཞིང་ཡིད་ལ་བཞག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་  
 སྟོན་སེམས་ཆོ་གས་བཟུང་སྟེ་ཆད་ཉིན་མཆོད་དུས་དུག་ཏུ་སེམས་  
 བསྐྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་བསྐྱང་བའི་ཆེད་ཡིན་  
 འོ།། དེ་ནས་འཇུག་པའི་སེམས་གཟུང་བར་འདོད་ནའང་། སྟེ་གས་  
 བཅུད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཛོན་སྟེ་ལྟ་བུར་དམིགས་ལ། ཇི་  
 ལྟར་སྟོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།། བྱང་ཆུབ་ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་།།  
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལ།། དེ་དག་རིམ་བཞིན་གནས་པ་  
 ལྟར།། བདག་གྱང་འགྲོ་ལ་པན་དོན་དུ།། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་  
 བཟུང་ཞིང་།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལའང་།། རིམ་པ་བཞིན་  
 དུ་བསྐྱབ་པར་བཟུང་།། ཞེས་ལན་གསུམ་ཡིད་ལ་བརྫོད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་  
 སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱབ་པར་ཁས་སྐྱང་བར་བྱའོ།།  
 དེ་ནས། དེང་དུས་བདག་ཆེ་འབྲས་བྱ་ཡོད།། མི་ཡི་སྤྱི་བ་ལེགས་  
 པར་ཐོབ།། དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྟེ།། སངས་རྒྱས་སྲས་  
 སུ་ད་ལྟར་ཉོ།། ད་ནི་བདག་གིས་ཅི་ནས་གྱང་།། རིགས་དང་མཐུན་  
 པའི་ལས་བཅུམས་ཏེ།། སྟོན་མེད་བཅུན་པའི་རིགས་འདི་ལ།། རྟོག་  
 པར་མི་འགྱུར་དེ་ལྟར་བྱ།། ཡོང་བས་སྟག་དར་ཕྱང་པོ་ལས།། ཇི་



ལྟར་རིན་ཆེན་ཉིད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་ངེ་ཞིག་ལྟར་སྟེས་ན། བྱང་  
 རྒྱལ་སེམས་འདི་བདག་ལ་སྦྱེས། འགྲོ་བའི་འཆི་བདག་འཛོམས་  
 བྱེད་པའི། བདུད་ཅིའི་མཆོག་ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ། འགྲོ་བའི་དབུལ་བ་  
 སེལ་བ་ཡི། མི་ཟད་གཉེར་ཡང་འདི་ཡིན་ནོ། འགྲོ་བའི་ནད་རབ་ཞི་  
 བྱེད་པའི། སྤྲུལ་གྱི་མཆོག་ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ། སྲིད་ལམ་འབྲུམ་ཞིང་  
 དུབ་པ་ཡི། འགྲོ་བ་ངལ་བསོའི་ལྷན་ཤིང་ཡིན། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་  
 ངན་འགྲོ་ལས། སྒྲོལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱི་སྟེགས་ཡིན། འགྲོ་བའི་ཉོན་  
 མོངས་གདུང་སེལ་བའི། སེམས་ཀྱི་རྩེ་བ་ཤར་བ་ཡིན། འགྲོ་བའི་  
 མི་ཤེས་རབ་རིབ་དག །དབྱིས་འབྱིན་ཉི་མ་ཆེན་པོ་ཡིན། དམ་ཆོས་  
 འོ་མ་བསྐྱབས་པ་ལས། མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་འབྱུང་བ་བཞིན། འགྲོ་བའི་  
 མགོན་པོ་སྲིད་པའི་ལམ་རྒྱ་ཞིང་། བདེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱད་པར་  
 འདོད་པ་ལ། འདི་ནི་བདེ་བའི་མཆོག་ཏུ་ཉེར་གནས་ཏེ། སེམས་  
 ཅན་མགོན་ཆེན་ཆེམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན། བདག་གིས་དེ་རིང་སྦྱོབ་  
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། སྤྲུལ་སྤར་འགྲོ་བ་བདེ་གཤེགས་ཉིད་དང་ནི།  
 བར་དུ་བདེ་ལ་མགོན་དུ་བོས་ཟིན་གྱིས། ལྟ་དང་ལྟ་མིན་ལ་སོགས་  
 དགའ་བར་གྱིས། ཞེས་དོན་ཡིད་ལ་བྱན་བཞིན་པས་བརྗོད་པར་  
 བྱ་སྟེ། འདི་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཁུག་གི་ཆོ་ག་དགའ་བ་བསྐྱོམ་པ་  
 ཡིན་ལ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཉིན་མཆོད་དུས་དུག་ཏུ་སེམས་

བསྐྱེད་གྱི་ཕན་ཡོན་བསམ་པར་གསུངས་པ་དེ་ཡང་འདིས་འགྲུབ་པ་  
 ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་སྐྱབས་སུ་སོང་ཞིང་སེམས་བསྐྱེད་ནས། བདུན་གྱི་  
 རྣམ་མཁར་རིན་པོ་ཆའི་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་སྒྲ་མ་རྩོ་རྩེ་འཆང་དང་ཐ་མི་དད་  
 པར་སྐྱན་དངས་ནས་བཞུགས་པའི་ཞབས་ལ་སྦྱི་པོས་གདུགས་པའི་  
 ཕྱག་བྱས་པར་མོས། གང་གི་དྲིན་གྱིས་བདེ་ཆེན་ཉིད།། སྐད་ཅིག་གིས་  
 བློ་ཐོབ་འགྱུར་བ།། སྒྲ་མ་རིན་ཆེན་ལྟ་བུ་ཡི།། རྩོ་རྩེ་ཅན་ཞབས་པད་ལ་  
 འདུད།། ཅས་པ་ལན་གསུམ་གྱིས་ཕྱག་བྱའོ།། དེ་ནས་སྒྲིང་བཞི་རི་རབ་  
 ཉི་ཟླ་རིན་ཆེན་སྒྲ་བདུན། བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་གྱི་ལུས་ངག་ཡིད་  
 གསུམ་དགེ་ཅ་དང་བཅས་པ་སྤུལ་ནས། བདག་གཞན་ལུས་ངག་ཡིད་  
 གསུམ་ལོངས་སྟོང་དུས་གསུམ་དགེ་ཚོགས་བཅས།། རིན་ཆེན་མཐུལ་  
 བཟང་པོ་ཀུན་བཟང་མཆོད་པའི་ཚོགས་བཅས་པ།། སྟོ་ཡིས་བསྐྱངས་  
 རྣམ་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འབུལ།། ཐུགས་རྗེའི་དབང་  
 གིས་བཞེས་ནས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ།། ཞེས་བརྗོད་  
 ཅིང་མཐུལ་སྤུལ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་རིགས་བྱུག་ཀའི་སོ་སོའི་དམ་ཆོག་  
 རྣམས་ཉིན་མཆན་ལན་བྱུག་བསྐྱུང་བར་གསུངས་པའི་ནང་ནས་མཆོད་  
 པའི་ལས་ཀྱང་ཅི་རུས་བྱ་བའི་དམ་ཆོག་བསྐྱུང་བའང་ཡིན་ནོ།།

དེ་ནས་སྒྲ་མའི་སྟོན་ལ་བརྟགས་པའི་ཉེས་དམིགས། ཡོན་ཏན་གྱི་  
 རོས་ནས་དད་པ་བསྐྱོམས་ཤིང་། སྒྲ་མ་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་

སྒྲིག་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་མདོ་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམས་ལ།  
 ཕྱིན་ཆད་སྒྲིག་མའི་སྒྲིག་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྟོག་པའི་སྒྲིག་སེམས་བྲག་  
 བོ་བྱ་ཞིང་། ཡོན་ཏན་བྲན་པའི་དད་པ་བྲག་པོས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲི་  
 ལྷ་མཐའ་དག་འགག་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒྲི་ལྷ་མཐའ་དག་  
 རྒྱེ་བར་གསོལ་བ་གདབ། དེ་ནས། རྩོམ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱས་སྤྱི་བོར་  
 གླ་མ་སྤྱན་བྲངས། བདག་ཉིད་ལ་དགེས་བཞིན་དུ་ཐེམ་པས། ལུས་  
 དག་ཡིད་གསུམ་དང་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་མོས་པར་  
 བྱ་ཞིང་། འདི་ནི་སྒྲིག་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཐུན་ཐུག་དུ་བསྒྲིམ་པ་ཡང་ཡིན་  
 ལ། སྒྲིག་དཔོན་དག་ཀྱང་གཟུང་བར་བཀྱི། ཞེས་པའི་དམ་ཆོག་  
 ཐུན་ཐུག་དུ་བསྐྱུང་བའང་ཡིན་ཞིང་། མཆོག་དུ་དད་པས་དུས་གསུམ་  
 དུ། དཀྱིལ་འཁོར་མེ་རྟོག་བཅས་ཐལ་མོས། སྒྲིག་མས་སྒྲིག་པ་བསྐྱེན་  
 བཀྱར་ཞིང་། ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་ཕྱག་བྱའོ། ཞེས་སྒྲིག་པ་ལྷ་བཅུ་པ་  
 ལས་གསུངས་པ་དེའི་བསྐྱེད་བྱ་བསྐྱུང་བའི་ཚུལ་ཡང་ཡིན་ནོ། དེ་  
 ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བས་སྒྲིང་པའི་སྒྲིང་པ་  
 ཉིད་ཀྱི་ངེས་པ་ཅི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་གསལ་གདབ་ལ། ཅུང་ཟད་རེ་  
 མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་པན་ཡོན་མཐའ་ཡས་མོད་ཀྱི།  
 རྒྱད་པར་དུ། མིང་སོགས་བྲལ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ། དེར་རྟོག་པ་ནི་  
 བཅུ་གཅིག་པ། ཞེས་པའི་ལྷུང་བས་མ་གོས་པ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱང་

ཡིན་ནོ།། དེ་ནས་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་སྐོབ་པ་ཡིན་ན་རང་ལྷག་  
 པའི་ལྷ་སྐྱུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱང་པའམ། དུམ་ལ་རང་གི་ལག་པ་དོ་རྩེ་  
 དང་དེའི་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བློ་པའི་སློ་ནས་བཟུང་བས་འཁྱུད་པར་  
 མོས་ནས་བདེ་སྟོང་སྒྱར་བ་བློ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་དོ་རྩེ་དེའི་བྱ་ཕྱག་  
 རྒྱ་འཛིན་པའི་དམ་ཆོག་དུས་བྱུག་ཏུ་བསྐྱུང་བའོ།། བསྐྱེད་རིམ་ཐུན་  
 བཞིའི་ནལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ན། ཐུན་བཞི་པོ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ལས་  
 ལོགས་སུ་འདི་མི་དགོས་སོ།། དེ་ནས་དང་པོར་འདུལ་བའི་གཞིས་  
 བསྐྱུས་ཀྱི་བསྐྱུས་བྱ་རགས་པ་དང་། ལྷུང་བ་འབྱུང་ཉི་བ་རྣམས་དང་།  
 རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྟོམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལྷུང་བ་རྣམས་སྟོམ་ཆོག་ཅམ་  
 ཡང་ཡིད་ལ་བློ་པའི་སློ་ནས། འདི་རྣམས་རྒྱུད་ལ་མི་གོས་པ་དང་།  
 བསྐྱུས་བྱའི་གནས་རྣམས་ལ་ལོགས་པར་བསྐྱུས་པར་བྱའོ་སྟེ་སྐྱུས་དུ་བློ་  
 ཞེས་དང་སྟོམ་སེམས་བྲག་པོ་བསྐྱོམ། དེའི་རྩེས་སུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་  
 ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། བར་ཕྱིན་བྱུག་གི་ཉར་  
 གནས་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་རྣམས་དང་། བམ་པ་དང་ཉེས་བྱས་  
 རྣམས་ཀྱི་རྒྱང་གངས་ཅམ་རེའང་མ་མཐའ་ཡིད་ལ་བསམས་ནས། དེ་  
 རྣམས་རང་རྒྱུད་ལ་གོས་མ་གོས་ལོགས་པར་བརྟག་དབྱུང་བྱ་ཞིང་།  
 མ་གོས་འདུག་ན་དགའ་བ་བསྐྱོམ། གོས་འདུག་ན་འཁྱོད་པ་བྲག་པོ་བྱ་  
 ཞིང་སྒྱར་དུ་ཕྱིར་འཆོས་པའི་འདུན་པ་བྲག་པོ་བྱ། སྒྲར་གོས་མ་གོས་

གང་ཡིན་ཀྱང་ཕྱིན་ཆད་སློག་ལ་བབ་ཀྱང་མ་གོས་པར་བྱའོ་སྐྱེས་དུ་  
 སྒྲིམ་སེམས་དག་པོ་བསྒྲོམ། དེའི་རྗེས་སུ། སྒྲིམ་པ་བསྐྱབ་གཟུང་གི་  
 སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཆམས་དང་། ལྷ་མ་ལྷ་བཅུ་པ་དང་། ཅ་ལྷུང་བཅུ་  
 བཞི། སྒྲིམ་པོ་ཆམས་དང་བཅས་པ་མ་མཐའ་རྒྱུད་ཀྱངས་ཅམ་ཡན་  
 ཆད་ཀྱིས་དན་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ཆམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་  
 ཉེས་པ་དང་། ལྷུང་བ་ཆམས་རྒྱུད་ལ་གོས་མ་གོས་བརྟག་དབྱེད་བྱ་  
 ཞིང་། མ་གོས་འདུག་ན་དགའ་བ་བསྒྲོམ། གོས་འདུག་ན་འགྱོད་པ་  
 དག་པོས་སྦྱར་དུ་བྱིར་འཆོས་པའི་འདུན་པ་དག་པོ་བྱ། སྦྱར་གོས་མ་  
 གོས་རི་ལྷུང་ཡིན་ཀྱང་ཕྱིན་ཆད་སློག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་གོས་པར་བྱའོ།  
 སྐྱེས་དུ་སྒྲིམ་སེམས་དག་པོ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། འདི་ནི་བསྐྱབ་པ་མི་  
 ཉམས་ཤིང་ཆམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མད་དུ་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་  
 ཡང་རྒྱུད་དོ་རྗེ་རྗེ་རྗེ་མོ་ལས། ཉིན་དང་མཆན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། ཉིན་  
 རེ་ཞིང་ནི་བཟླ་བར་བྱ། གང་ཆེ་ཉམས་སྦྱར་ནལ་འགྱོར་བ། ཁ་ན་  
 མ་ཐོ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར། ཞེས་སྒྲགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཆམས་ཉིན་ཞག་རེ་  
 ལ་ལན་དུག་དུག་དུ་བཟླ་བ་སྟེ་བསྒྲོ་བཟང་བྱེད་ཅིང་དན་ཤེས་བསྟན་  
 དགོས་པར་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱར་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་  
 དུ་སྒྲིམ་པ་གཞན་གཉིས་ལའང་བྱ་བ་ན་བསྐྱབ་པ་བསྐྱར་བའི་ཐབས་  
 མཆོག་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ནས་བདག་ཉིད་བསྐྱབ་བྱ་ལས་མི་

འདའ་བར་མ་ཟད། གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐེག་པ་  
གསུམ་དང་ཕྱི་ནང་གི་དམ་པའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་བཤད་སྐབ་ཀྱི་སྒོ་  
ནས་གཟུང་བར་བྱའོ། ། སྙམ་དུ་ཡིད་ལ་བཞགས་ནས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་  
སྟེ། འདི་ནི་བསྐྱའི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ལན་དུག་ཏུ་བསྐྱུང་བའང་ཡིན་  
ལ། ཆོས་སྒོར་བའི་ལས་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་དུ་མ་བསྐྱབས་པར་འགྱུར་བ་དང་།  
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་སྤྱད་པ་ཡིན་འོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བས་མཆོན་པ་བདག་གི་ལུས་  
ལོངས་སྟོན་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བ་དང་བཅས་པ་ཐམས་  
ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་བཏང་བའི་བསམ་པས་  
བསྐྱོ་བ་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟར་འདི་དག་ཀྱང་བྱས་ཏེ། དགེ་བ་བདག་གིས་  
བསགས་པ་གང་། དེས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། སྤྱག་བསྐྱལ་  
ཐམས་ཅད་སེལ་བར་ཤོག །འགྲོ་བ་ནད་པ་རྗེ་སྤྱིད་པར། བད་གསོས་  
གྱུར་ཀྱི་བར་དུ་ནི། སྙན་དང་སྙན་པ་ཉིད་དག་དང་། དེ་ཡི་ནད་  
གཡོག་བྱེད་པར་ཤོག །ཟས་དང་སྐྱོམ་ཀྱི་ཆར་པ་བ་སྟེ། བཀྲེས་དང་  
སྐྱོམ་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བསལ། ལུ་གཤི་བསྐྱལ་པ་བར་མ་ལ། བདག་  
ནི་ཟས་དང་སྐྱོམ་དུ་གྱུར། སེམས་ཅན་ཕོངས་ཤིང་དབུལ་བ་ལ།  
བདག་ནི་མི་ཟད་གཏེར་གྱུར་ཏེ། ཡོ་བྱང་མཁོ་དགུ་སྒྲ་ཆོགས་སུ།  
མདུན་དུ་ཉེ་བར་གནས་གྱུར་ཅིག །བདག་ནི་ལུས་དང་ལོངས་སྟོན་

དང་། ཏུས་གསུམ་དག་གི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་  
 རྟོན་གྱི་ཕྱིར། བངས་པ་མེད་པར་གཏང་བར་བྱ། ཐམས་ཅད་བཏང་  
 བས་སྤྱང་ན་འདའ། བདག་སྒྲོ་སྤྱང་ན་འདས་པ་བསྐྱབ། ཐམས་ཅད་  
 བཏང་བར་ཆབས་གཅིག་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཏང་བ་མཆོག་།  
 བདག་གིས་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། ལུས་འདི་ཅི་བདེར་བྱིན་ཟེན་  
 གྱིས། ཏྲག་ཏུ་གསོད་དང་སྒྲོད་པའམ། བརྟེག་སོགས་ཅི་དགར་བྱེད་  
 ལ་རག་། བདག་གི་ལུས་ལ་གཅི་བྱེད་དམ། ཅོ་འཛི་ག་ཞེས་རྒྱ་བྱེད་  
 ཀྱང་། བདག་གི་ལུས་འདི་བྱིན་ཟེན་གྱིས། འདི་འདྲའི་ཁ་ཏས་ཅི་  
 ཞིག་བྱ། དེ་ལ་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་བའི། ལས་གང་ཡིན་པ་བྱེད་དུ་  
 རྒྱག། བདག་ལ་དམིགས་ནས་ནམ་དུ་ཡང་། འགའ་ཡང་དོན་མེད་མ་  
 གྱུར་ཅིག་། བདག་ལ་བརྟེན་ནས་གང་དག་གིས། ཁོ་བའམ་དད་པའི་  
 སེམས་བྱུང་བ། དེ་ཉིད་ཏྲག་ཏུ་དེ་དག་གི་ རྟོན་ཀུན་གྲུབ་པའི་རྒྱར་  
 གྱུར་ཅིག་། གང་དག་བདག་ལ་ཁ་ཟེར་རམ། གཞན་དག་གཞོད་པ་  
 བྱེད་པའམ། དེ་བཞིན་འཆར་ཁ་གཏོང་ཡང་རུང་། ཐམས་ཅད་བྱང་  
 རྒྱལ་སྐལ་ལྡན་གྱུར། བདག་ནི་མགོན་མེད་རྣམས་ཀྱི་མགོན། ལམ་  
 ལུགས་རྣམས་ཀྱི་དེད་དཔོན་དང་། བཀལ་འདོད་རྣམས་ཀྱི་བྱུ་དང་  
 རི། གཟིངས་དང་ཟམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྤྱིང་དོན་གཉེར་ལ་སྤྱིང་དང་  
 རི། གནས་མལ་འདོད་ལ་གནས་མལ་དང་། མར་མེ་འདོད་ལ་མར་

མེ་དང་། བདག་ནི་ལུས་ཅན་བློ་འདོད་པ། ཀུན་གྱི་བློ་དུ་འགྱུར་  
 བར་ཤོག ། ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་བུམ་པ་བཟང་། རིག་སྒྲགས་བྱུབ་  
 དང་སྒྲན་ཆེན་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ནི་ཤིང་ཆེན་དང་། ལུས་ཅན་  
 ཀུན་གྱི་འདོད་འཛོར་གྱུར། ས་སོགས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དང་། ལྷ་  
 མཁའ་བཞིན་དུ་རྟག་པར་ཡང་། སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡི།  
 རྣམ་མང་ཉེར་འཆོའི་གཞིར་ཡང་ཤོག ། དེ་བཞིན་ལྷ་མཁའི་མཐས་  
 གཏུགས་པའི། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་རྣམ་ཀུན་ཏུ། ཐམས་ཅད་སྤྱང་ན་  
 འདས་བར་དུ། བདག་ནི་ཉེར་འཆོའི་གཞིར་ཡང་ཤོག ། ཅེས་དོན་ཡིད་  
 ལ་བློ་བཞིན་པའི་སྒྲོ་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་  
 པ་སྦྱོང་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟོ་བ་རྣམ་པར་དག་པའང་ཡིན་  
 ལ། རིགས་ལྡེའི་སྒྲོམ་པ་འཛིན་པའི་ཆེ་ཉིན་མཆན་ལན་བྱུག་ཏུ་སྦྱིན་པ་  
 རྣམ་བཞི་སྟེར་བར་ཁས་སྒྲངས་པའི་སྦྱིན་པ་གཉིས་གོང་དུ་སོང་ཆར་  
 ཞིང་། འདིར་ལུས་ལོངས་སྦྱོད་དགེ་ཅ་དང་བཅས་པ་སེམས་ཅན་ལ་  
 བཏང་བས། ཟང་ཟེང་གི་སྦྱིན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་གཉིས་གཏོང་  
 བའི་བསྒྲུབ་བྱའང་ལེགས་པར་བསྐྱུང་བའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་  
 འོ། ། ཐུན་རེ་རེའི་མགོར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལྷུང་བ་ལགས་ཆར་རེ་རེ་སྦྱར་  
 བ། ཉིན་དང་མཆན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། བྱང་པོ་གསུམ་པ་གདོན་བྱ་  
 ཞིང་། རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བརྟེན་བས། ལྷུང་བའི་ལྷག་མ་དེས་



ཞི་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་སྐྱབས་འགྲོ་ནས་བསྐྱོ་བའི་བར་འདི་ཉིད་ཞག་གཅིག་ལ་ཆ་  
 རྒྱལ་ཏུ་བགོས་པའི་ཆ་རེ་རེའི་ནང་དུ་ལན་རེ་ཆང་བར་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་  
 པས། ཞག་གཅིག་ལ་ལན་རྒྱལ་ཏུ་བྱེད་དགོས་པའི་སྒྲིམ་པ་གསུམ་གྱི་  
 བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ཀྱང་ཆང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཟབ་ཆོས་མཐད་དུ་བྱུང་བར་  
 གཤགས་པའི་ཉམས་ལེན་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཆ་ཙམ་དུ་ཡང་བསྐྱུན་པར་  
 མི་རུས་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲིམ་ཆེན་པོ་སྒྲིན་མེད་པའི་བཀའ་སློལ།  
 རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་ལམ་རྣམས་པར་དག་པ་ཡིན་པས། རྣམ་དཔྱད་དང་  
 ལྡན་པ་དག་གིས་ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོར་བྱུངས་ཤིག །ཡོན་ཏན་ཀུན་  
 གྱི་ཙ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། དངོས་བྱུབ་ཀུན་གྱི་ཙ་བ་དམ་ཆེག་ཅེས།  
 རྒྱལ་བས་མདོ་རྒྱུད་ཀུན་ལས་ལན་མང་དུ། ནན་ཏན་ཆེན་པོས་ཡང་  
 ཡང་གསུངས་མོད་གྱི། གངས་རིའི་ཁྲིད་འདིར་གཏམ་འདི་རིང་ནས་  
 རུབ། ཙ་བ་རུལ་བའི་ཆུ་ཤིང་ལོ་མ་ལས། དཔག་བསམ་འབྲས་  
 རུ་རེ་བས་སྒྲིགས་ཀུན་གང་། རུབ་བསྐྱུན་མིང་ཙམ་ལྟག་མར་གྱུར་  
 པའི་དུས། རྒྱལ་བའི་གདུང་འཆོབ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བ། སྒྲོན་ལམ་  
 དབང་གིས་བྱང་གི་སྒྲིགས་འདིར་བྱོན། རྒྱལ་བའི་བསྐྱུན་པ་རྒྱལ་བའི་  
 དགོངས་པ་བཞིན། སྒྲིན་མེད་གཞི་ནས་བཙུགས་པའི་བཀའ་སློལ་  
 གྱིས། རྒྱལ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་གྲོས་མིག་ཕྱེ་ཞིང་། གསུང་རབ་མ་

ལུས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཚུལ།། རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་ལམ་བཟང་གསལ་  
མཛད་ནས།། བདག་ཅག་རྣམས་ལ་པན་པའི་དོན་པོ་མཛད།། ཚུལ་  
འདི་ད་དུང་སྐལ་ལྷན་གཏུག་བྱ་ལ།། པན་བདེ་སྦྱོལ་བའི་ལམ་བཟང་  
ཡུན་རིང་དུ། ཉམས་པར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་རབ་བསམས་ནས།། ཐུན་  
བྱག་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་ཡི།། དུག་ལེན་འདི་ཡང་བདག་གིས་  
ཡི་གེར་བྲིས།། དགེ་བ་འདི་ཡིས་བདག་དང་འཁྲོ་བ་ཀུན།། སྦྱེ་བ་ཀུན་  
ཏུ་སྒྲ་མས་རྗེས་བཟུང་ནས།། རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་ཉམས་སྲུ་ལེན་བྲི་མེད་  
ཀྲིས།། དོན་གཉིས་མཐར་ཐྱིན་སྦྱར་དུ་བྱུང་གྱུར་ཅིག །

ཐུན་བྱག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཚུལ་གངས་དང་གོ་རིམས་སྲུ་བསྐྱིགས་པ་  
འདི་ནི། སྦྱོན་ཆད་གངས་ཤིའི་ཁྲོད་དུ་འདི་འབྲུ་བའི་ཉམས་སྲུ་ལེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཅམ་ཡང་མ་གྲགས་  
ཤིང་། བདག་གི་སྒྲ་མ་འབའ་ཞིག་གིས་མདོ་རྒྱུད་མ་ལུས་པའི་དོན་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་གཞི་  
དམ་ཆོག་དང་སྦྱོམ་པར་དགོངས་ནས། དེ་ཉིད་དག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྲུ་ཐུན་བྱག་གི་  
རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་འཆག་མེད་དུ་བྱེད་པ་སྦྱོམ་པ་གསུམ་ཁས་སྒྲངས་པ་ཅམ་ལ་  
མ་བཞག་པར་ཉམས་ལོག་ཏུ་རྒྱུད་པར་བྱེད་པའི་ཉམས་སྲུ་ལེན་གྱི་བཀའ་སློལ་མཛད་དུ་བྱུང་བ་  
བཅུགས་པ་ལག་ཏུ་སྒྲང་བདེ་བའི་ཐབས་སྲུ། རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་དང་མི་འགལ་བར། རྗེ་  
བཅུན་སྒྲ་མ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་བཀའ་འདྲིན་གྱིས་ཉེ་བར་འཆོ་བའི་མང་  
དུ་སོས་པའི་བཅུན་པ་དགེ་ལེགས་དབལ་བཟང་པོས་སྦྱར་བཅོ། འདི་ནི་བཀའ་རྒྱུད་འདིའི་  
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མན་ངག །ཤོད་ལ་གསེར་ཆོས་སྲུ་གྲགས་པ་པལ་ཆེ་བའི་འགྲན་སྒྲ་མ་  
ཡིན་པས། སྦྱོད་དུ་མི་རུང་བ་དག་ལ་གིན་ཏུ་སྦྱ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །



༥ ཐུན་ཏུག་ནལ་འབྱོར་གྱི་བྲིད་གྱི་ཟིན་བྲིས་  
 རིག་འཛིན་སྟོང་གི་དོ་གཤམ་ཞེས་  
 བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༡༡། ར་མོ་གུ་ཏུ་ཐུ་ནེ་རྩུ་བཟླ་སྟེ་ག་སྤྲུ་ཡ། རབ་འབྱམས་  
 ཐུབ་བ་ཀུན་གྱི་མཛད་པའི་ཁུར།། གཅིག་ཏུ་བསྐྱམས་ཏེ་འགྲོ་བའི་  
 མགོན་མཛད་པ།། གསུམ་ལྡན་སྒྲ་མ་མཆོག་དང་དབྱེར་མེད་རྗེ།། རྫོ་  
 བཟང་ཐུབ་དབང་དོ་རྗེ་འཆང་ལ་འདུད།། མདོ་རྒྱད་རྒྱ་མཆོའི་དགོངས་  
 པའི་གནས་རྒྱུད་སྟེ།། མགོན་པོ་དེ་ཡིས་བཅེ་བས་རྗེས་གདམས་  
 པ།། ཀུན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་སྟན་བརྒྱད་ཆོས།། འདི་འདྲ་སྐྱབ་ཏུ་  
 ཡོད་པ་སྐལ་བ་བཟང་།། དེའང་ཐུན་ཏུག་ནལ་འབྱོར་ཞེས་པ། ཉིན་རེ་  
 བཞིན་ཡང་ཏུས་ཏུག་ཏུ།། སྦྱིན་པ་ནམ་བཞི་ཉག་ཏུ་སྦྱིན།། ཞེས་རིན་  
 འབྱུང་གི་དམ་ཆོག་བཞིའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་རིགས་ལྔ་སོ་སོའི་  
 དམ་ཆོག་བཅུ་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་དགོས་པ་དང་། རྒྱད་དོ་རྗེ་  
 ཅེ་མོ་ལས། དེ་ལས་གཞན་པ་བཅུ་བཞི་ནི།། བས་པམ་པར་ནི་རབ་ཏུ་  
 བཤད།། སྤངས་ཤིང་དོར་བར་མི་བྱ་སྟེ།། ཅ་བའི་ལྷུང་བ་ཞེས་བཤད་

དོ། ཉིན་དང་མཚན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། ཉིན་རེ་ཁིང་ནི་བཟླ་བར་བྱ།  
གང་ཆེ་ཉམས་ལྷུང་རྣལ་འབྱོར་བ། ཁ་ན་མ་ཐོ་སྤྲོམ་པོར་འགྱུར།  
ཞེས་ཅ་བའི་དམ་ཆོག་རྣམས་ལ་སྐུན་དུག་ཏུ་བསྡོམ་བཟང་བྱས་ཏེ་  
ལྷུང་བས་གོས་མ་གོས་བརྟགས་ནས། གོས་འདུག་ན་འགྲོད་པ་དག་  
པོས་བཞགས་བསྐྱམས་དང་། མ་གོས་ན་དགའ་བ་བསྒྲོམ། གོས་མ་  
གོས་གང་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་ཆད་སྤྱོད་ལ་བབས་ཀྱང་ཉེས་པ་འདི་དག་  
གིས་མ་གོས་བར་བྱའོ་སྤྲོམ་པའི་སྤྲོམ་སེམས་དག་པོ་བསྐྱེད་དགོས་  
ཡིང་། སྐུན་དུག་གི་ཆ་གཅིག་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཆག་ན་བསྡོམ་བཟང་  
བྱེད་པ་མ་བྱུང་བའི་སྤྲོམ་པོར་འགྱུར་ཁིང་། སྐུན་དུག་ཏུ་ཆག་ན་རེ་རེ་  
ལ་ཞག་གཅིག་ལ་སྤྲོམ་པོ་དུག་དུག་དང་། ཞག་དེར་བྱིར་བཅོས་མ་  
སྐབ་ན་བྱི་མའི་སྐྱུ་རེངས་དང་པོ་ཤར་ཆེ་སྤྲོམ་པོ་བརྒྱ་གཉིས་རེ་དང་།  
ཉིན་དེར་ཡང་མ་བཞགས་ན་ཞག་གསུམ་པའི་སྐྱུ་རེངས་ཤར་ཆེ་དེ་  
ལས་ཉིས་འགྱུར་དུ་འཕེལ་ཁིང་། སོ་ཐར་གྱི་པམ་བཞི་ལས་སྐྱགས་  
གྱི་སྤྲོམ་པོ་གཅིག་ཉིས་བ་ལྷེ་བར་གསུངས། ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་  
རྣམས་ལ་ཡང་བསྡོམ་བཟང་དེ་ལྟར་དགོས་བར་ས་ར་ཉའི་ཐོད་པའི་  
དཀྱིལ་ཆོག་སོགས་ལས་གསུངས་ཡིང་། དེ་དག་གིས་མཚོན་ནས་  
སྐྱབས་འགོ་དང་སྤྲོན་འདུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་སོགས་  
ཉིན་མཚན་དུས་དུག་ཏུ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་དམ་ཆོག་མཐའ་དག་རེ་

རེ་བཞིན་བསྐྱོད་བསྐྱོད་དཀའ་བས་སྐྱོགས་གཅིག་དུ་བསྐྱོགས་ནས་  
 ཆར་རེ་བཏང་བས་ཐུན་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཆག་མེད་བྱེད་དགོས་པ་  
 ཐམས་ཅད་ཆར་བའི་གདམས་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་  
 པོའི་ཐུགས་བརྩུད། ཡབ་སྲས་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་ཐམས་  
 ཅད་ཀྱིས་ཉམས་བཞེས་གཙོ་བོར་མཛད་པ། ཉམས་སྲུ་བྲངས་པས་  
 ངན་སོང་དུ་མི་ལྷུང་ཞིང་། ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་མདོ་སྐྱུགས་ཀྱི་  
 བསྐྱེད་པ་དང་མཛུ་ནས་མི་རིང་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ངེས་  
 པར་སྟེར་བས་ན། གནས་སྐབས་ཀྱི་བགེགས་ཞི་བ། ཆེ་བསོད་རྒྱས་  
 པ། གཞན་དབང་དུ་བསྐྱུ་བ་སོགས་བོད་ལ་གསེར་ཆོས་སྲུ་བྱུགས་  
 པའི་མན་ངག་སྒྲ་རེ་རེས་འབྲན་དུ་མེད་པ་འདིའི་ཡི་གེ་མཁས་གྲུབ་  
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དང་། འབྲོང་ཅེ་སྒྲ་བཙུན། རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་  
 ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པ་དང་། ཁོང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ནས་  
 པཎ་ཆེན་ལྷོ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཐུན་བྱུག་ནལ་འབྱོར་  
 དང་། ཉིན་ཞག་སྐྱུག་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་ཡོངས་འཛིན་པའི་  
 སྒྲུལ་གསུམ་བསྐྱོད་བསྐྱོད་གི་སྒྲུལ་ཆེག་གིས་ཁ་བསྐྱངས་ནས་ཆོས་  
 སྐྱོད་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་མཛད། དེ་དག་ལས་པཎ་ཆེན་ཀྱིས་མཛད་  
 པའི་ཐུན་བྱུག་སྟེང་ནས་ཁྱིའི་རྒྱས་པ་ཁྱི་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་པ་  
 ལས་ཐོབ། ཁོང་གིས་ལྷུང་སྒྲུ་རོལ་པའི་རྗེ་རྗེ་དང་། སྐབས་མགོན་རྗེ་

རྗེ་འཆང་ལས་གསུམ་ཞིང་། ཡང་བདག་གིས་སྐྱབས་མགོན་རྗེ་རྗེ་  
 འཆང་དང་བསོད་གྲགས་རྗེ་རྗེ་འཆང་གཉིས་ལས་ཀྱང་བཀའ་ཆོས་  
 དེའི་ཞར་ལ་མདོར་བསྐྱུས་རེ་ཐོབ་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ཡང་སྐྱབ་  
 པ་བྱེད་ཅེས་པའི་གཏམ་ཙམ་ཞིག་ད་ལྟ་གྲགས་ཀྱང་། དེ་ནི་གནས་  
 དབེན་པར་ཡིད་ལ་བསམ་སྐྱེ་གང་ཡང་མེད་པར་སྐྱེན་རིང་བསྐྱེད་པ་  
 དང་། སྐྱགས་གངས་མང་པོ་བསགས་པ་དང་། གནས་ངེས་མེད་ཅེས་  
 ཅི་ཡིན་འདི་ཡིན་མེད་པར་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་འབྲུམས་པ་ལ་ཟེར་སྐྱེ་  
 མིན། སྐྱབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་ན་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་  
 བྱ་ཏན་བྱེད་པ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གང་ཡང་མེད་པ་དཔལ་རི་པོ་  
 དགེ་ལྷན་པའི་བྱེད་ཆོས་ཡིན་ཞེས་སྐྱབས་མགོན་རྗེ་རྗེ་འཆང་གིས་  
 གསུངས། ཁོང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ནས་འདི་ལྟར་གསུང་བཤད་དང་  
 ཆོགས་གཏམ་མཛད་ནས། ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མར། རྣམ་དག་  
 བསམ་པ་དེ་ཡིས་བྱངས་པ་ཡིས། ཞེས་སོགས་གསུངས་དོན་ཡང་  
 དེ་ཡིན་གསུངས། ཁས་སྦངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཁ་རལ་སྒྲ་རལ་ལ་  
 བཏང་བའི་ཤུལ་ནས་ཆོས་བྱེད་ལུགས་ཤིག་གཏན་ནས་མེད། ཆོས་  
 བྱེད་པ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྒྲོད་ཞབས་རྗེའ་བ་པའི་ནང་ཚུ་ལྷག་པ་ལྟ་བུ་  
 ལས་མི་འོང་། རང་ཅག་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་ཏྱག་པར་སོང་བས་  
 ཉེས་པས་མི་གོས་པ་དཀའ་ཡང་ཅི་མི་སྦྱམ་པར་མི་འཛོག་པར་བྱིང་

བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་སྒྲིབ་མ་ནས་འབད་དགོས། སོ་ཐར་ལ་ལུས་  
 དག་གི་སྒྲིམ་པ་ལས་ཡིད་སྒྲིམ་དངོས་སུ་བཅས་པ་མེད་པས་གནས་  
 སྐབས་འདི་ལྟ་བུར་ལུས་དག་གི་སྒྲིབ་ལམ་ལེགས་པར་བསྐྱམས་  
 བྱས་ཤིང་ལྟར་དང་བཅོལ་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ཁྱིམ་ཉིས་  
 བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་གསུམ་གྱི་གཅིག་ཀྱང་དངོས་སུ་མ་བྱུང་བས་བསྐྱུང་  
 སྟེ། སྒྲགས་བྱང་སེམས་ལ་ཡིད་སྒྲིམ་གཙོ་ཆེ་བས་རང་སེམས་ཉོན་  
 མོངས་པའི་བྲན་དུ་སོང་བ་འདིས་ཅི་ལྟར་འགལ་ཡང་ཤེས་དགའ།  
 མཉམ་མེད་རྩོམ་ཆེན་པོར་འགའ་ཞིག་གིས་བྲིད་ཚུལ་ཁྱིམ་དག་  
 བོ་ཨེ་ཡོད་ཞུས་པས་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྱིམ་དག །སྒྲགས་བྱང་  
 སེམས་ཀྱི་ཙམ་ལྟར་དང་སྒྲིམ་པོ་གཏན་ནས་མ་བྱུང་། ཉིས་བྲས་ཇ་རེ་  
 ཉ་རེ་བྱང་གསུངས་པ། རྒྱན་ལྔ་བྱང་བའི་དོན་ཡིན་འདུག་པས་ང་  
 ཆོ་ལ་སྒྲིམ་མི་དགོས། དགའ་སྒྲའི་བྲང་པར་དེ་འདྲ་ཡོད་པས་ཐམས་  
 ཅད་ཡོད་སྟེ་བའི་ལུགས་འདིར་སོ་ཐར་གྱི་པམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱིར་  
 གྲང་དུ་མེད་པ་དང་། སྒྲགས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཉམས་པ་བྱིར་  
 གྲང་དུ་ཡོད་པའི་བཅས་པ་མཛད་པ་ལས་ལྷག་བྲིད་ཐབས་མེད།  
 ཁོང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ནས། སྟོན་པས་ཁྱིམ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་  
 ཙམ་གསུམ་གྱི་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་མཛད། དེ་ནས་བསྐྱུང་མི་བསྐྱུང་  
 བྲིད་རང་ཆོས་ཤེས་མ་གསུངས་པར། གལ་ཏེ་ཉམས་ན་བྱིར་བཅོས་



བའི་ཐབས་འདི་ལྟར་གྱིས་ཞེས་གསུངས་པ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཐུགས་རྗེ་  
 ཏུ་ཅང་རང་ཆེ་སོང་བའི་རྟགས་ཡིན་པས་དེ་ལ་བསམ་སྒྲོལ་བྱུང་ནས་  
 གསོ་སྦྱང་ལ་བྱིན་ཏེ་བྱིར་བཅོས་རེ་མཛད་ན་ལེགས་ཞེས་ཁྲིའི་དུས་  
 ཆོག་གས་གཏམ་ལ་གནང་། རང་རེ་སྒྲོམ་པ་གསུམ་ལྟར་སྒྲུགས་སྒྲུགས་སྒྲུ་མེད་  
 གྱི་དབང་ཐོབ་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་བྱུན་དུག་ཏུ་འཛིན་པར་མིང་ནས་  
 སྒྲོམ་ཏེ་དངོས་སུ་ཁས་སྒྲུངས་པ་རིགས་ལྡེ་སོ་སོའི་དམ་ཆོག་བཅུ་  
 དགུ་དང་། ཅ་བའི་དམ་ཆོག་བཅུ་བཞི་དང་བཅས་པ་བྲན་པའི་ཞར་  
 ལ་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་དང་། སོ་ཐར་དང་བྱང་སྒྲོམ་གྱི་ཉེས་པས་  
 གོས་མ་གོས་ལ་བྲན་ཤེས་རྟག་པར་བསྟེན་ན་ཉམས་ལེན་ཞེས་པ་  
 དེ་འབྲེལ་གྱི་སྟེང་ནས་འོང་དགོས། ཉོན་མོངས་འཛོམས་བྱེད་གྱི་  
 གཉེན་སོ་དངོས་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཉིང་རེ་འཛིན་  
 གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། གཉེས་ཀ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རག་ལས། དེ་ཐམས་  
 ཅད་བྲན་ཤེས་ལ་བརྟེན་པས་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་བཅས་པ་ལ་དུས་དུག་  
 ཏུ་བྲན་ཤེས་ནར་མར་སྦྱོང་བ་སེམས་འདུལ་བའི་ཐབས་མེད་དུ་མི་  
 རུང་བ་ཡིན། དེ་འབྲེལ་མེད་ན་རང་རེ་དུས་རྟག་པར་ཉོན་མོངས་པའི་  
 གདོན་གྱིས་བསྐྱམས་པས་སྦྱོན་པ་དངོས་ཡིན། འཛིག་ཉེན་ན་སྦྱོན་  
 པས་སེམས་ལ་ཤར་ཆད་ཁར་བཏོན། རང་རེས་སེམས་ལ་ཚུ་ལྟར་  
 འབྲུགས་ཀྱང་ཁ་ནས་མ་བཤད་པ་ཅམ་བྱུང་པར་ཡིན། ཤར་ཆད་ཁ་

ནས་བཏོན་ན་རང་རེ་ལས་སྤུ་བའི་སྟོན་པ་མེད་ཅེས་དམ་པ་གོང་མ་  
 རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པས་སེམས་རྒྱ་ཡན་ལ་བཏང་ནས་ཆོས་ཡོང་  
 ལུགས་མེད། རོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་གཞི་རྟེན་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་  
 པ་དགོས་པས། ཚུལ་གནས་རོས་དང་བསམ་ལྡན་པས། སྒྲོམ་པ་  
 ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྒྱུར། ཞེས་པ་ལ་གནད་ཆེན་པོ་ཡོད། ལྷག་པར་སྒྲོམ་  
 སྒྱུབ་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་གལ་ཆེ། རྗེས། ལྷག་མཐོང་ཤེས་རབ་བསྐྱབ་  
 པ་བསྐྱེད་པ་ལ། ཞི་གནས་ཏིང་འཛིན་དགོས་པའི་མིང་ཅམ་སྤང་།  
 འདི་ན་རྣམ་དག་ཏིང་འཛིན་སྐྱེ་བ་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱབ་པ་དགོས་  
 པའི་གཏམ་ཡང་རུབ། ཅེས་ལྷག་མཐོང་ལ་སྟོན་དུ་ཞི་གནས་དགོས་  
 པའི་གཏམ་ཅམ་ཞིག་གྲགས་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་དགོས་པའི་གཏམ་  
 ཅམ་ཡང་རུབ་པར་གསུངས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་ན་ཏིང་འཛིན་  
 ལྟར་སྤང་ལས་དངོས་མི་སྐྱེ་བས། ཉམས་ལེན་འདི་ལྟ་བུ་ཐུན་བྱུག་ཏུ་  
 མ་ཆག་པར་བསྐྱངས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་སྟེ།  
 ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སྒྲོམ་པ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་  
 རྣམས་ཁས་ལེན་པ་ལ་དཔའ་བ་ཅམ་མིན་པར་ངེ་ལྟར་ཁས་སྐྱངས་  
 པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བཅས་པའི་མཆམས་ལས་མི་འདའ་བར་  
 བསྐྱང་ཞིང་། བརྒྱ་ལ་ཅུང་ཟད་འདས་ནའང་སྒྱུར་བ་སྒྱུར་བར་རང་  
 རང་གི་སྤྱིར་བཙས་ཀྱི་ཆོ་གས་དག་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་

འདི་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་ཤེས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་དགའ་བ་  
 བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ། དམ་པ་རྣམས་  
 ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།། ཞེས་མཉམ་མེད་རྩོམ་ཆེན་པོའི་རྣམ་  
 ཐར་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་ལྷུང་བ་བྱིར་བཙོས་ནི་སྒྲིམ་  
 གསུམ་སོ་སོ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ལ། སྤྱི་བ་སྤྱུངས་པའི་སྒྲིམ་  
 ཆོག་སེམས་ཤིག་གསུངས་ཀྱང་གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྒྱུག་པ་ནི་ཆོས་  
 བཞི་བསྟན་པའི་མདོ་ལྟར་སྟོབས་བཞི་ཆང་བ་གལ་ཆེའོ།། དེ་ལས་  
 གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་ལ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་བསྐྱབ་བཏུས་  
 ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་མདོ་སྤྱེ་ཐབ་མོ་ལ་བརྟེན་པ། སྟོང་ཉིད་ལ་  
 མོས་པ། བཟླས་པ་ལ་བརྟེན་པ། སྐྱུ་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པ། མཆོད་  
 པ་ལ་བརྟེན་པ། མཆོན་ལ་བརྟེན་པ་དང་དྲུག་གསུངས། སྤྱོད་འཇུག་  
 ལས། ཉིན་དང་མཆོན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། བྱང་པོ་གསུམ་པ་གདོན་  
 བྱ་ཞིང་། རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བརྟེན་པའི། ལྷུང་པའི་ལྷག་  
 མ་དེས་ཞི་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐུན་དྲུག་རྣལ་འབྱོར་གྱི་  
 འགོ་འདིར་ལྷུང་བཞག་ས་ཆར་རེ་བརྟོན་ན་ལེགས་པར་མཁས་བྱུང་  
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་སོ།།

རྒྱུད་སྤྲེད་པས་བདག་འཇུག་གི་སྒྲིག་ཏུ་ལྷུང་བཞག་ས་རེ་  
 གསུངས་པའང་དོན་འདི་ཕྱག་ལེན་ཏུ་བཏབ་པ་ཡིན་གསུངས། མཉམ་

མེད་ཇོ་མོ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། ཆོས་གོས་ཁྱོན་ནས་ཉལ་བ་ཀྱན་ནས་  
 གྱི་གྲུང་ལ་ཡང་ངས་སངས་རྒྱུ་གྱི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་  
 རེ་མ་བསྐྱོམ་ན་ཉེས་པ་ཡོང་སྟེ། བོད་ཀྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ལ་ཅི་ཆ་  
 ཡོད་གསུངས། ཐུན་བྱུག་རྒྱལ་འབྱོར་དངོས་ལ་སྐྱབས་ལུལ་མཁའ་  
 ཁུབ་ཏུ་བཞུགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་  
 སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་  
 རྒྱུ་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་ཐེ་སེམས་འདི་རྗེས་པའི་སངས་རྒྱུ་མ་  
 ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བཏང་བར་མི་བྱའོ་སྟེ་མ་ཐེ་ཡོད་ལ་བཞག་ནས་སངས་  
 རྒྱུ་ཆོས་ཆོགས་མ་ཆར་གཅིག་གམ་གསུམ་བརྗོད་དེ་སྐྱབས་འགོ་  
 སེམས་བསྐྱེད་བྱ་བ་ནི། སྐྱབས་འགོའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། རྒྱུ་སྒྲུང་གི་  
 རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་དུས་བྱུག་ཏུ་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་  
 དང་། སྟོན་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཉིན་མཆོན་དུས་བྱུག་ཏུ་སེམས་དེ་  
 བསྐྱེད་དགོས་པ་ལ་སྟོབ་པའོ། རྒྱུ་ཆེན་བཙུན་འབྱུངས་འཕགས་ཀྱི་  
 འདུས་པའི་སྒྲ་མའི་རྒྱལ་འབྱོར་དུ་གྱུར་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་བཞགས་  
 ཆར་གསུམ་གྱིས་སྐྱབས་འགོ་དང་སྟོན་འབྱུག་གི་སེམས་ཅིག་ཅར་  
 བཟུང་བ་ལ་སྐྱབས་འགོ་དང་སྟོན་འབྱུག་གི་སེམས་གཉིས་དང་། རྒྱུ་  
 སྒྲུང་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་ཉམས་ལེན་ཆར་བར་  
 གསུངས་སོ། ། དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་རྒྱུ་ཐུན་ཐུན་

བསྐྱུངས་པའི་བྱིར་ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱོམ་པ་ལ། སེམས་ཅན་བདེ་དང་  
 ལྷན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱུལ་དང་ནི་བྲལ་བ་དང་། བདེ་ལ་རྟག་ཏུ་  
 གནས་པར་དགའ། མཉམ་ཉིད་བཏང་སྟོམས་གནས་པར་བཀྱི།  
 ཞེས་འབྱུག་པ་བདེ་བའི་བྱིར་དུས་འཁོར་ཅ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་  
 ཆེགས་བཅད་འདི་བརྗོད་བཤམ། ཡང་ན་དཀྱུས་ལྟར། སེམས་ཅན་  
 ཐམས་ཅད་ཉི་རིང་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་ནས། ཞེས་བཏང་སྟོམས་  
 ཆད་མེད། བྱད་པར་འཕགས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ། ཅེས་བྱམས་པ་ཆད་  
 མེད། བཟོད་དཀའི་སྤྱག་བསྐྱུལ་རྒྱ་མཚོ་ལས་བསྐྱུལ་ཏེ། ཞེས་སྤྱག་  
 བསྐྱུལ་ཐམས་ཅད་དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྟོང་ཇི་ཆད་མེད། ཐར་པ་  
 དམ་པའི་བདེ་དང་འབྲལ་མ་གྱུར། ཅེས་བདེ་བ་དང་ལྷན་པ་དེ་དང་  
 མི་འབྲལ་བར་འདོད་པ་དགའ་བ་ཆད་མེད་དེ། ཐོག་མར་སེམས་ཅན་  
 ལ་སེམས་སྟོམས་པ་དང་། དེ་ནས་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་པ་  
 བྱི་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་སྟེ་བའི་གཞི་སྤྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། བཏང་  
 སྟོམས་ས་གཞི་བྱམས་པའི་རྩུས་བརྒན་ཞིང་། ཞེས་སོགས་ལྟར་  
 རོ། དེ་ནི་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆེག་བྱམས་པའི་སྦྱོན་པ་  
 དང་། མི་འཇིགས་པའི་སྦྱོན་པ་ལ་སྟོབ་པའི་ཉམས་ལེན་ཏེ། བྱམས་  
 པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ལ་འགོད་འདོད་དང་བདེ་བ་སྦྱོན་  
 འདོད་ཡོད་པས་བྱམས་པའི་སྦྱོན་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་དག་

གཉེན་ལ་ཆགས་སྤང་མེད་པས་མི་འཛིགས་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེས་  
 སེམས་ཅན་ནམས་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མི་འཛིགས་པ་སྤྱིང་བས་མི་  
 འཛིགས་པའི་སྤྱིན་པ་དང་། ཡང་སྒྲོམ་པས་གདུང་ནས་འཆིར་ཉེ་བ་ལ་  
 བདུང་བ་བྱིན་ཏེ་སྒྲོམ་པའི་གདུང་བ་བསལ་ནས་བདེ་བ་བྱིན་པའི་ཆ་  
 ནས་བྱམས་པ་དང་མི་འཛིགས་པའི་སྤྱིན་པ་སྤྱིང་ཆད་མེད་བཞི་ཀ་ལ་  
 མི་འཛིགས་པའི་སྤྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་ཆང་བ་བྱས་ཆོག་གསུངས།  
 རྒྱུད་ཆེན་བཙུན་འབྲུས་འཕགས་ཀྱིས་ཆད་མེད་བཞི་ལ་སྤྱིན་པ་  
 བཞིའི་ཉམས་ལེན་ཆང་བར་བྱས་སོ།། རྒྱབས་མགོན་རྡོ་རྗེ་འཆང་  
 ནས་མི་འཛིན་དབང་གནང་སྐབས་སེ་ར་ཆང་གིས་བདག་ལ་བྱམས་  
 པའི་སྤྱིན་པར་གང་འཛིག་གསུངས། བདག་གིས་བྱམས་པ་བསྒྲོམ་པ་  
 འཛིག་ཞུས་པས། དེ་ལྟར་ན་ལམ་ཡིན་ན་སྤྱིན་པ་ཡིན་པས་བྱབ་རྒྱ་  
 རེད་ཨང་གསུངས། བྱམས་པས་སེམས་ཅན་ལ་བདེ་བ་སྤྱིན་འདོད་  
 ཡོད་པས་ཡིན་ནམ། ཞུས་པར། མཆོན་ཉིད་པ་འདི་ཁ་བདེ་པོ་རེད་  
 མོད། ཅེས་པ་ལས་མི་གསུངས་ཀྱང་ཡིན་པ་འདྲ་བསམ་གསུངས།  
 འགྲོ་ཀུན་སྤྱིད་ཞིའི་འཛིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བྱིང་། སོགས་ཀྱིས་སྒྲོན་  
 སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དཀར་ཆོས་བཞི་བཞེན་པ་དང་ནག་ཆོས་བཞི་  
 སྤྱིང་བ་སོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བསྐྱུངས། དེ་ནས་འབྲུག་སྤྱོམ་ལེན་པ་  
 ལ། གོང་དུ་རྒྱབས་འགྲོའི་ཆོགས་ཞིང་གསལ་བཏབ་པ་མ་བསྐྱུས་

བར་ཡོད་ན་དེའམ། ཕྱོགས་བརྩེ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་  
 དཔའ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཡུལ་དུ་མངོན་སུམ་བ་ལྟ་བུར་དམིགས་ལ་  
 ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་རྗེས་སུ་སྒྲོས་པར་མོས། འདིའི་དཀྱུས་སུ་མེད་  
 གྱང་། རྣམ་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱན།། བདག་ལ་  
 དགོངས་པར་མཛད་དུ་གསོལ།། ཞེས་སྦྱོར་བ་དགེ་ལུགས་པའི་  
 འདོན་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་ཁྱི་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་བས་གསུངས་  
 གསུང་། དེ་ནས་སྦྱོད་འཇུག་ལས་འབྱུང་བ། རི་ལྟར་སྦྱོན་གྱི་བདེ་  
 གཤེགས་ཀྱིས།། ཞེས་སོགས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་ཆོག་རྒྱུ་ཐ་  
 མའི་སྐབས་ཅ་ལྟར་བཙུང་བརྒྱུད་སོགས་ཀྱིས་བྱང་སྒྲོམ་ཉམས་བ་སོར་  
 རྒྱུད་། གནས་བ་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བསམ་བ་ནི་འཇུག་སེམས་ཀྱི་  
 བསྐྱེད་བྱ་ལ་དུས་དུག་སྒོམ་པའི་ཉམས་ལེན་ནོ།། དེ་ནས་སྦྱོད་འཇུག་  
 ལས་གསུངས་པའི། དེང་དུས་བདག་ཆེ་འབྲས་བྱ་ཡོད།། ཅེས་  
 སོགས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཇུག་ཆོག་པན་ཡོན་བྲན་ནས་དགའ་  
 བ་བསྒྲོམ་བ་སྟེ། དེང་དུས་བདག་མ་ཞི་བར་གསོན་བ་དང་། མི་ལུས་  
 ཐོབ་པ་དོན་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་ནམས་ཐུབ་དབང་  
 རྒྱུས་།། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྲངས་ཤིང་།།  
 ཞེས་བ་ལྟར་བྱང་སྒྲོམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྦྱེས་ཤིང་  
 རྒྱལ་བའི་སྲས་སུ་གྱུར་བས་དེང་སྤྱོད་ཆད་རིགས་དེ་དང་མཐུན་པའི་

ལས་རྣམས་སྐྱོ་ངལ་མེད་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ། ལས་གང་ཡིན་ན།  
 ཁས་སྒྲངས་པའི་བསྐྱབ་པ་ལེགས་པར་བསྐྱང་སྟེ་སྐོ་གསུམ་བཅུན་  
 པར་གནས་ནས་ཉེས་ལུང་གི་རྩོག་པས་རྒྱུད་མ་གོས་པར་གཞན་དོན་  
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ལ་རྟག་ཏུ་བཅོན་པར་བྱ་སྟམ་དུ་བསམ། ཁོང་  
 འཇམ་པའི་དབྱངས་ནས། ལོང་བས་ཕྱག་དར་ཕྱང་པོ་ལས། ཞེས་  
 སོགས་བསྒྲན་པ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཡན་ལག་རེད། སྟོན་འཇུག་  
 གི་ཆོ་གའི་དོད་དུ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི།  
 ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ལྟར་གྱི་དམིགས་པ་ལྟར་རྗེས་སྟོན་  
 གསུམ་བྱས་ནས་སྟོན་འཇུག་གཉིས་ཀའི་བདེ་འཕྲོད་པ་བྱས་པས་  
 ཆོག་སྟེ། འདི་སྟོན་འཇུག་ཅིག་ཅར་ལེན་པའི་ཆོ་ག་ཡིན་པར་  
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆིག་སྟོབ་དཔོན་  
 དག་གྲང་བཟུང་བར་བགྱི། ཞེས་པའི་ཉམས་ལེན་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་  
 བསྟོམ་པ་ལ། འདིར་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་། དཔེན་སའི་  
 གསུང་དུ་རང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དཀར་པོ་དང་། སྤྱི་བོར་སྟོན་པོ་གསུངས།  
 དག་འཕྲན་ལྟ་བུ་མ་ལྟ་བུ་དཀྱུས་སུ་བཅུག་ནས་ཐུགས་ཀར་རྡོ་རྗེ་  
 འཆང་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་སྐྱབས་ཐོབ་ལ་དཔག་གྲང་ཆོག །རྒྱུད་ཆེན་  
 བཅོན་འགྲུས་འཕགས་དང་། བཤེན་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་  
 གསུངས་ལྟར་འདུས་པའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བཤེན་ཆེན་སྟོ་



བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མངོན་པའི་འདིགས་བྱེད་གི་སྒྲ་མའི་ནལ་  
 འབྱོར་སྤྱར་ན་ལོག་ཏུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་བཞི་ལེན་ཆེ་  
 སྟབས་བདེ། གང་ལྟར་བཀའ་བློན་གསུམ་ལྟན་གི་སྒྲ་མ་གཙོ་བོར་  
 བྱས་ཏེ་དངོས་སུ་ཆོས་གི་བཀའ་བློན་མཛོད་པའི་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་  
 འདུས་པའི་ངོ་བོར་བསམ་ལ། དེ་ཉིད་སྤྱབས་གནས་མ་ལུས་པ་  
 འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡིད་ཆེས་བྲག་པོས་ཆོགས་ཞིང་གི་བ་སྤྱིའི་  
 བྱ་ག་རེ་རེར་ཡང་རྩལ་སྟེད་གི་སངས་རྒྱས་སྤྱད་དང་བཅས་པ་  
 བཞུགས་པ་ལ་རང་ལུས་དཔག་མེད་སྤྱལ་ནས། གང་གི་བློན་གྱིས་  
 བདེ་ཆེན་ཉིད། ཅེས་སོགས་གིས་བྲག་འཆ་ལ། བདག་པོས་བཟུང་  
 དང་མ་བཟུང་དང་། ཞེས་སོགས་སམ། རྒྱས་པར་ན་ཆོགས་བཅད་  
 སྤྱགས་བཅས་སམ། སྒྲ་མ་ཆོད་ལྟར་བྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གི་  
 མ་ཆོད་པ་ལྟལ། བདག་གཞན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལོངས་སྤྱོད་  
 དུས་གསུམ་དགེ་ཆོགས་བཅས། ཞེས་སོགས་གིས་མཐུལ་འབྲལ།  
 དེའང་རང་གཞན་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་འདས་པ་མི་འབྲལ། དགེ་ཙ་  
 དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པ་ལྟལ་ཆོག་པས་འདི་དང་། དེར་ནས་མ་  
 གཉིས་ཀར་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་དུས་གསུམ་གི་སྒྲ་མ་སྤྱར་བར་དགེ་  
 ཙ་ལ་སྤྱར་བ་ཡིན། དེ་ན་ཆེན་མཐུལ་ཞེས་པའི་སྤྱབས་དེར་ནས་བྱང་  
 རྩལ་བར་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་ཙ་དང་བཅས་པའི་ཞིང་ཁམས་གི་

བཀོད་པ་ཡིད་ལ་བྱན། དེ་ཡང་ས་རྩོལ་པ་མ་ཡིན་པར་རིན་པོ་ཆེའི་  
 རང་བཞིན་དག་པའི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་རྩོགས་པས་བཟང་པོ། རྩོ་  
 གསུམ་ལོངས་སྟོན་དག་ཅ་དང་བཅས་ཆོམ་བྱར་སྤངས་པའི་ཆོམ་བྱ་  
 རེ་རེའི་སྟེང་ཀུན་བཟང་མཆོད་སྤྲིན་མཐའ་གླས་པ། དེའང་དངོས་སུ་  
 ལག་ཏུ་ཐོགས་ནས་སྟེར་དགོས་པ་མིན་པས་ཁྲོས་བསྐྱར་བ་དང་།  
 གླང་བ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་བ་བྱུང་མེད་པས་སེམས་སྟེར་དུ་གླངས་ནས་  
 ཁྲོས་སྐྱལ་ཏེ་ཆོགས་ཞིང་རེ་རེ་ལ་རེ་རེ་དང་། སྐྱལ་བ་རབ་འབྱུངས་  
 བཞེ་བ་ལ་དེ་སྟེན་སྤུལ། དེའང་བདག་ལ་ཅུས་པ་མེད་ཀྱང་བྱུང་  
 རྣམས་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྲུབ་ལ་མངའ་བཞེས་པས་བདག་  
 གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱལ་སྤྲ་རགས་ལས་བསྐྱལ་  
 འདོད་ཀྱིས་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་བཞེས་ནས། རོན་གང་སྐྱབ་ན་ཁྱིེན་ནི་  
 སྐྱབས་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་གཟི་བརྗེད་དང་གཟི་ཁྱིེན། བརྒྱུ་པ་པ་ནི་བརྒྱུར་  
 བ་སྟེ། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གཟི་ཁྱིེན་གྱིས་རང་གི་རྩོ་གསུམ་བརྒྱུར་  
 དུ་གསོལ། ཞེས་པའོ། བརྒྱུར་ཚུལ་སྐྱའི་ཁྱིེན་རྒྱལ་ལུས་ལ་ཞུགས་  
 པས་ལུས་མི་གཙང་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་དང་། སྤྲིག་སྤྲིབ་  
 དག་ནས་རྒྱལ་བའི་སྐྱ། རག་གི་དྲི་མ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་  
 སྤངས་ནས་རྒྱལ་བའི་གསུང་། ཡིད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་བག་ཆགས་དང་  
 བཅས་པ་སྤངས་ནས་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་སུ་བརྒྱུར་བར་གསོལ་བ་

འདེབས་བཤོ།། དེས་མཆོན་གྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཐུལ་  
 འབྱུང་བར་ཡང་བཤད། ཕྱག་མཆོད་མཐུལ་གྱི་དམིགས་རིམ་ལས་  
 ཁྱིད་ལྟར་རྒྱས་པར་སྐྱོང་ཞིང་། སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲིམ་བ་གསུམ་  
 གྱི་བཅས་བ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་ལྷུང་སྒྲིག་སྒྲིབ་བག་ཆགས་དང་  
 བཅས་བ་མ་ལུས་པར་བྱང་ཞིང་དག་ནས་ནམ་པར་དག་པའི་བདག་  
 ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་མོས་བ་བྱེད་བ་ཐུན་དུག་གི་དམིགས་པའི་བྱེད་པར་  
 ལྟ་བུ་ཡིན། དེར་ནས་མ་ལ་དབྱངས་ཡོད་པས་ཆེག་དོན་སེམས་ལ་  
 འཆར་ཡོང་ཡོད་པ་ལྟར་གོང་འོག་ཀྱན་ཏུ་ཆེག་གི་མང་ཉུང་དང་  
 བརྗོད་མ་བརྗོད་ལ་ལྟོས་བ་མེད། བརྗོད་ཀྱང་དལ་འདོན་བྱས་ནས་  
 དོན་ཡིད་ལ་འཆར་ངེས་མཛད་ན་ཆོགས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་རྒྱགས་ཤིང་  
 རྒྱུ་ལ་སྐྱེད་ཐོན་ཡོང་། དོན་ཡིད་ལ་འཆར་མི་རུས་བ་ལ་ཆེག་གི་  
 མཁར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གྱི་གན་པོ་ལྡང་བའི་དཔེ་ལྟར་ཆེག་རྒྱས་  
 བསྐྱུས་སྒྲ་ཆོགས་བསྒྲིགས་བ་རེད་གསུངས། དེ་དག་གིས་ཅ་ལྟར་  
 དང་པོའི་བསྐྱེད་བྱ་བར་བ་དང་། དོན་བྱུབ་གྱི་དམ་ཆེག་དུས་དུག་ཏུ་  
 མཆོད་པའི་ལས་ཅི་རུས་བྱ་བ་དང་། ལྷ་མ་ལྷ་བཅུ་པར། མཆོག་ཏུ་  
 དད་པས་དུས་གསུམ་དུ།། དཀྱིལ་འཁོར་མེ་ཉོག་བཅས་ཐལ་མོས།།  
 ལྟོན་བ་ལྷ་མ་བསྐྱེད་བཀུར་ཞིང་།། ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་ཕྱག་བྱའོ།།  
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་ལྷ་མའི་དམ་ཆེག་རྗེ་སྐད་གསུངས་བ་

ནལ་ས་བསྟེན་པ་དང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གསུམ་མི་མཆོད།།  
 ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟེན་པའི་བྱང་སྡེ་མ་གྱི་བསྐབས་བྱ་ལ་སྐོབ་པ་  
 དང་། སྐབས་འགྲོའི་བསྐབས་བྱ་བཀའ་བློན་རྗེས་སུ་བློན་ནས་བྱས་པ་  
 གཞོ་བའི་བསམ་པས་མཆོད་པ་ལ་བཙོན་པའི་ཉམས་ལེན་ཆང་། ལམ་  
 རིམ་ཆེན་མོར་མཆོད་པ་བཅུ་གསུངས་པས་སྐྱ་གཞུགས་སོགས་  
 དངོས་ལ་མཆོད་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་མཆོད་པ། དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་  
 དེའི་བྱིར་མཆོད་པ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་མཆོད་པ། མཆོད་ཡུལ་  
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དབྱེར་མེད་བློན་པར་བྱས་ནས་མངོན་དུ་  
 གྱུར་མ་གྱུར་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་མངོན་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་སྤྱིའི་  
 མཆོད་པ་གསུམ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་ལྷག་པར་བསོད་ནམས་ཆེ་བས་  
 ཆོས་ཉིད་དབྱེར་མེད་བློན་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པའི་འཕེན་པ་  
 གལ་ཆེ་བ་གསུངས། རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་བློན་མཚོས་པའི་སྒྲ་མ་  
 གཅིག་སུ་ལ་མཆོད་ན་དེ་འདྲའི་བསམ་པ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་སངས་  
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པའི་པན་ཡོན་སྤྱད་པར་མ་ཟད། སངས་རྒྱས་  
 ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་དེའི་བ་སྤྱིའི་བྱ་གལ་བཞུགས་ནས་མཆོད་པ་ལེན་  
 པར་རྒྱལ་བ་རྟོ་རྟེ་འཆང་གི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཡོད་པ་འདི་མཆོད་པ་  
 གནད་དུ་འགྲོ་བའི་མན་ངག་སྒྲ་མེད་པར་ཤེས་ནས་ཟང་ཟིང་གི་  
 བསྟེན་བཀྱར་ཅོམ་མ་ཡིན་པར་སྒྲ་མ་མཉེས་པའི་ཐབས་ལ་སྐྱོ་ཐམས་

ཅད་ནས་འབད་བ་གལ་ཆེའོ། དེས་ན་སྤྲོ་མ་བསྟེན་པའི་པན་ཡོན།  
མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་མདོ་རྒྱད་ལས་གསུངས་པ་  
ལྟར་བསམ་ལ། ཕྱིན་ཆད་སྟོན་ཉོག་གི་སྟོ་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་  
སྟེ་བ་ཞིག་བྱེད་སྟམ་དུ་སྟོམ་སེམས་དང་། ཡོན་ཏན་འན་པའི་དད་  
བ་བྱུགས་དག་པོའི་སྟོ་ནས། དུས་གསུམ་ཕྱོགས་བཅུའི་བདེ་  
གཤེགས་མ་ལུས་བ། ཞེས་སོགས་བརྗོད། འདིས་སྤྲོ་མ་ལྟ་བུ་  
བ་དང་ལམ་རིམ་ལྟར་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་གནད་ཐམས་  
ཅད་བསྐྱུས་ནས་བསྟེན་ཏེ།

དེ་ལ་བསམ་པས་བསྟེན་ཚུལ་དང་། སྟོར་བས་བསྟེན་ཚུལ་  
གཉིས། དང་པོ་ལ་རྩ་བ་དད་བ་སྦྱང་བ་དང་། བཀའ་བློན་རྗེས་སུ་འན་  
ཏེ་གྲུས་པར་བྱ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དུས་གསུམ་སོགས་  
ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རང་རང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་  
མཛད་པ་སྟོན་པས་ང་རང་ཚོར་རང་དང་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པ་དཔའ་  
བོ་མཁའ་འགྲོ་དང་། བྱམས་འཇམ་དབྱངས། སངས་རྒྱས་སོགས་  
སུ་བསྟེན་ཀྱང་མཐོང་མི་རུས། རང་དང་རིགས་མཐུན་ཞིང་སྐལ་  
བ་མཉམ་པར་བསྟེན་ན་རྗེས་སུ་འདྲིན་རུས་པས་དུར་སྤྲིག་འདྲིན་  
པའི་དགོ་སྟོང་གི་རྣམ་པར་བསྟེན་ཀྱང་དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་  
ལ་དུས་གསུམ་དུ་བྱོན་དང་འབྱོན་འགྱུར་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་

གྱི་མཛད་པ་ཅན་དང་། ད་ལྟ་འང་གངས་མེད་པའི་ཞིང་ཁམས་རབ་  
 འབྲམས་སྤྱ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཉན་རང་གྲུ་ཐམ་ཚུ་སྤྱང་ལྡོན་  
 ཤིང་སོགས་གང་ལ་གང་གིས་འདུལ་བ་དེ་དང་དེའི་ནཱ་པ་སྟོན་  
 པས་ན། སྤྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་སྤྱ་མ་པན་ཚུན་སྤྱལ་བྱ་  
 སྤྱལ་བྱེད་དུ་སོང་བས་སྤྱ་མར་གསོལ་བ་བཏབ་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་  
 གསོལ་བ་བཏབ་པའི་གོ་ཆོད་དེ། མཛོད་ལས། སངས་རྒྱས་ཐམས་  
 ཅད་ཆོགས་དང་ནི། ཆོས་སྐུ་འགྲོ་བའི་དོན་སྤྱོད་པས། མཉམ་པ་  
 ཉིད་དེ་སྐུ་ཆོད་དང་། རིགས་དང་སྐུ་ཐོང་ཆོད་གྱིས་མིན། ཞེས་རྒྱ་  
 གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ་མཉམ། འབྲས་བུ་  
 སྤྱོན་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྡན་གྱི་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པ་མཉམ། སེམས་  
 ཅན་འདིའི་དོན་སངས་རྒྱས་འདིས་མཛད་ལ་འདིས་མི་མཛད་བྱ་བ་  
 མེད་པས་འཕྲིན་ལས་མཉམ། དེའི་རྒྱ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་  
 བྱེད་པར་མེད་པར་བཅེ་བ་མཉམ་པས་སངས་རྒྱས་གཅིག་གི་སྤྱལ་  
 པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཞུགས་པས་དེ་ཉིད་  
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ཡིན་པས་སྤྱ་  
 མའི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ལས་མ་འདས་  
 སྟམ་དུ་སྤྱོན་རྟོག་གི་སྒོ་བཀག་སྟེ་ཅི་མཛད་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་བའི་  
 དད་གུས་སྤྱངས་ཏེ་ལམ་རིམ་ལྟར་བདུད་ཅི་འབེབས་སྤྱང་བྱེད།

གཉིས་པ་བཀའ་བློན་རྗེས་སུ་བློན་ཏེ་གྲུས་པར་བྱ་བ་ནི། རྗེ་རྗེ་  
འཆང་གིས་སྒྲོ་དམན་བསམ་པའི་ངོར། ཞེས་སོགས་ཏེ། སངས་  
རྒྱུ་དངོས་སུ་མཐོང་མི་རྒྱས་པའི་སྒྲོ་དམན་བདག་འབྲེའི་ངོར་སྒྲ་མ་  
ནི་རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་འཁོར་ལོ་མཐོང་དག་ལས་ལྷག་པའི་ཞིང་  
དུ་རྗེ་རྗེ་འཆང་གིས་རྒྱད་ལས་བསྐྱུགས་ཏེ། སྒྲ་མས་རང་གི་སྐལ་བ་  
དང་འཆམས་པའི་སྐྱར་བསྐྱར། སངས་རྒྱུ་དངོས་སུ་མཐོང་ཡང་དེ་  
ལས་ལྷག་པ་གསུང་དུ་མེད་པའི་མདོ་སྐྱུགས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་  
འདོད་དུ་བསྐྱར་ནས་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་བསྐྱབས། བསྐྱེན་བཀྱར་བྱལ་  
བ་ནམས་ཀྱང་དངོས་སུ་བཞེས་ནས་རང་གི་ཆོགས་རྫོགས་པའི་ཞིང་  
མཛད། དེས་ན་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱེན་བཀྱར་བྱས་པ་ལས་  
སྒྲ་མ་ལ་བསྐྱེན་བཀྱར་བྱས་པ་པན་ཡོན་ཆེ་བས་སངས་རྒྱུ་ཐམས་  
ཅད་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་བཀའ་བློན་དང་ཐུགས་རྗེ་བློན་ནས་གྲུས་པ་  
བསྐྱེད་ལ་བདུད་ཅི་འབེབས་སྐྱར་བྱེད།

གཉིས་པ་སྦྱོར་བས་བསྐྱེན་ཚུལ་ནི། མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་  
བྱུང་མ་ལུས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་ཏེ། མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་  
བྱུང་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་བསྐྱེན་ཚུལ་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས།  
བཀྱར་སྒྲི་རྒྱེད་པ་དག་དང་རིམ་གྱོ་དང་། སྐྱབ་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲ་མ་  
མཉེས་པར་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱིས་རྒྱེད་པ་དང་བཀྱར་སྒྲི། དག་

གིས་བསྟོད་དབྱངས་དང་ཡོན་ཏན་བསྐྱགས། ཡིད་གྱིས་དད་གྲུས་  
བསྐྱོམ། ཁྱད་པར་བཀའ་བཞེན་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པས་མཉེས་པར་  
བྱའོ་སྙམ་དུ་གསོལ་འདེབས་དང་བདུད་ཅི་འབེབས་སྦྱང་བ། འདིས་  
མཆོག་ཐུན་གྱི་དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་བསྟེན་ཚུལ་ལ་རག་  
ལས་པར་གསུངས་པས་བསྟེན་པའི་པན་ཡོན་བསྟན་པའི་ཞར་ལ་མ་  
བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་གོ་བས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་ཆོས་  
སྐྱོར་རྫོགས་པར་ཐོན་པ་ཡིན་ནོ།།

མཆོམས་འདིར་ཉིང་རེ་འདྲིན་གྱི་དབང་བཞི་སྒྲང་ན་ལེགས་ཤིང་།  
དེ་ཡང་སྒྲ་མེད་གྱི་དབང་ཐོབ་པའི་ཉིན་དེ་ནས་བཅམས་ཏེ་ཉིང་རེ་  
འདྲིན་གྱི་དབང་བཞི་ཆད་ལྡན་ཆག་མེད་དུ་སྒྲང་ན་དབང་གི་ཚུ་པོ་མ་  
ལུབ་པ་ཞེས་བྱིན་སྒྲབས་འབྱུག་པའི་སྐོ་དང་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆག་  
འདག་པའི་ཐབས་མཛད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་ལུང་སྐྱོ་རོལ་པའི་རྩོ་རྩེས་  
གསུངས་པར་ཁྱི་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་བས་གསུངས་གསུང་།  
རྒྱལ་བ་དབེན་ས་བ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱུད་ཆེན་བཙོན་འགྲུས་འཕགས་  
གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མཐོང་། དབང་བཞི་ཐུན་མོང་བ་ཙམ་  
བྱེད་ན་སྒྲ་མའི་སྐྱེ་བོའི་ཨོ་ལས་འོད་དང་བདུད་ཅི་དཀར་པོ་བྱུང་། རང་  
གི་སྐྱེ་བོར་ཐེམ། ལུས་གྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་དག །བུམ་པའི་དབང་ཐོབ། ལམ་  
བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས། འབྲས་བུ་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་འགྲུབ་



བའི་རྒྱས་པ་བཞག། །ཁྲ་མའི་མགིན་པའི་ལྷ་ལས་འོད་དང་བདུད་ཅི་  
 དམར་པོ་བྱང་། རང་གི་མགིན་པར་ཐེམ། དག་གི་སྒྲིག་སྒྲིབ་དག།  
 གསང་བའི་དབང་ཐོབ། ཀུན་རྫོབ་སྐྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་  
 དབང་བར་བྱས། འབྲས་བུ་ཡོངས་སྐྱུ་འབྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་བཞག། །ཁྲ་  
 མའི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་ལས་འོད་དང་བདུད་ཅི་ཕྱོད་པོ་བྱང་། རང་གི་སྒྲིང་  
 གར་ཐེམ། ཡིད་ཀྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་དག། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཐོབ།  
 འོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས།  
 འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱུ་འབྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་བཞག། །ཁྲ་མའི་གནས་གསུམ་  
 གྱི་འབྲུ་གསུམ་ལས་འོད་དང་བདུད་ཅི་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་  
 ཅིག་ཅར་བྱང་། རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་ཅིག་ཅར་ཐེམ། སྒོ་གསུམ་  
 ཐུན་མོང་གི་སྒྲིག་སྒྲིབ་དང་བྱི་མ་དག། །དབང་བཞི་པ་ཐོབ། བདེན་  
 གཉིས་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་བར་  
 བྱས། འབྲས་བུ་ཟུང་འཇུག་འབྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་བཞག་པར་བསམ།  
 དབང་བཞི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡེན་ན། གོང་དུ་དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་སྐྱུ་  
 ལྟ་བུ་བྱས་ཡོད་ཆེ་ཐུགས་ཀར་དོ་རྩེ་འཆང་ངམ་བདེ་གསང་འཛིགས་  
 གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་བསྐྱུས་ཅི་རིགས་སྐྱར་ཆོག། །ཡང་ན་  
 རང་གི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སེལ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེག་པའི་  
 རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པའི་སྟེང་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་མཆོན་

ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དབྱས་སུ་གསང་བ་འདུས་པ་  
 ལྷ་ཡོངས་རྫོགས་སམ། ལྷ་མ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་གཙོ་བོ་ཞེ་སྤང་རྫོ་  
 རྫོ་ཡབ་ཡུམ། དེའི་སྤྱི་བོར་ནམ་པར་སྤང་མཛད། ཅེས་པ་ནས། ཀླང་  
 མཐིལ་གཉིས་སུ་གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་སྟེ་ལུས་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་  
 བཀོད། གནས་གསུམ་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་བསམ། ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་  
 ལས་འོད་ཟེར་འཁོས་པས་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས། རྩི་བྱི་བྱི་ཉི་གཉིས་  
 སུ་མེད་པར་གྱུར། ཡན་ལག་བདུན་པ། ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་  
 གྱི་མཆོད་པ་དང་མཐུལ་སྤུལ། གསོལ་འདེབས་ལན་གསུམ་བྱེད།  
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། ནས། འབྱུང་པར་ཤོག།  
 ཅེས་ལན་གསུམ་གྱིས་བྱང་སྤྱོད་གསོས། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་  
 སེམས་དབའ་ཀུན། ཞེས་སོགས་ལན་གསུམ་གྱིས་སྤྲུགས་སྤྱོད་  
 གསོས། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཐུགས་ཀའི་སྤྱི་བྱི་འོད་ཟེར་  
 གྱིས་རྒྱལ་བ་འཁོར་བཅས་ཐམས་ཅད། ཅེས་སོགས་མི་བསྐྱོད་པ་  
 རྩའི་དབང་ནས་རྣམ་སྤང་མིང་གི་དབང་དང་། ཐུགས་སྤྱོད་གསོ་བ་ལ་  
 དེས་པར་དགོས་པས་རྫོ་རྫོ་སྤོབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་བར་ཆེགས་  
 བཅད་དང་ཐུགས་རྒྱས་བསྐྱུས་ཅི་རིགས་པས་དམིགས་པ་ནན་ཏན་  
 དུ་བསྐྱེདས་པས་སྤྲུགས་སྤྱོད་གསོ་བའི་བདག་འདུག་གི་གོ་ཆོད་  
 གསུངས། དབང་ཕྱི་མ་གསུམ་མ་བཏོན་ཀྱང་ཆོག །འདོན་འདོད་ན་

གཞན་ནས་རྒྱས་བསྐྱུས་ཅི་རིགས་ལེན། མདོར་ན་བཅ་ཆེན་ཆོས་རྒྱན་  
 གྱི་འདུས་བའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལྟར་བྱས་བས་འཕུས་ཞེས་སྐྱབས་  
 མགོན་རྗེ་རྗེ་འཆང་ནས་གསུངས་བས་ཉལ་ཁའི་བྱན་ལ་ཁ་སང་གི་  
 བདག་འདུག་ནས་དེ་རིང་བར་གྱི་ལྷུང་བ་ཤ་རགས་ལ་བསྡོར་བཟང་  
 དང་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱོར་བས་བཤགས་སྟུང་དུ་ཆར་རེ་གཏོང་བ་  
 ལྷུང་བ་དང་ཞག་ཏུ་མི་འབྲོགས་བའི་ལག་ལེན་ཆད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན།  
 དེ་ནས་ཆོགས་ཞིང་གི་སྒྲ་མ་སྤྱི་བོར་སྤྱན་བྱངས། སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་  
 ཉེ་རང་ལ་ཐེམ་བས་རྩ་ལ་རྩ་བཞག་བ་བཞིན་སྒྲ་མའི་སྤྱི་དང་རང་གི་  
 ལུས་ཀྱི་གསུང་དང་རང་གི་རག། ཞུགས་དང་རང་གི་ཡིད་དབྱེར་མེད་དུ་  
 མོས་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་  
 རོན་ལ་ངེས་བ་ཅི་ཡོད་གསལ་བཟབ་ནས་རྩང་ཟད་མཉམ་བར་བཞག་  
 ལ། སྟོན་བཅུད་མཐའ་དག་སྤྱི་མ་མི་ལམ་དང་། རྩ་སྒྲ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་  
 ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་། བདེན་བར་མེད་ཀྱང་མིང་བདུས་པར་བཟགས་ཀྱི།  
 སྤང་བ་རྩ་ལས་རྩ་བུར་རྗོལ་བ་བཞིན། བདག་ཉིད་རྗེ་རྗེ་སེམས་  
 དཔའི་སྤྱི་བཞེངས་ཉེ། ལྷན་སྤྱེས་བདེ་ཆེན་གསང་བའི་རྗོལ་དང་།  
 རང་བཞིན་སྤྱི་བ་བྲལ་གསང་བའི་གཞུང་ཡི། མཆོན་བྱེད་བཟུང་ནས་  
 བཅོམ་ལྷན་འདས་མར་འཁྱུད། ཅས་སྟོང་བ་དེའི་རང་ལས་རང་རྗེ་རྗེ་  
 འཆང་ཡུམ་རྗོལ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་མས་འཁྱུད་པའོ། ལྷ་གང་

ཡང་རུང་བའི་ང་རྒྱལ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་སྟེ། རང་འདོད་ལྟ་ཡབ་ལུས་དུ་  
གསལ་བ་བྱུག་རྒྱའི་དམ་ཆོག། སྟོང་བ་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་དུ་ཞུགས་  
བའི་ཐབས་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་བའི་བྱུགས་  
གྱི་ངོ་བོ་ནི་གསང་བའི་དོ་རྗེ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་  
གྱི་ལྟ་བའི་སྟོ་ནས་ཁོལ་བར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྐྱ་  
སྟོགས་པ་གསང་བའི་བྲིལ་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་མི་བརྗེད་པའི་བརྟན་ཕྱིའི་  
དོར་བྲིལ་འདྲིན་པ་དོ་རྗེ་དང་བྲིལ་བྱའི་དམ་ཆོག་སྟེ། ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་  
ལ་རང་ལུས་ལྟ་སྟེ་བྱུག་རྒྱའི་ཆེན་པོ་རྒྱང་བ་ལ་དམིགས་པ་སོགས་ཀྱི་  
ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས་ཀྱང་། ལྷ་མེད་ལྟར་གྱི་དམ་ཆོག་གསུམ་བཞེན་  
ན་ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་གྱི་དམ་ཆོག་བཞེན་པ་དེར་ཆང་བ་ཡིན། དེ་ནི་མི་  
བསྐྱེད་པའི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་དོར་བྲིལ་བྱུག་རྒྱའི་དམ་ཆོག་གསུམ་  
འདྲིན་པའི་ཉམས་ལེན་ནོ།། སྟོང་བཅུད་མཐའ་དག་སྐྱུ་མ་མི་ལམ་  
དང་།། ཞེས་སོགས་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པའི་ཆོག་པཎ་ཆེན་གསུང་དུ་  
མེད་ཀྱང་ཁོང་འདྲམ་པའི་དབྱངས་ནས་ཁ་བསྐྱང་བ་གལ་ཆེ་སྟེ། མིང་  
སོགས་བྲལ་བའི་ཆོས་ནམས་ལ།། དེར་རྟོག་པ་ནི་བཅུ་གཅིག་པ།།  
ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྩ་ལྟར་གིས་མི་གོས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་  
ལ་བག་ཆགས་བཞག་པ་སོགས་པན་ཡོན་མཐའ་ཡས་སོ།། བདག་  
གི་ལུས་དང་དེ་བཞིན་ཁོངས་སྟོང་དང་།། ཞེས་སོགས་ལུས་ཁོངས་

སྒྲིག་དང་། བྱ་རོག་ལ་ཟན་ཁམ་གཅིག་བྱིན་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དུས་  
གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགེ་ཆ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་  
ཀྱི་དོན་དུ་འཕངས་པ་མེད་པར་གཏོང་སེམས་སྤེལ་བ་ནི་བྱང་སེམས་  
ཀྱི་སྒྲིག་པའི་ཉམས་ལེན་དང་། ལུས་ལོངས་སྒྲིག་བཏང་བས་རིན་  
འབྱུང་གི་དམ་ཆེག་ཟང་ཟེང་གི་སྒྲིག་པ་དང་། དགེ་ཆ་བཏང་བས་ཆོས་  
ཀྱི་སྒྲིག་པའི་ཉམས་ལེན་ཆང་བ་ཡིན། སོ་ཐར་བྱང་སེམས་དོ་རྗེ་ཐེག་  
པ་ཡི། ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ་གསུམ་ཀྱི་བཅས་པ་དང་། རང་  
བཞིན་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ཉེས་པ་ཕྱ་རགས་སྤར་བྱས་མཐའ་དག་  
འགྲོད་པ་དྲག་པོས་བཤགས་ཤིང་། བྱིས་མི་བབྱིད་པའི་སྒྲིམ་སེམས་  
ལྷགས་དྲག་པོ་བསྐྱེན་ནས་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ། སྐྱབ་རྒྱས་པར་  
བྱུང་ཅིག །སྐྱབ་རྒྱས་པར་སྐྱེ་མ་ལྟའི་བྱིན་ཀྱིས་སྒྲོབས་ཤིག་ཅེས་དྲན་  
ཤེས་བསྐྱེན་ཅམ་ཀྱིས་ཀྱང་འདྲིའི་ཉེས་པའི་སྒྲོ་ཁེགས་པ་ཡོང་སྟེ།  
ནམ་སྤང་གི་དམ་ཆེག་ཉེས་སྒྲིད་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་  
དང་། ཅ་བའི་ལྷང་བ་ཞེས་བཤད་དོ། ། ཉིན་དང་མཆན་མོ་ལན་གསུམ་  
དུ། ཉིན་རེ་ཞིང་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཞེས་ཉིན་མཆན་དུས་དྲག་ཏུ་རང་  
རྒྱུད་ལ་ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆེག་ལས་འདས་པའི་ཉེས་པ་བྱང་  
མ་བྱང་བསྐྱོ་བགྱང་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཉམས་ལེན་ནོ། ། ཐེག་  
པ་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྤེ་བཞིས་བསྐྱས་པའི། ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་

གསུམ་གྱིས་ལུང་རྟོགས་གྱི་ཆོས་ལ་ཐེག་གསུམ་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ཆོས་  
 ལུ་མ་འདུས་པ་མེད་པས་དེ་འཛིན་པར་སྒོན་པ་འོད་དཔག་མེད་གྱི་  
 དམ་ཆེག་། བྱི་དང་གསང་བ་ཐེག་པ་གསུམ་། དམ་ཆོས་སོ་སོར་  
 བཟུང་བར་བགྱི། ཞེས་བྱི་བྱ་སྟོན། གསང་བ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་སྒྲ་  
 མེད། མཛོད་ལུགས་གྱི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དམ་ཆོས་ཐུན་བྱུག་ཏུ་འཛིན་  
 པའི་ཉམས་ལེན་ནོ། ། གང་འཆམས་ཐབས་གྱིས་འགྲོ་བ་ཡོངས་སུ་  
 སྒྲོལ། ཞེས་སྒྲོ་གསུམ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཉག་ཏུ་བཙོན་པ་  
 རྣམ་སྤང་གི་དམ་ཆེག་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྒྲོབ་  
 པའོ། ། དེ་ལྟར་ན་རིགས་ལྔ་སོ་སོའི་དམ་ཆེག་བཅུ་དགུ་འདིའི་ཆེག་  
 རིས་ལ་ཆང་སྟེ། སྒྲོམ་གསུམ་བསྡུ་བ་བྲང་དང་བཤགས་པས་ཉེས་  
 སྟོད་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒྲོས་མཛོད་སྒྲགས་  
 གྱི་ཉམས་ལེན་བསྐྱེད་པས་དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་དེ། དེ་གཉིས་འདིའི་  
 ཉམས་ལེན་ཡོངས་རྫོགས་སྟེང་ནས་ཐོན། གང་འཆམས་ཐབས་གྱིས་  
 འགྲོ་བ་སྒྲོལ་བ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད། སྐབས་འགྲོས་མཆོག་གསུམ་  
 འཛིན་པ་སྟེ་རྣམ་སྤང་རིགས་གྱི་དམ་ཆེག་བྱུག་གོ། རྟོན་སེམས་ཡབ་  
 ཡུམ་ཏུ་བསྒྲོམ་སྟེ་རྟོན་བྱིས་འཛིན་པ་རྟོན་བྱིས་བྱུག་རྒྱའི་དམ་ཆེག་  
 གསུམ་དང་། སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པས་སྒྲོབ་དཔོན་གཟུང་བ་སྟེ་  
 མི་བསྐྱེད་པའི་དམ་ཆེག་བཞིའོ། ། ལུས་ཡོངས་སྟོན་བྱང་བ་ཟང་ཟང་

གི་སྒྲིབ་པ། དགེ་ཅ་བཏང་བ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ། ཆད་མེད་བཞིའི་བྱམས་  
 བ་བསྐྱེལ་བ་བྱམས་པའི་སྒྲིབ་པ། བཏང་སྒྲིབ་སྐྱེལ་མི་འཛིག་སྐྱེལ་པའི་སྒྲིབ་  
 བ་སྒྲིབ་རིན་འབྱུང་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་བཞིའོ།། ཐེག་གསུམ་རྒྱུད་སྒྲིབ་  
 བཞིའི་དམ་ཆོས་འཛིན་བ་སྒྲིབ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་  
 གསུམ་མོ།། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལྡན་པར་ནི།། ཡང་དག་ཉིད་དུ་སོ་  
 སོར་བཟུང་།། ཞེས་བ་སྒྲིབ་པ་ན་སྒྲིབ་ནས་འཛིན་བ་སྒྲིབ། ཏྲ་པོ་གཞི་  
 གཅིག་པ་ལ་ན་སྒྲིབ་ཟེར་བ་ལྟར་བྱུན་རེ་རེ་དང་ཉི་མ་རེ་རེར་སྒྲིབ་པ་  
 བོད་འཕེལ་དུ་བྱེད་བ་སྒྲིབ་འདིའི་རྣལ་འབྱོར་བྱུན་བྱུག་དུ་བཏང་བས་  
 དེའི་ཉམས་ལེན་ཆད་། མཆོད་པའི་ལས་ཅི་རྒྱས་བྱ་བ་སྒྲིབ་འོད་གྲུབ་ཀྱི་  
 རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་གཉིས་ཏེ་བཅུ་དགའའོ།། སྒྲིབ་པ་དེ་དག་ཅི་ལྟར་  
 ཁས་སྐྱོང་ན་དབང་གི་སྐྱབས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་  
 མཆོག་།། ཞེས་ལན་གསུམ་རྗེས་སྒྲིབ་བྱས་པའི་ཐ་མའི་སྐྱབས་བྱང་སྒྲིབ་  
 ཐོབ་པས་ཅ་ལྟར་བཅོ་བརྒྱུད་དང་ཉེས་བྱས་ཞེ་བྱུག་བསྐྱུང་བར་ཁས་  
 སྐྱོངས།། དབང་དང་འབྲེལ་བར་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་བཟུང་ལན་གསུམ་རྗེས་  
 སྒྲིབ་བྱས་པས་རིགས་ལྡན་སོ་སོའི་དམ་ཆོག་བཅུ་དགའ་དུས་བྱུག་དུ་  
 འཛིན་པས་ཆོག་ཟེན་ལ་གསལ་ཞིང་། ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་  
 ཆོག་མཐའ་དག་མཛོར་བསྐྱུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁས་སྐྱོངས་ཞིང་། དམ་  
 བ་བདག་གིས་བསྐྱེད་པར་བགྱི།། ཞེས་བ་ཡན་ཆད་དགོངས་གསོལ་

དང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གསལ་བཏབ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་བྱ་སྤྱོད་  
གཉིས་ལ་བྱང་སྤྱོད་དང་། སྤྲུགས་གྱི་དམ་ཆེག་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། རྩོ་  
རྩོ་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་དབང་མེད་པས་སྤྲུགས་སྤྱོད་འཛིན་རྒྱ་མེད། དེའི་  
ཕྱིར་རྒྱུད་སྤྱེ་གོང་མ་གཉིས་ཅི་རིགས་གྱི་དབང་མ་ཐོབ་ན་ཅ་ལྟར་བཅུ་  
བཞི་དང་རིགས་ལྔ་སོ་སོའི་དམ་ཆེག་བཅུ་དགུ་བསྐྱང་མི་དགོས་ལ།  
ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་ཁྲ་མེད་གྱི་ཅ་ལྟར་བཅུ་བཞི་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་  
པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་ཅ་ལྟར་ནམ་བཤད་སོགས་སྤྱུ་གསལ། ཁྲ་མེད་  
ལ་དེའི་སྤྱོད་དུ་སྤྱོད་པོ་བརྒྱད་ལ་འདྲེན་ཚུལ་འདྲ་མིན་དང་། མ་རྒྱུད་  
སྤྱོད་གྱི་དམ་ཆེག་ནམས་དང་། དུས་འཁོར་གྱི་དབང་ཐོབ་ན་ཅ་ལྟར་  
བཅུ་བཞི་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་དང་། བརྒྱལ་ཞུགས་ཉེར་ལྔ་སོགས་  
དང་། ཡན་ལག་གི་དམ་ཆེག་ལ་རྒྱུད་རྩོ་རྩོ་ཅེ་མོ་ལས་སྤྱོད་བའི་དམ་  
ཆེག་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྔ་བསྐྱང་བ་དང་། དེས་མཆོན་ནས་སེམས་ཅན་  
འདུལ་བའི་ཕྱིར་མ་གཏོགས་སྤྱོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་  
ཅད་སྤྱོད་བ་དང་། བསྟེན་པའི་དམ་ཆེག་སྤྱོད་དཔོན་བསྟེན་བ་དང་།  
ཐོགས་ནལ་འབྱོར་པ་པོ་མོ་ལ་མི་བརྟན་པར་བསྟེན་བཀྱར་བྱ་བ་དང་།  
དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ་བསྟེན་བ་དང་། སྤང་བའི་དམ་ཆེག་གཞན་  
ཐེག་པ་དམན་པ་འདོད་པ་སྤྱོད་བ། དཀའ་བ་ཅི་ཡོད་ཀྱང་སེམས་ཅན་  
གྱི་དོན་ལ་སྤྱོ་བ། འཁོར་བ་མ་སྤྱོདས་པར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་



པའི་གོ་ཆ་གྲོན་པ། དམན་པའི་བྱང་འདས་ལ་ཐོབ་བྱར་མི་ཞེན་པར་  
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་དོན་དུ་གཉེར་བ།  
 འདིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་གཞོད་སྒྲིན་རྣམས་  
 ལ་མི་བརྟན་པ། སྐྱ་གཟུགས་དང་། ལྷའི་བཞོན་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་  
 དངོས་སམ་བཅོས་མ་དང་། ལྷ་མའི་བཞོན་པ་དང་། ལྷའི་བྱག་མཆན་  
 གྱི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་མཆོན་ཆ་རལ་གྱི་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱག་མཆན་  
 གྱི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱ་སོགས་འགོམ་པར་མི་བྱ་བ་དང་།  
 བྱག་མཆན་གྱི་གཟུགས་སུ་བྱས་པ་མི་བཟའ་བ་དང་། ལྷ་ལ་ཕྱལ་བའི་  
 མེ་ཉླ་སོགས་མཆོད་རྩིས་རྟེན་པ་དང་། ལྷ་དང་ལྷ་མ་དང་མཆོད་རྟེན་  
 གྱི་གི་བ་མ་མི་འགོམ་པ་རྣམས་གསུངས། ལྷ་མེད་ལ་བཟའ་བ་དྲུང་ནང་  
 མཆོད་ལྟར་ཤ་ལྷ་བདུད་ཅི་ལྟར་བརྒྱབས་ནས་ལྷའི་ནལ་འབྱོར་དང་  
 ལྷན་པས་ནང་གི་སྒྲིན་སྟེག་གི་ཚུལ་དུ་ལོངས་སྟོང་བ་དང་། ཆོགས་  
 འཁོར་ཚུལ་མཐུན་དུས་དུས་སུ་བྱེད་པ་བཟའ་བའི་དམ་ཆེག་ །བྲིན་  
 གྱིས་བརྒྱབ་པའི་རྟོག་བྱིལ། རྩ་མ་བུ། རྒྱན་བུག་ །ཁ་ལྷོ་ག་ །ཐོད་པ་  
 སོགས་རྒྱུད་ནས་བཞུགས་པའི་ཆ་ཆོད་དང་ལྷན་པའམ་མ་མཐའ་རི་མོར་  
 བྲིས་པ་སྤྲས་ཏེ་འཁར་བ་མི་འབྲལ་བའི་དམ་ཆེག་རྣམས་སོ།།

བསྐྱོ་བགྲང་རྒྱས་པ་སྒྲོམ་གྱི་སྟེང་ནས་བྱེད་པ་ལ་ཅ་བཞི་ནས་  
 སོར་བཞགས་བར་བྱིར་བཅོས་མཐུག་གི་འདུལ་བའི་བར་སྒྲོམ་དང་།

ཉེས་བྱས་གྱི་སྐོར་དེ་བསྐྱས་བྱག་པས་པཎ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་  
 གྱི་སྒྲུལ་ལས། མཐང་གོས་རྒྱུམ་པོར་མ་བགོས་ཅིང་དང་འཛོལ།  
 ཞེས་སོགས་སྐྱར་ན་རྟོག་བདེ་ཞེས་བྱག་རྒྱབ་དཔོན་སྒོ་བ་སྒོ་བཟང་  
 ཆོས་འཕེལ་གྱིས་གསུངས་པར་ཁྱི་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་བས་  
 གསུངས། བྱང་སེམས་ལ། རྟེན་དང་བཀྲར་སྟེར་ཆགས་པ་ཡིས།  
 ཞེས་སོགས་དང་། སྒྲུལ་བ་ཉི་ཤུ་པའི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གསུམ་  
 མི་མཆོད། ཅས་སོགས་དང་། སྐྱགས་ལ། ཅ་ལྷུང་བཅུ་བཞི་དང་སྒྲུལ་  
 པོའི་སྒྲུལ་ལ་རྒྱུད་རྟོ་རྟེ་ཅེ་མོའི་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆེག་སྟོན་པའི་  
 ཆེགས་བཅད་གྱིས་ཁ་བསྐྱང་བའམ། ཁོང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ནས་  
 ཡོངས་འཛིན་པའི་སྒྲུལ་ལྟར་གནང་ཡོད་པ་གང་བདེ་བྱ། དེ་ཡང་སོ་  
 ཐར་ལུས་ངག་གི་སྒྲུལ་པ་ཡིན་པས་པམ་བཞི་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་  
 རང་གིས་བློ་ཤེས་བསྟེན་ན་བསྐྱང་ཤིན་ཏུ་སྤྲ། སྤང་ལྷུང་མན་ཆད་  
 བསྐྱང་འདོད་ཀྱང་དཀའ་བས་སྒྲུལ་གྱི་སྟེང་ནས་ལྷུང་བ་ངོས་ཟེན་པར་  
 བྱས་ནས་འཁྱུང་ཉེ་བའི་ཡུལ་དང་དུས་ཆོད་དེར་བློ་བ་ཉེ་བར་བཞག།  
 དེ་ཡང་དགོ་སྒོར་མར་གོས་འཁྱུར་འཇུག་པ་དང་། དགོ་སྒོར་མ་ལས་  
 གོས་ལེན་པ་སོགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པ་ཕྱོགས་མཐུན་ལས་  
 དངོས་རང་རེ་ལ་མི་འོང་། བྱིམ་པ་ཕོ་མོ་ལས་སྒོར་བ་སོགས་བྱིམ་པ་  
 ལ་བརྟེན་པ་དང་། བྱིམ་པ་མོར་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་བྱུད་མེད་ལ་

བརྟེན་པ་ནམས་དགོན་པ་དང་རི་ཁྲོད་བསྟེན་པས་པལ་ཆེར་ཁེགས།  
གནས་དུས་རྒྱུན་གང་ལ་ལྟོས་ཀྱང་བྱུང་བར་མེད་པར་རྒྱན་དུ་ཆར་  
ལྟར་འབབ་པ་ཟས་གོས་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷུང་བ་ཡིན། ཟས་ཁམ་གཅིག་  
ལ་སྤང་ལྷུང་གི་གསོག་འཛོག་ཟ་བ། ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་  
པར་ཟ་བ། ཡང་ཡང་ཟ་བ། འདུག་གནས་གཅིག་ཤུག་པོར་མ་བྱས་  
པ། བསོད་སྦྱོང་ཡོད་མེད་ཅི་རིགས་རེད། ཉེས་བྱས་ཀྱི་ཁམ་ཆེ་ཆུང་།  
མཁུར་བ་སྟོ་བ། ཀན་སྤྱོད་གཏོགས་པ། ཟ་བཞིན་སྤྱོད་པ་སོགས་ལྷུང་བ་  
ཉི་ཤུ་ལྟ་བུ་རེ་རྒྱན་ལྟར་དུ་ཡོང་བ་ཡུལ་དུས་གོགས་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་  
འགོག་དགའ། རང་ལ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཁབ་སྤྱད་དང་ཡུངས་འབྱ་  
གཅིག་ཡན་ཆད་སྟོང་ཐག་པ་ནས་དགོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་ཤུལ།  
སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་བསྟོས། རང་གིས་ཟོས་ཤིང་གྲོན་བའང་སངས་  
རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་སྤྱོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་སྤྱོད་པ། དམ་  
པའི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ། གོགས་དགེ་འདུན་དང་ལྟ་སྟོན་མཐུན་  
པར་སྤྱོད་པར་མོས་ན་དགོན་མཆོག་དང་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཡོ་བྱེད་དེའི་  
བྲན་ཀྱིས་སྤྱད་པས་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་བ་འདི་བསྐྱབ་བཅུས་དང་བྱང་  
ས་སོགས་ཐེག་ཆེན་ལུགས་ཀྱི་བཤད་པ་བསྐྱབ་པ་བསྐྱང་བའི་སྟོམ་  
ཆེན་པོ་ཡིན། ཁྱིའག་དབང་བཟ་གིས་པའི་གསུང་བཤད་ཟེན་གྱིས་  
ཞིག་ལས། ཡོ་བྱེད་གང་ཡོད་དགོན་མཆོག་དང་སེམས་ཅན་ལ་བསྟོ་

བ་འདི་གསུངས་ནས། འོ་ན་དེ་རང་གིས་སྤྲད་མི་ཚོག་གམ་ཞེ་ན།  
 དགོན་མཚོག་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཡོངས་སྤྲད་པས་ཚོག་ཅེས་  
 གསུངས། ཁོང་འཇམ་པའི་དབྱངས་དབྱས་གཙང་དུ་བཞུགས་སྐབས་  
 ཡོ་བྱད་བྱིན་རྒྱལས་མཛད་ཀྱང་གདན་ས་འདིར་ཕེབས་པའི་ཉིན་དེར་  
 མི་མང་འདུ་ཡོང་གིས་གཟིམས་ཁང་སྟེང་འོག་དུ་ཕེབས་མ་བཅུག་  
 པར་བྱིན་རྒྱལས་གནང་རྒྱས་མ་སོང་བས་དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཡོ་བྱད་  
 གང་བྱང་བ་དེ་འབྲལ་དགོན་མཚོག་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་དུ་བསྡོ་  
 བར་མཛད་པ་ཡིན་གསུངས་པས་དེ་ལས་ལྷག་པའི་བྱིན་རྒྱལས་དང་  
 རྣམ་བཟླ་བྱེད་མི་དགོས་གསུངས། རྗེ་སྤྱི་མ་རང་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་དང་  
 བོར་དགོན་དུ་གཞིས་ཀ་འཛིན་པའི་བྱུགས་འདུན་མེད་པ་ལ་སྤྱི་མ་  
 རྣམས་གྱིས་བཀའ་ནན་སྟེ་བ་ཕེབས་པ་བརྒྱུག་མ་རུས་པས་སྤར་ཡང་  
 གཞིས་ཀ་བརྩུང་ནས་དགོན་པ་འདི་རི་སྤྱིད་ནམ་གནས་གྱི་བར་གྱི་ཆ་  
 རྒྱུན་དུ་བསྡོས་པ་ཡིན་ཞེས་ཡི་གེ་ཞིག་དུ་གནང་བ་བདག་གིས་  
 དངོས་སུ་མཐོང་ངོ་།། འདུལ་བ་རང་སྤྲད་ལ་བྱིན་རྒྱལས་དང་རྣམ་  
 བཟླ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱལས་ཚུལ་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་  
 ལ་རང་དང་། ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ལ་གཞན་དང་། མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ལ་  
 རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་བཅངས་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལས་པ་དང་།  
 མི་རུང་བའི་དངོས་པོ་དཔུལ་ལྟ་བུ་ལ་རང་གིས་རེག་གམ། གཞན་ལ་

རེག་ཏུ་བཅུག་ན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པའི་ལྷུང་བ་འབྱུང་བས། གོ་བ་  
 ཡིས་ནི་ལས་སུ་གཞུག། ཅེས་དངུལ་དེ་ཅོག་ཅེ་ལྟ་བུའི་སྤྲོད་ཡོད་ན་  
 ཅོག་ཅེ་འདིར་ཞོག་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་གོ་བ་ལེན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བཞག་  
 ལ། ལག་པ་གཉིས་མདུན་གྱི་བར་སྤང་ལ་ཁ་སྐྱབས་ནས་མི་རེག་པར་  
 གྱིན་ཆབས་བྱ་སྟེ། དེའི་ཆོ་གའི། རྒྱུན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་བགྱི། ཞེས་པ་  
 དངོས་སོ་དེས་རྣམ་དཀར་གྱི་བྱ་བ་གང་འགྲིག་བྱེད་པ་དང་། དངོས་སོ་  
 རུང་བར་སྐྱབ། ཅེས་པས་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་མི་རུང་བ་དང་། དེ་བསྐྱུར་བ་  
 ལས་རུང་བའི་ལྷུང་བ་བཟེད་ལ་སོགས་པ་རུང་བས་དེའི་ཕྱིར་བཅངས་  
 པའི་དོན་ཡིན་པས་སེར་སྒྲ་དང་ཆགས་ཞེན་གྱིས་བསྐྱམས་བཞིན་དུ་  
 གྱིན་ཆབས་བྱས་པ་ཅི་འདྲ་ཡིན་སྟེ་གྲང་། གྱིན་གྱིས་བཆབས་པ་  
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པས་མི་ཆོག་ཟེར་མི་སྐྱབ་ཀྱང་གཙོ་ཆེར་  
 སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆགས་ཞེན་དང་སེར་སྒྲ་འགོག་པ་ཁོ་ན་གཤམ་ཆེ་  
 གསུངས། རྣམ་བཟླ་གཉི་གཞན་གྱིས་གྱིན་པའི་གོས་ལྟ་བུ་ལ་འདི་  
 སྤྲོད་བ་སོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པས་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཞིང་ལ་གཏོང་བ་  
 སོགས་ཀྱིས་ཆུད་ཐོས་སུ་མ་སོང་བ་བྱེད་སྟེ་མ་སྐྱིན་བདག་བདག་  
 སོར་མོས་ནས་སྤྱོད་ཚུལ་དང་། དངོས་སོ་དེ་གཞན་ལ་གཏད་ནས་  
 འདིས་རུང་བའི་ཡོ་བྱད་འདི་ལྟ་བུ་སྐྱབ་དགོས་པས་ཅི་བྱེད་ཁྱོད་རང་  
 ལེས་ཞེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པར་བསམ་པ་དོ་དམ་པའམ་ཞལ་ཏ་པ་

བདག་པོ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་དུ་གཞུག་པའི་རུང་བའོ།། རང་སྟོང་གནས་  
 གྱི་ཁང་པ་དེའི་ནང་ཟས་བཞག་སྟེ་སྐྱེ་རངས་ཤར་ན་ཞག་ལོན། རང་  
 ངས་གཞན་པའི་དགོ་སྟོང་གིས་བཙོས་པ་རྗེན་བཙོས། དགོ་ཚུལ་དང་  
 ཁྱིམ་པས་བཙོས་ཀྱང་སྟོང་གནས་གྱི་ཁང་པ་དེར་བཙོས་ན་མཆམས་  
 བཙོས། ཟས་རང་གིས་སྒྲང་བ་ལག་ཉ། དེ་བཞི་བ་བ་ལྟར་བྱེད་དེ། རུང་  
 ཁང་དང་ཕྱག་བདེ་བའི་རྒྱ་མཆན་འདི་ཡིན། ཆོགས་ཆེན་དུ་གསར་  
 འབྱུག་ལ་སྟོན་ནས་ངས་པ་མེད་ཀྱང་། ཆབ་རིལ་གྱིས་བྱིན་ལེན་བྱེད་  
 དགོས་སྟབས་དགོ་སྟོང་ཡིན་ན་བསྐྱབ་པ་འབྱུལ། རྒྱད་པའི་ཕྱག་  
 བདེའི་སྟབས་དགོ་སྟོང་ཆོགས་ལ་གསར་དུ་འབྱུག་ན་བསྐྱབ་པ་  
 འབྱུལ་དགོས། ཆབ་རིལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ། ཞག་ལོན་སོགས་འགོག་  
 ཆེད་རུང་ཁང་གནང་བ་དེ་ལ་རྟོ་བཏེགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ།  
 སེམས་བསྐྱུས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ། ལས་གྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ་  
 གསུམ་ནི་དགོ་འདུན་གྱི་རུང་ཁང་སྟེ། སངས་རྒྱས་གྱིས་བཅས་པའི་  
 དབང་གིས་འདིར་མཆམས་བཙོས་སོགས་ལ་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་  
 བསམ་དགོས་པ། གཞི་འདི་དགོ་འདུན་གྱི་རུང་བའི་ཁང་པར་འགྱུར་  
 རོ།། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། གང་ཟག་ལ་ཤེས་པ་རྒྱུད་དུ་འབྱུང་ཁང་གིན་  
 རྒྱབས་དགོས། དེ་ལ་མི་ཤེས་པ་ལྟར་བ་འབྱུང་བའི་སྟོང་དང་། རྒྱན་མ་  
 ངོས་བེན་དགོས་པ་ལྟར་བཅས་མཆམས་ཕྱ་རགས་ཀྱན་ལ་ཤིན་ཏུ་



ལོངས་སྤྱོད་ནཱས་མི་གཙང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཆོས་མི་འོང་བའི་ཅ་བ་  
 ཟས་གོས་གནས་མལ་ལ་ཆགས་ཞེན་ཆེ་བ་འདི་ལ་ཐུག་ཡོད་པས།  
 སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྡན་འདས་གྱིས། གནས་ནཱས་བརྗོད་པར་བྱའོ།  
 ཞེས་བསྟན་པར་རྫོགས་མ་ཐག་གནས་བཅུ་གཅིག་བརྗོད་པར་  
 གསུངས་པ་སྟོམ་པ་བསུང་ཐབས་གྱི་གནས་གལ་ཆེ་ཤོས་ཡིན། རང་  
 རེ་ལ་སྤེད་པ་མགོ་གཏོན་བྱེད་གཞུགས་གཞུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞི་  
 པར་ཞོག །སེམས་གནས་ཙམ་མེད་པས། སྤེད་པ་སྟོང་བ་ལ་དག་  
 བཙུངས་ཐོབ་དགོས། ཟེར་ཤེས་པ་ཙམ་ལ་མ་བཞག་པར་ལས་དང་པོ་  
 པས་སྤེད་པ་མགོ་གཏོན་ཐབས་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་ཡིན་པས། དེ་  
 ལེགས་པར་བསྟན་ནས་ཟས་གོས་སྤྱད་ཀྱང་སྤེད་པ་བཀག་པས་ལྷུང་  
 བའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བར་འགོ། ཟས་གོས་གནས་མལ་ལ་བརྟེན་  
 པའི་ལྷུང་བ་མཐའ་དག་དེས་འགོག་ཀྱས་པས་གདམས་ངག་བརྗོད་  
 སྐབས། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ཉོན་ཅིག །བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་བཙུངས་  
 ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུངས་པ་ཡང་དག་པར་  
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་དེས། དེ་ལྟར་རབ་རྩ་  
 ལྷུང་བ་དང་བསྟན་པར་རྫོགས་པ་དག་སྟོང་གི་གནས་སུ་གསུངས་ཏེ།  
 དེ་ལ་གནས་ན་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་རྩ་  
 ལྷུང་བ་དང་བསྟན་པར་རྫོགས་པ་དག་སྟོང་གི་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ།



བཞི་གང་ཞེ་ན། གོས་ཕྱག་དར་ཁྱོད་དང་། ཟས་བསོད་སྒྲིམས་བ་དང་།  
གནས་མལ་ཤིང་བྱང་དང་། སྒྲན་བཀྱས་ཉེ་པོར་བ་སོགས་འདོད་པ་  
བསོད་ཉམས་དང་། དལ་ཞིང་དུ་བ་པའི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་བ་ལ་སྦྱོད་  
པ་སྟེ། ཁྱོད་རི་སྤྱོད་འཆོའི་བར་དུ་གོས་དང་། ཟས་དང་། གནས་མལ་  
དང་། སྒྲན་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྟར་བ་ལ་སྦྱོད་པར་སྦྱོའམ། ཞེས་བྲིས་  
ནས་སྦྱོ་བར་ཁས་སྤངས་པ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་གདམས། ཉེན་  
མོངས་པའི་སྦྱོད་པ་གངས་མེད་ཀྱང་སྟོག་གཅོད་སོགས་བཞི་ཕྱག་པ་  
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲ་མ་དང་ཉེས་པ་ལྷུ་ཤོས་ཡིན་པས་དུག་གསུམ་སྦྱིའི་  
གཉེན་པོར་གདམས། ང་རྒྱལ་ཕྱག་དོག་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོན་  
བརྗོད་དང་། སྤྲ་མ་སྦྱ་བའི་ལྟར་བ་སོགས་ཀྱང་སྦྱོང་ནས་བཟུང་སྟེ་  
འགོག་པར་དགོ་སྦྱོང་གི་ཆོས་བཞི་གསུངས་པ་ཞེ་སྤང་གི་གཉེན་པོར་  
གདམས་པ་དང་། དེ་ནས་བྲན་ཤེས་བག་ཡོད། གཞན་ལ་འདྲེམ་  
དོགས་ཀྱིས་ངོ་ཆ་ཁྱེལ་ཡོད་སོགས་གལ་ཆེ་བས་པ་བྱའི་འདུ་ཤེས་  
དང་། དོན་བསྐྱས་ནས་བག་ཡོད་པར་སྦྱབས་ཤིག ། ཅེས་གདམས་པ་  
འདི་དག་བསྐྱབ་པ་བསྐྱང་བའི་ཐབས་ཀྱི་ཅ་བ། སངས་རྒྱས་བཙུངས་  
ལྟ་འདས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་རྟགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པ་  
ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པས་སྤང་སྤྱང་བྱས་ན་སོ་ཐར་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་  
བྲན་ཤེས་བརྟེན་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཡིན། ཐུགས་བྱང་སེམས་ཡིད་སྦྱོམ་དང་།

ཡིད་གྱིས་ལྷུང་བ་གཙོ་ཆེ་བས་ལྷུང་བའི་གངས་མང་བ་སོ་སོར་  
 དམིགས་བྱེད་པ་དགོས། དཔེར་ན་བྱང་སེམས་གྱི་ཉིས་བྱས་དང་པོ།  
 དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གསུམ་མི་མཆོད།། ཅེས་པ་ལུས་ངག་ཡིད་  
 གསུམ་ཏེ་འདོད་པའི་སེམས་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡིད་ཁོ་ན། བདག་  
 བསྟོད་གཞན་སྟོད་ངག །སེར་སྒྲས་ཆོས་ལོར་མི་སྟེར་བ་ལུས་ངག་  
 ཡིད་གསུམ་ཀའི་སྟེང་ནས་ཡོང་བ་ལྟ་བུ་རེད། སེམས་ཅན་ཐམས་  
 ཅད་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་གྱི་སེམས་དང་། དེས་ཀྱན་ནས་  
 བསྐྱངས་ནས་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་སྐུ་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་རྣམས་  
 གྱིས་རྒྱལ་སྐུ་གྱི་སྟོན་པ་ལ་ཅི་ལྟར་བསྐྱབས་པ་ལྟར་སྟོབ་སྟུང་བ་  
 དང་། བདག་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་དང་། དུས་གསུམ་  
 དུ་བསགས་པའི་དགོ་ཅ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བའི་རྒྱ་  
 ཁོ་ནར་གྱུར་ཅིག་སྟུང་དུ་བྱུང་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པས་སྟིང་ཐག་པ་  
 རས་གཞན་དོན་དུ་བསྟོས་ན་སེར་སྒྲས་ཆོས་ལོར་མ་བྱིན་གྱང་དེ་  
 སེམས་ཅན་གྱི་ཡིན་པའི་ཆོག་འཁྲི་བྱས་ཆོག །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་  
 བསྟོ་བ་དང་། ལྷ་མེད་བྱང་ཆུབ་གྱི་རྒྱུར་བསྟོ་བ་བྱང་སྟོམ་སྐྱུང་བའི་  
 སྟོམ་སྟེ། ཡིད་གྱི་ལྷུང་བ་འགོག་བྱེད་བྱང་སེམས་དང་ལྟ་བས་བྱེད་  
 པས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གཉིས་མ་མཐའ་བཅོས་མ་ཅོམ་གྱིས་ཟེན་པ་  
 དང་གཞན་དོན་དུ་བསྟོ་བ་གལ་ཆེ། སྐགས་ལ་སྟོང་བསྟེན་བཟའ་བའི་

དམ་ཆོག་བསྟེན་དགོས་མོད། དག་པའི་ལྷ་འཁྲུག་ལོད་ན་  
 བསྐྱེད་པའི་ཉམས་ལེན་ཆང་ཚུལ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལ་ས་རྩོལ་གྱི་  
 སོགས་ཀྱི་སྤང་བ་འགག་ནས་ཡིད་དོར་ལྷ་སྐྱུ་ཤར་བས་མི་ཆོག་ཉོན་  
 མོངས་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་གི་སྤང་ཞེན་དང་། མདོར་བསྐྱུས་ན་བདེན་  
 གྲུབ་ཀྱི་སྤང་ཞེན་ཁེགས་དགོས། དེས་ཀྱང་མི་ཆོག་པར་སངས་རྒྱས་  
 མོལ་འདོད་ཀྱི་བླ་འདུན་དུ་རེ་བས་མ་ཐེན་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་གོ་མི་  
 ཆོད། ཐམས་ཅད་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱབས་སེམས་  
 གཉིས་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲོམ་པ་མདོ་ལུགས་ལ་མེད་ཀྱང་  
 སྐྱགས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ཡིན་ཞེས་སྐྱབས་མགོན་རྩོམ་མེད་ཀྱིས་  
 གསུངས་པས་བྱང་སེམས་དང་ལྷ་བ་མ་ཤར་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་རོ་པོ་  
 རྒྱ་བ་དང་རྩོམ་པས་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་རེད། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་  
 སེམས་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་བཤད་ནས་དེའི་སྤང་ཆ་ལྷ་སྐྱུར་ཤར་བ་  
 ཡིན། རང་ལུས་ལྷ། དག་སྐྱགས། སེམས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འདུ་  
 ཤེས་དང་། སྟོད་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བཅུད་ཡི་དམ་གྱི་  
 ལྷ་སོགས་གང་སྤང་ཡེ་ཤེས་དེའི་རྣམ་རྩལ་ཡིན་སྟེ་མ་ཅུ་རེ་  
 བསྟེན་ན་དག་པའི་ལྷ་འཁྲུག་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡིན་པས་ཀྱན་དགྲིས་  
 ཆེན་པོ་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་བསམ་བཤད་ལུགས་ཀྱི་པོ་འདུག་པས་  
 གཙོག་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་དམ་ཆོག་གི་ཉམས་ལེན་ཆ་འདྲ་རེ་ཆང་

ལུགས་ཡོད་དམ་སྟུམ། གང་ལྟར་འདུག་གསུམ་དང་། སྟོད་བཅུད་  
 དག་པའི་རྣམ་རོལ་གལ་ཆེ་ཞེས་གསུང་བཤད་ལའང་གནང་  
 གསུངས། དེ་ལྟར་ཐུན་བྱུག་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་དུས་  
 རྒྱུན་བཞག་གསུང་། སྟོན་གསུམ་བག་ཡོད་གྱིས་སེམས་གཉིས་དང་  
 ལྟའི་རྣམ་འབྱོར་ལས་མ་ཡེངས་པའི་སྟོན་པ་བསྐྱེད་བ་མ་གོམས་པའི་  
 རིང་ལ་དཀའ་ཡང་ནན་ཏན་བྱ། ཐུན་རེ་རེའི་མཐར་སྟོམ་གསུམ་གྱི་  
 བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་མ་འགལ་བརྟགས་ནས་བཤགས་པ་ཐུན་ཆོད་  
 ལས་མ་ཡོལ་བ་བྱེད་དགོས་པས། སྔ་དོ། ཉིན་གྲང་། ཕྱི་དོ། སྔོད།  
 ནམ་གྲང་། རོ་རངས་ཏེ་དུས་བྱུག་པོ་རང་རང་གི་ཐུན་ཆོད་རྫོགས་པ་  
 ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་སུ་བཤགས་པར་བྱ། མ་སྟོགས་ཆེ་མཆོན་ཐུན་ཐ་མ་  
 ཉིན་ཐུན་གྱི་འགོར་སྒྲངས། ཉལ་ཁར་མཆོན་ཐུན་གཉིས་བསྐྱེད་ཏེ་  
 ནམ་གྲང་གི་ཐུན་སྟོད་ཐུན་གྱི་མཐུག་ལ་སྒྲངས་པའི་དོད་བྱས་ན་  
 གཏོར་སྐྱབ་གྱི་རིགས་འགྲེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པས་ཐུན་བྱུག་དངོས་ཅི་  
 ལྟར་ཡང་ལན་བྱུག་བཏང་བ་རེད། མ་མཐའ་རེ་རེ་ཅམ་གཏོར་ཐུབ་ཀྱང་  
 གལ་ཆེ་ཞེས་ཁྱི་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་པས་གསུངས་གསུང་།  
 གཏོར་སྐྱབ་ལ་སྟོན་ཉིན་ཐུན་དང་པོ། གཉིས་པ། གསུམ་པ། མཆོན་  
 ཐུན་དང་པོ། གཉིས་པ། གསུམ་པ་ཞེས་ཟེར་ཡང་དེང་སང་སྔ་དོའི་  
 ཐུན་སོགས་གྱི་བདུན་སྟེར་བར་སྒྲངས་། དཔེན་ས་བཀའ་འབུམ་ལས། ཐུན་

དུག་གི་དུས་མཚམས་བཤད་པ་ནི། ཉེན་མོའི་ཐུན་དང་པོ་ནི་འཛམ་གྲུ་  
 སྒྲིང་པའི་རི་མཐོ་ཤོས་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཉི་མའི་གུང་  
 དང་། གསུམ་པ་ནི་འོད་དམར་གྱི་སྒྲོན་ཅམ་མོ།། མཚན་གྱི་ཐོག་མ་ནི་  
 སྒོད་གྱི་སྒྲུག་འཐུག་པོ་སང་ལ་ཁད་དང་། གཉིས་པ་ནི་མཚན་བྱེད་  
 དང་། གསུམ་པ་ནི་སྒྲུ་རེངས་ཤར་ཅམ་མོ།། དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་  
 གྱིས་དབང་གིས་རེས་པ་ཅན་མ་ཐུབ་ན་དུས་སོ་སོའི་སྒྲོན་ཅམ་དང་  
 བྱིས་ཅམ་དུ་མཛད་པས་ཉིས་པ་ཁྲིགས་ཤིང་པན་ཡོན་ཡོང་ལགས།  
 ཞེས་གསུངས། ཆོག་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་འདི་ཁོ་ན་ཆར་དུག་གཏོང་  
 དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོག་ཆོས་སྒྲུད་གྱི་རིགས་  
 གང་ལའང་ཐུན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཆང་བ་བྱས་ནས་  
 མཐུག་དུ་སྒྲོམ་གསུམ་བསྐྱོད་བྱུང་སྒྲུང་བས་འཐུས་གསུངས། དེ་འབྲེལ་  
 མ་ལུས་ཆོ། དཀོན་མཆོག་སྐུ་བས་འགྲོ་ཆད་མེད་རྣམ་བཞི་བསྐྱོམ།།  
 སྒྲོན་འཐུག་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡི་པན་ཡོན་བསམ།། ལྷ་མ་གསལ་  
 གདབ་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་འབུལ།། སྤང་པོ་གསུམ་པ་སོགས་གྱིས་  
 སྤྲིག་ཕྱུང་བཤགས།། སྒྲོན་ཏོག་བསྐྱེད་པས་ཤིང་ཡོན་ཏན་བཀའ་བྲིན་  
 བསམ།། གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་བསྐྱེད་པས་ལ་ལྟ་ཐོག་བཞག་ལྟར་གསལ་  
 རོར་བྱིལ་དེ་ཉིད་བྲན་པ་ཡིས།། བཟུང་བའམ་མོས་ཏེ་མཉམ་སྒྲུང་བའི་  
 སྒྲོང་བསྐྱོམ།། སྒྲོམ་གསུམ་བསྐྱེད་བྱ་སྒྲུ་མའི་དམ་ཆོག་རྣམས།། དཔྱད་

བྱ་དེ་འགལ་ཉེས་པ་བཤགས་ཤིང་བསྐྱམས།། ཐེག་གསུམ་གྱི་ནང་  
 དམ་ཆོག་བཟུང་འདོད་བསྐྱེད།། ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དག་ཅ་བཏང་  
 ཞིང་བསྟོས།། ཞེས་ལུང་སྤྱོད་དག་དབང་ཆོས་ལྡན་གྱིས་མཛད་པའི་  
 སྟོམ་འདིའི་སྟེང་ནས་ཤར་སྟོམ་བྱ་བའམ། མ་མཐའ་འང་། སོ་ཐར་བྱང་  
 སེམས་རྩོམ་ཐེ་ཐེག་པ་ཡི།། རྣམ་དག་བསྐྱབ་པའི་བཅས་པ་ལྷ་མོ་ལས།།  
 མི་ལམ་དུ་ཡང་འདའ་བར་མི་བྱེད་པར།། རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞེན་  
 བདག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ།། ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་ཅམ་རེ་ཅིས་  
 གྲང་མ་ཆག་པ་བྱ་ཞེས་སྒྲ་མས་གསུང་འཕྲོས་ལ་གནང་གསུངས།  
 ཉལ་ཁར་སྟོམ་གསུམ་གྱི་བསྟོ་བགྲང་རྒྱས་པའམ། མ་མཐའ་ས་བཅད་  
 ཅམ་བྱས། གྲུབ་ན་བདག་འཇུག་གམ། རྩོར་སེམས་བསྟོམ་བསྐྱེས་གྱི་  
 སྟོ་ནས་ཡིག་བརྒྱ་ཉར་གཅིག་རེ་ཆག་མེད་བྱེད་པ་ལྟར་བའི་འཕེལ་ཁ་  
 གཙོད་པ་དང་། ལྟར་བ་དང་ཞག་ཏུ་མ་འགྲོགས་པའི་དོད་ཡིན། རང་  
 རེས་སྟོམ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གཞིར་མ་བཟུང་བར་སྟོམ་བྱས་གྲང་  
 འཁོར་བའི་རྒྱ་དང་དག་མི་དགའི་ལས་གྱི་བྱུང་པར་ཅམ་ལས་དཀའ་  
 བས་ནལ་འཁྱོར་འདི་ནི་རྒྱ་དཔྱེ་རྒྱ་མཆོའི་དགོངས་པའི་བཅུད། བོད་  
 ལ་གསེར་ཆོས་སུ་གྲགས་པ་རྣམས་ལ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་  
 པའི་རྒྱར་འགྲོ་མི་འགྲོ་ཙོད་པ་ཅན་མང་། འདི་ཆད་ལྡན་ཉམས་སུ་  
 བླངས་ན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱར་འགྲོ་མི་འགྲོ་ལ་ཐེ་

ཆོམ་མེད། རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་དགེས། མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེའི་མན་ངག་  
 རྒྱ་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱོད་འབྲངས་པའི་རིགས་པས་ལེགས་པར་  
 ཉོགས་པས་བསྐྱུལ་ནས་འདིའི་ཡིག་ཆ་མཛད་པར་པཎ་ཆེན་སློབ་བཟང་  
 ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་གསུངས། དེས་ན་སྤྲོམ་གསུམ་གྱི་བཅས་  
 མཆོམས་ཕྱ་རགས་མཐའ་དག་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་བློ་ཤེས་བག་ཡོད་  
 དང་བཅས་ཚུལ་འདི་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐེལ་དུ་མཛད་ན་དལ་འབྱོར་  
 ཐོབ་པ་དོན་ལྡན་དུ་འགྱུར་གསུངས། གཅིག་ཏུ་རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་  
 ལམ་བཟང་པོ།། སྐྱབ་པའི་ཐབས་མཆོག་གཉིས་པ་དང་བྲལ་བ།།  
 སྤྲོམ་གསུམ་བཅས་མཆོམས་དག་པར་བྱེད་པ་ལ།། སྦྱོད་ལམ་ནམ་  
 བཞིར་བློ་ཤེས་ཡེངས་མེད་མཛོད།།

ཅེས་དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་ཐབ་ཆོས་མཐར་སྐྱབ་སྐྱབ་སྐྱབ་ནས་འབྱོར་  
 ཅེས་གྲགས་པའི་ཁྱིད་ཀྱི་ཟེན་བྲིས་རིག་འཛིན་སྙིང་གི་དོ་ཤལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ལ་བཀའ་  
 བློ་རྒྱ་མེད་འཇམ་དབྱངས་སྐྱ་མ་དགོན་མཆོག་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་བཀའ་བློན་  
 ལས་སུ་ཕྱིར་ཐོས་པ་དག་བརྗེད་པས་འཛིགས་ཏེ། དགེ་སློང་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོས་ཡི་གེར་  
 བཀོད་བཅོ།། །།སུ་མ་སྐྱེ་ལོ།། །།





༥ འཇིགས་པ་ཀུན་ལས་བསྐྱལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྟེར་བར་  
བྱེད་པའི་སྐྱབས་འགྲོའི་ཚོགས་ཞིང་།





ཕྱི་བཟླ་ལ་འཁྱུག་སྒྲོ་སྒྲུབ་སྒྲོ་འབྲོའི་བྲིད་ཡིག་  
 བཅུ་བའི་ལམ་བཟང་གསལ་བའི་  
 མཚན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་  
 བཞུགས་སོ།།

༣༣། བཟོ་གུ་རུ་རྒྱ་ཡུལ་། མཁེན་དང་བཅེ་བ་འཕྲིན་  
 ལས་ལྷན་ཆོགས་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་རྫོགས་སངས་རྒྱས་། ལུང་  
 དང་རྟོགས་པའི་བཟླ་བ་རིན་ཆེན་སྲིད་ཞེའི་གདུང་སེལ་དམ་པའི་  
 ཆོས་།། རིག་དང་ཁོལ་བའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་འཕགས་པ་ཕྱིར་  
 མི་ལྟོག་པའི་ཆོགས་།། ལུས་དང་ངག་ཡིད་གུས་པས་མཆོད་དོ་  
 འབྲལ་མེད་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྦྱོངས་།། གང་ལ་བརྟེན་ན་ནམ་ཡང་མི་  
 བསྐྱུ་བའི་། སྒྲུབས་ཀྱི་དམ་པ་མཆོག་གསུམ་དབང་གི་རྒྱལ་། དད་  
 པའི་རྒྱལ་མཆོན་ཅེ་མོར་ལེགས་མཆོད་ནས་། དངོས་བྱུང་གུ་ཆར་  
 འབེབས་ནམས་སྐལ་བ་བཟང་།། དེ་སྤྲད་མོས་བཙུན་དགེ་བའི་སྒོ་  
 རྩོས་ཀྱི་། བཟོད་པ་མི་དམན་ཞི་བའི་མཁོན་ནམས་ལ། བཅུ་བའི་  
 ལམ་བཟང་འཁྱུག་རོགས་གསལ་བའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་གཏམ་



ཡུལ་དུ་བཞག་ནས་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས་སྤྱང་པོ་ཅིའང་མེད་པ་ནས་  
 གྱི་སྤྱན་པ་ལོ་བརྒྱར་ཕྱར་ཡང་ནང་ན་སྤྱང་པོ་ལེན་རྒྱ་མེད་པ་དང་  
 འབྲ། དེའི་ཆེ་མན་ངེས་པ་དེ་གང་ཡིན་ན་སྤྱོད་འཇུག་ལས། བསྐལ་  
 བ་དུ་མར་རབ་དགོངས་མཛད་པ་ཡི།། ཐུབ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་འདི་  
 ཉིད་པན་པར་གཟེགས།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱན་པ་ཐུགས་  
 རྩེ་ཅན་དེས་རང་ཅག་གི་དོན་དུ་དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད། བར་དུ་བྱ་  
 དཀའ་བའི་སྤྱོད་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་སྤྱད། མཐར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་  
 མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་མཛད་དེ་མ་བྱ་གཅིག་པ་ལྟ་བུའི་བཅེ་  
 བ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་སྤྱན་པར་མཛད་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་  
 རིན་པོ་ཆེ་འདི་གཉིས་མ་གཏོགས་གཞན་མེད་པས་དེ་ལ་ངེས་པར་  
 འཇུག་དགོས། དེར་འཇུག་ཚུལ་ཡང་རང་གིས་གང་འདོད་བྱས་པས་  
 མི་ཆོག་པར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་པ་ལོག་པ་ཞེས་འཇུག་སྒོ་མ་ཞོར་བ་ཞིག་  
 ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་འཇུག་དགོས། དེའང་པཎ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་  
 རྒྱལ་མཆན་གྱིས། དང་པོ་བསྟན་དང་ཐེག་ཆེན་ལ།། འཇུག་པའི་སྒོ་  
 དང་གཞུང་ཤིང་བྱིར།། ཁ་ཅམ་ཆོག་ཅམ་མ་ཡིན་པའི།། སྐྱབས་འགོ་  
 སེམས་བསྐྱེད་ནན་ཏན་བྱ།། ཞེས་སོགས་ལྟར་བསྟན་པ་སྤྱིའི་འཇུག་  
 སྒོ་སྐྱབས་འགོ། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་བའི་འཇུག་སྒོ་སེམས་བསྐྱེད།  
 ཐུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཇུག་སྒོ་དབང་ཡིན་པར་གསུངས་

བསཏ། རོག་མ་ཁོ་ནར་རྒྱལ་བའི་བསྐྱན་པ་ལ་འབྲུག་པའི་སྒོ་གཅིག་པུ་  
པན་བདེ་ལེགས་ཆོགས་མ་ལུས་པའི་འབྲུང་གནས་སྐྱབས་འགོ་རྣམ་  
པར་དག་པའི་སྤང་གཞི་ཟེན་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་སོ།།

དེས་ན་འདི་ལ་བཞི། སྐྱབས་སུ་འགོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན།  
སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་རྩལ། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་པན་ཡོན། སྐྱབས་  
འགོའི་བསྐྱབ་བྱའོ།། དང་པོ་ནི། བདག་དང་མ་ཁུན་སེམས་ཅན་དེ་  
དག་ཐམས་ཅད་དུས་རོག་མ་མེད་པ་ཞིག་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་སྤྱིར་  
འཁོར་བ་དང་བྱེད་པར་ངན་སོང་གསུམ་ལ་གཏན་གྱི་སྡོད་གནས་སུ་  
བྱས་ཏེ་ཡུན་རིང་ལ་ཤུགས་བྲག་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བསམ་ལས་འདས་  
པ་ཞིག་སྤོང་འབྲུག་ཏུ་ཟེན་ཁྱད་དུང་གཉེན་པོས་བཅན་ཆོད་ཅིག་མ་  
བྱུང་ན། སྤང་བས་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་གཏིང་དང་མཐར་ཐོན་པ་ཞིག་ཡོང་  
མི་སྤིད་པར་འབྲུག །ད་ཅེས་ཉེན་འབྲེལ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་དུས་  
འདིར་རང་གིས་རང་མ་བསྐྱུས་པ་བྱས་ཏེ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་  
ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཐར་པ་མཆོག་ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་  
ཞིག་ཐོབ་པར་མ་བྱས་ན་ཐངས་ཐབ་རི་ཤིང་ནས་འབྲིལ་བ་བཞེན་  
འདི་ནས་རོག་སྒྲ་ཞིག་འབྲེད་དེ་སྤང་ངན་སོང་གི་གཏིང་དུ་སྤྱང་བྱིན།  
དེ་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྟ་ཞོག །བདེ་འགྲོའི་སྤྱ་  
ཅོམ་ཡང་བསྐྱལ་བ་སུ་མཐའ་ཡས་པར་ཐོས་དཀའ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་

གྱི་གཡང་ས་བརྒྱད་མ་ནས་བརྒྱད་མར་ལྷུང་ངེས་ཏེ་རྒྱས་སྤྲས་ནི་  
 བ་ལྷས། དེ་ལྟའི་དགོ་བ་ཉམ་ཚུང་ཉིད་ལ་རྟག །སྤྲིག་པ་སྟོབས་ཆེན་  
 ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། རང་ཅག་རྣམས་  
 དགོ་བ་གང་བྱས་ཤུགས་ཚུང་ལ། སྤྲིག་པ་གང་བྱས་ཤུགས་ཆེ་ཞིང་  
 ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་མེད་ལ་གངས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མང་བས། རྒྱ་དེ་ལ་  
 དཔག་ན་ཕྱི་མའི་འགོ་ས་ངན་སོང་ལས་མ་འདས་པ་ནི། བཞི་བརྒྱ་པ་  
 ལས། བལ་མོ་ཆེར་ནི་མི་རྣམས་ནི། དམ་པ་མ་ཡིན་སྟོགས་ཡོངས་  
 འཛིན། དེས་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས། བལ་ཆེར་ངེས་པར་ངན་འགོར་  
 འགོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེར་སྐྱེས་ན་གཞན་དབང་ཁོ་ནར་  
 སོང་སྟེ་ཐར་མི་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཡང་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས། གང་ཆེ་རང་  
 དབང་འཇུག་ཅིང་མཐུན་གནས་པ། གལ་ཏེ་འདི་བདག་འཛིན་པར་  
 མི་བྱེད་ན། གཡང་སར་ལྷུང་བས་གཞན་དབང་འཇུག་འགྱུར་བ། དེ་  
 ལས་ཕྱི་ནས་གང་གིས་སྟོང་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ།  
 དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་བརྟེ་བས་གཟིགས་ཀྱང་  
 རང་གི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེབས་པས་སྟོབ་ཐབས་དང་བྲལ་ཞིང་སྐྱབས་ཀྱི་  
 ལྷང་བ་མི་འཆར་བར་སྤྱག་བསྔལ་དང་འཛིགས་སྤྱག་གི་ལྷང་བ་འབའ་  
 ཞིག་ཤར་ཏེ་བྱ་ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ། སྟོད་འཇུག་ལས། སུ་ཞིག་  
 འཛིགས་ཆེན་འདི་ལས་བདག །ལེགས་པར་སྟོབ་པར་བྱེད་འགྱུར་

ཞེས་ཏེ་བྲེད་ཤ་ཐོན་པའི་མིག་བགྱང་ནས། ཕྱོགས་བཞིར་སྐྱབས་དག་  
 འཛོལ་བར་བྱེད། ཕྱོགས་བཞིར་སྐྱབས་མེད་མཐོང་ནས་ནི། དེ་ནས་  
 ཀུན་ཏུ་ཡི་ཐུག་འབྱུང་། གནས་དེར་སྐྱབས་ཡོད་མ་ཡིན་ན། དེ་ཆེ་  
 བདག་གིས་ངེ་ལྟར་བྱ། དེ་བས་རྒྱལ་བ་འགྲོ་བའི་མགོན། འགྲོ་བ་  
 སློབ་པའི་དོན་བཙུན་པ། སློབས་ཆེན་འཛིགས་པ་ཀུན་སེལ་ལ། དེ་  
 རིང་ཉིད་ནས་སྐྱབས་སུ་མཆི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། ད་  
 ལྟར་བདེ་འགྲོ་ངན་འགྲོ་གཉིས་ཀྱི་སོ་མཆོམས། ཁེ་ཉེན་སྦྱིད་སྤྱག་ཀུན་  
 གྱི་འདམ་ཁ་རང་ལག་ན་ཡོད་པའི་དུས་འདིར་སློབ་དེ་བའི་གདེང་ཐོབ་  
 པ་ཞིག་བྱེད་དགོས། དེའང་རང་སློབས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཅིའང་མེད་པས་  
 ལྟ་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཞབས་ལ་འདུས་ནས་སྦྱིད་སྤྱག་ལེགས་  
 ཉེས་ཅི་བྱང་ཡང་བྱེད་མཁུན་སྟུང་དུ་སློབ་འགྲུལ་དགོས་ཏེ། སློབ་དཔོན་  
 ཕྱོགས་ཀྱི་སྦྱང་ཐོས། གཉིང་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ནི། རྒྱ་མཚོའི་  
 རང་ན་རྣམ་པར་གནས། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་མི་བཟད་པའི།  
 རྩ་མིན་གྱིས་ནི་ལུས་ཐོས་པས། དེ་རིང་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི།  
 ཞེས་ངེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གསུངས་ལ། ལན་དུ་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས།  
 གང་ཞིག་ལ་ནི་ཉེས་པ་ཀུན། གཏན་ནས་ཡོང་ཡེ་མི་མངའ་ཞིང་།  
 གང་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གནས་གྱུར་པ།  
 གལ་ཏེ་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི། དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་ཞིང་། དེ་

བསྟོད་དེ་ནི་བཀུར་བ་དང་།། དེ་ཡི་བསྟན་ལ་གནས་པའི་རིགས།།  
 ཞེས་རང་ལ་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་།  
 དེས་བསྟན་པའི་ཆོས། དེ་སྐྱབས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་  
 འགོ་དགོས་པར་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། གང་ལ་སྐྱབས་སུ་  
 འགོ་བའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ། དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་དོན་གཏན་  
 ལ་དབབ་བ། དེ་རི་ལྟར་ལག་ཏུ་ལེན་པའི་ཚུལ་དངོས་སོ།། དང་པོ་  
 བོ། སྤྱིར་འཛིགས་པ་སྣ་རེ་སེལ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དང་  
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་གང་ཟག་རེ་རེ་ཅམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ཆོག་པ་རྒྱ་  
 མཆོར་ཆོང་པ་མང་པོ་གང་པོ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་འཛིགས་པ་  
 ལས་ཐར་བ་ལྟ་བུའི་ལོ་རྒྱུས་དུ་མ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ཐར་པའི་  
 གོ་འཕང་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱབས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ག་ངེས་པར་ཆང་  
 དགོས་ཏེ། སྐྱབས་འགོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་  
 འདུན་ནི།། ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས།། ཞེས་དང་། དཔེ་ཆོས་  
 འབྲེལ་པ་ལས། རྒྱ་གར་དུ་འགོ་བ་ལ་རང་དང་འབྲེལ་བའི་མི་གསུམ་  
 དགོས་ཟེར་བ་ལྟར། འོ་སྐྱེལ་ཐར་པའི་བྱང་ཆུབ་འཆོལ་བ་ལ་སྟོན་པ་  
 སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་དགོས། ལམ་བསྟན་པའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་དགོས།  
 དེ་སྐྱབས་པའི་གྲོགས་དགེ་འདུན་ལ་བརྟེན་དགོས། ཞེས་གསུངས་ཤིང་།



དཔེར་ན་ནད་གསོ་བ་ལ་སྒྲན་དང་སྒྲན་བ་ནད་གཡོག་གསུམ་གང་  
 རུང་རེ་ཡོད་པས་མི་ཚོག་པར་གསུམ་ག་ཆང་དགོས་བ་ལྟར། ཉོན་  
 མོངས་པའི་ནད་ཞི་བའི་ཐར་པའི་གོ་འཕང་འཕྲོབ་བ་ལ། ཐབས་དེ་  
 ཉོན་པའི་སངས་རྒྱལ། ཐབས་དངོས་གཞི་ཚོས། དེ་སྐབས་པའི་གྲོགས་  
 དག་འདུན་གསུམ་ག་ཆང་དགོས་སོ།། སྐབས་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་  
 བྱི་རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷན་གྱིས་བྱུང།། གཞན་གྱི་  
 རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ།། མཁྱེན་དང་བཅེ་དང་རྒྱས་པར་ལྡན།།  
 དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱལ་ཉིད།། ཅེས་རང་དོན་གཞན་དོན་  
 གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་དང་། བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོགས་མེད་པ།།  
 དག་གསལ་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་གྱིས།། གང་ཞིག་གང་གི་ཆགས་  
 བལ་བ།། བདེན་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ཚོས།། ཞེས་འགོག་ལམ་  
 གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་དང་། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ནང་གི་ནི།། ཡེ་ཤེས་གཟིགས་  
 བ་དག་པའི་བྱིར།། རྫོ་ལྡན་བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས།། རྫོ་མེད་ཡོན་  
 ཏན་དང་ལྡན་ཉིད།། ཅེས་རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་དང་ལྡན་པའི་  
 རྫོ་ནས་རིམ་བཞིན་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལེགས་པར་ངོས་ཟེན་བ་དགོས་ཀྱི།  
 ཉོན་གལ་དུ་བཞུགས་པའི་གསེར་སྐྱ་ལྟ་བུར་གོ་བའམ། མི་མངོན་  
 བམ་མཁའི་དབྱིངས་ན་བཞུགས་ཡོད་ཟེར་བ་ལྟ་བུས་གར་ཡང་མི་  
 བྱིན་ཞེས་རྗེ་བཙུན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་གསུངས་

སོ།། འོན་ཀྱང་སོ་སོར་སྒྲོས་ན་མང་དོགས་པས་རྒྱད་ལྷའི་འགྲེལ་པ་  
རྣམས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་སྐྱབས་འགྲོའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། དེའང་སྐྱབས་  
འགྲོའི་ཆོག་བསྐྱབས་པ་ཅམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོར་མི་འཛོག་གི། །སྐྱབས་  
འགྲོའི་ངོ་བོ་ནི་བཤ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དེས་ལན་སྟོ་བཟང་  
བཞད་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ལས། སྐྱབས་འགྲོའི་ངོ་བོ་ཨི་ཐི་བ།། བདག་  
ཉིད་ལྷག་པར་འདིགས་པ་དང་།། དཀོན་མཆོག་སྟོབ་པའི་རུས་ལྷན་  
དུ།། ཤེས་ལས་བྱང་བའི་སྐྱབས་འགྲོ་ལ།། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁྱིད་  
ཉིད་བཞེད།། ཅེས་གསུངས་ཏེ། རང་སྤྱད་བསྐྱེད་གྱིས་འདིགས་པ་ནི་  
སྐྱབས་འགྲོ་གནད་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱབས་  
འགྲོའི་ངོ་བོ་དངོས་གཞི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལེགས་  
པར་ཤེས་ནས་ཡིད་ཆེས་གྱི་ཤེས་རབ་དང་དད་པ་སོགས་ལ་འཛོག་  
དགོས་པའི་ཚུལ། ཀྱན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས། དཀོན་  
མཆོག་གསུམ་གྱི་བྱང་པར་དང་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་དང་ཁས་སྦྱང་  
སོགས་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་རབ་གཙོ་འཁོར་ཅི་རིགས་དེ་སྐྱབས་  
འགྲོའི་ངོ་བོ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ལ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་།  
རི་ཅམ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚུལ་ནི། བསྐྱ་བ་ནས་གསུངས་པ་  
བཞི་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་དང་། བྱང་པར་ཤེས་པ་དང་། ཁས་སྦྱངས་

བ་དང་། གཞན་དུ་མི་སྲ་བས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའོ། ། ཞེས་གསུངས་  
 བ་ལྟར་རོ། ། དེས་ན་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཅུང་ཟད་བསྐྱུས་ཏེ་བརྗོད་བ་  
 ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་སྐྱེ་མཆན་དཔེས་  
 སྐྱེས་ཤིང་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་བ་སྟེ། དཔེ་ལ་བསྟོད་བ་ལས།  
 ཁྱིད་སྐྱེ་མཆན་གྱིས་སྐྱས་གྱུར་བ། ། མཛེས་གྱུར་མིག་གི་བདུད་ཅི་  
 བོ། ། སྤྱིན་མེད་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ། ། སྐར་མའི་ཆོགས་ཀྱིས་སྐྱས་  
 བ་འདྲ། ། ཞེས་སོགས་ལྟར་མཆན་དང་དཔེ་བྱད་གྱིས་བརྒྱན་ཅིང་།  
 ཉོན་མོངས་མེད་བ་དང་སྟོན་གནས་མཁྱེན་བའི་བྱེད་བ་མངོན་ཉོགས་  
 རྒྱན་ལས་གསུངས་བ་བཞིན་སྐྱེ་མཐོང་བ་ཅེས་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཞི་  
 ཞིང་ཐར་བའི་ས་ཐོན་བསྐྱུན་བ་སྟེ། མདོ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་  
 རབ་ཏུ་བྱེ་བས་ན་མཐོང་བས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་  
 དོ། ། ཐོས་བ་དང་རེག་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་དོ། །  
 ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མདོ་སྡེ་བསྐྱེད་བཟང་དང་  
 དབྱུ་མ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་སོགས་སུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་འགྱུར་བྱུང་  
 མཐའ་ལས་བ་གསུངས་སོ། ། གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ཅ་  
 འགྲེལ་དང་ས་སྡེ་དབྱུ་མ་སྟོང་པོ་སོགས་སུ་འབྱུང་བ་ལྟར་གསུང་  
 དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་བྱུང་བར་རྣམས་དང་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་  
 བྱི་བདེན་བ་པོའི་ལུ་ལས། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱིས་ངེས་

བའི་ཆོག །མང་པོ་དག་གིས་དུས་གཅིག་ཟུ་ཟུས་ན།། སེམས་ཀྱི་  
སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཐུགས་ཚུད་ནས།། གསུང་དབྱངས་གཅིག་གིས་  
སོ་སོར་ལན་གྲང་འདེབས།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གསུང་དབྱངས་  
གཅིག་གི་སྒོ་ནས་གྲང་ནམ་མཁའི་མཐས་གླས་བའི་སེམས་ཅན་མོས་  
བ་ཐ་དད་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་ཆོམ་དང་ཚོངས་བའི་བ་བ་བཅད་དེ་གང་ལ་  
གང་འཆོམ་ཀྱི་ཡང་དག་བའི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་ཅུས་བ་ནི་གཞན་དོན་  
སྐྱབ་བའི་སྒོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ།། ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བདེན་  
གཉིས་རེས་འཛོག་ཏུ་མ་སོར་བར་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་  
ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་མཁྱེན་  
བ་དང་། ཐུགས་བཅེ་བ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ་དུས་རྒྱུན་  
ཆད་མེད་པར་འགོ་བ་ཀུན་ལ་བྱ་བཞིན་དུ་དགོངས་ཤིང་། དེའི་དབང་  
གིས་འཕྲིན་ལས་རྩེད་ཟད་གྲང་དུས་ལས་ཡོལ་བ་མེད་པར་གདུལ་  
བྱ་ལ་འཇུག་བའི་ཚུལ་གསལ་རྒྱལ་ཀྱི་བྱ་མོ་དོ་རྗེ་མའི་ལོ་རྒྱུས་མདོ་  
མཛའས་སྒྲུན་སོགས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ།། ད་ལྟ་རང་ཅག་འཁོར་  
བར་ལྟར་སྟེ་སྤྱག་བསྐྱལ་དུ་མས་ནོན་བ་འདིའང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་  
དགོངས་བ་མིན་གྲང་དེས་སྐྱོབ་པ་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་གཉི་ག་འཛོམ་དགོས་  
པ་ལ་རྒྱ་རང་གིས་མ་བསྐྱབས་པས་ལན་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱགས་འོས་  
བསྐྱགས་བསྟོད་ལས། ཕྱི་ཡི་ཡན་ལག་སྟོབས་ཀུན་ནི།། ཁྱོད་ཀྱིས་

ཡང་དག་བསྐྱབས་ལགས་ཏེ། ནང་གི་སྟོབས་དག་མ་ཆང་བས།  
 གྱིས་པ་རྣམས་ནི་སྤྱད་བསྐྱལ་བསྟེན། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བྲག་  
 སྤྱད་བྱང་བསྟན་དུ་ཉི་མ་མི་འཆར་བ་དང་དཔུས་ལོང་གིས་ཉི་འོད་  
 མི་མཐོང་བ་ཉི་མ་ལ་འོད་མེད་པས་ལན་པ་མ་ཡིན་པར་རང་རང་གི་  
 སྒྲིབ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལེགས་པར་གོ་ན་  
 ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་  
 གྱིས་དེའི་ཡོན་ཏན་ལ་ལས་ནི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་བཞུང་། ལ་ལས་རྒྱ། ལ་  
 ལས་འབྲས་བུའི་སྒྲོ་ནས་བཞུང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་འབའ་  
 ཞིག་ཏུ་གོ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲོ་རོ་བོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་བོད་ན་མདོ་རྒྱད་  
 མང་པོ་བཟུ་རྒྱ་མེད་པས་ངའི་དད་པ་ཉམས་སོང་ཞེས་གསུངས་པ་ནི།  
 མདོ་སྡེ་རི་ཙམ་མང་དུ་བཟུས་པ་བཞིན་དད་པ་རྒྱས་པའི་དོན་ཡིན་  
 ནོ། ། མདོར་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་རང་ཉིད་འཛིགས་པ་  
 ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ཁྲོལ། གཞན་འཛིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་  
 ལ་ནི་མཁས། ཀུན་ལ་སྤྱད་པ་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉི་རིང་མེད་པར་ནི་འཇུག །  
 བན་བཏགས་པ་དང་མ་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་སྟེ་  
 བྱང་པར་བཞེའམ། བཞེན་བཅེ་རྒྱས་གསུམ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྐྱབས་སུ་  
 འོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཞེས་དགོས་ལ། རྣམ་དཔྱད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་  
 ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས་ལྷགས་འབྱུང་ལྷགས་ལྷོག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་

ནས་སྟོན་པ་ཆད་མའི་སྐྱེས་བུར་སྐྱབས་ཚུལ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བསམ་  
སྟེ་ངེས་པ་གཉིང་ཚུགས་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་  
ཏན་ཤེས་ན་དེ་ཆོས་ཀྱི་མཐུ་ལས་འབྱུང་བར་ཤེས་ནས་ཆོས་ལ་  
གྲུས་པ་སྐྱེ་ཞིང་། ཆོས་དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབས་པ་པོ་དག་འདུན་ཡིན་  
པས་དག་འདུན་ལའང་གྲུས་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་བྱད་པར་ཤེས་པ་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་རེ་རེ་ལའང་  
ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་པས་གང་རུང་རེ་ཁོ་ནར་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ཆོག་  
གམ་སྙམ་ན་དེས་མི་ཆོག་སྟེ། གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ཀྱི་སྒྲུབ་  
ཆོས་མི་འདྲ་བ་མེད་མི་རུང་རེ་སོ་སོར་ཡོད་དོ་ཞེས་གོ་བའི་ཕྱིར་  
བྱད་པར་འདི་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེའང་རྒྱད་ལྔ་མ་ལས། སྟོན་པ་  
བསྟན་པ་བསྐྱབ་དོན་གྱི།། ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་ལ།། མོས་  
པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས།། སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་  
པ་ཡིན།། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་ཁ་བསྐྱངས་ཏེ་བསྐྱབས་  
མཆོན་ཉིད། འཕྱིན་ལས། མོས་པ། སྐྱབ་པ། རེས་སུ་བྲན་པ། བསོད་  
ནམས་འཕེལ་བ་ལས་གྱུར་པའི་བྱད་པར་དུག་གསུངས་པ་རྣམས་  
ལམ་རིམ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ཁས་ལེན་པ་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་  
བྱད་པར་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་ཤེས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་

ན་སྟོན་པ་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་ནད་པ་ཉམ་ཐག་བཞིན་དེ་  
རང་གི་མགོན་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེའང་སངས་རྒྱས་  
ནི་རང་ལ་སྐྱབས་སྟོན་པ་པོར་འཛིན། ཆོས་ནི་སྐྱབས་དངོས་སུ་འཛིན།  
དགེ་འདུན་ནི་སྐྱབས་སྐྱབ་པའི་ཆེ་བློགས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་གཞན་དུ་མི་སྦྲ་བ་ནི། སྐྱབས་སུ་བརྩུང་བ་དེའང་མཐའ་  
གཅིག་དུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི།  
ལུ་སྟེགས་པའི་སྟོན་པ་སོགས་སྐྱབས་གཞན་དང་གཉིས་འཛིན་མི་  
བྱེད་པ་སྟེ། ཁྱད་པར་འབགས་བསྟོད་ལས། བདག་ནི་སྟོན་པ་གཞན་  
སྤངས་ནས།། བཅོམ་ལྡན་ཁྱོད་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི།། དེ་ཅིའི་སྦྱང་དུ་  
ཞེན་ཁྱོད།། སྟོན་མི་མངའ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྡན།། ཞེས་དང་། ལུ་སྟེགས་  
གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ།། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་རྣམ་བསམས་པ།། དེ་  
ལྟ་དེ་ལྟར་མགོན་ཁྱོད་ལ།། བདག་གི་སེམས་འདི་དད་པར་གྱུར།།  
དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་མིན་པའི།། ལུབ་མཐའི་སྟོན་གྱིས་བཏག་  
སེམས་ལྡན།། བསམས་ཏེ་རྒྱལ་རྣམས་གྱིས་སྟོན་མེད་པའི།། སྟོན་པ་  
ཁྱོད་ཀྱང་མི་མཐོང་ངོ་།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོན་པ་དང་བསྟན་  
པ་གཞན་གྱི་སྟོན་མཐོང་ནས་རྒྱབ་གྱིས་སྟོགས་པ་ཞིག་མེད་པར་  
ཐམས་ཅད་ལ་དག་སྦྱང་སྦྱང་བའི་ཐོབ་བྱེད་པ་ནི་རང་གི་སྟོན་པ་ལ་སྟོ་  
མ་ཁེལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་ཁྱད་པར་འདི་

བཞིས་སྲ་མ་སྲ་མ་ལ་ཞིབ་ཆ་འདོན་ཚུལ་ཤེས་ན་གོ་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ།།  
འདི་དག་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་མི་རུང་གི་བྱུང་པར་ཡིན་  
ཞིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་འགྲོར་འགྱུར་བ་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་མདོ་སྡེ་  
རྒྱན་ལས། གུན་ཏུ་འགྲོ་དང་ཁས་ལེན་རྟོགས་དང་ཐེལ་གཞོན་པར།།  
དབྱེ་བའི་རང་བཞིན་དོན་རྣམས་བཞི་ཡི་བྱུང་པར་གྱིས།། ཐེག་པ་  
མཆོག་ཕྱིར་སྐྱབས་རབ་སོང་བ་གང་ཡིན་པ།། དེ་ཉིད་སྐྱབས་སུ་སོང་  
བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྲ།། ཞེས་མདོར་བསྟན་ཅིང་། གང་ཞིག་  
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་བར་ཞུགས་པ་དང་།། ཞེས་སོགས་  
གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་བྱུང་པར་རྣམས་ཆང་དགོས་སོ།།

མདོར་ན་སྐྱབས་འགྲོའི་གདམས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་གལ་ཆེ་བ་  
དང་། སྐྱེས་བུ་མཆོག་འབྲིང་དམན་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་སྒོ་ཆོད་  
དང་འཆམ་པར་བྱར་ཡོད་ཅིང་། སོ་སོའི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་  
སྐྱབས་འགྲོའི་ཁོངས་སུ་བསྐྱུས་ནས་བྱས་ཆོག་པའི་མན་ངག་བྱུང་  
པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ལུགས་ལ་མ་སྦྱངས་པའི་ཐ་མལ་པ་རྣམས་  
ཀྱང་མཆོག་གསུམ་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་དམ་པ་རྣམས་གྱིས་གསུངས་  
པ་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱས་ནས་སྦྱིད་སྦྱག་ཅི་བྱུང་ཡང་བྱེད་མཁུན་སྟམ་པ་  
བྱས་ན་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་ན་དེར་ཡང་པན་ཡོན་ཆེ་སྟེ།  
རྒྱད་རྟོག་པ་གསུམ་པ་ལས། ཡང་ན་སྒྲན་པོ་དད་པ་བརྟན།། དེ་ལ་



སྒྲོལ་བའི་དངོས་གྲུབ་ཉེ།། གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

རྒྱུ་ལྷ་ཆུང་དུའི་ལམ་ལ་སློབ་ལྟུང་བ་ནམས་ནི་མི་རྟག་པ་དང་  
 ངན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐལ་བསམ་པས་རྒྱ་བྱས་དངོས་གཞི་དཀོན་  
 མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལས་འབྲས་  
 གི་སྤང་དོར་ལ་འབད་ན་ཆུང་དུའི་ཆོས་སྒོར་ཐམས་ཅད་དེར་འདྲ།  
 འབྲིང་གིས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་བསམ་པའི་ངེས་འབྱུང་གིས་རྒྱ་  
 བྱས་ཏེ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་ལམ་བསྐྱབ་པ་  
 གསུམ་ལ་སློབ་དགོས་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱབས་འགྲོའི་ཁོངས་  
 སུ་འདྲ། རྒྱུ་ལྷ་ཆེན་པོ་ནམས་ནི་པར་བྱིན་བསྐྱབ་པ་ལས། སེམས་  
 ཅན་ནམས་ལ་སྟིང་བཅེ་ཞིང་།། བདེ་གཤེགས་ཡོན་ཏན་ཐོབ་མོས་  
 བ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ།། མདོར་བསྐྱས་སྐྱབས་  
 སུ་སོང་བ་ཡིན།། བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས།། བདག་  
 དོན་མ་ཡིན་གཞན་དོན་དུ།། སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོས་སྟོད་བྲེད་ན།། ཆོས་  
 ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན།། ཞེས་སོགས་ལྟར་སྟིང་རྗེས་ཡིད་བསྟོད་  
 དེ་གཞན་དོན་དུ་རང་གི་འབྲས་སྐྱབས་སུ་གྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་  
 དེ་ཉིད་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་། དེའི་རྒྱར་ཐབས་ཤེས་ཟུང་དུ་  
 འཇུག་པའི་རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་སྟོད་པ་ལ་སློབ་པ་ཡིན་པས་དེའང་སྐྱབས་  
 འགྲོའི་ཁོངས་སུ་འདྲ། གསང་སྤགས་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྐྱབས་སངས་

རྒྱལ་འབྲས་སྐྱབས་སུ་བཟུང་བ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་མི་ཚོག་པར་དེ་ལ་ད་  
 ལྟ་ནས་ང་རྒྱལ་བཞག་སྟེ་འབྲས་བྱ་ལམ་བྱེད་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ་ཞིང་  
 མཚན་བཅས་མཚན་མེད། དེམ་གཉིས་སོགས་གྱི་ཆོས་ལ་སློབ་པ་  
 དང་། དག་འདུན་ཡང་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་སོ་ཉའི་གྲོགས་སུ་  
 བསྟན་ཅིང་ཆོས་སྤང་རྣམས་གྱིས་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པ་དང་། རང་  
 གིས་ཀྱང་འཕྲིན་ལས་བཞིའི་སྟོན་སྒྲོན་གཞན་དོན་མཁའ་བྱུང་ཏུ་སྐྱབ་  
 པའི་རྟེན་འབྲེལ་ད་ལྟ་ནས་བསྐྱེགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཐམས་ཅད་  
 ཀྱང་སྐྱབས་འགྲོའི་ཉམས་ལེན་ལས་མ་འདས་ཤིང་། མདོར་ན་ལུང་  
 རྟོགས་གྱི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱབས་འགྲོའི་ཆོས་སྟོར་དུ་གཏོགས་  
 པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱད་ཟླ་དར་རྒྱུག་ལས། རྒྱབས་འགྲོ་འདི་ལ་གོ་བ་ལེགས་  
 པར་ཆགས་ན་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་  
 པ་སྐྱབས་འགྲོ་ཡུལ་དང་བཅས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་  
 རོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཉེ་རིང་  
 མཛད་པ་མིན་ཡང་རང་རང་གིས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་རྒྱ་ཆེ་ཚུང་གི་  
 དབང་གིས་གནས་སྐྱབས་གྱི་འཛིགས་པ་སྒྲན་ཆེགས་དང་ངན་སོང་  
 འཁོར་བ་སོགས་ལས་སྐྱོབ་ཚུལ་གྱི་དེམ་པ་དུ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ།  
 མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། འཆེ་བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། ངན་སོང་དང་  
 ནི་ཐབས་མིན་དང་། འཛིག་ཆོགས་ཐེག་པ་དམན་པ་ལས།། སྐྱོབ་

ཕྱིར་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པའོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གསུམ་པ་དེ་རྒྱུ་ལག་ཏུ་ལེན་པའི་ཚུལ་དངོས་ནི། རྩོ་བོ་  
གསེར་སྒྲིང་པའི་ནམ་ཐར་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་གནས་ཁང་གི་དོར་  
ལེགས་པར་བྱས། ས་གཞིར་མེ་ཏོག་སིལ་མ་དབྱམ། རི་ཞིམ་པོའི་  
ཚུས་ཆག་ཆག་གདབ། སྟེགས་བཟང་པོ་ལ་བསྟན་པའི་བདག་པོས་  
གཙོ་བྱས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱབས་ལྟན་གྱིས་འབྱུང་ཅི་  
རིགས་སོགས་སྐྱབས་ཀྱི་ཉེན་གང་འབྱོར་བཤམ། དེ་དག་  
གི་མདུན་དུ་རྒྱུ་ལྟར་འབྱོར་པའི་མཆོད་པ་ནམས་གཡོ་མེད་ཅིང་བཞོད་  
པ་ལེགས་པར་མཛེས་པ་གཙང་སྒྲིབ་ཐོན་པ་བཤམ། བདེ་བའི་སྟན་  
ལ་སྒྲིབ་ལམ་ཚུལ་མཐུན་གྱིས་འཁོད་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ནས། ད་  
རེས་མི་ལུས་ཐོབ་ཀྱང་སྒྲོ་བདེ་བའི་གདེང་ཆོད་སེམས་ལ་འཛིན་རྒྱ་  
ཅིང་མ་བྱས། ཉེས་ལྷུང་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་བསགས་པ་ནི་མཐའ་ཡས་  
པས་ནམ་དབྱུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་འདི་འགག་མ་ཐག་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་  
ལས་འོས་མི་འདུག་ཅིང་། དེར་སྐྱེས་ན་སྐྱུག་བསྐྱུལ་བཟོད་སྐྱུགས་  
མེད་པའི་ཚུལ་བསམ་སྟེ་ཕྱིན་ཏུ་འཛིགས་ཕྱིར་སྐྱུག་པ་དང་། དེ་ནས་  
རང་གི་གཡས་སུ་པ། གཡོན་དུ་པ། མཐའ་སྒྲོར་དུ་རིགས་བྱུག་གི་  
སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པས་བསྒྲོར་བ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱིན་ཅན་  
ཀྱི་མ་ཤ་སྐྱུག་ཡིན་ཚུལ་དང་རང་ཉམས་ལ་དཔག་པའི་སྒྲིང་རྩི་ཤུགས་

བཀ་པོ་བསྐྱེད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་  
ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་དགེ་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་དེའི་ངང་  
ནས་སྐབས་ཡུལ་གསལ་གདབ་པ་ནི། རང་གི་མདུན་ཀྱི་ཐད་བར་གི་  
ནམ་མཁའི་གནས་སུ་སེང་གེ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེགས་པའི་རིན་  
པོ་ཆེའི་ཁྱི་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པའི་སྟེང་ཁར་སྒྲ་ཆོགས་པད་ཆེན་ཉི་མའི་  
དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་གདན་ལ་ངོ་བོ་རང་གི་རིན་ཅན་ཅ་བའི་བླ་མ་ཡིན་པ་  
ལ་རྣམ་པ་རྒྱལ་བ་ཤུ་བྱ་བྱུ་བ་སྐྱ་མདོག་གསེར་བཙོ་མ་ལྟ་བུ་གཙུག་  
ཏོར་དང་ལྗན་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་གཡས་ས་གཞོན་དང་  
གཡོན་མཉམ་གཞག་གི་སྟེང་ན་བདུད་ཅིས་གང་བའི་ལྷུང་བཟེད་  
བསྐྱམས་པ། སྐྱ་ལ་ཆོས་གོས་གསུམ་མཛེས་པར་གསོལ་བ། འོད་ཀྱི་  
ཕྱང་པོའི་དཀྱིལ་ན་ཞབས་དོ་རྩེའི་སྐྱེལ་ཕྱང་གིས་བཞུགས་པ། དེའི་  
ཐུགས་ཀར་རྒྱལ་བ་དོ་རྩེ་འཆང་། དེའི་ཐུགས་ཀར་རྩྱ་ཡིག་སྟོན་པོ་  
འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ། ཐུབ་དབང་གི་རྒྱབ་ངོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སེང་ཁྱི་པད་ཆེན་  
མའི་གདན་ལ་རྒྱལ་བ་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་ཉམས་ལེན་བྱིན་རྒྱལ་བ་རྒྱུད་  
པའི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། གཡས་ཕྱོགས་སུ་རྩེ་  
བཙུན་བྱམས་པ་ལ་རྒྱ་ཆེན་སྟོད་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་  
ནས་བཞུགས་པ། གཡོན་ཕྱོགས་སུ་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་ཟབ་  
མོ་ལྟ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། མདུན་དུ་

ཁྱིན་ཅན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ལ་ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་སྒྲ་མ་ནམས་ཀྱིས་  
 བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། དེ་དག་གི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་ཡི་དམ་སངས་  
 རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་བསྐྱེད་སྤྱང་ཡེ་ཤེས་པའི་ཆོག་གས་  
 ནམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། དེ་དག་རང་རང་གི་མདུན་ན་  
 གདན་ཁྱི་ཕུན་ཆོག་གས་ལ་རང་རང་གིས་གསུངས་པའི་ཕྱང་གི་ཆོས་  
 ནམས་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་པོ་ཉིད་ནམ་པར་ཡོད་པ། དེ་དག་གི་  
 ཕྱི་རོལ་དུ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྒྲུལ་པའི་བཀོད་བ་བསམ་ཀྱིས་མི་  
 ཁྲལ་བ་ཕྱོགས་བརྩུར་འཕྲོ་བ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་ཉིད་ལ་དབྱེས་  
 པའི་ཉམས་དང་བཅས་ཉེ་བཞུགས་པར་བསམ། རང་དང་སེམས་ཅན་  
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་འཛིགས་བ་དང་དཀོན་  
 མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་སྒྲོ་ནས་མགྱིན་གཅིག་དུ་སྒྲུབས་འགྲོ་  
 བྱེད་པར་བསམས་ཏེ། ཕྱོགས་བརྩུ་དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་  
 བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་  
 ཀྱི་རོ་བོར་གྱུར་བ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་སྒྲོང་ཐུག་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བཞིའི་འབྱུང་  
 གནས། འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངའ་བདག །ཁྱིན་  
 ཅན་ཅ་བ་དང་བརྒྱད་པར་བཅས་པའི་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་བ་ནམས་  
 ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆིའོ། ། ཞེས་དང་། སྒྲ་མ་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆིའོ། ། ཞེས་  
 ལན་གང་མང་བརྗོད་ཅིང་གསོལ་བ་ཤུགས་ཅན་དུ་བཏབ་པས། སྒྲ་མ་

ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དང་དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ནམས་ཀྱི་སྐྱ་ལས་  
 བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་  
 སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཉེས་ལྷུང་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་། ཁྱད་  
 པར་དུ་སྒྲ་མའི་སྐྱ་ལ་བསྡོམ་བ་གསུང་བཅག་པ་ཐུགས་དཔྱག་པ་ལ་  
 སོགས་པ་སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་དག །ལུས་དྲངས་  
 གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཆོ་དང་བསོད་ནམས་ལུང་  
 རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། ཁྱད་པར་སྒྲ་མའི་སྐྱ་  
 གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་སྒྲབས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པས་  
 སྒྲ་མའི་སྐབས་འོག་ཏུ་ཆུད་སོང་སྤྲོམ་པ་བྲ། དེ་ནས། སངས་རྒྱས་ལ་  
 སྐབས་སུ་མཆིའོ། ། ཞེས་ལན་གང་མང་བཟོད་ཅིང་གསོལ་བ་ཤུགས་  
 དག་ཏུ་བཏབ་པས། རྗེ་རྗེ་འཆང་སོགས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་  
 སྐྱ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་  
 སེམས་ལ་ཞུགས་པས་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྲི་དང་། ཁྱད་པར་དེ་བཞིན་  
 གཤེགས་པའི་སྐྱ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ལྷུང་བ། སྐྱ་སྐྱས་ཐོས་པ།  
 ལེགས་ཉེས་ཀྱི་དབྱུད་བརྟགས་པ། གཙུག་ལག་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་  
 བཞེག་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་  
 དག། སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་སྒྲབས་རང་  
 གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པས་དེའི་སྐབས་འོག་ཏུ་ཆུད་པར་

བསམས། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། ། ཞེས་ལན་གང་མང་བརྗོད་ཅིང་  
གསོལ་བ་ཤུགས་ཅན་ཏུ་བཏབ་པས། ཆོས་པོ་ཉི་ལྔམས་ལས་བདུད་  
ཅིའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་  
པས་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྲི་དང་ཁྱད་པར་དུ་གསུང་རབ་རྣམས་ཐོང་དུ་བྱས་པ།  
གཏའ་མར་བཅུག་པ། ས་སྤྲེལ་མོ་ལ་བཞག་པ། འགོམ་ཡུག་བྱས་པ་  
སོགས་དང་། ལྷག་པར་ཡང་ཆོས་དང་ཆོས་སྤྲོ་བ་ལ་སྤྲད་པ། བཞད་  
སྐྱབ་ཀྱི་གོགས་བྱས་སོགས་ཆོས་སྤོང་གི་ལས་ངན་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་  
ཅད་དག་ནས་དེའི་སྐྱབས་འོག་ཏུ་རྒྱུད་པའི་དམིགས་པ་བྱེད། དགོ་  
འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། ། ཞེས་ལན་གང་མང་བརྗོད་ཅིང་གསོལ་བ་  
ཤུགས་ཅན་ཏུ་བཏབ་པའི་ཆེ། བྱང་སེམས་ཉན་རང་དཔའ་པོ་དཔའ་  
པོ་བསྟན་སྤང་ཡེ་ཤེས་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་བདུད་ཅིའི་  
རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་  
ཞུགས་པས། དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་པ། དགོ་འདུན་གྱི་དགོར་ལ་  
འབག་པ། སྐྱར་བ་བཏབ་པ་སོགས་དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་  
བརྟེན་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་དག ། དགོ་འདུན་  
དགོན་མཆོག་གི་སྐྱབས་འོག་ཏུ་རྒྱུད་སོང་སྟུང་དུ་བསམ་ལ་དགའ་བ་  
སྤྲད། ཡི་དམ་ཆོས་སྤང་རྣམས་ལོགས་སུ་བྱེད་ན། ཡི་དམ་དཀྱིལ་  
འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་

མཆིའོ། ཞེས་ལན་གང་མང་བརྗོད་ཅིང་གསོལ་བ་བྲུགས་བྲག་ཏུ་  
 བཏབ་བས། ཡི་དམ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས། རང་  
 གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་བས། རིགས་ལྔ་སྟེ་བྱེ་  
 བྲག་གི་ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་བྱང་  
 ཞིང་དག་ནས་ཡི་དམ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཞུགས་ཏེ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་  
 ཉོགས་བ་ཁྲད་བར་ཅན་རྣམས་སྟེ་བའི་སྟོད་རུང་དུ་གྱུར་བར་བསམ།  
 དཔལ་མགོན་དམ་བ་ཆོས་སྦྱང་བའི་སྤང་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་ལྷན་  
 བ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། ཞེས་ལན་གང་མང་བརྗོད་ཅིང་  
 གསོལ་བ་བྲུགས་བྲག་ཏུ་བཏབ་བས། མགོན་པོ་བྲག་རྒྱག་བ་སོགས་  
 ཆོས་སྤང་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་འོད་ཟེར་མེ་འོད་ལྟ་བུ་འཕྲོས་ནས་རང་  
 གི་ལུས་ལ་ཞུགས་བས་སྟེ་གསྟོན་ནད་གདོན་ཐམས་ཅད་བསྟེགས་ཏེ་  
 རོ་མེད་དུ་བྱས། ཆོས་སྤང་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་རང་གི་ལུས་སེམས་  
 ལ་ཞུགས་བས་བྱིན་ཆད་ནད་རིམས་གདོན་བགོགས་སོགས་གང་  
 གིས་ཀྱང་མི་ཚུགས་བའི་སྤང་བ་ཆེན་པོར་གྱུར་བའི་དམིགས་བ་བྱེད།  
 མདོ་ལུགས་ཁོ་ན་ལྟར་བྱེད་ན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཆེའང་བདུད་ཅི་  
 འབབ་སྤང་མི་བྱེད་པར་དེ་དག་ལས་འོད་འཕྲོས་ཏེ་རང་ལ་སོག་བས་  
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱལས་བ་དང་། ཞལ་ནས། ཁྱིད་ཅག་འཁོར་བ་སྐྱག་  
 བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་མཆོ་ལས་སྟོལ་བའི་མགོན་སྐྱབས་དབུང་གཉིན་དེད་



ནམས་ཀྱིས་བྱའོ། ། ཞེས་གསུང་ལྟངས་ཀྱི་ནམ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་  
 བར་བསམ་ལ་དགའ་བ་དང་། སྤར་ཡང་ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱུ་གཡོ་ཞིང་མིག་  
 ནས་མཆི་མ་འབྱུག་པའི་དད་པ་ལྷགས་ཟག་པོ་གསལ་བཏབ་ཀྱིན་  
 སྐྱབས་འགོ་བྱེད། དེ་ལྟར་སོ་སོར་བྱས་ཏེ་ཐུན་མོང་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་  
 ཞིང་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་དཔེར་ན་དམག་ལ་སོགས་པའི་འདྲིམས་པ་  
 ཆེན་པོ་བྱང་བའི་ཆེ་བཟའ་ཆང་གི་དཔོན་དེས་རང་གཅིག་ཕུ་ཅི་ཐར་  
 མི་བྱེད་པར་གཉེན་བཤེས་ནམས་ཀྱི་མགོ་འདོན་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་  
 ནམས་ཀྱི་དོན་གཙོ་བོར་ཡིད་ལ་བཞག་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་  
 ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་ནམས་ལ། ། བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་  
 མཆི། ། ཞེས་ལན་གང་མང་བརྗོད་ཅིང་གསོལ་བ་ལྷགས་ཟག་ཏུ་བཏབ་  
 བས། ། ཆོགས་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས།  
 རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་སྤིག་སྤིབ་  
 ཐམས་ཅད་དག ། ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར།  
 ཆེ་དང་བསོད་ནམས་ལྷུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་  
 རྒྱས། ། བྱང་པར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་རང་གཞན་  
 ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པར་བསམ། དེ་ནས། བདག་གིས་སྐྱིན་སོགས་  
 བགྱིས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། ། འགོ་ལ་པན་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་  
 འགྲུབ་པར་ཤོག ། ཅེས་ལན་གང་མང་བརྗོད་ཅིང་སེམས་བསྐྱེད་

ལྷགས་བྲག་ཏུ་བསྐྱོམས་པས། ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱེ་ལས་རང་འབྲ་  
གཉིས་པ་ཞིག་ཆད་ནས་རང་ཉིད་ལ་ཐེམ་པས་རང་ཉིད་ཀྱང་ཐུབ་པའི་  
དབང་པོའི་སྐྱེ་ལས་ཀྱིས་ལྷུང་། རང་ཉིད་ཐུབ་དབང་དུ་ལྷུང་པའི་སྐྱེ་  
ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། མཐའ་སྐྱོར་ན་ཡོད་པའི་པ་མ་སེམས་ཅན་  
ཐམས་ཅད་ལ་སོག་པས་སོ་སོའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཐམས་  
ཅད་སྤངས་ནས་ཐམས་ཅད་ཐུབ་དབང་གི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པར་  
བསམས་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་འབྲས་བྱ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ།  
འདི་ཙམ་ཤེར་མདོའི་སྤྱོད་གཞི་སོགས་སུ་སྐྱད་ཅིག་དེར་ངན་སོང་  
སྟོང་པར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ཅིང་། གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱི་མདོ་  
ལས་བདག་གི་ལུས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སུ་སྐྱོས།  
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་གནས་སུ་སྐྱོས་  
པར་གསུངས་པ་དང་དོན་མཐུན་པས་མདོ་ལྷགས་རྒྱུད་པ་ལའང་  
འགལ་བ་མེད་པར་ཇེ་བཅུན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་  
ཞལ་ནས་གསུངས་སོ།། དེ་ནས་མཁའ་འགྲོ་མ་དོ་ཇེ་གུར་གྱི་རྒྱུད་  
ལས་གསུངས་པའི་རྒྱན་བཤགས་སམ་ཡན་ལག་བདུན་པར་གྲགས་  
པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། ཞེས་སོགས་ཀྱང་  
འདིའི་དཀྱུས་སུ་འདོན་སྲོལ་ཡོད་པ་བཞིན་བྱེད་ན་ཆོག་རིས་ཀྱི་རིམ་  
པ་ལྟར། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ཞིང་ས་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་ཞིང་

ལ་རྡོ་དང་གསེག་མ་སོགས་སེལ་བ་བཞིན་དུ་འགལ་རྒྱུན་སྒྲིག་པ་  
 བཤགས་པ་དང་། དེར་ཚུ་ལུང་འབྲེན་པ་ལྟར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་སྒྲི་  
 ནས་མཐུན་རྒྱུན་ཆོགས་བསགས་པ་དང་། དེ་ནས་ས་བོན་ལྟ་བུའི་  
 བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་རྗེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་  
 ཀྱི་ཉེར་འཆོའི་ཉེན་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་ལོ་རྟོག་སྤེལ་བ་  
 སོགས་ཀྱི་དམིགས་ཅན་རྒྱུད་འཁུལ་ངེས་བྱ། དེ་ནས་ཆད་མེད་པ་  
 བཞི་བསྒྲིམ་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་ཅན་དེ་ཉིད་རྗེ་རྒྱལ་སུ་  
 གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་སྐབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་  
 རོན་བྱའོ་སྦྲུལ་པའི་རོན་ནི་སྤྱད་བསྐྱེལ་སེལ་བ་དང་བདེ་བ་བསྐྱབ་པ་  
 གཉིས་ལས་མ་འདས་ཤིང་། སྤྱད་བསྐྱེལ་སེལ་བར་འདོད་པ་ལ་སྦྱང་  
 རྗེ། བདེ་བ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་ལ་བྱམས་པ། བདེ་བའང་ཟག་བཅས་  
 ཀྱི་བདེ་བ་ཅུ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པ་མཐར་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་  
 པས། ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་དགའ་ནམ་ཡང་མི་ཉམས་པ་ཞིག་ལ་འགོད་  
 པར་འདོད་པ་དགའ་བ། དེའང་སྒྲིབ་ས་རིས་ཅན་མ་ཡིན་པར་དག་  
 གཉིན་བར་མ་ཀྱན་ལ་སྦྲུལ་པ་ཞིག་དགོས་པས་བཏང་སྦྲུལ་ས་ཏེ་  
 བཞིར་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་དེ་སྒྲིམ་ཚུལ་ནི། མ་ཟུན་སེམས་ཅན་  
 འདི་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདེ་བ་ཁོ་ན་འདོད་ཀྱང་དེའི་རྒྱ་མ་  
 བསྐྱབས་པས་བདེ་བ་རྣལ་མ་ཞིག་དང་མ་སྤང་པར་འདུག །ད་ལྟ་བདེ་

བར་རྫོམ་པ་བག་རེ་ཡོད་ནའང་སྐར་དུ་སྐྱག་བསྐལ་དུ་འགྱུར་ནས་  
འགྲོ་བས་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྷན་ན་ཅི་མ་རུང་། ལྷན་པར་  
གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱམས་པ་དང་། འདི་རྣམས་ཐོག་མེད་ནས་སྐྱག་བསྐལ་  
གྱི་རྒྱ་འབའ་ཞིག་བསྐྱབས་པས་སྐྱག་བསྐལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མྱངས་  
ཤིང་ད་ལྟའང་སྔོང་བཞེན་དུ་དེའི་རྒྱ་སྐྱབ་པར་འདུག་པས་སྐྱག་བསྐལ་  
དང་སྐྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་དང་བལ་ན་ཅི་མ་རུང་། བལ་བར་གྱུར་ཅིག་  
སྟམ་པའི་སྟིང་རྗེ་དང་། འདི་རྣམས་སྐྱག་བསྐལ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་  
བདེ་བའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་མ་བལ་ན་ཅི་མ་རུང་། མི་འབལ་བར་  
གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་དགའ་ཨང་སྟམ་དུ་དགའ་བ་དང་འདི་  
རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མེད་ནས་པན་ཚུན་དུ་འགའ་ཞིག་ལ་ཉེ་བར་བཟུང་།  
འགའ་ཞིག་ལ་རིང་བར་བཟུང་ནས་ཆགས་སྒྲིང་གིས་ལས་ངན་སྒྲ་  
ཆོགས་བསགས་པའི་དབང་གིས་སྒྱིར་འཁོར་བ་དང་། བྱད་པར་ངན་  
འགྲོའི་སྐྱག་བསྐལ་དཔག་མེད་སྔོང་བར་འདུག །འདི་རྣམས་པན་ཚུན་  
ལ་ཉེ་རིང་དུ་བཟུང་སྟེ་ཆགས་སྒྲིང་གི་སེམས་དང་བལ་ནས་བཏང་  
སྟེམས་ལ་གནས་ན་ཅི་མ་རུང་། གནས་པར་གྱུར་ཅིག །བདག་གིས་  
ཀྱང་འདི་རྣམས་ལས་ཁ་ཅིག་ལ་ཉེ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་རིང་བར་  
བཟུང་ནས་ཆགས་སྒྲིང་མི་བྱེད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྟེམས་  
པར་བྱའོ།། ཞེས་བཏང་སྟེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་རྣམས་གསལ་བཏབ་

ལ། དག་ཏུ། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་  
 ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་སྤྲུག་  
 བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་  
 བསྐྱེད་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་  
 ཐམས་ཅད་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་  
 པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་ཆད་མེད་བཞི་བྲགས་དྲག་ཏུ་བསྒྲོམས་པས་  
 ཆོགས་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་  
 བྱང་ནས་པ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་པས་ཉེ་རིང་ཆགས་  
 སྤང་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ལས་ཉོན་ཐམས་ཅད་དང་དེས་བསྐྱེད་  
 པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་སྦྱངས། ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཕུན་  
 སུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ་ཅིང་ཆད་མེད་བཞི་ལ་གནས་པར་གྱུར་སོང་སྟམ་  
 དུ་བསམ་མོ། །བཏང་སྟོམས་ནི་དཀོན་མཆོག་བཅེགས་པའི་ཆོས་  
 ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་  
 རྒྱ་ཆེ་བས་མཇུག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་  
 མདོན་པར་ཉོགས་པའི་རྒྱན་ལས་རྣམ་ཐོགས་སྦྱོར་བའི་དོད་ཀྱི་  
 སྐྱབས་སུ་མཉམ་པའི་སེམས་སོགས་བཅུ་གསུངས་པ་ལྟར་རྫོ་བའི་  
 མན་ངག་གིས་སེམས་སྟོམས་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། དག་ཏུ་  
 བརྗོད་སྐྱབས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་

གཉིས་དང་བུལ་བའི་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག ། ཅེས་  
 བ་སྟོན་དུ་སྒྲངས་ནས་འདོན་བའི་ཕྱག་བཞེས་ཀྱང་ཡོད་པས་གང་  
 མོས་བྱ། དེ་ནས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་བཤར་སྟོམ་དང་འབྲེལ་བའི་  
 དད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། གང་གིས་ཏེན་ཅིང་ཞེས་སོགས་  
 འདོན། ཁྱས་གསོལ་བྱེད་ན་ཁྱས་ཁང་གསལ་བཏབ་སྟེ་དེར་སྐྱན་  
 བྱངས་ལ་ལྟ་རྒྱུས་ཀྱིས་བདུད་ཅིས་གང་བའི་བྱམ་པ་ཐོགས་ནས་  
 སྐྱེ་ཁྱས་གསོལ་བ་དང་། ལྟ་རྒྱས་ཀྱི་ན་བཟའ་དང་རྒྱན་འབྲུལ་བའི་  
 དམིགས་པ་སོགས་ཆེག་རིས་ལྟར་བྱ། སྟོན་ཡན་ལག་བདུན་པ་  
 རྒྱས་པར་བྱས་ལ་མཐུལ་སོ་བདུན་མའམ་བདུན་མ་དབྱལ། ཡོན་  
 ཏན་གཞིར་གྱུར་མའམ་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་ཀྱི་སྟོན་ནས་གསོལ་བ་  
 གདབ། ཐུན་བསྐྱུ་བའི་ཆེ། ལྷ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཐུགས་ཀ་ནས་  
 འོད་ཟེར་འཕྲོས། མཐའ་སྐྱོར་ན་བཞུགས་པའི་ཆོགས་ཞིང་རྒྱུས་  
 ལ་ཐོག་པས་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་ཁྱེན་སྐྱབ་དབང་ལ་ཐིམ། ཐུབ་  
 དབང་རང་གི་སྟོན་མཆོམས་སུ་ཐིམ་པས་རྒྱུད་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་  
 བའི་མོས་པ་བྱའོ།། མཐུག་ཏུ་དགོ་བ་རྒྱུས་བཟང་པོ་སྟོད་པ་  
 སོགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྟོན་གནས་  
 རྒྱུས་སུ་འདུན་པ་བྲག་པོས་བསྟོ་བ་དང་སྟོན་ལམ་བྱའོ།།

གསུམ་པ་སྐབས་སུ་སོང་བའི་མན་ཡོན་ལ། རྟོ་རྩེ་འཛིན་པ་དགོན་

མཆོག་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ལམ་རིམ་ལས། སྐྱབས་འགྲོས་སངས་རྒྱས་  
 སར་ཚུད་སྒྲོམ་པ་ཀུན།། སྐྱེ་བའི་ཉེན་དུ་འགྱུར་ཞིང་ཕྱོད་བསགས་  
 གྱི།། ལས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་སྐབ་ཅིང་ཟད་པར་འགྱུར།། སྐྱབས་སོང་  
 བསོད་ནམས་སྒོ་ཡིས་གཞལ་མི་རུས།། ངན་འགྲོར་མི་ལྷུང་མི་དང་  
 མི་མེན་གྱི།། བར་ཆད་དག་གིས་མི་ཚུགས་ཅི་བསམ་འབྱུང་།། སྐྱར་  
 དུ་འཆང་རྒྱའི་པན་ཡོན་བརྒྱད་བསམས་ནས།། ཉིན་དང་མཆོན་དུ་  
 སྐྱབས་འགྲོ་ལན་གསུམ་བྲ།། ཞེས་པ་ལྟར་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ནང་  
 བ་སངས་རྒྱས་པར་ཚུད་པ་ནི། སྐྱིར་སྐྱེ་བ་དང་ནང་བའི་བྱད་པར་  
 འཛོག་ཚུལ་མང་པོ་བཤད་ཀྱང་། མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་དང་ལྷ་ཉི་  
 བ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱབས་འགྲོའི་སྒོ་ནས་འཛོག་པར་གསུངས། ཇོ་བོ་  
 ཆེན་པོ་བོད་གྱི་རྒྱལ་སྒོན་ནམས་ཀྱིས་དཀའ་ཆོགས་ཆེན་པོས་སྐྱན་  
 དངས་སྐྱབས་ཀྱང་བོད་སྒོན་ནམས་གསང་སྤགས་ཐབ་མོའི་ཆོས་  
 འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་ཟེར་བའི་ཁ་པོ་ཅན་ཞིག་གསུང་དུ་རེའང་། ཇོ་  
 བོ་ཆེན་པོས་མ་མཛདས་ཀྱིས་བྱ་གསོ་བའམ། ནད་པ་ལུས་ཟུངས་  
 གསོ་བ་བཞིན་སྒོ་བ་མའི་རྒྱད་ཆོད་དང་འཆོམ་པ་ཞིག་དགོས་པར་  
 གཟིགས་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱོར་འདི་ཁོ་ན་  
 གསུང་བས་མཆོན་ལའང་སྒྲ་མ་སྐྱབས་འགྲོ་བ་དང་ལས་འབྲས་པར་  
 གགས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཅོམ་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱན་པའི་མིག་སྟོས་དང་རྗེས་

འདྲུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་ཕན་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་ངོ་།། སྤྲོ་མ་དགེ་བའི་  
བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོར་རྫོམ་ཞིང་ཀྱན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཀྱར་ནའང་ནང་  
དུ་སྐྱབས་འགོ་རྣམས་དག་ཅིག་མེད་ན་ཕྱི་ནང་གོ་འཛོལ་ནས། གནས་  
བརྟན་ཞལ་མར་གཟིགས་ཤིག་འདྲུག་སྟེ་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་སྟོ་  
ནང་དུ་མ་ཚུད་འདྲུག་ཅེས་པའི་དཔེར་འགོ་ཉན་ཡོད་ཅེས་རྗེ་བཙུན་ཡེ་  
ཤེས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་མཛོད་འགྲེལ་  
ལས། སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་རྣམས་ནི་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་  
ཐམས་ཅད་ལ་སྟོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་དང་། ཅ་བར། གཞན་  
ལ་བསྟེན་གནས་ཡོད་མོད་ཀྱི།། སྐྱབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད།།  
ཅེས་སྟོམ་པ་གོང་འོག་ཀྱན་གྱི་རྟེན་མེད་མི་རུང་དུ་གསུངས་ཏེ། ས་  
པོན་མང་ཉུང་གང་འདེབས་ཀྱང་རང་ཆོད་ཀྱི་ཞིང་ས་རེ་དགོས་པ་  
ཁྱད་མེད་པ་ལྟར་སྟོམ་པ་སོ་སོ་ལ་རྟེན་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གི་སྐྱབས་འགོ་རེ་  
གཞིར་བྱེད་དགོས་པས། འཛོག་ཆོག་རྣམས་ལས་སྐྱབས་འགོ་རྩམ་  
བྱེད་དུ་བྱས་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་སྟོན་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ནི།  
ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། བག་དུ་སྟེ་བར་འགྱུར་བའི་ལྟའི་བྱས་སྐྱབས་  
འགོ་བྱས་པས་དེར་མ་སྟེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་སྐྱབས་འགོ་བྱས་པས་ངན་



འགྲོའི་རྒྱ་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྲིག་པ་ཆེན་པོ་ཆེ་  
བྱས་ནས་ངན་འགྲོའི་གཡང་སར་ལྷུང་དུ་ཉེ་བའང་ལྷ་དགོན་མཆོག་ག་  
གསུམ་གྱི་ཞབས་ལ་འཆང་དུ་ཡོད་པའི་དུས་འདིར་སྒྲོ་འགལ་བྱས་  
ན་འདིགས་པ་དེ་ལས་ཐར་པ་ལ་ཆོགས་མེད་པས་འབད་རིགས་  
པ་ནི། སྦྱོང་འབྲུག་ལས། སྤྲིག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བྱས་ན་ཡང་།  
དཔའ་ལ་བརྟེན་ནས་འདིགས་པ་ཆེན་པོ་ལྟར། གང་ལ་བརྟེན་ནས་  
ཡུད་ཀྱིས་སྒྲོལ་འགྱུར་བ། དེ་ལ་བག་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཅེས་མི་  
བརྟེན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

བཞི་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པ་ནི། བར་ཕྱིན་བསྐྱུས་  
པ་ལས། སྐྱབས་སོང་བསོད་ནམས་གཟུགས་ཡོད་ན། བསམ་  
གསུམ་འདི་ཡང་སྒོད་དུ་ཆུང་། རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ཆུ་ཡི་གཏེར། སྤུལ་  
ཀྱིས་བཅལ་བར་གཞལ་མི་བྱས། ཞེས་གཟུགས་སུ་གྲུབ་ན་ནམ་  
མཁའི་བྱོན་ལའང་མི་ཤོང་བར་གསུངས་སོ། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་འཆི་  
མེད་རྩ་སྤྱིའི་གཟུངས་ལས། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྡན་བསམ་མི་བྱུང་།  
དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་བསམ་མི་བྱུང་། འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་བསམ་  
མི་བྱུང་། བསམ་མི་བྱུང་ལ་དད་རྣམས་ཀྱི། རྣམ་པར་སྤྲིན་བའང་  
བསམ་མི་བྱུང་། ཅེས་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་ལས། དེ་ཅིའི་  
ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤམས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་

ཚད་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཡོན་སྤུལ་བའང་  
 ཚད་མེད་དོ། མཐའ་ཡས་སོ། བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་བོ། མཚུངས་  
 པ་མེད་དོ། གངས་མེད་དོ། ཞེས་ཡུལ་དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་  
 དང་ཐུགས་རྗེ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པའི་དབང་གིས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་  
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོའང་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་དང་ཟད་པ་མེད་  
 པར་གསུངས་ཏེ། སློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་མི་ཟད་པའི་སློ་  
 དོན་གྱི་སྐབས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཟད་མི་ཤེས་པ་དང་དམིགས་  
 ཡུལ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཟད་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལ་བརྟེན་  
 པའི་དགེ་ཅུ་རྣམས་མི་ཟད་པར་གསུངས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་འབྲེལ།  
 དེས་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ས་མཚུངས་སྒྲ་མེད་པ་ནི་དགོན་མཆོག་  
 གསུམ་ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། ལྷ་  
 དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ན། དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་མ་གཏོགས་  
 པ། ཡོན་གྱི་གནས་འགའ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་སོ།

ཐུ་བ་ངན་འགྲོར་མི་སྤྱང་བ་ནི། མདོ་ལས། གང་དག་སངས་རྒྱས་  
 སྐབས་དོར་བ། དེ་དག་ངན་འགྲོར་འགྲོ་མི་འགྱུར། མི་ཡི་ལུས་ནི་  
 སྤངས་ནས་སུ། དེ་དག་ལྷ་ཡི་ལུས་འཛོལ་བོ། ཞེས་ཆོས་དང་དགེ་  
 འདུན་ལའང་སྤྱར་ནས་གསུངས་པ་དང་ངན་འགྲོར་སྤྱེས་ཟེན་པའི་  
 རྗེས་སུ་དགོན་མཆོག་ལ་སྐབས་སུ་སོང་ནའང་དེ་ལས་སྤྱར་དུ་ཐར་  
 པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ། ངན་སོང་སྤྱོད་རྒྱུད་ལས། ཨེ་མའོ་སངས་རྒྱས་

ཀྱེ་སངས་རྒྱས།། ཨེ་མའོ་སངས་རྒྱས་མཛད་པ་ལེགས།། གང་ཕྱིར་  
ངན་སོང་བདག་ཅག་སྦྱངས།། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་བཞག །ཅེས་  
ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་བྱས་པ་བཞིན་ནོ།།

དུག་པ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་བར་ཆད་གྱིས་མི་ཚུགས་པ་ནི།  
མདོ་ལས། འཛིགས་པས་སྐྱག་པའི་མི་རྣམས་ནི།། བལ་ཆེར་རི་དང་  
ནགས་ཆལ་དང་།། ཀྱན་དགའ་དང་ནི་མཆོད་གནས་གྱི།། སྤྱོན་ཤིང་  
རྣམས་ལ་སྐྱབས་འགོ་སྟེ།། སྐྱབས་དེ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཞིང་།། སྐྱབས་  
དེ་མཆོག་གྲུང་མ་ཡིན་ལ།། སྐྱབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ཀྱང་།། དུག་  
བསྐྱལ་ཀྱན་ལས་མི་འགོལ་ཞིང་།། གང་ཆེ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་  
དང་།། ཆོས་དང་དགོ་འདུན་སྐྱབས་སོང་ལ།། ཞེས་པ་ནས། སྐྱབས་  
དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ཀྱང་།། དུག་བསྐྱལ་ཀྱན་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར།།  
ཞེས་དང་། རྒྱལ་པོ་ཐུ་ངན་མེད་གྱིས་སྐུ་བརྒྱལ་བའི་ལེའུ་ལས། ཀྱེ་མ་  
དགོན་མཆོག་གསུམ་མཆོད་པའི།། འབྲས་བུ་ཅི་འདྲ་འདི་གཟིགས་  
ཤིག། རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་གནས་པའི་སྐུ།། བདག་གིས་བརྒྱལ་ཅིང་  
འདི་དབང་བགྱིས།། རྒྱ་དང་མཁའ་ལ་འགོ་བའི་སྐུ།། བསོད་ནམས་  
གྱིས་ནི་ངས་པམ་བྱས།། ས་ལ་གནས་པའི་དགའ་ཡི་ཆོགས།། བསོད་  
ནམས་གྱིས་ནི་ཟད་པར་བྱེད།། ཅེས་ཆོས་རྒྱལ་ཐུ་ངན་མེད་ལ་རྒྱ་  
མཚོའི་སྐུ་རྣམས་གྱིས་ཐོ་བརྩམས་པའི་ཆེ་དགོན་མཆོག་མཆོད་པའི་  
སྐྱབས་གྱིས་དེ་དག་གིས་མ་ཚུགས་ཤིང་ཚུར་དབང་དུ་འདུས་པ་དང་།

དགེ་བསྟན་ཞིག་ལ་སྤྱི་སྟགས་པའི་ངན་སྒྲགས་མཁན་ཞིག་གིས་  
རྒྱང་ཞགས་བཏང་བའི་ཆེ་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐབས་སུ་སོང་བས་རྒྱང་  
ཞགས་གཏོང་མཁན་ལ་སྤྱིར་ལོག་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།།

བདུན་པ་ཅི་བསམ་འགྲུབ་པ་ནི། ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་གང་སྐྱབ་པའི་  
ཐོག་མར་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་ཅིང་སྐབས་སུ་སོང་ནས་འགྲུབ་  
པར་གསོལ་བ་བཏབ་ན་བདེ་ལྷག་ཏུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བས། དམ་པ་  
རྣམས་བསྟན་བཅོས་ཚུལ་པ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་མར་མཆོད་བརྗོད་མཛད་  
པའི་དགོས་པའང་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྐབས་སུ་སོང་བས་  
བསོད་ནམས་རྒྱབས་སོ་ཆེ་གསོག་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་དབང་  
གིས་འདོད་དོན་སྟོན་པ་བཞིན་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་  
ལས། བསོད་ནམས་རྣམ་སྟོན་བདེ་སྟོར་སྤྱག་བསྐུལ་ཐམས་ཅད་  
སེལ། བསོད་ནམས་ལྡན་པའི་མི་ཡིས་བསམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྲུབ།  
ཅེས་དང་། སའི་སྤྱིང་པོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་  
དག་ནི་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པ། དེ་ཀྱང་དཀོན་མཆོག་མཆོད་ལས་འབྱུང་  
བས། དེ་བས་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པ་འདོད་པས། དཀོན་མཆོག་མཆོད་ལ་  
ཏྱག་ཏུ་བཅོན་བྱ། ཞེས་བདེ་སྦྱིད་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་  
པ་དཀོན་མཆོག་ཁོ་ནར་རག་ལས་པར་གསུངས་སོ།།

བརྒྱུད་པ་སྤྱར་དུ་འཛང་རྒྱ་བ་ནི། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། སང་  
གེས་ཁྱུས་པ་ལས། དད་པས་མི་ཁོམ་སྟོང་བར་འགྱུར། ཞེས་

གསུངས་བ་ལྟར་དལ་བ་བྱད་པར་ཅན་རྟེན་ཅིང་སྐྱབས་དང་མངལ་  
 ནས་ལམ་བྱད་པར་ཅན་ལ་སློབ་ལ་དེས་ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་  
 འཆང་རྒྱུ་ཡི། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱན་ལས་ཆོས་སྐྱའི་འཕྲིན་ལས་  
 གྱི་སྐྱབས་སུ་དང་པོར་འགྲོ་བ་ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་ཞེས་ངན་སོང་  
 གསུམ་སོགས་མི་ཁོམ་པའི་གནས་ལས་བྱངས་ཏེ་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཡོན་  
 ཏན་བདུན་དང་ལྷན་པའི་རྟེན་བཟང་པོ་ལ་བཀོད་ནས་རིམ་གྱིས་མི་  
 གནས་པའི་བྱང་འདས་ལ་འགོད་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་གནད་  
 འབྲེལ་ཞིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགོན་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་ཁོ་ན་ལ་  
 བརྟེན་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྒྱལ་ཕྱང་མེད་གྱིས། མཐོ་རིས་ཐོབ་བྱེད་  
 ངན་སོང་སྟོང་། མི་ཡིས་ཏྲག་ཏུ་བསྟེན་བྱ་སྟེ། ཞེ་མའོ་སངས་རྒྱས་  
 ཞེ་མའོ་ཆོས། ཞེ་མའོ་བསྟན་པ་བྱུན་སུམ་ཆོགས། ཞེས་གསུངས་  
 ཞིང་། སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་པའི་བསོད་ནམས་ཅུང་ཟད་ཅིང་ཞིག་  
 ཡིན་ཀྱང་མཐར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུར་རིས་པར་འགྲོ་སྟེ། མདོ་སྡེ་བད་  
 དཀར་ལས། མཆོད་རྟེན་དེ་ལ་གང་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར། ཡོངས་སུ་  
 ཆང་བའམ་ཐལ་མོ་ཡ་གཅིག་གས། ཡང་ན་མགོ་བོ་སྒྲིབ་ཅིག་འདུད་  
 པ་དང་། དེ་བཞིན་ལན་གཅིག་ལུས་ཀྱང་འདུད་པ་དང་། གང་གི་  
 རིང་བསྟེལ་གནས་པ་དེ་དག་ལ། གཡེང་བའི་སེམས་ཀྱིས་སངས་  
 རྒྱས་བྱུག་འཆལ་ཞེས། ཆོག་གཅིག་ལན་འགའ་བརྗོད་པར་བྱས་  
 པ་ཡང་། དེ་དག་ཀུན་གྱིས་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་འདི་འཐོབ། ཅེས་

གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། འདི་དག་ནི་མན་ངག་ནས་འབྱུང་བའི་པན་  
ཡོན་འདུས་ཆེ་ལ་དངོས་ཟེན་གོ་བདེ་བའི་དབང་གིས་སྒྲ་མ་རྣམས་  
ཀྱིས་བྲིད་རྒྱན་ལ་གཙོ་བོར་གསུངས་པ་བཞིན་བཀོད་པ་ཡིན་ཞིང་།  
བསྐྱ་བ་ལས། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འཛོལ་བ། སངས་རྒྱས་རྗེས་  
སྐྱབས་པའི་དགའ་བ་དང་མི་འབྲལ་བ། ཉིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོ་རྟེན་  
པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུས་མྱིད་པ་ལས་གྲོལ་བ་བཞི་དང་། དཀར་  
ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱང་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ། གྲོགས་  
ངན་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་པ་ཟད་པ། སྐྱེས་བྱ་  
དམ་པའི་གྲངས་སྤྱུ་ཚུད་པ། ལྷ་རྣམས་དགའ་བར་འབྱུང་བ་དང་བཞི་  
སྟེ་བརྒྱད་གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟར་པན་ཡོན་རྣམས་ལ་སྟོ་ལེགས་པར་  
གོམས་ན་ཆ་བས་གདུངས་པའི་སྒྲང་པོ་ཆེ་བད་མཆོར་འཇུག་པ་  
བཞིན་གཞན་ཀྱིས་བསྐྱལ་མི་དགོས་པར་ངང་གིས་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་  
འཇུག་པ་དང་། དེའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ལའང་ཁུར་གྱི་འདུ་ཤེས་མེད་  
པར་རྒྱན་དུ་གོ་བས་སྐྱང་བ་ལ་ཆེགས་མེད་པ་ཞིག་འབྱུང་ངོ་། །

བཞི་བ་སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། དཀོན་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་  
དང་བྱིན་རྒྱབས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ཀྱང་། དེར་སྐྱབས་སྐྱ་སོང་བ་  
ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི་སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ལེགས་པར་སྟོབ་  
དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་དགྲ་མ་རུང་བས་གཙུག་པའི་ཆེ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་  
སོགས་ལ་མགོན་བཅའ་ན་དེས་སྐྱོབ་ཀྱས་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་

བཀའ་ཁྲིམས་མ་བཅིས་ན་དེར་ཡང་ཆད་པ་འཕྲོག་པ་བཞིན། དགོན་  
མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཡང་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྒྲང་  
དོར་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིམས་བཞིན་དུ་མ་བསྐྱབས་ན་  
དགོན་མཆོག་གིས་ཀྱང་སྐྱོབ་ཐབས་དང་བྲལ་འགྲོ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་  
པས་བསྐྱབ་བྱའི་རིམ་པ་འདི་ལ་ནན་ཏན་སྦྱང་པོར་བྱས་ཏེ་འབད་  
དགོས་སོ།། དེའང་བསྐྱབ་པ་ལས། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བསྟེན་པ།  
དེ་ལས་ཆོས་ཉན་པ། ཆོས་ཀྱི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། དེ་ཐར་པའི་རྒྱར་  
འགྲོ་ངེས་སུ་བསྐྱབ་པ་བཞི་དང་། སྒྲིག་གསུམ་བག་མེད་དུ་མི་གཏོང་  
བ། བསྐྱབ་གཞི་ཅི་རྒྱས་སུ་འཛིན་པ། སྦྱང་རྗེའི་དབང་གིས་སེམས་  
ཅན་གཞན་ཡང་དེ་ལ་སྦྱོར་བ། བཀའ་བྲིན་རྗེས་སུ་བྲན་ནས་ཏྲག་ཏུ་  
དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་བཙོན་པ་དང་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་གསུངས་  
སོ།། འདི་རྣམས་ནི་གོང་ཁྲུང་ཆེན་པོའི་ལྷགས་རི་བཞིན་མཐའ་ནས་  
བསྐྱབ་སྟེ་ཉེས་ལྷུང་འགོག་ཚུལ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་  
ལ། ལས་དང་པོ་པར་གནད་ཐོག་ཏུ་མི་བཙའ་བཏབ་པ་བཞིན་འབྱུང་  
ཉི་བའི་དགག་བྱ་རྣམས་དམིགས་སྤྱག་སྟེ་འགོག་ཚུལ་དང་། ལག་  
ལེན་ཡང་འབྲལ་དུ་གང་གཙོ་ངོས་བཟུང་ནས་བསྟན་ན་པན་ཆེ་བས་  
འདིར་མན་ངག་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སོ་སོའི་  
བསྐྱབ་བྱ་དང་། ཐུན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱའོ།། དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་  
པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའོ།། དང་པོ་ནི། ལྷ་ངན་

ལས་འདས་པ་ལས། གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་བ། དེ་ནི་  
 ཡང་དག་དགེ་བསྟེན་ཏེ། ཉམ་དུའང་ལྟ་ནི་གཞན་དག་ལ། སྐྱབས་  
 སུ་སོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་འགོ་བ། འཆོ་  
 ཞིང་གསོད་པའི་སེམས་དང་བྲལ། དགེ་འདུན་ལ་ཡང་སྐྱབས་འགོ་  
 བ། ལུ་སྟེགས་ཅན་དང་འགྲོགས་པ་མིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།  
 སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་འདྲིན་རྟེན་པའི་ལྟ་ལ་གཏན་གྱི་  
 སྐྱབས་མི་འཆོལ། དེའང་ཆངས་པ་དང་དབང་ལྷག་སོགས་ལའང་  
 གཏན་གྱི་སྐྱབས་མི་འཆོལ་ན། ཡི་དྲགས་ཀྱི་རིགས་སུ་བྱུར་པའི་  
 ལྟ་འབྲེལ་སྐྱབས་མི་འཆོལ་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། གཞི་བདག་སོགས་ལ་  
 གཏོར་མ་གཏོར་བའི་ཆེ་སྟོང་རྗེའི་བསམ་པ་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་  
 གོགས་འཆོལ་བའི་བསམ་པས་གཏོར་ཞིང་ལྷགས་ཀྱི་རེ་སྟོས་མི་  
 འཆའ་བ་གལ་ཆེ་སྟེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐོབ་བྱ་རེའི་གོགས་  
 བྱས་པ་ལ་མགོ་འཁོར་ཏེ་གཏན་གྱི་འདུན་མའི་ཅ་བ་འལྷགས་ན་ཉེན་  
 ཤེན་ཏུ་ཆེ། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་ཆོས་དང་མཐུན་དགོས་ཤིང་།  
 དེའང་བཞི་བརྒྱུ་པ་ལས། མདོར་ན་ཆོས་ནི་མི་འཆོ་བར། དེ་བཞིན་  
 གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། ཞེས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་འཆོ་བར་  
 གསུངས་པ་ཡིན་པས། བསྐྱབ་བྱའང་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་འཆོ་སྟོང་  
 ཞིང་སུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གཞུང་སོགས་ལོག་པའི་ཆོས་ལ་ཡིད་བརྟན་  
 མི་འཆའ། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་གོགས་སུ་སྟེགས་ཅན་



དང་མི་འགྲོགས་ཤིང་། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་ཆོས་ལ་  
སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་མི་དང་མཛའ་གྲོགས་མི་བྱེད་དེ། དམ་ཆེག་  
ཉམས་པ་དང་འགྲོགས་ན་དེའི་ཉམས་གྲིབ་ཀྱིས་ཡོན་ཏྲན་ཐམས་ཅད་  
འགྲིབ་ཅིང་དངོས་བྱུབ་ཀྱི་སྒོ་འགག་པར་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་  
རི་མོར་གྲིས་པ་དང་འབྲུར་དུ་དོད་པ་གང་ལའང་བཟང་ངན་དང་  
ལེགས་ཉེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་མི་གདགས་པར་བདག་འཁོར་བ་ལས་  
སྒོལ་བའི་སྒྲོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེའི་སྐྱེའོ་སྦྱུང་དུ་གྱུས་པ་བསྐྱེད་  
ཅིང་ཐུག་དང་མཆོད་པ་སོགས་བྱ། ད་ལྟ་རང་ཅག་ལ་ཆོས་སྒྲོན་པ་  
སོགས་མི་མཛད་པ་ནི་རང་གི་ལས་སྒྲུང་མ་དག་པའི་དབང་གིས་མ་  
མཐོང་བ་ཡིན་ཀྱི་སྒྲོན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་མིན་ཏེ། སར་གནས་ཀྱི་  
སེམས་དབའ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བརྟན་མཐའ་དག་གིས་  
ཆོས་སྒྲོན་པ་སོགས་མཛད་པར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་གསུངས་སོ།།  
དེས་ན་བཟོ་དང་རྒྱ་སོགས་ལ་མ་སྒྲོས་པར་སྐྱབས་ལུལ་མཆོག་  
ཏུ་འཛིན་དགོས་ཏེ་བཞེས་སྤྱིངས་ལས། རི་ལྟར་བདེ་གཤེགས་སྐུ་  
གཟུགས་ཤིང་ལས་ཀྱང་།། བཀྲིས་པ་ཅི་འདྲ་ཡང་རུང་མཁས་པས་  
མཆོད།། ཅེས་གསུངས་སོ།། དམ་པའི་ཆོས་ཆེག་བཞི་པ་ཞིག་ཡན་  
ཆད་ལ་འགོམ་ལུག་དང་ས་སྤྱོ་བོ་ལ་འཛིག་པ་དང་བཟང་ངན་ཀྱི་སྒྲོན་  
ཏོག་སོགས་སྤོང་ཞིང་། བདག་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྐུག་བསྐྱུལ་

ལས་སྒྲོལ་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་དངོས་དེ་འདིའོ་སྙམ་དུ་གྲུས་པ་སྐྱེད་  
 ཅིང་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་སོགས་བྲ། ད་ལྟ་གཞུང་ལུགས་ལ་ཅུང་ཟད་  
 སྐབས་པར་རྫོམ་པ་འགའ་ཞིག་ཆོས་དགོན་མཆོག་ལ་འགོག་ལམ་  
 གང་རུང་གིས་བྱུང་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ལུང་གི་ཆོས་རྣམས་  
 སྐབས་ལུལ་དུ་མི་བཅི་བ་ཤིན་དུ་མི་རུང་སྟེ། རྒྱད་ལས། སྒོ་མཆོག་  
 རྣམས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་སྟེ། དམན་པས་འཛིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་  
 རྒྱལ་བྱེད་ཆལ། སྲིད་པའི་འབྱོར་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་མཆོག་།  
 གསུང་མཆོག་ཆོས་ལ་བདག་ནི་སྐབས་སུ་མཆི། ཞེས་ཆོས་དགོན་  
 མཆོག་གི་ཐད་དུ་ལུང་གི་ཆོས་གསུངས་པ་འདི་གོ་དགོས། ད་ལྟ་འདི་  
 ལ་ཆོས་དགོན་མཆོག་དང་སྐབས་དངོས་བྱས་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་མ་  
 བསྟེན་པར་འགོག་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་དངོས་  
 དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཐབས་མེད་པས་འདི་གལ་ཆེ་ཞེས་སྐབས་མགོན་རྡོ་  
 རྗེ་འཆང་དགོན་མཆོག་འཛིགས་མེད་དབང་པོས་གསུངས་སོ། དེ་  
 ལྟར་རང་གི་རྒྱུད་ཆོད་དང་མཐུན་པར་ཆོས་དགོན་མཆོག་འབྲུབ་པའི་  
 རྒྱལ་འདི་ནི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དགོངས་པ་མ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ།  
 ལམ་རིམ་ལས། མཐའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་དེའང་ལས་དང་པོ་པའི་  
 དུས་ཀྱི་སྒྲོན་ཕྱགས་རེ་ཅམ་སྤྱོད་པའི་སྤངས་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཕྱགས་  
 རེ་ཅམ་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་པ་གཉིས་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་ཞུགས་པར་  
 སོང་བ་ལ་འཛོག་གི་དེ་ལས་གཞན་སྒོ་བྱར་དུ་འབྱུང་བ་མིན་ནོ།

ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་དགེ་  
འདུན་གྱི་ཉལ་མ་ཅམ་འཆང་བ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་ལ་མ་གུས་པ་  
སྤོང་ཞིང་། དགེ་སྤོང་བཞི་སྟེ་ཡན་ཆད་ལ་བདག་འཁོར་བ་དང་རན་  
སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་སྒྲིག་པ་དགེ་འདུན་དེ་  
འདིའི་སྐྱམ་དུ་གུས་པ་སྤྱེད་ཅིང་བསྟེན་བཀྱར་ལ་བཙོན་པར་བྱ་སྟེ་  
ཚུལ་འཆལ་དགེ་སྤོང་གི་ཉལ་མ་ཅམ་འཆང་བ་ལའང་བརྟམས་སྤོང་བརྟེན་གྱི་  
འཆོག་སོགས་བྱས་ན་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་ལ་མ་གུས་པའི་ཉེས་པ་  
ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་དང་། སའི་སྤྱིང་  
པོའི་མདོ། ཟླ་བ་སྤྱིང་པོའི་ལེའུ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་དང་། སྤྱིང་  
རྩེ་བད་དཀར་ལས་བསྐྱེད་བཟང་སངས་རྒྱས་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་  
པ་ལ་རབ་བྱུང་གི་ཉལ་མ་ཅམ་འཆང་བའང་སངས་རྒྱས་མོས་པ་ཚུན་  
ཆད་ལ་གྲོལ་བར་གསུངས་པའི་པན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒྲོ་  
དུ་མ་ནས་བསམས་ཏེ་གཟབ་དགོས་སོ། ། དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་དང་  
རྣལ་འབྱོར་བ་ཆེན་པོས་ལྷན་པ་སེར་པོ་དེ་འགོམ་པའི་སར་ཡོད་  
པའང་མི་འགོམ་པར་སྤྱགས་ནས་གཙང་སར་སྤྱེལ་བའི་ཕྱག་ལེན་  
ལྟར་བསྐྱབ་སྟེ། རང་ཉིད་དགོན་མཆོག་ལ་གུས་པ་དེ་ཅམ་དུ་འགྲོ་བ་  
རྣམས་ཀྱང་རང་ལ་ཆེས་ཆེར་གུས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། ཉིང་དེ་  
འདིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཅི་འདྲ་བ་ཡི་ལས་བྱས་པ། ། འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་  
ཐོབ་པར་འགྱུར། ། ཞེས་སོ། ། ལྷག་པར་ད་ལྟ་ཆགས་སྤང་གི་ཞེ་རུས་

འཐེན་པ་ལ་བསྟན་པའི་བྱ་བར་སྒོ་བཏགས་ཏེ་བྲིད་ཆོ་དང་དེད་ཆོ་  
ཞེས་སྡེ་རིས་སྲུ་བཅད་ནས་འབྲུགས་པ་བྱེད་པ་ལེགས་ཆོགས་གྱི་ཅ་  
བ་གཙོད་པའི་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེདོ།

གཉིས་པ་སྐྱབས་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་འཇུག་ལས་དང་པོ་ནི། སྐྱབས་  
འགྲོའི་བྲིད་པར་རྣམས་ཡང་ཡང་གསལ་བཏབ་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་  
མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། ། གཉིས་པ་ནི། ཅི་ཟ་  
ཅི་འཕྱང་གི་ཡུད་ཀྱིས་མཆོད་པ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་དགོན་མཆོག་གི་  
བཀའ་འདྲིན་དུ་རྗེས་སྲུ་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་གང་བཟང་ས་ནས་དགོན་  
མཆོག་ལ་འབྲུལ་དགོས་པ་ཞིག་འབྱུང་ངོ་། ། གསུམ་པ་ནི། དགོན་  
མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་འདྲིན་མཐོང་བ་ན་སེམས་ཅན་གཞན་  
རྣམས་ཀྱང་སྦྱང་བཅེ་བས་དེའི་སྐྱབས་འོག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཅི་  
ལུས་སྲུ་བྱེད་དོ། ། བཞི་པ་ནི། བྱ་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱེད་པ་དང་དགོས་པ་  
ཅི་ཞིག་མཐོང་ཡང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་དག་  
དང་རྗེས་སྲུ་མཐུན་པའི་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་སོགས་བྱ་ཡི། དེ་དག་  
དང་མི་མཐུན་པའི་བོན་ལ་སོགས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྟེན་  
དུ་མི་རུང་བས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དགོན་མཆོག་ལ་སྒོ་འཁེལ་བར་བྱ།  
ཁ་ཅིག་ཆོས་པས་སྟན་འཕྱང་ན་སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་  
བར་སྐྱ་བ་ནི་གནད་མ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། དགོན་མཆོག་གིས་མ་པན་པར་  
སྟན་གྱིས་པན་པ་ལྟ་བུར་གོ་ན་མི་རུང་བ་ཡིན་གྱི། སྟན་གཏན་ནས་མི་

འཕྱུང་ན་ཟས་ཟམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲིག་བཞིས་བསྐྱུས་པས་དགེ་སྒོར་གིས་  
 ཟས་ཀྱང་ཟ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ལ། སྒྲིག་བསྐྱེན་ཚུལ་ལྟར་སྒྲིག་གི་  
 གཞི་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཡོད་པས། དེས་ན་སྒྲིག་དེའང་སངས་རྒྱུས་  
 གི་ཐུགས་རྗེ་དང་འཕྲིན་ལས་གི་ཆ་ཤས་སུ་གོ་ནས་བསྐྱེན་དུ་རུང་  
 བར་འངས་མགོན་ས་པཎ་གིས་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་  
 བ་ལས་གསུངས་སོ།། ལྷ་བ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་པན་ཡོན་རྣམས་  
 བསམས་ཏེ་ཉིན་མཆན་དུས་དུག་ཏུ་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་པའོ།། དུག་པ་  
 བེ། སྒོག་གི་ཕྱིར་ཡང་སྐྱབས་འགོ་མི་གཏོང་བ་སྟེ། ཚུལ་ཁྱིམས་ཡང་  
 དག་པར་ལྡན་པའི་མདོ་ལས། སྒོག་དང་བྲལ་ཁེང་ལི་བ་ནི་སྤྲུལ་ཡི།  
 ཚུལ་ཁྱིམས་ཉམས་ཤིང་ཞིག་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་  
 ཞེ་ན། སྒོག་དང་བྲལ་ཁེང་ལི་བས་ནི་སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་གི་ཆེ་བད་པར་  
 འགྱུར་གྱི། ཚུལ་ཁྱིམས་ཉམས་ཤིང་ཞིག་པས་ནི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་ཐུག་  
 བརྒྱུའི་བར་དུ་རིགས་དང་བྲལ་ཁེང་བདེ་བ་སྤངས་ཏེ་རྣམ་པར་ལྷུང་བ་  
 ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ལུས་  
 སྒོག་ཡོངས་སྒྲོད་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྲལ་བས། དེ་དག་གི་ཕྱིར་དུ་  
 དགོན་མཆོག་བཏང་ན་ནི་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་སྐྱག་བསྐྱུས་བརྒྱད་མར་  
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཅི་ལ་བབ་ཀྱང་སྐྱབས་མི་བཏང་ངོ་སྤྲུལ་དུ་དམ་འཆའ་  
 ཞིང་། བཞད་གད་ཅམ་གི་ཕྱིར་དུའང་སྐྱབས་གཏོང་བའི་ཆོག་སྤྲུ་བར་  
 མི་བྱ་བ་ལའི་རྒྱལ་པོའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་བྱ། ཁ་ཅམ་གིས་ཀྱང་དགོན་

མཆོག་གཏོང་བའི་ཆོག་མི་སྤྲ་བར་མ་ཟད། སྤྱིད་སྤྱག་བྱ་བྱེད་ཀྱན་  
 བྱི་ཆེ་དགོན་མཆོག་མཁུན་རང་ཟེར་བ་ཞིག་ལ་བསྐྱབ་ན་འཆི་ཁའི་  
 ཆེའང་དགོན་མཆོག་བྲན་པ་ཞིག་ངེས་པར་འབྱུང་ལ་དེ་བྱུང་ན་བྱི་མ་  
 ངན་སོང་དུ་མི་གཏོང་བ་ཐག་ཆོད་པར་མ་ཟད། དེའི་ནམ་སྤྱིན་དང་རྒྱ་  
 མཐུན་གྱིས་ཆེ་རབས་བྱི་མ་ཐམས་ཅད་དུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་  
 མི་འབྲལ་ཞིང་དེའི་སྐྱབས་འོག་དུ་ཚུད་པས་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་  
 ཅད་ལྟན་གྱིས་བྱུབ་པ་ཞིག་འབྱུང་ངོ་།། དེས་ན་བསྟན་པ་མཐའ་དག་  
 གི་འཇུག་སྒོ་དང་གཞུང་ཤིང་དམ་པར་གྱུར་བ་བྱ་སྤྲ་ལ་དོན་ཆེ་བའི་  
 གདམས་པའི་སྤྱིང་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐེལ་དུ་བྱེད་པ་ནི་  
 དལ་བའི་རྟེན་བཟང་དོན་ལྡན་དུ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཡང་ཅེ་རྒྱལ་བ་  
 སྤྲུལ་བཅས་གྱིས་བསྟགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

སྤྲུལ་བ། དགོན་མཆོག་ནམ་གསུམ་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད།།  
 འཛིགས་པ་ཀྱན་སེལ་སྒྲོབ་པ་རྒྱ་མེད་བ།། ཐུབ་དབང་གཉིས་པ་ཆོས་  
 ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེས།། ད་དུང་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བཅེ་བས་སྒྲོངས།། གང་གི་  
 ཐུགས་རྗེ་ག་ཤུར་ཟེགས་མ་ཡིས།། སྤིད་ཞིའི་ཆ་གདུང་རྒྱད་པ་འཕྲོག་  
 བྱེད་པའི།། སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པ་མཆོག་གསུམ་ཀྱུན་འཛིན་གཉིན།། ལུས་  
 ཅན་བདེ་འབྱུང་གཙུག་ན་མཛེས་གྱུར་ཅིག །མི་བཟད་སྤིད་པའི་འཕྲོག་  
 དགོན་ཉམ་ང་བར།། ལས་ཉོན་གཅན་གཟན་གདུག་པས་གཅེས་པ་  
 ནམས་།། མཆོག་གསུམ་བྱིན་རྒྱབས་ཐུགས་རྗེའི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ།། འཇུག་

པའི་ལམ་བཟང་མ་རྟོར་བསྟན་པ་གཅེས། ཅི་ཡང་མི་གསལ་བསྟན་  
པའི་ཆེ་གཅིག་ཟླ། མ་ཡིན་འབྲིང་དུ་བཀོད་པའི་ཟླ་ཕྱེད་འདིས།  
དིགས་འགྲེས་རྫོགས་པར་མཆོན་ལ་ཆེག་ཆོགས་ཆ། གང་ན་སྦྱིད་  
ལྷག་སྦྱ་གཅན་སྣང་གིས་དོགས། འདིར་འབད་དགེ་བས་མ་ཆན་  
འགྲོ་བ་རྣམས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་འབྲལ་མེད་རྗེས་འཛིན་  
ཅིང་། བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་ཚུལ་བཞིན་སྦྱབ་པ་ཡིས། སྟོན་པ་མཆོག་  
དེའི་གོ་འཕང་སྤར་ཐོབ་ཤོག །

ཅེས་བསྟན་པའི་འཇུག་སྟོ་སྦྱབས་འགྲོའི་ཁྱིད་ཡིག་པན་བདེའི་ལམ་བཟང་གསལ་བའི་  
སྟོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་དད་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཨ་བ་ག་ཏུ་ལེ་  
ཡི་མཆོ་བ་ཡིའི་ཏ་ཐོན་སྐལ་བཟང་སྦྱིད། ཅ་ཁི་རོག་ཆེ་རྒྱ། ཐའི་རི་དཔལ་མཆོག་ །ཕུའི་  
ཐུས་ལག་ཆེའི་དཔོན་མོ་བསམ་འཕེལ་རྣམས་དཀོན་པར་མཇུག་དུ་འོངས་ཏེ་སྦྱབས་འགྲོའི་  
ཁྱིད་ཐོག་སྐལ་བས་བཤད་པ་རི་ལྟར་བྱས་པ་བཞིན་ཡི་གེར་འཁོད་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་ཏ་ཐོན་  
སྐལ་བཟང་སྦྱིད་གྱིས་བསྐྱལ་བ་ལྟར། ཡབ་ཅུན་པ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྟོན་མེས་དཔེན་  
གནས་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་དུ་སྤྱག་གྲིས་བགྱིས་པ་ལས་ཤོག་བྱར་འབེབས་པ་པོ་སྤྲགས་  
རམས་པ་དཀོན་མཆོག་ཀུན་དགས་བྱས་པ་འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བར་པན་པ་རྒྱ་  
ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག ། །སར་མར་ལོ། །







# ༥ མཐུལ་གྱི་བྲིད་ཡིག་དཔག་བསམ་སྟེ་མ་ ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

༡༡། གང་ལ་བརྟེན་ན་སྲིད་དང་ཞི་བ་ཡི། ལེགས་ཆོགས་  
འབྲས་བུ་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་ཞིང་། ལྷ་མ་ཡི་དམ་རིན་ཆེན་རྣམ་  
གསུམ་ལ། སྟིང་ནས་འདུད་དོ་དངོས་བྱུང་མཆོག་སྤྱན་མཛོད། ཡོན་  
ཏན་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡི། རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་  
སྤྲས་བཅས་སྤྱན་སྤྲུ། དབང་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་མཁོ་དགའི་ལོངས་  
སྤྱོད་བཅས། མཆོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཆོ་སྤྱོ་བའི་ཚུལ། མདོ་  
རྒྱུད་མན་ངག་གངས་རི་ལས་འོངས་ཤིང་། ཇི་མེད་ལུང་དང་རིགས་  
པའི་རྒྱབས་འབྲེང་ཅན། བསོད་ནམས་གསེར་གྱི་བྲེ་མ་འབབ་པའི་  
ལྷང་། བྱང་ཆེན་རྒྱ་མཆོའི་དོགས་སུ་འབྲེན་ལ་སྤྱོ། འཇིག་རྟེན་ལུ་  
མཐའ་ཡས་པའི་ཆགས་ཚུལ་ཤེས། སྲིད་འབྱོར་སྟིང་པོ་མེད་པའི་ངང་  
ཚུལ་རིག ། བསོད་ནམས་ཆོགས་ཆེན་སྤྱབ་པའི་ཚུལ་རྟོགས་པའི།  
སྟོ་ལྟན་སྐལ་བཟང་དེ་དག་འདིར་ཞུགས་ཤིག །

དེང་སྐྱེ་མ་གོང་མ་རྣམས་གདམས་པ་ཐབ་མོ་པལ་ཆེར་ཉམས་

སྤྱི་ལོ་ན་པའི་སྔོན་འགྲོ་ལ། བསྟན་པ་སྤྱི་ལོ་འདུག་སྐོ་སྤྱི་བས་འགྲོ་དང་།  
 ཐེག་ཆེན་ལས་གྱི་འདུག་སྐོ་སེམས་བསྐྱེད་སྤྲོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམས་  
 བ་སྤྱི་བས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་བྱིང་། སྤྱི་ག་བ་སྤྱི་དང་བ་རྩོར་སེམས་  
 བསྐྱོམ་བསྐྱུས་གྱི་བྱིང་། ཆོགས་གསོག་པ་མཐུལ་གྱི་བྱིང་། བྱིན་  
 རྒྱལ་པ་འདུག་པ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་བྱིང་བཞི་ལ་སྔོན་འགྲོ་བྱིང་  
 ཆེན་བཞི་འཕམ། སྔོན་འགྲོ་འབྲེལ་བ་ཅན་བཞིར་གྲགས་པ་ལས། འདིར་  
 མཐུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། དེས་བ་སྤྱི་དང་བའི་བྱིར་སྤྱི་དོན་  
 གྱི་སྐོ་ནས་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལག་ཏུ་ལོན་པའི་ཚུལ་  
 གྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ། གང་ལས་གསུངས་  
 པའི་ཁྱད་སྤྱོད་དགོད་པ། མཐུལ་གྱི་དོ་སྤོ། དེའི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་བཤད་  
 པའོ། དང་པོ་ནི་དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། མེ་ཏྲོག་གི་རྣམ་པའཕམ།  
 འབྲས་བུའི་རྣམ་པའཕམ། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ང་ཡིར་བྱ་བ་མེད་པ།  
 ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་མེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཉིན་ལན་གསུམ་མཆོན་ལན་  
 གསུམ་དུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་དབུལ་  
 ལོ། ཞེས་དང་། བཟང་པོ་སྤྱི་དང་། མཆོད་པ་གང་རྣམས་བླ་མེད་  
 རྒྱ་ཆེ་བ། དེ་དག་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མོས། ཞེས་སོགས་  
 དང་། དམ་ཆོག་གསུམ་བཞོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ལས། རིན་པོ་ཆེའི་རི་  
 རྣམས་དང་། ཐང་ལས་སྤྱེས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོགས་

བཅུ་ན་རྣམ་པར་གནས་པ་ང་ཡིར་བྱ་བ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་  
 མེད་པ་རྣམས་དབུལ་ལོ། ལྷ་ཐམས་ཅད་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་  
 ལྷའི་དགྲིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དང་། གསེར་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཐམས་  
 ཅད་དང་། འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཆགས་པ་རྣམས་ན་རོ་དང་རེག་  
 པ་མཆོག་ཏུ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ས་ཞག་དང་། བདུད་ཅིའི་སྤྱ་གྲུ་  
 དང་། མ་ཚོས་མ་བཟུང་པའི་འབྲས་ས་ལུ་དང་། བྱང་གི་སྤྱ་མི་སྤྱན་  
 གྱི་གླིང་དང་། འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམས་ན་ཡོད་  
 པ་མཆོག་ཏུ་ཉམས་དགའ་བའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྣམས་དབུལ་ལོ། ཞེས་  
 དང་། གསལ་རྒྱལ་ལ་གདམས་པ་ལས། རང་གཞན་གྱི་དགོ་ཆོགས་  
 ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱས་ཏེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཕུལ་ནས་གཞན་  
 འོན་དུ་བསྡོ་བར་གསུངས་པས་མཆོན་ལུས་ཡོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་  
 གྱི་དགོ་ཆོགས་དང་བཅས་པ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་  
 དཔའ་རྣམས་ལ་ཕུལ་ནས་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་ཉེར་འཛིའི་རྒྱར་བསྡོ་  
 བ་བསྐབ་བཟུས་གྱི་བཟང་བསྐྱང་དག་སྟེལ་བཞེས་བསྐྱས་པའི་བྱང་  
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་སྟོན་པ་  
 པལ་ཆེར་མཐུལ་གྱི་ཁྱངས་སུ་འགོ་ལ། ཁྱད་པར་དུ་དགྲིལ་འཁོར་  
 ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། ལྷ་བཅས་སྟེ་བ་སྤྱིན་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། པ་  
 རོལ་སྤྱན་དུག་འདི་རྣམས་ཉིད། ཐུབ་པའི་མཐུལ་བྱས་པས་ཐོབ།

ཅེས་སོགས་མཐུལ་འབྲུལ་ཚུལ་གྱི་ཕྱག་ལེན་སྟོན་པའི་ཁྲུངས་ཡིན་  
ལ། གཙུ་བོར་ཆོམ་བྱའི་གྲངས་ལ་སོགས་པ་ཆ་ཆང་བར་སྟོན་པའི་  
ཁྲུངས་མཐར་ཕྱག་པ་ནི། འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་ལེན་བརྒྱུད་པ་ལས། ཞིང་  
འདི་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་གྱིས། མཁས་པ་དག་གིས་ཡོངས་བཀའ་  
ལ། དངོས་གྲུབ་འདོད་པས་སྦྱིན་པའི་བྱིར། ཉིན་རེར་ཤེས་རབ་ཅན་  
གྱིས་དབུལ། ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། ཞིང་འདི་ཞེས་པ་ཡུལ་སྟོགས་རེ་  
རེ་ཅམ་ལ་ཟེར་བ་མིན་གྱི། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུད་གཅིག་  
པའི་མཆོག་གི་སྦྱུལ་སྦྱུ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་བའི་ནང་  
ནས་མ་མཐའ་མཆོག་གི་སྦྱུལ་སྦྱུ་གཅིག་གི་འདུལ་ཞིང་དུ་གྱུར་བ་སྟེ།  
མཛོད་ལས། སྤིང་བཞི་པ་དང་ཉི་ཁྲ་དང་། རི་རབ་དང་ནི་འདོད་སྣ་  
དང་། ཞེས་པ་ལྟར། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ཅེ་མོར་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་  
ཁང་བཟང་དང་བཅས་པ། མཐའ་སྐྱོར་དུ་སྤིང་བཞི་སྤིང་ཕྲན་བརྒྱུད་ཉི་  
ཁྲ་ཟུང་གཅིག་དང་བཅས་པའི་ཆོམ་བྱ་བཙུ་ལྟ་བུར། རིན་ཆེན་སྣ་  
བདུན་ཞེས་པས་རྒྱལ་སྤིང་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་བསྟན་ལ། སྟོན་གསལ་  
ལས། བརྒྱ་རྒྱ་ག་དང་། ཡི་རྒྱ་རྒྱ་ལ་དང་། བེ་རྒྱ་རྒྱ་དང་། མཁུ་དང་།  
རྩ་རྩ་དང་། ལུ་རྩ་དང་། ལུ་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་གྱིས་  
ཡོངས་སུ་བཀའ་བ། ཞེས་རིན་ཆེན་བདུན་འདེན་ཚུལ་ཟུར་བ་ཞིག་  
ཀྱང་བཀོད་པ་ནི་མདོ་གཞན་ནས་འབྱུང་བའི་བཤད་པའི་ནམ་གངས་

ཡིན་ལ། གཙུག་པོར་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་སོགས་མཁོ་དགྲའི་ཡོངས་  
སྡོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གཏེར་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡིན་པས། སྤྱི་  
མའི་སྟེང་དུ་བསྟན་པས་བརྒྱད་དེ་ཆོམ་བྱ་ཉིད་གསུམ་མ་འདི་ནི་བཞ་  
ཆེན་རྒྱ་རོ་བ་དང་སྟོབ་དཔོན་ཨ་བླ་ཀླ་ར་སོགས་རྒྱ་གར་གྲུབ་ཆེན་  
མང་པོའི་ཕྱག་བཞེས་ཡིན། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནས་བཟུང་དབེན་  
ས་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱང་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་གདམས་བ་མང་པོ་རྣམས་ལ་  
བཞད་སྐྱབ་བྱེད་པའི་ཆེ་མཐུལ་ཉིད་གསུམ་མ་སྤྲུགས་དང་བཅས་  
བ་འདི་ཉིད་གཙུག་པོར་མཛད་དོ། མཁས་བ་དག་གིས་ཡོངས་བཀང་  
ཞེས་བ་མཁས་པའི་དོན་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་  
མཁས་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འོག་དུ། བསམ་གཏན་གྱིས་ཀྱང་ཐམས་  
ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་བ་ཀྱང་བསྐྱིགས་ན་རྒྱལ་སྤྱི་  
བདུན་སོགས་དངོས་སུ་ཡོད་པའང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཅིང་། ཡིད་  
གྱིས་སྐྱལ་བས་ཀྱང་ཆོགས་རྗེགས་བ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བར་བསྟོན་མེད་  
དུ་རྒྱས་པས། སྤྱང་སྟོང་སྐྱུ་མའི་ཚུལ་གྱིས་མཆོད་པའི་ཆོགས་རབ་  
འབྱམས་སྟོ་མཁས་བ་ལ་བྱའོ། དངོས་གྲུབ་འདོད་པས་སྦྱིན་པའི་  
སྤྱིར་། ཞེས་བ་དངོས་གྲུབ་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི། ལྷ་མ་ལྷ་  
བཙུ་བ་ལས། དངོས་གྲུབ་སྟོབ་དཔོན་རྗེས་འབྲང་ཞེས། རྗེ་རྗེ་འཛིན་  
བ་ཉིད་གསུང་བ། ཤེས་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱིས། ལྷ་མ་

ཡོངས་སུ་མཉམ་པར་བྱ། ཞེས་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་མི་འབྱུང་སྒྲ་མ་  
 བསྟེན་ཚུལ་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོག་མི་འབྱུང་ཞིང་། བྱང་  
 བར་བྱང་འབྱུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་འབྱུག་པ་སྒྲ་མ་ཁོ་ན་ལ་  
 ལྟོས་པས། རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་མང་པོའི་གཞུང་དུ། གང་གི་དེན་གྱིས་  
 བདེ་ཆེན་ཉིད། རྟེན་ཅིག་ཉིད་ལ་འཆར་བ་གང་། སྒྲ་མ་དེན་ཆེན་ལྟ་  
 བུ་ཞེས་མཐུན་པར་གསུངས་ལ། སྒྲིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། དེའི་མན་  
 དག་གིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པས། ཞེས་  
 གསུངས་སོ། ། ཞེས་རབ་ཅན་ཞེས་པ། སྦྱིར་ཞེས་རབ་ལ་དབྱེ་སྒྲོ་  
 མང་ཡང་གཙོ་བོ་རིམ་བུ་རྟོགས་པའི་ཞེས་རབ། རི་སྟེང་པ་རྟོགས་  
 པའི་ཞེས་རབ་གཉིས་སུ་འདུས་པས། དུལ་ལ་སྦྱར་ན་རིམ་བུ་རྟོགས་  
 པའི་ཞེས་རབ་གྱིས་སྒྲ་མ་ཆོས་སྦྱེའི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་། རི་སྟེང་པ་  
 རྟོགས་པའི་ཞེས་རབ་གྱིས་སྒྲ་མ་སྟེང་ཞིའི་རྒྱུད་པ་མཐོང་དག་ལས་  
 སྦྱོབ་པའི་སྦྱབས་གནས་གཅིག་ལུར་མཐོང་། མཆོད་པ་ལ་སྦྱར་ན་རི་  
 ལྟ་པ་རྟོགས་པའི་ཞེས་རབ་གྱིས་མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་བདེན་  
 མེད་དུ་རྟོགས། རི་སྟེང་པ་རྟོགས་པའི་ཞེས་རབ་གྱིས་མཆོད་པའི་  
 བན་ཡོན་དང་མཐོང་ཡས་པར་སྦྱོ་ཚུལ་སོགས་ཞེས་པར་བྱེད་དོ། །  
 མཐུལ་འབུལ་པའི་དུལ་ལ་སྦྱབས་གནས་མཐོང་དག་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་  
 པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྒྲ་མ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཆོད་པར་བྱེད་

དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་སྤྱན་དྲངས་པའི་ཆེ་གཙོ་འཁོར་ཐམས་  
 ཅད་ལ་ཡོན་དང་འཆོ་བ་སྟོབ་དགོས་ཀྱང་། སྤྱིང་ཞོར་གཅེས་ཤོས་དེ་  
 རྒྱལ་པོ་རང་ལ་ཕྱལ་ནས་དགོས་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཉུ་དགོས་པ་ལྟར།  
 ཆེ་གཅིག་ཉིད་ལ་མཆོག་འབྲུག་པ་སྒྲ་མ་ཁོ་ན་ལ་སྟོས་པས་ཕྱལ་  
 ཡོངས་སྤྱོད་དགེ་ཆོགས་དང་བཅས་པ་མཐུལ་དུ་སྤྱངས་ནས་འབྲུལ་  
 ཡུལ་སྒྲ་མ་ལ་བྱེད་དགོས་སོ།། འདི་ལ་དགོངས་ཏེ་སློན་གསལ་ལས།  
 ལྷ་རྣམས་དང་སྒྲ་མའི་བྱ་མོང་གི་མཆོད་པ་བསྟན་ནས། སྒྲ་མ་ལ་  
 བྱེད་པར་གྱི་མཆོད་པ་བསྟན་པའི་བྱིར། རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས་ཞེས་  
 བྱ་བ།། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱ་འབྲུལ་ཚུལ་དང་། དེའི་མཐུག་  
 རོགས་སུ། སྒྲ་མ་ལ་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་རྣམ་དབྱེས་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་  
 ཆོད་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་མེད་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། ཞིང་འདི་  
 རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་གྱིས།། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་གསུངས་  
 སོ།། འོ་ན་དེ་གཉིས་ཀ་སྒྲ་མའི་སྟོས་མཆོད་ཡིན་ན་སྒྲ་མའི་མཐུག་  
 དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལ་དབྱེས་བར་བྱ།། ཞེས་སྤྱི་ལ་སྦྱར་བ་དང་མི་  
 འགལ་ལམ་སྟེ་ན། དོགས་པ་འདི་དབལ་ལྷན་སྒྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་  
 བར་མཛད་དེ། སློན་གསལ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལ་དབྱེས་བར་  
 བྱ།། ཞེས་བྱ་བ་ལ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས།  
 སྒྲ་མ་གཅིག་ཕྱེད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲས་རྣམ་པར་བརྗོད་



དེ་དེ་ལ་དབུལ་ཞིང་རབ་ཏུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།། ཞེས་ཡུལ་གཅིག་ལ་  
 སྤུལ་ནང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤུལ་བའི་པན་ཡོན་འབྲུབ་  
 བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྒྲོ་ཆེན་པོ་སྒྲ་མ་ལ་མཆོད་པ་འདི་ཡིན་པར་གོ་  
 བའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། ཡང་འདི་སྟུམ་དུ། དེ་སྒྲ་མ་  
 གཅིག་སྤུའི་བྱད་ཆོས་མ་ཡིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་བཅེགས་པའི་ཆོས་  
 ཀྱི་རྣམ་གངས་སྐྱུ་མ་མཁན་བཟང་པོས་ཞུས་པ་ལས། བཟང་པོ་རྒྱལ་  
 བ་གཅིག་ལ་མཆོད་བྱེད་ན།། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ལ་ནི་མཆོད་  
 འབྲུར་ཏེ།། འདི་ལྟར་དེ་དག་ང་ཡི་ཆོས་དབྱིངས་དང་།། ཐ་དད་བྱ་བ་  
 རྣམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གསང་ཆེན་ཐབས་ལ་  
 མཁས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན་བཤད་  
 བར་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ལ་སྤུལ་བས་སངས་  
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤུལ་བར་འགྲོ་བ་ནི། འབྲུལ་བ་པོ་ཆོས་ཐམས་  
 ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་ཤིང་།  
 ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་དོ་པོ་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་  
 མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་  
 ཤིང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་སོགས་ལ་སྤྱིང་  
 བ་མཐར་སོན་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ས་ར་  
 ཉའི་ཐོད་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། འཁོར་རྣམས་གཙོ་བོའི་ཡན་ལག་

ཕྱིར་། ཐ་དད་པར་ནི་བཟླས་མི་བྱ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་  
 ཡེན་པ་ན། སྤགས་རིམ་ལས། འཁོར་གཙོ་བོའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་  
 བྱད་དུ་བཟླ་མི་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི་དངོས་པོ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་  
 པས་མི་ཆོག་གི། ། སྟོང་ཉིད་ལ་མཐར་ཐུག་པར་གཏུགས་ནས་གཉིས་  
 སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ཤར་བའི་ཚུལ་ལ་ངེས་  
 པ་བརྟན་པོ་རྟེན་པ་ལ་དགོངས། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་གང་ཟག་  
 བྱད་པར་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཟླ་མ་ལ་ཕྱལ་ན་ཐམས་  
 ཅད་ལ་ཕྱལ་བའི་པན་ཡོན་འབྱུང་བ་བཀའ་བློན་གྱི་སྟོན་ནས་ཡིན་པས་  
 བལ་བ་ལའང་འབྱུང་ངོ་། ། དེ་ལྟར་མཐུལ་དབུལ་བ་དེ་རྟག་པར་དུས་  
 རྟག་ཏུ་མ་ཆག་པ་དགོས་པ་གོ་བའི་ཕྱིར། ཉིན་རེར་ཤེས་རབ་ཅན་  
 གྱིས་དབུལ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཉིན་རེར་ལན་རེ་དབུལ་  
 བ་ལྟ་བུ་མིན་ཏེ། འདིའི་དགོངས་པར་བྱས་ནས་ཟླ་མ་ལྟ་བུ་བརྟུ་བར།  
 མཆོག་ཏུ་དང་བས་དུས་གསུམ་དུ། དཀྱིལ་འཁོར་མེ་རྟོག་བཅས་  
 ཐལ་མོས། ། སྟོན་པ་ཟླ་མ་བསྟེན་བཀྱར་ཞིང་། ། ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་  
 བྱག་བྱ་ལོ། ། ཞེས་དང་། དེའི་རྒྱུ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་མཐུལ་མེ་  
 རྟོག་གི་ཆོམ་བྱ་དང་བཅས་པ་དབུལ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། ཞེས་སོ། །  
 དུས་གསུམ་ཞེས་གསུངས་ནའང་། ལྟ་རྒྱུ་ལས་སྤྱི་བོ་སོགས་པའི་  
 དུས་གསུམ་ཞེས་འབྱུང་བས། ཉིན་ལ་དུས་གསུམ་དུ་བྱེད་པར་བསྟན་

པའི་ཤུགས་ཀྱིས་མཚན་ལའང་གསུམ་དུ་བྱས་ཏེ་བྱག་ཏུ་གོ་དགོས་  
ཤིང་། ཅ་ལྷུང་ནམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། རིན་འབྱུང་གི་དམ་ཆོག་ལན་  
བྱག་ཏུ་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་དམ་ཆོག་གཞན་ནམས་ལའང་མཚོན་  
པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་མཐུལ་གྱི་རོ་བོའི་དོན་ནི་མཐུལ་ཞེས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་  
གྱི་སྐད་དོད་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་མའི་སྐྱེ་ལས་བྱངས་ནས་མ་བྱ་ས་ར་  
ཞེས་པ་སྟོང་པོ་དང་། ལའི་སྐྱེ་ལས་བྱངས་ཏེ་ལྷ་ལི་ཏ་བྱས་ན་འཛིན་  
པ་རོལ་བ་སོགས་ལ་འབྱུག །ལ་ཏི་ན་བྱས་ན་ལེན་པ་དང་འདུས་པ་  
སོགས་ལ་འབྱུག་པས་བསྟོམས་ན་སྟོང་པོ་ལེན་ཅིང་འཛིན་པ་ཞེས་  
པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྐབས་སོ་སོ་ལ་སྐྱུར་ན་དམན་མཚོག་གི་སྟོང་པོ་  
ལེན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་ཤེས་དགོས་ཏེ། བརྟག་གཉིས་ལས།  
དཀྱིལ་ནི་སྟོང་པོ་ཞེས་བཅོད་དེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་བདེ་ཆེན་པོ།  
ལེན་པར་བྱེད་པས་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད། འདུས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་  
དུ་བཅོད། ཅེས་དང་། དེའི་བཤད་རྒྱུད་སྐྱུ་ཅ་ལས། དངོས་པོ་ཀྱན་  
གྱི་སྟོང་པོ་མཚོག །ལེན་ཅིང་གཅོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་  
ཏེ། དེས་ན་དབང་བཞི་གང་དུ་ཐོབ་པའི་ཡུལ་དང་རྣམ་མི་འདྲའང་།  
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལེན་རྒྱུའི་སྟོང་པོ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་འདྲ་བས།  
རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར།

ཟླ་གའི་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་  
 སྒྲ་སྒྲུར་བ་ཡིན་ནོ།། འོན་ཀྱང་སྒྲུ་ཏ་ལས་ལེན་ཅིང་གཅོད་བ་ཞེས་  
 དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲ་དོན་ཁོ་ན་མིན་ཏེ། བཏག་གཉིས་སུ། དགྲིལ་  
 འཁོར་འཁོར་ལོ་ཅི་ཞེས་བརྗོད།། ཅེས་ངེ་བ་བཀོད་ནས་ལན་དུ་  
 དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དོན་དང་འཁོར་ལོའི་དོན་སོ་སོར་གསུངས་བ་དེའི་  
 དོན་བསྟུས་ནས། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེས་བདེ་ཆེན་གྱི་  
 སྟོང་པོ་ལེན་བ་དང་། སྒྲིབ་པའི་ངེ་མ་གཅོད་བ་གཉིས་ཀ་གོ་བའི་ཆེད་  
 ཡིན་པའི་བྱིར། བཏག་གཉིས་རྣམ་བཤད་མཁའ་འགྲོའི་གསང་མཛོད་  
 ལས། འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཏེ། རྣམ་མཁའ་དང་  
 འདྲ་བའི་ཡུལ་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་རྟོགས་པས་སྒྲིབ་བ་གཅོད་པའི་བྱིར།  
 ཞེས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲ་དོན་ལས་ལོགས་སུ་གསུངས་སོ།། རྣལ་  
 འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སྟོང་རྒྱུད་ལས། སངས་རྒྱུས་ཀུན་གྱི་བྱང་ཆུབ་  
 སེམས་ཀྱི་ཁྲ་ན་མེད་པ་རྟོགས་ཀྱང་པའི།། རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་  
 ཡེ་ཤེས་གང་།། དེ་ནི་དགྲིལ་འཁོར་སྟོང་པོར་གསུངས།། ཞེས་བ་  
 ཆེག་རིས་སྒྲ་མ་དང་ཆ་འདྲའང་དོན་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་  
 ཤེས་སྟོང་པོར་བཞག་སྟེ་དེ་ལེན་བ་ལ་བྱེད་དགོས་པས་མཆོན་ལས་  
 དང་པོ་བས་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྒྲོས་སྒྲངས་ཏེ་ལུལ་བ་ལ་  
 མཐུལ་ཞེས་བ་བསོད་ནམས་རྒྱབས་པོ་ཆེའི་སྟོང་པོ་ལེན་བ་ལ་བྱེད་

བ་སོགས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་མིང་མཐུལ་འདྲའང་དོན་སྣ་ཚོགས་ལ་  
 སྒྱར་ཏེ་སྤྱང་པོ་འདུས་ཚུལ་རེ་བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར། ལྷ་མོ་བཞེས་  
 བྱས་ཀྱི་ནམ་བཤད་ལས། དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་བཏགས་པ་ནམས་ཀྱི་  
 མིང་གི་དོན་ནི་འདུས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོ།། ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་  
 བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི་སྤྱང་པོ་དང་ཡང་སྤྱང་རིམ་བར་སྒྲངས་ཏེ་  
 མཐར་བདེ་སྤྱང་བྱུང་འཇུག་གི་སྤྱང་པོ་ལེན་པ་ལ་གཞོལ་བའི་ཆེད་  
 ཡིན་ནོ།། སྤྱིར་སྤྱོད་གསུམ་སོགས་འདྲིག་ཏེན་ཅི་ཙམ་རྒྱ་ཆེའང་སྤྱག་  
 བསྐྱུལ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ནའང་། འདི་ལྟར་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་བསོད་  
 ནམས་མི་ཟད་པའི་ལོ་རྟོག་སྤེལ་ཤེས་ན་གཏན་བདེའི་ཞིང་ས་རྒྱ་ཆེ་  
 བ་ཡིན། འདི་ལྟར་བསོད་ནམས་སྤེལ་བ་དང་འཁོར་བར་ཡིད་འབྱུང་  
 སྤྱིད་པ་གང་ལའང་མངོན་པ་གོང་འོག་ནས་འདྲིག་ཏེན་ཆགས་ཚུལ་  
 གསུངས་པའི་དོན་སྤྱི་ཆགས་པ་དགོས་ཀྱི། དེའི་སྤྱི་མ་ཤར་བར་ཁ་  
 ནས་རི་རབ་སྤྱིང་བཞི་ཞེས་ཅི་ཙམ་སྤྱས་ཀྱང་མཐུལ་སྤྱིང་གི་འབྲུ་དེ་  
 ཙམ་ལས་དཔྱིགས་པའི་འབྲེར་སོ་གཞན་མི་འབྱུང་ངོ་།།

གསུམ་པ་མཐུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ། ལུས་དབང་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་  
 མཐུལ་། གསང་དབང་དང་འབྲེལ་བ་ནང་གི་མཐུལ། ཤེར་དབང་དང་  
 འབྲེལ་བ་གསང་བའི་མཐུལ། དབང་བཞི་པ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་ཁོ་ན་  
 ཉིད་ཀྱི་མཐུལ་བཞི། དང་པོ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་གྱི་མཐུལ་ཏེ། སྤ་

ཕྱིར་བཤད་ཅིང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།། ཉང་གི་མཆོལ་ནི། བགས་  
 བ་རབ་མངོས་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་སྟེང་།། ཁྲག་ཆེན་བདུད་ཅིའི་ཚུ་  
 ཡིས་ཆག་ཆག་བཏབ།། འགྲག་མེ་ཉོག་པར་སྤང་ཆོམ་བྱར་གྱུར།།  
 ཡན་ལག་རྣམས་ལས་སྤྱིང་ཆེན་བཞི་དང་ནི།། ཉིང་ལག་སྤྱིང་ཕན་  
 བརྒྱད་དུ་གྱུར་པའི་དབུས།། ཁོག་པ་རིན་ཆེན་རྩལ་མང་བཅེགས་  
 པའི་ཅིར།། མགོ་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་མངོས།། མིག་  
 གཉིས་སྤུན་སེལ་ཉི་མ་ལྷ་བ་དང་།། སྤྱིང་ནི་ཡིད་བཞིན་ཞོར་བྱ་རིན་  
 པོ་ཆེ།། དབང་པོ་ནང་ཁོལ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས།། ལྷ་མའི་འདོད་  
 ཡོན་དཔལ་འབྱོར་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས།། ཞེས་པ་ལྟར་གཞན་རྣམས་  
 གོ་སྤྱོད་ཞིང་། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་འབྱེད་ཚུལ་ནི། ཀླང་ལག་གི་ལྷ་  
 གསུམ་གསུམ་འབྲེལ་བ་ཡན་ལག་དང་། ལག་པའི་མཁྲིག་མ་དང་  
 ཀླང་པའི་བྲེ་མོ་ལོང་གི་མཆོམས་ནས་བྲེགས་ཏེ་མགོ་གཉིས་གཉིས་  
 སུ་གཤག་པ་ཉིང་ལག་ཏུ་བྱེད་པར་གསུངས་སོ།། འོན་ཀྱང་གསང་  
 དབང་གི་དགོས་པ་ཅ་ཁམས་སྦྱོང་བྱེད་ཡིན་ལ། མཆོལ་དེའང་དེ་དང་  
 འབྲེལ་བ་ཞིག་དགོས་པས། ཕྱིའི་ལུས་རགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་  
 དེ་དག་དངོས་སུ་སྦྱོས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དོན་ལྷ་སྦྱོང་དུག་དབང་པོ་  
 ལྷ་སོགས་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཅ་རགས་པ་སྤུན་གྱི་གཞུང་ལས་  
 འབྱུང་བ་དང་། ཞིབ་དུ་བྲེ་བས་ཅ་སྦྱོང་ཕྲག་བདུན་ཅ་ཅ་གཉིས་ཕྱིའི་

ལུས་རགས་པའི་ཅ་བར་གྱུར་པའི་ནང་གི་ཁམས་སོ་དང་སེན་མོ་  
 འབབ་པ་སོགས་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱད་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་  
 མཐུལ་དུ་བཀོད་པ་དགོས་སོ།། ཚུལ་འདི་ནི་འངས་མགོན་ས་བཤ་གྱི་  
 སྤྱི་ནང་གསང་བའི་མཐུལ་འབྲུལ་ཆོག་ལས་ཀྱང་། ལུས་ཀྱི་གཙོ་སྟོ་  
 སྤྱིང་བླ་མ་ལྟག་པའི་ལྟར་བསམས་ཏེ། བགས་པ་གསེར་གྱི་ས་གཞི།  
 ཁྲག་རྩེ་བྱགས་པ། སྒྲུལ་ཆོགས་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ། ཡན་ལག་  
 བཞི་སྒྲིང་བཞི། ཅ་རོ་རྒྱུད་གཉིས་ཉི་མ་དང་ཆེ་བ། ཉི་མ་ལྟར་དམར་  
 བ་གསེར། ཆེ་བ་ལྟར་དཀར་བ་དབྱུལ། བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ལྟ་དང་  
 མའི་ལུས་ལྟ་སྤྲུལ་ཆོགས་པ། སྤྱིང་མ་གཏོགས་པའི་དོན་རྣམས་པ་  
 ལ། སྤྱོད་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲེམས་པ་དང་དུག །སྤྱོད་ལ་གནས་པའི་  
 བདེ་བའི་ཆ་དང་བདུན་རྒྱལ་སྤྱིད་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན། སྤྱི་བོའི་ཉི་ལས་  
 བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་འབབ་པ་འདོད་འཇོའི་བ། ལུས་ལ་སྤྱི་གསུམ་  
 རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཚོས་པའི་ལོ་ཉོག །ཅ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་།  
 གཞན་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པ་རྣམས་ཟས་གོས་  
 དང་། འབྲུ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པར་བསམ་པར་བྱའོ།། ཞེས་  
 གསུངས་ཏེ། འདིར་སྤྱི་བས་ལུལ་ནང་དུ་བསྒྲེམས་ནས་རྩུར་འབྲུལ་  
 བར་གསུངས་པ་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་། ནང་གི་མཐུལ་དུ་འགྲོ་བདེའི་  
 ཆ་ནས་བཞག་པ་མིན་པས་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་ཅིང་།

གཞན་རྣམས་ལེགས་པར་སྒྲུང་རོ།། འདི་དང་སྟོགས་མཚུངས་པ་  
 གུན་གཟིགས་ལྟ་བུའི་སྒྲ་མཆོད་ཆོ་གར་ཡང་། འབྲུང་བ་བཞི་འདུས་  
 ལུས་ཀྱི་ས་གཞིའི་སྟེང་།། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ས་འཛིན་དབང་པོ་ལ།།  
 སྤང་ཁམས་གསེར་རི་རོལ་མཆོ་བདུན་གྱིས་བསྐྱོར།། སྐྱེ་མཆོད་བཅུ་  
 གཉིས་སྒྲིང་བཞི་སྒྲིང་ཕན་བརྒྱད།། རོ་རྒྱུང་ནམ་མཁའི་ནོར་བུ་མཆོན་  
 མོའི་མགོན།། དབང་པོ་ལྟ་ཡི་གཏེར་ཆེན་བུམ་པ་སོགས།། དཀྱིལ་  
 འཁོར་གཙོ་བོ་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མར་འབུལ།། ཟག་མེད་བདེ་བ་ཆེ་ལ་  
 སྦྱོང་བར་ཤོག །ཅེས་གསུངས། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སོ་སོ་ལས་  
 གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་དུ་བཞག་པ་ལྟར། རང་  
 གི་སྤང་ཁམས་སྤྲ་རགས་སྒྲུབ་གཞིར་བྱས་ཏེ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་  
 ལས་རི་རབ་སྒྲིང་བཞི་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱས་ནས་སྤལ་ནའང་ནང་  
 གི་མཆོལ་དུ་འགྲོ་སྟེ། རྒྱལ་དབང་བདུན་པའི་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་  
 མའི་ནལ་འགྱུར་ལས། བདག་ལུས་ངག་ཡིད་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆོད་  
 རྣམས་།། ཡོངས་སུ་གྱུར་ལས་གངས་མེད་འཛིག་ཏེན་སྟོང་།། འདོད་  
 དགུའི་སྤྱན་ཆོགས་གཏེར་གྱིས་གང་བ་འདི།། སྒྲ་མ་ལྟ་ཡི་ཆོགས་ལ་  
 གྱུས་པས་འབུལ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གསང་བ་དང་དེའི་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོལ་ནི། སྤྲ་མ་པལ་ཆེར་སོ་སོར་  
 བྱེ་སྟེ་འཛིག་མ་སྤྲུབ་པར་གཅིག་དུ་བསྐྱོམས་ནས་བཤད་དེ། འཇམ་



མགོན་ས་པཎ་གྱིས་ཀྱང་། གསང་བ་བྱུང་འདྲུག་སེམས་ཀྱི་མཐུལ་ནི་  
 དབང་ཡོན་ཏན་རིམ་བུ་ལས། རང་སེམས་སྒྲིམ་མར་སྤང་བ་དེ། གཉིས་  
 མེད་སྒྲོབ་དཔོན་དམ་པ་ལོ། ཞེས་བཤད་པས། རང་གི་སེམས་མཆོག་  
 དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བཤམ་གཞིར་གྱུར་པ་ནི་  
 རྒྱ་མ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཡིན་པས། མཐུལ་ནི་ཀུན་གཞི་འཁོར་འདས་ཀྱི་  
 རྒྱར་གྱུར་པ་གསེར་གྱི་ས་གཞི། དེ་སྤྱིང་རྗེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་  
 མ་བྲལ་བ་རྒྱུ་བྱུགས་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་རིམ་རྒྱལ་པོ་རི་  
 རབ། དེ་ལས་ཆད་མེད་པ་བཞི་སྟེ་བ་ནི་སྤྱིང་བཞི། ཐབས་ཤེས་རབ་  
 རྒྱང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་རྒྱས་བསྐྱོར་བ་བྱེད་པ། གཞན་དོན་  
 རྒྱན་མི་འཆད་པ་འབྱུང་བ་འདོད་འཇོའི་བ། ལོངས་སྤྱོད་སྤྱོས་པ་དང་  
 རྒྱལ་བ་མ་ཆོས་པའི་ལོ་རྟོག །སྤྱོད་པའི་ཤེས་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་  
 ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་། འབྱུང་དང་ལོངས་  
 སྤྱོད་ལ་སོགས་པར་བསམ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། མིང་གསང་བའི་  
 མཐུལ་དུ་བཏགས་ཀྱང་བྱུང་འདྲུག་གི་རྟོགས་པའང་དེར་བསྐྱུས་པས་  
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཐུལ་དེ་ལས་ལོགས་སུ་བྱུང་མེད་དོ། ཀུན་གཞིགས་  
 ལྷ་པ་ཆེན་པོས། རྫོང་རྗེའི་ལུས་ཀྱི་གསེར་ལྗན་ལྷོ་བ་ན། མཉམ་སྦྱར་  
 རྫོང་རྗེ་པུལ་ལྷན་པོ་མཆོག །བཏུ་དུག་དགའ་བའི་རི་མཆོ་སྤྱིང་བཞིས་  
 བསྐྱོར། དབུ་མ་བཏུ་གཉིས་ཁྲིམ་གྱི་རྒྱ་ལམ་དུ། རོ་རྒྱང་རྒྱང་གི་ནི་

ཟླའི་དགྲིལ་འཁོར་འཆར།། སྐྱ་མའི་ལུས་སུ་ལྷང་བའི་རིན་ཆེན་  
 བདུན།། ཟུང་འཇུག་བྱམ་བཟང་ཡོངས་འདུ་ས་བརྟེན་སོགས།། དགྲིལ་  
 འཁོར་མགོན་པོ་དབལ་ལྷན་སྒྲ་མར་འབྱུལ།། ཞེས་གསང་བའི་མཆོལ་  
 དང་། འི་བྲལ་རང་སེམས་དག་པའི་ས་གཞི་ལ།། རང་བཞིན་གདོད་  
 ནས་སྟོང་པའི་ས་འཛིན་ཆེ།། མེད་ཀྱང་རྩལ་པར་སྤང་བའི་སྤྲིང་བཞི་  
 སོགས།། མི་ལམ་ཡུལ་གྱི་རྩོལ་བ་རྩི་བཞིན་འབྱུལ།། ཞེས་དེ་ཁོ་ན་  
 ཉིད་གྱི་མཆོལ་དུ་མཛད་པ་དགོངས་པ་བྲངས་ནས་བཞད་ཆོག་ཀྱང་  
 དངོས་ཟེན་དེ་ཅུ་མེ་གསལ་བས། འདིར་རྩི་སྤྲིང་མའི་དགོངས་པ་ཀུན་  
 མཁུན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་དང་ཐང་སག་པ་སོགས་གྱི་མན་དག་  
 ལས་འབྱུང་བ་ལྟར། དབང་གསུམ་པའི་རྟོགས་པ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་  
 མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། དབང་བཞི་པའི་རྟོགས་པ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་  
 མེད་ཟུང་འཇུག་གི་རྟོགས་པ་རྩྱུ་ཡིག་གི་རྣམ་པར་སྟོོས་པ་ཡོངས་སུ་  
 བྱུར་བ་ལས་རི་རབ་སྤྲིང་བཞི་མཁོ་དགྲའི་དབལ་འབྱོར་སོགས་གྱི་  
 རྣམ་པར་བསྐྱར་ནས་འབྱུལ་བ་ལ་མཆོལ་བྱི་མ་གཉིས་སུ་རྒྱལ་དབང་  
 བདུན་པས་གསུངས་ཤིང་། འབྱུལ་བའི་ཆོགས་བཅད་ཀྱང་། ཐབས་  
 མཆོག་བདེ་ཆེན་རྟོ་རྩི་རྩོལ་ཅེད་གྱིས།། སྟོང་སྟོགས་ཤེས་རབ་  
 བསྐྱར་རྩོལ་བ་ལས།། ཐག་མེད་ལྷན་སྤྲེས་དགའ་བའི་རང་བཞིན་གྱི།།  
 སྟོང་བཅུད་དགྲིལ་འཁོར་བཞོད་པས་མཉེས་བྱུར་ཅིག །ཅེས་དང་།

བདེ་ཆེན་ཀླན་ཏུ་བཟང་པོའི་རྣམ་རེས་གྱི། མཆོད་སྤྲིན་ཅིར་ཡང་སྤང་  
 བའི་སྤྲུལ་རྣམས། གདོད་ནས་རང་བཞིན་སྟོང་བར་ངེས་ཉིད་པའི།  
 ཟུང་འབྲུག་ལྷ་མེད་མཆོད་པས་མཉེས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སོ། དེ་ལྟར་  
 རྣམ་པ་རི་གླིང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ཙམ་དུ་འབྲུག་བས་ཁྱད་མེད་  
 དུ་འགྱུར་རོ་སྤྲུལ་ན་འདི་ནི་སྤྲ་ཞིང་ཆེས་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས་  
 ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཅ་ཞེ་ལས། གང་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་རུང་བ། དེ་ལ་ཐམས་  
 ཅད་རུང་བར་འགྱུར། གསུངས་པ་བཞིན། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་  
 ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་རུང་ཡང་། དུལ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་  
 པས་སྟོང་ཙམ་དང་། ལྷོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་  
 བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྤྲུབ་མི་རུས། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་བསྐྱུས་སུ་གྱུར་  
 བངས་པ་ལས། གང་དུ་བདེ་ཆེན་ཞེས་བྱ་གཅིག་སྤྱིད། གཅིག་སྤྱིའི་  
 ཉམས་གྱིས་དུ་མའི་གར་མཛད་དོ། གསུངས་པ་བཞིན་དག་པའི་  
 བརྟན་གཡོ་མཐའ་དག་བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་འབྲུལ་ཡིན་ཀྱང་  
 དབང་གསུམ་པའི་རྟོགས་པ་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འགྲུབ་པ་ཙམ་  
 གྱིས་བརྟན་གཡོ་རབ་འབྲུམས་གང་འདོད་དུ་སྤྲུལ་ཞིང་སྤྲུང་བར་བྱེད་  
 མི་རུས། མཐར་ཐུག་ཟུང་འབྲུག་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ན་སྤར་བཤད་པ་  
 ཐམས་ཅད་རུས་པ་གཅིག་དུ་རྫོགས་ནས་གང་འདོད་པ་བཞིན་བྱེད་

ལུས། དེའི་གནད་གྱིས་དེ་དང་བསྐྱུན་པའི་མཆོད་པ་ལའང་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་  
 གི་ཁྲད་པར་ཆེན་པོ་འབྱུང་ངོ་།། སྲ་མ་རྣམས་མཆོད་པ་དེ་གཉིས་སོ་  
 སོར་འབྲེད་མི་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཆོན་དབང་གསུམ་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་  
 མེད་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་དབང་བཞི་པ་ལ་སྦྱོར་རྒྱ་མ་རྟེན་པས་དེ་ཙམ་  
 ཞིག་ཟུང་དུ་འཇུག་ཚུལ་མཐར་ཐུག་དུ་བྱས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ།།  
 རང་ལུགས་རིམ་པ་བཞི་པ་མན་ཆད་དུ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྦྱ་མའི་སྦྱ་  
 དང་དོན་དམ་བདེན་པ་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་རེས་འཛིག་  
 ཙམ་ལས་མི་འབྱུང་བས་བདེན་གཉིས་ལ་བྲལ་དུ་སོང་བ་ཡིན་ལ།  
 ཟུང་འཇུག་གི་ཆེ་དེ་གཉིས་སྟོབས་མཚུངས་སུ་འབྱུང་བ་ཡུ་གན་ད་  
 སྟེ་ལ་བྲལ་དུ་མ་སོང་བ་ཟུང་དུ་འཇུག་ཚུལ་སྲ་མ་ལས་ཆེས་ལྷག་པ་  
 ཡིན་ནོ།། དེའི་ཚུལ་ནི་འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་ལས། བ་རྒྱུད་གཞོན་ཅུ་  
 མིག་ཡངས་པ། གཞུགས་བཟང་གཞོན་པས་བརྒྱན་པ་ནི། ལོ་གངས་  
 ཉི་ཤུ་ལྔ་ལོན་རྟེན། འྲོལ་སོང་ལས་ཀྱང་རབ་དུ་བརྟག །ཅེས་པ་  
 འདིས་གསུངས་ཏེ། སྒྲོན་གསལ་ལས། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་བདག་  
 ཉིད་ཅན་གྱི་མིག་དང་ལྷན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མིག་  
 ཡངས་པའོ། ཞེས་དང་། ལོ་གངས་ཉི་ཤུ་ལྔ་ལོན་པ། ཞེས་བྲ་བ་ནི་  
 ལྷའི་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྦྱ་བདག་ལ་  
 འྲིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན། ཞེས་ཟུང་དུ་འཇུག་ཚུལ་མདོར་

བསྐྱས་ན་སྒྲིག་འགྲོ་གཉིས་སམ་སྒྲིག་སྐྱུགས་གཉིས་བྱང་དུ་འབྱུག་པ་ཡིན་  
ལ། ཞིབ་ཏུ་བྱེ་ན་བྱང་པོ་ལྷ། ཁམས་ལྷ། དབང་པོ་ལྷ། ཡུལ་ལྷ། ཡེ་  
ཤེས་ལྷ་སྟེ་ཉེར་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་བྱང་དུ་འབྱུག་པ་ཡིན་ནོ།། བཙུན་  
འབྱུག་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྒྲིག་ལས་ཁམས་བཞི་དབང་པོ་དུག་ཅེས་  
འབྱུང་ཡང་། སྒྲིག་གསལ་རྣམ་དེས་སོགས་ལས་མཆན་གྱི་ཆོག་དེས་  
སོར་བཞག་པ་ཀུན་དང་འབྲིག་གོ། དེ་རྣམས་བྱང་དུ་འབྱུག་ཚུལ་ནི་  
སྟན་ཅིག་ཏུ་ཆོགས་པ་དང་གཅིག་གིས་གཅིག་ཅིས་ཟིན་པ་ཙམ་ལ་  
མི་བྱ་ཡི། སྤྱི་མཐོང་རྣམས་རྒྱུན་དང་ཕྱོག་ཆ་ཙམ་གྱིས་སོ་སོར་བཞག་པ་  
མ་གཏོགས། དེ་ཐམས་ཅད་དོ་པོ་དང་རྒྱས་པ་དང་བྱེད་ལས་གང་གི་  
ཆ་ནས་ཀྱང་མི་འབྲེ་བའི་དབྱེ་བ་འབྱེད་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན་ནོ།། ཅ་རྒྱུད་  
ལེའུ་གཉིས་པར། ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ལུས་ལྟ་བུ་དང་། ལུས་སེམས་ལྟ་  
བུ་དང་། སེམས་ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུར་སྦྱེད་ཅིག །ཅེས་བཤད་དོ་རྗེ་  
སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་བསྐྱེད་དེམ་པའི་སྐྱབ་གསུང་སྐྱུགས་  
བྱིན་རྒྱལས་ལ་སྦྱར། སྦྱོད་བསྐྱས་ཀྱིས་དེ་ལས་གོང་དུ་སོར་སྟེ་གསང་  
ཆེན་དེགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་ལ་སྦྱར་བ་དོ་རྗེ་དེ་ཆོག་གཅིག་ལ་  
དོན་དུ་མ་མི་འགལ་བས། རྗེ་བཙུན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆན་དཔལ་བཟང་  
པོའི་ཞལ་ནས་འདིའི་དོན་ལམ་གྱི་བཟོད་པ་མཐར་སྐྱུག་པའི་ཆེ་ཡེ་  
ཤེས་ཀྱང་གང་འདོད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་ཤར་ནས་གཟུགས་ཀྱི་བྱ་བ་

བྱེད། གཞུགས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ངེ་ལྟ་ངེ་སྟེད་མ་ལུས་པར་  
རྟོགས་པ་སོགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད། དེའང་ཡུལ་དུས་སྟོགས་རེ་  
བ་ཅེས་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ལ་གང་འདོད་དང་ཆོག་ཏུ་གང་བཟོད་ལྟར་  
འབྱུང་བ་རྒྱས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི་ངོ་མཆར་བའི་ལེགས་བཤད་  
ཡིན་ཏེ། བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱད་ལས། ཀུན་ཏུ་ཕྱག་དང་ཞབས་ལྡན་  
ཞིང་། ཀུན་ཏུ་སྤྱན་ལྡན་དབྱ་དང་ཞལ། ཀུན་ཏུ་གསན་ལྡན་འཛིག་  
ཉེན་ན། ཐམས་ཅད་གཡོགས་ཏེ་རྣམ་པར་བཞུགས། ཞེས་སྤང་  
ཁམས་དང་དབང་སོ་རྣམས་རེ་རེས་ཀྱང་ཕྱག་གི་བྱ་བ་ལེན་ཅིང་  
འཛིན་པ། ཞབས་ཀྱི་བྱ་བ་འབྱོན་བཞུགས། སྤྱན་གྱི་བྱ་བ་གཟིགས་པ།  
ཞལ་གྱི་བྱ་བ་ཆོས་སྟོན་པ། སྤྱན་གྱི་བྱ་བ་སྤྱོད་གསན་པ་སོགས་ཐམས་  
ཅད་འབྱུང་ལ། དེའི་ཅ་བ་ནི་དབེར་ན་ཉི་འོད་ཀྱིས་ས་སྟངས་ཐམས་ཅད་  
གཡོགས་ཏེ་ཀུན་ལ་རྫོད་དང་སྐྱེམས་པ་སྐྱེན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་  
འཇུག་པ་ལྟར། ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རོ་  
གཅིག་པའི་རྩལ་གྱིས་ཆོས་ཅན་མཐའ་དག་ཁྲབ་པར་གཡོགས་ནས་  
བཞུགས་པའི་དབང་གིས་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་དེའི་བྱེད་པ་མ་ཆར་བ་  
མེད་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་  
ངོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སྤྱོད་ཅག་མ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཉེས་པ་  
ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་ཤིང་གསལ་བར་

བྱེད་ཀྱས་ཚུལ། མཚན་བརྗོད་ལས། སྐྱ་ཡང་རྟོ་རྟེ་འབར་བ་སྟེ། ཞེས་  
གསུངས་སོ།། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་མདོ་ལས། དེ་  
བཞིན་གཤེགས་པའི་གཙུག་ཏྱར་གྱིས་ཀྱང་གཟིགས་སོ།། དེ་བཞིན་  
དུ་མཛོད་སྐྱུས་ཀྱང་གཟིགས་སོ།། དེ་ལྟར་མཚན་རེ་རེས་ཀྱང་ཅིག་  
ཅར་ཕྱོགས་བཅུ་རྣམས་སུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་  
ཐམས་ཅད་གཟིགས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་  
ཀྱང་སྐྱུ་ཐུགས་དབྱེར་མེད་པ་འདིར་འབབ། འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་དབྱེར་  
མེད་དུ་སྐྱབ་ཚུལ་གསལ་བར་མ་གསུངས་པས་སྒྲགས་སུ་མི་འགྱུར་  
རོ།། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་འདས་ཆོས་དབྱིངས་སུ་དབྱེར་མེད་པ་དང་།  
ཡང་དག་པའི་མཐའ་མདོན་དུ་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཆོས་དབྱིངས་  
དང་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པར་བྱིན་ཐེག་པར་གསུངས་པ་དེ་སྒྲགས་  
ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་ཐབས་ཚད་བར་མ་བསྟན་པས་མདོ་སྒྲགས་  
བྱེད་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རིམ་བུ་བཞི་པའི་སྐབས་སུ་  
འོད་གསལ་ལ་གནས་བཞིན་པའི་དུས་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་ལྡང་བ་སོགས་  
བྱེད་མི་རྒྱས། སྐྱུ་མའི་སྐྱར་ལྡང་བ་ན་འོད་གསལ་གྱི་མཉམ་གཞག་  
ལས་གཡོ་དགོས་པས་དུས་ཉི་ཆེ་བ་དང་རེས་འཛིག་ཡིན། མཐར་  
ཐུག་གི་ཆེ་རྒྱས་ཐོབ་ཀྱི་བྱ་བ་སྐྱུལ་བསྐྱར་སོགས་ནམ་མཁའི་མཐའ་  
བྱབ་དུ་བསྟན་ཀྱང་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་ཟད་པས་ཡང་དག་

བའི་མཐའ་ལས་ལྡང་མི་དགོས་པའི་བྱིར། མཁས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་  
 མཁྱེན་པས། ཁྱོད་ཐུགས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉིན་བྱེད་འོད། མཁའ་  
 དབྱེངས་སྟོང་ཉིད་མཛེས་མའི་ལང་ཆོ་ལ། ཏྲག་ཏུ་སྟོད་པའི་ཅེ་དགའ་  
 མི་གཏོང་ཡང་། སྟོད་ཞིའི་དངོས་ཀྱི་མ་འདྲེས་ས་ལེར་འབྱེད།  
 ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་དེ་ཟད་བྱེད་སྟུགས་ལ་རག་ལས་པའི་གནད་  
 གྱིས་རྗེ་ལྷ་མས་ཡང་དག་མཐའ་དབྱིས་བྱིན་པ་སྟུགས་ལ་རག་ལས་  
 བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་དག་གི་གནད་དོན་དང་དགོས་པ་མཐར་  
 ཐུག་པ་སྟོན་གསལ་ལས། འདིའི་དོན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེ་ལས་  
 གྲང་དགོངས་པས་བཤད་པས་སྟོན་ཏེ། སྤྲ་ཙམ་ཁྱོད་གཅིག་ལ་ཡང་  
 སངས་རྒྱས་ནི། རྣམ་མང་གཞུང་གི་བྱེ་སྟེད་བཞུགས། ཞེས་བྱ་  
 བ་དང་། རྩལ་གཅིག་སྟེང་ན་རྩལ་སྟེད་སངས་རྒྱས་རྣམས། སངས་  
 རྒྱས་སྤྲས་ཀྱི་དབུས་ན་བཞུགས་པ་དག །ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་པས་  
 ལྟའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་པའི་དོན་ནོ། ཞེས་དང་།  
 འདིའི་དགོངས་པ་བཞིན་དབུ་མ་འཇུག་པར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་  
 གསང་བ་མཐར་ཐུག་པ་སྟོན་པའི་ཆོ། དག་པ་འདི་ནི་བཞེད་པ་འཇུག་  
 པ་ཡིས། རྩལ་གཅིག་ཡུལ་ལ་མཁའ་གཏུགས་འཛིག་རྟེན་དང་།  
 འཛིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་སྟོགས་བྱུང་རྩལ་སྟོན་མོད། རྩལ་རགས་མི་  
 འགྱུར་འཛིག་རྟེན་སྤར་མི་འགྱུར། ཞེས་རྩལ་གཅིག་གི་གོ་སར་



འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་པ་ཤོད་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མང་པོ་  
 རྩལ་གཅིག་གིས་ནོན་པ་སོགས་བཞེད་པ་འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས།  
 སྐྱགས་ལ་གང་བཞེད་དང་། ཆེག་ཏུ་གང་བཟོད་ལྟར་འབྲུབ་སྐྱབ་པ་  
 འདི་བྱང་འཇུག་ཁོ་ནའི་བྱང་ཆོས་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་གསལ་གྱི་མཆན་  
 ལས། འདི་འབྲུབ་ས་གོ་གཅིག་མནན་པས་གཞན་བཞུགས་པ་ལ་གོ་  
 མི་འགོག་པ་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱུ་བརྟེས་པའི་དབང་  
 གིས་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེ་སྐྱས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་  
 མཁྱེན་པ་འདོད་ལ། བར་ཕྱིན་ཐེག་པར་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་བཤད་མོད།  
 ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་ཅིག་ཅར་གཟིགས་སྐྱབ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་  
 མཐའ་ཡས་ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཅིག་ཅར་མཛད་ཆོག་པའི་རྩ་བ་  
 མཐར་གཏུགས་ན་འདི་ལ་སྐྱག་གོ། རྩ་བ་བྱང་འཇུག་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་  
 ཆོས་ཡོད་པའི་གནད་ཀྱིས་བྱང་འཇུག་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་  
 དེའང་སྤྲ་མ་རྣམས་ལས་ཆེས་ལྷག་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། མཐུལ་ལྟ་  
 བུའི་ཆེའང་རང་གི་ལག་གི་མཐུལ་དེར་ཞིང་རབ་འབྱམས་ཀྱི་རི་སྒྲིང་  
 འཕྱོར་བ་ཐམས་ཅད་དགོད་ཅིང་། ཞིང་རབ་འབྱམས་ཀྱི་ཆོགས་པའི་  
 རྩལ་རེ་རེ་ལའང་ནམ་མཁའི་མཐའ་བྱབ་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་དང་རྒྱལ་བ་  
 སྤྲས་བཅས་བཞུགས་ལ། རྒྱལ་བའི་སྐྱུའི་བ་སྐྱུའི་བྱང་བུ་རེ་རེར་ཡང་  
 རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་བཞུགས་པ་སོགས་སྒྲིགས་གང་ནས་ཀྱང་རྒྱར་

མ་ཆད་པར་འབྲམས་སྐྱས་པ་དང་། དུས་ཀྱང་ད་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་  
པར་དུས་གསུམ་དུ་བྱུང་དང་འབྱུང་འབྱུང་ཐམས་ཅད་ལྟན་ཅིག་  
བཀོད་ནས་དུས་ཀྱང་ཉི་ཆེ་བར་མ་སོང་བས་སྒྲ་མ་ལས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་  
ཏེ། བྱེད་བཅས་བཞི་བརྒྱ་པར། སྤྱིན་བྱ་ལ་སོགས་མི་དམིགས་ཀྱང་།  
སྤྱིན་སོགས་ཐ་མལ་ཉིད་ཀྱང་བ།། བདག་མེད་ཐ་མལ་མི་གཞོམ་སྟེ།  
འཁོར་ལོ་མཆོག་ལ་དེ་ཡོད་མིན།། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་ཤེས་པའི་འགྲེལ་  
བ་ལས། རྩོགས་དུས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་  
ཆེན་པོ་ཡིན་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། རྩོགས་རིམ་ལས།  
ཡུལ་དུས་རྩོགས་རེ་བའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱ་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་མེད་པས་  
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱོམས་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་  
འབྲ་བའི་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་མེད་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐ་  
མི་དད་པའི་ཐབ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་  
རྒྱ་མ་ཆད་པར་སྒྲོམ་པ་མེད་པས་རྒྱ་རྒྱུང་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་  
ཏེ། འདིས་མདོ་ལ་ཆོས་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ཡོད་ཀྱང་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་མེད་  
པས་རྩོགས་དང་གཉི་ག་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་ལུགས་གཅིག་དང་། རིམ་  
བ་བཞི་པའི་ཆེ་ཆོས་ཉིད་གཟེགས་རྩལ་མཐར་ཕྱིན་ཀྱང་ཆོས་ཅན་  
བརྟན་གཡོ་རབ་འབྲམས་སུ་འཆར་བའི་སྒྱུ་འབྲུལ་བྱ་བ་ལ་དབང་མ་  
འབྱོར་པས་བྱུང་འབྱུག་དང་གཉི་ག་ལ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུང་འབྱུང་རྩལ་གཅིག་

ཀྱང་བསྐྱུན་པ་ཡིན། ཚུལ་བཞིའི་ནང་གི་མཐར་ཐུག་ལ་འོད་གསལ་གྱི་  
 མཐར་ཐུག་དང་བྱང་འཇུག་གི་མཐར་ཐུག་གཉིས་སུ་འབྲེད་དགོས་  
 བའི་ཅུ་བའང་འདི་ལ་ཐུག་གོ། འདི་དག་གི་དམིགས་ལེགས་པར་བྱེད་  
 བ་ཟེ་མ་ཉོག་བཀོད་པར། བདུད་ཅིའི་ཐིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་དོ་རྗེའི་  
 སྒོ་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་བ་སྐྱེའི་ཁུང་བྱ་རེ་རེར་ཡང་སྒོད་བཅུད་གྱི་  
 འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་སྐྱུན་རས་  
 གཟེགས་ཁོ་ནའི་མ་ཡིན་པར་བྱང་འཇུག་བརྟེན་པ་ཀྱན་གྱི་ཡོན་ཏན་  
 དུ་གོ་དགོས་ལ། དམ་ཚཱ་པད་དཀར་དུ་དུས་སྤྱི་རོ་གཅིག་ལ་ས་རུམ་  
 ནས་ཐོན་པའི་བྱང་སེམས་གངས་མེད་པ་ཞིག་གིས་བར་གྱི་བསྐྱེལ་བ་  
 ལྷ་བཅུར་ཐུག་འཆལ་ཞིང་བསྒྲོད་པར་གསུངས་པའང་བྱང་འཇུག་གི་  
 མཐུ་ཡིན་པར་གོ་བས། མདོ་སྐྱགས་གཉིས་སྐྱས་གྱི་གདང་བྱ་བཞིན་  
 གཅིག་གཅིག་གི་དོན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ཤེས་ཏེ་གསུང་རབ་མ་ལུས་  
 གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ལག་ཏུ་ལེན་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།  
 མཐུལ་ཚཱ་བྱ་སོགས་འདུ་བྱ་བའི་ཚུལ། དངོས་གཞི་རི་ལྟར་འབྱུལ་  
 བའི་ཐུག་ལེན་དང་དམིགས་རྣམ་སྒྲིང་ཚུལ། མཇུག་པན་ཡོན་པན་  
 བས་དགའ་བ་སྐྱེད་ཅིང་བསྐྱོ་བས་རྒྱས་གདབ་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་ལ།  
 མཐུལ་གྱི་རྒྱ་རབ་གསེར་དདུལ། འབྲིང་ལི་ཟངས་མཁར་བ། ཐ་མ་

རྫོག་པ་དང་ཤིང་སོགས་ཀྱང་རུང་སྟེ། རྫོག་པ་མས་ཀྱང་འོལ་ཁ་ཆོས་  
 ལུང་དུ་བསག་སྦྱང་མཛད་པའི་ཆོ་རྫོང་པོ་ངོས་མཉམ་པ་ཞིག་ལ་  
 མཆོལ་མཛད་དེ་བྱུག་ངར་གྱིས་བྱིས་ནས་སྦྱ་མཆོལ་བྱུང་བའི་རྫོག་  
 ད་ལྟོང་མཛལ་རྒྱ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ།། ཆོས་བྱུང་རབ་རིན་ཆེན་སྦྱ་  
 ཆོགས། འབྲིང་འབྲོན་བྱ་དང་འབྲུ་གཙང་མ། གལ་ཏེ་མ་འབྱོར་ན་  
 དཀར་གོང་གི་བྱེ་མས་ཀྱང་རུང་ལ། འབྱོར་པ་ཡོད་བཞིན་རྒྱ་གང་ངན་  
 ལ་མཆོད་པ་བྱ་བ་ནི་རང་གི་བསོད་ནམས་ཉམས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས།  
 དཔུས་ལོང་གིས་མིག་ལྡན་ལ་མགོ་བསྐྱོར་བྱེད་པ་དང་འབྲུ་བར་པོ་ཉི་  
 བས་གསུངས་སོ།། ཆོད་ཁྱ་གང་ཡན་ཆད་བྱ་བར་སློབ་དཔོན་ཀམས་  
 ལའི་མཆོལ་ཆོ་ག་དང་། ཡེ་ཤེས་རྫོག་རྫོག་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་  
 གསུངས་པ་ལྟར་བྱུང་ན་ལེགས། འོན་ཀྱང་ངེས་གཟུང་མི་དགོས་སོ།།  
 དབྱིབས་ཀྱང་ཀམས་ལ་དང་ཨ་རྒྱས་ལས་མཐུན་གྱི་དབྱིབས་རྒྱུ་པོ།  
 བྱ་གསུམ། ཟླ་གས། བྱ་བཞི་ནམས་འདམ་གར་གསུངས་ལ། གཞན་  
 པལ་ཆེར་རྒྱུ་པོ་དང་བྱ་བཞི་གང་རུང་གཙོ་བོར་མཛད་པས་དེ་  
 བཞིན་བྱའོ།། མཆོལ་གྱི་ནང་བ་བྱུང་གིས་བྱུགས་ཤིང་འབྲུ་སོགས་ངི་  
 བཟང་གི་རྒྱས་སྒྲགས་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལས། བཤང་  
 གཙེ་རྒྱ་ལ་སོགས་པས་བྱུགས་པའམ། རྒྱལ་བ་མཆོད་ཕྱིར་རྟག་  
 པར་རབ་ཏུ་བྱ།། ཞེས་པའི་བཤང་གཙེ་བ་བྱུང་ལྟ་དང་། རྒྱ་ཞེས་པ་ངི་

བཟང་གི་ཚུ་ཡིན་ཞིང་། དེས་སྐྱབ་གནས་ལ་བྱུགས་པར་བསྐྱེན་པས་  
 མཐུལ་ཡང་གོ་དགོས་ལ། བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་མྱེ་བ་  
 སྤྱིང་བ་ཡིས།། དཀྱིལ་འཁོར་ས་ནི་ཉེ་བར་བྱུགས།། ཞེས་གསུངས་  
 ཉེ། དེས་བ་བྱུང་ལྷག་མཁའ་མཆོན་པས་བ་བྱུང་ལྷས་བྱུག་གོ། ཞེས་  
 སྐས་དོན་ཀྱན་གསལ་དུ་གསུངས་སོ།། སངས་རྒྱས་གསང་བའི་  
 མཐུལ་གྱི་ཆོ་གར་དོན་གཞན་མ་བཤད་པར་བ་བྱུང་འཕབ་ཚུལ་དང་  
 བྱུག་ཚུལ་སོགས་ཁོ་ན་ཞིབ་མོར་བཤད་སྤང་བས་འདི་ཞིན་དུ་གལ་  
 ཆེ་བ་ཡིན་ནོ།། རྒྱས་པར་བྱེད་ན། ཡོ་བརྗོད་ཀེ་རྩྱུ། ཞེས་པས་བ་བྱུང་  
 དང་བྲི་བཟང་གི་ཚུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ། ཡོ་ལྷུང་བརྗོད་ཀྱི་ཞེས་པས་  
 མེ་ཉོག་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ། ཡོ་ལྷུང་བརྗོད་ཀྱི་ཞེས་པས་མཐུལ་བྱིན་  
 གྱིས་སྒྲོབ་བ་དང་། འབྱིལ་བའི་སྤྲགས་གྱིས་མཚམས་གཅོད་པར་  
 ཡང་གསུངས་སོ།། སྐྱབ་གསུང་བྱུགས་རྟེན་དངོས་སུ་བཟུམ་ཡོད་ན་  
 དེས་འཇུག་ལ། མེད་ན་དམིགས་རྟེན་དུ་མཆོད་པའི་མཐུལ་ལས་མཐོ་  
 བའི་སྤྲུགས་གྱི་ཁར་མཐུལ་ཆོམ་བུ་ལྷ་བཀོད་པའི་དབུས་སུ་སྐྱ་མ།  
 ཤར་དུ་ཡི་དམ། ལྟོར་སངས་རྒྱས། ལུབ་དུ་ཆོས། བྱང་དུ་དགེ་འདུན་  
 གསལ་བཏབ་པ་ལ་སྐྱབ་པའི་མཐུལ་ཞེས་ཟེར་རོ།། བཀའ་བརྒྱུད་གོང་  
 མ་རྣམས་འདི་གཅི་མོར་ལག་ལེན་མཛད་དོ།།

གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་ལག་ལེན་དང་དམིགས་རྣམ་སྦྱོང་ཚུལ་

ནི། ལག་པ་གཡོན་པ་འབྲུ་དང་བཅས་པས་མཐུལ་བཟུང་། གཡས་པ་  
 འབྲུ་དང་བཅས་པའི་ལག་ངར་གྱིས་མཐུལ་གཡས་སྒྲོར་དུ་ལན་  
 གསུམ་ཕྱིས་ན་དེའི་ངོས་ལ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་ཅ་ཡོད་པས་  
 ལས་ཉོན་སྒྲིག་སྒྲིབ་སྦྱོང་བ་དང་བྱམས་སྦྱང་རྗེས་རྒྱུད་བརྒྱན་པའི་  
 ཉེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲོ་ཡོད་ལ། དམིགས་པ་ཞིང་ཁམས་དེར་འདམ་རྒྱབ་  
 རྟོག་སེག་ཆེར་མ་སོགས་མ་དག་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་བསལ་ནས་  
 རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་གྱི་ས་གཞི་ཡངས་ཤིང་ཁོད་སྟོམས་པ་མེ་  
 མོང་གི་ངོས་ལྟ་བུར་གྱུར་པར་བསམས་ན་ཞིང་དག་སྦྱོར་བའི་ཉམས་  
 ལེན་དུ་འགྲོ་སྟེ། རྒྱན་ལས། སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དེ་བཞིན་དུ།  
 སྦོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་མ་དག་པ། དེ་ལ་དག་པར་སྦྱབ་པ་ཡིས།  
 སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་དག་པ་ཉིད། ཅས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་ཐད་གྱི་  
 བརྒྱད་སྟོང་པ་སོགས་སུ་སྟ་གཏི་དགོན་པ་དང་། གཅན་གཟན་གྱི་  
 དགོན་པ་སོགས་སུ་ཕྱིན་པ་ན་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་སྒོ་སྦྱོང་ཚུལ་གསུངས་  
 པས་མཆོན་རྟོགས་སྒྲིབ་སྦྱངས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྦྱོང་བའི་  
 སྟོམ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། ཕྱིས་ཆར་མ་ཐག་ལག་པ་  
 གཡས་པའི་ནང་གི་འབྲུ་དེ་མཐུལ་གྱི་དབུས་སུ་བཀོད། དབུས་སྟོང་  
 པར་བཞག་ན་ཞིང་ཁམས་སྟོང་པར་སྦྱེ་བར་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་བ་  
 གཞན་མེད་པ་མིན་གྱི་སངས་རྒྱས་མི་འབྱོན་པའི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་

སུ་སྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་པས་ཉེས་དམིགས་ཆེད། དེ་ནས་ཁིང་ཁམས་  
 འབྲུལ་བར་ཁྱེལ་བ་ལྟ་བུས་སྟོན་མནན་ལ། ཡོ་བཟང་གྲུ་མི་ལྷུང་ཏྱི།  
 ཞེས་བརྗོད་ཅིང་འོག་གཞི་དང་རིན་པོ་ཆའི་མེ་ཏོག་སྒྲ་ཆོགས་པ་  
 སེལ་མར་བཀའ་པར་བསམས་ལ་ཐོག་ཁྱབ་པར་མེ་ཏོག་འགྲེམ།  
 ཉེར་གསུམ་མ་སྒྲགས་དང་བཅས་པ་བྱེད་ན། ཡོ་བཟང་རེ་ཁེ་ལྷུང་ཏྱི་  
 ཞེས་བས་ཕྱི་ལྷགས་རི་སྒྲ་བྱེད། ཡོ་རྟ་སྒྲ་མ་རྩུ་མེ་ར་མེ་རྒྱ་མ། ཞེས་  
 བས་དབྲུས་སུ་རི་རབ་སོགས་བཞོད་ལ། སོ་བདུན་མའི་འདོན་ཆ་  
 ལྟར་བྱེད་ཆོ། ཡོ་བཟང་རེ་ཁེ་ལྷུང་ཏྱི། ཕྱི་ལྷགས་རི་ཁོར་ཡུག་གིས་  
 བསྐྱོར་བའི་དབྲུས་སུ་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ། ཅས་བརྗོད་པའི་ཆེ་སྟོང་  
 གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འདིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་འདིའི་མཐའི་ལྷགས་  
 རི་ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོ་དང་། སྐྱིང་བཞི་པའི་འདིག་ཉེན་སོ་སོའི་མཐའི་  
 ལྷགས་རི་རྣམས་གསལ་བཏབ་ལ་མཐུལ་གྱི་མཐའ་སྐྱོར་ལ་མེ་ཏོག་  
 གིས་གཡས་སྐྱོར་དུ་བསྐྱོར། སྐྱིང་བཞི་པའི་འདིག་ཉེན་གྱི་བ་ཕྲག་  
 བརྒྱའི་མཐའ་ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོ་གཅིག་གིས་བསྐྱོར་བ་ནི་འོག་གཞིའི་  
 རྒྱང་རྩུ་གསེར་དཀྱིལ་གསུམ་བཅེགས་པ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སྟོང་  
 གསུམ་ཆགས་པར་འདོད་པ་ས་སྟེའི་ལྷགས་ཡིན་གྱི། མཛོད་ལྷགས་  
 སྐྱིང་བཞི་པའི་འདིག་ཉེན་རེ་རེ་ལ་དེ་དག་བཅེགས་པ་རེ་རེ་སོ་སོར་  
 ཡོད་པས་སྟོང་གསུམ་ལྷགས་རི་གཅིག་གིས་བསྐྱོར་རྩུལ་མེད་དོ།

རྒྱལ་སྤང་དུ་མཛོད་ཀྱི་ལུང་བྲངས་པ་ལས། དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གསུམ་  
 གྱི། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་སྤྲ་ན་མེད། ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོས་ཡོངས་  
 སུ་བསྐོར། མཉམ་དུ་འཇིག་ཅིང་འབྱུང་བ་ཡིན། ཞེས་སྤང་བ་ནི་རྒྱ་  
 བོད་ཀྱི་དཔེ་གང་རུང་ལ་མཆན་དགུས་ཤོར་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་བར་  
 མངོན། དེ་ནས་དབུས་སུ་ཆོལ་བུ་དགོད་ཅིང་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་  
 འཕངས་དཔག་ཆད་ཁྱི་སྤག་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པས་བརྒྱད་ཁྱི་རྒྱ་མཆོར་  
 རུབ་ཅིང་། བརྒྱད་ཁྱི་སྟེང་དུ་འཕགས་པ། བང་རིམ་བཞི་ཅན། ནང་མ་  
 ནང་མ་མཐོ་བའི་གསེར་རི་བདུན་གྱི་ནང་དུ་གྱེ་བཅུག་པ་ལྟར་བྱས་  
 བའི་བར་གྱི་རོལ་མཆོ་བདུན་དང་སྟེལ་མར་ཡོད་པ། རི་རབ་ཀྱི་ཅེ་མོ་  
 སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་ལྟ་གནས། དབུས་སུ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་  
 བཟང་ཉི་མ་སྟོང་གི་གཟེ་འོད་འབར་བ། མཐའ་སྐོར་དུ་ཡོངས་འདུ་ས་  
 བརྟེན་སོགས་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་། ལྷས་ཀྱི་རྫིང་བུ་དང་། རིན་  
 པོ་ཆེའི་གཞལ་མེད་ཁང་དང་། ལྷའི་བདུད་ཅི་དང་། ལྷའི་གོས་བཟུ་ལི་  
 ཀ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲེང་བ་བཛོད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་དང་། ལྷའི་རྩ་  
 ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱངས་སྒྲོགས་པ་སོགས་མཆོད་རྩིས་དཔག་དུ་  
 མེད་པས་གང་བ། བང་རིམ་ལ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི། གཞོད་སྤྱིན་  
 གཞོད་ཐོགས་སོགས་དང་། རོལ་མཆོ་བདུན་ལ་སྤྱིའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་  
 དཔལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཉེ་གནས་པར་བསམས། རི་རབ་



རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞིའི་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་འབྲུལ་། རྡོ་མ་འཛིན་  
 མི་འབྲུ་བ་དུ་མ་ཡོད་དེ་མཛོད་རང་འབྲེལ་ལས། གསེར་གྱི་རང་  
 བཞིན་དང་། དཔུལ་གྱི་རང་བཞིན་དང་། བེ་རྒྱུ་འི་རང་བཞིན་དང་།  
 ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ་རྡོ་མ་བཞི་དག་དུ་བྱངས་བཞིན་ནོ།། ཞེས་  
 གསུངས་པ་བྱང་ནས་བཅུ་མས་ཏེ་གཡས་སྒྲོར་དུ་བྱས་ལ། དེའི་  
 ཕྱོགས་མདོག་དང་སྒྲིང་གི་ནམ་མཁའི་མདོག་མཚུངས་དགོས་པས་  
 ཤེལ་ཞེས་པ་ཤེལ་དམར་པོར་མཆིམས་མཛོད་ལས་བཤད་དེ་བརྒྱ་  
 རྩ་ག་ཡིན་ནོ།། ས་སྒེར་བེ་རྒྱུ་དང་ཤེལ་གྱི་གོ་རིམ་བརྒྱུ་ཉེ་འབྱུང་  
 བས་རྟེན་སའི་མདོ་རེ་ཡོད་པར་མཛོན་ལ། གདགས་པ་ལས་ཤར་  
 ཤེལ་སྟོ་བེ་རྒྱུ། ལུ་བ་དཔུལ། བྱང་གསེར་དུ་གསུངས། རྩན་པ་ཉེར་  
 བཞག་ལས། ཤར་དཔུལ། སྟོ་བེ་རྒྱུ། ལུ་བ་གསེར། བྱང་ཤེལ་དཀར་  
 པོར་གསུངས་ལ། འདིར་རི་རབ་གྱི་དབངས་དང་སྒྲིང་གི་ཆད་མཛོན་  
 པ་གཉིས་ལས་ལྷག་པ་རེའང་གསུངས་སོ།། དུས་འཁོར་གྱི་ཆད་  
 དབྱིབས་ཁ་དོག་རྩའི་ཡོད་ཚུལ་རྣམས་འདི་དང་གཏན་མི་མཚུངས་  
 ཏེ། སྤྱི་ནང་གཞན་གསུམ་སྒྲུར་ཚུལ་གྱི་གནད་མང་པོ་ཡོད་པས་  
 ལོགས་སུ་ཤེས་དགོས་སོ།། ཤར་ལུས་འཕགས་པོ་ཞེས་བཛོད་པའི་  
 ཆེ་ཤར་དུ་ཆོམ་བུ་དགོད་ཅིང་ཤར་ལུས་འཕགས་པོའི་སྒྲིང་དབྱིབས་  
 རྒྱ་བ་སྤེད་པ་ལྟ་བུ། ས་གཞི་དང་བར་སྤྲང་ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་དཀར་

[illegible]

སྒྲིང་སྤྱག་སྤྱེད་དང་བརྒྱད་ཡིན་ནོ།། སྤྱ་མི་སྤྱན་བརྒྱད་བྱ་བཞིར་  
 མཉམ་ན། ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། སའི་དངོས་གཞིར་སྒྲིང་གི་དངོས་ཅུང་  
 ཞོས་ལ་དབག་ཆད་ལྔ་བརྒྱ། འཤར་སྒྲིང་གི་དངོས་སྤྱང་པར་དབག་ཆད་  
 སྒྲིང་ཡོད་པར་གསུངས། དཔྱ་ཉིད་སྒྲིང་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་  
 བ་བཞིན་དབག་ཆད་སྒྲིང་སྤྱག་བདུན་དང་བརྒྱད་དང་དབྱ་དང་བཅུ་  
 ཡོད་པར་གསུངས། སྒྲིང་གཞན་གྱི་མིའི་ལུས་ཆད་ཀྱང་ཉ་ལ་བདུན་  
 སྤྱགས་སུ་གསུངས་པས། མཛོད་ལས། འཇམ་བུའི་སྒྲིང་པ་རྣམས་  
 གྱི་ཆད།། ལྷ་བཞི་པ་དང་སྤྱེད་དང་བཞི།། འཤར་དང་བ་སྤྱང་སྒྲིང་དང་  
 བྱི་ནོ།། སྤྱང་ཞེས་བྱ་བ་ཉིས་འགྲུར་སྤྱེད།། ཅེས་པ་དང་ཆེས་མི་འབྲེལ།།  
 སྒྲིང་སྤྱན་ནི་སྒྲིང་དེ་དང་ཅ་བ་མཆོ་ནང་ན་འབྲེལ་ནས་ཡོད་པ་དེའི་  
 སྒྲིང་སྤྱན་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ཅིང་། བལ་ཆེན་ལས་སྒྲིང་བཞི་ལ་སྒྲིང་  
 སྤྱན་གྱི་བ་བརྒྱད་ཅུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྷ་བྱ་ཆེས་མང་ཡང་།  
 དབྱིབས་དང་ལོངས་སྒྲིང་མིའི་ཤ་ཚུགས་སྤྱགས་སྒྲིང་གཙོ་བོ་ལས་  
 ཅུང་དམན་ཡང་ཆ་འབྲེལ་བའི་སྒྲིང་སྤྱན་ཆེ་ཞོས་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པས།  
 ལུས་དང་ལུས་འཕགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་ཤར་གྱི་ཆོམ་བུའི་  
 གཡས་གཡོན་དུ་ཆོམ་བུ་རེ་དགོད་ཅིང་དེའི་སྒྲིང་སྤྱན་གཉིས་བསམ།  
 ར་ཡབ་དང་ར་ཡབ་གཞན་ཞེས་བརྗོད་དེ་སྒྲིང་ཆོམ་བུའི་གཡས་  
 གཡོན། གཡོ་ལྷན་དང་ལམ་མཆོག་འགྲོ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་ལུབ་གྱི་

ཆོམ་བྱའི་གཡས་གཡོན། སྤྲ་མི་སྟན་དང་སྤྲ་མི་སྟན་གྱི་ཟླ་ཞེས་  
 བཟླ་དེ་ཅིང་བྱང་གི་ཆོམ་བྱའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཆོམ་བྱ་དེ་བཞོད་ལ་  
 སྤྲིང་རང་རང་གི་གཡས་གཡོན་དུ་སྤྲིང་སྟན་གཉིས་གཉིས་བྱུང་བར་  
 བསམ། རིན་པོ་ཆེའི་རི་པོ་ཞེས་བཟླ་དེ་ཅིང་ཤར་སྤྲིང་གི་ཆོམ་བྱའི་  
 བྱང་ལོགས་སུ་ཆོམ་བྱ་ཞིག་བཞོད་དེ་སྤྲིང་དེའི་འཕྱོར་པའི་གཙུག་པོ་  
 རིན་པོ་ཆེའི་རི་དབངས་མཐོ་ལ་ངོས་ཡངས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་འོད་སྟོན་  
 ཆོགས་འཆར་བ་དང་། དབག་བསམ་གྱི་ཤིང་ཞེས་བཟླ་དེ་པའི་ཆེ་སྟོ་  
 སྤྲིང་གི་བྱང་དུ་ངོས་བྱ་ཤིས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཅེ་མོ་དགྲུང་ལ་བསྟེགས་ཤིང་  
 གོས་དང་རྒྱ་སྟོན་ཆོགས་པས་སྤྲད་པ་བསམས། འདོད་འཇོའི་བ་ཞེས་  
 ལུབ་གྱི་བྱང་དུ་ལོ་མའི་རྒྱ་ཟངས་པ་མེད་པ་ཤ་རྒྱས་ཤིང་སྟོ་སྟུག་པའི་  
 རྒྱ་བསམས། མ་ཚོས་པའི་ལོ་ཏྲིག་ཅེས་བྱང་གི་བྱང་དུ་མ་ཚོས་མ་  
 བཏུབ་པར་སྤྲེས་པའི་ལོ་ཏྲིག་རོ་བཏུད་སྟན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟེ་སྤྲིང་  
 རང་རང་གི་ལོངས་སྟོན་གྱི་གཙུག་པོ་རྣམས་གསལ་གདབ། འཁོར་  
 ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་ལ་ཆེས་བཙུག་པོ་ཐོ་རངས་ཤར་སྟོགས་གྱི་ནམ་  
 མཁའ་ནས་སྟོན་དབང་པོས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྟགས་སྟོན་པར་  
 གསུངས་པས་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་ཤར་གྱི་རིན་པོ་ཆེའི་རིའི་  
 ཆོམ་བྱའི་བྱང་ལོགས་སུ་ཆོམ་བྱ་ཞིག་དཞོན། དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་བྱང་  
 ངོས་ལ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ། ལུབ་དུ་བཏུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ། བྱང་དུ་སྟོན་

བོ་རིན་པོ་ཆེ། ཤར་ལྷོ་འཁྱིའ་ལྷན་གཉི་གའི་བར་གྱི་ནང་ལོགས་སུ་  
 སྤང་བོ་རིན་པོ་ཆེ། ལྷོ་ཁུབ་ཏུ་རྟ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ། ཁུབ་བྱང་ཏུ་  
 དམག་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ། བྱང་ཤར་ཏུ་འདོད་དགུའི་ལོངས་སྤྱོད་འབད་  
 མེད་ཏུ་འབྱུང་བའི་གཏེར་ཆེན་པོའི་བྱམ་པ་དགོད། རྒྱལ་སྤིང་སྣ་  
 བདུན་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་དང་བྱེད་ལས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། རྗེ་སྒྲ་  
 མས། རྣམ་བུའི་རྩ་བོའི་གསེར་ལས་ལེགས་བྱས་ཤིང་། ཅིབས་སྟོང་  
 ལྷན་པའི་དཔག་ཆད་ལྷ་བརྒྱ་བ། ཉི་མ་གཉིས་པ་ལྷ་བྱུང་མཁར་  
 འཕགས་ཏེ། དཔག་ཆད་འབྱུམ་ལམ་ཉི་མ་གཅིག་གིས་གཅོད།  
 ཅེས་སོགས་མདོ་བློན་པ་ཉེར་བཞག་གི་དོན་རིམ་བཞིན་ཏུ་བཀོད་  
 པ་དང་། མདོན་འབྱུང་གི་མདོ་ལས། ལྷ་རྣམས་ལས་བྱས་སྟེ་བཞུགས་ཏུ་  
 རྒྱུམ་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པར་ངེས་  
 པར་བྱས་ཏེ་དཔེགས་རྣམ་གསལ་ཐེབས་པ་བྱ། དེར་མ་ཐད་མདོ་སྡེ་  
 རྒྱན་ལས། ཤེས་བྱ་མ་རྒྱལ་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར། བློན་པ་དག་ནི་ཀུན་ཏུ་  
 སྤྱོད་ཏེ། ཅེས་སོགས་ལྷར་བྱང་རྩལ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་  
 ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཏུ་འགྱུར་  
 རྒྱལ་དང་། སངས་རྒྱས་གསང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཆོས་མདོར་  
 བསྐྱུས་པ་ལས། རིན་ཆེན་བདུན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དབང་གིས་འཁོར་  
 ལོ་རིན་ཆེན་དང་། ཞེས་སོགས་དབང་ལམ་འབྲས་བྱ་ཅི་རིགས་ལ་

སྐྱར་བ་དང་ཀླ་མ་རྟེན་ཅུས་སྤྱང་པོ་བཞོད་པའི་མདོ་བྱངས་པ་ལས། བ་  
 རོལ་ཕྱིན་པ་དྲག་འབྱུང་འཁོར་ལོ་ཡིན་ཏེ་མདོན་པར་ཤེས་པ་སྦྱང་པོ་  
 མཆོག་། ཅེས་སོགས་གྱིས་ཀྱང་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཅི་རིགས་ལ་སྐྱར་  
 བའི་མཆོན་དོན་ལེགས་པར་ངེས་ན་དེའི་ཆོད་གྱིས་སྒོ་འབྲུལ་ཆབས་  
 ཆེ་བ་འབྱུང་། འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དྲག་ཀྱང་རེ་རེ་ཅམ་མིན་ཏེ།  
 ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་རྒྱལ་སྲིད་སྒྲ་བདུན་རེ་རེའི་  
 མཐར་དེ་དང་དེས་གང་བར་བསམས། ཞེས་འབྱུང་བས་བགྱང་ལས་  
 འདས་པ་བསམ་དགོས་སོ།། དེའང་མཛོད་ལས། གསེར་དབྱལ་  
 ཟངས་ལྷགས་འཁོར་ལོ་ཅན།། དེ་དྲག་སྦྱིང་གཅིག་སྦྱིང་གཉིས་དང་།།  
 གསུམ་དང་བཞི་ལ་མས་རིམ་བཞིན།། བས་བསུ་རང་འགོ་གཡུལ་  
 བཤམས་དང་།། མཆོན་བརྩམས་པས་རྒྱལ་གཞོད་པ་མེད།། ཅེས་  
 ཟངས་ལྷགས་གྱི་འཁོར་སྐྱར་གཉིས་གཞན་ལ་བསད་ཆས་སོགས་གྱི་  
 གཞོད་པ་མི་དགོས་ཀྱང་གཡུལ་བཤམས་པ་དང་མཆོན་བརྩམས་པ་  
 ཅམ་གྱིས་པ་རོལ་པོ་འདུལ་བར་འབྱུང་བས་དམག་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་  
 དགོས་། གསེར་དབྱལ་གྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བས་གཡུལ་བཤམས་  
 པ་ཅམ་ཡང་མི་དགོས་པས། འདིར་འཁོར་ལོ་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་  
 གསུངས་ཀྱང་རིན་ཆེན་བདུན་གྱི་གངས་སུ་དམག་དཔོན་གསུངས་  
 པའི་དགོས་པ་ནི་རྩོད་ལྡན་ཆེས་སྟོགས་མའི་དུས་འདིར་ཆོས་ཚུལ་

བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་པོ་རྣམས་ལ་རྒྱ་མེད་པར་སྤང་བ་མང་བས། དེ་དག་གི་གཞོན་པས་མི་བརྗེ་བའི་ཐབས་སུ་སྒྲ་མ་ལ་དམག་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ལུ་ཉེ་མི་མཐུན་པའི་སྒྲིག་ས་ཐབས་ཅད་ལས་རྒྱལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེགས་ན་དོན་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་འཕྲིན་ཡིག་རྣམ་གཞག་དུ། བྱིས་བདག་མི་འབྲེན་པར་དམག་དཔོན་དང་སྒྲོན་པོ་གྲངས་རེ་རེར་འབྲེན་པ་ལ་རིན་ཆེན་གཅིག་ཆད་པའི་སྒྲོན་ཡོད་གསུངས་པ་དང་འབྲེན་ཚུལ་དེ་དག་མི་འགལ་ཉེ། བྱིས་བདག་ཅེས་མ་སྒྲོས་ནའང་སྒྲོན་པོ་དང་དམག་དཔོན་ཞེས་བགྲང་བའི་ཆེ་སྒྲོན་པོས་བྱིས་བདག་དང་གཉི་གའི་གོ་ཚད་པས། མངོན་འབྱུང་གི་མདོར། བཟོད་ལྡན་མཚུངས་པའི་བྱིས་བདག་ནོར་ལྡན་དེ། སྒྲོན་པོ་རིན་ཆེན། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ། ཞིང་འདི་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་ཞེས་པས་དངོས་ཟིན་གྱི་རིན་ཆེན་བདུན་ཡང་སྒྲོན་པོ་དང་དམག་དཔོན་ཞེས་འབྲེན་ན་བྱིས་བདག་སྒྲོན་པོའི་ཁོངས་སུ་སྤྱད་དགོས་ཤིང་། སྒྲོན་པོ་དང་བྱིས་བདག་ཅེས་འབྲེན་ན་དམག་དཔོན་སྒྲོན་པོའི་ཁྱད་ས་སུ་སྤྱད་དགོས་ཉེ། སྒྲོན་གསལ་ལས། བྱད་མེད་དང་། སྐྱེས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། འཁོར་ལོ་དང་། རལ་གྱི་དང་། སྤང་པོ་དང་། རྟ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་པའི་ཐད་གྱི་མཆན་ལས། རལ་གྱི་འཛིན་པའི་དམག་དཔོན་ཞེས་གྲགས་པ་སྒྲོན་པོ་རིན་

བོ་ཆེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ནས་ཕྱོགས་གྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་  
 བཞིའི་ནང་དུ། སྒྲིག་མོ། འཕྲེང་བ་མ། སྤྱུ་མ། གར་མ་བཞི་དང་།  
 མཆོལ་གྱི་སྒྲིང་བོ་སོགས་བཞིའི་ནང་དུ། མེ་ཏོག་མ། བདུག་སྒྲོས་  
 མ། སྒྲིང་གསལ་མ། གྲི་ཆབ་མ་རྣམས་གྱི་ཆོམ་བུ་དགོད། དེ་དག་ཀྱང་  
 རྗེ་ལྷ་མས། ཉིང་འཛིན་མིར་གྱིས་བྲིས་པའི་སྟོན་ལེགས་གཟུགས།།  
 འཁྲི་ཤིང་གཞོན་བུ་བཞིན་དུ་ལུས་སྤྲ་ཞིང་།། བཞིན་རས་རྒྱས་པས་  
 ལྷ་བའི་མཛེས་པ་འཕྲོག །ཡུལ་སྟོན་པོའི་མིག་ཅན་མཆུ་སྒྲོས་  
 དམར།། ཞེས་སོགས་ལྟར་ཤིན་དུ་ཡིད་འཕྲོག་པའི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་  
 རང་རང་གི་མཆོད་རྩིས་དེ་དང་དེ་སོགས་པ་བསམ་ཞིང་། རྗེ་བཙུན་  
 ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོས། མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་བརྒྱད་པོ་  
 དེ་དག་ཀྱང་རེ་རེ་ཅམ་མིན་པར་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཡོངས་སུ་གང་  
 བ། རང་རང་གི་མཆོན་དང་མཐུན་པའི་མཆོད་རྩིས་སོགས་ཉེ་མཆོད་  
 པ་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། ཉིང་གསུམ་མའི་སྟེང་དུ་འགོ་  
 མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པས་འདི་བརྒྱད་བསྒྲན་པ་ཡིན་ལ། སྟོན་  
 པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་ཁམས་གསུམ་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་  
 རྒྱལ་པོར་འགྱུར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་རྒྱལ་སྤིང་སྒྲ་བདུན་ལུས་བ་ཡིན་  
 ཞིང་། དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པར་ནལ་འགྱོར་རྒྱུད་གྱི་ལྷ་ཆོགས་འགོད་ཚུལ་  
 འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་ཐབས་གྱི་ཚུལ་དུ་བྲས་པ་ཡིན་པས།



ནང་གི་གྲུའི་ལྷ་མོ་བཞི་སྤྲས་ནམས་ཀྱི་བཙུན་མོའི་ཚུལ་དང་། ཕྱིའི་  
 གྲུའི་ལྷ་མོ་བཞི་མོ་ཉ་མོ་དང་། བྲན་མོ་དང་། མངགས་གཞུག་མ་དང་།  
 གསོལ་ཁ་མའི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་དེར་བསྒྱུན་པ་ཡིན། ཉག་པོ་བའི་  
 དཀྱིལ་ཚོགས་སོགས་སུ། སྒྲིག་དང་བཅས་པས་འབྲེང་བ་འཕང་།།  
 ཞེས་སོགས་དབང་གི་མཐའ་རྟེན་རྒྱས་པ་བྱས་ཏེ་གསང་སྤྲགས་ཟབ་  
 མོའི་འདོད་ཡོན་ལམ་བྱེད་ཀྱི་གནད་མང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པའང་  
 དན་པར་བྱ་དགོས་སོ།། དེ་ནས་ཉི་མ་རྒྱ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་རི་རབ་  
 ཀྱི་ཚོམ་བྱའི་མདུན་རྒྱབ་དུ་ཚོམ་བྱ་རེ་བཀོད་པ་ན། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་  
 རབ་སྟོད་ཆ་རྒྱ་མཚོ་ནས་ཡར་འཕགས་པ་ལ་དཔག་ཆད་བརྒྱད་ཁྲི་  
 ཡོད་པའི་བྱེད་དཔག་ཆད་བཞི་ཁྲིའི་མཚམས་རི་གཉའ་ཤིང་འཛིན་  
 ཀྱི་ཅེ་མོ་དང་མཉམ་པའི་ཐད་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ནམ་མཁར་ཉི་མའི་  
 དཀྱིལ་འཁོར་མེ་ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན་དཔག་ཆད་ལྔ་བཙུ་ཅེ་གཅིག་པ།  
 ལུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ནམ་མཁར་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉ་གང་བ་ཚུ་ཤེལ་  
 ཀྱི་རང་བཞིན་དཔག་ཆད་ལྔ་བཙུ་པ། གཉིས་ཀའི་འོད་ཀྱིས་སྤྲིང་དང་  
 སྤྲིང་ཕྱན་རོལ་མཚོའི་བར་སོགས་མཐའ་དག་གི་ཐུན་པ་སེལ་བ།  
 བྱེད་པར་དུ་ཉི་འོད་ཀྱིས་ལོ་འབྲས་ཐམས་ཅད་སྤྲིན་པར་བྱེད་ཅིང་།  
 རྒྱ་བས་ཆ་གདུང་སེལ་བར་བསམས། བདེ་གཤེགས་ཀྱུན་བཟང་གི་  
 ཞིང་དུ་ཉི་མ་གཅིག་གིས་སྟོང་གསུམ་ཀའི་ཐུན་པ་སེལ་བར་

གསུངས་པ་ལྟ་བུའང་ཡོད་ལ། ཉི་མའི་འོད་གྱིས་ས་ལ་གླིང་གཉིས་  
 ཅམ་ལས་ལྟག་བྱུང་མི་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའང་ཡོད། སྤྱིར་ཉི་  
 འོད་གྱིས་བྱུང་པར་སྒྲ་འོད་མི་མངོན་ཡང་། སྐབས་འདིར་གཉི་གའི་  
 འོད་གྱིས་འཛིག་ཉེན་ཀུན་ལ་བྱུང་པར་བསམ་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་  
 གྱི་མཚོན་དོན་ཉི་མ་སྤྱན་པ་བྱུངས་ནས་འབྱེན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་  
 ལྟར། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱིས་སྤྱིད་པའི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་  
 གྱི་སྤྱན་པ་བྱུངས་སྤང་སྟེ་སྤྱིད་མཐའ་འགོག་པ་དང་། རྒྱ་བ་བསིལ་  
 བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཆ་གདུང་སེལ་བ་ལྟར། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་  
 གྱི་སེམས་ནི་སྟོང་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པས་རང་གཅེས་འཛིན་བསལ་  
 ཏེ་གཞན་པན་ལྟར་བྱེད་པས་ཞི་མཐའ་འགོག་པར་བྱེད། ཐབས་ཤེས་  
 དེ་གཉིས་ཀྱང་ཡ་བྲལ་དུ་མ་སོང་བར་གཅིག་གིས་གཅིག་ཟེན་པ་  
 དགོས་ཤིང་། སྤྲགས་ལུགས་གྱིས་དེ་ལས་ཀྱང་ལྟག་པ། རོ་གཅིག་  
 དངོས་པོའི་སེམས་ཉིད་དོ། ། ཞེས་པ་སྟོ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་ཆང་དགོས་  
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། ། སྟོ་གྲོས་གྱི་རྩ་བ་དང་ལྟན་ཞིང་གོམས་  
 པ་སྤུལ་དུ་བྱེན་པ་ནམས་ནི་འདིའི་ཁོངས་ནས་ཀྱང་གཞི་ལམ་འབྲས་  
 བུའི་ཨེ་ཨྱི་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་འཆར་བས་སྤྲགས་སྒྲ་མེད་གྱི་ཟབ་  
 གནས་མ་ལུས་པ་ལ་བག་ཆགས་འཛིག་རྒྱས་སོ། ། དེ་ནས་རི་རབ་  
 གྱི་ཆོམ་བུའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཆོམ་བུ་རེ་དགོད་ཅིང་། རིན་པོ་ཆེའི་

གདུགས། ཕྱོགས་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆན་ཞེས་བརྗོད་  
 བ་ན་སྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གདུགས་དཀར་པོ་གསེར་གྱི་ཡུ་བ་ཅན་  
 ནམ། ཕྱིན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྤྱི་རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་པས་གདུགས་  
 སྤལ་རྩལ་གསུངས་པ་བཞིན་ཡུ་བ་བེ་རྒྱུ་དང་། གདུགས་ཁེབས་  
 གསེར་ལས་བྱས་པ། དར་གྱི་ཤམ་བུ་ཉི་ལེ་བར་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཆོགས་  
 གྱིས་སྤྲོས་པའི་མེ་ཤེལ་ནམས་ཀྱིས་ཉི་མའི་བྱ་བ་ས་གསུམ་སྤང་བར་  
 བྱེད་ཅིང་། རྩེ་ཤེལ་ནམས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་པས་སངས་རྒྱས་  
 ནམས་ལ་སྤྱུ་བྱས་གསོལ་ཞིང་། སེམས་ཅན་ནམས་སྒྲོམ་པ་སོགས་  
 སེལ་བ་དང་། འིལ་བུ་གཡེར་ཁ་ནམས་སྟན་པའི་སྤྱོད་བྱངས་འབྱུང་  
 བས་སངས་རྒྱས་ནམས་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ནས་  
 བསྟོད་ཅིང་། སེམས་ཅན་སོ་སོར་གང་འདོད་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་  
 འོན་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཅུས་པ་དེ་ལྟ་བུར་བསམ་པར་གསུངས་  
 སོ།། མིང་གི་ནམ་གངས་ཨ་མ་ར་ཀོ་ཏར། གདུགས་ནི་གདུང་བ་སྦྱོབ་  
 བ་སྟེ། ཞེས་འབྱུང་བས་ཆཱྱི་གདུགས། ཨྱ་ཏ་པ་འི་གདུང་སྦྱོབ་ཅེས་  
 སོ་སོར་བཤད་ཀྱང་གདུགས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཆཱྱི་ལའང་གདུང་བ་སྦྱོབ་  
 པའི་དོན་ཆང་སྟེ། འདོད་འཇོ་ལས། ཆཱྱི་འགོལ་པར་བྱེད་བས་  
 གདུགས་ཏེ་ཤུ་ལྟོ། ཞེས་སོ། ། བྱང་ཕྱོགས་སུ་རྒྱལ་མཆན་ནི་རྩེ་ལྷ་  
 མས། མཛེས་པའི་སྟོན་ཆགས་མཆན་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི། ཞེས་

གསུངས་ཏེ། འདུལ་བའི་མདོར་ཡང་། སེང་གེ་རྒྱུ་བ་བརྒྱད་པ་དང་།  
 ཉ་སྟུ་རྒྱུ་བ་སོགས་སྟོག་ཆགས་གཉིས་འདུས་ཀྱི་གཟུགས་ཁྱད་  
 བར་བས་མཆོན་བའི་རྒྱལ་མཆོན་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་པས་  
 མཆོན་མ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་རྒྱལ་མཆོན་དང་། མེད་པ་བ་དན་དུ་འཛོག་  
 ལ། གཉི་གའང་དར་སྟེ་གསུམ་པ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་འཕམ་ལྟ་བུ་ཞིག་  
 ཡིན་ནོ།། འོན་ཀྱང་ཨ་མ་ར་ཀོ་ཏ་ར། བ་དན་དང་ནི་རྒྱལ་མཆོན་  
 དང་། དམག་དར་རུ་དར་ཞེས་དེ་བཞི་ཀ་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་པ་  
 སྟུ་ཡངས་དོག་ཡིན་པས། གང་ལྟར་ཡང་མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་རྣམ་  
 བར་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྲེད་ཀྱི་མཆོན་མ་ཡིན་པས་རྒྱལ་མཆོན་ཞེས་སྟོས་  
 བ་ཡིན། འདི་ནི་རང་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྟོལ་ཏེ་བདུད་  
 བཞིའི་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རང་དོན་སྤྱན་ཆོགས་ཀྱི་རྟེན་  
 འབྲེལ་དང་། གདུགས་ནི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་རྒྱུད་པའི་ཆ་གདུང་ལས་  
 སྟོབ་པའི་མགོན་དང་སྐབས་སུ་འགྱུར་བ་གཞན་དོན་སྤྱན་ཆོགས་ཀྱི་  
 རྟེན་འབྲེལ་ཏེ། རིམ་བ་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྟས། དེ་བས་རྒྱལ་བ་  
 འགྲོ་བའི་མགོན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེ་ནས་དབུས་སུ་  
 ཆོམ་བུ་ཞིག་སྤྱར་བུར་བཀོད་ཅིང་རང་གི་ལུས་ཡོངས་སྟོད་དུས་  
 གསུམ་ཀྱི་དགེ་ཆོགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་དུ་བཟང་པོའི་  
 མཆོད་སྤྲིན་གྱི་རྣམ་པར་ས་དང་བར་སྤྱང་ཡོངས་སུ་བཀའ་ནས་སྤུལ་

བར་བསམས་ལ། དབྱས་སྤྱ་ལྷ་དང་མིའི་དབལ་འབྱོར་སྤྱན་སྤྱུ་  
 ཆོགས་པ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་ཞིང་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ཉིད་  
 འིན་ཅན་ཅ་བ་དང་བརྒྱད་པར་བཅས་པའི་དབལ་ལྷན་སྤྱ་མ་དམ་པ་  
 རྣམས་དང་། མཉམ་མེད་ཤུག་འཁྱུང་ལྷ་པོའི་ལྷ་ཆོགས་འཁོར་དང་  
 བཅས་པ་རྣམས་ལ་དབྱལ་བར་བཀྱའོ།། ཐུགས་རྗེས་འགྲོ་བའི་དོན་  
 ཏུ་བཞེས་སྤྱ་གསོལ།། བཞེས་ནས་བདག་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་  
 ཅད་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་བརྗོད། ཐུགས་ཀྱི་སྟོན་ཚུལ་  
 ཤར་རང་ངོས་ལ་སྟོན་པ། འབྱལ་ཡུལ་ལ་སྟོན་པ། གཉི་ག་འདམ་  
 རར་མཛད་པ་དང་། དངོས་པོ་ལ་རང་འཛམ་གླིང་ཏུ་ཡོད་པས་སྟོ་རང་  
 ལ་སྟོན་པ་སོགས་སྤྱ་ཆོགས་ཡོད་ནའང་། འབྱལ་རྒྱའི་རྣམ་གང་ཡིན་  
 གྲང་འབྱལ་ཡུལ་དེ་ལ་ཁ་བཏྲས་ནས་འབྱལ་དགོས་པ་སྤྱི་ཕྱགས་  
 ཡིན་པས་ཤར་འབྱལ་ཡུལ་ལ་བསྟན་ན་ལེགས་ཞེས་སྐྱབས་མགོན་  
 རྡོ་རྗེ་འཆང་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་གསུངས་སོ།། དེའང་དང་པོར་  
 རི་རབ་གླིང་བཞི་དང་བཅས་པ་ཆ་ཆང་རེ་རེ་ལེགས་པར་གསལ་  
 གདབ། གོམས་པ་ན་བཅུ་བརྒྱ་སྟོང་སོགས་རྒྱ་རྗེ་ཆེར་བཏང་སྟེ་སྟོང་  
 གསུམ་གྱི་བར་ཏུ་འབྱལ། ཐེག་ཆེན་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལྟར་ན་ཕྱག་  
 རྡོར་དབང་བསྐྱར་གྱི་རྒྱུད་དང་པལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོང་  
 གསུམ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་ལ་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཆོའི་མཆམས་སྟུང་

དང་། དེ་གྲེ་བ་སྤག་བརྒྱུ་ལ་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱད་དང་པོ། དེ་  
 གྲེ་བ་སྤག་བརྒྱུ་ལ་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱད་བར་མ། དེ་གྲེ་བ་  
 སྤག་བརྒྱུ་ལ་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱད་གསུམ་པའམ་གཞི་དང་  
 སྟོང་པོ་མེ་ཉོག་གིས་བརྒྱན་པའི་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚོའི་ཞིང་ཁམས་  
 སུ་འཛོག་ཅིང་དེ་ནི་སྤྱལ་སྤྱུ་གཅིག་གི་འདུལ་ཞིང་དུ་གསུངས་པས་  
 དེ་ལྟ་བུར་མོས། ཞིང་གི་དབྱིབས་བཀོད་ཀྱང་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་  
 ལས། འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། ཐ་གྲུ་ཆེ་བ་དང་།  
 ཚད་མེད་པ་དང་། རགས་པ་དང་། སྤ་བ་དང་། འཚོལ་བ་དང་། སྟོང་  
 གཏོགས་མེད་ཅིང་གཞི་ཕྱལ་བ་དང་། འཇུག་པའི་བྲིམ་ཅན་ཞེས་  
 སོགས་དང་། མདོ་སྡེ་པལ་པོ་ཆེ་ལས། ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱན་ན་ཞིང་  
 ཁམས་རྒྱ་མཚོ་སྤང་། ལ་ལ་རྒྱུ་པོ་ལ་ལ་བྱར་གསུམ་སྟེ། དེ་དག་  
 ལ་ལ་ཕྱོགས་ནི་བྱ་བཞིར་གནས། འོར་བུ་པར་ལའོར་ལོ་ཡན་ལག་  
 བརྒྱད་ཀྱི་ ཀྱན་ཀྱང་ལས་རྣམས་རྒྱ་མཚོས་རྣམ་པར་བྲིས། ཞེས་  
 སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་དབྱིབས་བཀོད་རྒྱ་བྲོན་སོགས་མི་  
 འབྲ་བ་སྤྲ་ཆོགས་སུ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་བསམ་དགོས། འོན་ཀྱང་མ་  
 དག་པའི་སྟོན་གྱི་ཆ་མི་བསམ་པར། དག་པའི་ཞིང་ལྟར་སྟོན་བཅུད་  
 ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་བྱན་སུམ་ཆོགས་པར་བསམ་དགོས་ཏེ། འདིར་  
 ཞིང་འབྲུལ་ཚུལ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བཞུགས་གནས་སུ་ཕྱལ་

ཉེ་འདིར་བཞུགས་ནས་ཞིང་འདིའི་གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་སློན་ཁྲོལ་ལ་  
 འགོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་ཞུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས།  
 བདེ་བར་གཤེགས་པའི་པོ་བྱང་མཆོག །མཇུལ་གང་ཞིག་བྱེད་པ་  
 དང་། ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་ལ་སྦྱུ་ཁྲའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་  
 པའི་མན་ངག་ལས། རིན་ཆེན་ལས་བྱུང་གཞལ་ཡས་ཁང་། མཛེས་  
 པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་བསམ། དེ་དབུས་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་ལྷ། ཕྱོགས་  
 བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། སྤྲས་དང་བཅས་པ་སྦྱན་  
 བྲངས་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལ་དགོངས་ཉེ་སྦྱབས་མགོན་རྗེ་  
 རྗེ་འཆང་ནས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཞིང་ལ་དམིགས་ཉེ་ཕྱལ་བ་ཡིས།  
 བྱས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་འབྲུལ་ཡུལ་གྱི་ཞིང་ལ་བཞད་པ་ལྟ་བུར་  
 འགྲོ་ཞིང་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དངོས་སུ་སོང་བར་བསམ་  
 དགོས་པས། སངས་རྒྱས་ཞིང་དུ་དམིགས་ཉེ་ཕྱལ་བ་ཡིས། བྱས་ན་  
 ལེགས་གསུངས་སོ། དེ་ནས་སློའི་མཐུ་ཆེར་གོམས་པ་ན་ཕྱོགས་  
 བཅུའི་ཞིང་རབ་འབྱམས་དང་། འདིག་རྟེན་ཁམས་ན་མཆོད་པའི་  
 དངོས་པོར་འོས་པ་གང་ཡོད་མཐའ་དག་སློམ་བསྐྱུངས་ནས་འབྲུལ་  
 དགོས་ཉེ། སྦྱོང་འཇུག་ལས། རྣམ་མཁའ་རབ་འབྱམས་ཁམས་ཀྱི་  
 མཐས་གཏུགས་པར། ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་མེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་། སློ་  
 ཡིས་བསྐྱུངས་ནས་ཐུབ་པ་སྦྱེས་ཀྱི་མཆོག །སྤྲས་དང་བཅས་པ་

ནམས་ལ་ལེགས་འབྲུལ་ན།། ཞེས་བ་ལྟར་རོ།། མདོ་ལུགས་ལ་འདི་  
ལས་གོང་མར་གྱུར་བའམ་རྒྱ་ཆེ་བའི་མཆོད་བ་འབྲུལ་ཚུལ་མེད་བས་  
ཟླ་ན་མེད་བའི་མཆོད་བ་ཞེས་བྱ་ལ། སྤགས་ལུགས་ཀྱི་དབང་བཞི་  
བ་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་བ་གོང་དུ་བཞག་བ་ལྟར་ཞིང་རབ་འབྲུམས་  
དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩལ་རེ་རེ་ལའང་ཞིང་ཁམས་མཐའ་ཡས་བ་ད་ལྟར་  
ཡོད་བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། སྤར་བྱུང་ཟེན་བ་དང་སྤར་འབྱུང་འབྱུང་ཚུན་  
ཆད་བཞོད་དེ་འབྲུལ་བ་ཡིན་བས་སྤར་མ་ལས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་  
བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བའི་གནས་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་བ་མཐུག་ཏུ་པན་ཡོན་བློན་བས་དགའ་བ་སྦྱེད་ཅིང་བསྟོ་  
བས་རྒྱས་གདབ་བ་ལ། མཐུལ་གྱི་པན་ཡོན་ནི་མདོ་ལས། བ་ཡི་ཕྱི་  
བ་ཚུར་བཅས་སྦྱིན་བ་སྟེ། ལེགས་བར་ཉུག་བར་བྱེད་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་  
སོ།། སྦྱིན་དང་གོག་སྤར་བསལ་བ་བཟོད་བ་ཡིན།། བྱ་བ་ལ་ནི་ཉེར་  
ཞུགས་བཅོན་འབྲུས་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱད་ཅིག་སེམས་ནི་གཅིག་བྱེད་བ།།  
བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་རི་མོ་གསལ་བ་འོ།། ཐུབ་པའི་མཐུལ་བྱས་བ་  
ཡིས།། བ་རོལ་ཕྱིན་བ་འདི་བྱུག་ཐོབ།། གསེར་གྱི་མདོག་འཁྱུར་འདི་  
དག་སྟེ།། ཉན་ནམས་ཀུན་དང་བྲལ་བར་འགྱུར།། ཟླ་བ་ལྟར་མཛེས་  
གསལ་བ་ཡིས།། ལྟ་དང་མི་ནི་དམ་བར་སྦྱེ།། འོར་དང་གསེར་ནི་  
འཁྱོར་བ་ཡི།། རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར།། ཞེས་གནས་



སྐབས་ཀྱི་ཉེར་འཆེ་ཞི་ཞིང་འདོད་དོན་མཐའ་དག་འགྲུབ་པ་དང་། གཙོ་  
 བོར་འདིའི་ཉམས་ལེན་དུ་པར་བྱིན་དུག་ཀ་ཆང་བར་གསུངས་ལ།  
 དེ་ཆང་ན་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས། དོན་གཉིས། བསྐྱུབ་པ་གསུམ།  
 ཆོགས་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི་དགོས་  
 དོན་མཐའ་དག་དེའི་ཁོངས་སུ་འགྲུབ་འགྲོ་བར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་བྱིན་  
 དུག་གི་གངས་ངེས་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།། དག་  
 ལས་ནམ་རྒྱལ་གྱི་མཁའ་གྱི་ཆོ་གར་ལུང་འདི་བྲངས་ཀྱང་ལུང་ཁུངས་  
 མ་སྟོས་ལ། ཨ་རྒྱའི་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་དུ་བྲངས་པ་ལས། ཆུ་བཙས་  
 བྱི་བ་བྱིན་པ་སྟེ། ཡང་དག་བྱུགས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན།། གྲོག་སྦྱར་  
 སྤ་སེལ་བཟོད་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་དང་སོ་དུག་ཀའང་ཆོག་  
 སྦྱང་དུ་འབྱུང་བས་འགྱུར་བྱུང་ཅམ་མ་གཏོགས་སྤྲ་མ་དང་འབྲེལ།  
 ལུང་ཁུངས་མཁའ་གྱི་པན་ཡོན་བསྟན་པའི་མདོ་ཞེས་གསུངས། ཡེ་  
 ཤེས་རྟོ་རྗེའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་ལུང་བྲངས་པ་བྱི་མ་དང་འབྲེལ་  
 ཞིང་ལུང་ཁུངས་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་མདོ་ཞེས་གསུངས་པས་  
 གང་ལྟར་མདོ་ཆོག་ཡིན་ནོ།། བྱི་མས་བྲངས་པའི་ལུང་གི་མཁའ་ཏུ།  
 སངས་རྒྱུས་གྱུར་ནས་ཡོངས་སུ་ཞིང་ཁམས་དག །ཅེས་གསུངས་  
 པའང་ཤིན་ཏུ་དོན་ཆེ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཚུལ་ནི་ཞིང་དང་  
 རྣམ་པ་མཐུན་པའི་རྒྱ་ཆོགས་ཡང་ཡང་གསལ་བཟབ་སྟེ་མོས་པ་སྦྱེད་

ཅིང་། དགེ་ཅ་རྣམས་དེའི་དོན་དུ་སྟོན་པས་མཆོམས་སྦྱར་བ་ལ་རག་  
 ལས་པ་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་བཤེས་ཀྱི་ཆོག་གསལ་ལས། སངས་རྒྱས་  
 ཀྱི་ཞིང་སྦྱང་བ་ནི་རང་གི་སེམས་སྦྱང་བ་སྟེ། ཞིང་གི་རྒྱར་ཆོགས་  
 བསགས་ནས་སྟོན་ལམ་འདེབས་བཤོ། ། ཞེས་དང་། མཁས་གྲུབ་  
 སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་ལས། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྦྱང་  
 དུའང་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རང་ཉིད་གང་དུ་འཆང་རྒྱ་འགྱུར་གྱི་ཞིང་  
 དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །  
 ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཟ་མ་ཏོག་ལྟ་བུའི་གཏམ་ལས་ཀྱང་། མཐུལ་  
 མེ་ཏོག་བཅས་བྱེད་པ། འགྲོ་བའི་བདག་པོ་ཆེ་རིང་ཞིང་། ལྷ་ཆོགས་  
 རྟ་གྱི་འཛིགས་ལས་གྲོལ། གང་ཡིན་དེ་ཡིས་སྐད་ཅིག་ཐོབ། བདེ་  
 གཤེགས་མཐུལ་བྱེད་དེ་དག ། བ་རོལ་བྱིན་པ་དུག་ཐོབ་འགྱུར། ཞེས་  
 གནས་སྐབས་ཆེ་རིང་ཞིང་ནད་མེད་པ་སོགས་མངོན་མཐོའི་ཡོན་ཏན་  
 དང་མཐར་ཐུག་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་གི་སྟོན་ས་ངེས་ལེགས་སྒྲ་ན་  
 མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། ། འོན་ཀྱང་དབུ་མ་རིན་ཆེན་  
 འབྲེང་བ་ལས། དང་པོ་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ཆོས། བྱིས་ནས་ངེས་  
 པར་ལེགས་འབྱུང་བཤོ། ། གང་བྱིར་མངོན་པར་མཐོ་ཐོབ་པས། རིམ་  
 བྱིས་ངེས་པར་ལེགས་པ་འབྱུང་། ཞེས་པ་ལྟར། མངོན་མཐོ་ནི་ངེས་  
 ལེགས་སྦྱབ་པའི་ཐབས་ཅམ་དུ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་གྱི། སྟོན་པའི་

དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་གཞན་དོན་དང་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་  
 དགོས་སོ།། རང་ཅག་རྣམས་ཁ་ནས་སྒྲིག་པའི་ཆོག་ཐབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་  
 བ་ཇི་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་ཀྱང་ཡིད་ཀྱིས་འཁོར་བའི་སྤྱོད་ཆོགས་གང་  
 ཡང་བྱང་བ་འདི་རྒྱར་བསྐྱུས་ན་ལེགས་ཉེས་ཀྱན་གྱི་ཅ་བ་སེམས་  
 དབང་ཆེ་བས་དགེ་ཅ་ཆུད་ཐོས་སུ་འགྱུར་བ་མང་བ་ལ་དགོངས་ནས།  
 རྗེ་སྒྲ་མས། ཤེས་གྱི་ཁེ་འདོད་པ་དང་གྲགས་པ་དང་།། འཁོར་དང་  
 ལོངས་སྤྱོད་ཉེད་དང་བཀྱར་སྤྱིའི་རྒྱར།། སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་ནམ་ཡང་  
 མི་སྤྱིན་པར།། སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཁོ་ནའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་གོལ་ས་  
 རྣམས་རྗེན་པར་སྤྱང་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་བསྐྱོ་བ་ལོག་པའི་སྤྱོད་  
 རྣམས་རིང་དུ་དོར་ཉེ་དག་པའི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྱོད་ཞིང་སྒྲ་ན་མེད་  
 པའི་བྱང་ཆུབ་སྤྱར་དུ་ཐོབ་པ་དང་། བན་བདེའི་འབྱུང་གནས་སྒོ་བཟང་  
 རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་སྤྱུས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་པའི་རྒྱར་བསྐྱོ་  
 བ་སོགས་སྤྱོད་ལམ་རྣམས་པར་དག་པས་མཆོམས་སྤྱར་བར་བྱའོ།།

སྒྲས་པ། དལ་འབྱོར་ལུས་གྱི་དབང་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། མཁོ་  
 དགྲའི་ལོངས་སྤྱོད་རི་སྒྲིང་ཁོར་ཡུག་ཅན།། བྱང་ཆེན་མཁར་བསྐྱེགས་  
 དགེ་བའི་སྤྱན་པོར་བཅས།། སྒྲ་མ་མཆོག་གསུམ་མཆོད་དོ་བཅེ་བས་  
 སྤྱོངས།། ཚུལ་གནས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་ས་བོན་དང་།། ཞིང་གི་  
 མཐུ་བརྟེན་ཆོགས་བསགས་ཤོད་གཤེར་གཉིས།། ཡ་བྲལ་གྱུར་ལ་

འབྲས་བུ་མི་སྤྲོད་བས། ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་མཛོད་ཅིག་ཤེས་ལྡན་  
དག། འདུན་ལྡན་སྒོ་བྲོས་དགའ་ཚལ་ལས་འབྲངས་བ། མད་བྱང་  
ལེགས་བཤད་དབག་བསམ་གསར་བའི་ལྡན། ཇི་བཞིན་སྐྱབ་བས་  
ཡོངས་སྤྲོད་བསོད་ནམས་ཀྱི། སྟེ་མ་མི་ཟད་གཡུང་དུ་ཟ་བར་ཤོག །  
རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་བྲགས་རྗེའི་འོད་སྟོང་གིས། ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོ་  
ཀུན་དུ་ཁྱབ་གྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྒྱ་མཚོ་སྤྲོད་ཅིང་བྲོལ་བྱས་ནས།  
ཡི་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་སྐྱར་དུ་རྟོགས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་མཐུལ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་དབག་  
བསམ་སྟེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཉལ་ཏེ་རྩ་སྐད་སྐྱ་རྒྱལ་བའི་ཤོག་ནས་སྐྱག་བསམ་སྒོ་བྲོས་  
ཀྱི་ཞོར་ལྡན་དགོན་མཆོག་སྟོན་ལམ་གྱིས་སྟོན་འཕྲོ་ཁྲིད་ཆེན་བཞི་རྒྱས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་  
ཚུལ་ནན་ཆེར་བྱང་བར་བརྟེན་ཡབ་ཅུན་བ་དགོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྟོན་མེས་སྟེ་སྟོད་འཛིན་  
བ་དུ་མ་ལ་སྐྱབས་ཁྲིད་ཉིན་ལ། ལྷ་མའི་ནལ་འབྱོར་ཉིན་གསུམ། རྟོར་སེམས་བསྐྱོམ་བསྐྱས་  
དང་མཐུལ་ཉིན་རེ་བྱས་ཏེ་ཁྲིད་ཤོག་སྐབས་མཐུལ་ལ་བཤད་བ་བཀྱིས་བ་ནམས་དེ་བཞིན་  
ཡི་གེར་འཁོད་བ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གཞུང་ལུགས་སྤྱི་བའི་དབང་པོ་དུས་འཁོར་རྩི་རྩི་འཛིན་  
བ་དཔལ་ལྡན་གྲགས་བས་བསྐྱེད་བ་ལྟར་ཁྲིགས་ཆགས་སུ་བཀོད་པའི་ཡི་གེ་བ་ནི་སྐྱགས་  
རམས་བ་དགོན་མཆོག་ཀུན་དགའོ། །





༥ སྒྲིག་ལྷུང་ཉེས་པའི་བྱི་མ་མ་ལུས་དག་པར་བྱེད་པ་བྱུང་བ་དག་  
 རྫོ་རྫོ་སེམས་དཔའི་ཞབས།



ལྷ་རྩོད་སེམས་བསྐྱེམ་བཞུས་ཀྱི་བྲིད་དམིགས་  
 ཡི་གེར་བཀོད་བ་ཡིད་ཀྱི་  
 གདུང་སེལ་ཞེས་བྱ་བ་  
 བཞུགས་སོ།།

༢༡། ཉ་མོ་གུ་རུ་བརྩ་སཏྲ་ཡ། སྤྲེགས་མའི་སྦྱོན་བརྒྱས་  
 སྤྲེགས་པའི་ཉ་མ་ཐག་འགྲོའི། སྤྲེག་སྤྲིབ་སྦྱོང་ལ་མད་བྱང་ཐུགས་  
 བསྐྱེད་མཐུ། ཆེས་ཆེར་རབ་འབར་བཙམ་ལྟན་རྩོ་རྩེ་སེམས། ཉེས་  
 ལྷུང་བྱང་ཞིང་དག་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་  
 བསྐྱེམ་བཞུས་ཉམས་སྤྲེལ་ལོན་བ་ལ། ལམ་ཐུན་མོང་བའི་རིམ་པས་  
 རྒྱུད་སྤངས་ཤིང་། ལྷ་མེད་ཀྱི་ལྷ་གང་ཡང་རུང་བའི་དབང་དང་། ལྷ་  
 མེད་ལུགས་ཀྱི་རྩོར་སེམས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྩེས་གནང་སྤྲད་དབེན་ནས་  
 བརྒྱད་པའི་ཆེང་ས་ལྷུང་སྦྱོར་ལོན་པའི་རྩོ་རྩེ་དང་། རྩོ་སྦྱོར་བཟང་ཆོས་ཀྱི་  
 ཉེ་མས་མཛད་པའམ། དབེན་ས་ནས་བརྒྱུད་པའི་རྩོར་སེམས་ཡབ་  
 རྒྱུད་གི་ཆེང་ས་སྤྲིད་ཤོད་སེ་ར་ཞབས་རུང་དག་དབང་བསྟན་འཛིན་  
 འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་མཛད་པ་དང་། སྤྲེལ་གཉིས་དང་ཅུང་ཟད་མི་འད་



བ་རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་བཟང་ཐུབ་བསྐྱུན་འཛིགས་མེད་རྒྱ་མཆོས་མཛད་  
 བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་ལེགས་པར་སྒོམ་བའི་གང་ཟག་གིས་འདི་  
 བྱེད་ལེགས་ཆོགས་གང་སྐྱབ་ཀྱང་སྤྱིག་སྤྱིབ་དང་ཉེས་ལྷུང་སྤྱོད་བའི་  
 ཐབས་ལ་འབད་བ་གལ་ཆེ་སྟེ། དཔྱུན་ཨ་ཙ་ཅུའི་འཆོ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་  
 ལས། དངོས་བྱུབ་ཆེན་པོ་འདོད་ནམས་ཀྱི། སྒོག་ནི་དམ་ཆོག་སྤྱོད་  
 བ་ཡིན། ཞེས་དང་། རྗེ་མི་ལས། སྒྲིབ་ཆད་འཁོར་བ་སོགས་མེད་ཀྱི།  
 ཁ་ན་མ་སྒོ་སྤྱི་བ་ནམས། མཐོལ་ཞིང་བཤགས་བ་མ་བྱས་ན། ཟབ་  
 མོ་བཤད་བའི་སྒྲོད་མི་རུང་། ཞེས་གསུངས། ཉེས་ལྷུང་སྤྱོད་བའི་སྒོ་  
 མང་ཡང་འདི་ཉིད་མཆོག་སྟེ། རྗེའི་ཙ་ལྷུང་ནམ་བཤད་ལས། སྤགས་  
 ཀྱི་བྱིར་བཅོས་གསུངས་ནས། དེ་རྗེས། གཞན་ཡང་རིམ་བཤགས་  
 བསྒྲོམ་བ་དང་། བརྒྱས་བ་དང་། གཏོར་མ་དང་། མཐུལ་དང་། ཉེན་གྱི་  
 མདུན་དུ་བཤགས་བ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་སྒོག་བསྐྱབ་བ་དང་། བཀའ་  
 བསྐྱུགས་བ་དང་། ཆ་ཆ་གདབ་བ་དང་། སྤྱིག་བའི་གཟུགས་དམིགས་  
 ཉེ་ཉིལ་མེར་བསྐྱེད་བ་དང་། ངན་འགྲོ་དགུག་བལ་དང་། བྱང་པོ་  
 གསུམ་བ་འདོན་བ་ལ་སོགས་བའི་སྒོ་ནས་སྤྱིག་ལྷུང་སྤྱོད་སྤྱོད་བར་སྤྱོད་  
 པོ་རྒྱན་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཏྲག་ཏུ་བག་མེད་བར་གནས་ན། ཉེས་  
 བ་རྒྱུད་དུ་སྤྱོད་ཡང་། སྤྱོད་ཀྱི་མཆེ་བས་བཏབ་བཞིན་དུ། ལུས་  
 ངག་སེམས་ནི་ཉམས་བར་བྱེད། ཅེས་གལ་ཉེ་བག་མེད་བར་བྱས་ན་

ཉེས་པ་སྤྲོའོ་འང་སྤྲོ་ལ་གོས་པའི་དྲུག་བཞིན་དུ་འཕེལ་བར་གསུངས་  
 ལ། ལྷུང་བ་བྱུང་བ་མི་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ།  
 དེ་ཉིད་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་གཅིག་ལུ། བད་དཀར་རྩ་བའི་  
 དབྱས་གནས་པར། རྩོམ་རྩིས་བརྒྱན་སྤྲོས་པའི། རྩོམ་སེམས་  
 དཔལ་ལེགས་དམིགས་ཏེ། ཡི་གེ་བརྒྱ་བ་ཆོག་བཞིན། ཉི་ཤུ་ཅུ་ནི་  
 རེ་རེ་བསྐྱེས། ལྷུང་སོགས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེས་འགྱུར་བས། འཕེལ་བ་  
 རུ་ནི་མི་འགྱུར་ཞེས། གྲུབ་པ་མཆོག་ཀླམས་ཀྱིས་བཤད་པས། སྤྱན་  
 མཆོམས་སུ་ནི་སྤྱད་པར་བྱ། འབྲུམ་སྤྲུག་གཅིག་ནི་བསྐྱེས་ཀྱང་ན།  
 ཀླམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་འགྱུར། ཞེས་སོ། ཞེས་གསུངས།  
 དེ་ཡང་འདུལ་བར་བྱིར་བཅོས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོར་སྟོབས་  
 བཞི་སོགས་གསུངས་ལ། དེ་གཉིས་ཀར་བསྐྱེས་བྱིན་དག་སྤོང་མ་  
 གཏོགས་པར་རང་གཅིག་བྱུང་གནས་ནས་བཤགས་བསྐྱེས་ལ་  
 འབད་ན་སྤྲིག་པ་འདག་ཀྱང་སོ་ཐར་གྱི་པམ་པ་འཆབ་བཅས་འདག་  
 པའི་ཐབས་མེད་པར་གསུངས། སྤྲུགས་ལ་བྱ་རྒྱུད་སྤྲུགས་རྩོམ་  
 སོའམ། དམ་ཆོག་གསུམ་བཞོད་ལྟ་བུའི་སྤྱང་གནས་ནས་དག་སྤྱོད་  
 དངོས་མཐུག་གསུམ་ཆང་བ་བྱས་ན་སོ་ཐར་གྱི་པམ་བཞི་འདག །དེ་  
 བཞིན་དུ་སྤྱོད་རྒྱུད་ལའང་སྤྲིག་བཤགས་ཡོད། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལས་  
 ཀྱན་རིག་གི་ཅུ་སྤྲུགས་འབྲུམ་བསྐྱེས་པས་སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་འདག་

བར་གསུངས། འོན་ཀྱང་དེ་དག་གིས་ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་མན་ཆད་ནས་  
 བཤད་པའི་སྒྲིག་ལྟར་འདག་ཀྱང་སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་  
 པའི་ལྟར་བ་འདག་མི་རུས། རྫོང་སེམས་ཡུམ་བཅས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་  
 ལ་གནས་ནས་ཡིག་བརྒྱ་འབྲུམ་བཟང་ན་སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལྟར་བ་  
 འདག་པས་སྒྲིབ་སྒྲོང་ཐམས་ཅད་ལས་ཟབ་ཅིང་པན་ཡོན་ཆེ། ཕྱོད་  
 གྲོ་གསལ་སྒྲིང་ལ་དོམ་འབྲུག་གཉིས་ཞེས་དགེ་བཤེས་གྲགས་ཅན་  
 གཉིས་བྱུང་བའི་ནང་ཆོན་འབྲུག་སྟག་དག་དབང་དཔལ་བཟང་པས་  
 སྒྲགས་ཀྱི་ཅ་ལྟར་འབྲུང་ཉེ། བྱུང་ན་ངེས་པར་མནར་མེད་དུ་འཕེན་  
 པས་དེའི་ཆེ་ཆད་རྫོགས་པའི་བར་ལ་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་དབང་རྣོན་  
 འཛིང་བྱ། གསུངས་པ་ལ། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས།  
 དེ་གཡག་ཞར་ཀྱི་རྩ་ཐོས་པ་དང་འདྲ། རྫོང་སེམས་ཡུམ་བཅས་ཀྱི་  
 གྲོས་ཡིག་བརྒྱ་འབྲུམ་གྱིས་ཅ་ལྟར་འདག་པ་ལྟ་བུའི་ཐབས་མཁས་ཆེ་  
 བ་མཤེས་པས་ལན་གསུངས། མཉམ་མེད་རྩོ་བོ་ཆེན་པོས། སྒྲགས་  
 ལ་ལྟར་བ་འབྲུང་བའི་སྒྲོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་སྟེ། བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་  
 ལའང་དངོས་པོ་ཐ་མལ་པར་བལྟས་ན་ལྟར་བར་འགྱུར་བ་ས་ཕྱོགས་  
 རུལ་ཆེ་བ་ཞིག་དུ་མཐུལ་ཞིག་བྱིས་ཏེ་བཞག་ན་དེ་མ་ཐག་རུལ་  
 ཆགས་ནས་འོང་བ་དང་འདྲ་གསུངས། འོན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་  
 རྒྱས་སྐུར་དུ་འགྱུར་དཀའ་འཇམ་ཞུས་པས། ལྟར་བ་སྐྱུངས་པའི་ཐབས་

བྱ་བ་ཀྱུ་ཅུར་རྫོག་ཅིག་གིས་འདེད་བ་ལྟ་བུའི་གདམས་བ་ཟབ་མོ་རྫོ་  
 རྫོ་སེམས་དཔའི་བསྐྱོམ་བརྒྱས་བྱ་བ་གསང་སྤྲགས་བ་ལ་ཡོད་ཅེས་  
 གསུངས། རྒྱུད་ཕྱེ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲགས་སྤྲོམ་གསོ་བའི་ཐབས་  
 དངོས་དབང་ལེན་བ་ཡིན་ལ། སོ་ཐར་གྱི་ཉེས་སྦྱུད་སྤྲོམ་བའི་ཚུལ་  
 ཁྱིམས་བྱང་སེམས་དང་སྤྲགས་ཀྱི་སྤྲོམ་བ་སྒྲངས་ན་གནས་གྱུར་ནས་  
 གཉིས་ཆོགས་སུ་འགྱུར་བས་དེའི་ཆ་ཤས་ལ་འཛོག་དགོས། དེས་ན་  
 སྤྲོམ་བ་གོང་མ་གཉིས་སོར་ཚུད་བ་ན་དེའི་ཆ་ཤས་སོ་ཐར་ཀྱང་སོར་  
 ཚུད་བའི་མོས་བ་དང་ཉམས་ལེན་བསྐྱུངས་ཆོག་གསུངས།

གདམས་བ་དངོས་ལ་སྤྲོན་འགྲོ་དངོས་གཞི་རྫོམ་དང་གསུམ།  
 དང་པོ་ནི། རང་གི་སྤྲོན་མཆོམས་ཀྱི་ཐད་དང་གི་ནམ་མཁར་སྒྲ་མ་སྤྱི་  
 བོར་བཞུགས་བའི་རྫོར་སེམས་ཡབ་ཡུམ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་  
 སོགས་སྐྱབས་ཡུལ་མ་ཆང་བ་མེད་པས་བསྐྱོར་བའམ། བདེ་ལམ་ལྟར་  
 གསལ་བཏབ་ཀྱང་བྱུང་ལ། འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་ལྟ་བུ་དང་འབྲེལ་  
 བའི་སྐབས་དེའི་ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བཏེན་བ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་དང་  
 བཅས་བ་བསྐྱེད་བའི་གཙོ་བོ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དང་། གཉི་སྤྲག་  
 གཤེན་རྫོམ་གཤེད་སོགས་རིགས་ལྔ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཀྱན་  
 འདུས། སྟོ་བ་བཞི་དང་ཡུམ་བཞི་དོན་ལ་གཙོ་འཁོར་ཐ་མི་དད་ཀྱང་  
 བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་བརྒྱུང་བས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཀྱན་འདུས།

དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲོག་ལམ་ཉོགས་པའི་ཆོས་དང་། གཞལ་  
 ཡས་ཁང་གི་རྩོམ་པོ་རྩེ་ལོ་ལྟ་བུ་ལྟར་བཞུགས་པའི་ཆ་  
 རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲེགས་བམ་ལུང་གི་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཀྱན་འདུས་ཏེ་མཆོག་  
 གསུམ་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག ། རང་གི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་པ་མས་ཐོག་  
 རངས་དག་གཉེན་བར་མའི་འགྲོ་བ་རང་རང་གི་རྣམ་པའམ་མའི་རྣམ་  
 པར་གསལ་བཟུང་། རང་དང་མཐའ་སྐྱོར་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་བྱང་ས་  
 ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་བརྒྱ་ཅ་ལ་སོགས་ཀྱིས་མཛར་བ་  
 ལ་གཤེད་མ་རལ་ཀྱི་གདེངས་པའི་བྱང་དུ་གནས་པ་ལྟ་བུའི་འཛིགས་  
 སྒྲག་དང་། དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་རྣམས་པ་མཛུགས་ཀྱི་སྐྱབས་གནས་རྣམས་  
 མ་གཏོགས་སུ་ལ་ཡང་མེད་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་སྦྱིད་སྤྱད་ལེགས་  
 ཉེས་ཅི་བྱང་ཡང་ཁྱེད་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་བཀལ་ཏེ་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་  
 ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་འཛིགས་པ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ལས་  
 བསྐྱབ་དུ་གསོལ་སྙམ་པའི་འདུན་མོས་དང་། དད་བྱས་ཤུགས་ཐག་ཁ་  
 ཅོམ་མ་ཡིན་པར་ཡིད་དུང་ངེ་བས། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་  
 སུ་འགྲོ། ། ཞེས་སྐྱབས་འགྲོ་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་ལམ་  
 རིམ་ལྟར་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་སོགས་ས་བཅད་ཡོངས་  
 སུ་རྩོགས་པར་བྲན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཞིང་བདུད་ཅི་འབེབས་སྐྱུངས་  
 བྱེད། རང་གི་མཐའ་སྐྱོར་ཀྱི་རིགས་སྤྱད་གིས་བསྐྱས་པའི་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ནམས་ཀྱིས་ཆེ་རབས་གངས་མེད་པར་  
 བདག་གི་མ་བྱས། དེའི་དུས་ཆེ་འདིའི་མ་ལྟར་པན་བདེ་ཆོད་མེད་པ་  
 བསྐྱབས། དེའི་རྒྱུ་ལན་ཆོས་ཀྱིས་འཇལ་དགོས། དེ་ནམས་བདེ་བ་  
 འབའ་ཞིག་འདོད་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཁོ་ནར་གཞོལ་བས་བདེ་བས་  
 སོངས། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་རྟག་པར་མནར་བའི་ཚུལ་བསམས་ཏེ་བདེ་  
 བ་དང་ལྷན་འདོད་ཀྱི་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་མཐའ་  
 དག་དང་བུལ་འདོད་ཀྱི་སྤྱིང་རྩེ་བསྐྱེད། དེ་ཡང་བདག་གིས་ངེས་པར་  
 བྱའོ་ཞེས་ལྟག་བསམ་ཡིད་འཁུལ་བ་བསྐྱོམས། དེས་ན་བདག་གིས་  
 པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལམ་ཀྱིས་གངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་བར་  
 དུ་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པ་ལ་རང་ངོས་ནས་ངང་བ་བད་  
 མཆོར་འཇུག་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱོ་བ་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱང་དེའི་བར་ལ་སེམས་  
 ཅན་ནམས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པས་དེའི་བྱིར་སྤྱར་  
 བ་སྤྱར་བར་བྱང་འཇུག་རྩེ་རྩེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱ། དེའི་ཆེད་  
 ལམ་འདི་ཉམས་སུ་སྦངས་པར་བྱ་སྤྱོམ་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་  
 བདག་གིས་སྤོལ། ཞེས་སྤོན་སེམས་དང་། ཀྱང་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་  
 བྱང་ཚུབ་ཀྱི་གནས་ཏེ་རྒྱ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་གིས་བསྐྱེད་པའི་ལམ་  
 རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་རང་གིས་སྤྱད་ནས་གཞན་གོ་འཕང་  
 དེར་འགོད་འདོད་ཀྱི་འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ལམ་རིམ་ལས་

འབྱུང་བ་ལྟར་ལམ་གྱི་གནད་ཡོངས་རྫོགས་བྱས་ནས་ཉམས་སྲུ་ལེན།  
 ང་རང་ཆོས་སྒྲ་མའི་ཐུགས་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་བས་མང་པོ་ཐོས་ཀྱང་  
 ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཅུ་ལས་འཆར་དགའ། ཆོག་མང་ཉུང་ལ་ལྟོས་པ་  
 མེད་པར་ཀུན་ཆང་བ་ཉམས་འོག་ཏུ་ཚུད་པ་ལ་རག་ལས་པས་རྒྱན་  
 པར་བསམ་བསྐྱོམ་གྱིས་འདྲིས་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེ། དེ་ལྟར་སྐྱབས་  
 འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ལན་གསུམ་མམ་བདུན་སོགས་བྱ་བ་ནི་རྟེན་གྱི་  
 ལྟོབས་ཏེ། རྟོར་སེམས་བསྐྱོམ་པ་དང་། སྐྱབས་ལུལ་རྟེན་གྱི་ལྟོབས་སྲུ་  
 བྱས་པའང་ཡོད་དོ།། མཐར་སྐྱབས་ལུལ་རྒྱུ་མམ་འོད་དུ་ཁྱེན་སྒྲིལ་  
 མཆམས་ནས་ཐིམ་པས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པར་བསམ།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། རང་ཉིད་རྟོར་སེམས་ཡབ་ལུལ་དུ་  
 བསྐྱེད་ཀྱང་ཆོག་ལ། ཡང་ན་རང་ལྟར་གསལ་བའམ། ཐ་མལ་དུ་  
 གནས་པའི་སྒྲིལ་མཆམས་ནས་སོར་བརྒྱུད་གྱིས་གཞལ་བའི་  
 མཆམས་སྤྱི་གཙུག་སྟེ། དེར་བསྐྱེད་མིང་ཡིག་དང་པོ་བ་ལ་ཐིག་ལེས་  
 བརྒྱན་པ་མི་དཀར་པོ་བྱེད་འགྲུང་། དེ་འོད་དུ་ཁྱེན་བ་ལས་ངེས་འབྱུང་  
 གི་བསམ་པ་དང་འཁོར་བའི་སྒྲིལ་གྱིས་མ་གོས་པ་མཆོན་པའི་བསྐྱེད་  
 དཀར་པོ་འདབ་བརྒྱད། ཐང་སག་པས་དམར་པོ་གསུངས། འོད་གྱི་སྲུ་  
 གུའི་ལུ་བ་ཅན། ཅ་བ་དམར་མདངས་ཆགས་པ། ལྟེ་བ་ལྗང་སེར། གོ་  
 སར་དམར་སེར་དུ་ཡོད་པའི་དབྱུས་སྲུ་དབྱངས་དང་པོ་ཨ་ཡིག་

དཀར་པོ་ཚུ་ལས་ཚུ་བྱར་རྟོལ་བ་ལྟར་ཐོན་པ་དེ་དང་། རྒྱལ་བ་ནམས་  
 ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཆེན་ལས་ཆེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་  
 དཀར་བསིལ་ཉ་གང་བ། དེ་ཐོང་གི་མཆོན་མ་སོགས་ར་དེ་དང་བྲལ་  
 བ། ཞེས་དཀར་ཀྱི་མཆོལ་ཁ་སྐྱབས་པ་ལྟ་བུ་བརྒྱའི་ཉེ་བ་དང་ཆོད་  
 མཉམ་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། དེའི་སྤྱིང་དུ་སྤྱོད་པ་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་  
 ཅད་ཀྱི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཞེས་ས་བོན་རྩྱུ་ཡིག་དཀར་  
 པོའི་རྣམ་པར་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་། དེ་འོད་དུ་ཁྱེ་བ་ལས་བྱུག་མཆོན་རྟེ་རྟེ་  
 དཀར་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་ཁྱེན་འབྱེང་གི་སྤྱིང་བར་ཞེས་སྤྱིང་ལ་ཐག་པ་བརྒྱད་  
 པའམ་ཞེས་བྱས་ནང་དུ་མར་མེ་བཞག་པ་ལྟར་རྩྱུ་དཀར་པོས་མཆོན་  
 བ། སྤྱིང་གི་རྩ་དབུས་མར་རྩྱུ་ཡིག་བཞེད་པའང་ཡོད། དེ་ལས་འོད་  
 ཟེར་འཕྲོས་པས་དག་མ་དག་གི་འཛིག་ཉེན་བྱུག། དེར་མཆོད་ཡུལ་  
 དང་སྤྱིང་རྟེའི་ཡུལ་གཉིས་ལས་གང་ཐག་གཞན་མེད་པས་ནམ་མཁའི་  
 མཐའ་བྱུག་ཀྱི་འགྲོ་བའི་གངས་མཉམ་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཀྱི་སྤྱིང་ལས་རྟོར་  
 སེམས་ཡབ་ཡུམ་བྱང་དེ་སྤྲོས་པ་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་སྤྱི་བོར་  
 འཁོད་པ་སྤྲོམས་པར་ཁྱེགས་པའི་སྤྱོར་མཆོམས་ནས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་  
 སེམས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་ལུས་སེམས་ལ་  
 ཁྱེགས་པས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྱིག་སྤྱིབ་བག་ཆགས་དང་  
 བཅས་པ་དག །ལུས་བདུད་ཅིས་གང་། སྤྱི་བོའི་རྟོར་སེམས་དེ་དག་ལ་



སིབ་ཀྱིས་ཐིམ་བས་སྒྲོ་གསུམ་དང་རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐྱུ་གསུང་  
 ཐུགས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ཏེ་སྒོད་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་  
 བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྩོད་སེམས་སུ་གྱུར། འོད་ཟེར་  
 མཆོད་པའི་ཡུལ་སྤྱོད་གས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཁྲབ་པར་  
 འཕྲོས་པའི་སྒྲེ་ལས་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་མཆོད་ཇུས་མ་ཆང་བ་མེད་པ་  
 ཐོགས་པས་སྤྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་ཆད་མེད་པ་  
 ལུལ་བས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་གསར་  
 དུ་འབྱུངས་ཏེ་སྐུ་བཅས་རྒྱལ་བའི་བྱིན་རྒྱལས་ཐམས་ཅད་ཁབ་ལེན་  
 གྱི་རྩོས་ལྷགས་སྤྱེ་འབྲེན་པ་ལྟར་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པར་སྤྱན་དངས་པ་  
 དང་ལྷན་ཅིག་རྩོད་སེམས་དང་མཆོད་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་རྩྱུར་བསྐྱུས་ནས་  
 ཐིམ་པ་སྟེ་དོན་གཉིས་བྱ་བ་ནི་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཆོགས་ཀྱི་དོད་  
 ཐུབ་ལྟ་བུ་སྟེ་རྒྱུའི་མཛད་པའོ།། དེ་ལས་རྩོ་རྩེ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་འོད་  
 དང་འོད་ཟེར་གྱི་གོང་བུ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་སྒྲུ་མ་དང་གཉིས་སུ་  
 མེད་པའི་རྩོད་སེམས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱུར་དགོང་གིས་བཞེངས་པ་ཡིད་  
 རོར་རྩོགས་པར་འཆར་ཐུབ་ན་དེའི་གོ་ཆོད་པས་ཆོག་རིས་ཐར་  
 ཆགས་སུ་འདོན་དགོས་པའི་ངེས་པ་མི་འདུག་ཀྱང་། ལས་དང་པོ་བའི་  
 རྒྱོ་རོར་འཆར་བདེ་བྱད་རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་པ་ནི། སྐྱུ་མདོག་  
 སྤྱིག་སྤྱིབ་སྤྱོད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གངས་རི་ལ་ཉི་མ་འབྱུང་གིས་

འཁྱུད་པ་ལྟར་དཀར་པོ། ཞལ་གཅིག་། བྱུག་གཉིས། ཐབས་ཤེས་  
 མཆོན་པའི་དོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་བ་དང་། དེས་ཡུ་བ་བྱས་པའི་རིལ་བྱ་ཐུགས་  
 ཀར་བསྐྱོམ་ནས་འདྲིན་བ། ཡུམ་དོ་རྩེ་སྟེམས་མ་དཀར་མོ་གི་ཐོད་  
 འདྲིན་བས་ཡབ་ཀྱི་མགུལ་བ་ནས་འཁྱུད་བ། མཐོན་མཐིང་རལ་པའི་  
 ཐོར་ཚུགས་ཀྱི་ལྷག་མ་སིལ་བྱར་བབས་བས་སྐྱེ་སྟོད་ཁེབས་བ། རིན་  
 པོ་ཆེའི་རྒྱན་བརྒྱད་དང་། སྐྱེ་སྟོད་ལྟ་རྩས་ཀྱི་གོས་ཀྱི་ག་ཤལ། སྐྱེ་སྟོད་  
 ལྟ་རྩས་ཀྱི་དར་ཀྱི་ཤམ་ཐབས་གསོལ་བ། ཡབ་དོ་རྩེའི་སྐྱེལ་གྱུར་གིས་  
 བཞུགས་བ། ཞེས་བས་བྱགས་ལ་ཡུམ་བརྒྱའི་སྐྱེལ་གྱུར་གིས་འཁྱུད་  
 བར་བསྟན་ཏོ།། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་  
 ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བས་  
 གཉིས་ཀ་ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག་པར་གོ་དགོས། འདུས་པར་ཡུམ་དོ་རྩེ་  
 དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཐུག་མ་དཀར་མོ་དོར་རིལ་འདྲིན་བ་གསུངས་པ་  
 རང་རང་གི་རྒྱ་གཞུང་གི་ཆོག་རིས་དང་བསྟན་བས་བྱུག་མཆོན་ཅམ་  
 ལས་འདི་དང་བདེ་མཆོག་གི་དོ་རྩེ་སྟེམས་མ་དང་དོན་འབྲེལ་བ། བདེ་  
 མཆོག་གི་སྒོར་འགའ་རེ་ན་ཡབ་ལ་བྱུག་རྒྱུག་དང་། ཡུམ་ལ་ཐལ་བ་  
 མ་གཏོགས་ལྷས་བརྒྱན་པར་གསུངས། གོང་དུ་བྲངས་པའི་འདམ་  
 དཔལ་བྱགས་པའི་སྟོང་པོ་རྒྱན་དུ་ཡུམ་ཆོག་རིས་ལ་མི་གསལ་གྱུར་  
 གོ་སྤྱོད་པ་ལ་དགོངས་ཞེས་ཁྱེད་ཀྱི་སྒོ་གོས་རྒྱ་མཆོས་གསུངས། བདེ་

མཆོག་གི་ཆོ་གར་འབྱུང་བ་ལྟར་གནས་གསུམ་དུ་འབྱུ་གསུམ་གསལ་  
 བཏབ་ཆོག་ཀྱང་གསང་འཛིགས་ཀྱི་ཆོ་གར་ཤིན་ཏུ་དགོས་པ་ཆེ་བས་  
 ཅུལ་དུ་བཏོན་ནས་ཆོག་རིས་ལ་རྩྱུ་ཅམ་ལས་མེད། ཡབ་ཅམ་མམ།  
 དུམ་ལའང་འབྱུ་གསུམ་བཀོད་ཆོག །གང་ལྟར་སྤྱགས་ཀར་ཀུན་རྫོབ་  
 བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱ་བ་དཀར་པོ་ཁམས་སྤྱག་གེ་བ། དེའི་  
 རྩེད་དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྩོ་རྩོ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྟ་བུ།  
 རྩེ་བར་རྒྱ་བའི་རྩེད་དུ་སྤྱགས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་  
 ཀྱི་ངོ་བོ་རྩྱུ་དཀར་པོ། དེ་ལས་ཤར་རིའི་ཅེར་ཉི་མ་ཤར་བ་ན་འཇམ་  
 སྒྲིང་ཐམས་ཅད་འོད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་ལ་ཁྲབ་པ་ལྟར་འོད་ཟེར་འཕྲོས་  
 མ་ཐག་ཕྱོགས་བཅུ་འེེ་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་ཁྲབ་སོང་བའི་མོས་  
 བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞེས་སྐྱབས་མགོན་རྩོ་རྩོ་འཆང་དང་ཁོང་འཇམ་  
 པའི་དབྱངས་རྣམ་གཉིས་ནས་ཡང་ཡང་གསུངས། འོད་དེས་རྒྱལ་བ་  
 སྤྲས་བཅས་ཀྱི་སྤྱགས་རྒྱུད་རང་དབང་མེད་པར་བསྐྱལ་ཏེ། རང་  
 བཞིན་ཆོས་སྐྱའི་གནས་དང་། འོངས་སྐྱལ་ཀྱི་ཞིང་འོག་མིན་དང་བདེ་  
 བ་ཅན་ནས་འོངས་སྐྱུ་དང་འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་རང་ཉིད་རྩོ་སུ་  
 འཛིན་པའི་ཕྱིར་རྩོར་སེམས་ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱོན་པ་སོགས་  
 སྤྱབ་དབང་། བྱམས་འཇམ་དབྱངས། གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ།  
 སྒྲོལ་དཀར་ལྗང་། མགོན་ཆོས་རྣམ་སྤྲས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཐམས་

ཅད་རྫོང་སེམས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པར་ཁ་བ་བྱ་ཡུག་འཇུགས་པ་  
 བཞིན་བྱོན་ནས་ཐེམ་པས་སྐྱབས་གནས་ཀྱན་འདུས་སུ་མོས་པ་འདི་  
 སྐྱབ་ཐབས་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ། འདིར་མེད་ཀྱང་འདུས་པར་ཨྱི་སར་  
 ཏ་སྤྱ་ག་ཏ་ཨཱྀ་སོགས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་པ་ལ་མཆོད་པ་ཡོད། རྩེ་ཞེས་  
 ཡེ་ཤེས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རྫོང་སེམས་ཡབ་ཡུམ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་  
 དམ་ཆོག་པའི་སྤྱི་བོར་བྱོན། རྩྱ་གིས་དེ་ལ་ཞུགས། བེ་གྱིས་དམ་ཡེ་  
 དབྱེར་མེད་འདེས། རྩོམ་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དབྱེས་བཞིན་བཞུགས་  
 པར་མོས་པ་འདིའི་གསུང་བཤད་སྒྲོལ་དཀར་ཆེ་ཁྱིད་དུ་བཀོད་ཅིན་  
 པས་མ་གྲིས་སོ།། སྤྱར་ཡང་ཐུགས་ཀའི་རྩྱ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་འོད་  
 དཔག་མེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་དཔག་མེད་རིགས་ལྷའི་རྣམ་པར་  
 སྤྱན་འཛེན་པ་སོགས་སྤྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྱས་བཅས་མི་བསྐྱོད་པ་  
 གཙོ་བོར་བྱས་པའི་རིགས་ལྷ་ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་བྱམ་པ་བདུད་  
 ཅིས་གང་བ་ཐོགས་པའི་རྣམ་པར་སྤྱན་དངས། འདུས་པའི་ཆོ་གར་  
 བཅུ་ཀྱུ་ལ་ས་པ་རི་ལྷ་ར་ཨཱྀ་སོགས་ཀྱིས་དབང་ལྷ་རིགས་ལྷ་འཁོར་  
 བཅས་ལ་མཆོད་པ་ཡོད། རང་དང་སྤྱི་བོའི་རྫོང་སེམས་གཉིས་ཀས་  
 དབང་བསྐྱར་བར་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་པས་བདག་དང་འདི་  
 ཞེས་བྱུང་པར་གྱི་ཆོག་མ་སྐྱར་བ་ཡིན། དབང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས་  
 ཨྱི་སར་ཏ་སྤྱ་ག་ཏ་སོགས་སྤྱགས་དང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་

དབང་གི་སྐབས་ལྟར་བརྗོད་དེ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྤྱི་བོ་ནས་བྱང་ཆུབ་གྱི་  
 སེམས་གྱི་བདུད་ཅིས་ཆུ་རུབ་གྱི་ཚུལ་དུ་དབང་བསྐྱར་བས་སྤྱི་གང་།  
 གྲི་མ་དག། ཅེས་པ་ལ་སྒྲིག་སྒྲུ་མ་ཞིག་ལ་རྗོད་སེམས་ལ་གྲི་མ་དག་རྒྱ་  
 ཡོད་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་བོ་སྤྱིང་ག་འདྲ་བྱེད་ཞུས་པར། དམ་ཉམས་  
 སྐལ་མེད་ཁྱོད་པར་སོང་། གསུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཡོད་དེ། དེ་  
 ཡང་། རྒྱལ་བའི་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ལ་ཉོན་མོངས་མི་མངའ་ཡང་།  
 ཞེས་སོགས་དང་། ཁྱེད་སྤྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་དག་པའི། ཞེས་སོགས་  
 ལྟར་རང་གི་མོས་ངོ་ཅམ་ལས་དོན་ལ་རྗོད་སེམས་མེད་སྟམ་པ་དང་།  
 ཡོད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་སོགས་སྒྲོ་བཏགས་ཅམ་དུ་འཛིན་  
 པའི་རྣམ་རྟོག་གི་སྤྱང་ཆ་ལ་འཆར་ལུགས་སྤྱི་ཆོགས་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་  
 བསྒྲིག་ཐམས་ཅད་མ་སྤང་བར་སྒྲོ་ངོར་ཐག་ཆོད་པ་རེད། མ་དག་པའི་  
 སྤྱང་བ་དེ་འགག་ནས་སྤྱོད་བཅུད་དག་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་ཉུ་འཆར་བ་སྒྲིག་  
 ག་ཞེས་ཕོར་གང་ལ་ཆུ་རྒྱག་བདུད་ཅི་དང་། གང་ཟག་གཅིག་ལ་དག་  
 གཉེན་བར་མ་དང་སྒྲིག་ཡོན་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། ད་ལྟའི་  
 རྒྱ་མ་རྣམས་རང་འབྲའི་མིར་སྤྱང་བ་ལ། སྤྱི་བོ་སྤྱི་བོས་རྒྱལ་མཆོན་  
 གྱིས་། རྒྱ་མ་མི་རུ་མཐོང་བ་དག་འར་བ་ཡིན། ཁྱི་དང་པག་ཏུ་མ་མཐོང་  
 ངོ་མཆར་ཆེ། གསུངས་པ་བཞིན་དོན་ཡོད་མེད་ལ་མ་སྟོས་པར་སྤྱང་  
 ཆ་ཅི་ཡང་སྲིད། མ་དག་པའི་སྤྱང་བ་འགག་ན་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་

མཐོང་ཡོང་གསུངས། ཚུའི་ལྷག་མ་སྤྱི་བོར་ལུང་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་  
 ལས་མི་བསྐྱོད་བ་སྤྱོད་བོ་ཡབ་ཡུམ་མཐ་ཡབ་རྒྱུ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་  
 གཉིས་གཡས་ས་གཞོན་དང་གཞོན་མཉམ་གཞག་གི་སྤྱི་རྩོམ་རྩོམ་  
 འཛིན་པས་དབུ་བརྒྱན་བ་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུའི་རྒྱས་གདབ་བ་ཡིན།  
 མཆོད་བསྐྱོད་རྒྱས་བསྐྱས་ཅི་རིགས་བྱེད་འདོད་ན་བྱས་ཆོག །མ་  
 བྱས་ཀྱང་ཆད་པའི་སྤྱོད་མེད་གསུངས། སྐབས་གཞན་དུ་དབང་ལྷ་  
 རིགས་ལྷའི་རྣམ་པར་སྤྱོད་འཕྲུག་བ་ལ་གཤེན་རྩོམ་གཤེན་རིགས་ལྷ་  
 སོགས་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ཡོད། ལྷགས་ཀར་རྒྱ་དཀར་པོ་ནས་ཕྱི་ལ་  
 མོར་བཏང་བའི་ཆད་ཅམ་བྱེད་འབྲེང་གི་མཐར་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་  
 ལྷགས་སྤྱི་དཀར་པོ་མགོ་བྱེད་བསྐྱོད་ནས་ཉལ་སྐབས་སུ་གནས་  
 པའམ་བྱེད་འབྲེང་འབྲེང་གཅིག་ཏུ་བཀོད་བ་བདེ་མཆོག་གི་ཆོ་གའི་  
 ཆོག་ལ་ཐོན་བ་འདི་ལའང་འདྲ། རང་གི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་རིགས་བྱུག་གི་  
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འགོད་པའམ། རང་གི་སྤྱི་གར་རྒྱ་བའི་སྤྱི་  
 དུ་རང་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་པ་ཅན། དེའི་མདུན་དུ་བ་མ། གཡས་སུ་སྤྱོད་  
 རྒྱ། གཞོན་དུ་ཐོགས་མཆོད། རྒྱབ་དུ་གཉིན་བཤེས། མཐའ་སྐྱོར་དུ་  
 སེམས་ཅན་འཁོད་པར་མོས་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལས། འདོད་བ་  
 སྤྱི་གར་བཞག་བྱ་སྟེ། ཞེས་པའི་མན་ངག་གོ། དེ་ནས་ལས་ངེས་པ།  
 འཕེལ་ཆེ་བ། མ་བྱས་བ་དང་མི་སྤྱད་པ། བྱས་བ་རྒྱུད་མི་ཐ་བ་སོགས་



འགོ་བ་སྐྱོབ་པའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་དང་བཅས་པ་བདུད་ཅི་འོད་ཟེར་  
 དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་མཐུ། འོད་ཟེར་སྣ་ལྟེང་། སྤྲིག་སྤྲིབ་སྦྱང་  
 བའི་ཉེན་འབྲེལ་དུ་དཀར་པོ་འབའ་ཞིག་གི་ནུས་པར་བསྐྱས་ནས་  
 སྤྲགས་སྤངས་པོན་དང་བཅས་པ་ལ་ཐེམ་པས་དོར་སེམས་ཡབ་ཡུམ་  
 དང་། དེའི་སྦྱའི་འོད་ཟེར་དང་བདུད་ཅི་སོགས་ཐམས་ཅད་སྤྲིག་སྤྲིབ་  
 སྦྱང་བ་ལ་སྤར་ལས་ཀྱང་གཟེ་བཅིང་དང་མཐུ་སྟོབས་རྒྱས་པ་ཕུན་  
 སུམ་ཚོགས་པར་བསམ་པ་འདི་དམིགས་པའི་མདོར་བསྟན་ལྟ་བུ་  
 ཡིན་པས། སྦྱ་བོའི་དོར་སེམས་ལ་ང་རྒྱལ་འཛིན་དགོས་པ་མིན་ཡང་  
 ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལ་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་བྱས་ནས་ས་བོན་སྤྲགས་  
 སྤངས་གི་ཡི་གེ་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་འོད་ཟེར་འསྐྱོས་པ་པན་ཚུན་འཐབ་པས་  
 སྦྱའི་ནང་ཐམས་ཅད་དྲངས་ཤིང་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་དམིགས་པ་  
 གཏད་ནས་ཡིག་བརྒྱ་ཚར་གཅིག་གམ། ཉེར་གཅིག་བརྒྱས་ན་  
 དམིགས་པ་ལ་གསལ་སྤང་ཐོན་པ་དང་། ལྟ་སྤྲགས་ལ་རྒྱས་པ་འབྱུང་  
 བའི་དགོས་པ་ཡོད། རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ལ་གཞན་དོན་ལས་དགོངས་  
 རྒྱ་མེད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱུག་མཚོད་སོགས་དགེ་ཅ་ཅུང་  
 ཟད་རེས་ཐུགས་དབྱེས་པའི་མཚོད་པར་འབྱུར་བས། དངོས་སུ་  
 བཤམས་པ་ཇ་མཚོད་དམ། སྟོས་ཀྱང་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། ལག་པའི་  
 མཐེལ་ནས་མཚོད་པ་དཔག་མེད་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་དང་། རི་ལྟར་



འཇམ་དབྱངས་ལ་སོགས་པས། ཞེས་སོགས་ལྟར་འདྲ་ཟེར་ལས་  
 མཆོད་པའི་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་གངས་མེད་པ་སྒྲོས་ནས་ལམ་ཁྱིད་ལྟར་ཀྱན་  
 ཏུ་བཟང་པོའི་མཆོད་སྤྱོད་དང་། མཆོད་པ་རེ་རེ་དང་། དེའི་ཁ་དོག་  
 དང་། དབྱིབས་སོགས་གཟུགས་སྐྱེ་རྩི་རོ་རེག་བྱའི་བྱུང་པར་དང་། དེ་  
 རེ་རེ་ལས་འོད་འཕྲོས་པས་མཆོད་སྤྱོད་ནས་མཁའ་གང་བ། སྐྱ་ཅམ་  
 ཁྱོན་ལ་དུས་གསུམ་ཆད་སྟེད་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་ལྟར་འདས་མ་  
 འོངས་ཀྱི་མཆོད་པ་ནམས་ཀྱང་ད་ལྟའི་དུས་སྐད་ཅིག་མ་རེར་རྫོགས་  
 པ། དུས་གསུམ་གྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་དང་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་  
 རུལ་གཅིག་ལ་རྫོགས་པ་དེས་ཞིང་ཀྱན་བཀའ་སྟེ་སྐྱབས་ཡུལ་ནམས་  
 ཀྱི་བ་སྤྱིའི་བྱ་ག་རེ་རེར་སྐྱབས་ཡུལ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་བཞུགས་པ་ལ་  
 མཆོད་པ་སྐྱེ་མའི་ནམ་ཐར་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་  
 ཆད་ལ་དངོས་སུ་ཡོད་པའི་ཚུལ་དེ་ཤེས་ནས་མོས་པས་མཆོད་ན་  
 ཆོགས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་རྫོགས་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་འབྲུལ་འདེགས་ཆེ།  
 རུལ་དེ་སྟེད་ཀྱི་སྤྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་བྱིན་རྒྱབས་བྱས་མཐུ་བསྐྱུས་  
 ནས་རང་གི་སྤྱི་བོའི་རྫོར་སེམས་ལ་ཐེམ་པས་སྐྱགས་ཀའི་སྐྱགས་སྟེང་  
 ས་བོན་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་དང་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་དཀར་པོ་བབས་  
 པ་སྤྱིའི་དབྱིབས་བརྒྱད། ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྦྱོར་མཆམས་ནས་ཐོན་ཏེ་རང་  
 གི་སྤྱི་གཙུག་ནས་ཞུགས་པས་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་བདུད་ཅི་འོད་

ཟེར་དང་བཅས་པས་གང་བས། སྤྲིག་སྤྲིབ་རེ་རེ་ཅམ་མ་ཡིན་པ། གང་  
 ཞིག་ཐོག་མེད་སྤྲིད་པའི་ཆུ་སྤྲུང་དུ། མ་ལུས་ཀྱང་རྟོག་གིས་བསགས་  
 རྟོག་པ་རྣམས། ། ཞེས་སོགས་ལྟར་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་  
 པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཉེས་ལྟར་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆག་སེམས་སྟེང་ན་ལས་  
 ཉོན་ས་ཐོན་བག་ཆགས་ཀྱི་རོ་ཐོར་གནས་པ་གང་ཡོད་ཐམས་ཅད་  
 དུད་ཁུ་དང་སོལ་ཁུ། དེས་བསྐྱེད་པའི་ནད་རིམས་སོགས་རྣལ་ཁྱབ།  
 གདོན་བགོགས་སོགས་སྤྲོམ་སྤྲིག་སྤྲུལ་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོག་  
 ཆགས་མི་སྤྲུག་པ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་རྣམ་པར་སྤྱུ་རྣམས་ལྟ་འོད་  
 དག་པོས་ལུང་མདོའི་ཉལ་ཉིལ་དབང་མེད་དུ་བསྐྱུས་ནས་འབྱེར་བ་  
 ལྟར་བཤང་གཅིད་ལམ་དང་། ཀླང་པའི་སོར་སོ་བཅུ་སོགས་འོག་གི་  
 བ་སྤྲུའི་སྒོ་རྣམས་ནས་ཐོན་ཏེ་སངས་ཀྱིས་དག། ལུས་ཤེལ་བྱམ་དུ་  
 མར་མེ་སྤར་བ་ལྟར་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་  
 པའི་མོས་བ་བྱེད་པ་གོང་ནས་མར་དེད་པས་ཡས་དེད་ཅེས་གསུངས།  
 ཡང་སྤར་ལྟར་བདུད་ཅི་ཀླང་མཐེལ་ནས་སྤྲི་གཙུག་བར་དུ་གང་བས་  
 རྟོད་ཆུས་ཁེངས་པ་ན་ཅ་སྤྲུར་སོགས་ཁར་གཡེངས་ནས་ལུད་དེ་བྱིར་  
 འཕོ་བ་ལྟར་མིག་གཉིས་ཀྱི་སྒོ། ཁ་སྤྲུའི་བྱ་ག་སོགས་སྟེང་གི་བ་སྤྲུའི་  
 སྒོ་རྣམས་ནས་ནག་བྱར་གྱིས་ཐོན་ཏེ་ལྷག་མེད་དུ་བྱང་ནས་ལུས་སྤྲ་  
 མ་སྤྲུས་བཏབ་པ་ལྟར་སོང་བར་བསམ་པ་མས་ནས་ཡར་དེད་པས་

མས་དེད་ཅེས་བཤད། ཡང་སྤར་ལྟར་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་ཐང་ཆེན་  
 བོའི་དགྲིལ་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱང་པོ་སྤྲངས་པ་ལྟར་སྤྲིང་གར་ནག་ཕྱང་དེ་  
 ཡོད་པ་ལ། ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྦྱོར་མཆོམས་ནས་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདུད་ཅིའི་  
 རྒྱན་དག་དུ་བབས་པས་འབབ་ཚུའི་སྤྲིང་དུ་གད་པ་ཆད་པའམ། ལག་  
 མཐེལ་དུ་དདུལ་ཚུའི་ཐིག་པ་བརྒྱབ་པ་ལྟར་སྤྲིང་འོག་བར་གསུམ་གྱི་  
 བ་སྤྲིའི་བྱ་ག་ཐམས་ཅད་ནས་ཐོན་ཏེ་ཤེལ་གོང་གཡའ་དག་པ་ལྟར་  
 སངས་ཀྱིས་དག། ལུས་བདུད་ཅི་དཀར་བོའི་རྒྱན་གྱིས་བར་མཆོམས་  
 མེད་བར་གཏམས་བར་བསམ་པ་སྤྲིང་འོག་བར་གསུམ་ཁུད་མེད་དུ་  
 བདས་པས་ཕྱང་དེད་གྱི་དམིགས་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་ཀའི་མཐུག་དུ་  
 ལུས་ཤེལ་ལྟར་དག་པ་དང་། སྤྲིག་པའི་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་  
 བས་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་སྦྱོར་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་ཅི་ཡོད་གསལ་བཏབ་ན་  
 སྤྲིག་པ་འདག་ཆབས་ཤིན་དུ་ཆེ། སྤྲིག་སྤྲིབ་ནག་ཕྱང་དེ་ཡོད་པ་དང་།  
 ཤེལ་ལྟར་དག་པར་བསམ་པ་གཉིས་ཀྱང་སྟོབས་ཕྱི་མ་གཉིས་གསལ་  
 འདེབས་ཆེད་ཡིན། རྫོགས་རིམ་རྒྱང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་  
 སོགས་ལ་རྩལ་དུ་འདོན་ན་སྤྲིག་སྤྲིབ་ལུས་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་ཐོན་པའི་  
 དམིགས་པ་ཡང་ཡང་བསྐྱངས་ན་རྒྱང་འདུ་བ་ལ་གཞིད་པས་བདུད་  
 ཅིའི་རྒྱན་གྱིས་ལུས་གང་། འོད་ཟེར་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པས་སྤྲིག་  
 སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་དུང་གི་རྒྱལ་ཕྱིས་པའམ། ལུན་ཁང་དུ་ཉི་ཟེར་ཞུགས་

བ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཟད་དེ་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་ཡལ་བར་  
 མོས་ནས་བདེན་མེད་ཀྱི་ལྟ་བས་རྒྱས་འདེབས་བྱེད་བ་སྡིག་བ་འདག་  
 བའི་ཐབས་མཁས་སྒྲ་ན་མེད་བ་ཡིན། མཐའ་སྐོར་ཀྱི་སེམས་ཅན་  
 རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ཡང་འོད་ཟེར་ཀྱི་སྒྲེ་ལ་དོར་སེམས་ཡབ་ཡུམ་བྱུང་  
 དེ་སྒྲོས་པའི་སྤྱིར་མཆོངས་ནས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་བས་སྡིག་  
 སྤྱིབ་དག་པའི་དཔེགས་སྐོར་གསུམ་ཀ་སྤར་ལྟར་བསྐྱངས་ནས་ལུས་  
 མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་དོར་སེམས་ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་སྤྱི་དང་། སེམས་  
 སྤྱིབ་བལ་ཀྱི་ཆོས་སྤྱར་གྱུར་བ་སོགས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་  
 དཔེགས་བ་དང་། བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་བ་ལ་  
 ཅལ་དུ་འདོན་བ་སྡིག་བ་སྤྱངས་བ་ལ་རྒྱབས་ཆེ་བའི་གདམས་བ་སྟེ།  
 སྤྱོད་འཇུག་ལས། དེ་ལྟས་དགེ་བ་ཉམས་རྒྱུ་ཉིད་ལ་ཉག་། སྡིག་བ་  
 ཉྱེབས་ཆེན་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བ།། དེ་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་  
 མིན་བ།། དགེ་གཞན་གང་གིས་ཟིལ་གྱིས་ཅོན་པར་འགྱུར།། ཞེས་  
 སོ།། ཡང་རྫོགས་ཤིང་ཀྱི་སྐྱབས། དོར་སེམས་ཀྱི་སྤྱི་བོའི་ཨོ་ལ་ཡིག་  
 བརྒྱ་དཀར་པོས་བསྐོར་བ་ལས་བདུད་ཅི་དཀར་པོའི་རྒྱན་བྱུང་བ་  
 ཆངས་བྱག་ནས་ཞུགས། སྤྱི་བོ་བདེ་ཆེན་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཁྱིམ་མེར་གྱིས་  
 གང་བས་ཆེ་རབས་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་ཉོན་  
 མོངས་བ་དུག་གསུམ་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་ནད་གདོན་དང་། ཁྱད་

བར་དུ་ཡང་སྒྲིག་གཅོད་པ། མ་བྱིན་བར་ལེན་པ། ལོག་གཡེམ་ལ་  
 སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་བག་ཆགས་དང་  
 བཅས་པ་དང་། དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པའི་སྐྱུ་ལ་བསྒྲོས་པ་ལ་སོགས་  
 པ་ལུས་ཀྱི་དམ་ཆེག་ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག། །རྩོ་རྩོ་  
 སེམས་དཔའི་སྐྱུའི་བྱིན་རྒྱབས་ཐོབ་པར་མོས་ནས་ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱ།  
 ཡང་མགྲིན་པའི་ལྷུང་ལ་ཡིག་བརྒྱ་དམར་པོས་བསྒྲོར་བ་ལས་བདུད་ཅི་  
 དམར་པོའི་རྒྱུན་བྱང་བ་རང་གི་ཆངས་བྲག་ནས་ཁྱུགས། མགྲིན་པ་  
 ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གང་བས་ཆེ་རབས་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་  
 བསགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་ནད་  
 གདོན་དང་། བྱང་པར་དུ་རྒྱུན་སྒྲ་མ་ཆེག་རྒྱབ་དག་འབྲལ་ལ་སོགས་  
 པ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་  
 དང་། དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པའི་གསུང་བཅག་པ་སོགས་དག་གི་དམ་  
 ཆེག་ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག། །རྩོ་རྩོ་སེམས་དཔའི་  
 གསུང་གི་བྱིན་རྒྱབས་ཐོབ་པར་བསམ་ནས་ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱ། ཡང་  
 སྐྱགས་ཀའི་རྩྱུ་ལ་ཡིག་བརྒྱ་སྒྲོན་པོས་བསྒྲོར་བ་ལས་བདུད་ཅི་སྒྲོན་  
 པོའི་རྒྱུན་བྱང་བ་རང་གི་ཆངས་བྲག་ནས་ཁྱུགས། སྤྱིང་ག་ཆོས་ཀྱི་  
 འཁོར་ལོ་ཡན་ཆད་གང་བས་ཆེ་རབས་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་  
 བསགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་ནད་

གཤོན་དང་། བྱད་པར་བཞབ་སེམས་གཤོན་སེམས་ལོག་ལྟ་ལ་སོགས་  
 བ་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་  
 བ་དང་། དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པའི་སྤྲིགས་དཔྱགས་པ་ལ་སོགས་པ་  
 ཡིད་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཁེང་དག། རྫོང་སེམས་  
 དཔའི་སྤྲིགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཐོབ་པར་བསམ་ནས་ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱ།  
 ཡང་སྤྲིགས་ཀའི་སྤྲིགས་སྤྲིང་ས་ཐོན་དང་བཅས་པ་ལས་བདུད་ཅིའི་  
 རྒྱན་དཀར་ན་ར་ར་བབས་པ་སྤྲིད་དེ་བས་བརྒྱད། ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་སྤྲིང་  
 མཆམས་ནས་བྱང་སྤྲིང་རང་གི་ཆངས་བྱག་ནས་ཞུགས། སྤྲི་བོ་བདེ་  
 ཆེན་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་དང་བཅས་པ་གང་། དེ་ནས་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་  
 ནས་མར་བབས། མགིན་པ་ལོངས་སྤྲིད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་དང་  
 བཅས་པ་གང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲིང་ག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ལྟེ་བ་སྤྲིལ་  
 པའི་འཁོར་ལོ། གསང་གནས་བདེ་སྤྲིང་གི་འཁོར་ལོ། རྫོང་བྱའི་  
 དབུས་ཀྱི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་པ། བརྒྱ་གཡས་གཡོན་རྣམས་སུ་ཞུགས།  
 ཀླང་སོར་ཀྱི་བར་མེར་གྱིས་གང་། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་  
 སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་དུད་ཁུ་དང་སོལ་ཁུའི་རྣམ་པར་འོག་སྒྲོ་གཉིས་དང་  
 བ་སྤྲི་སོགས་ནས་ནག་བྱུར་གྱིས་ཐོན་པས་ལུས་ཤེལ་གོང་གཡལ་  
 དག་པ་ལྟར་གྱུར་པར་མོས། ཡང་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་གྱིས་རིམ་པས་སྤྲིབ་  
 བཞི་དག་ཅིང་དབང་བཞི་ཐོབ། ལམ་ཀྱི་བྱས་པ་འཛོག་པ་དང་། སྤྲི་

བཞི་ཐོབ་པར་མོས་པ་དང་། བདུད་ཅིས་སྐྱུ་མོང་དང་སྐྱུ་མོང་མ་  
 ཡིན་པའི་སྤྱིང་རྩེ་མཆོན་ཞིང་དེ་འབྱུང་པ་དང་། འོད་ཟེར་གྱིས་འོད་  
 གསལ་འབྱུང་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བ་ལྟའི་  
 ཁམས་དང་། དུག་ལྡ་སྦྱོངས། སྒྲིག་པས་སྤྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལྡ་དང་  
 རིགས་ལྡ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཏུ་འོད་དང་བདུད་ཅི་ཐམས་ཅད་  
 ཁ་དོག་སྣ་ལྡ་པར་བྱེད། ཡང་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་གྱིས་བཤེས་གཉེན་ལ་  
 མ་གྲུས་པ་ནས་བདག་གཉིས་སུ་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་བར་གྱི་ལམ་  
 དངོས་གཞིའི་ཉོགས་པ་སྦྱེ་བའི་གོགས་བྱེད་སྦྱངས་ནས་ལམ་ཆང་ལ་  
 མ་ཞོར་བའི་ཉོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྦྱེ་བའི་སྦོད་རུང་ཏུ་སྦྱབ་པར་  
 བསམ་པའི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདི་ཁོ་ན་ལམ་རིམ་  
 དང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་འགྲོས་ལྟར་གལ་ཆེ། འོད་དང་བདུད་ཅི་དཀར་  
 སེར་གྱིས་ཞི་སོགས་ལས་བཞི་དང་། མར་ཁྱའི་མདོག་དང་། དཀར་  
 ཕྱོད་བསིལ་བྱོད་སོགས་ཀྱི་མོས་པས་རྒྱུང་དང་བད་ཀན་སེལ་བ་དང་།  
 ཆེ་དང་ཤེས་རབ་སྤེལ་བ་སོགས་དམིགས་པ་ཏུ་མ་ཞར་བྱུང་ཏུ་བསྦྱབ་  
 རུས་སོ། ། ཡང་སྤྲུགས་སྤེང་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས། སྤྱི་བོ་ནས་  
 ཀླང་མཐེལ་གྱི་བར་ཁྱིག་མེར་གྱིས་གང་། ཆེ་རབས་ཐོག་མེད་ནས་  
 བསགས་པའི་སྤྲིག་སྦྱིབ་ཐམས་ཅད་དང་། ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་སྤྲུགས་མ་  
 དག་པར་བརྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ངག་གི་དམ་ཆེག་ཉམས་ཆག་

ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག། རྫོང་སེམས་དཔའི་གསུང་གི་བྱིན་རྒྱལས་  
 དག་ལ་ཞུགས། དག་སྒྲགས་བགྲང་བ་ལ་དབང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་  
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱལས་པར་བསམ། ཡང་བདུད་ཅིའི་རྒྱུན་གྱིས་སྒྲིག་སྒྲིབ་  
 ཐམས་ཅད་དག། །རང་གི་བ་སྦྱའི་བྱ་ག་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཆོ་བའི་དཀྱིལ་  
 འཁོར་ཉ་གང་བའི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་ཡིག་གི་མཐར་ཁྲ་ལི་ཀླ་ལིའི་སྒྲགས་  
 བྲང་གིས་བསྐྱོར་བ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སྦྱོན་མེ་ཁྱིའི་འབྲུམ་སྤར་  
 བ་ལྟར་ཅ་སྤྱབས་ཐམས་ཅད་འོད་གྱིས་གང། དེ་ལས་འོད་ཟེར་དཔག་  
 མེད་འཕྲོས་པས་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྲུམས་ཁྲབ་སྟེ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་  
 བཅས་མཆོད་པས་མཉེས་པར་བྱས། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་  
 ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་དང་མཁུན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྩྱུ་ཡིག་དབྱངས་  
 གསལ་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་རྣམ་པར་སྦྱུན་བྲངས་ཏེ་བ་སྦྱའི་སྒྲགས་བྲང་  
 ས་པོན་དང་བཅས་པ་ལ་ཐེམ་པས་སྦྱོན་མེ་བྱེ་བ་དུང་སྦྱར་དུས་གཅིག་  
 ལ་སྤར་བ་ལྟར་འོད་ཟེར་སྤར་ལས་ཆེས་ཆེར་འབར་བས་སྒོངས་པའི་  
 ཐུན་པ་ཐམས་ཅད་སངས་ཀྱིས་དག་སྟེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒོ་  
 བྲོས་ཀྱི་སྤང་བ་རྒྱས་པར་བསམ་པ་ནི་འདྲིའི་སྒོ་རྣམས་ཤེས་རབ་འཕེལ་  
 བའི་དམིགས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། ། ཡང་སྒྲིག་སྒྲིབ་  
 ཐམས་ཅད་དུད་ཁུ་དང་སོལ་ཁུའི་རྣམ་པར་ཐོན་པ་དབང་ཆེན་གསེར་  
 ཀྱི་ས་གཞིའི་འོག་དུ་སོང། དེར་སྦྱེ་འགྲོའི་སྒོག་ལ་རྩམས་པའི་འཆི་



བདག་ལས་ཀྱི་གཤིན་རྗེ་ཁ་གདངས་ནས་ཡོད་པའི་ནང་དུ་དཔལ་  
 ལྷན་སྒྲུབ་དམ་པའི་སྐྱེ་སྐྱུད་དང་། རང་དང་སྐྱེ་འགྲོ་སེམས་ཅན་ཐམས་  
 ཅད་ཀྱི་ཆེ་དང་སློག་གི་སྐྱུད་དུ་བཏང་བས་འགྲང་སྟེ་ངོམས་ཤིང་ཆོམ་  
 ནས་ལན་ཆགས་བྱ་ལོན་ཤིང་འཁོན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག །གཞོད་  
 འཆེའི་བསམ་སྦྱོར་རན་པ་ཞི་ནས་བྱམས་སྟོང་རྗེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་  
 དང་ལྷན་པར་བསམ་པས་ཆེ་སྐྱབ་དང་འཆི་སྐྱ་སོགས་སུ་འགྱུར་  
 གསུངས། སྒྲགས་དོན་ཨོ་སྐྱེ་དོ་རྗེ་མཆོན་བྱེད། བཟླ་སྟེ་དོ་རྗེ་སེམས་  
 དཔའ་ཞེས་མཆོན་ནས་བོས་ཏེ། ས་མ་ཡ་དམ་ཆོག་སྟེ། ཕྱིན་སྐྱགས་  
 བསྐྱེད་པའི་དུས་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གོ་འཕང་  
 དེར་འགོད་པར་དམ་བཅས་ཤིང་། ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་ནས་མཛད་པ་  
 ལྷན་བྱུང་ལ་མངའ་བཞེས་པས་ཕྱིན་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་བྲན་པར་མཛོད་  
 ཅས་བསྐྱེད་བཤོ། མ་རྩ་སྤྲུལ་ཡ་རྗེས་སུ་བྱང་ངམ། རྗེས་སུ་སྦྱོང་  
 བའི་ཆེད་དུ་ཞེས་བཤོ། བཟླ་སྟེ་སྤྲུལ་ལྟར། ཏེ་ནོ་པ་ཏིལ་ནི་ཉེ་བར་  
 མཐོས་ཤིག་གམ་གནས་བཤོ། རྟེན་མེ་རྩ་མ་བདག་གི་ཆེད་དུ་འམ་  
 བདག་ལ་བརྟན་པའི་དངོས་པོ་འམ་རང་བཞིན་དུ་མཛོད། སུ་ཏོ་ཕྱོ་མེ་  
 རྩ་མ་བདག་ལ་ལེགས་པར་དགྲེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཛོད། སུ་པོ་  
 ཕྱོ་མེ་རྩ་མ་བདག་ལ་ཤིན་དུ་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཛོད། ཨ་རུ་  
 རྟོ་མེ་རྩ་མ་བདག་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཛོད།

ཅེས་པ་སྟེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། བདག་གི་དགོ་བའི་ཅ་བ་ནམས་བརྟན་  
 བར་མཛོད། བདག་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་སོང་བ་ལ་མི་དགུས་པ་  
 མེད་པར་རྗེས་སུ་བྱུངས། བདག་གི་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་  
 རྒྱས་པར་མཛོད། གྲང་ཆུབ་མ་ཐོབ་པར་བདག་རྗེས་སུ་ཆགས་པའམ་  
 བཅེ་བས་མ་འདོར་ཞིག །ཅེས་པའོ།། སར་སིདྲི་སྟེ་བྲ་ཡ་ཚུ་བདག་ལ་  
 དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྟོལ། སར་ཀམ་སུ་ཅ་མེ་བདག་གི་  
 ལས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་། ཅི་ཏྲི་བྲི་ཡ་ཀྱ་རུ་སེམས་ལ་པན་པའི་དཔལ་  
 དུ་མཛོད། དངོས་གྲུབ་དང་དཔལ་གང་ཞེ་ན། ཏ་བཞི་དང་ཉ་སྟེ་ཡེ་  
 ཤེས་ལྷ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ཐུགས་དོ་རྗེ་བདེ་སྟོང་  
 དབྱེར་མེད་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱ་མོ།། ལྷ་ག་ཡན་བཅོམ་ལྷན་འདས། སར་ཏ་  
 ལྷ་ག་ཏ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད། བརྗོ་མ་མེ་སྟུང་དོ་རྗེས་  
 བདག་མ་བཏང་ཞིག་གམ་གྲོལ་བའོ།། བརྗོ་ལྷ་ཡ་དོ་རྗེ་ཅན་གྱི་རང་  
 བཞིན། མཁྲ་ས་མ་ཡ་དམ་ཆེག་ཆེན་པོ། སཏྲ་སེམས་དཔལ་སྟེ།  
 བསྐྱུས་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་  
 རྗེ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་བདག་དམ་ཆེག་  
 བཞིན་དུ་མ་བཏང་བར་གྲོལ་བར་མཛོད་ཅེས་པའོ།། ལྷ་གསུང་དོ་རྗེ་  
 དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། རྒྱ་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས། བཟ་  
 ཀྱིས་དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པ་མཆོན་པར་གསུངས་ཏེ་ཐུགས་དོན་

བསྐྱེད་རིམ་ནམས་སྤྱི་མང་ཡང་དོན་ཐོབ་གོ་བ་གཤམ་ཆེ་གསུངས། དེ་  
ལྟར་དོར་སེམས་བསྐྱོམས་ནས་དམིགས་པ་ནམས་རེས་མོས་ཀྱི་  
ཚུལ་དུ་སེམས་སྒྲིག་ཅིག་ཀྱང་མ་ཡིངས་པར་བཞུགས་པའི་སྒྲིག་བརྒྱད་  
དང་བལ་བའི་སྒྲིག་ནས་སྤྲུགས་དོན་བཞིན་ཡིག་བརྒྱ་ཐུན་རེ་ལ་  
བརྒྱ་སྟོང་སོགས་སྤྲིག་པ་དག་པའི་མཆན་མ་བཟན་པོ་མ་བྱུང་གི་བར་  
དུ་བཞུགས་པའི་གཉེན་པོ་ཀུན་དུ་སྦྱོང་བའི་སྟོབས་ཏེ་སྟོབས་བཞི་ཆང་ན་  
བྱས་བསགས་ཆང་བའི་སྦྱོང་རེས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་བེལ་གྱིས་གཞོན་པར་  
ཆོས་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ།། རང་རེས་མཆོག་  
གསུམ་ཀྱི་སྤྲུགས་རྗེ་ལ་བཟེན་ནས་ཉེས་ལྷུང་ཅུང་ཟད་རེ་དག་ཀྱང་  
སྤང་པོ་ཆེའི་ཁྱུས་ལྟར་སོང་ནས་སེམས་རྒྱུད་རེ་བཟང་དུ་འགྲོ་རྒྱ་མེད་  
པ་ཉེས་ལྷུང་ལ་འཁྱོད་སྒྲོམ་མི་ཡོང་བས་ལན་པ་རེད། སྤྲིག་སྦྱབ་ཟེར་  
དུས་ཆེ་བ་མི་བསད་པ་དང་། ཅུང་བ་འབྲུ་སྤྲིན་བསད་པ་ལྟ་བུ་ལས་  
མི་འཆར་ཀྱང་། སྤྲིག་པ་ནི་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱུལ། རྒྱ་མི་དགེ་བའི་  
ལས། དེའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་ཕྱ་རགས། ཅ་བ་མ་རིག་པ་ས་བོན་དང་  
བཅས་པ་དང་། སྤྲིབ་པ་ཉོན་སྤྲིབ་དང་ཤེས་སྤྲིབ་གཉིས་ཏེ་གཞུང་ཆེན་  
མོའི་བཏུ་འདི་གཤམ་ཆེ། ཐོག་མེད་ནས་སྤྲིག་པ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་གན་  
མཛོད་ལྟར་བསགས་ཡོད། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་མཛོད་དུ་གསེར་དབུལ་  
སོགས་རིན་པོ་ཆེ། ལྟར་འབྲས་སོགས་འབྲུ། གོས་དར། ཉོན་

སོགས་ཆ་གང་ནས་བལྟས་ཀྱང་འདིའི་མི་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་འདི་  
 ཁོ་ན་བསགས་སྟུང་བའི་ཆོད་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་རང་རེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོག་  
 གཙོད་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུ་སྤྲིག་པ་སྣ་རེ་རེ་ལ་བསམས་ཀྱང་སོག་མེད་ནས་  
 ད་ལྟའི་བར་སོག་གཙོད་ཁོ་ན་བྱས་པ་ལྟ་བུར་ཡོད། འབྲུ་སྤྲིན་ཤིན་ཏུ་  
 སྒྲ་མོ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་རྒྱུད་ན་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དང་། དེས་  
 མཆོན་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྟུང་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཞིན་དུ་  
 མཐའ་མེད་པར་མདོ་དང་ཡིག་ཆ་ལས་གསུངས་པ་དང་། དེས་བསྐྱེད་  
 པའི་ལས་བག་ལ་ཞ་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་  
 གཞུགས་སུ་བྱལ་ན་མཐའ་མེད། ད་ལྟ་རང་ཅག་བཟའ་བཏུང་སྐབས་  
 མི་དགེ་བ་མི་བྱེད་པ་ལ་རྩི་མོད། དེར་ཡང་བྲན་ཤེས་མ་བསྟེན་པའི་  
 ཉེས་དཔེ་གསུང་། བཞུགས་སེམས་དང་སྤྲོད་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་།  
 དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་མཛོད་དང་ཀུན་བཏུས་སོགས་ལས་གསུངས་པ་  
 དང་། ད་ལྟ་ཆོས་ཉན་པའི་སྐབས་ཀྱང་སེམས་མི་བརྟན་ཁིང་ནམ་  
 འགྱུར་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་དེ་སྟེད་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ།  
 སོ་ཐར་ལུས་དག་གི་བཅས་པ་ཡིན་པས་བྱ་བ་གང་ལའང་མ་ཞུགས་  
 ན་བཅོལ་བ་དང་ཤན་ལྷུང་མ་གཏོགས་ཉེས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་དང་གསུམ་  
 གང་ཡང་གནས་སྐབས་དེར་མི་སྟེད་པ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་། སྤགས་བྱང་  
 སེམས་ལ་ལུས་རྗེ་ལྟར་བསྐྱེད་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་རྒྱ་བའི་སྟེང་ནས་ཉེས་

ལྷུང་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་ཚུལ་ལ་དབྱུང་ན་སྤྲིག་པ་མི་བསགས་པའི་  
 སྐབས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཀྱང་འདྲིལ་དཀའ། བྲ་སའི་ཆོགས་གཏམ་  
 ལ། དབུ་ལོ་ལེགས་ཀྱི་སྟེ་མ་ལྟ་བུ། བྲལ་ཐུ་ཏིག་སྟར་ལ་བརྒྱས་པ་ལྟ་  
 བུ། ཁ་ཡང་མིག་ཡང་དུ་མ་སོང་བ་སོགས་རྩི་སྟེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་  
 བཅས་པའི་ཁྲིམས་བསྐྱར་བ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་ཆོས་སྦྱོང་འཕེལ་  
 བའི་ཐབས་ཤུགས་ཡིན་པ་གོ་དགོས། ཆོས་དང་མཇལ་ནས་དགེ་  
 སྤྲིག་གི་སྒྲིབ་དོར་སྟོན་མཁན་ཡོད་ལ། རང་གིས་ཤེས་བཞིན་སྤྲིག་པ་  
 འདི་ལྟར་གསོག་ན་ཆོས་དང་མ་མཇལ་བའི་སྐབས་ཅི་འདྲ་ཡོང་རྒྱ་  
 རེད། འདུལ་བ་ལུང་བུ། ཁྱིད་སྟེའུ་དང་འབྲེལ་ཅེད་མོ་བྱས་པས་ཆེ་  
 རབས་ལྟ་བརྒྱར་སྟེའུར་སྟེས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་གཞི་མང་པོ་ཡོད་པ་  
 དེ་འདྲ་རང་རེས་ཏུག་པར་སྦྲ་བཞིན་པ་དང་། དེས་མཆོན་ནས་སྟོག་  
 གཙོད་ལྟ་བུ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཛོད་ལས། སྦྲལ་བསྐྱེད་ཕྱིར་དང་བསད་  
 ཕྱིར་དང་། གཞི་ཕྱིན་མེད་ཕྱིར་འབྲས་ནས་གསུམ། ཞེས་སྦྱོར་དངོས་  
 མཐུག་གསུམ་གྱི་རྣམ་སྟོན་རྒྱ་མཐུན་བདག་འབྲས་ཅི་ལྟར་འབྲུབ་  
 ལུགས་སོགས་ལ་དབྱུང་ན་མི་ལུས་ཞིག་ཐོབ་ལུགས་མེད་པ་ལ་ད་  
 རེས་སྟེས་དབང་ཅམ་དུ་ལན་གཅིག་ཐོབ་པ་འདི་རེས་པར་དགོན་  
 མཆོག་གི་བཀའ་འདྲིན་དུ་འདུག་སྟེ་དུ་དགོན་མཆོག་དང་ལས་འབྲས་  
 ལ་དད་པ་ལུགས་བྲག་པོ་དང་། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་པ་

ཐམས་ཅད་མ་སྒྲིན་པ་བཅད་རུང་དང་། རྟག་སྒྲིན་པ་ཟག་རུང་ལྟར་ད་  
 ལྟ་ཉིད་དུ་སྒྲིན་རུང་དུ་ཡོད་པར་བསམས་ནས་དེའི་འབྲས་བྱ་ངན་སོང་  
 གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་སྤྱིང་འགས་པ་ལྟ་  
 བུའི་འཛིགས་སྒྲག་དང་། རྒྱ་སྤྱིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་འགྱོད་  
 སེམས་དང་། བྱིས་སྤྱིག་པའི་འཕྲོ་བཅད་དེ་མི་བབྱིད་པའི་སྤྲོམ་སེམས་  
 ཀྱིས་ཡིག་བརྒྱ་ཆར་གཅིག་བརྒྱས་ཏེ། མཐར་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་  
 པའི་སྤྱིག་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལྟག་མེད་དུ་དག་སོང་སྟུང་དུ་དགའ་བ་  
 ལྟར་ལྟར་བ་བསྐྱེད་ན་འདག་ཆབས་ཆེ་བས་སྤྱགས་ཀྱི་གངས་མང་  
 ཉུང་དང་བདུད་ཅི་འབེབས་སྒྲུངས་ཅོམ་ལ་ལྟོས་པ་ཆེར་མེད། ཐོག་  
 མེད་ནས་སྤྱིག་པ་བསགས་པ་པར་ཞོག །ཆེ་འདིར་བསགས་ཆད་སྟོ་  
 ལ་ཅིག་ཅར་འཆར་དགའ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་  
 པའི་སྤྱིག་པའི་ལས་རྒྱུད་ལ་གང་ཡོད་སྒྲུངས་པར་མོས་ན་སྟོབས་ཆེ།  
 སྤྱིག་པ་བཞགས་པའི་ཆེ་ཉེས་ལྟར་ལ་སྟོ་བ་ས་རུབ་པ་ལྟ་བུ་དང་།  
 གཉེན་སོ་དང་བཞགས་ཡུལ་ཀྱི་སྤྱགས་རྗེ་འཕྲིན་ལས་ལ་དགའ་བ་  
 རྟམ་ལངས་པ་ལྟ་བུ། ཡང་སྟོ་བ་ཁ་བུབ་ཏུ་བརྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་དང་།  
 དགའ་བ་གན་རྒྱལ་ཏུ་འགྱེལ་བ་ལྟ་བུ་དགོས་པར་སྟོ་བྱག་མར་པ་  
 ཡབ་སྲས་གསུངས། བྱད་པར་འབྱུང་ཉེ་ཞིང་འགོག་དགའ་བའི་རིགས་  
 ལ་དཔྱད་ཀྱིས་བཀར་ནས་རྒྱན་པར་བྱ་བའི་བསྟེན། སྤྱིག་པའི་

ལས་དེ་སྒྱུར་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དང་། སྒྲིག་ཆེ་འདི་དང་ལོ་འདི་དང་  
 རྒྱ་བ་འདི་ལ་མི་བྱེད་སྒྲིམ་པ་དང་ཅིས་ཀྱང་འསྐྱོ་མ་ཆོད་ན་དེ་རིང་  
 གཏན་ནས་མི་བྱེད་སྒྲིམ་དུ་སྒྲིམ་སེམས་བྱུགས་བྲག་པོ་དང་བཞགས་  
 བསྐྱམས་བྱས། དེ་ལྟར་བྱང་ན་དགའ་བ་དང་། མ་བྱང་ན་ཅི་མི་སྒྲིམ་  
 བར་མི་འཇོག་པར་འགྱོད་བཞགས་བྱས་ཏེ་རིམ་བས་ཉིན་ཁ་ཤས་  
 འགོག་པ་ལ་བསྐྱབ། དེ་ནས་ཉི་མ་གསུམ་ཚུན་ཆད་དང་། བདུན་དང་།  
 དགུ་དང་། ཉི་ཤུ། རྒྱ་བ་གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་སོགས་རྗེ་མང་ལ་  
 བཏང་སྟེ་བསྐྱབ་ན་མཐར་ཆེགས་མེད་པར་འགོག་ཀྱས་པ་ཡོངས་  
 ཞེས་དཔོན་སྒྲོབ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་གསུང་། ཡང་བྱིར་  
 བཅོས་སོགས་ཀྱི་ཆེ་བྱིན་ཆད་སྒྲིམ་པར་ཁས་ལྷངས་ནས་བྱིས་དེ་  
 བཞིན་མ་བྱང་ན་ཉིས་པ་མི་འདག་པ་ཅམ་དུ་མ་ཐད། རྒྱན་གྱི་ཉིས་པར་  
 ཡང་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཡོངས་འཇོན་རིན་པོ་ཆེས་ལྷུང་བྱན་  
 བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས་ལས་ལ་མི་སྒྲིབ་པ་ལྟར་དེ་ལྟར་བྱས་པས་འསྐྱོ་མ་  
 ཆོད་ཀྱང་སྤྲིག་པ་འདག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཅས་དབང་ཡིན་  
 གསུངས་པ་གཞན་ལ་ཅི་ལྟར་ཡིན་རུང་། དེད་ལ་ནི་སྤྲིག་པ་བཞགས་  
 པའི་ཐབས་སུ་སྒྲོ་སྒྱེད་ཆེ་ཞེས་སྒྲིབས་མགོན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་  
 གསུངས། ཡང་སྤྲིག་སྒྲིབ་སྤྱི་དང་། བཤེས་གཉེན་ལ་མ་གྲུས་པའི་  
 སྤྲིག་ལྷུང་ཐམས་ཅད་དག་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་

བསྐྱེད་ཀྱིས་པའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟེ་བར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་ཀྱི་  
གསོལ་། ཞེས་སོགས་བཤེས་གཉེན་བསྐྱེད་ཚུལ། དལ་འབྱོར་རྟེན་  
དགའ་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས་ནས་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་  
འབྱུག་གི་བར་གྱི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་དང་། སྐབས་སུ་བབས་པའི་  
དམིགས་སྒྲོར་རེ་རེ་བཞིན་སྒྱིར་མ་ཤོར་བའི་ངང་ནས་དམིགས་  
ཕྱགས་པ་བྱེད། དེ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་དང་ལྟའི་གསལ་  
སྒྲུང་བརྟན་པོའི་སྟོན་པ་རེས་སྟོབས་བཞི། རེས་བདུད་ཅི་འབེབས་  
སྒྲུངས། རེས་འོད་ཟེར་གྱི་སྟོན་བསྟུ། རེས་སྒྲགས་དོན་བཅས་པ། རེས་  
ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གོགས་བྱེད་སྒྲུངས་ནས་རྟོགས་པ་སྟེ་བའི་  
དམིགས་པ་གང་འོས་དང་། ཁྱད་པར་ཉལ་ཁར་ཉམས་ཆག་དག་པའི་  
དམིགས་པ་ཅུལ་དུ་བཏོན་ནས་ཡིག་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་བསྐྱེད་པས་  
ལྟར་བའི་འཕེལ་ཁ་ཆད་ཅིང་། འབྲུམ་བསྐྱེད་པས་སྟོན་པ་གསུམ་གྱི་  
ཅ་བའི་ལྟར་བ་འདག་པར་གསུངས། དེ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མི་འོང་  
བ། མདོ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་རེ་རེ་  
བཏོན། ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་ལ། སྤྱི་གཞུང་འདག་ཚུལ་ལ་ཡང་སྤ་  
རགས་མང་བ་གོས་ཀྱི་བྱི་མ་བཟུ་བའི་དཔེ་དང་། ཐ་ན་ཁང་པའི་རྒྱལ་  
ཕྱག་ཕྱགས་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པས་སའི་དངོས་གཞི་དང་བསྟུ་བ་  
ལྟར་འབྱོར་པས་བསལ་བ་དང་། གཉེན་པོས་བསལ་བས་བྱས་



བསགས་མ་ཚང་བར་བསྐྱར་ཏེ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་  
བཅོམ་པ་དང་། མཐུ་ཚུང་བྱས་པ་དང་། ཡུན་རིང་པོར་དཔྱལ་བ་  
ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་བ་ཡུན་ཐུང་བྱས་པ་དང་། ཆེ་འདྲིར་མགོ་བོ་ན་  
བ་ལ་སོགས་པས་འབྲང་བ་དང་། ཅ་བ་ནས་དག་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་  
སྐྱེས་དག་སོགས་ཀྱི་བྱང་བ་ལས་དཔོག་སྟེ། བཞེས་སྤྱོད་ལས།  
གང་ཞིག་ཕྱིན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལས།། སྤྱིས་ནི་བག་དང་ལྷན་  
པར་གྱུར་དེ་ཡང་།། ཟླ་བ་སྤྱིན་བལ་ལྟ་བུར་ནམ་མཛེས་ཏེ།། དགའ་བོ་  
སོར་སྤང་མཐོང་ལྷན་བདེ་བྱེད་བཞིན།། ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི། བདག་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྒྲང་  
དོར་མི་ལེས་པའི་ཚོངས་པ་མ་རིག་པའི་དབང་དུ་སོང་སྟེ་སྤྱིར་སྤྲིག་  
ལྟར་མཐའ་ལས་པ་དང་། བྱད་པར་སྡོམ་གསུམ་ཀྱི་བཅས་པ་དང་། ཅ་  
བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆེག་ཁས་སྒྲངས་པ་ལས་འགལ་ཞིང་། ལྟར་  
བས་སྡོམ་གསུམ་ལས་ཉམས་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མཐོང་  
ནས་འགྲོད་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནམ་པར་སུན་འབྱེན་པའི་སྟོབས་གསལ་  
བཏབ། ཟླ་མ་མགོན་པོས་སྐྱབས་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པ་ཆེག་གོང་མ་དང་  
འོག་མ་ལ་སྐྱར་བ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་གནད་འདྲ། ད་སྤྱིན་ཆད་ང་རང་  
གིས་འདི་སྤྱིའི་དོན་གང་ལ་ཡང་རེ་སྟོས་འཆའ་བའི་ཡུལ། གཙུ་བོ་རྩེ་  
འཛིན་པ་ཁྱོད་གཅིག་ལྟ་ལས་མེད་པས། སྤར་པན་བདག་རང་གིས་རང་

ཕྱང་བར་བྱས་པ་ལ་ཐུགས་མ་ཁྲེལ་བར་རང་ཉེས་པ་མཐའ་དག་ལས་  
 སྐྱོལ་ཞིང་། གཞན་སྐྱོལ་བར་འདོད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་  
 ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཁྱོད་ལ་བྱིས་སྡིག་པ་མི་  
 བགྱིད་པའི་སྒྲིམ་སེམས་དང་བཅས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་སྐབས་སུ་  
 སོང་བ་ཡིན་པས་སྤྲོད་ཆད་ཉེས་ལྟར་གི་དབང་དུ་ནམ་ཡང་མི་འགོ་བར་  
 གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ་སྟུམ་དུ་ཉེས་པ་ལས་སྤྲོད་ཀྱི་པའི་སྟོབས་  
 གསལ་བཏབ་ལ། བདག་ནི་མི་ཤེས་ཚོངས་པ་ཡིས། ། ཞེས་སོགས་  
 དལ་བྱས་བརྗོད་དེ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྒྲ་མ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་  
 སྤྱི་བོའི་རྫོར་སེམས་ཡབ་ཡུམ་གིན་དུ་དབྱེས་ཏེ་གསུང་ཆངས་པའི་  
 དབྱངས་ཀྱིས། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྱོད་ཀྱི་སྡིག་སྒྲིབ་དང་དམ་ཆོག་ཉམས་  
 ཆག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་གོ ། ཞེས་གསུང་འབྱོན་བཞིན་པ་རང་  
 གིས་ཐོས་པས་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་དག་སོང་སྟུམ་དུ་དགའ་བ་བསྐྱེད།  
 དེ་ལྟར་རང་ལ་ཐེམ་པས་རང་གི་ལུས་དང་རྫོར་སེམས་ཀྱི་སྒྱ། རང་གི་  
 དག་དང་རྫོར་སེམས་ཀྱི་གསུང་། རང་གི་ཡིད་དང་རྫོར་སེམས་ཡབ་  
 ཡུམ་ཀྱི་ཐུགས་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པས་བྱིན་ཆད་སྡིག་ལྟར་གིས་ནམ་  
 ཡང་མི་གོས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བསམ། ཡང་ན་རྫོར་སེམས་  
 ཡབ་ཡུམ་སྐྱ་རྗེ་ཆུང་དུ་སོང་བ་དབྱ་མའི་ལམ་བརྒྱད་དེ་སྟོང་བརྒྱ་  
 འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་ལྟེ་བར་གིན་དུ་སྤྲ་བའི་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་ཀྱི་དབྱས་

སུ་རང་གི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུད་སེམས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སློག་འཛིན་  
 གྱི་ཁ་དོག་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་ཀྱིང་དེ་བཞུགས་པར་བསམ་ཞེས་ཀྱུན་  
 མཁུན་འཇམ་དབྱུངས་བཞད་པས་གསུངས། བསྐྱེད་འདབ་མ་ཁ་ཟུམ་  
 བའི་ཅེར་རྗོངས་སེམས་ཀྱི་དབུ་སྒྲུབ་ཏོག་མཐོང་ཅམ་བྱེད་པ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་  
 ཡིག་བརྒྱུད་སྤྲུགས་སྤེང་གིས་གཡས་སྒྲོར་དུ་དགྱིས། ཕྱི་ནང་ཐམས་  
 ཅད་ཤེལ་དཀར་གྱི་ཞལ་བ་བྱས་པ་བཞིན་སྤྲུག་པ་མི་འབྱུང་བར་འོད་  
 ཀྱི་སྤྲང་བས་གང་འདུག་པ་ལ་དམིགས་པ་བཞག་ན་དགོས་པ་ཆེ་ཞེས་  
 དམ་པ་གོང་མའི་གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་ངོ་།། དེ་ལྟར་དཔལ་ལྷན་རྗོངས་  
 རྗོངས་སེམས་དཔལ་དང་།། དབྱེར་མེད་སྒྲ་མ་མཆོག་གིས་རྗོངས་བཟུང་སྟེ།།  
 མོག་མེད་ནས་བསགས་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཉེས་ལྷུང་དང་།། དམ་ཆོག་ཉམས་  
 ཆག་ཐམས་ཅད་དག་པར་ཤོག །

ཅེས་རྗོངས་སེམས་བསྐྱོམ་བསྐྱུས་ཀྱི་དམིགས་རིམ་ཡིད་ཀྱི་གདུང་སེལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་  
 ཡང་ཁྱབ་བདག་རྗོངས་སེམས་དཔལ་མའི་གཟུགས་ཅན་བཀའ་བྲིན་མཉམ་མེད། ལྷེ་བཙུན་  
 དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ལས་སྤྲ་བྱིང་ཁྱིད་ལན་མང་དུ་  
 མཛོས་པའི་གསུང་བཤད་རགས་རིམ་ཕྱོགས་བསྐྱུས་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་དགེ་སློང་ཤེས་རབ་རྒྱ་  
 མཆོས་རང་ལོ་སོ་བདུན་པ་ས་ལག་རྒྱ་བ་བཙུང་པའི་མར་ངོའི་ཆོས་བཙུང་རྗོངས་བཀའ་བྲིན་པས་  
 ཟུང་འཇུག་མཛོན་དུ་མཛད་པའི་དུས་མཆོད་ཀྱི་ཉིན་སྤྱིད་པའི་ནགས་ཁོད་དཔེན་གནས་དཀར་  
 སོ་བཟའི་ཤིས་ཆོས་རྗོངས་དུ་གྲིས་པའོ།། །།སྤྲ་མདྲ་ལོ།། །།



༥ མཚན་ཅམ་བརྗོད་པས་བསྐལ་མང་སྤྲིག་ལྷུང་མ་ལུས་འདྲིམས་  
བྱེད་བདེ་བར་གཤེགས་བ་སོ་ལྔ།



༥ ཕྱག་གི་ཁྲིད་ཡིག་དང་པའི་མེ་ཉོག་  
ཅེས་བྱ་བ་བརྒྱགས་སོ།།

༡༡། ཕྱག་ཡུལ་སྐྱབས་གནས་ཀྱན་འདུས་སྒྲ་མ་མཆོག ། ཕྱག་  
དང་མཆོད་པ་བརྗོད་པས་མཉེས་བྱས་ཏེ། ཕྱག་འཆལ་ཉམས་ལེན་  
ཆང་ལ་མ་ཞོར་བ། ཕྱག་ལེན་ངེ་བཞིན་བཤད་ཀྱི་མཉན་པར་གྱིས། །  
དེ་ལ་འདིར་ཕྱག་གི་ཁྲིད་གནད་བསྐྱས་འཆད་པ་ལ། ཕྱག་གི་ཁྲུངས་  
དང་། ཁྲུངས་དེ་ལྡན་གྱི་ཕྱག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་གཉེས་ལས་  
དང་པོ་ཕྱག་གི་ཁྲུངས་ནི། ཤེར་མདོའི་སྤྱིང་རྗེའི་ཆོགས་སྐྱབ་ཀྱི་ཐད་དུ་  
བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱལ་བའི་སེམས་ཅན་བདེ་འཁྱོར་བཞོད།  
དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་ཕྱག་འཆལ་བར་  
གསུངས་པ་དང་། སྤྱོད་པོ་བཞོད་པའི་མདོ་ལས་གཞིན་ཅུ་ཞོར་བཟང་  
གིས་ལུས་ཐམས་ཅད་ས་ལ་པབ་ནས་ཕྱག་མཛོད་པར་གསུངས་པ་  
སོགས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་བྱང་ས་སོགས་སུ་མཆོད་ཏེན་ལ་ཕྱག་  
འཆལ་བར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུད་མང་པོ་དང་སྤྲགས་ཆོག་དུ་མར་སྒྲ་  
མ་དང་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་ཕྱག་བྱ་བར་གསུངས་པ་སོགས་མང་།

གཉིས་པ་ཁུངས་དེ་ལྟ་བུ་གི་ཕྱག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་  
 བདུན། ཕྱག་གི་ངོ་པོ། དབྱེ་བ། སྒྲོ་དོན། ཐལ་མོའི་རྣམ་གཞག །ཕྱག་  
 འཆའ་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོད་ལམ། སྐབས་བབ་ཀྱི་དམིགས་རྣམ། བན་  
 ཡོན་ནོ། ། དང་པོ་ནི། སློ་གསུམ་གྱིས་གྲུས་ཞིང་འདུད་པའི་རྣམ་པ་  
 ཅན་ཞིག་ལ་ཕྱག་ཟེར། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་  
 གྱི་ཕྱག་གསུམ་ཡོད། ལུས་ཀྱི་ཕྱག་ནི་ལུས་ཀྱིས་གྲུས་པས་འདུད་པ་  
 དང་། དེ་ལ་ཡང་ལུས་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ཐབ་པའི་ཕྱག །ཡན་ལག་  
 ལཱའི་ཕྱག །སྒྱིད་པ་ལ་འཁྱུད་པའི་ཕྱག །དང་པོ་ནི་ད་ལྟར་བརྒྱང་  
 ཕྱག་ཏུ་གྲགས་པ་འདི་ཡིན་པར་གསུངས། གཉིས་པ་ནི་བསྐྱུམ་ཕྱག་  
 སྟེ་དབྱལ་བ། ལག་མཐེལ་གཉིས། ལུས་མོ་གཉིས་བཅས་ཡན་ལག་  
 ལཱ་ས་ལ་རེག་པའི་ཕྱག་འདི་ཡིན། གསུམ་པ་ནི་འདུལ་བ་ལས་ཕྱག་  
 དུལ་གྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་ལག་པས་འཁྱུད་ནས་དབྱལ་བ་གཏུག་པ་  
 འདི་ལ་སྒྱིད་པ་ལ་འཁྱུད་པའི་ཕྱག་ཏུ་གསུངས། དེ་ནི་ད་ལྟར་རྒྱ་  
 གར་བས་ལག་ལེན་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ངག་གི་ཕྱག་ནི་ངག་གིས་ཡོན་  
 ཏན་བརྗོད་པའི་སློ་ནས་བརྗོད་བཀུར་བསྐྱུམ་གསུམ་བྱེད་པའོ། །  
 ཡིད་ཀྱི་ཕྱག་ནི་ཡོན་ཏན་བསམ་པ་ལ་བྱེད། གསུམ་པ་སྒྲོ་དོན་ནི། དེ་  
 ཡང་ན་མཆོམས་པ་འདུད་པའམ་ཕྱག་འཆའ་བ་ལ་འཇུག་པས་ཕྱག་ནི།  
 མདོ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། “ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་

ཕྱག་རྒྱ་ཆེ།། ཞེས་དང་། ཕྱག་ཆེན་ཐེག་ལེ་ལས། “ཕྱག་ནི་སྤྲོད་པའི་  
ཡེ་ཤེས་ཏེ།།” ཞེས་པ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤྲོད་ཅིང་མངོན་  
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྐྱབས་འདིའི་ཕྱག་དང་།  
འཆའ་ཞེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་  
པས་རྫོགས་བྱུང་དོན་གཉེར་དངོས་སུ་ཐོན་ཞིང་དེས་གཞན་དོན་དོན་  
གཉེར་ཡང་གོ་བས་སྐྱབས་པ་འད་ཅེས་གྱིས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲིམ་ཆེན་  
པོ་ཐོན། བཞི་པ་ཐལ་མོའི་རྣམ་གཞག་ལ། ཐལ་མོ་བཅར་ལེབ་དུ་སྐྱར་  
བ་སྐྱེགས་གྱི་ལུགས་སུ་གསུངས་པས་ནང་པས་ཐལ་མོ་ཁོག་སྤྲོད་  
དུ་སྐྱར་དགོས། ཁོག་སྤྲོད་གི་ནང་དུ་མཐེ་བོང་གཉིས་བཅུག་སྟེ་སྐྱར་ན་  
གནད་ཡོད་པར་བཤད། སྤྱི་བོ། དབུལ་བ། མགྱིན་བ། སྤྲོད་ཁ་བཅས་  
གྱི་ཐད་ཀར་གཏུགས་ཏེ་སྐྱར་བ་ནི་དེ་ཡང་སྤྱི་བོར་སྐྱར་བས་སྤྱི་དོ་རྗེ་  
འབྱུག་། དབུལ་བར་སྐྱར་བས་མཛོད་སྤྱིའི་མཆོན་བཟང་འབྱུག། མགྱིན་  
བར་སྐྱར་བས་གསུང་དོ་རྗེ་འབྱུག། ཐུགས་ཀར་སྐྱར་བས་ཐུགས་དོ་  
རྗེ་འབྱུག་པའི་རྒྱས་པ་འདོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་  
གསུང་དབྱངས་དང་མཛོད་སྤྱི་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འབྱུག་དཀའ་ཤོས་སུ་  
དབུ་མ་རིན་ཆེན་སྤོང་བར་གསུངས་པས་དེ་དག་འབྱུག་པའི་རྒྱས་པ་  
འདོགས་སུབ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྐྱལ་བ་བཟང་པོ་ཡིན། ཡང་ཐལ་མོ་སྤྱི་བོར་  
སྐྱར་བས་གཏུག་ཏོར་བལྟར་མི་མངོན་པ་འབྱུག་པའི་རྒྱས་པ་འདོགས་



བ་སོགས་ཀྱི་བཤད་བ་དང་གཞན་ཡང་སྤྱི་མཐིན་སྟོང་ཁའི་ཅ་མདུད་  
 གྲོལ་ཏེ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྤྱར་དུ་སྦྱེ་བའི་དགོས་བཤང་ཡོད། མདོ་  
 རྒྱུགས་ལྟར་ན་ཐལ་མོ་སྤྱར་བའི་ཕྱི་དབྱིབས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུའི་  
 གཟུགས་ཀྱིས་ཐབས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་བཅེ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་སོ་  
 མཆོན་བ་དང་། ཉར་གྱི་ཁོག་སྟོང་གིས་ཤེས་རབ་སྟོང་བ་ཉིད་མཆོན།  
 སོར་མོ་ཕན་ཚུན་སྤྱར་བས་ཐབས་ཤེས་བྱང་དུ་འབྲེལ་བ་མཆོན་བས་  
 དེ་ལྟར་བསམས་ནས་ལག་དྲུ་ལེན་དགོས། སྤྱགས་སྒྲིགས་ལྟར་ན་  
 རྒྱད་རྒྱལ་གསང་བ་འདུས་བའི་ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱད་ལས་རྩོ་རྩེ་ཐལ་མོའི་  
 དེས་དོན་འཆད་བ་ན་མཆོན་དོན་མདུ་བྱང་བ་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ་  
 གཡས་ཀྱི་སོར་མོ་ལྡས་ཅ་བའི་རྒྱང་ལྡ་དང་གཡོན་གྱི་སོར་མོ་ལྡས་  
 ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལྡ་མཆོན། སོར་མོ་རྣམས་སྟོང་ཁར་བསྐྱུས་ནས་  
 སྤྱར་བས་རྒྱང་བཅུ་སྟོང་ཁའི་མི་ཤིགས་བར་ཐེམ་བ་ལས་ལྡང་བའི་  
 སྤྱི་མའི་ལུས་མཆོན་བས་མཆོན་དོན་དེ་ལྟར་བཞིན་ཕྱག་འཆལ་  
 བས་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱད་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྟོང་སོ་རྣམས་འབྲུབ་བ་དང་།  
 ཡང་གཡས་ཀྱི་སོར་མོ་ལྡས་གཟུགས་སོགས་ལུལ་ལྡ་དང་གཡོན་  
 གྱི་སོར་མོ་ལྡས་འཛིན་བ་ལུལ་ཅན་ལྡ་མཆོན་བ་དང་། སོར་མོ་སྟོང་  
 ཁར་སྤྱར་བས་ལུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་རྒྱང་རྣམས་སྟོང་ཁའི་  
 མི་ཤིགས་བར་ཐེམ་བ་ལས་བྱང་བའི་འོད་གསལ་མཆོན་བས་དེ་ལྟར་

དན་བཞིན་ཕྱག་འཆའ་བས་ནི་ཟབ་མོ་ལྟ་བུ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྤྱིང་པོ་  
 རྣམས་འགྲུབ་པ་དང་། ཡང་གཡས་ཀྱི་སོར་མོས་ཀྱན་རྫོབ་སྐྱ་ཡི་སྐྱ་  
 འཕྲུལ་བྱ་བ་དང་གཡོན་གྱི་སོར་མོས་དོན་དམ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྐྱ་འཕྲུལ་བྱ་  
 བ་མཆོན་པ་དང་སོར་མོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱར་བས་སྐྱ་སྤྲུགས་བྱུང་འཇུག་གི་  
 སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་བྱུང་འཇུག་བསམ་མི་བྱུང་གྱི་སྐྱ་འཕྲུལ་བྱ་བ་  
 ཆེན་པོ་མཆོན་པས་དེ་ལྟར་དན་བཞིན་ཕྱག་འཆའ་ན་སྤྲེལ་མེད་གསང་  
 བ་ཆེན་པོའི་མཐར་སྤྲུག་གི་བྱུང་འཇུག་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་  
 རྣམས་འགྲུབ་པས་ན་པན་ཡོན་མཐར་མེད་ཅིང་དཔག་པར་དཀའ་བའི་  
 གནས་ཡིན་པས་གཅེས་པར་གཟུང་དགོས། དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་དབང་  
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཆོག་གི་ཞལ་སྤྲེལ་ནས། རྒྱན་ཆགས་གསུམ་པ་  
 སོགས་གསོལ་འདེབས་རིགས་འདོན་ཆེ་ངེས་པར་ཐལ་མོ་སྐྱར་བ་  
 གལ་ཆེ་ཚུལ་ཡང་ཡང་བཀའ་བསྩལ་བ་མ་ཟད་རྗེ་ཉིད་ནས་རྒྱན་དུ་དེ་  
 ལྟར་མཛོད་པ་ལྟར་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱང་ཉམས་སུ་ལེན་ཅི་སྟབས་གནང་  
 བ་གལ་ཆེ། རྗེ་རྗེ་ཐལ་མོ་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་ལས་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་  
 ལམ་ཡོངས་རྫོགས་སོན་ཡོང་བ་འདི་ནི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཅ་  
 བཤད་ཀྱི་མན་ངག་ཆད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཐལ་མོ་སྐྱར་ངེས་བཞིན་  
 མོས་སྒོམ་གང་བྱས་མཛོད་པར་བྱ། ལྟ་བུ་ཕྱག་འཆའ་སྐྱབས་ཀྱི་  
 སྤྱོད་ལམ་ནི། ཀྱང་བ་གཉིས་མཉམ་དུ་གཤེབས་ལུས་དང་པོར་སྤོང་།

གཡས་གཡོན་གྱི་སོར་མོ་ལེགས་པར་ཁ་སྐྱར་བའི་ཁོང་སྟོང་ནང་དུ་  
 མཐེ་བོང་གཉིས་གཤིབས་ཏེ་བརྩལ་བའི་ཐལ་མོ་ནོར་བུའི་དབྱིབས་  
 ཅན་སྐྱར་བ་གནས་སོ་སོར་ཚུལ་མཐུན་དུ་གཏུགས། ལུས་ས་ལ་བབ་  
 བའི་སྐབས་ལག་བའི་སོར་མོ་རྣམས་ལེགས་པར་བརྒྱངས་ནས་ས་ལ་  
 གཞག་དགོས་པ་ལས་གཞན་དུ་ཁུ་ཚུར་གྱིས་མི་རུང་ཞིང་ཕྱག་གདན་  
 ལས་སྐྱར་དུ་ཡང་མི་ལྡང་བར་ཉལ་ནས་སྟོད་པ་ཡང་མི་བྱ་ལ། ཡན་  
 ལག་སར་ཐུག་ཀྱང་དབྱལ་བ་སར་མི་ཐུག་པ་དེ་འབྲུག་ན་དཔྱལ་བ་  
 མགོ་འབྲང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཉེན་ཡོད་པ་ནི། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་  
 གྱི་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། “སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་  
 འཆུལ་བའི་ཆེ་དབྱལ་བ་ས་ལ་མ་གཏུགས་ན་སྤྱིའུ་ཚུགས་གྱི་དཔྱལ་  
 བར་ལྟར་ངོ་།།” ཞེས་གསུངས། གོས་རྣམས་ཚུལ་མཐུན་གྱོན་པ་ལས་  
 ཆད་པ་འབྱུང་དོགས་གྱིས་གོས་ཕུད་དེ་སྟོད་གཅེར་བུ་ཕྱང་བ་སོགས་  
 མི་རུང་ཞིང་ལྷག་པར་རབ་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་གཟན་ཤམ་སོགས་ཚུལ་  
 མཐུན་བཞེས་དགོས་པ་ལས་གོས་གཅིག་པ་ཅན་སོགས་གྱིས་ཕྱག་  
 མི་བྱ་བར་འདུལ་བ་ནས་གསུངས། ཡང་དགོས་ལྷག་པར་ཅན་དུ་  
 ཕྱག་འཆུལ་བཞིན་དུ་མིག་གིས་ཕྱོགས་ཀྱན་དུ་གཡས་བཟླ་གཡོན་  
 བཟླ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ནས་མི་བློ་དགྲ་བློ་ཆང་མ་བློ་བ། དག་  
 གིས་སྐྱབས་ལུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་མི་བརྗོད་པར་དོན་མེད་གྱི་དག་འཆུལ་

སྒྲ་ཆོག་ས་སྒྲ་བར་བྱེད་ན་ནི་ཕྱི་ཚུལ་དགེ་བ་གསོག་པའི་ཁུལ་བྱེད་  
 གྲང་དོན་ལ་ལུས་ངག་ཡིད་གྱིས་མི་དགེ་བ་གསོག་པར་འགྱུར་བས་  
 བཞིན་ཏུ་གཟབ་མཛོད། ཕྱག་འབུམ་གསོག་སྐབས་དབུ་ཚུགས་ནས་  
 འབུམ་མ་ཆར་བར་དུ་མ་ཐའང་ཉིན་རེར་ཕྱག་ཐུན་རེ་མ་ཆད་པར་  
 བྱེད་དགོས་སྐབས་རྗེས་སོར་ན་ཆ་སོགས་བྱུང་ཆེ་ཐུན་ཆད་པའི་ཉེས་  
 པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཐོག་མའི་དབུ་འཇུགས་ཉིན་ཕྱག་གསུམ་ཙམ་  
 འཆལ་ནས་འཛོག་པ་ལས་མང་པོ་མི་འཆལ་བ་ཕྱག་ལེན་ཡིན། དུག་  
 པ་སྐབས་བབ་གྱི་དམིགས་རྣམ་ནི། བཟང་སྲོད་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་  
 སྲོང་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་པོ་རེ་རེའི་སྟེང་དུའང་སྐབས་ཡུལ་གངས་མེད་  
 བཞུགས་པར་མོས་བཞིན་རང་ལུས་གངས་མེད་པ་སྒྲུལ་ཏེ་དེ་དག་གི་  
 ངག་ནས་ཡོན་ཏན་བྱེ་བ་སྤག་བརྒྱ་བཛོད་པ་དང་། ལུས་གྱིས་ཕྱག་བྱེ་  
 བ་སྤག་མང་པོ་འཆལ་བར་མོས་ནས་འཆལ་དགོས། གཙོ་བོ་ནི་ཕྱག་  
 ཡུལ་རྣམས་གྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་  
 པའི་ཡོན་ཏན་གཞུང་ཆེན་མོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལེགས་པར་བསམ་  
 སྟེ་ཉམ་ཐག་པའི་མ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་འཕང་དེར་འགོད་འདོད་གྱི་  
 གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་ཡང་ཡང་སྦྱང་། གོ་འཕང་དེ་ལྟ་  
 བུ་ཡོང་བ་ལ་རང་གིས་རྫོགས་བྱུང་མ་ཐོབ་ན་ཐབས་མེད་པར་མཐོང་  
 བས་བྱང་རྒྱུ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་དེ་དེའི་ཕྱིར་

དུ་སྒྲོ་གསུམ་གྲུས་བས་ཕྱག་འཆའ་སྐྱམ་པའི་དམིགས་པ་བསྐྱུང་རྒྱ་  
གལ་ཆེ། དམིགས་རྣམ་གཞན་རྣམས་ལམ་རིམ་གྱི་ཁྲིད་རྣམས་ལ་  
གཟེགས། བདུན་པ་པན་ཡོན་ནི། དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་གྱི་  
རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་བསྐྱུན་པའི་མདོ་ལས། “ཆེ་འདི་ལ་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ་  
ཡན་ལག་ལྔ་ས་ལ་གཏུགས་ཏེ། ཅེ་གཅིག་པའི་སེམས་གིས་སངས་  
རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་ནི་གང་དང་གང་དུ་སྐྱེས་པར་ཏྲག་ཏུ་བཅན་  
ཞིང་སྐྱེད་པར་འོང་ངོ་།” ཞེས་དང་། ལས་རྣམ་འབྲེད་ལས་ཀྱང་  
པན་ཡོན་བཅུ་གསུངས་ཏེ། གཞུགས་བཟང་ཞིང་མདོག་གསེར་གྱི་  
ཁ་དོག་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་དང་། མཛེས་ཤིང་མིག་ཏུ་སྐྱུག་པར་འགྱུར་  
བ། ཆོག་སྐྱུན་ཅིང་གཞུང་བའི་ཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ། བག་ཆ་བ་མེད་པར་  
འཁོར་གྱི་ནང་དུ་འགྲོ་བ། ལྟ་དང་མི་རྣམས་དགའ་བར་འགྱུར་བ། གཟེ་  
བརྗེད་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་དང་ཉན་ཐོས་  
རྣམས་དང་འགྲོགས་པར་འགྱུར་བ། འོངས་སྐྱོད་ཆེ་བར་འགྱུར་བ།  
མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ། ལྷ་ངན་འདས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་  
འགྱུར་བའོ། དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྤྱིའི་མདོ་བསྐྱབ་བདུས་སུ་  
བྱངས་པ་ལས། ཕྱག་འཆའ་བའི་ལུས་གིས་ལོན་པའི་ས་གཞི་ནས་  
དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཕྱག་གི་བར་གྱི་རྒྱལ་རི་སྟེང་ཡོད་  
པའི་གངས་དང་མཉམ་པའི་འཁོར་ལོའི་སྐྱར་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་

བསོད་ནམས་གསོག་པར་གསུངས་པ་སོགས་མདོ་རྒྱད་ནམས་  
 ལས་མཐའ་ཡས་པར་གསུངས། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ང་  
 རྒྱལ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་གོགས་སྤྱག་ཤོས་དང་ཉེས་པའི་ཅ་བ་ཡིན་ཞིང་  
 དེའི་གཉེན་སོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཕྱག་འཆའ་བ་འདི་ཡིན་པར་  
 གཞུང་མང་པོ་ལས་གསུངས་པས་ཐན་ཡོན་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ཤེས་  
 པར་བྱས་ནས་ཕྱག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་བཙོན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་སློབ་  
 དཔོན་དཔའ་བོས། “དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ཆོགས་ཤེས་པས། ལུས་འདི་  
 འཇིག་པར་ཤེས་ནས་ནི། མཁས་པས་སངས་རྒྱས་ཕྱག་བྱ་ཞིང་།  
 ལུས་ཀྱི་ལས་ནི་ལེགས་པར་སྤྱད། ཕྱག་གཅིག་འཆའ་བར་གྱུར་པ་  
 ཡིས། འཁོར་བ་སྤོང་བའི་རྒྱ་ཐོབ་ཅིང་། འཁོར་བའི་འཇིགས་མཐོང་  
 གུས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྤྲོ་ཞིག་ཕྱག་མི་བྱེད།” ཅེས་གསུངས་སོ།  
 དེ་དག་ལ་བཏེན་ནས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་འོལ་ཁ་ཆོས་ལུང་དུ་  
 ལྷུང་བཤགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱག་འབུམ་སྤྱག་དུ་མ་དཀའ་སྤྱད་བྲག་  
 པོའི་སློ་ནས་གསོག་སྤྱབ་མཛད་པས་ལྷ་ཆོགས་སོ་སྤེལ་ཞལ་མངོན་  
 སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི་གསང་ནམ་དུ། “ཡན་  
 ལག་བདུན་པའི་ཆོ་ག་མཛད་པའི་ཆོ། སངས་རྒྱས་སུམ་ཅུ་སོ་སྤེལ་  
 མངོན་སུམ་དུ། རང་རང་སྤྱི་ཡི་དབྱིབས་དང་ཕྱག་མཆོན་སོགས།  
 རི་བཞིན་རྒྱུད་དུ་གཟིགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། དཔལ་ལྷན་སྤྲོ་མའི་ཞབས་

ལ་གསོལ་བ་འདེབས།།” ཞེས་གསུངས་སོ།།

འདིར་སྤྲུས་པ། ལུས་ཀྱི་གཡོ་བ་དག་གི་བརྗོད་བ་དང་། ཡིད་  
ཀྱི་བསམ་བ་ཙམ་གྱིས་འབད་མེད་པར། རྒྱབས་ཆེན་ཆོགས་བསྐྱུས་  
ཕྱག་གི་རྣམ་བཤད་འདིས། འགྲོ་ཀུན་ཆོགས་གཉིས་དཔལ་ལ་སྦྱོད་  
གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟར་ཕྱག་གི་ཁྲིད་ཡིག་སྟོན་ཆད་ཡི་གེ་གིས་བ་མ་མཐུལ་ཡང་དེང་སང་  
སྤྲུལ་དུས་འདིར་འདྲུ་འཛིན་རྣམ་གཡེང་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་དམ་པའི་ཕྱག་སྟོལ་དྲི་མ་མེད་  
བ་རྣམས་རུབ་དང་རུབ་བཞེན་པའི་རྒྱབས་འདིར་བོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་སྟོ་  
ཁ་ཕྱོགས་བ་རྣམས་ལ་ཅུང་ཟད་པན་དུ་རེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་དུ་མ་ནས་  
བརྟུས་ཏེ་རང་བཟོས་མ་བསྐྱད་པར་སེར་བྱེས་སྟོ་བ་དགེ་བཤེས་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་ནས་  
མདོར་བསྐྱུས་ཙམ་དུ་སྟོག་བསམ་དག་པས་ངེས་གསང་ཐེག་པའི་ཆོས་ལྷ་ཆེན་པོ་དཔལ་  
ལྷན་རྒྱུད་མོད་བྲ་ཆར་དུ་གིས་སོ།། །།དགེའོ།། །།

## ༣༥ སངས་རྒྱས་པོ་ལྷའི་མདོན་རྟོགས།

༣༣། སངས་རྒྱས་པོ་ལྷའི་སྐྱ་བྱི་བར་བཅམས་པ་ན། ལྷ་  
བཅོས་སྐྱ་མདོག་རི་ལྟར་འབྱི་མ་ཤེས་ནས། རྗེ་ལ་ཞུས་ཆེ་གསོལ་བ་  
བཏབ་པས་རི་ལྟར་བྱི་བའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་སྐྱའི་སྒྲར་བ་དངོས་  
སུ་བསྟན་པ་ལྟར་འབྱིར་བཅུག་པས་སྤྱི་ནས་ཀྱང་གཟིགས་པ། མདོ་  
དང་མཐུན་པའི་བཀོད་པའོ། ། ལྷ་དབང་རྒྱལ་པོ་མགུལ་སྤྱན་མཐེང་  
ག། མགུལ་ཡན་དཀར་པོ། ན་བཟང་གོས་འཁྱུད་པ། ཕྱག་གཉིས་  
ཐུགས་དཀར་དྲོ་རྗེ་ནང་བསྐྱམས་ཀྱིས་མཛུབ་མོ་གཉིས་བསྐྱེད་བའི་  
ཅེ་ཅུང་ཟད་མ་རེག་པའི་བར་དུ་མཐེ་བོང་གཤེས་པ། ། ལྷ་ཀྱ་ཐུབ་པ་  
སེར་པོ་གཡས་ས་གཞོན་གཡོན་མཉམ་གཞག ། རྫོ་རྗེ་སྒྲིང་པོས་རབ་  
དུ་འཛོམས་པ་སེར་པོ། ཕྱག་གཉིས་ཆོས་འཆད། རིན་ཆེན་འོད་འཕྲོ་  
དམར་པོ་ཕྱག་གཉིས་མཉམ་གཞག ། དཔལ་བའི་སྤྲེ་སེར་པོ། གཡས་  
སྐབས་སྤྱིན། གཡོན་ཐུགས་ཀར་ཐལ་མོ་ཅུང་ཟད་གཟུར་བ་ལས་མཐེ་  
བོང་དང་མཐེལ་སྤྱིར་བསྟན་པ། དཔལ་དགུས་སེར་པོ་ཕྱག་གཉིས་  
ཆོས་འཆད། རིན་ཆེན་མེ་དམར་པོ་ཐུབ་པ་འདྲ། རིན་ཆེན་ལྷ་འོད་



དཀར་པོ་སྐབ་པ་འདྲ། མཐོང་བ་དོན་ཡོད་ལྡང་ཁུ་དཔའ་བོའི་སྡེ་དང་  
 འདྲ། རིན་ཆེན་རྒྱ་བ་དཀར་པོ་ཆོས་འཆད། ཇི་མ་མེད་པ་མཐིང་ཁ་  
 མཉམ་གཞག། དཔལ་སྤྱོད་སེར་པོ་ཆོས་འཆད། ཆངས་པ་སེར་པོ་  
 སྐབ་པ་འདྲ། ཆངས་པས་བྱིན་དམར་པོ་ཆོས་འཆད། ཚུ་ལྟ་དཀར་པོ་  
 མཉམ་གཞག། ཚུ་ལྟའི་ལྟ་དཀར་པོ་ཆོས་འཆད། དཔལ་བཟང་སེར་  
 པོ་དཔའ་བོའི་སྡེ་དང་འདྲ། ཅན་ཅན་དཔལ་དཀར་པོ་སྐབ་པ་དང་འདྲ།  
 གཞི་བརྟེན་མཐའ་ཡས་དམར་པོ་ཆོས་འཆད། འོད་དཔལ་མཐིང་ཁ་  
 ཆོས་འཆད། ལྷ་འཁོར་མེད་པའི་དཔལ་དམར་སྐྱུ་མཉམ་གཞག། སྡེ་  
 མེད་ཀྱི་བྱ་སེར་པོ་ཆོས་འཆད། མེ་ཏོག་དཔལ་སེར་པོ་དཔའ་བོའི་སྡེ་  
 དང་འདྲ། ཆངས་པའི་འོད་ཟེར་སེར་པོ་སྐབ་པ་འདྲ། བསྐྱེད་འོད་ཟེར་  
 དམར་པོ་སྐབ་པ་འདྲ། ཁོར་དཔལ་མཐིང་ཁ་མཉམ་གཞག། འདྲ་པའི་  
 དཔལ་སེར་པོ་མཉམ་གཞག། མཆོན་དཔལ་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་གྲགས་  
 དཀར་པོ་གཡས་ཆོས་འཆད། གཡོན་མཉམ་གཞག། དབང་པོ་ཏོག་  
 གི་རྒྱལ་མཆོན་མཐིང་ག་གཡས་རྒྱལ་མཆོན་སྐབ་པ་གཡོན་ཕྱོགས་  
 སུ་བསྐྱེད་བ། གཡོན་པ་མཉམ་གཞག། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གཞོན་པ་  
 མཐིང་ཁ། གཡས་རལ་གྱི་སྐབས་ཀར་འཛིན་བ། གཡོན་མཉམ་གཞག།  
 གཡུལ་ལས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་མཐིང་ཁ། སྐབ་གཉིས་གོ་ཁབ་  
 སེར་པོ་འཛིན་བ། རྣམ་པར་གཞོན་པས་གཤེགས་པ་མཐིང་ཁ། སྐབ་

གཉིས་ས་གཞོན། གུན་ནས་སྤང་བ་བཀོད་བ་དམར་པོ། དེན་ཆེན་  
བད་མས་རྣམ་པར་གཞོད་བ་དམར་མེར། གཉིས་ཀ་གཡས་སྐྱབས་  
སྤྱན། གཡོན་མཉམ་གཞག། །དེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་མེར་པོ་ཕྱག་གཉིས་  
མཉམ་གཞག་གི་སྤྲོད་ན་དེ་པོ་འཛིན་བའོ། ། །སངས་རྒྱལ་མོ་ལྷའི་མངོན་  
རྟོགས་འདིན་བཞིན་ཟེ་སྒྲ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་གསུང་འབྲུམ་ལས་བྱུང་བྱུང་  
བའོ། །



ཕྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷུང་བ་བཞག་ས་པའི་  
 རྒྱུ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་  
 བཞག་ས་ལོ།

༣༡། བདེ་གཤེགས་སོ་ལྷ་སྒྲ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ། ལྷག་འོས་  
 གྲུན་ལ་གྲུས་པས་ལྷག་འཆའ་ལོ། ལྷུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷུང་  
 བ་བཞག་ས་པ་ཡི། མདོ་སྡེ་ཟབ་མོའི་དོན་ནི་ལྷོགས་ཅམ་བཟོད།  
 དེ་ལ་འདིར། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་སྤྱབ་པའི་དབང་  
 པོའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ཀྱིས་འོ་སྒྲོལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་  
 ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལ་སྦྱོད་པའི་  
 གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་དེ་དག་  
 གི་མ་མོའམ་གཞི་དང་ཅ་བ་ལྷ་བྱུང་གྱུར་པ། འཕགས་པ་ཆོས་  
 བཞི་བསྟན་པའི་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་དེ་ཉིད་ལས། དེའང་རྣམ་པར་སྟན་  
 འབྲིན་པ་དང་གྲུན་ཏུ་སྦྱོད་པ་ནི། མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་སྦྱོད་པ་དེ་  
 ལ་འགྱོད་པ་མང་བ་ཡིན་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བསྐྱབ་  
 པ་གྲུན་ལས་བརྒྱས་པར། སྦྱིར་སྤྲིག་པའི་ཕྱང་པོ་བཞག་ས་པ་དང་།

ཐྱེ་བྲག་རྩ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ལྷུང་བ་བཤགས་པ་གཉིས་སུ་  
 ཐྱེ་ནས་བཤད་ཅིང་། ལྷུང་བ་བཤགས་པ་ལ་ཡང་། ལྷུང་བ་མྱེ་ཡང་  
 གི་སྒྲོ་ནས་བཅུ་ཆོགས་ལ་བཤགས་པ། ལྷ་ཆོགས་ལ་བཤགས་པ།  
 གཅིག་གས་གཉིས་ཀྱི་མདུན་དུ་བཤགས་པ། སངས་རྒྱས་སུམ་ཅུ་  
 སོ་ལྷའི་སྤྱན་ལམ་དུ་བཤགས་པ་དང་བཞི་ཡོད་པར། འཕགས་པ་  
 དགོན་མཆོག་བཅུགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདུལ་བ་གཏན་ལ་  
 དབབ་པ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་ལ། དེ་རྣམས་  
 ཀྱི་ནང་ནས་སྐབས་དོན། སངས་རྒྱས་སུམ་ཅུ་སོ་ལྷའི་བྱང་དུ་སྤྱིག་  
 ལྷུང་བཤགས་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་འདི་གསུངས། འདིའི་དོན་  
 བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྤྱིག་ལྷུང་བཤགས་པའི་ཚུལ། དགེ་བ་བསྐྱོ་  
 བའི་ཚུལ། དོན་བསྐྱུས་ཏེ་ཡན་ལག་ཆང་བར་བསྟན་པའོ།

དེ་ཡང་དང་པོ་སྤྱིག་པ་བཤགས་པའི་ཚུལ་ནི། རི་སྐད་དུ། ལྷག་  
 བར་ལས་སྐྱིབ་སྟོང་བ་གནད་ཆེ་བས། ལྷན་དུ་སྟོབས་བཞི་ཆང་བ་  
 བསྟན་པར་གཅེས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་  
 ཆང་བའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱིག་ལྷུང་བཤགས་དགོས་པས། འདི་ལ་བཞི།  
 ཉེན་ཀྱི་སྟོབས་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱིག་ལྷུང་བཤགས་ཚུལ། གཉེན་  
 པོ་ཀུན་རྩ་སྟོད་པའི་སྟོབས་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱིག་ལྷུང་བཤགས་  
 ཚུལ། རྣམ་པར་སྤྱན་འབྱེན་པའི་སྟོབས་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱིག་ལྷུང་  
 བཤགས་ཚུལ། ཉེས་པ་ལས་སྦྲར་སྟོག་པའི་སྟོབས་བསྟན་པའི་སྒྲོ་

ནས་སྤྲིག་ལྷུང་བཤགས་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་སོགས་གསུམ་  
གྱིས་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་། བདག་གི་སྤྲིག་ལྷུང་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་  
དག་པར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་མཁུན་སྟུང་པའི་སློན་ས། སངས་  
རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྦྱང་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་  
སུ་འགོ་བ་ནི་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ཡིན་ནོ།། སྐྱབས་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་  
དང་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཚུལ་སོགས་ནི་འཆད་དགོས་ནའང་། མང་  
བས་རེ་ཞིག་མ་བྲིས་སོ།།

གཉིས་པ་གཉིན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་པའི་སྟོབས་ནི། བཙུག་ལྷན་  
འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་བཙུག་པ། ཞེས་པ་ནས། རི་དབང་  
གི་རྒྱལ་པོ་ལ་བྲུག་འཆལ་ལོ།། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ལ། དེ་  
ཡང་ཐོག་མར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་ལ་བྲུག་འཆལ་  
བ་དང་། མཆོན་བཟོད་པའི་པན་ཡོན་བཤད་པ་ན། སྤྲིག་པ་བཤགས་  
པ་ལ་སློབ་ལྷན་དག་པོ་འབྱུང་བས་དེ་བཟོད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་  
པ་ལྟ་ཐུབ་པ་ལ་བྲུག་འཆལ་ལོ།། ཞེས་བཟོད་པས་བསྐླལ་བ་ཁྲིའི་  
སྤྲིག་པ་འདག །དེ་བཞིན་དུ་རྩོམ་སྤྱོད་སྟོང་པོས་ནི་བསྐླལ་བ་ཁྲིའི་སྤྲིག་  
པ་འདག །རིན་ཆེན་འོད་འཕྲོས་བསྐླལ་བ་ཉི་ཁྲིའི་སྤྲིག་པ་× ལྷུང་དབང་  
གི་རྒྱལ་པོས་བསྐླལ་བ་སྟོང་གི་× དཔའ་བོའི་སྤྲེས་བསྐླལ་བ་སྟོང་  
གི་× དཔལ་དབྱེས་ཀྱིས་བསྐླལ་བ་ཉིས་སྟོང་གི་× རིན་ཆེན་མེས་

བསྐྱལ་བ་ཉིས་ལྟོང་གི་× རིག་ཆེན་ལྷ་འོད་གྱིས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱད་ལྟོང་  
གི་× མཐོང་བ་དོན་ཡོད་གྱིས་བསྐྱལ་བ་གཅིག་གི་× རིག་ཆེན་ལྷ་  
བས་མཆོམས་མེད་ལྟེ་× གྲི་མ་མེད་བས་དེ་དང་ཉེ་བ་ལྟེ་× དཔལ་  
སྦྱིན་གྱིས་ཞེ་སྤང་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་× ཆངས་བས་འདོད་  
ཆགས་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་× ཆངས་བས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱལ་  
བ་ཁྲིའི་× རྩ་ལྷས་བསྐྱལ་བ་ལྟོང་གི་× རྩ་ལྷའི་ལྷས་བསྐྱལ་བ་ལྷ་ལྟོང་  
གི་× དཔལ་བཟང་གིས་བསྐྱལ་བ་ལྷ་ལྟོང་གི་× ཅན་ཅན་དཔལ་གྱིས་  
བསྐྱལ་བ་བདུན་གྱི་× གཟི་བརྗེད་མཐའ་ཡས་གྱིས་བསྐྱལ་བ་བདུན་  
གྱི་× འོད་དཔལ་གྱིས་ཐན་ཡོན་ཆད་མེད་པར་གསུངས། ལྷ་དན་མེད་  
པའི་དཔལ་གྱིས་གཏི་ལྷག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་× མེད་མེད་  
གྱི་བྱས་བག་ཆགས་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་× མེ་ཉླ་དཔལ་  
གྱིས་ལྷས་གྱི་སྦྱིབ་བ་ཐམས་ཅད་× ཆངས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ངག་  
གི་སྦྱིབ་བ་ཐམས་ཅད་× བསྐྱེད་འོད་ཟེར་གྱིས་ཡིད་གྱི་སྦྱིབ་བ་ཐམས་  
ཅད་× ཁོར་དཔལ་གྱིས་དགེ་འདུན་གྱི་དཀོར་ལ་འབགས་པའི་སྦྱིབ་  
བ་ཐམས་ཅད་× འུ་པའི་དཔལ་གྱིས་གང་ཟག་ལ་སྦྱར་བ་བཏབ་  
པའི་སྦྱིབ་བ་× མཆོན་དཔལ་གྱིས་སྤག་དོག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་  
པའི་སྦྱིབ་བ་ཐམས་ཅད་× དབང་པོའི་ཉླ་གི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་ང་  
རྒྱལ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྦྱིབ་བ་ཐམས་ཅད་× བྱིན་ཏུ་ནས་  
པར་གཞོན་པས་སྤ་མའི་རིགས་ཟད་པར་བྱེད། གཡུལ་ལས་བྱིན་ཏུ་

ནམ་པར་རྒྱལ་བས་ཉོན་མོངས་པའི་རིགས་ཟད་པར་བྱེད། རྣམ་པར་གཏོར་བ་གཤེགས་པས་གཞན་བྱེད་དུ་བརྟུག་པའི་སྤྲིག་པ་× ཀྱན་ནས་སྤང་བ་བཀོད་པའི་དཔལ་གྱིས་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་སྤྲིབ་པ་ཟད་པར་བྱེད། རིན་ཆེན་བསྐྱས་ཆོས་སྤོང་གི་སྤྲིབ་པ་× རི་དབང་གི་རྒྱལ་པོས་སྒྲ་མ་དང་རང་གི་དམ་ཆེག་ཉམས་པའི་སྤྲིབ་པ་ཟད་པར་བྱེད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་གི་མཆན་ལན་གཅིག་བརྗོད་པ་དང་། ཡིད་ལ་བློ་བས་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པའི་སྤྲིག་པ་འདག་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པས། བན་ཡོན་དེ་དག་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་བཤགས་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། བཤགས་པ་བྱེད་པའི་ཆེ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཆོགས་པས་སྤྲས་པའི་ཁྲི་དང་བསྐྱ་དང་སྒྲ་བའི་གདན་ལ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་དབྱས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཞན་རྣམས་སྤྱོད་པ་བཞི་དང་སྟེང་འོག་རྣམས་སུ་བཞུགས་པར་གསལ་བཅུབ་ནས། ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་འཆའ་བ་དང་། དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་གི་མཆན་བརྗོད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ཕྱག་འཆའ་བའི་བན་ཡོན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་བློ་བའི་སྒྲོ་ནས་གྲུས་པས་འདུད་པར་བྱའོ།

འོ་ན་ཡུལ་གང་ལ་ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་ཕྱག་འཆའ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡུལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་ལས་ཐོག་མར་དབྱས་སུ་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་ལ་ཕྱག་



འཆའ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་  
 བ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དཔལ་རྒྱལ་  
 བ་ཤུག་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ཅུང་  
 ཟད་བཤད་ན། བདུད་བཞི་བཅོམ་ཞིང་སྐྱུ་བཞི་ཡེ་ཤེས་ལྡ་དང་ལྡན་  
 བ་དང་། འཁོར་བ་དང་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་  
 དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཛོན་  
 སུམ་དུ་གཤེགས་པ་དེར་མཁྱེན་པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་།  
 ཉོན་མོངས་པའི་དག་བཅོམ་པས་ན་དག་བཅོམ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་  
 ཀྱན་ཡང་དག་པ་སྟེ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པས་ན་ཡང་དག་པར་  
 རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་གཉིད་ལས་སངས་ཤིང་ཤེས་  
 བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོ་རྒྱས་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རི་རྒྱད་དུ་  
 ཉོན་མོངས་གཉིད་ལས་སངས་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྒྲོ་རྒྱས་  
 ཕྱིར་། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་ལྟར་སངས་རྒྱས་། ཞེས་སོ། ། མཛོན་མཐོ་  
 དང་དེས་ལེགས་ཀྱི་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་པས་ན་དཔལ་  
 དང་། སྤང་བྱའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་བས་  
 ན་རྒྱལ་བ་དང་། ཤུག་འཁྱའི་རིགས་སུ་སྐྱུ་འབྱུངས་པས་ན་ཤུག་ཞེས་བྱ་  
 དང་། ཉོན་མོངས་པའི་དག་སྐྱབ་པས་ན་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་  
 བཤད་པའི་སྐྱབ་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བའི་ཚུལ་ནི། བཟང་པོ་སྤྱིད་  
 པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། འཛིག་ཉེན་ཁམས་ཀྱི་

རྩལ་རི་སྟེང་ཡོད་པའི་གངས་དང་མཉམ་པའི་ལུས་སྐྱལ་ནས། རང་  
གི་ཡན་ལག་ལྔ་ས་ལ་རེག་པའི་ཕྱག་འཆའ་བ་ན། སྐྱལ་པའི་ལུས་  
དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཡན་ལག་ལྔ་ས་ལ་རེག་པའི་ཕྱག་འཆའ་བར་མོས་  
བ་དང་། དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་སོགས་གང་  
ལ་ཕྱག་འཆའ་བའི་ཡུལ་དེའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་  
རང་གི་ལུས་དང་སྐྱལ་པའི་ལུས་རེ་རེ་ལ་མགོ་བོ་གངས་མེད་བ་དང་  
མགོ་རེ་རེ་ལ་ལྷུང་གངས་མེད་བར་སྐྱལ་ནས་བརྗོད་བ་དང་། ཡིད་  
ཀྱིས་རྩལ་གཅིག་གི་སྟེང་ན་གསྐྱའི་ཅུ་གྲུང་གི་བྲེ་མ་སྟེང་གི་རྩལ་གྱི་  
གངས་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་བཅས་བཞུགས་པར་མོས་  
བ་དང་། མདོར་ན་ས་དང་བར་སྣང་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་  
ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་དང་བཅས་པས་གང་བར་མོས་ནས། དེ་  
དག་ལ་གུས་པའི་སྒོ་ནས་འདུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ། དེ་  
བཞིན་གཤེགས་པ་རྫོང་འི་སྟོང་པོ་རབ་ཏུ་འཛོམས་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་  
ལོ། ། ཞེས་སོགས་གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡུལ་གང་ལ་ཕྱག་  
འཆའ་བ་དང་། རྩལ་རི་ལྷུང་དུ་ཕྱག་འཆའ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་  
འཆད་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། གཞུང་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་སུམ་  
ཅུ་སོ་ལྔ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཤུགས་ལ་མཆོད་པ་  
འབུལ་དགོས་པར་ཡང་བསྟན་པས། ཕྱག་འཆའ་བའི་ཡན་ལག་དང་།  
མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཡན་ལག་གཉིས་ཀ་བསྟན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནམ་པར་སུན་འབྱེན་པའི་སྟོབས་བསྟན་པའི་སྟོན་ས་  
 སྤྲེག་ལྷུང་བཤགས་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ་གསུམ། སྤྲེག་ལྷུང་བཤགས་པའི་  
 དཔང་པོ་མཛད་པར་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། བཤགས་བྱའི་སྤྲེག་  
 སྤྲིབ་ངོས་གཟུང་བ། སྤྲེག་ལྷུང་རི་ལྟར་བཤགས་པའི་ཚུལ་ལོ། དང་  
 པོ་ནི། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་ནས། དགོངས་སུ་གསོལ་ཞེས་  
 པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་  
 སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ལ་སོགས་པ། སྤྲོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་  
 གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་སངས་རྒྱས་བཙེམ་ལྡན་འདས་གང་རི་སྟེང་  
 གཅིག་བཞུགས་ཏེ་ཞེས་པས་ཆོས་སྐྱོ་ཐོབ་པ་དང་། འཆོ་ཞིང་གཞེས་  
 པས་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱོ་ཐོབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཙེམ་ལྡན་  
 འདས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་ལ། ཞེས་པས་སྐུ་ལ་པའི་སྐྱོ་ཐོབ་པར་  
 བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་བཙེམ་ལྡན་འདས་སྐྱོ་གསུམ་བརྟེས་  
 པ་དེ་དག་བདག་ལ་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་ཉེ་བར་དགོངས་ཏེ། བདག་གི་  
 སྤྲེག་ལྷུང་བཤགས་པའི་དཔང་པོ་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་  
 བཏབ་ནས་ཉིན་དང་མཚན་དུ་སྤྲེག་ལྷུང་བཤགས་པ་ལ་འབད་དགོས་  
 ཏེ། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བཅེགས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་  
 དཔའ་མཆམས་མེད་པ་ལྔ་དང་ལྔ་པའི་ལྷུང་བ་དང་། བྱད་མེད་ལས་  
 ལྷུང་བའི་ལྷུང་བ་དང་། ལག་པ་ལས་ལྷུང་བའི་ལྷུང་བ་དང་། ཁྲིའུ་ལས་  
 ལྷུང་བའི་ལྷུང་བ་དང་། མཆོད་རྟེན་ལས་ལྷུང་བའི་ལྷུང་བ་དང་། དག་

འདུན་ལས་བྱང་བའི་ལྷུང་བ་དང་། དེ་ལས་བྱང་བཞིན་པའི་ལྷུང་བ་ལྷི་  
བ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་སུམ་ཅུ་པོ་ལྗེའི་སྤྱན་རླུང་གཅིག་བྱས་ཉིན་  
མཆོན་དུ་བཤགས་པར་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་བཤགས་བྱའི་སྤྲིག་པ་དོས་འཛིན་པ་ལ། མདོར་བསྟན་  
པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། བདག་གིས་སྐྱེ་བ་  
འདི་དང་། ཞེས་པ་ནས། བགྲིས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བཤམ། ཞེས་  
པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། བདག་གིས་སྐྱེ་བ་འདིར་སྤྲིག་པའི་  
ལས་དངོས་སུ་བགྲིས་པ་དང་། བརྒྱད་ནས་གཞན་བགྲིད་དུ་བཅུག་པ་  
དང་། གཞན་གྲིས་བྱས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱས་པ་དང་། ཆེ་འདིར་མ་  
བྱས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཐོག་མའི་མཐའ་མ་མཆིས་པ་ནས། སྐྱེ་བ་འདི་ལ་ཐུག་  
གི་བར་དུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར་  
བར་འཁོར་ཞིང་། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་སྐྱེ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྲིག་  
པའི་ལས་བདག་གིས་དངོས་སུ་བགྲིས་པ་དང་། བརྒྱད་ནས་བགྲིད་  
དུ་བཅུག་པ་དང་། གཞན་གྲིས་བགྲིས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱས་པའི་  
སྤྲིག་པ་རྣམས་བཤགས་བྱའི་སྤྲིག་པ་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དཀོན་མཆོག་གི་དཀོར་  
ལ་འབགས་པའི་སྤྲིག་པ་བཤད་པ། མཆོམས་མེད་ལྗེའི་སྤྲིག་པ་  
བཤད་པ། མི་དགེ་བ་བཅུས་བསྐྱས་པའི་སྤྲིག་པ་བཤད་པའོ།། དང་  
པོ་སྟོན་པ་ལ། མཆོད་རྟེན་གྱི་དཀོར་རམ། ཞེས་པ་ནས། འཕྲོག་པ་

ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བཤམ། ཞེས་པའི་བར་བྱང་། དེའི་དོན་བཤད་ན།  
 སྐབས་འདིའི་མཆོད་ཉེན་ནི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དང་། ཆོས་  
 དགོན་མཆོག་གཉིས་ཡིན་ལ། དགོར་ནི་དེའི་མཆོད་རྫས་ཡིན་ནོ།  
 དེ་ལ་གནང་བ་མེད་པར་ལོངས་སྤྱད་ན། མཆོད་ཉེན་གྱི་དགོར་འཕྲོག་  
 པར་འགྲོའོ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དགོན་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་  
 དགོར་བདག་གིས་དངོས་སུ་འཕྲོག་པ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་དགེ་འདུན་  
 གྱི་དགོར་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་དངོས་  
 གྱི་རྫས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གནང་བ་མེད་པར་རང་གིས་དངོས་སུ་ལོངས་  
 སྤྱད་ན། དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་དགོར་འཕྲོག་པར་འགྱུར་བས།  
 དགོན་མཆོག་གསུམ་ཀའི་དགོར་ལ་འབགས་པའི་སྒྲིག་པ་བཤགས་  
 བའི་སྒྲིག་པར་བསྟན་ནོ། དེ་ནས། ཕྱོགས་བརྩའི་དགེ་འདུན་གྱི་  
 དགོར་ཞེས་པ་ནི། ཕྱོགས་བརྩའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྟེང་ལ་འབྱམས་ན་  
 བཞུགས་པའི་བཞི་ཆོགས་ཡན་ཆད་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱི་རྫས་ཡིན་ལ།  
 དེ་ལ་གནང་བ་མེད་པར་རང་གིས་དངོས་སུ་ལོངས་སྤྱད་ན། ཕྱོགས་  
 བརྩའི་དགེ་འདུན་གྱི་དགོར་འཕྲོག་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་  
 འདུ་བའི་སྒྲོ་འཕྲོག་པ་ཡང་ཟེར་རོ། ཚུལ་འདི་ནི་རང་ཅག་ནམས་ལ་  
 འབྱུང་ཉེ་ཞིང་ཡུལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་གཏན་པས་གནས་འདི་ལ་གཟབ་པར་  
 འཆལ་ལོ། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དགོར་རང་  
 གིས་དངོས་སུ་འཕྲོག་པའམ། བརྒྱད་ནས་གཞན་འཕྲོག་ཏུ་བརྟུག་

བཤམ། གཞན་གྱིས་འཕྲོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱས་པའི་སྤྲིག་པ་  
ཀྱན་ཀྱང་བཤགས་བྱའི་སྤྲིག་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་མཆོམས་མེད་པའི་སྤྲིག་པ་བཤགས་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ།  
མཆོམས་མེད་པ་ལ། ཞེས་པ་ནས། བགྱིས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་  
ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་ལ་  
ངན་སེམས་གྱིས་ཁྲག་སྤྱང་བའི་མཆོམས་མེད་པའི་ལས་དང་། དག་  
འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་པའི་མཆོམས་མེད་པའི་ལས་དང་། དག་བཅོམ་  
པ་བསད་པའི་མཆོམས་མེད་པའི་ལས་དང་། པ་བསད་པའི་མཆོམས་  
མེད་ཀྱི་ལས་དང་། མ་བསད་པའི་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་ཏེ་མཆོམས་  
མེད་པ་ལྟའི་ལས་བདག་གིས་དངོས་སུ་བགྱིས་པ་དང་། བརྒྱད་ནས་  
གཞན་བགྱིད་དུ་བརྟག་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བགྱིས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་  
རང་བགྱིས་པའི་སྤྲིག་པ་རྣམས་ཀྱང་བཤགས་ཚུའི་སྤྲིག་པ་ཡིན་ལ།  
ལྷ་པོ་དེ་དག་ལ་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་  
ཡོད་དེ། དེ་དག་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་བྱས་ནས་མ་བཤགས་ན་སྟེ་  
བ་གཞན་གྱིས་བར་མཆོམས་མེད་པར་ཞི་འཕོས་པའི་རྗེས་སུ་དཔྱལ་  
བར་འཕེན་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་མི་དག་བ་བརྟུས་བསྐྱས་པའི་སྤྲིག་པ་བཤགས་པ་  
ནི། མི་དག་བ་བརྟུའི་ཞེས་པ་ནས། འཇུག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་  
བཤམ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ལུས་ཀྱི་ལས་ནི་རྣམ་

བ་གསུམ། ཞེས་སོགས་གསུངས་བ་ལྟར། མི་དགོ་བ་བརྒྱའི་ལས་  
 གྱི་ལམ་ཡང་དག་པར་ཉམས་སུ་གླངས་བ་ལ་བདག་གིས་དངོས་སུ་  
 ལྷགས་བཤམ་གཞན་འདྲུག་ཏུ་སྦྱལ་བ་སྟེ་བྱེད་ཏུ་བརྒྱག་བཤམ། དེ་  
 ལྟར་གཞན་གྱིས་འདྲུག་བཤམ་བྱེད་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བགྱིས་བའི་  
 རྟིག་བ་ནམས་ཀྱང་བཞགས་བྱའམ་བཞགས་སྐྱའི་རྟིག་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་སྡིག་ལྟར་རི་ལྟར་བཤགས་པའི་ཚུལ་དེ་སྟོན་པ་ལ།  
ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གང་གིས་ཞེས་པ་ནས། མི་སྡེད་དོ་ཞེས་པའི་བར་  
གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་ཞིབ་ཏུ་སྟེན་པ་བཤད་ན། གོང་དུ་བཤད་  
པའི་སྡིག་པའི་ལས་དེ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ཆེ་འདྲིར་  
བྲན་པས་ཟིན་པའི་སྟོན་པ་བྲས་ན། འགྲོད་པ་བྲག་པོས་བཤགས་  
དགོས་པར་མ་ཟད་ཆེ་འདྲིར་མ་བྲས་ཀྱང་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་  
ནས་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་སྟུག་གི་བར་དུ་སྡིག་ལྟར་འདི་བྲས་འདི་མ་བྲས་  
པའི་སོ་མཚམས་འཛིན་རྒྱ་མེད་པས། དེ་ལྟ་དངོས་སུ་མ་བྲན་པ་མ་  
གཏོགས་སྡིག་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་བྲས་པ་ཡིན་པས། དེ་ནས་འགྲོད་པ་  
བྲག་པོས་སྡིག་ལྟར་དེ་དག་བཤགས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་དཔེར་ན།  
ཁོང་པར་དུག་སོང་པའི་འགྲོད་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཁོང་པར་  
དུག་སོང་བས་ནི་འཆི་བའམ་འཆི་བ་ལ་སྟུག་པ་ཙམ་གྱི་སྟུག་བསྐྱེད་  
ལས་གཞན་མི་བསྐྱེད་ཅིང་། སྡིག་པ་དེ་དག་བྲས་ནས་མ་བཤགས་  
ཤིང་མ་དག་ན་ཆེ་འདྲིར་འཆི་བའམ་འཆི་བ་ལ་སྟུག་པའི་སྟུག་བསྐྱེད་

བསྐྱེད་པར་མ་ཟད། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་དེ་དག་གི་དབང་  
 གིས་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་ངས་བར་འཕེན་པའི་ཕྱིར་རོ། འོ་ན།  
 དེས་འཕེན་པའི་མི་ཁོམ་པའི་འགྲོ་བ་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་བརྒྱད་  
 ཡོད་པ་གཞུང་འདིས་བསྟན་ཏེ། དཔྱུལ་བར་འཆི་བའམ་ཞེས་པ་ནི།  
 དཔྱུལ་བར་འགྲོ་བའམ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེས་ན་དཔྱུལ་བ་ལ་  
 སོགས་པ་རན་སོང་ལ་ལྟོས་པའི་མི་ཁོམ་པ་གསུམ། ལྷ་ལྟོ་ལ་སོགས་  
 པ་བདེ་འགྲོ་ལ་ལྟོས་པའི་མི་ཁོམ་པ་ལྷ་དང་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་  
 ཡང་། ལྷ་ཆེ་རིང་སོ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི། ལྷ་ལ་ལྟོས་པའི་མི་ཁོམ་པ་  
 ཡིན་ལ། དུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སྐྱེས་པ་ནི། ལྷ་ལྟོར་སྐྱེས་པའི་མི་ཁོམ་  
 པ་དང་། དབང་སོ་མ་ཆང་བའི་སྐྱགས་པ་དང་། ལྷ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་  
 པར་འཛིན་པའི་རྒྱང་པན་པ་ལྷ་བྱ་དང་། སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ་  
 འབྱུང་བ་ལ་མཉེས་པར་མི་བབྱིད་པ་སྟེ་དགའ་བར་མི་བྱེད་ཅིང་སྤང་  
 བར་བྱེད་པ་བདུད་སྟོག་ཅན་ལྷ་བུའི་མི་ཁོམ་པ་བཞི་ནི། མི་ལ་ལྟོས་  
 པའི་མི་ཁོམ་པ་ཡིན་ནོ། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་སོ་དེ་དག་ཏུ་རིམ་གྱིས་  
 སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་གང་ཡིན་པ་གོང་དུ་སྟོས་པ་དེ་  
 དང་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་  
 དང་། བྱད་པར་རང་གིས་ལས་དཀར་ནག་རི་ལྟར་བབྱིས་པ་ཐམས་  
 ཅད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པས་ན་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་ལ།  
 དེ་ཡང་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་



བར་གཞིགས་པས་ན། སྒྲིབ་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བདག་ཅག་  
གིས་དགེ་མེད་དགེ་ལས་བགྱིས་བ་དང་། ལེགས་ཉེས་ལྟན་འབྱེད་  
པའི་སྒྲིབ་ན་དཔང་དུ་གྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟར་དཔང་པོ་མཛད་ནས།  
ལེགས་ཉེས་ལྟན་སྤྱོད་བ་ལ་འབྱུང་བ་ལས་བསྐྱུ་བ་མེད་པས་ན་ཆད་མར་  
གྱུར་པའི་སྒྲིབ་བྱ་ཡིན་ལ། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གནས་ལུགས་སྒྲོང་བ་ཉིད་  
མཛོན་སྤྱོད་དུ་མཐུན་ཅིང་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཞིགས་པའི་དེ་བཞིན་  
གཤེགས་པ་དེ་དག་གི་སྒྲིབ་སྤྱོད་མཐོང་ཞིང་བཤགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་  
ནོ།། མཐོང་བ་དང་བཤགས་པའི་བྱེད་པར་ནི། མཐོང་ལོ་ཞེས་བ་ནི་  
སྤྱི་གཞི་ལྟར་འདི་དང་འདི་བྱས་ཞེས་པར་འོད་བ་ཡིན་ལ། བཤགས་སོ་  
ཞེས་བ་ནི། སྤྱོད་མེད་ཉིད་དུ་སྤྱོད་བྱས་ལ་འབྱེད་སེམས་དང་། སྤྱོད་  
ཆད་སྤྱོད་སེམས་དག་པོ་བྱས་པའི་སྤྱོད་ནས་བཤགས་བསྐྱུ་བ་བྱེད་པ་  
ཡིན་ནོ།། མི་འཆབ་སོ་ཞེས་བ་ནི། སྤྱི་གཞི་ལྟར་ཅི་འབྱེད་བྱས་ཀྱང་བྱས་མ་  
ཐག་ནས་གསང་འདོད་མ་ཞུགས་པ་བྱུང་ན་མི་འཆབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་  
ལྟར་མ་བྱུང་ན་འཆབ་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་གཞི་ལྟར་དུ་འབྱུར་རོ།། མི་སྤྱོད་དོ་  
ཞེས་བ་ནི། འདི་གཞི་ཉིན་ན་རྒྱས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱི་གཞི་ལྟར་བྱས་  
བཞིན་དུ་མ་བྱས་ཞེས་བ་ནི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་  
བྱས་པ་ལ། བྱས་དང་མ་བྱས་པ་ལ་མ་བྱས་ཞེས་བདེན་པར་སྤྱོད་ན་  
མི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་སྤྱི་གཞི་ལྟར་བྱས་ནས་སྤྱོད་དུ་མི་བྱུང་སྤྱོད་  
སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དང་འོན་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱོད་ན་དེས་མི་རིག་ཀྱང་། ཡང་དག་

པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀླུ་མ་མཁུ་མེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་  
དུ་གཟེགས་པ་ཡིན་པས། བདག་གིས་སྡིག་ལྷུང་གང་བྱས་པ་ཐམས་  
ཅད་དགོངས་པས་ན་དེ་དག་ལ་སྤྲོས་ན་སྤྲོར་རང་ཉིད་ལ་སྤྲུགས་ཁེལ་  
བར་འགྱུར་བས། ཉེས་པ་ལྷ་མོ་དོན་མེད་དུ་ས་འབྱུ་བ་དང་། ལྷ་གཙོད་  
པ་དང་། ས་ལ་རི་མོ་འབྲི་བ་ལྷར་བྱས་ན་འང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་  
དགོངས་པར་འགྱུར་བས། བདག་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་  
གི་རྒྱང་ན་གནས་པ་དང་འབྲེལ་སྤྲོས་པ་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་  
བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་ན་མི་རྒྱུ་རོ་སྤྲོས་པའི་སྒྲོ་ནས་བག་ཡོད་བསྟེན་  
དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སངས་རྒྱས་  
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག །ཀུན་ཏུ་སོགས་མེད་གཟེགས་པ་ལྡན།  
དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱན་སྡེ་ན། ཏྲག་པར་བདག་གི་གནས་སོ་ཞེས།  
ཞེས་པ་དང་། དོན་མེད་ས་ཆོ་ལྷ་གཙོད་དང་། ས་རིས་འབྲི་སོགས་  
བྱེད་གྱུར་ན། བདེ་གཤེགས་བསྐྱབ་པ་བྲན་བྱས་ནས། སྤྲུག་པས་དེ་  
ཡི་མོད་ལ་དོར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

བཞི་བ་ཉེས་པ་ལས་སྤྲོས་སྡོག་པའི་སྟོབས་ནི། སྤྲོས་ཆད་ཀྱང་  
ཞེས་པ་ནས། ལགས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་  
ཡང་། སྤྲོས་བྱས་པའི་སྡིག་ལྷུང་རྣམས་བཤགས་པར་མ་ཟད། སྤྲོས་  
ཆད་ད་ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་སྡིག་ལྷུང་བྱེད་བཞིན་པ་རྣམས་འསྟོ་གཙོད་  
ཅིང་མ་བྱས་པ་རྣམས་ཅི་ནས་མི་བྱེད་སྤྲོས་དུ་སྟོམ་སེམས་བརྟན་པོ་

བྱལོ།། སྤར་བཤགས་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་ན། གཉེན་པོ་སྟོབས་  
 བཞི་ཆང་བ་བསྟེན་པའི་སློན་ནས་འབྱོར་སེམས་དག་པོས་སྡིག་ལྷུང་  
 རྣམས་བཤགས་པ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་འབད་ན། སྤར་  
 སྡིག་ལྷུང་རི་ཅམ་བྱས་ཀྱང་། དཔེར་ན། རྩ་བ་སྤྲིན་གྱིས་བསྐྱེབས་  
 པ་གྱིས་སྤྲིན་དང་བལ་ནས་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པའི་དཀྱིལ་ན་  
 འོད་གྱིས་མཛེས་པ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཤེས་རྒྱུ་དྲ་སྤར་སྡིག་ལྷུང་  
 གིས་འབག་པ་ཡང་གྱིས་སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་པས་དག་ནས།  
 ལམ་གོང་མ་སྐྱབ་པའི་སྟོན་རུང་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ་  
 བཤེས་སྤྲིངས་ལས། ཕྱོད་ཆད་བག་མེད་བྱས་པར་གྱུར་ན་ཡང་།།  
 གྱིས་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་བྱས་གྱུར་ན།། རྩ་བ་སྤྲིན་བལ་ལྟ་བུར་  
 རྣམ་མཛེས་ཏེ།། དག་འཕོ་སོར་སྤང་མཛོང་ལྡན་བདེ་བྱེད་བཞིན།།  
 ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བཤགས་པའི་  
 ཆོ། མཁས་པའི་སྡིག་པ་ལྷེ་ཡང་ཡང་།། ལྷན་པོའི་སྡིག་པ་ཡང་ཡང་  
 ལྷེ།། ཞེས་པའི་གནད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ན་ཡོད་པ་ཡིན་པ་འདྲའོ།། དེའི་  
 བྱིར་དང་སོ་ཉིད་ནས་ཉེས་ལྷུང་གིས་མ་གོས་པར་བྱ་ཞིང་། རྩ་ལ་  
 གཡ་ཏེ་ཉོན་མོངས་སྟོབས་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཉེས་ལྷུང་སྤྲ་མོས་  
 གོས་པ་ཕན་ཆད། སྤར་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་འདི་བཏོན་པའི་སློན་ནས་  
 སྤར་བཤགས་པའི་སྟོབས་བཞིས་བཤགས་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་  
 སྟོན་འབྲུག་ལས། བདག་ནི་ཐུ་ངན་འཛིགས་སེམས་གྱིས།། མགོན་

པོའི་སྤྱན་སྒར་མངོན་སུམ་དུ། ཐལ་སྒྲར་སྤྱུ་མོ་བཅུགས་ནས་ནི།  
སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་བཤགས་པར་བགྱིས། ཞེས་དང་། ཉིན་དང་  
མཚན་དུ་ཡང་དང་ཡང་། སྤང་པོ་གསུམ་པ་འདོན་པར་བྱ། ཞེས་  
གསུངས་སོ། ། སྤྲིག་པ་བཤགས་པའི་ཚུལ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་དགེ་བ་བསྟོ་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། བསྟོ་བའི་དབང་  
སོར་མཛད་པར་གསོལ་བ། བསྟོ་བྱའི་དགེ་བ་ངོས་གཟུང་བ། རི་ལྟར་  
བསྟོ་བའི་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་འདས་ཞེས་  
པ་ནས། དགོངས་སུ་གསོལ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དོན་ནི།  
སངས་རྒྱུ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་དེ་  
དག་ལ། སྒར་སྤྲིག་པ་བཤགས་པའི་དབང་སོ་མཛད་པ་བཀའ་བྲིན་  
ཆེ་ཞིང་། ད་དུང་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་དགོངས་ནས། བསྟོ་བའི་དབང་སོ་  
མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་སྤྱན་གསན་འབུལ་བའོ། །

གཉིས་པ་བསྟོ་བྱའི་དགེ་བ་ངོས་འཛིན་པ་ལ། བདག་གིས་སྟེ་  
བ་འདི་དང་། ཞེས་པ་ནས། བསྟོ་མས་ནས་ཞེས་པའི་བར་གསུངས།  
དེའི་དོན་འཆད་ཚུལ་ནི། འདི་ལྟར་བདག་གིས་སྟེ་བ་འདིར་པ་རོལ་  
ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གིས་མཚོན་ནས་དགེ་བའི་རྩ་བ་རི་སྟེད་ཅིག་བྱས་  
པ་དང་། སྟེ་བ་ཐོག་མ་མ་མཆིས་པ་ནས་སྟེ་བ་འདི་ལ་ཐུག་གི་བར་  
དུ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བ་ན་འཁོར་བའི་སྟེ་གནས་གཞན་  
དག་ཏུ་སྤྱན་སོགས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བགྱིས་པ་ཐམས་ཅད་བསྟོ་བྱའི་

དགེ་བར་བསྐྱུར་ནོ།། གོང་དུ། འཁོར་བའི་སྒྲིག་ནས་ཐམས་ཅད་ཅེས་  
 སྒྲིག་ནས་འདིར་སྒྲིག་ནས་གཞན་དག་ཏུ་ཞེས་སྒྲིག་བའི་རྒྱ་མཚན་  
 ཡོད་དེ། སྒྲིག་བ་བྱས་བའི་སྒྲིག་བ་ལ་སྒྲིག་ནས་དགེ་བ་བྱས་བའི་སྒྲིག་  
 བ་སྒྲིག་མཐའ་ཙམ་ཡིན་བ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་བའི་བྱིར་  
 རོ།། འོ་ན། བྱིན་དུག་གིས་མཚོན་བའི་དགེ་བ་བྱ་ཚུལ་རིམ་ལྔ་བྱ་ཞེ་  
 ན།། བསྐྱེད་བ་བྱེད་བ་པོ་བདག་གིས་སྒྲིག་བ་དང་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་  
 དུ་སྒྲིག་བ་གང་གཏོང་བའི་ཡུལ་ངན་བ་དུད་འགྲོའི་སྒྲིག་ནས་སུ་སྒྲིག་  
 བ་ཡན་ཆད་ལ་དངོས་པོ་རྒྱུད་དུ་ཟས་ཁམ་གཅིག་ཙམ་སྐྱུལ་བ་སྟེ་  
 སྒྲིག་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བས་མཚོན་ནས། ཡུལ་ཁྱད་པར་དུ་འབགས་  
 བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་བའི་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་ལ་དངོས་པོ་ཆེན་པོ་  
 ལུས་ལོངས་སྟོན་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་ལུལ་བའི་དགེ་བ་དང་། འཁོར་རྒྱ་  
 མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་ཆོས་ཟབ་པོ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བཤད་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིག་བ་  
 རྣམས་ཀྱང་བསྐྱེད་རྒྱུའི་དགེ་བར་བསྐྱུར་བས་གཞུང་འདིས་ཀྱང་མཚོན་  
 བའི་ཡན་ལག་བསྐྱུར་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་གི་ཚུལ་  
 ཁྱིམས་སོགས་ཚུལ་ཁྱིམས་བསྐྱུངས་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་ལགས་  
 བ་སྟེ། གང་ཡིན་བ་ཐམས་ཅད་དང་། ཆངས་བ་ནི་ཐར་བའམ་སྤྱང་ན་  
 ལས་འདས་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་བའི་བྱིར་དུ་བྱམས་སོགས་ཆད་མེད་  
 བཞི་བསྐྱོམ་བ་ནི་ཆངས་པར་སྟོན་པར་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་བྱམས་  
 སོགས་ཆད་མེད་བཞིས་ཁོང་ཁྱོ་འཛོམས་པས་བཟོད་བ་བསྐྱོམས་

བའི་དགེ་བའི་ཙ་བ་དང་། དགེ་བ་བྱེད་པ་ལ་ལྷག་པར་སྟོ་བའི་བཙོན་  
 འགྲུས་བཅུམས་པའི་དགེ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སློན་པར་བྱས་  
 ཞེས་པས་བསྟན་རྟོ།། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མ་སློན་པ་ནམས་སློན་  
 པར་བྱེད་པ་དང་། སློན་པ་ནམས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྷག་པར་སྟོ་  
 བའི་བཙོན་འགྲུས་བཅུམས་པའི་དགེ་བ་དང་། ཟླ་ན་མེད་པའི་བྱང་  
 རྩལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་ནས་  
 བསམ་གཏན་བསྟོམས་པའི་དགེ་བའི་ཙ་བ་དང་། ཟླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་  
 ཤེས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བདག་མེད་  
 བའི་དོན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱེད་པར་བྱེད་པའི་  
 དགེ་བའི་ཙ་བ་བདག་གིས་དངོས་སུ་བགྱིས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་  
 དག་ཐམས་ཅད་བསྟོ་རྒྱའི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་  
 ཤིང་ཞེས་པ་དང་། བརྒྱམས་ཏེ་ཞེས་པ་དང་། བསྟོམས་ནས་ཞེས་པ་  
 གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་འདི་  
 ལྟར་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཞེས་པས་བདག་གིས་དུས་གསུམ་  
 དུ་བྱས་པའི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཞེས་བསྟན་  
 རོ།། བརྒྱམས་ཞེས་པ་ནི་བདུན་རྒྱུད་པ་ཡིན་ལ། བདུན་གསར་པ་ལ་  
 ནི་བསྐྱུས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། དེས་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་དུས་  
 གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བ་ནམས་ཀྱང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་  
 པར་བསྟན་ལ། བསྟོམས་ཞེས་པ་ནི་རང་གིས་བྱས་པའི་དགེ་བ་དང་།

གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་དགེ་བ་གཉིས་ཀ་བསྒྲུབས་ནས་རྫོགས་བྱང་དུ་  
བསྒྲུབ་པའི་དགེ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། ལེགས་པར་བཤད་པའི་བང་  
མཛོད་ནས། ཤིན་ཏུ་གཅེས་པའི་བཤད་སྒྲོལ་གྱིས། བསམ་འཕེལ་  
དབང་གི་རྒྱལ་པོ་འདི། བཀའ་བློན་འཁོར་སྤྱིར་སྤྲོ་མར་འབྱུང་།

གསུམ་པ་རྩེ་ལྷར་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་པོ། སྤྲོ་ན་མ་མཆིས་པ། ཞེས་པ་  
ནས། དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་པར་བགྱིད། ཞེས་  
པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ལེགས་པར་མཆོམས་སྤྱར་  
ན། བསྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཆེ་འདུན་པ་དག་པོ་འབྱུང་བས་དེ་སྤྱིར་བའི་རྒྱལ་  
པོ། སྤྱིར་བསྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པོ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། མཆོག་དང་ཕུལ་  
དུ་སྤྱར་པ་ནི་ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་རྒྱར་བསྒྲུབ་  
པ། དངོས་བྱུང་འབྱུང་གནས་སྤྲོ་མས་རྩེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱར་བསྒྲུབ་  
པ། སྤྲོ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྒྲུབ་ནམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བསྟན་  
པ་རྒྱས་པའི་རྒྱར་བསྒྲུབ་པས་ཀྱང་བསྒྲུབ་སྤྲོ་ན་མེད་པར་འགྲོ་སྟེ།  
མངོན་པར་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་  
ཀྱི་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་བསྐྱུབ་པ་སོགས་གཞན་དོན་མཛོད་པ་འབའ་  
ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བསྟན་པ་གནས་པ་ལ་རག་ལས་པས་སོ། ། སྤྲོ་  
མ་དམ་པས་རྩེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱར་བསྒྲུབ་པས་ཀྱང་། བསྒྲུབ་སྤྲོ་ན་  
མེད་པར་འགྲོ་སྟེ། གནས་སྐྱབས་དང་མཐར་སྐྱབས་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་  
ཅད་སྤྲོ་མ་དམ་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དགེ་བ་ནམས་དེ་ལྷར་བསྒྲུབ་

བས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲ་མ་དམ་བས་དགེས་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་  
 འཛིན། དེ་ལ་བཏེན་ནས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་སོ།། སྒྲ་  
 མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྐྱེས་པས་ཀྱང་། བསྐྱེས་བ་སྒྲ་ན་མེད་པར་འགྲོ་  
 རྟེན། དཔེར་ན་ནས་འབྲས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་དག་  
 གི་ས་བོན་བཏབ་ན་སོག་མ་མི་འདོད་ཀྱང་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། སྒྲ་  
 མེད་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་དགོ་བ་བསྐྱེས་ན་ཡོན་ཏན་གཞན་  
 ཐམས་ཅད་ཞོར་ལ་འབྱུང་བར་ལམ་རིམ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།  
 དེའི་ཕྱིར་བདག་གི་སྒྲ་མ་དམ་པ་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་དབང་ལྷག་སྒོ་བཟང་  
 གསལ་པའི་དཔལ་གྱིས་ཀྱང་དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས་དགོ་  
 བ་གང་བསྐྱེས་བ་ཐམས་ཅད་དེ་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་པར་བསྐྱེས་བ་མཛད་  
 པ་ཡིན་ནོ།། བསྐྱེས་པའི་ཚུལ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་སྐབས་འདིར་རྫོགས་  
 པའི་བྱང་ཚུབ་དུ་བསྐྱེས་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲ་ན་མ་མཆིས་པ། གོང་ན་  
 མ་མཆིས་པ། ཞེས་སྟོས་པ་ནི། སྤྱིར་སྒྲ་ན་མེད་པ་དང་གོང་ན་མེད་  
 པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཀྱང་། འདིར་གཉིས་ཀ་སྟོས་པ་འགལ་བར་  
 མི་བཟུང་སྟེ། སྒྲ་ན་མ་མཆིས་པ་ཞེས་པས་གཟུགས་སྐྱབས་ལྟན་ནས།  
 གོང་ན་མ་མཆིས་པ་ཞེས་པས་ཆོས་སྐྱབས་ལྟན་པའི་ཕྱིར། གོང་མའི་  
 གོང་མ། སྒྲ་མའི་སྒྲ་མ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱང་པར་ཡང་འདི་ལྟར་  
 ཡིན་ཏེ། གོང་མའི་གོང་མ་ཞེས་པས་ལོངས་སྐྱབས་ལྟན། སྒྲ་མའི་སྒྲ་མ་  
 ཞེས་པས་སྐྱལ་སྐྱབས་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ལོངས་སྐྱབས་ལ་གོང་མའི་གོང་



མ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་ས་བརྩ་བ་ལ་གོང་  
 མ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཡོངས་སྐྱེ་དེ་བྱང་སེམས་ས་བརྩ་བའི་དེའི་གོང་  
 ན་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱལ་སྐྱེ་ལ་སྒྲ་མའི་སྒྲ་མ་ཞེས་  
 བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་དག་ས་  
 ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་སྒྲ་མ་ཞེས་བྱ་ལ། སྐྱལ་སྐྱེ་དེ་དག་གི་  
 ཡང་སྒྲ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོད་ཆད་འདི་འབྲའི་  
 བཤད་པ་ནི། མཐོང་བ་ལྟ་ཞོག་ཐོས་པ་སུ། ད་ལམ་ལྟ་དང་སྒྲ་མ་  
 ཡི། ལྷགས་རྗེ་ལས་ནི་ལེགས་པར་འཐོན། དེས་ན་སྤར་བཤད་པའི་  
 དགེ་བ་དེ་རྣམས། གཟུགས་སྐྱེ་དང་ཆོས་སྐྱེ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་  
 བསྐྱེས་པས་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་  
 ཡོངས་སུ་བསྐྱེ་བར་བཞུའོ་སྟེ་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། དེ་ཡང་རི་ལྟར་  
 ཉེ་དཔེར་ན་ཕྱོད་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་  
 གྱིས་དགེ་བ་རྣམས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྐྱེས་པ་དང་། མ་གྱོན་པའི་  
 སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་  
 དང་། ད་ལྟ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་གྱིས་  
 དགེ་བ་རྣམས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱེ་བར་མཛད་  
 པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་དགེ་བ་རྣམས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་  
 ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱེ་བར་བཞུའོ་སྟེ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་དགེ་བ་  
 རྫོགས་བྱང་དུ་བསྐྱེ་བ་ལ་ནན་ཏན་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་ཉེ། རྣལ་འབྱོར་

གྱི་དབང་ཕྱག་མི་ལས་ཀྱང་། བྲག་ལ་བསྐྱོམ་པའི་སྐྱོམ་ཆེན་དང་།  
འཆོ་བ་སྦྱར་བའི་ཡོན་བདག་གཉིས། སངས་མཉམ་པོར་རྒྱ་བའི་  
ཉེན་འབྲེལ་ཡོད། ཅེས་གསུངས་ནས། ཉེན་འབྲེལ་རི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་  
ན། ཉེན་འབྲེལ་གྱི་སྦྱིང་པོ་བསྟོ་བ་ཡིན། རྗེས་བསྟོ་བ་འདི་ལ་ནན་  
ཏན་མཛོད། ཅེས་འཆོ་བ་སྦྱར་བའི་དགེ་བ་དེས་མཆོན་པའི་དགེ་བ་  
རྣམས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱར་བསྟོ་ཞིང་། དེར་བསྟོས་པའི་ཉེན་  
འབྲེལ་ལས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཕྱིས་འགྱུར་བའི་  
གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཡང་དགེ་བ་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་བསྟོ་བ་ལ་ནན་  
ཏན་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་དོན་བསྟུས་ཏེ་ཡན་ལག་བདུན་ཆོང་བར་སྟོན་པ་ལ་  
གཉིས། ཡན་ལག་བདུན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། བདུན་པོ་  
བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤར་ཡང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་  
བར་བསྟན་པའོ། དང་པོ་ནི། སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སོ་སོར་བཤགས།  
ཞེས་བ་ནས། དམ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག ། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་  
ནོ། དེ་ཡང་། སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སོར་སོར་བཤགས། ཞེས་པའི་  
དོན་ནི་ལུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་པ་རྣམས་ཕྱག་འཆོལ་བ་  
སོགས་ཀྱིས་བཤགས་པ་དང་། དག་གི་སྒྲོ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་པ་  
རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོན་བཛོད་པ་དང་གཟུངས་སྟགས་  
ཐབ་མོ་བརླས་པ་སོགས་ཀྱིས་བཤགས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་

བསགས་པའི་སྤྱིག་པ་རྣམས་ལས་བསྐྱོམས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་  
 བཤགས་དགོས་པས་ན་སོར་སོར་བཤགས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་  
 བོ།། སྤྱིག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སོ་སོར་བཤགས། ཞེས་པ་འདིས་གོང་  
 ཏུ་བསྟན་པའི་སྤྱིག་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་དང་། མཆོད་པ་འབུལ་  
 བའི་ཡན་ལག་གཉིས་བསྟུས་ནས་བསྟན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་  
 བསོད་ནམས་ཏེ་རང་གཞན་གྱིས་དགེ་བ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་  
 སྤྱི་ཡི་རང་བའི་ཡན་ལག །སྤྱོད་སྤྱུ་བཅུ་ཉེ་མངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་  
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྟུལ་བའི་ཡན་ལག །ཐུ་ངན་ལས་  
 འདའ་ཚུལ་མི་སྟོན་པར་བསྟུལ་པ་མ་སྟོངས་བར་ཏུ་བཞུགས་པར་  
 གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཡན་ལག །བདག་གིས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཡེ་  
 ཤེས་ཀྱི་མཆོག་དམ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པས་གོང་ཏུ་བཤད་  
 པའི་བསྟོ་བ་བྱེད་ཚུལ་རྣམས་བསྟུས་ནས་བསྟོ་བའི་ཡན་ལག་བསྟན་  
 པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཆོང་བར་བསྟན་པ་ཤེས་  
 པར་གྱིས་ཤིག །ལྟ་དང་སྒྲ་མའི་ཐུགས་རྗེའི་འོད་ཟེར་གྱིས།། ཆོ་གོས་  
 བསྐྱོ་ལེགས་པར་ཁ་བྱེ་ནས།། བཤད་སྟོལ་གསར་པ་སྤྱང་ཅིའི་བཅུད་  
 ཆགས་པ།། ད་རེས་བདག་གིས་བྱེ་བ་ཨེ་མ་མཆར།། དེ་ཡང་། མདོ་  
 འདི་ལ་ཕྱང་སོ་གསུམ་པའི་མདོ་ཞེས་གྲང་བྱ་སྟེ། སྤྱིག་པ་བཤགས་  
 པའི་ཕྱང་སོ། དགེ་བ་བསྟོ་བའི་ཕྱང་སོ། རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་བའི་ཕྱང་སོ་  
 གསུམ་བརྗོད་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པོ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ། སྐར་ཡང་  
 དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཚུལ་དེ་སྟོན་པ་ལ། མི་མཆོག་  
 རྒྱལ་བ་གང་དག་ཅེས་སོགས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི་མིའི་མཆོག་  
 ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་བའང་སངས་རྒྱས་གང་དག་ད་ལྟ་བུའུགས་པ་དང་།  
 སངས་རྒྱས་གང་དག་འདས་པ་སྟེ་སྐར་ཕྱོན་ཟེན་པ་དག་དང་། དེ་  
 བཞིན་དུ་གང་མ་ཕྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་  
 ཏན་དང་བསྟགས་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་འབྲུ་བའི་  
 དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱན་ལ་ཐལ་མོ་སྐར་བ་སྟེ་གུས་པར་  
 བྱས་ནས་སྐྱབས་སུ་ཉེ་བར་མཆི་བ་སྟེ་འགོ་ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་  
 བས། རྟགས་ལ་ཆོས་དགོན་མཆོག་དང་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་  
 སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་བསྟན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཡན་ལག་བདུན་པའི་སྟོན་ནས།  
 སྟོན་ལྷུང་བཤགས་པ་ལ་མི་ལྟས་ངི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་ཡོད་དེ། མི་ལམ་  
 ཏུ་ཟས་ངན་སྐྱགས་པ་དང་། ཞོ་དང་། འོ་མ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་  
 དང་། ཉི་མ་དང་ཆེ་བ་མཐོང་བ་དང་། བམ་མཁའ་ལ་འགོ་བ་དང་། མེ་  
 འབར་བ་དང་། མ་ཉེ་དང་མི་ནག་པོ་ཐུབ་པ་དང་། དགེ་སྟོང་དང་། དགེ་  
 སྟོང་མའི་དགེ་འདུན་མཐོང་བ་དང་། འོ་མ་འབྱུང་བའི་ཤིང་དང་། སྤང་  
 པོ་ཆེ་དང་། རྒྱ་མཆོག་དང་། རི་དང་། སེ་རྒྱུ་ཞི་དང་། ཁང་པ་བཟང་  
 པོའི་སྟེང་དུ་འཛེགས་པ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་སོགས་མིས་ན་སྟོན་པ་དག་  
 པའི་ཉུགས་སུ་བསྐྱལ་བྱེད་ཀྱི་གཟུངས་ལས་གསུངས་སོ། །

འདིར་སྤྲས་པ། ལྷ་མ་ལྟར་བཅས་ཀྱན་གྱི་ཐུགས་རྗེ་ལས། སྤལ་  
 ལྷན་སྒྲོ་གསལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་  
 སྡེ་ཐབ་མའི་དོན། ཕྱོགས་ཙམ་བཤད་པའི་མེགས་པའི་གཏམ་འདི་  
 བློ་ས་མཐར་སྦྱིས་པའི་བྱུང་སྤྱིག་གཟུགས་འཆང་བ། བུ་རྩ་རྩ་བ་  
 བདག་གིས་ཡི་གེར་བཀོད། དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་  
 ཆོགས་ཏེ། གང་དེས་བདག་དང་བློ་ཅན་བཅས་པ་ཡིས། ཐོག་མེད་  
 དུས་ནས་སྦྱི་དང་སྦྱི་བ་བྱ། ཡང་ཡང་བསགས་པའི་སྤྱིག་ལྟར་བག་  
 ཆགས་བཅས། བྱང་ཁྱིད་དག་ནས་མཐར་ཐུག་སྤྱིབ་བྲལ་གྱི། ཡོན་  
 ཏན་ཀྱན་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ལྷུང་ཐོབ་ཤོག །སྐྱེ་ངོ་ག་ཏི།

༥ མཆོད་པའི་བྲིད་ཡིག་བསོད་ནམས་ཉིན་མོར་  
བྲེད་པའི་ཁིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་  
བཞུགས་སོ།།

༢༡། ལྷ་མ་རྒྱལ་བ་སྤུས་བཅས་རྣམས་ལ་གྲུས་བ་ཆེན་པོས་  
བྲག་འཆལ་ལོ།། མཆོད་ཡུལ་སྐྱབས་གནས་ཀྱན་འདུས་ལྷ་མ་ལ།།  
མཆོད་སྤྲིན་རྒྱ་མཚོ་སྤྲོས་ཏེ་བསོད་ནམས་གཏེར།། མཆོད་པའི་  
ཉམས་ལེན་ཆང་ལ་མ་ཁོར་བ།། མཆོད་འདོད་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་  
སྤྲིན་པར་བྱ།། དེ་ཡང་རྩེ་ཙོང་ཁ་ཆེན་པོས། ཉམ་མཁའ་དབལ་ལ་  
གདམས་བ་ལས། “ཐོག་མར་ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི།། རང་གི་  
བསམ་པའི་སྟོབས་ནི་བསྐྱེད་འགྱུར་བ།། དགེ་བའི་བཤེས་དང་དཀོན་  
མཆོག་མཆོད་བ་ལ།། ལྷན་ཆད་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟེན་འཆལ་ལོ།།”  
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ཅག་ལས་དང་པོ་བ་ཀྱན་སྦྱོང་དང་བསོད་  
ནམས་ཀྱི་བསམགས་རྒྱབ་ཞན་བ་རྣམས་ཞིང་གི་མཐུ་ཞིག་ལ་བརྟེན་  
ནས་བསོད་ནམས་གང་རུས་གསོག་པ་མན་ངག་ཡིན་པས།

འདིར་དེའི་ནང་ཆན་མཆོད་པའི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྐྱས་ཅམ་



དད་པས་ལག་མ་ཐོགས་ན་མཆོད་རྩས་ཀྱིས་ལག་མི་ཐོགས་པར་  
གསུངས། དེ་ཡང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་སྐབས་འགྲའི་བསྐབས་བྱའི་སྐབས་  
སྟེ། སྐུ་ལ་མཆོད་པ། མཆོད་རྟེན་ལ་མཆོད་པ། མངོན་སུམ་དུ་མཆོད་  
པ། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་མཆོད་པ། རང་གིས་བྱ་བའི་མཆོད་  
པ། གཞན་ལ་བྱེད་དུ་བཅུག་པའི་མཆོད་པ། རྟེན་པ་དང་བཀྲར་སྟེའི་  
མཆོད་པ། རྒྱ་ཆེ་བའི་མཆོད་པ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་  
ཡིན་པའི་མཆོད་པ། སྐབས་པའི་མཆོད་པ་དང་བཅས་མཆོད་པ་བཅུའི་  
རྣམ་གཞག་དང་། མཆོད་པ་བྱེད་པའི་བསམ་པའི་རྣམ་གཞག་སོགས་  
མཆོད་པའི་སྐོར་ལ་རྒྱ་ཆེ་གཏིང་ཟབ་གྱི་མན་ངག་མང་དུ་གསུངས་པ་  
རྣམས་མན་ངག་ཅན་གྱི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་ཏེ་ལེགས་པར་ཁོང་  
དུ་རྒྱུད་པར་མ་མཛད་ན་མཆོད་པའི་ཉམས་ལེན་ངོ་མ་ཤེས་དགའ།  
སྐྲགས་སྐྲགས་ནས་བྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་བཞི་  
ལས། བྱའི་མཆོད་པ་ནི། དངོས་སུ་བཤམས་པ་རྩ་གཉིས་ཉིད་སྟེ།  
སོགས་དང་། དངོས་སུ་མ་བཤམས་པ་རྩ་བོ། མེ་ཏོག །སྐྱེ་སྐྱོངས།  
ནགས་ཆལ་སོགས་སོ། །ནང་གི་མཆོད་པ་ནི་ནང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་  
ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཤིང་དང་བདུད་ཅི་ལྟ་སྐྱོང་རྟོགས་སྤར་གསུམ་གྱིས་  
བྱིན་རྒྱབས་བྱས་པ། གསང་བའི་མཆོད་པ་ནི། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་  
ཤེས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི། བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་ངེས་པའི་



བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་དང་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་མཆོད་པའོ།།

བཞི་པ་མཆོད་པ་དེ་དག་རྒྱ་ཆེན་པོར་སྦྱར་བའི་ཐབས་ནི། སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཆེན་མོར་གསལ་བ་ལྟར་ཆོས་ཅན་མཆོད་པ་དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཚུལ་བྲན་པར་བྱས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་རྒྱ་དང་སྒྲིག་སྐུ་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་མེད་པ་ལྟར་དེ་དང་རོ་མཉམ་དུ་ཞུགས་པའི་མཆོད་པའང་རྒྱ་དང་སྒྲིག་སྐུ་ཆད་པ་མེད་པར་བསམས་ཏེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གར་བྱས་དུ་མཆོད་པ་སྦྱོས་ཏེ་འབྲུལ་བ་ནི། ཆོག་སྤྲུལ་དུ་རྫོགས་ཤིང་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གི་མཆོད་པར་འགྱུར་བའི་མན་ངག་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་པས་ཉམས་སྟོང་ཅན་གྱི་དགེ་བའི་བ་ཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་ནས་འཁྲིད་དགོས། མདོར་ན་རྗེའི་བྱམས་པའི་བསྟོད་ཆེན་དུ། “གཞན་ཡང་ཉིང་འཛིན་སྟོན་ལམ་གྱིས་སྦྱུལ་བའོ།། བཞོད་ལེགས་ཡིད་འཕྲོག་མཆོད་པ་ནམ་མཁའི་ཁྲིམ།། ཡོངས་སུ་བཀའ་སྟེ་རྟེན་གཉིས་གཙོ་བོ་ལ།། ཞེན་མེད་མ་ཆགས་སྟོ་ཡིས་དབྲུལ་བར་བསྒྱེ།།” ཞེས་བ་ལྟར་བྱད་པར་ལྷ་ལྷན་དུ་འབྲུལ་དགོས། དེ་ཡང་ངོ་བོའི་བྱད་པར་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ། རྒྱུའི་བྱད་པར་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་སྟོན་ལམ་གྱིས་བཟང་དགྲུང་སྦྱུལ་པ། རྣམ་པའི་བྱད་པར་བཞོད་པ་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དབང་འཕྲོག་བྱས་པ། རྒྱ་ཆེ་བའི་བྱད་པར་ས་གཞི་བར་སྦྱང་ནམ་མཁའི་ཁྲིམ་ཡོངས་སུ་གང་བ།

ཀུན་སྟོང་གི་བྱེད་པར་སེར་སྒྲུའི་ཞེན་ཆགས་མེད་པ་བཅས་དགོས་  
ངེས་ཀྱི་བྱེད་ཆོས་འདི་དག་ཆང་བར་བྱེད་དགོས།

ལྷ་པ་ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་མཆོད་པའི་རྣམ་གཞག་ནི། མདོ་སྒྲགས་  
ཀྱི་ཀུན་བཟང་མཆོད་སྤྱོན་གཉིས། མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ཀུན་བཟང་མཆོད་  
སྤྱོན་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཉི་པའི་  
སྤྲུམ་བརྒྱད་སོ་སོ་ལ་བཀའ་བབས་ཀྱི་མཛད་པ་རེ་ཡོད་པས་ཀུན་  
བཟང་ནི་སྟོན་ལས་དང་མཆོད་པའི་བཀའ་བབས་ཡིན། བྱང་སེམས་  
ཀུན་བཟང་གིས་མཆོད་པ་འབྲུལ་ཚུལ་ནི། ཀུན་བཟང་རང་གི་བ་སྤྱིའི་  
བྱ་ག་རེ་ནས་འོད་ཟེར་བྱེ་བ་སྤྲག་བརྒྱ་རེ། དེ་རེ་རེའི་སྤྱིར་ཀུན་བཟང་  
བྱེ་བ་སྤྲག་བརྒྱ། དེ་དག་གི་བ་སྤྱིའི་བྱ་ག་ལས་འོད་ཟེར་བྱེ་བ་སྤྲག་  
བརྒྱ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིར་ཀུན་བཟང་རེ་རེ་སྤྱི་ཀུན་བཟང་རྣམ་མཁའ་  
གང་བ། ཀུན་བཟང་རེ་རེའི་སྤྲག་ཐལ་མོ་སྤྱར་བའི་བར་དགོས་འདོད་  
ཀུན་འབྱུང་གི་ཁོར་བུ་རེ་ཐོགས་པ། དེའི་འོད་ཟེར་ལས་མཆོད་ཡུལ་  
རྣམས་ལ་གང་འདོད་ཀྱི་མཆོད་པ་འབྲུལ་བར་མཛད་པ་ནི་ཀུན་བཟང་  
གི་མཆོད་པ་འབྲུལ་ཚུལ་ཡིན་པས་འདིར་ཡང་རང་ཀུན་བཟང་དུ་  
བསམས་ཉི་དེ་རི་བཞིན་དུ་འབྲུལ་དགོས། ཀུན་བཟང་མཆོད་སྤྱོན་  
འབྲུལ་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། བད་མ་འདབ་མ་སྟོང་ལྷན་ཞིག་གི་དབུས་  
སུ་རང་ཀུན་བཟང་དང་། འདབ་མ་རེ་རེར་ཀུན་བཟང་རེ་རེ་དེ་ཀུན་

གྲིས་ཕྱག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་བར་ནོར་བུ་རེ་དང་ནོར་བུ་རེ་དག་  
 ལས་མཆོད་སྤྲིན་ནམ་མཁའ་མཛོད་དུ་སྦྱོས་ཏེ་འབྲུལ་བ་ཡིན་པས་  
 བན་ཡོན་བཛོད་མི་སྟབ། ཡང་སྦྱ་མའི་ནམ་ཐར་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་  
 མཆོད་པ་འབྲུལ་ཚུལ་ནི། “མཆོད་པ་རེ་རེ་དང་། དེའི་ཁ་དོག་དང་།  
 དབྱིབས་སོགས་གཞུགས་སྦྱ་བྱི་རོ་རེག་བྱའི་བྱུང་བར་དང་། དེ་རེ་རེ་  
 ལས་འོད་འཕྲོས་པས་མཆོད་སྤྲིན་ནམ་མཁའ་གང་བ། སྦྱ་ཅམ་ཁྲོན་  
 ལ་དུས་གསུམ་ཆད་སྟེད་ཀྱིས།། ཞེས་སོགས་ལྟར་འདས་མ་འོངས་  
 གྱི་མཆོད་པ་ནམས་ཀྱང་ད་ལྟའི་དུས་སྐད་ཅིག་མ་རེར་རྫོགས་པ།  
 དུས་གསུམ་གྱི་ཞིང་གི་བཞོད་པ་དང་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟུལ་  
 གཅིག་ལ་རྫོགས་པ་དེས་ཞིང་ཀུན་བཀང་སྟེ་སྦྱབས་ཡུལ་ནམས་གྱི་  
 བ་སྦྱའི་བུ་ག་རེ་རེར་སྦྱབས་ཡུལ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་བཞུགས་པ་ལ་  
 མཆོད་པ་སྦྱ་མའི་ནམ་ཐར་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་  
 ཆད་ལ་དངོས་སུ་ཡོད་པའི་ཚུལ་དེ་ཤེས་ནས་མོས་པས་མཆོད་ན་  
 ཆོགས་རྒྱབས་ལོ་ཆེ་རྫོགས་པའི་ཐབས་མཁས་གྱི་འབྲུལ་འདེགས་  
 ཆེ།” ཞེས་ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོའི་དོར་སེམས་བསྐྱོམ་བརྒྱས་གྱི་  
 ཁྲིད་ཡིག་ལས་གསུངས་པ་གནད་ཆེ། སྤྱགས་ལུགས་གྱི་ཀུན་བཟང་  
 མཆོད་སྤྲིན་ནི། ལྷ་མ་མཆོད་པ་ལས། “སྤྱིབ་བྲལ་ལྟན་སྤྱེས་བདེ་བའི་  
 ཡེ་ཤེས་ཆེ།། ཆོས་ཀུན་རང་བཞིན་སྦྱོས་དང་བྲལ་བའི་དབྱིངས།།

དབྱེར་མེད་ལྷན་གྲུབ་སྤྱོད་བསམ་བཞིན་ལས་འདས།། འོན་དམ་བྱང་  
ཚུབ་སེམས་མཆོག་ཁྲིད་ལ་འབྱུང་།། ཞེས་པ་ལྟར་བདེ་སྟོང་དབྱེར་  
མེད་གྱི་ཨེ་ཨྱི་གཞིར་བྱས་པའི་སྟེང་ནས་ཐོག་མཐའ་ཡོངས་བྲལ་གྱི་  
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། བརྟན་གཡོ་ཀུན་ཏུ་བྱུང་པའི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་  
མེད་གྱི་ཨེ་ཨྱི་བྱུང་འབྱུག་བསམ་མི་བྱུང་གྱི་ངེས་པ་དོན་གྱི་མཆོད་པ་  
འབྱུང་ཚུལ་དེ་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱང་རེ་ཤིག་མི་སྤྲོད།།

དུག་པ་མཆོད་པའི་སྟོན་ནི། མཆོད་པའི་སྟོན་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་  
གཙོ་བོ་ནི་ལོག་འཆོ་དང་སེར་སྒྲ་གཉིས་ཡིན། དེ་ཡང་ལོག་འཆོ་ལྷ་  
ཡོད་པ། རིན་ཆེན་སྟེང་བ་ལས། “ཚུལ་འཆོས་རྟེན་དང་བཀྱར་སྟེའི་  
ཕྱིར།། དབང་པོ་སྤྲོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ།། ཁ་གསལ་རྟེན་དང་བཀྱར་  
སྟེའི་ཕྱིར།། ཆོག་འཇམ་སྒྲར་ནི་སྤྱོད་པ་ལོ།། གཞོགས་སྟོང་དེ་ནི་ཐོབ་  
བྱའི་ཕྱིར།། གཞན་གྱི་ཇས་ལ་བསྐྱགས་བྱེད་པ་ལོ།། ཐོབ་གྱིས་འཇམ་  
བ་རྟེན་པའི་ཕྱིར།། མཛོན་སུམ་གཞན་ལ་སྟོན་བྱེད་པ།། རྟེན་པས་  
རྟེན་པ་རྣམ་འདོད་པ།། སྒྲར་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱགས་བྱེད་པ་ལོ།།” ཞེས་  
པ་ལྟར་ལམ་རིམ་དང་སྟོར་ཆོས་གྱི་བྲིད་སོགས་ལས་ལོག་འཆོའི་  
རྣམ་གཞག་མང་དུ་གསུངས་པ་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་མཆོད་ཇས་ལ་ལོག་  
འཆོའི་སྟོན་གྱིས་མ་བསྐྱད་པར་བྱེད་ཆུག་པ་ཆེ། རང་གི་ལོངས་སྟོན་  
དང་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་སོགས་ལ་ལོག་འཆོའི་སྟོན་ཞུགས་པ་

ནི་ཤིན་ཏུ་སྤང་དེ། སྒྲིད་འབྲུག་ཏུ། “བདག་ནི་དེད་ཉིད་ཤི་ཡང་མཐོང་།།  
ལོག་འཆོས་ཡུན་རིང་གསོན་མི་རུང་།།” ཞེས་གསུངས། སེར་སྒྲིག་  
བྱས་ནས་འབྲུལ་མི་རུང་བ་ནི། ཤ་ར་བའི་ཞལ་ནས། “རང་ལ་ཡོད་  
ཆོད་སངས་ཀྱིས་འབྲུལ་དགོས་བ་ཡིན། རྒྱལ་དུ་སྒྲག་མ་མ་ལུས་  
བར་སངས་ཀྱིས་ལུལ་ན་དགོན་མཆོག་གི་སྒྱུན་སྒྲིག་མང་པོ་འབྲུལ་  
རྒྱ་མེད་ཀྱང་མཆོད་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན། མཆོད་བ་བཟང་རབ་གཅིག་  
བཞག་མས་བ་སྒྲིག་བྱེད་ཀྱང་རྒྱལ་དུ་ལུས་བ་དེ་བས་མང་ན་མཆོད་  
བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན། མཆོད་རྩལ་སྒྲིབ་ན་རྩི་མ་ཅན་གྱིས་སྒྲིབ་བ་དང་  
སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་བས་སངས་རྒྱས་མི་མཉེས་བས་ཆོས་དང་ལྡན་  
བར་བསྒྲུབས་བ་ཞིག་དགོས་བ་ཡིན།” ཞེས་སེར་སྒྲིག་མེད་བར་སྒྲོས་  
བཏང་ནས་འབྲུལ་དགོས་བ་དང་། མཆོད་བའི་རྒྱ་ལོག་འཆོ་སོགས་  
བསམ་བ་སྒྲིག་ཅན་གྱིས་བསྒྲུབ་མི་རུང་བ་དང་སྒྲག་བར་སེམས་ཅན་  
ལ་གཞོད་བས་བསྒྲུབ་མི་རུང་བར་གསུངས། རང་གིས་གང་ཞིམ་བ་  
ཟས་ནས་མཆོད་བ་ཉུང་དུ་དང་དམན་བ་འབྲུལ་བ་དེ་འབྲུལ་མི་རུང་བ་  
ནི། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། “རང་ལ་ཡོད་བཞིན་དུ་གཏོང་མི་ཁུས་བར།  
བདག་ནི་བསོད་ནམས་མི་ལྡན་བཞེན་ཆེན་ཏེ།། མཆོད་བའི་ནོར་  
གཞན་བདག་ལ་ཅང་མ་མཆིས།། ཞེས་ཟེར་བ་ནི། པོ་ཉོ་བས། དུང་  
པོར་རྩི་མ་ཅན་ཞིག་ཏུ་སྤང་སྒྲོས་རེ་བཏབ་ནས། ཅན་ཅན་ག་ལུང་སྒྲོས་

ཀྱི་ཚུ།། ཞེས་དཔུས་ལོང་གིས་མིག་ལྡན་ལ་མགོ་སྐྱོར་བྱེད་གསུངས་  
བ་དང་འབྲོ།།” ཞེས་གསུངས། མཉམ་མེད་རྫོ་མོ་ཆེན་པོས་བོད་  
དུ་ཆུ་གཙང་གི་མཆོད་པ་འབྲུལ་ན་མཆོག་ཡིན་གསུངས་པ་ནི་སེར་  
སྒྲའི་སྦྱོན་མི་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་པར་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་མཆོད་  
རྩལ་ཉིང་བ་དང་། བྲི་མ་ཅན། མི་གཙང་བའི་རྩལ་གྱིས་བསྐྲུན་བ་དང་།  
མཆོད་པའི་སྦྱོད་གས་ཆག ། ཀྲག་ཀྲོག ། འབྲུག་བརྒྱུ་ཅན་སོགས་དང་།  
མཆོད་ཉིང་མང་པོ་ཤིང་ལེབ་ལྟ་བུའི་སྦྱོང་སྦྱར་ཏེ་བཤམས་གཤེགས་  
དུས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་བ་དང་། འབྲུལ་མཁའ་རང་ཉིད་གོས་ཚུལ་མཐུན་  
མ་གྱོན་བ་དང་། ཉིང་བྱིས་དང་ལག་བ་མ་ཁྲུས་བ་དང་། མཆོད་རོ་  
རྣམས་མི་གཙང་བའི་སར་རང་གར་བོར་བ་སོགས་ཀྱི་སྦྱོན་རྣམས་  
གང་སྐབས་དོར་ཏེ་སྦྱོད་ལམ་བག་ལྡན་དང་བྱ་བ་ཚུལ་མཐུན་བྱེད།

བདུན་པ་ཀུན་སྦྱོང་དང་པན་ཡོན་བཤད་པ་ནི། རང་གི་སྦྱིང་ཁར་  
མཛུབ་མོ་བཙུགས་ཏེ་ངས་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་འདི་ལ་ཀུན་སྦྱོང་བཟང་  
པོ་བྱུང་འདུག་གམ་མི་འདུག་སྟུང་དུ་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་འདིག་  
ཉིན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་འདུག་ན་དགེ་ཅ་གང་བསགས་ཆུད་  
ཐོས་སུ་གཏོང་བའི་སློང་ན་དུག་ཅན་དེ་སྦྱར་དུ་སྦྱན་སྦྱང་ལ་གཞན་  
པན་གྱི་བསམ་བ་གང་རུས་བསྐྱེད། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ན་དགྲེང་འགོ་  
བའི་མགོན་པོས། “ཐ་ན་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་རེ།། བྱས་ཀྱང་མི་

ཡིས་མཐོང་དུ་རེ།།” ཞེས་པ་ལྟར་བསྟེན་བཀྱར་སྟོན་གྲགས་འདོད་  
 རྫོ་སོགས་འདྲིལ་ཉེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་དུག་ཆེན་འདིས་དབང་ལོག་དུ་  
 ལྟན་ཏེ་འགྲོ་ཉེན་ཆེ། དག་བཤེས་འབན་གྲུང་རྒྱལ་གྱིས་མཆོད་པར་  
 ཐལ་བ་གཏོར་བའི་དགོས་པ་ཡང་གནད་འདིར་ཐུག་ལ། བ་དམ་པས་  
 བོད་ཀྱི་མཆོད་པ་ཀྱན་གྱི་མཆོག་འབན་གྲུང་རྒྱལ་གྱི་མཆོད་པ་ཡིན་  
 གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དེ་རང་ཡིན། མཆོད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི།  
 སྤྱིང་རྩེ་བད་དཀར་ལས། “ཀྱན་དགའ་བོ། ང་འདུག་པ་ལ་མཛོན་སུམ་  
 དུ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ལྟ་ཞོག །རིང་བསྐལ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་དང་ངའི་  
 བྱིར་མཆོད་ཉེན་བྱས་པ་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ལྟ་ཞོག་སྟེ། སངས་རྒྱས་  
 ལ་དམིགས་ནས་མེ་ཏོག་གཅིག་ནམ་མཁའ་ལ་འདོར་ན་དེའི་འབྲས་  
 བྱའང་མཐར་ཐུང་ན་ལས་འདས་པར་ང་སྤྲོད།།” ཞེས་གསུངས། ཆོས་  
 རྒྱལ་ཐུང་ན་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྒྲོན་མ་བྱིས་པ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་  
 ལ་བསོད་སྟོམས་ཞལ་ཟས་འབུལ་རྒྱ་མེད་ཀྱང་བསམ་པ་དག་པས་  
 ཐལ་བ་སྤར་གང་ལྟར་བཟེད་དུ་ཕྱལ་བ་ལ་བཏེན་ནས་འཛམ་གླིང་  
 དུ་རིང་བསྐལ་གྱི་མཆོད་ཉེན་བྱེ་བ་དུས་གཅིག་དུ་བཞེངས་རྒྱ་བྱུང་  
 བ་དང་། ལྟན་པ་བཟང་ལྟན་གྱིས་མཆོད་ཉེན་ལ་བྱིལ་བྱ་ཞིག་ཕྱལ་བ་  
 ལས་སྐད་སྟོན་ན་བར་འདྲེབས་པ་བྱུང་བ་སོགས་དང་། ད་ལྟ་མཆོད་  
 པའི་རྒྱ་ཆ་བཟང་མང་མེད་ཀྱང་གང་ཡོད་སེར་སྒྲ་མེད་པར་ཕྱལ་ན་

དེའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལས་མཆོད་ཇམས་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོ་འབྲུལ་  
 རྒྱ་ཡོང་བ་ནི་དགའ་བ་ཤིས་ལྷ་ཚུང་བས། “ངས་དང་པོར་སྤངས་སྤོས་སྤྲ་  
 ཚ་ཉིང་དེ་བ་ལྟུང་། དེ་ནས་རིང་བུ་བཞི་སྟུང་མངར་སེང་དེ་བ་འབྲུལ་  
 རྒྱ་བྱང་། ད་ལྟར་ཨ་ཀ་རུ་དང་དུ་རུ་ཀ་ལ་སོགས་པ་བསྟུང་ཆེང་དེ་བ་  
 འབྲུལ་།” ཞེས་སོགས་ཟང་ཟེང་གི་མཆོད་པའི་པན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་  
 གསུངས། དེར་མ་ཟད་སྟིང་རྩེ་དང་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་དང་  
 དམ་ཆོས་འཛིན་པ་སོགས་སྟུབ་པའི་མཆོད་པ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་  
 གྱི་ཐུགས་མཉེས་པའི་མཆོད་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་དང་གོང་ན་མེད་པར་  
 གསུངས་ཏེ། སྒོ་གོས་རྒྱ་མཆོས་ལྷས་པའི་མདོ་ལས། “གསུམ་པོ་  
 འདི་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་པ་དང་རིམ་གྱོ་སྒྲ་ན་མེད་  
 པ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་རུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་  
 འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའོ།”  
 ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་མདོ་ལས་  
 གྲང་། “སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ།  
 བྱང་ཚུབ་རུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་དང་། རི་  
 ལྟར་ཐོས་པའི་ཆོས་སྟུབ་པའོ།” ཞེས་གསུངས། དེས་ན་གཙོ་བོར་  
 སྟུབ་པའི་མཆོད་པ་འདི་དག་ལ་བརྩོན་པ་གཤམ་ཆེ། མདོར་ན་འཛིག་  
 ཉིན་ན་བདེ་སྦྱིད་གང་བྱུང་བ་རྣམས་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལས་



བྱུང་བ་ནི་ས་སྤྱིང་འཁོར་ལོ་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། “འཛིག་རྟེན་དག་ན་  
བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པ།། དེ་ཀྱུན་དགོན་མཆོག་མཆོད་ལས་འབྱུང་བས།།  
དེ་བས་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པ་འདོད་པས།། དགོན་མཆོག་མཆོད་ལ་རྟག་  
ཏུ་བཅོན་བྲ།” ཞེས་གསུངས་སོ།། དེས་ན་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་  
གསང་ལྟ་ལྟ། “ཆོས་འཁོར་ལྟ་སར་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་དུས།། རོ་  
མཆོར་བཟ་ཤེས་སྣ་ཆོག་སྣ་རྒྱན་བཀོད་པའི།། མཆོད་པ་བདེ་བ་ཆེན་  
པོར་བྱིན་བཏུབས་ནས།། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་མཉེས་  
པར་མཛད།།” ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱོད་ཕྱོད་སྟོན་པའི་ལྟ་ཐར་  
རྗེས་འབྲུག་གདུལ་བྱས་ཉམས་ལེན་དུ་འབྱེད་ཐུབ་པ་རེ་མཛད་འཆོལ་  
ལོ།། འདིར་སྤྲས་པ། མདོ་རྒྱུད་ཡང་སྤྱིང་བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་གྱི།།  
དགོངས་དོན་རི་བཞིན་མཆོད་པ་འབྲུལ་བའི་ཚུལ།། མདོ་ཙམ་བཤད་  
པའི་དགེ་བས་ཆོ་རབས་ཀྱན།། དགོན་མཆོག་མཆོད་པའི་བྱ་བ་ལྟར་  
ལེན་ཤོག ། ཅེས་མཆོད་པའི་ཁྲིད་ཡིག་བསོད་ནམས་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་  
བ་འདི་ནི་སེར་གྲེས་སྟོ་བ་དགེ་བཤེས་མཁས་གྲུབ་ལོར་བཟང་ནས་བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་གྱི་  
ལེགས་བཤད་རྣམས་ལས་འབྲུག་པ་བདེ་བྱིར་རྩེད་ཐད་རེ་བཏུས་པ་ཡིན་གྱི་མཆོད་པའི་པན་  
ཡོན་དང་བཤམས་གཤེགས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་སོགས་ནི་རྒྱས་པར་ལམ་ཁྲིད་རྣམས་ལས་ཤེས་  
པར་བྱའོ།། །

ཕྱི་མཆོད་པའི་བྱིད་ཡིག

༣༣༥། བ་མོ་རྩ་ཏུ་ལྷ་ཡུལ་གང་གི་ཐུགས་རྩེ་ཨ་མི་ཏུས། ལས་  
 ཉོན་གཤིན་རྩེ་འཛིགས་འཕྲོག་ཅིང་། འཆི་མེད་ཐར་བའི་སྲོག་སྦྱིན་  
 བས། དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན་གསུམ་གྱིས་སྦྱོངས། དེའང་འགྲོ་བ་  
 གྲུན་ལ་ཐན་བདེ་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་གནས་གཅིག་ལྟར་གྱུར་བ་  
 བྱི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཞིང་ས་བཟང་བས་  
 མི་ཆོག་པར་དེར་ས་པོན་རང་གིས་འདེབ་དགོས་པ་བཞིན། འབྲས་  
 ལུ་ཐན་པ་དང་བདེ་བ་འདོད་པ་ནམས་གྱིས་མཆོག་གསུམ་བསྐྱུ་བ་  
 མེད་པའི་ཞིང་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྟེན་བཀུར་བས་བསོད་ནམས་གྱི་  
 ཆོགས་གྱི་ས་པོན་འདེབ་དགོས་ཏེ། སའི་སྦྱིང་པོ་འཁོར་ལོ་བརྩ་བའི་  
 མདོ་ལས། འཛིག་རྟེན་དག་ན་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པ། དེ་གྲུན་དཀོན་  
 མཆོག་མཆོད་ལས་འབྱུང་བས། དེ་བས་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པ་འདོད་  
 བས། དཀོན་མཆོག་མཆོད་ལ་རྟག་ཏུ་བཙོན་བྱ། ཞེས་གསུངས་  
 སོ། མཆོད་པའི་ནམ་གངས་སྒྲ་ན་ཡོད་མེད་དང་། ལྷི་ནང་གསང་  
 བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་སོགས་མཐའ་ལས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་།

མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་ལ་ལག་ལེན་འབྲུལ་དུ་མཁོ་ཆེ་བ་ནི་ཡོན་  
 ཆབ་དང་མར་མེ་ལྷ་བཤོས་སོགས་ཡིན། དེ་དག་འབྲུལ་བའི་སྒྲིད་  
 འབྱོར་བསྐྱུན་གྱིས་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པ་སོགས་བྱུང་ན་བཟང་ལ།  
 མ་བྱུང་ཡང་བྱི་དོར་དང་གཙང་སྒྲ་ཐོན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། བཞ་  
 ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཉིད་ལ་མཛུབ་རྒྱུ་  
 བབས་ནའང་དེ་མ་ཐག་གྱིས་ནས་བསང་དུད་མཛད་པ་སོགས་དམ་པ་  
 གོང་མའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་བྱ། མཆོད་ཆུ་ཏ་ཅང་ཁ་མཐོས་པས་རིག་པ་  
 མི་བརྟན་པ་དང་། ཕྱིར་སོ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ཞིང་འཁོར་མི་འདུ་བ་  
 དང་། ཁ་ཏ་ཅང་དམས་པས་ལོངས་སྟོང་གྱིས་དབྱལ་བ། ཉིད་ལ་ཡོ་  
 ཅན་དུ་བསྒྲིགས་པས་དགོ་སྒྲིབ་ཁྲིགས་སུ་མི་འོང་བ་སོགས་ཉེན་ཤིན་  
 ཏུ་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་མ་གྱུར་པར་བཀོད་པས་མཛེས་བ། འབྲུལ་ཚུལ་  
 ཐོག་མཐའ་གཉིས་སྤྲ་ལ་བར་དུ་སྒྲོམ་པ་ནས་འབྲུ་མའི་ཚུལ་དུ་བྱ་བར་  
 གསུངས། འབྲུལ་བའི་ཆེ་རང་རང་གི་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱགས་  
 སམ། ཡང་ན་སྐྱེན་མོང་དུ་མཆོད་པའི་སྤྲིན་གྱི་གཟུངས་བཛྲོད་བཞིན་  
 དུ་སྤུལ་ན་པན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ། མཆོད་ཆུ་ལན་ཅི་ཅམ་སྤུལ་ཡང་སེར་  
 ལྷ་སོགས་གྱི་སྒྲིན་འཕྲུག་ཉེན་མེད་པ་དང་། ལས་ཉོན་དཀོར་སྤྲིབ་  
 སོགས་འདག་ཆབས་ཆེ་ཞིང་། བྱམས་སྦྱིང་རྗེ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་  
 གྱི་རྟོགས་པས་རྒྱུད་བརྒྱན་པ་སོགས་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲོ་བྱང་པར་ཅན་

ཡོད་པས། བཀའ་གདམས་གསར་ཉིད་གི་དམ་པ་གོང་མ་ནམས་འདི་  
 ལ་གཙོ་བོར་མཛད་དོ། མར་མེ་གཙོ་བོར་འོད་ཕྱལ་བ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུ་  
 ལྷན་མར་དང་འབྲུ་མར་ཡང་ཁ་དོག་ལེགས་པ་བྱི་རོ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་  
 པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་བསོད་ནམས་རྫོགས་ཆ་བས་ལྷག་པར་ཆེདོ། མར་  
 མེའི་སྤྱང་བྱུང་གསེར་དདུལ་སོགས་ལས་བྱས་པའམ། སྤ་མ་འགའ་  
 ཞིག་ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་བྱིར་རྒྱ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱང་དུ་རས་  
 བལ་གྱིས་དཀྱི་བའང་ཡོད་ལ། མ་མཐའ་འང་བྱི་བཟང་པོའི་ཤིང་ཏ་ཅང་  
 སྤོམ་པ་མ་ཡིན་པ་བྱང་ཞིང་རྒྱན་མེད་པའི་སྤྱང་དུ་རས་བལ་གྱིས་དམ་  
 སྤྱོད་སྤྱོམས་པར་བྱིལ་ཏེ་རིང་བྱུང་རྒྱུ་བྱུང་ཆོད་ལ་དཔག་པས་རི་ལྟར་  
 འཆམ་པ་བྱ། མར་མེའི་སྤྱང་བྱུ་སྤྱོག་ཤིང་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་དོགས་  
 པ་བྱེད་ཀྱང་། དེ་མེད་པར་རས་བལ་གྱིས་ཆོད་མི་ཟེན་པས་འོས་མེད་  
 གྱིས་འབྲུབ་ལ། ལུང་འགའ་ཞིག་ཏུ་མར་མེའི་སྤྱང་བྱུ་ལ་ཤིང་བལ་གྱི་  
 འདབ་མས་དཀྱི་བར་གསུངས་པ་སྤྱང་བྱུ་སྤྱི་ཅམ་ལ་མི་འགྲིག་པས་  
 བྱང་གི་སྤྱོག་ཤིང་ལ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། མགོན་པོའི་གཏོར་ཆོག་ཏུ་  
 ཡི་དྲགས་ཀྱི་ལུང་པོ་སྤྱོག་ཤིང་གི་ཚུལ་དུ་བྱས་ནས་སྤྱིའི་རས་ཀྱིས་  
 དཀྱི་བར་གསུངས་པའི་རིགས་འགྲོས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་སོ། ལ་ལ་  
 འོད་མེད་པར་མེ་མ་ཤི་ཅམ་གྱིས་རྒྱན་གང་རིང་བྱེད་པ་མི་ལེགས་  
 ལ། སྤྱང་བྱུ་ཏ་ཅང་སྤོམ་པས་སྤྱར་དུ་འབར་བའང་མི་བྱེད་པར། འོད་

གསལ་བའི་སྒྲིང་ནས་དལ་འབར་བྱས་ན་ལེགས་པར་བཀའ་གདམས་  
 གྱི་བསྟན་རིམ་ལས་གསུངས། མར་མེ་ཕུལ་བས་མངོན་ཤེས་འབྱུང་  
 པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་སོགས་པན་ཡོན་དུ་མ་འབྱུང་  
 བར་ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མདོ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་སྤང་བ་སོགས་  
 སུ་གསུངས་ལ། བྱད་པར་དུ་མ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་གཏུམ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་  
 ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འདྲེན་པ་ལ་མར་མེ་  
 ཕུལ་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲོ་ལྷག་པར་ཆེ་བའི་ཚུལ་བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད་  
 ལེའུ་གཉིས་པ་ཅ་འབྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་འབྱུང་བོ། ། ཞལ་ཟས་ནི་ཟན་  
 གཙང་མ་གང་ལེགས་ལས་བཟོས་པ་མར་གསར་བའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་  
 པའི་དབྱིབས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཕྱག་ལེན་བཞིན་བྱ་དགོས་ཀྱི། འ་  
 ར་པའི་གསུང་སྒྲོས་ལས་བྱུད་ཀྱི་སྡོ་ས་དང་ལོ་མའི་སེར་ས་ལྟ་བུ་ནས་  
 མ་ཡིན་གྱི་གང་བཟང་བ་ནས་བྱ་དགོས་གསུངས་པ་བཞིན། རང་གིས་  
 གང་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་དེ་ལས་བཟང་བ་ཞིག་དགོས་ལ། མ་མཐའ་འང་དེ་  
 ལས་མི་ཞན་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཏེ། བཟང་པོ་རང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་  
 ནས་ངན་པ་དགོན་མཆོག་ལ་འབུལ་བ་ནི་པན་ཡོན་ལས་ཀྱང་ཉེས་  
 དམིགས་ཆེ་བས་ཤིན་ཏུ་མི་རུང་ངོ། ། དེར་མ་ཟད་སྤྲོན་ལྡན་དང་སྤྱིང་  
 པོ་ལྡན་སོགས་པའང་ནང་དུ་བསྐྱེད་ན་གནས་སྐབས་སུ་ནད་སྤྱག་  
 དབུལ་བ་སོགས་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་ཞིང་ནད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་སོགས་སུ་

མི་སྤྱི་བ་དང་། མཐར་ཐུག་དབང་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤུན་སྦྲུལ་  
ཆོགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།།

མདོར་ན་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། འདི་ཕྱི་འདི་བདེ་ལེགས་ཐམས་  
ཅད་འབྱུང་བའི་ཞིང་ས་དམ་པ་དུས་བཞི་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུད་ཆད་  
མེད་པར་བདེ་ལེགས་ཀྱི་ས་བོན་བཏབ་པས་ཆོག་པ་འདི་ལ་དད་པའི་  
གཤོལ་གྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་མེད་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་མདོ་  
ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་མ་གྱུར་ན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མངས་པ་ཡིན་  
ཅོ།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་  
ཆོགས་གང་འདོད་བསག་ཏུ་ཡོད་པའི་སྐྱབས་འདིར་རང་གིས་རང་མ་  
བསྐྱས་པ་བྱས་ཏེ་རུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་དགོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་རྒྱ་  
གང་ཆེ་དང་། ཐ་ན་ཟས་ཁམ་གཅིག་ཟ་ནའང་དེའི་ཕུད་དགོན་མཆོག་  
ལ་བསྔོས་ཏེ་ཆོགས་རྒྱབས་པོ་ཆེའི་སྦྱར་བ་རྒྱ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་བསྐྱུང་  
བར་བྱའོ།། མཆོག་གསུམ་གྱིན་རྒྱབས་སྤྱིན་ཕུང་ལས།། དངོས་གྲུབ་  
རྣམ་གཉིས་ཆར་འབེབས་པས།། མཁའ་མཉམ་ལུས་ཅན་འཛིན་མ་  
ལ།། དགེ་ལེགས་ལོ་རྟོག་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ནི་སྤྱི་མེད་ཤོག་ནས་  
རྣམ་དཔྱིད་ཡངས་པ་རབ་འབྱམས་པ་རག་དབང་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱེད་འོར་ལ་བརྩན་པ་  
དགོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྟོན་མེས་གྲིས་པའོ།། །།





༥ དམ་སྒྲིམ་ཉམས་ཆག་མ་ལུས་འཛོམས་བྱེད་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ངོ་  
བོ་དམ་ཆོག་ནི་རྗེའི་ཞབས།།





ཕྱ དམ་ཆིག་རྩོམ་ཆེའི་བཟླས་པའི་ཁྲིད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་  
 ཉམས་ཆག་དག་བྱེད་གསུམ་འཛོད་ཡོན་  
 ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༡༣།། བདེ་སྟོང་ཤེས་རབ་ཐབ་མོའི་དཔལ་འཆང་ཞིང་།། དམ་  
 ཆིག་སྟོལ་མར་དབྱེས་རོལ་དོན་དམ་སེམས།། ལྷན་བྱུང་རྒྱུན་མི་  
 འཆད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཅན།། དོན་ཡོད་རྩོམ་སྟོང་དབྱུས་བད་མཆོར་  
 རོལ།། འདིར་དམ་ཆིག་རྩོམ་ཆེའི་བཟླས་པའི་ཁྲིད་གནང་བའི་ཐོག་མར་  
 རྩོར་སེམས་བསྟོམ་བཟླས་ཀྱི་སྟོན་ལུག་ལྟུ་ཉར་གཅིག །འེ་ཅོན་  
 དང་ཐོད་པའི་བྱུག་རྒྱ་མཛད་དེ་འཆི་བདག་མ། མ་མོ་ཆེན་མོ་ཅ་ལྷུ་རྩེ།།  
 ཞེས་སོགས་སྐར་བ་ཆར་གཅིག་གསུངས་ཏེ་མཐར། ཅ་ལྷུ་རྩེ་རྩྱུ་དམ་  
 བགེགས་བྱང་མ་ལྷ་ར་ཡ་རྩྱུ་བཟ། ཅས་ཐལ་མོ་བདེ་བ་བ་ཕྱིར་བསྐྱར་  
 བ་ཞིག་མཛད་དོ།། འདིར་སྐྱ་མེད་རྩོགས་བྱང་སྐྱབ་པའི་ཐབས་གོང་ན་  
 མེད་བ་རྣལ་འབྱོར་སྐྱ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གེགས་སེལ་  
 ཐོགས་འདོན་སོགས་ཞལ་ཤེས་ཀྱི་ཐབ་གནད་རྩེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་  
 དབྱངས་ཀྱི་གདམས་པ་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སྐས་ཀྱི་ཐུ་བོ་མཁས་

གྲུབ་སྤྱོད་པའི་ཉི་མ་དང་། དེས་གཙུག་བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ལ་  
 ཆེག་བརྒྱད་དུ་གནང་བ་སྤྱོད་མཆེད་གཉིས་ཀྱིས་ཐེན་བྲིས་སུ་བཏབ་བ་  
 ཡིག་ཚུང་ཉེར་གཅིག་ཅེས་གྲགས་པ་རྒྱས་བསྐྱུས་གཉིས་ཡོད་པའི་  
 ཉུང་ཤོས་དེ་མཁས་གྲུབ་གྲགས་པ་བསམ་གྲུབ་པས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་  
 བསྐྱེགས་པར་བཤད། དེའི་ནང་ཆོན་དམ་ཆེག་རྫོ་རྫེའི་བཟླས་པའི་  
 ཁྱིད་ལ། ཟླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཅ་བ་དང་། མང་གཞི་  
 དམ་ཆེག་དང་ཕྱོམ་པ་ནམ་པར་དག་པ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས། དམ་ཆེག་  
 དང་ཕྱོམ་པ་ཉམས་པ་གསོ་ཞིང་། སྤྱིག་སྤྱིབ་སྤྱོད་པའི་སྒོ་མང་ཡང་།  
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ལ་དམ་ཆེག་རྫོ་རྫེའི་ལྟ་དང་།  
 དམ་ཆེག་འགྲུག་པའི་ལྟ་དང་། དམ་ཆེག་གྲུབ་པ་གདོན་མི་ཟ་བ། ཞེས་  
 སོགས་དམ་ཆེག་ཉམས་ཆག་སྤྱོད་བ་ལ་རྒྱད་དང་། རྒྱ་མོད་ཀྱི་མཁས་  
 གྲུབ་ཆད་ལྡན་དུ་མས་ཆེས་ཆེར་བསྐྱེགས་ཤིང་། ཐུགས་ཉམས་སུ་  
 བཞེས་པའི་གདམས་པ་མད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདུས་པའི་ཅ་རྒྱད་  
 ལས། དེ་ནས་བཙུམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་  
 གྲུབ་པ་གདོན་མི་ཟ་བའི་མཆོག་དམ་ཆེག་འབྱུང་བའི་རྫོ་རྫེ་ཞེས་བྲ་  
 བའི་ཉིང་ངེ་འདྲིན་ལ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། དམ་ཆེག་འགྲུགས་པའི་  
 རིགས་ཀྱི་མཆོག་གི་སྤྱིང་པོའི་སྤྱིང་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་དང་། གསུང་  
 དང་། ཐུགས་རྫོ་རྫེ་ལས་བྱུང་ངོ་། ། དཔྱུ་རྒྱུ་ཀྱི་དེ་ནས་འདི་བྱུང་མ་ཐག་



རིགས་ནི་དམ་ཆོག་འགྲུགས་པའི་རིགས་ཏེ་ངེས་པའི་དོན་ནོ། ། ཞེས་  
 སོགས་གསུངས་སོ། ། རེད་མདའ་བའི་རྩིས་ལན་ལས། སྒྲིབ་བ་སྦྱང་  
 བ་ལ། ལྷུང་བ་ཤགས་ཕྱག་དང་བཅས་པ། ཡི་གེ་བརྒྱ་བའི་བསྐྱོམ་  
 བསྐྱེས། དམ་ཆོག་རྩོམ་པའི་བསྐྱེས་པ། ཟ་བྱེད་མཁའ་འགྲོའི་སྒྲིབ་ཤེག་  
 ལ་སོགས་བ་མདོར་ན་སྟོབས་བཞི་ཆང་བའི་སྒྲོ་ནས་སྦྱང་བ་གལ་ཆེ།  
 དེའང་སྒྲིག་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་སྒྲིབ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མཐོང་ནས་སྤར་  
 བྱས་ལ་འགྱོད་སེམས་དང་། ཕྱིན་ཆད་སྟོག་ལ་བབས་ཀྱང་མི་བྱེད་  
 བསམ་པའི་སྒྲོམ་སེམས་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ནི་སྒྲིག་བ་སྦྱང་བའི་  
 ཐབས་སྒྲ་ན་མེད་པའོ། ། ཞེས་དང་། ཅ་ལྷུང་རྣམ་བཤད་ལས། དོན་  
 ཡོད་གྲུབ་བ་ལ་ནི་དམ་ཆོག་རྩོམ་པའི་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ལ། དེ་ནི་ལྷག་  
 པར་དམ་ཆོག་ཉམས་བ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་ལྷུང་གསུངས་  
 པས་དེའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲ་མ་བརྟེས་བ་སོགས་སྦྱང་བའི་གདམས་བ་ནི་  
 འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲས་པོ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྒྲུབ་  
 ཐབས་ཀྱན་བཟང་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་ན་ཡོད་པས་ཐུན་  
 མཆམས་སུ་དེ་ཡང་བྱ་སྟེ། འདིར་ཆོག་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་  
 སོ། ། ཞེས་གསུངས། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆན་དང་། ཆོ་ཆོག་  
 སྒྲིང་སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་ཅེ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲ་མ་  
 མཆོད་པའི་སྒྲོམ་བརྒྱུང་གཉིས་སོང་མཆམས་དམ་ཆོག་རྩོམ་པའི་བསྐྱེས་

བ་དང་། རྟོག་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་རེས་མོས་མཛད་དེ་སྤྲུགས་ཉེར་  
 གཅིག་རེ་གསུང་བ་ཡིན། ལྷ་མ་མཆོད་བ་སོགས་ལྷའི་ང་རྒྱལ་ལ་  
 གནས་པའི་ཆེ་རང་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བའི་སྤྲུགས་ཀར་གསལ་  
 འདེབས་བ་དང་། སྐབས་གཞན་དུ་རང་ཐ་མལ་དུ་གནས་པའི་སྤྲིང་  
 གར་གསལ་བཏབ་ཀྱང་ཆོག་གས་གསུངས། འོན་ཀྱང་ལྷ་མེད་ཀྱི་ལྷའི་  
 སྤྲུགས་ཀར་སྐྱོམ་བ་མ་གཏོགས། རྒྱུད་སྤྱོད་ལའི་ལྷའི་སྤྲུགས་ཀ་  
 དང་། ཐ་མལ་པའི་སྤྱི་བོར་སྐྱོམ་བ་མ་བཤད་ཅེས་ཀྱན་མཁྱེན་འཛིགས་  
 མེད་དབང་བོས་གསུངས་སོ།། སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སྤྱན་  
 མཆོམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྣལ་  
 འབྱོར་། ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྣལ་འབྱོར། དམ་ཆེག་ཉམས་ན་དག་  
 པར་བྱ་བའི་རྣལ་འབྱོར། ཟས་དང་། རྒྱས་དང་། ཉལ་བ་དང་། ལྷང་བའི་  
 རྣལ་འབྱོར་བདུན་གསུངས་པས་དམ་ཆེག་ཉམས་ན་དག་པའི་རྣལ་  
 འབྱོར་ནི། སྤྱབ་ཐབས་ཀྱན་བཟང་ལས། དམ་ཆེག་ཉམས་ལ་སྤྲིང་གའི་  
 ལྷ་བར་ནི། སྤྲིང་བོ་སྤྱོད་ཆོགས་དོ་རྩེ་རི་བཞིན་བསམ། དཔལ་ལྷན་  
 དམ་ཆེག་དོ་རྩེའི་རྣལ་འབྱོར་པས། འབྱོ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་  
 རྣམ་བསམ་ལ། སྤྱོད་ཆོགས་བསྐྱེད་འདབ་མའི་དབུས་སུ་ནི། སྤྲིང་གི་  
 རིམ་པས་དབང་བསྐྱར་ཀྱན་ཏུ་སྤྲངས། ཞེས་གསུངས་སོ།། དེའི་དོན་  
 ནི་དཔལ་འབྲས་དོ་རྩེས་རང་གི་སྤྲིང་གར་དབང་ཆེན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་

གྱི་སྒྲིང་དུ་སྒྲ་ཆོག་ས་བསྐྱས་ལ་གནས་པའི་རྒྱ་བའི་དབྱས་སུ་སྒྲི་ལས་  
 བྱང་བའི་སྒྲ་ཆོག་ས་དོ་རྗེའི་གདན་གྱི་སྒྲིང་དུ་ཁྱི་ལས་རལ་གྱི། དེ་  
 ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཐབས་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་  
 བདག་ཉིད་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། དེ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་  
 གྱིས་རྣམ་པར་དག་པར་བསམ་ལ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའི་ཐུགས་  
 ཀའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་བཞུགས་  
 པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གྱི་འོད་ཟེར་ལས་བྱང་བའི་སྒྲིན་ལ་  
 སོགས་པའི་ལྷ་མོ་ཐུག་ན་བདུད་ཅིས་གང་བའི་བྱམ་པ་བསྐྱམས་པ་  
 རྣམས་གྱིས་བདག་ཉིད་གྱི་ཕྱ་རབ་རྣམས་བརྒྱན་ཞིང་དབང་བསྐྱར་  
 བར་བསམ་མོ། འདི་ནི་ལྷ་བསྒྲོམ་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བས་བདུད་ཅི་ལྷ་  
 བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་གསང་སྔགས་གྱི་སྒྲོད་  
 པ་སྒྲིང་བའི་དམ་ཆོག་ཉམས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། ཞེས་རང་གི་  
 ལུགས་བཀོད་ཅིང་། བདག་ཉིད་ཁྱེད་ལས་དོན་གྲུབ་ཏུ་དམ་ཆོག་པའི་  
 རྣམ་པར་བསྐྱེད་ནས་དབང་བསྐྱར་བར་བྱའོ། ཞེས་འདོད་པའི་གཞན་  
 ལུགས་བཀག་གོ །བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་པ་ལས། དམ་ཆོག་ཉམས་ལས་  
 བསྐྱང་བ་ནི། དོན་ཡོད་དོ་རྗེའི་འཁོར་ལོ་བཟང་། སྒྲིང་གར་ལས་གྱི་  
 དོ་རྗེ་ཁྱི། བསམས་ནས་ཐམས་ཅད་བདག་དབང་བསྐྱར། ཞེས་  
 གསུངས་པའི་འགྲེལ་པར་ཤུནྱི་པས། བདག་ཉིད་དོན་གྲུབ་ཏུ་བསྐྱེད་

བ་གཙོ་ཐོར་བྱས་པའི་ཐུགས་ཀར་སྣ་ཆོགས་དོ་རྩེ་ལ་ཡི་གེ་ཁྱི་  
 བསམས་ནས་རང་ཉིད་དབང་བསྐྱར་བའི། ཞེས་གསུངས་པས། དེ་  
 གཉིས་གང་རུང་གིས་བྱ་སྟེ། ལྷ་མ་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉིས་པ་  
 སྦྱང་བ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་རང་གི་སྦྱིང་གར་དམ་ཆེག་  
 དོ་རྩེ་བསྐྱེད་པ་དང་། རང་དོན་གྲུབ་གཙོ་ཐོར་བྱས་པའི་ཐུགས་ཀར་སྣ་  
 ཆོགས་དོ་རྩེ་ལ་ཁྱི་བསམས་པའི་ཐུགས་གཉིས་གང་རུང་བྱ་བར་  
 གསུངས་ཏེ། ཅ་ལྟར་ནམ་བཤད་དུ་སྦྱབ་ཐབས་ཀྱན་བཟང་རྩེས་  
 འབྲངས་དང་བཅས་པ་ན་ཡོད་ཅེས་བཤད་འདོད། མཁས་གྲུབ་རིན་  
 བོ་ཆེའི་དཀར་ཆག་ཐོའི་ཡིག་ཆུང་ལས། དེ་ནས་དམ་ཆེག་གི་སྒྲོར་ལ་  
 དམ་ཆེག་དོ་རྩེའི་བསྒྲུལ་བཞུས་དང་། དོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོའི་སྦྱིན་སྲེག་  
 སོགས་རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་ཅ་ལྟར་གི་ནམ་བཤད་དུ་དེ་ནམས་བྱའོ། ། ཞེས་  
 གསུངས་པ་ལས་དངོས་སུ་བཀོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཞལ་ལས་བྱུང་  
 བའི་གནད་ཆེ་བ་ཁ་ཡར་ཡོད་པ་ནམས་ད་ལྟ་ནར་མ་དང་། སྐབས་སུ་  
 ལག་ལེན་ལ་སྦྱར་བ་མེད་མི་རུང་བ་ཡིན་པས་ཡི་གེར་སོགས་སུ་  
 བཀོད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་འཕུལ་དུ་ལག་ལེན་ལ་སྦྱར་བར་  
 བྱའོ། ། ཞེས་པས་ཐུན་དུག་ནལ་འགྱོར་སོགས་ཀྱང་བསྐྱན་པ་ཡིན་ལ།  
 འདིའི་ཆོ་ག་ཡིག་ཆུང་ཉེར་གཅིག་ལས་འབྱུང་བ་ནི། རང་ཡི་དམ་དུ་  
 གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་སྣ་ཆོགས་བརྒྱ་དང་ལྷེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་





རྒྱུ་ཕ་མོ་འཛག་པ། དེའི་མཐར། ཨོ་ལྷ་ལྷ་རྒྱ་རྒྱ་ལྷ་ལྷ། ཞེས་པས་  
 བསྐྱར་བར་དམིགས་ལ་བདུད་ཅིའི་རྒྱུ་དེ་སྤྲོ་ཆོག་སྤྲོ་རྗེའི་རྣམ་ཐུ་  
 ག་ནས་རིས་གྱིས་བྱུང་ནས་ལུས་ཐམས་ཅད་གང་། ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་  
 བ་སྤྱིང་བས་དམ་ཆེག་ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་བ་སྤྱིའི་བྱ་ག་ནས་ནག་  
 ཉིལ་ཉིལ་སྟོན་པར་བསམ་ལ། དག་ཏུ་གོང་གི་སྤྲུགས་དེ་བཟླ། བཟླས་  
 པ་ཆར་བ་དང་། བདག་ནི་མི་ཤེས་སྤྱིངས་པ་ཡིས། ཞེས་སོགས་  
 བྱའོ། ཞེས་པ་འདིའི་སྤྱིང་ནས་ཁྱིད་གནང་བ་ཡིན། ཆོ་ག་འདི་ཆེག་  
 བསྐྱར་གྱི་ཕྱིན་ཆུབས་ཀྱི་ཆོན་ཀ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བས་འདི་ཉིད་  
 བྱས་པ་ལེགས་ཞེས་པ་ཁ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་གསུངས། རྗེ་  
 རམས་པ་སྤྱོད་བཟང་ཡོན་ཏན་གྱིས་རྗེ་འཛིགས་མེད་དབང་པོ་ལ་འདིའི་  
 ཆོ་ག་བཀའ་ཚུལ་ཞུས་པའི་ལན་དུ་ཡང་། ཡིག་ཆུང་ཉེར་གཅིག་ནས་  
 འབྱུང་བ་དེས་ཆོག་གསུངས་འདུག །དེ་ལ་སོགས་མར་སྤྱོད་མ་དང་གཉིས་  
 སུ་མེད་པའི་འདུས་པའི་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རམ་དམ་ཆེག་  
 རྗེ་རྗེ་གཙོ་བོར་བཞུགས་པའི་ཆོགས་ཞིང་གསལ་བཏབ་ལ། ཡིད་ཀྱི་  
 རོལ་བ་བྱི་མེད་སྤྱོད་འདྲས་བསྐྱབས། ཞེས་སོགས་སམ། དཀོན་མཆོག་  
 གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་  
 སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་བདུད་ཅི་འབེབས་སྐྱབས་བཅས་གནད་དུ་  
 འགོ་བ་བྱ། ཡི་དམ་འཛིགས་བྱེད་ལྟ་བུའི་ཆོ་ག་རྗེགས་ནས་ཐུན་

མཆོམས་སྤྱུ་ཐུགས་ཀར་བཀོད་དེ་བཞུགས་པས་ཆོག །སྒྲིབ་གཤི་རྒྱ་  
 ཏིའི་དབུས་སྤྱུ་གསལ་བཏབ་སྟེ་དམིགས་པ་གཏད་པས་རྫོགས་རིམ་  
 གྱི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་འདུག། ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡང་འདིར་ས་ཐོན་ཕྱག་  
 མཆོན་སྤྱུ་རྫོགས་པ་སྟེ་ཆོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད་དང་། དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད།  
 ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག །དབང་བསྐྱེད། རྒྱས་གདབ་སྟེ་ཡན་ལག་བཞི་  
 རྫོགས་སྤྱུ་བསྐྱེད། རོན་ཡོད་མཁས་བྱུང་པའི་འཛིགས་བྱེད་རྫོགས་  
 རིམ་དུ། ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཕྱག་མཆོན་འདུས་པའི་ཆོ་ག་ལྟར་བཀོད་ཀྱང་  
 འདིར་དེ་དང་མི་འབྲ་བར་འདུག་པས་ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རྫོར་  
 གིལ་འཛིན་པའི་ཕྱག་རྒྱས་ཡུམ་ལ་འཁྱུད་པ་ལས་རྫོལ་གིལ་འཛིན་པ་  
 མིན། ཞབས་གཡས་བསྐྱུམས་གཡོན་བརྒྱུད་དང་སེམས་དཔའི་  
 སྒྲིལ་ཀྱང་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག །ཡུམ་ཡང་སྤྱུ་མདོག་ཕྱག་མཆོན་  
 སོགས་ཡབ་ཁོ་ན་དང་འབྲ་ཞིང་རེག་བྱ་རྫོ་རྗེ་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་  
 ཞེས་པའི་འདི་རྣམས་བཤ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་རྒྱན་  
 ཡིན། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་འདིའི་ཆོ་གར་མཆོད་  
 པས་མཆོད་ཅེས་བར་བཅུ་ཀྱུ་ལ་ས་པ་རི་ལྷ་ར། ཞེས་ཡོད། དམ་པ་  
 གཞན་གྱིས་མཛད་པར་མཆོད་བསྟོད་ཀྱང་གསུངས་པས་བསྟོད་པ་  
 རྒྱུད་ཀྱི། རོན་ཡོད་རྫོ་རྗེ་རྫོགས་སངས་རྒྱས།། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་  
 རྫོགས་མཛད་པ།། དག་པ་ངོ་ཐོ་ཉིད་ལས་བྱུང་།། རྫོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་

ཕྱག་འཆའ་ལོ།། ཞེས་པའམ། འདུ་བྱེད་ནམ་དག་བྱ་བ་ཡེ་ཤེས་  
 དངོས་།། མར་གད་ཕྱང་པོ་ཉི་འོད་དང་འགྲོགས་པས།། སྤུང་ཀྱན་ཡིད་  
 བློ་ཆགས་པར་བྱེད་པ་བཞིན།། རབ་གསལ་དོན་ཡོད་དོ་རྩེ་ལ་ཕྱག་  
 འཆའ་།། ཞེས་པ་ལྟ་བུས་རུང་། དེའི་སྤྱགས་ཀར་ཆེ་གདན་ལ་སྤྱ་  
 ཆོགས་དོ་རྩེའི་ལྟེ་བར་ཏ་ལྱང་གྲུ་བདུད་ཅི་དཀར་པོའི་རྒྱན་པ་མོ་  
 འཛག་བཞིན་པ་བེལ་པ་སྒྲོམ་མེ་བ། དེའི་མཐའ་སྒྲོར་དུ་སྤྱགས་སྤེང་  
 གཡས་སྒྲོར་བྱེན་འབྲེང་དུ་འཁོད་ཅིང་འོད་ཟེར་འབར་བ་ལ་དམིགས་  
 པ་གཏད། དེ་ཡང་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་བཅས་རང་གི་ཉེས་པ་  
 དང་། རྒྱད་པར་ཆེ་འདིར་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཆོས་སྒྲོར་ཞུགས་པ་ནས་  
 བཟུང་དམ་ཆེག་ཉམས་ཆག་མང་དུ་བྱུང་བའི་དབང་གིས་མི་བཟད་  
 པའི་ངན་འགྲོར་ཤིན་ཏུ་བཟོད་དཀའ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱོད་དགོས།  
 གལ་ཏེ་དེ་ལས་ཐར་ནས་བསྐྱེད་པ་དང་མཛུལ་བ་ཞིག་སྤིང་གྲང་། སྤྱ་  
 མའི་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་དམ་ཆེག་ལས་འདས་ནས་སྤྱར་ཡང་ངན་  
 འགྲོར་འགྲོ་བ་སོགས་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་སྤེལ་ནས་སྤྱེ་གནས་  
 མང་པོ་བརྒྱད་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་འགྲུང་འགྲོ་སྟེ། དེའི་ཚུལ་  
 ཡང་སྤྲིག་པའི་རྣམ་སྤྲིན་སྤྱང་བས་འཛད་གྲང་། བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་  
 འདིས་སྤྲིག་པ་བསགས་པའི་འགོ་རྩེ་བས་ཐབས་སྤྱག་ཤོས་ཡིན།  
 རང་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་རྩི་ལྟར་མནར་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ཀྱང་བཅས་རང་གི་ཉེས་པས་མནར་ཚུལ་བསམས་ནས་བྱམས་  
 སྒྲིང་རྗེ་བསྐྱེད། དེས་བྲངས་ནས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་  
 གྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་སྦྱངས་པའི་ལྷ་མཆོག་ཁྱད་པར་བ་བཙུག་ལྡན་འདས་  
 དམ་ཆོག་རྗེ་རྗེ་བྱེད་ཡིན་པས་ཆོ་འདིར་བཅས་རང་གི་ཉེས་པས་མི་  
 གོས་པ་དང་། མཆོག་སྤྱན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཅ་བ་  
 དམ་ཆོག་དང་སྤྱོད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བྱང་  
 ཞིང་དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ་སྟུང་དུ་གདུང་བྱུགས་བྲག་པོས། ཨོ་  
 ལྷ་མཚོ་རྒྱུ་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྤྱགས་ཤིན་དུ་དགྲེས་  
 ཉེ་སྤྱགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཕྱོགས་བཅུར་  
 འཕྲོས་པའི་སྟེ་ལ་དམ་ཆོག་རྗེ་རྗེ་ཡབ་ཡུམ་སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་  
 དང་མཉམ་པ་བཞུགས་པའི་སྦྱོར་མཆོམས་ནས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་གྱིས་  
 དབང་བསྐྱར་བས་སྒྲིག་སྒྲིབ་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་ལྷག་  
 མེད་དུ་བྱང་ཞིང་དག་སྟེ་དོན་ཡོད་རྗེ་རྗེའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། འོད་  
 ཟེར་ལ་ལའི་སྟེ་ལ་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་མཆོད་ཇས་སྟེ་ཆོགས་ཐོགས་པ་  
 དཔག་དུ་མེད་པ་སྟོས་པས་སྤྱས་བཅས་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཆོད་  
 པས་མཉེས་པར་བྱས། སྤྱགས་རྒྱུད་རང་དབང་མེད་པར་བསྐྱུལ་ཉེ་  
 དམ་ཆོག་ཉམས་ཆག་སྦྱོར་བ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་  
 བདུད་ཅིའི་རྒྱན་དཔག་དུ་མེད་པ། དེའང་སྤྱོད་པས་འོད་ཟེར་ལ་འཁྲིལ་

ནས་ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱིའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་ནང་དུ་འབྱུག་པར་གསུངས་  
 བ་འཆར་བདེ་གསུངས། བདུད་ཅི་སྙིང་གའི་ལྷའི་སྤྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་  
 ལྷགས་ཏེ་སྤྱགས་སྤེང་ས་ཐོན་དང་བཅས་པ་ལ་ཐེན། དེ་ལས་བདུད་  
 ཅིའི་རྒྱན་བབས་པས་སྤྱི་ཆོགས་དོ་རྗེའི་སྤྱི་བ་གང་། བདུད་ཅིའི་རྒྱན་  
 འཛག་པ་རྩའི་བྱ་ག་ནས་རིམ་གྱིས་བྱུང་བས་སྤྱི་ལུས་ཐམས་ཅད་  
 གང་། ཡུམ་ལའང་བདུད་ཅིས་སྤྱི་གང་བའི་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་  
 བསྐྱུངས་ཏེ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྤྱིར་མཆོམས་ནས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་  
 བ་རང་གི་རྒྱུ་མཐེལ་ནས། ལུས་མོ་དང་། གསང་གནས། སྤྱི་བ། སྤྱིང་  
 ག། མགྱིན་བ། སྤྱི་གཙུག་བར་ཁྱིམ་མེར་གྱིས་གང་། མོག་མེད་ནས་  
 བསགས་པའི་སྤྱིག་སྤྱིབ་དང་། ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆེག་  
 ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་དུད་ཁུ་དང་སོལ་ཁུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་  
 སྤྱི་གཙུག་སོགས་སྤྱིང་གི་དབང་པོའི་སྤྱི་དང་བ་སྤྱིའི་བྱ་ག་རྣམས་ནས་  
 སྤྱིར་ཐོན་ཏེ་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་འོག་དུ་ལས་ཀྱི་སྤྱིན་པོ་  
 མི་བཟད་ཅིང་འཛིགས་སུ་རུང་བའི་ཁ་ནང་དུ་རང་དང་སྤྱི་འགྲོ་སེམས་  
 ཅན་གྱི་ཆེ་དང་སྤྱིག་གི་སྤྱིད་དུ་བཏང་བས་རོམས་ཤིང་ཆེམ་ནས་  
 གཞོད་འཆའི་བསམ་སྤྱིར་རན་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་སྤྱི་བྱམས་སྤྱིང་རྗེའི་  
 སེམས་དང་ལྷན་པར་བྱས། བདུད་ཅིའི་སྤྱིག་མ་གསེར་གྱི་རྒྱ་གམ་  
 མམ་འཁོར་ལོ་ཅི་བས་སྤྱིར་དང་ལྷན་པར་བྱུང་བས་ཁ་བཅད། རང་

གཞན་གྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཉེས་ལྷུང་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སངས་ཀྱིས་  
 དག། ཆེ་བསོད་དཔལ་འབྱོར་ལུང་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་  
 བསམ་པ་མས་དེད་གྱི་དམིགས་པ་སྟེ། ཡས་དེད་དང་། ལུང་དེད་  
 སོགས་དམིགས་པ་གཞན་ཡང་བྱས་ཆོག་གསུངས། སྤྲིག་ལྷུང་ཙ་བ་  
 རྣམ་འདག་པ་ལ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཤིན་ཏུ་གཤ་ཆེ། འདིར་  
 ལྟ་བ་བྲན་པས་ལྟའི་ང་རྒྱལ་བརྗེད་ཀྱང་སྒྲིལ་དུ་མི་འགྱུར། དེ་ཡང་  
 གསལ་བྱ་དང་། གསོད་པ་སོ་དང་། དེས་དེ་བསལ་བ་གསུམ་ཀ་པན་  
 ཚུན་གང་ལའང་རྟོས་མེད་དུ་ད་ལྟར་སྤང་བ་འདི་བཞིན་ངོ་སོ་ཉིད་ཀྱིས་  
 གྲུབ་ན་གསོད་པ་སོས་དེ་བསལ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ངོ་སོ་ཉིད་ཀྱིས་  
 བསལ་བྱར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་བྱེད་པ་སོ་མེད་པའི་བྱ་བར་འགྱུར་  
 ཏེ། ཙ་ཤེས་ལས། ཡིན་པར་གྱུར་ལ་བྱ་བ་མེད།། བྱེད་སོ་མེད་པའི་  
 ལས་སུ་འགྱུར།། ཞེས་དང་། གསོད་པ་སོ་ཡང་གསལ་བྱ་དང་བསལ་  
 པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ངོ་སོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་བྱ་བ་མེད་པའི་བྱེད་པ་སོར་  
 འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡིན་པར་གྱུར་ལ་བྱ་བ་མེད།། ལས་མེད་བྱེད་  
 པ་སོར་ཡང་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས། དེས་ན། ཙ་ཤེས་ལས། བྱེད་སོ་  
 ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། ལས་ཀྱང་བྱེད་པ་སོ་ཉིད་ལ། བརྟེན་ནས་  
 འགྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ། གྲུབ་པའི་རྒྱ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། ཞེས་པ་ལྟར་  
 གསལ་བྱ་གསོད་བྱེད་བསལ་པའི་འཁོར་གསུམ་སོ་པན་ཚུན་ལྟོས་

ནས་བཏགས་པ་དང་། རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་  
 མ་གཏོགས། བན་ཚུན་སྟོས་མེད་དོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཙམ་  
 ཡང་མེད་སྟམ་དུ་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་གྱི་སྟོང་པ་ལ་ངེས་པ་བྲངས་ཏེ་  
 ཅུང་ཟད་བཞག །ལས་དང་པོ་བས་དེ་མ་ཐག་མ་ཡིན་དགག་ལ་ལང་  
 འགོ་བས། སྒར་ཡང་རིགས་བས་བཏགས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པའི་  
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལས་ཅི་ལྟར་བསགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་  
 འབྲས་སུ་འབྱུང་བར་ངེས། རྣམ་སྟོན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དེ་ཐོག་དུ་  
 བབས་དུས་བདག་གིས་ཅི་ལྟར་བཟོད། དེས་ན་དེའི་རྒྱ་མི་བཟད་པའི་  
 སྟོག་ལྟར་མཐའ་དག་འགྱུར་པ་བྲག་པོའི་སྟོན་ནས་ད་ལྟ་ཉིད་ལ་སྦྱངས་  
 ཏེ་ཕྱིན་ཆད་སྟོག་ལ་བབས་ཀྱང་ཉེས་ལྟར་གིས་མ་གོས་པར་བྱ་སྟམ་  
 དུ་སྟགས་བགང་། ཡང་། འདི་དག་བྱམ་པ་བཟང་པོ་སྟེ། ཞེས་སོགས་  
 ལྟར་སེམས་ཅན་འདི་དག་རེ་རེས་ཀྱང་ཐོག་མེད་ནས་བདག་གི་མ་མ་  
 བྱས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། བྱས་པ་ལ་གངས་ཀྱིས་མི་ཆོད། མ་ནམ་  
 བྱས་རེས་ཀྱིས་རང་སྟོག་ལས་གཅེས་ཤིང་། འོར་གྱི་སྟོང་པོ་ཡིད་  
 བཞིན་གྱི་འོར་སུ་ལས་ཀྱང་པངས་པར་བྱས་ནས་བདག་གི་དོན་དུ་  
 ལུས་སྟོག་བྱུང་དུ་བསད་པའི་དཀའ་སྦྱང་དང་། སྟོག་པ་མི་དགེ་བ་  
 བསགས་ནས་ངན་འགོར་སོང་བ་ཡང་གངས་མེད། རང་ཉིད་ཀྱིས་  
 སྦྱང་པར་པངས་པའི་འོར་རྗེས་ཀྱིན་པ་དང་བཅེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ལུ་



ཞོ་བསྐྱུན་བའང་རྒྱ་མཚོ་ལས་མང་བར་དྲི་མ་མེད་པའི་ལུང་རིགས་  
 གྱིས་འབྲུག་ཆེ་འདིར་ཡང་ཆང་ལ་མ་ཞོར་པའི་ལས་བཟང་སྐྱབ་པའི་  
 ལུས་སེམས་ཀྱི་སྒྲོབས་རྩོགས་ཤིང་མཐུན་རྒྱུན་ཟས་གོས་གནས་  
 མལ་ཐམས་ཅད་ཆོགས་མེད་པར་འཛོམ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དྲིན་ཡིན།  
 ད་པན་ཆད་རེ་མི་དགོས་ན་ཁྱེད་མེད་བྱས་ཆོག་ཀྱང་ད་དུང་ཁམས་  
 གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་འདིར་རང་དབང་མེད་པར་འབྱམས་པའི་གནས་  
 སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་འདི་དག་གི་བྱར་སྐྱེ་བ་གངས་མེད་  
 པ་ལེན་དགོས། དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཕྱི་ལྷན་གྱི་གཏམ་  
 ངན་ཐམས་ཅད་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་བཅེ་བའི་བསམ་སྒྲུབ་ཀྱིས་སྒྲུབ་  
 དགོས་པ་ལའང་མཐའ་མེད་པས་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཆེ་རབས་  
 ཐམས་ཅད་དུ་བདག་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་པན་བདེ་ལེགས་ཆོགས་  
 སྐྱབ་པའི་མཛའ་བོ་ལ་སྙག་རེད། དེར་མ་ཟད་རང་ངོས་ནས་ཆེ་འདིའི་  
 བདེ་སྐྱིད་སྙན་གསུམ། ཕྱི་མའི་བདེ་འགྲོ་ལྷ་མའི་གོ་འཕང་། ཐར་པ་  
 སྐྱབ་པའི་རྟེན་དལ་འབྱོར་དང་བསྐྱབ་གསུམ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་  
 གོ་འཕང་སྐྱབ་པ་ལ་ཐོག་མར་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་དགོས་པས་  
 སྒྲུབ་པའི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད། དེའི་རྒྱ་བྱམས་སྙིང་རྩེ་སོགས་རྒྱ་འབྲས་  
 མན་དག་བདུན་སེམས་ཅན་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབ་དགོས།  
 སྒྲུབ་པ་ཕྱིན་དུག་དང་བསྐྱབ་བཞིའི་ཉམས་ལེན་རྒྱུད་སྤེལ་ག་མའི་མཚན་

བཅས་མཆན་མེད། གོང་མའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན།  
 སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་  
 ལ་བཏེན་ནས་སྐྱབ་དགོས་པས་ན་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་བདག་ལ་  
 གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་མེད་དུ་མི་རུང་བས་  
 བདག་གི་པན་བདེ་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་བདེ་སྒྲག་ཏུ་སྒྲུབ་བའི་  
 ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བུ་དང་། སྒྲ་མ་སྒྲག་པའི་སྒྲ་རྣམས་དང་བྱུང་བར་  
 རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་འདི་དག་སྐྱབ་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་  
 ལས། སྒྲ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པ་ཞིག་བྱ་དགོས། དེ་ཡང་ཡང་  
 དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་  
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ལག་མཐེལ་གྱི་རྣམས་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་ཅིག་ཅར་  
 གཟིགས། གཟིགས་པ་ཅམ་ལས་མེད་ན་ཏེ་ལས་རྒྱ་མེད་ཀྱང་དག་  
 གཉིན་བར་མའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱུང་བར་མེད་པར་བཅེ་བས་མི་  
 འདོད། བཅེ་ཡང་དོན་སྐྱབ་མི་རུས་ན་དོན་མེད་ཀྱང་མཛད་པ་སྐྱབ་  
 གྲུབ་ལ་མངའ་བཞེས་པས་གོ་འཕང་དེ་ཐོབ་ན་པན་བདེ་སྐྱབ་རུས། དེ་  
 ཡང་ཡུན་རིང་འགྲང་ན་དེའི་བར་ལ་མ་རྒྱས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱབ་  
 བསྐྱེད་བརྒྱ་ཐུག་དུ་མས་ཏེ་པར་མནར་བ་མི་བཟོད་པས་ཐབ་ལམ་  
 སྐྱགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་བཏེན་ན་ཆེ་འདི་འཕྲུལ་སྐྱེ་བ་བདུན་དང་། བཅུ་དྲུག་  
 ལ་སངས་རྒྱ་རུས་པས་དེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྐྱུར་བ་སྐྱུར་

བར་ཐུང་འཇུག་དོན་ཆེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་འབྲུག་པ་ཞིག་གུའོ།། དེ་ལྟར་  
འོང་བ་དམ་ཚིག་དང་སྒྲུབ་པ་རྣམས་བར་དག་པ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་  
བསམ། ལྷ་མཆོག་འདི་ཉིད་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆག་སྟོང་བ་ལ་མཆོག་ཏུ་  
བསྐྱེད་པ་སྟོང་བ་ཉམས་ཚམ་མིན་པར། སྒྲོན་སྟོན་པ་ལམ་གྱི་གནས་  
སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་རྒྱུག་སྟོན་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་  
པའི་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྐྱེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་སྐས་  
གྱི་སྟོན་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལ་ཞུས་པ་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་  
མཐུ་གྲུབ་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་ལུགས་དྲག་པོས་རང་གི་དམ་  
ཚིག་ཉམས་ཆག་ལ་དུག་ཁོང་དུ་སོང་བ་ལྷ་བྱའི་འགྲོད་སེམས་དང་  
ཕྱིས་མི་བགྱིད་པའི་སྒྲུབ་སེམས་དང་བཅས་པས་བཞགས་པར་གྱུ་  
སྟུང་དུ་བདུད་ཅི་འབེབས་སྐྱངས་དང་སྐྱགས་ནས་སྐྱགས་དག་པར་  
བསྐྱེད་ན་ལམ་རིམ་དང་སྟོང་སྟོང་ལོགས་སུ་བསྐྱོམ་དགོས་པའི་ཆོད་དུ་  
མི་འདུག། །ཐབས་ཤེས་ལ་བྲལ་དུ་མ་སོང་བའི་སྟོན་པ་བཞགས་པ་  
བྱེད་པ་འདི་དགོ་ལུགས་པའི་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཞགས་པ་བྱེད་  
ལུགས་ཡིན། དེ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་ལ་སྟོང་བ་སྐྱ་བེན་མ་སྐྱེས་གྱི་བར་  
དུ་འབད་པ་ལས་སྐྱགས་གྲངས་བསགས་པ་ཅམ་ལ་ས་ཆོད་ཤིན་ཏུ་  
ཆུང་གསུངས། འདིས་སྐྱགས་འབྲུག་གསུམ་གྱི་བར་དུ་དམ་ཚིག་དོན་ཆེའི་  
མཆོན་སྐྱགས། དཔྱད་རྒྱུ་ལྟེ་ཤེས་རབ་འཆང་དང་། ས་ཐོན་ཏེ་ཡིག་

བཅུག་པ་ཡིན། དེ་འང་ཉམ་ཐག་པའི་བྱ་ཆུང་གིས་མ་ལ་ལྟང་ལྟང་  
 འབོད་པ་བཞིན་བརྒྱ་རྒྱུ་ཅེས་མཆན་ནས་འོ་དོད་དག་པོས་བོས་ཏེ་  
 ས་བོན་ཏེ་ཡིག་གིས་སྟོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་བྱ་བར་མཛོད་ཅེས་  
 བསྐྱེད་ནས་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐོག་མེད་ནས་  
 བསགས་པའི་སྒྲིག་སྒྲིབ་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་དང་། དེས་  
 བསྐྱེད་པའི་སྒྲིབ་ཞེས་ཀྱང་བ་སྤྲ་རགས་ལས་སྐྱོལ་ལ་ཨོ་ཨུའུ་  
 གསུམ་གྱིས་མཆོན་པའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་དཔོས་  
 གྲུབ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྦྱལ་དུ་གསོལ། ཞེས་བ་སྟེ། མཆན་དོན་འགྲེལ་བ་  
 མཆན་སྒྲགས་ལས། བརྒྱ་རྒྱུ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རབ་ཏུ་ནམ་པར་འབྱེད་  
 པའི་མཆན་ཉིད་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་འཛིན་པར་མཛད་པས་ན་ཤེས་  
 རབ་འཆང་སྟེ་བྱང་བའི་དོན་རྟོ། ། ཤེས་རབ་ནི་ཆེ་བར་སྤྲང་བ་ཀྱུན་ལྟ་  
 བྱ་སྟེ། དེ་ཁམས་སྤྲ་བ་ཆུང་གི་སྟོབས་གྱིས་མི་འཕོ་བར་འཛིན་པར་  
 མཛད་པས་ན་ཤེས་རབ་འཆང་སྟེ་ངེས་པའི་དོན་རྟོ། ། ཞེས་སོ། ། ཨོ་  
 ལ་ཨ་ཨུམ་གསུམ་ཡོད་པས་ཨས་གསུང་། ཨུས་ཐུགས། མས་སྐྱ་དོ་  
 རྩེ་དང་། ཨ་ཨུལ་ཨོའོ། ཞེས་ཨོར་བསྐྱུར། མ་ནི་རྩེས་སུ་ང་རོའོ། །  
 ཞེས་མ་ཡིག་ཐེག་ལེར་བྱིན་པས་ཨོ་ཞེས་ཡི་གེ་གཅིག་དུ་སོང་བས་  
 དོ་རྩེ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་མཆོན། དེ་ལྟར་བྱ་ནས་དག་ཏུ་ལན་  
 གཅིག་བཙོད་པས་མཆོག་དང་། འོར་དང་། དཔལ་དང་། གཡང་སྟེར་

བ་དང་། སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཅན་དུ་བྱེད་བ་དང་། དམ་བཅའ་བ་སྟེ་སྒྲགས་  
 གྱི་མགོ་འདྲེན་བ་དང་། བཟ་ཤིས་པར་འགྱུར་བ་སོགས་སྐྱབ་བ་པོའི་  
 རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་སྐྱུད་པར་རྒྱུད་རྩོམ་ཅེ་ཅེ་མོ་ལས་  
 གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་མྱོ་གཉིས་དང་། ཏ་ལ་ཡང་བཤད་བ་ཡོད་  
 གྱང་མ་གྱིས། མཐར། བདག་ནི་མི་ཤེས་སྤོངས་བ་ཡིས། ། ཞེས་སོགས་  
 འགྲོད་སྟོམ་དང་བཅས་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤིན་ཏུ་  
 དབྱེས་ནས་སྤྲིག་སྤྱིབ་ཐམས་ཅད་དག་སོང་བས་བག་ཆ་བ་བསྐྱེད་མི་  
 དགོས་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་དབུགས་དབྱུང་བས་དགའ་བ་  
 བསྐྱོམ་བ་གལ་ཆེ། སྤྲིག་སྤྱིབ་དག་ཆས་འགོག་བདེན་དང་། དགའ་བ་  
 བསྐྱོམས་པས་ལམ་བདེན་གྱི་གཞི་ཐིངས་ནས་རྗེས་མར་འགོག་ལམ་  
 གྱི་བག་ཆགས་འཛོག་ཅེས་ཁྲི་ངག་དབང་ཆོས་འཕེལ་བས་གསུངས་  
 བ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། མཐའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་དེ་ཡང་ལས་  
 དང་པོ་པའི་དུས་ཀྱི་སྟོན་ཕྱོགས་རེ་ཅམ་སྟོང་བའི་སྤངས་བ་དང་། ཡོན་  
 ཏན་ཕྱོགས་རེ་ཅམ་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་བ་གཉིས་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་  
 བྱགས་པར་སོང་བ་ལ་འཛོག་གི། །དེ་ལས་གཞན་སྟོ་བྱར་དུ་འབྱུང་བ་  
 མིན་ནོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྱུངས་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་གསུངས།

མཐུག་ཏུ། དེ་ལྟར་དམ་ཆོག་རྩོམ་ཅེ་ཅེ་བཞས་སྟོམ་གྱིས། ། རང་གི་  
 རྒྱུད་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆག་གི། །དེ་མ་བག་ཆགས་བཅས་བ་བྱུངས་

སྤྱང་ནས། དངོས་གྲུབ་མཚོག་གི་གཞི་ཚོགས་ཚུགས་པར་ཤོག །དེ་  
 བས་རིམ་གཉིས་བསྐྱེམ་ལ་འབད་བྱས་པས། ཐ་མལ་སྤང་ཞེན་རིམ་  
 ཀྱན་སྤངས་ཤིང་། རྩོམ་ལྷན་གནད་དུ་བསྐྱེད་བ་ཡིས། སྤང་  
 འབྲུག་རྩོམ་ལྷན་འཆང་དབང་སྤྱང་འབྲུག་ཤོག །ཆེ་རབས་ཀྱན་དུ་རྩོམ་  
 བཅུན་སྤྱང་མ་ཁྱེད། ཤིན་དུ་དབྱེས་པས་བདག་ཉིད་རྩོམ་བཟུང་ནས།  
 གསུང་གི་བདུད་ཅི་ངོམས་མེད་ཏུ་བཏུང་སྟེ། ལམ་མཚོག་མ་ལུས་  
 བཞོད་པ་མཐར་ཐིན་ཤོག །ཅེས་བཞུ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་  
 མཛད་པ་འདི་སོགས་བསྐྱོད་སྟོན་གྱིས་རྒྱས་གདབ་པོ། གྲུབ་ཆེན་སྐལ་  
 ལྡན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པ་འདི་འདོན་བདེ་བས་འདིར་འགོད་པར་བྱ་སྟེ།  
 དོན་ཡོད་རྩོམ་ལྷན་བཟུང་བ་བྱ་ཚུལ་ནི། རང་གི་སྤྱད་ཀར་སྤྱོད་ཆོགས་  
 བད་སྤྱོད་སྟེང་། ཏ་ལས་རལ་གྱི་འཆང་བཟུང་ཏས་མཚན་པ།  
 དོན་ཡོད་རྩོམ་ལྷན་གྱ་ཞལ་གསུམ་པ། ལྷང་ནག་དཀར་དང་ཕྱག་  
 སྤྱད་དང་པོ་གཉིས། ལུས་འབྱུང་གཡས་གཉིས་རྩོམ་ལྷན་གྱི་དང་།  
 གཡོན་པ་རིམ་བྱ་བསྐྱེད་ལགས་པར་འཛིན། ཡབ་ལུས་དར་དང་རིན་  
 ཆེན་རྒྱན་གྱིས་སྤྱས། གནས་གསུམ་ཡི་གེ་གསུམ་མཚན་རྩྱུ་འོད་  
 གྱིས་། རང་བཞིན་གནས་ནས་ཡེ་ཤེས་དབང་གི་ལྷ། སྤྱན་དངས་  
 རྩོམ་ལྷན་གཉིས་མེད་ཐེམ། དབང་ལྡན་དབང་བསྐྱུར་ཡབ་ལ་  
 མི་བསྐྱོད་པ། ལུས་ལ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པས་དབྱ་བཟུན་གྱིས། སྤྱད་ཀར་

ཀར་ཆ་དང་སྒྲིག་ཆོག་སྤྱོད་དེ་སྤྱོད་། ཉ་ལ་བཟུངས་བྱའི་སྤྱོད་སྤྱོད་  
 བསྐྱར་བ་ལས། བདུན་ཅིའི་སྤྱོད་བྱུང་ལུས་གང་བདེ་བསྤྱོད་། དམ་  
 ཆོག་ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་དབང་པོ་དང་། བ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཉམས་ཉམས་  
 ཉམས་ཐོན་བར་གྱུར། མོ་ལྷ་ལྷ་སྤྱོད་ཉམས་ཉམས་། ཞེས་བསྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་  
 ཅི་མང་བསྤྱོད་། བདག་ནི་མི་ཤེས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་། ཞེས་བ་ནས།  
 འགྲོ་བའི་གཙོ་ལ་བདག་སྤྱོད་སྤྱོད་མཆོད་། དོན་ཡོད་དོན་དེས་བྱུང་བྱུང་  
 གྱི། སྤྱོད་སྤྱོད་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆག་དག །གསུངས་ནས་རང་ལ་  
 ཐེམ་བ་ལས། རང་དང་དོན་གྱུར་དབྱེར་མེད་གྱུར། ཅེས་དེ་རིན་པོ་  
 ཆེའི་དགོངས་བ་ལྷ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་  
 བའོ། ཞེས་སོ། ཡང་། དམ་ཆོག་དོན་དེའི་བཟུངས་བ་བྱུང་ན། སྤྱོད་སྤྱོད་  
 འགྲོ་སེམས་བསྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་  
 དོན་བྱུང་བའི་རང་ནས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་  
 མདུན་དུ་བསྤྱོད་འདབ་མ་བསྤྱོད་བ་གཅིག་གསལ་བཏབ། དེའི་ལྟ་བར་  
 ཨ་ལས་ཆ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀར་བསེལ་ཉ་གང་བ་ཞིག་བསྤྱོད་།  
 དེའི་ལྟ་བར་རང་གི་སེམས་ཉིད་ཉ་ལྷ་གྲུ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་  
 རལ་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ཉམས་ཐམས་ཅད་ཉམས་ཐམས་ཅད་ཉམས་ཐམས་ཅད་  
 འགྲོས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་  
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆག་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་

སྤྱངས་ཏེ་དམ་ཆེག་དོ་རྗེའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། བར་འཕྲོས་པའི་འོད་  
 ཟེར་དང་བཅས་པ་ཚུར་འདུས། ཕྱག་མཆན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ལ་  
 ཐེམ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རང་ཉིད་དམ་ཆེག་དོ་རྗེ་ལྡང་སྡོན་ཅ་  
 ཞལ་ལྡང་བུ། གཡས་སྡོ་བ། གཡོན་ཞལ་དཀར་པོ། ཞལ་གསུམ་སྟན་  
 བན་འབྱར་པོ་གསུམ་དོད་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ལ། སྟན་ཚུན་གྱི་དབུ་ཐོད་  
 དང་མགྱོན་པ་གཅིག་དུ་གནས་པ། ཞལ་གསུམ་པོ་ཡང་ཞེ་ཞེང་འཇུག་  
 བ། སྟན་དཀྱུས་སྤྲ་ལ་རིང་བ་སོགས་མཆན་དཔེས་སྤྲས་པ། གཡས་  
 གཡོན་གྱི་ཕྱག་གསུམ་པོ་རྣམས་དབྱང་པའི་འཁོར་མིག་གཅིག་གི་  
 བར་དུ་ཅ་བ་རྣམས་ཚུད་པས་སྟེང་འོག་དུ་གྲེས་པ། གཡས་གསུམ་ན་  
 རལ་གྱི་སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྗེ། འཁོར་ལོ། གཡོན་གསུམ་ན་རིལ་བྱ་བད་  
 ལྡང་ལོར་བྱ་འཛིན་པ། ཞབས་དོ་རྗེའི་སྦྱིལ་གྱུང་གིས་བཞུགས་པའི་  
 བར་ན་ཡུམ་དམ་ཆེག་སྒྲོལ་མ་ལྡང་བུ། ལྡང་ནག་དཀར་བའི་ཞལ་  
 གསུམ་ཕྱག་དུག་གི་གཡས་སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྗེ། འཁོར་ལོ། དོ་རྗེས་  
 མཆན་པའི་ཤུལ་ལ། གཡོན་རིལ་བྱ་བད་ལྡང་ལོར་བྱ་འཛིན་པ། ཡབ་  
 ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་པན་ཚུན་དུ་འཇུད་པ། ཡབ་དབུ་  
 སྒྲ་རལ་བ་ཐོར་ཅོག་དང་། ཡུམ་དབུ་སྒྲ་རལ་བ་ཕྱེད་བཅིངས་སུ་བྱས་  
 པའི་ལྟག་མ་ཕྱིར་ཉིལ་བ། གཉིས་ཀའང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་བརྒྱད་ཀྱིས་  
 བརྒྱན་ཅིང་། ཡུམ་གྱི་ཞབས་གཉིས་ཡབ་ལ་ལེགས་བར་འབྲིལ་ནས་



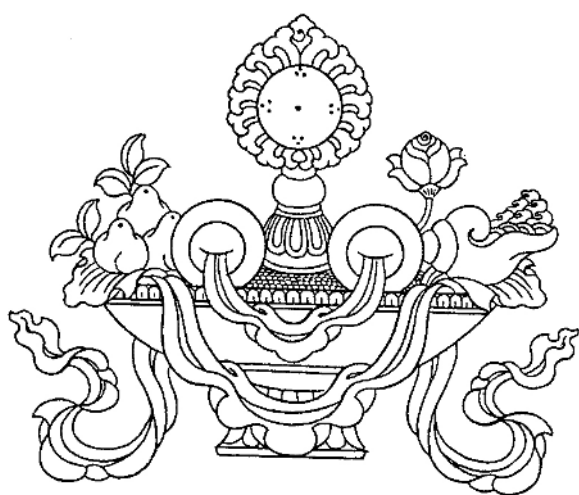
འབྲུད་པའི་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་གསང་གནས་སྤྲད་ནས་སྒྲུབ་ས་  
 འབྲུག་གྲེད་བཞིན་པ། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའི་སྤྱི་པོར་ཨོ། མགིན་  
 བར་ལྷོ་ ཐུགས་ཀར་རྩྱི་གིས་མཆོན་པ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རང་  
 བཞིན་གྱི་གནས་ནས་དམ་ཆོག་དོ་རྩེ་ཡེ་ཤེས་པ་དབག་ཏུ་མེད་པ་  
 སྤྱན་ངངས། གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་གྱི་ཚུལ་གྱི་ཡབ་ཡུམ་བྱུང་གཅིག་  
 ཏུ་གྱུར། མཆོད་པ་ཕུལ་ཞིང་རྩེ་ཞེས་བཞོད་པ་དང་མཉམ་དུ་ཡེ་ཤེས་  
 པ་དམ་ཆོག་པའི་སྟེང་དུ་བཀུག། རྩྱི་ཞེས་བཞོད་པའི་དུས་སུ་ཡེ་ཤེས་  
 པ་དམ་ཆོག་པ་ལ་བཀུག། སྤྱི་ཞེས་པས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས། རྩེ་ཞེས་  
 པའི་སྐབས་སུ་དབང་དུ་གྱུར་བར་བསམ། སྤྲུང་ཡང་ཐུགས་ཀའི་རྩྱི་  
 ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། དབང་གི་ལྷ་རིགས་ལྷ་འཁོར་བཅས་རྣམས་  
 སྤྱན་ངངས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་ལ་མཛོན་  
 བར་དབང་བསྐྱར་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དེ་རྣམས་  
 གྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་སྒྲོས་པའི་ལྷ་མོ་ཕྱག་ན་བུམ་པ་ཐོགས་པ་དེ་རྣམས་  
 ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བས། ལུས་གང་། བྱི་མ་དག །ཚུའི་ལྷག་མ་ཡར་  
 ལུད་པ་ལས་ཡབ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། ཡུམ་ལ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པས་  
 དབྱ་བརྒྱན་པར་བསམ། དབང་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་དམ་ཆོག་པ་ལ་ཐིམ་  
 བར་བསམ། དེ་ནས། ཨོ་ཕྱྱོ་རྩི་ཀ་ཨྱྱོ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་པ་ཕུལ།  
 དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་མཁུན་བཅེ་ཡེ་ཤེས་ནི། ཆད་མེད་ཐུགས་རྩེ་

ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་གིས། མཆན་དང་དཔེ་བྱད་ལྡན་པའི་སྐྱར་  
 འཁར་ནས། དམ་ཆེག་ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་སྐྱོང་ལ་འདུད། ཅེས་  
 པས་བསྟོད། དེ་ནས། རང་གི་སྤྱིང་གར་ཆེ་གདན་གྱི་སྤྱིང་དུ་སྒྲ་ཆོག་ས་  
 རྗེའི་ཉེ་བར་ཏ་ལྡང་གུ། དེའི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་བརྒྱས་བྱའི་སྤྲུག་ས་གྱིས་  
 བསྐྱོར་བར་བསམ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དམ་ཆེག་དོ་རྗེ་ཞེས་པོས་  
 ཉན། བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྱིབ་དང་། དམ་ཆེག་  
 ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་  
 ཅེ་གཅིག་ཏུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྤྲུག་ས་ཀའི་སྤྲུག་ས་སྤོང་ཏ་དང་  
 བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སངས་རྒྱས་སྤྲུག་ས་བཅས་ལ་མཉམ་  
 པའི་མཆོད་པ་བྱུལ། དེ་ནས་ཀྱི་སྤྲུག་སྤྲུག་སྤྲུག་ས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱི་  
 དང་། བྱད་པར་དུ་དམ་ཆེག་ཉམས་ཆག་སྐྱོང་བའི་རྒྱས་མཐུ་ཐམས་  
 ཅད་བསྐྱུས་ཏེ་སྤྲུག་ས་ཀའི་སྤྲུག་ས་སྤོང་ཏ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐེམ།  
 ཡང་འོད་ཟེར་འོག་ཏུ་འཕྲོས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་ཆེག་  
 ཉམས་ཆག་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིག་སྤྱིབ་ཐམས་ཅད་ལུན་ཁུང་དུ་སྐྱོན་མེ་  
 བཏེགས་པ་ལྟ་བུར་སངས་ཀྱིས་དག་པར་བསམ་མོ། དེ་ནས་རང་  
 ཉིད་སྤར་བྱས་ཀྱི་དམ་ཆེག་ཉམས་ཆག་བྱང་བ་ལ་འགྲོད་སེམས་དང་  
 བཅས་པའི་སྐྱོན་ས། ཨོྫེ་ལྷ་མོ་རྒྱུ་ཏེ་ཏུ། ཞེས་བཅོད་པའི་སྤྲུག་ས་  
 སྤོང་ཏེ་ཡིག་སྤྲུག་ས་སྤོང་དང་བཅས་པ་ལས་བྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་

བའི་བདུད་ཅི་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བྱུང་། ལྷ་ཚོགས་དྲོ་རྩེའི་  
 རུ་རྣམས་ཀྱི་ཁོང་གསེང་ནས་བབས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་  
 གང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཅུ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆག་  
 བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་སངས་ཀྱིས་དག་ལུས་ཤེས་གོང་ཕྱིས་པ་བཞིན་དུ་  
 བྱུང་བར་བསམ་ལ། སྤྲུགས་བརྒྱ་སྟོང་སོགས་ཅི་རིགས་བརྒྱུས་པའི་  
 མཐར་དུ། ཕྱིན་ཆད་སོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་བྱེད་སྒྱུ་པའི་སྒྲིམ་སེམས་  
 བརྟན་པོའི་སྒྲོ་ནས། བདག་ནི་མི་ཤེས་སྟོངས་པ་ཡིས། ཞེས་སོགས་  
 ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དམ་ཚིག་དྲོ་རྩེའི་ཞལ་ནས། རིགས་ཀྱི་  
 རུ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་དང་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་  
 དག་གོ་ཞེས་དབུགས་དབྱུང་བར་བསམ། དམ་ཚིག་དྲོ་རྩེ་ཡབ་ཡུམ་  
 ལུས་སྟོད་སྦད་ནས་བསྐྱུས་ཏེ་སྟོང་གའི་སྤྲུགས་སྤྲེང་ཏེ་དང་བཅས་པ་  
 ལ་ཐེམ། ཏེ་ཡང་རིམ་གྱིས་བསྐྱུས་ཏེ། སྤྲིག་སྤྲིབ་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་  
 སོགས་མི་དམིགས་པའི་རྒྱས་འདེབས། དགེ་བ་རྣམས་རྫོགས་བྱང་  
 དུ་བསྐྱོས་ཏེ་ཐུན་མཆོམས་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། ཞེས་ཞོག་དོན་ཡོད་  
 མཁས་བྱུབ་ཀྱི་འཛིགས་བྱེད་རྫོགས་རིམ་རྒྱས་བསྐྱུས་གཉིས་ཀ་  
 ལས་འབྱུང་བ་འདི་གོང་མ་དང་མི་འདྲ་ཡང་། སྤྲུགས་རིམ་དུ་ལུགས་  
 གཉིས་བཀོད་ནས་དེ་གང་རུང་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱི་མ་བཞི་བརྒྱ་  
 ལྷ་བཅུ་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་མན་ངག་ལྟར་མཛད་པར་མངོན་ལ། དེར་རང་

དོན་གྲུབ་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལས་མདུན་དུ་བསྐྱེད་པའི་གསལ་ཁ་མེད་ཀྱང་།  
 བདུན་ཅི་འབེབས་སྤངས་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་འཆར་བདེ་ཁྱད་དང་།  
 འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཆེག་བྱིལ་དུ་གནས་པའི་སྤུངས་མཆོམས་  
 ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་འབྲ་བས། འདི་ལྟར་ན་སྤྱབ་ཐབས་  
 གཞན་ཀྱི་འགོས་ལྟར་རང་དམ་ཆེག་དོ་རྗེ་གཙོ་བོ་རྒྱུ་དུ་བསྐྱོམ་ཡང་  
 རུང་ངམ། འོན་ཀྱང་དཔལ་འབྲས་དོ་རྗེས། བདག་ཉིད་ལྷ་བ་ལས་  
 དོན་གྲུབ་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་གཞན་ལུགས་བཀག་པར་སྤྲགས་རིམ་ལས་  
 གསུངས། བཀག་པ་འཐད་མི་འཐད་དང་། ལུགས་སྤྱི་མ་དེ་དང་འབྲ་  
 མི་འབྲ་མ་གསུངས་པས་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་བ་ཅ་འབྲེལ་ཀྱི་དགོངས་པ་  
 ཡང་གཙོ་བོ་འཛོམས་པའི་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་ལ་  
 བྱེད་དམ་བརྟགས་ཞེས་རང་གི་དོགས་སྒྲོང་ཅམ་དུ་བྱིས་སོ། །

ཞེས་དམ་ཆེག་དོ་རྗེའི་བཞུས་པའི་ཁྱི་ཟིན་གྱིས་ཉམས་ཆག་དག་བྱེད་གསྐྱེའི་མཆོད་  
 ཡོན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་པས་ལྷ་ཅེ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་  
 ལ་སྤུལ་བའི་ཁྱི་རྒྱན་བདག་གི་སྒྲ་མ་སྤྱབ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་པའི་བྱ་བཏང་བ་ཆེན་པོ་སྒྲོ་  
 སྒྲིང་རྒྱལ་རོང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་ཁྱིམས་ཉི་མའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་ལས་ཐོབ་པའི་གསུང་  
 བཤད་གཞིར་བཞག་པ་ལ། རྗེ་ཡབ་སྤྲས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ལས་ཕྱོགས་མཐུན་ཀྱི་ཁུངས་གང་རྟེན་  
 དང་བཅས་དགེ་སྒྲོང་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོས་རང་ཉིད་ཀྱི་བླ་གསོར་བྱིས་པའོ། །





༥ སྒྲིག་ལྷུང་བྱད་ཤིང་མ་ལུས་སྒྲིག་མཛད་ཟ་བྱེད་རྩི་རྩི་མཁའ་  
འགྲོའི་ནབས།།

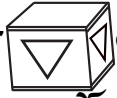


[illegible]

༣༣། དཔལ་ལྷན་རྩི་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་ཡི། ཞབས་ཀྱི་བསྐྱོར་གྲུས་  
 བཏུང་དེ། ཏུས་མཐའི་ཞུགས་འབྲེལ་ཡེ་ཤེས་མེས། སྤྱིག་སྤྱིབ་བསྟེན་  
 བའི་ཐབས་མཆོག་འགོད། དེ་ལ་ཟ་བྱེད་མཁའ་འགྲོ་ལ་བརྟེན་བའི་སྤྱིབ་  
 སྟེན་གྱི་ཁུངས་ནི་རྩི་རྩེ་མཁའ་འགྲོའི་ལེན་ཞེ་བྱག་པ་ལས། སློབ་མ་ཡི་  
 བྱི་རྒྱུ་མཐའ་དུ། གཞུ་འབྲེལ་སྤྱིབ་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསམ། ལྟེ་བར་  
 ཡེ་ཤེས་མེ་འབར་བ། དེ་ཡི་འོད་ཟེར་སྤྱིབ་གར་འབར། འབར་བས་  
 གུན་ནས་འབྲེགས་པར་བསྐྱོམ། སྤྱི་ལས་བྱུང་བའི་མི་སྤྱིག་གཞུགས།  
 སྤྱིག་ནི་སྤྱི་ཡི་སྐྱོ་ནས་དབྱུང་། དེ་ནས་ཁོ་བོའི་གཞུགས་བསྐྱོམ་ལ། དེ་  
 བྱི་གུན་ནས་ཟ་བར་བསྐྱོམ། ཨྱི་བཟླ་ལྷ་ཀ་ཁ་ཁ་ཁྲ་ཉི་ཁྲ་ཉི་སྤྱི་སྤྱི་  
 ད་ཉ་ཉ་ལྷ་སྤྱི་ཀྱ་རྩ་རྩ་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་ ཅེས་དང་། སློབ་དཔོན་གུན་སྤྱིབ་གི་རྩི་  
 དབྱེདས་དཀྱིལ་ཆོག་རྩི་རྩེ་འབྱུང་བ་ལས། ཡམ་ཤིང་དམར་པོ་རྣམས་  
 ཀྱི་མེ། དབ་སྤར་རྩི་རྩེ་ཁོ་བོ་ཡི། མཉམ་པར་བཞག་པ་སྤྱི་མས་འཇུག་



བཤུག་ཏིལ་བསྐྱེག་པས་ནི་སྤྲིག་བསྐྱེག་ཤོག །མི་སྐྱེ་སྐྱེ་པ་དང་ཏུ་ན་བཟོ་  
 ཡ་སྐྱེ་སྐྱེ། ཞེས་དང་། ལག་པ་གཡས་པའི་མཐེལ་དུ་ཏིལ་ནག་པོ་ལས་  
 སྤྲིག་པའི་གཟུགས་བརྟན་བྱས་ལ། རྩུ་དབྱས་སུ་བསམ་པའི་མཐུབ་མོ་  
 དང་མཐེ་བོས་སྤྲིན་སྤྲིག་བྱའོ། ། དེ་ནས་སྤྲིན་སྤྲིག་གི་ཐབ་ཁུང་ལས་  
 ཁུང་བའི་འབར་བའི་སྤྲིང་བ་ཀྱུན་ཏུ་འཁྱུགས་པའི་རྩོད་རྩེའི་མེས་དེའི་  
 ལུས་ལ་བབས་པས་སྤྲིག་པ་རྣམས་བསྐྱེག་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །  
 ཞེས་གསུངས། ཀྱུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དབང་གི་བརྟེན་  
 བྱང་ལས་ལུང་འདི་བྱངས་ནས། འདི་ནི་ཁོ་བོའི་སྐྱེ་མ་རྩུད་ཆེན་རྩོད་རྩེ་  
 འཆང་གི་ཕྱག་ལེན་ལ་ཏིལ་དང་མར་ལ་སྤྲིག་པའི་གཟུགས་བྱས་ནས་  
 སྤྲིག་སྤྲིབ་གདོན་བགོགས་ཐམས་ཅད་བཀྱག་ནས་ཟ་བྱེད་རྩོད་རྩེ་མཁའ་  
 འགྲོ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲིན་སྤྲིག་བྱེད་ཚུལ་གྱི་ཁྱིད་ཐོབ་པ་དེའི་  
 མན་ངག་གི་གཞུང་སྐྱེ་ན་མེད་པར་སྤྲོད་འོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་  
 རྣམས་ཤེས་བྱེད་གྱི་ཁུངས་རྣམ་དག་ཡིན་པས་ཐོག་མར་བཀོད་པ་ཡིན་  
 ལ། འདིའི་ཁྱིད་རྩུན་ནི་རྩོད་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལས་མཁས་བྱུབ་ཐམས་  
 ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་དཔལ་ལྷན་སྤྲོད་རྩུད་གྱི་དམ་པ་རྣམས་ལ་བརྩུད་  
 དེ། སྤྲོད་རྩུད་དཀོན་མཆོག་ཡར་འཕེལ་ལས་ཀྱུན་མཁྱེན་འཇམ་  
 དབྱངས་བཞད་པའི་རྩོད་རྩེས་གསན་ཚུལ་རྣམ་ཐར་སོགས་སུ་གསལ།  
 དེ་ནས་ཁྱི་ཆེན་དགེ་འདུན་སྤྲོད་ཆོགས། ཁྱི་ངག་དབང་མཆོག་ལྟན།

རྒྱལ་དབང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། བཤེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས།  
 ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན། ཆེ་སྤྱིང་སློབ་དཔོན་ལྷ་ཅེ་ཡེ་ཤེས་  
 བསྟན་འཛིན། འབྲས་སློབ་སྤྱིང་རྒྱལ་འོང་དགེ་བཤེས་རྗེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉི་  
 མའི་ཞལ་སྤྱན་ལས་བདག་དགེ་སློང་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས་ཡིག་རྒྱུང་  
 ཉིར་གཅིག་ལས་བྱུང་བའི་ཆོ་གའི་སྟེང་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་གཞུང་ནི་  
 དེའོ།། གསུང་བཤད་ལ། འདི་ལ་འགྱུར་ན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཞི་ཐབ་ཆེ་  
 བ་ཁྱུ་གང་བ་དེ་ཉིད་ཆ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་ཆ་གཉིས་ཞི་ཐབ་འབྲིང་པོ།  
 དེ་ཉིད་ཆ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་ཆ་གཅིག་ལ་ཞི་ཐབ་རྒྱུང་དུའི་ཐ་སྟོང་  
 ཡོད་པས་ཁྱུ་གང་ལ་ཆ་གསུམ་བྱས་པས་ཐབ་སོར་བརྒྱད། དེའི་ཁར་  
 ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཐུ་རན་ཁ་ཁྲིར་སོར་བཞི་པ་ཆ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་  
 ཆ་རེ་རེ། དེའི་ཕྱིར་སྟེགས་བྱ་སོར་དོ་ཆ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་ཆ་གཅིག་  
 གིས་བྱ་བཞི་བྱས། ཐབ་ཀྱི་ནང་ཆ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་དབུས་སུ་སྟེ་བ།  
 དེའི་ཕྱིར་བརྒྱ་འདབ་བརྒྱད། སྟེ་བར་གྱི་གྲུག་གམ་རྩོ་རྗེ་ཅེ་སྤྱི་པ་གྲེན་  
 འབྲང་། ཁ་ཁྲིར་ལ་རྩོར་སྟངས། ལུར་བཞིར་ཆུ་སྟེང་རྩོ་རྗེ་གྲེན་འབྲང་།  
 རྩོགས་བཞིར་བྱ་ག་གྲུ་གསུམ་བཞི་བྱས་པས་དབྱིབས་འདི་  
 ལྷ་བྱ་འོང་། དབུས་གཙང་ན་འདི་འདྲ་ལྷགས་དང་ཟངས་ལས་བཅོས་པ་  
 ལས་སྐྱུ་འདྲ་བྱབ་ཆེ་བ་མི་འོང་། སྐྱུ་ཡོད་ན་ཐུ་རན་ཁར་འཛོག་ བྲིག་  
 འདེབས་པའི་སློལ་མེད་པ་འདྲ། གཞུང་དུ། མེ་རྩོག་སོ་དུ་བ་མེད་པ་སྟོང་

དུ་བཞག་གསུངས་བས་སྐྱ་དང་ཐབ་ངེས་ཅན་དུ་མི་དགོས། གྱུ་མོའམ་  
གཡམ་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱིང་མེ་དུ་བ་མེད་བ་བཞག་ནས་ཕུལ་བས་ཆོག །  
ཤིང་སོགས་དུ་བ་ཅན་མི་བྱེད། སྐབས་སེམས་ཕྱོད་དུ་བཏང་། ཁྱད་  
བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱར་བ་སྦྱར་བར་རྫོགས་པའི་  
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་སྤྱན་  
སྟེན་ལ་འདུག་སྟུང་བ་གསུམ་སོགས་བྱ། འདིར་འདུས་པའི་མན་ངག་  
དུ་བྱས་ནས་བགོགས་མཐར་བྱེད་དང་། འདིགས་བྱེད་ལྟ་བུའི་ང་རྒྱལ་  
ལ་གནས་ན། ཁྲུ་རྒྱུ་ཀ་སམ་རྩི་རྩི་ས་བསངས་པ། གཞུང་དུ་རང་གི་  
སྤྲགས་ཀྱིས་བསངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། སྤྱི་འགྲོ་ལྟར་ཨ་མི་ཏས་  
བསངས་ཀྱང་ཆོག །དེའི་ཆེ་རང་ཡི་དམ་ཀྱི་ལྟར་གསལ་བའི་སྤྱིང་གའི་  
ས་བོན་ལས་ཁོ་བོའི་ཆོགས་འཕྲོས་ནས་ཐབ་དང་། མེ་དང་། རྩས་  
སོགས་ལ་གནས་པའི་བགོགས་བསངས། དཔུང་བཟང་ལྟར་མཆོད་  
རྩས་སོགས་ལ་ལོག་འདྲེན་ཞུགས་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱི་བ་སོགས་  
སེམས་རྒྱད་ལས་སུ་མི་རུང་བར་བྱེད་པས་དེ་ལ་བསྐྱུང་བ་བྱས་པ་  
ཡིན། བཤ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱིས་ལན་ཞིག་དུ། ཐོག་མཐའ་  
བར་གསུམ་དུ་རང་ཐ་མལ་བར་གནས་པ་དང་། ཡི་དམ་ཀྱི་ལྟར་བསྐྱོམ་  
པ་ལ་ཁྱད་མེད་གསུང་བ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། ལྟའི་ནལ་འབྱོར་ལ་གནས་  
པའི་ཐུན་མཆོམས་ཡིན་ན་དེས་ཆོག་ལ། གཞན་དུ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་བདེ།

དེ་ནས་ཐབ་དང་སྐྱུ་ཡོད་མེད་གང་ལྟར་ཡང་ཕྱ་ཆ་རྒྱུ་འཁྱེད་སྒྲགས་དོན་  
 ལེགས་པར་བློན་ནས་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་སྟོང་པར་སྤྱངས་པ་མཉམ་  
 གཞག་ནས་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་དང་། དེའི་རྗེས་ཐོབ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་  
 སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཐབ་ཡོད་ན་རྒྱུ་དཀར་པོ་ལས་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་  
 ལ། དེའི་དབྱས་སུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེ་དམར་པོ་བྱ་གསུམ་པ་དང་། མེད་ན་  
 སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེ་དམར་པོ་བྱ་གསུམ་པ་བྱར་གཅིག་  
 དང་དང་། གཉིས་གཡས་གཡོན་དུ་བསྟན་པ། དེའི་དབྱས་སུ་སྒྲ་ཆོགས་  
 བད་ཉིད་གདན་ལ་རྒྱུ་མཐེང་ནག་ལས་ཟ་བྱེད་རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་དམ་  
 ཆོག་པ་བསྐྱེད། ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་། དབང་བསྐྱེད། རྒྱས་གདབ་སྟེ་བོད་  
 སྤྲ་མ་དག་གིས་ཡན་ལག་བཞི་རྫོགས་ཞེས་ཐ་སྟོད་སྟོར། ས་བོན། དུག་  
 མཆོན། སྐྱ་རྫོགས་པ་ལས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཆོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད་ཐེར།  
 འདྲིར་རྒྱུ་མཛད་གྱི་དུག་རྒྱས་རྗེ་དེའི་འཛིན་པར་གསུངས་པས་ལག་པ་  
 གཉིས་རྗེ་རྗེ་ཁྱ་ཆུང་བྱས། གཡས་པ་སྟེང་དུ་བཞག་ལ་རྒྱབ་སྦྱར། མཐེ་  
 ཆུང་མདུད། མཐུབ་མོ་གཉིས་ཆུང་ཐད་བཀྲག་པ་འདྲོད་རྒྱལ་དང་།  
 མཐུབ་མོ་གཉིས་བསྐྱེད་བ་ནི་རྒྱུ་མཛད་གྱི་དུག་རྒྱུ། སྐྱ་གཟུགས་  
 འགའ་ཞིག་ལ་དུག་གཉིས་འཁྱེད་རྒྱ་མཛད་པ་དང་། ཞབས་གཡས་  
 བརྒྱུང་མ་ཡིན་པར་ཆོག་ཤུར་བཞུགས་པ་ལྟ་བུ་བྱས་འདུག །བཏ་ཆེན་  
 གོང་མའི་གསུང་དུ་ཆོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད་དང་། ཞལ་གནམ་དུ་གདངས་

ཤིང་མཆེ་བ་བཞི་གཅིགས་པ། རོད་སྐམ་ལཱའི་དབུ་རྒྱ་དང་། རྫོན་པ་  
 ལཱ་བཅུ་འདི་དོ་ཤལ་འབྱུང་བ། སྒྲག་ཤམ་ཅན། ཁོ་ཉམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་  
 པ། ཞབས་གཉིས་སྒྲིབ་འཛོམས་པ་ལ་དཔའ་བའི་ཉམས་ཀྱིས་རྒྱུ་  
 བོར་བཞུགས་པ། ཞེས་གསུངས། ཐུགས་ཀའི་རྩྱ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་  
 བསྐྱོམས་པ་དང་འབྲེ་བའི་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དངས་པ་མདུན་གྱི་ནམ་  
 མཁའ་འཇམ། མེ་ཆང་གི་ཤར་ལྟོར་བཞུགས་པ་ལ་རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་  
 སྒྲོས་པའི་ལྷ་མོ་མཆོད་རྩིས་ཐོགས་པ་ནམས་ཀྱིས་མཆོད་དེ་སྤྱིང་གར་  
 བསྐྱུ། རོ་ཞེས་པའི་སྐལ་ཤེས་བུམ་དུ་འབྱུ་བྱུག་པ་ལྟར་དམ་ཡེའི་སྐྱ་  
 ལུས་ཐམས་ཅད་ཉིས་བཅེགས། རྩྱ་ཞེས་པའི་སྐལ་ཤེས་དམ་ཆེག་པའི་  
 སྐྱའི་ཆ་དེ་དང་དེར་ཡེ་ཤེས་པའི་ཆ་དེ་དང་དེ་ཞུགས། བོ་ཞེས་པའི་  
 སྐལ་ཤེས་འོ་རྩྱ་ལྟར་དབྱེར་མེད་དུ་འབྱེས། རོ་ཞེས་པའི་སྐལ་ཤེས་རི་སྤྱིང་  
 སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྐྱུངས་པའི་འཕྲིན་ལས་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་ཐུགས་སེམས་དང་  
 བོས་མཉེས་བཞིན་བཞུགས་པར་བསམ་དགོས་པར་ཡོངས་འཛིན་རིན་  
 བོ་ཆེའི་ཐུག་བཞེས་ལྟར་བདག་གི་སྒྲ་མས་ཡི་གེ་བཞིའི་བར་ཐག་  
 བསྐྱེངས་ནས་བཞོད་པ་ཡིན་པས་སྐྱི་འགྲོའི་མིག་ལྟོས་ཅམ་མ་ཡིན་  
 པར་རང་རང་གིས་ལག་དུ་ལོན་པ་བྱེད་གསུངས། བརྩ་ཀྱ་ལ་རིགས་ལཱ་  
 ཞེས་པ་ཡིན་པས་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་དབང་ལྷ་རིགས་ལཱ་བུམ་པ་  
 ཐོགས་པའི་ནམ་པར་སྤྱན་དངས་ཏེ་མཆོད། རང་གིས་མདུན་གྱི་ལྷ་ལ་

དབང་བསྐྱར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དབང་ལྡེའི་ཞལ་ནས་སྤྲེལ་ས་  
 བརྗོད་དེ་ཚུ་རུབ་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར། ལུས་གང་། དེ་མ་དག །ཚུ་ལྟག་  
 མ་སྤྱི་པོར་འབྱེལ་བ་ལས་རིགས་བདག་མི་བསྐྱོད་པས་དབྱ་བརྒྱན་  
 པར་བསམ། བསྐྱ་ན་ཡེ་ཤེས་པ་དང་དབང་ལྟ་མཉམ་དུ་སྤྱན་བྲངས་ཀྱང་  
 ཆོག། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པའི་མཆོད་པ་དང་ནང་མཆོད་ཡོད་ན་དེ་དང་  
 མེད་ན་རྟོ་རྗེ་ཐལ་མོ་སྐྱར་ལ་ཡིད་ཀྱིས་ལུལ། མི་བསྐྱོད་རྟོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་  
 ཆོག། ཅན། རྟོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་ལུག་འཆལ་ཞེས་པས་བསྐྱོད། ཉིལ་  
 ཅན་པོ་འབྱལ་སྐབ་པའི་ཆོད་ལ་སྤྲེལ་པའི་གཟུགས་བཟོའམ། གང་ལྟར་  
 མེ་ལོང་ངམ་སྐྱོད་དུ་བཞག །འགའ་ཞིག་ལྟག་མ་ཕྱིར་ལེན་པ་མི་ལེགས་  
 པས་སྤྲེལ་པ་ལྟག་མེད་དུ་འདག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གང་བཤམས་པ་  
 ཐམས་ཅད་འབྱལ་འབྱེལ་ལྟག་ན་མཉམ་དུ་སྤྱག་པ་ལྟ་ལ་མ་གྲུས་པར་  
 འགྱུར་བ་དང་། དེ་འབྲེལ་ས་པོན་འཛོམས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་དུས་བཙ་  
 ཀྱང་ཨེ་ཆགས་ཤེས་དགའ། མར་དང་ཉིལ་བསྐྱེས་ནས་སྤྲེལ་པའི་  
 གཟུགས་བཟོའམ། མེ་ལོང་སྤྱིང་དུ་ཉིལ་ཁོ་ནས་བཟོ་བའང་ཡོད། དེ་  
 ཉིད་སྤྲོ་སྤྱོར་བཟུང་ལ། རྟོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་དང་། བཏུ་ཆེན་ཆོས་རྒྱན་གྱི་  
 གསུང་ལྟར་རང་གི་རྒྱུང་མཐིལ་དུ་རྒྱུང་དཀྱིལ་གསལ་འདེབས་པའམ།  
 ཡིག་རྒྱུང་ལྟར་གསང་གནས་སུ་ཡོ་ལས་རྒྱུང་དཀྱིལ་སྤྱོད་པོ་གཞུའི་  
 དབྱིབས་ཅན། ལྟེ་བར་རྩི་ལས་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་སྤྱ་གསུམ་

པ། སྒྲིབ་གར་མི་ཤིག་ས་པའི་ཐིག་ལེ་རྒྱུང་དང་བཅས་པའི་སྒྲིབ་ཅམ་དུ་  
 ཐིག་སྒྲིབ་ཀྱི་ངོ་བོ་པི་ནག་པོ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་ནག་པོ་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་  
 ལུ་ལུས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བར་གསུམ་ཀྱི་ཅ་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་བྱུང་བར་  
 འཕྲོས། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་ཐིག་སྒྲིབ་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆག་  
 སོགས་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་  
 པའི་ཉེས་ལྷུང་རི་སྒྲིབ་ཡོད་པ་དང་ནད་གདོན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་འོད་  
 ཟེར་ནག་པོའི་རྣམ་པར་བསྐྱུས་ནས་པི་ལ་ཐིམ། གསང་གནས་ཀྱི་རྒྱུང་  
 གིས་ལྷེ་བའི་མེ་གདུང་བས་ཐིག་སྒྲིབ་གདོན་བགལས་ཐམས་ཅད་  
 འདུས་པའི་པི་དེ་ནག་ན་ར་ར་མཁྱིན་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་སྒྲིབ་ཅེར་སྒྲིབས་  
 པ་ན་ཐིག་པ་རུ་ཅན་ཀྱི་རྣམ་པར་གྱུར་པ་རྒྱུང་ཕྱིར་རྒྱུ་བ་དང་མཉམ་དུ་  
 ཐོན་ནས་ཉིལ་རྣམས་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་སྟེ་འབྲུལ་བའོ། ཐིམ་པས་  
 ཉིལ་རེ་རེ་འང་ངོ་བོ་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་ཐིག་སྒྲིབ་དང་། རྣམ་  
 པ་ཐིག་པ་རུ་ཅན་མི་སྐྱུག་པའི་རྣམ་པར་བསམ་སྟེ་ཞལ་དུ་ལུལ་བས་  
 ཐུགས་རྒྱུད་ཐག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་དམ་པས་ཆོམ་པར་བསམ། མཐེབ་  
 མཐུབ་སམ། མཐེབ་སྒྲིབ་སྐྱུར་བ་དགར་གཟར་སྐྱུག་ཏུ་མོས་ཀྱང་རུང་  
 ལ་ཉིལ་སྒྲངས་ཉེ་རྒྱུང་ཕྱིར་བྱས་ལ་ནད་དུ་བསྐྱོར་ནས་ལུལ། རོ་མ་འོག་  
 རྒྱོ་ནས་མར་ཐོན་པ་མེས་བསྐྱེད་པས་ཐལ་བའི་མིང་ཅམ་ཡང་མེད་པ་  
 བཟོས་མོང་སྐྱམ་དུ་སྐྱགས་དང་བདག་གིས་ཆེ་རབས་འཁོར་བ་ཐོག་

མེད་ནས་བསགས་པའི་སྒྲིག་སྒྲིབ་དམ་ཆེག་ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་  
 ལྟོ་ཀྱ་རུ་ཡེ་སྒྲུ། ཞེས་པའི་སྒྲེལ་ཆེག་དང་བཅས་བཟོད། སེམས་  
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཀྱང་སྒྲིང་གའི་པོ་ལ་བསྐྱབ་པའམ། བྱེད་  
 ཐོན་པའི་གཞུགས་ལ་བསྐྱས་ནས་ཐུལ་བས་དེ་དག་གི་སྒྲིག་སྒྲིབ་  
 སྐྱངས་ནས་རྩོགས་བྱང་ལ་བཀོད་བར་བསམ། སྒྲགས་དོན། ཨོྱ་ཁྱི་ཨ་  
 ཨྱ་མ་གསུམ་གྱིས་དོ་རྩེ་གསུམ་མཆོན་ཚུལ་བཞུགས་བཟོད་པས་ཅེ་མོ་  
 ལྟར་པན་ཡོན་བདུན་འཛོལ། བཟོ་རྒྱ་ཀ་དོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ། ཁ་ཁ་གསོལ་  
 གསོལ་ལམ་ཐོ་ཐོ། ཁྱ་ཉི་ཁྱ་ཉི་གསོལ་ཞེག་གམ་ཐོ་ཞེག་གམ་ཐ་རུ་  
 ཆུག་གཉིས། སར་སྤྱ་པོ་སྒྲིག་པ་དང་སྒྲིག་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཐམས་  
 ཅད། ད་ཉ་ན་སྒྲེག་། ལྷ་སྒྲི་ཀྱ་རུ་ཐལ་བར་མཛོད། རྩྱ་རྩྱ་བདེ་སྒྲིང་དབྱེར་  
 མེད་ཀྱི་ས་བོན། བཅ་པཅ་དན་སོང་གསུམ་དུ་འཕེན་པའི་སྒྲིབ་པ་ཁོས་  
 ཤེག། སྒྲུ་གཞི་ཚུགས་ཞེས་པའམ་ལེགས་པ་སྒྲིན། ཞེས་པའོ། ཀུན་  
 དེག་རྒྱུ་ཆེན་ལས། རྩྱ་ཁི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཉ་དང་མ། དབྱངས་ཀྱི་ཨྱ་  
 གསུམ་ཆོགས་པ་ལས་བྱང་བས་ཨོྱ་དང་རྩྱ་གི་ཐེག་ལེ་རར་འཕོད་པ་ཁི་  
 སྒྲགས་བདུ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བས་མ་དག་པའོ། གསུངས་ལ།  
 དོན་ཁི་ངས་ཆེག་གིས་ཚུལ་གྱིས་ཨྱ་ཕྱིས་ནས་ཉ་ན་ཉི་འཛོམས་བྱེད་  
 ལ་འབྱུག་པས་སྒྲགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་ཐབས་ཀྱིས་སྒྲག་བསྐལ་བ་དང་མ་  
 རུངས་པ་ཐམས་ཅད་གཞོམ་པ་སྟེ། ཅེ་མོར། ཡི་གེ་རྩྱ་ཁི་ཅེ་ཡིན་



བརྗོད། སྤྱག་བསྐྱེད་འཆོས་ཤིང་འཛོམས་པར་བྱེད། སྤིང་པའི་ཞགས་  
 པ་གཙོད་བྱེད་ཅིང་། གདུག་པ་སྤངས་ཤིང་གསོད་བྱེད་པའི། རྩི་ནི་  
 མཆོག་ཏུ་བྲན་པར་བྱ། ཞེས་སོ། བཤེད་ཆེན་གསུང་དུ་རྩྱུ་རྩྱུ་པར་པར་  
 ཅེས་པ་མེད། མཐར་མཆོད་བསྟོད་དང་ཡིག་བརྒྱ་བརྗོད། ཡེ་ཤེས་པ་  
 རང་བཞིན་གྱི་གནས་སུ་གཤེགས། དམ་ཆོག་པ་ཐབ་དང་བཅས་པ་མེ་  
 འབར་བའི་རྣམ་པར་བསམ་ལ་རྟོ་རྟེ་མེད་པུག་རྒྱ་བྱ། མེ་མ་ཤི་བར་  
 འཛོག་པའི་ཡོང་མེད་ན་འོ་མ་སོགས་གྱིས་གཞིལ། མཆོམས་ལྟ་བུའི་  
 སྐབས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མི་འདོར་བར་ནང་དུ་བསགས་ནས་འཛོག །སྐབས་  
 གཞན་དུ་ཚུ་ལ་བསྐྱར་བ་དང་། རྒྱང་ལ་འཕྱར་བ་དང་། ས་གཙང་སར་  
 སྐྱེལ་བ་གང་བདེ་བྱ། ཕུག་ཁྱིད་བྱེད་ན་སྤྲོ་མ་རང་གིས་སྤྱིན་སྤེག་ཆར་  
 གཅིག་གཏོང་བའི་སྟོལ་ཡོད། འདིའི་ཞལ་ཤེས་གྱི་རིགས་སྤྱོད་ཆད་ཡི་  
 གེར་འཁོད་པ་མི་སྤང་ཞེས་བཤེད་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་གསུངས།  
 འདི་ཉིད་སྤྲིག་ལྟར་སྤྱི་དང་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆག་སྤྱོད་བ་ལ་རྒྱད་དང་  
 བྱུང་ཆེན་དུ་མ་དང་། རྟེན་གསུང་དུ་ཡང་བསྐྱགས་བརྗོད་ཆེ་ཞིང་། རྟེ་  
 ཡབ་སྐུ་ས་སོགས་དཔལ་ལྷན་སྤྲིང་རྒྱད་དང་དབེན་ས་སྤྱན་བརྒྱད་གྱི་  
 དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་གྱིས་བྱུགས་དམ་དུ་མཛད། བྱུང་བར་སྤྱིན་གྲོལ་  
 དག་དབང་འཕྲིན་ལས་ལྷན་བྱུང་བ་ཁོང་གྲ་རྒྱ་གི་དུས་བཤེད་ཆེན་མོ་  
 བཟང་ཆོས་རྒྱན་ལ་སྤྱི་བརྟག་ཞུས་པར། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྤྱི་གསུངས།

སྒྲིས་དག་འདུན་གྱི་དགོར་ལ་འཛེམ་བག་དང་བཅས་ཏར་གདོང་  
 ཁམས་ཚན་དག་ཀྱང་བཞུགས། དེའི་རྗེས་སྤྲང་ཡང་བཤ་ཆེན་དེ་ཉིད་  
 ལ་མིང་འདི་ཟེར་བའི་གྲ་བ་སྒྲི་མར་གར་སྒྲེ་ཞེས་ཡི་གེ་ཕུལ་བར།  
 དཔྱུལ་བར་སྒྲེ་ཞེས་ལན་གནང་། དེའི་སྤྲིག་སྦྱོང་དུ་ཟ་བྱེད་མཁའ་འགྲོའི་  
 སྒྲིན་སྟེག་ཆར་མང་པོ་བསྐྱབས་ནས་ཡང་ཞུས་པས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྒྲེ་  
 བར་ལུང་བསྟན་པ་དང་། སྦྱོང་རྒྱད་ལས། སྒྲིན་སྟེག་བྲས་པར་གྱུར་ན་  
 བློ་དཔྱུལ་བ་ཆེན་པོར་སྒྲེ་བ་ཡི། སྤྲིག་པ་དེ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར།  
 ཞེས་དང་། སྒྲིན་སྟེག་མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་ན། གདོན་མི་ཟ་བར་  
 བདེ་འགོར་སྒྲེ། ཞེས་ཟ་བྱེད་མཁའ་འགྲོའི་སྒྲིན་སྟེག་གི་སྒྲོ་ནས་སྤྲིག་  
 པ་སྦྱང་བའི་པན་ཡོན་གསུངས་པ་ལྟར་འདི་འདྲ་བའི་སྤྲིག་སྦྱོང་གནང་  
 དུ་འགོ་བ་རེ་ལ་བཞེན་པ་གསུ་ཆེད། འདིར་འབད་དག་བའི་གཟི་བཞིན་  
 ཀྱིས། སྤྲིག་ལྟར་ཐུན་པའི་དབྱང་བཅོམ་སྟེ། ལྷ་མེད་སྤྲང་བ་དམ་པའི་  
 གཏེར། ལུས་ཅན་བརྗོད་དཔལ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་ཟ་བྱེད་འོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་སྒྲིན་  
 སྟེག་གི་ཁྲིད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་སྤྲིག་ལྟར་ཐུན་པེལ་ཅེས་བྲ་བ་འདི་ཡང་རྗེ་བཙུན་ལྷ་མ་དམ་པ་ཡང་  
 དག་པའི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉི་མའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ལས་འདིའི་ཟབ་ཁྲིད་མཛོས་  
 པའི་སྐབས། བཙུན་གཞུགས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས་རང་གི་བན་གསོར་བཀོད་པའོ། །

## ༥ བསྐྱོད་སྒྲུབ།

ར་མོ་ཆེ་པོ་ད་མེད་རྒྱལ་བ་སྐྱོན་འགྲོའི་ཁྱིད་ཡིག་ཉེར་མཁོ་ཕྱོགས་  
བསྐྱུས་དཔར་གསར་སྐྱོན་གྱི་རྒྱ་འགྲོའི་མཐུན་འགྱུར་གནང་མཁན་  
དད་སྟོབས་ལྷག་བསམ་མཚུངས་མེད་དགོ་བཤེས་ཕྱགས་རམས་བ་  
བཟུ་ཤིན་ཕུན་ཆོགས་མཆོག་དང་། དད་ལྡན་ 潘宗微 PAN Chung  
hui དང་། 潘尚柏 Pan Shan pao གཉིས་ནས་དཔར་སྐྱོན་ཆེད་  
ཞལ་འདེབས་གནང་བ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་རྣམ་དཀར་  
དགོ་བའི་རྩ་བ་ཇི་སྟེད་བསགས་བ་དེས། བསྐྱུན་བ་རྒྱས་ཤིང་འགྲོ་བ་  
བདེ་བ། ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་ཐེག་མཆོག་དགོ་བའི་བཤེས་གྱིས་རྗེས་སུ་  
བཟུང་སྟེ་ས་ལམ་གྱི་བསྐྱོད་བ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། རྣམ་མཁུན་རྒྱལ་བའི་  
གོ་འཕང་སྐྱུར་དུ་འཛོལ་བའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག །

རྣམ་དཀར་དགོ་འདིས་བདག་གཞན་འབྲེལ་ཐོགས་ཀྱན།།

དལ་འགྲོར་རྟེན་ཐོབ་གསེར་མདོག་བསྐྱུན་བ་དང་།།

མི་འབྲལ་དམ་བའི་བཤེས་གྱིས་རྗེས་བཟུང་ནས།།

སྐྱུ་བཞིའི་རྒྱལ་ས་སྐྱུར་དུ་རེག་གྱུར་ཅིག །

## ༥ དབར་བྱང་སྒྲིན་ཆིག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།  
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབས་སྐྱང་།  
ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲག་གསུམ་གྱི།  
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི།

དབར་དུ་བསྐྱལ་བའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས།  
ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྒྲོང་ཐག་བརྒྱ།  
གདངས་ཉི་རྒྱུད་ལྗེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།  
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འབྲེན་ལྟ་སེང་གའི་རིང་ལུགས་སྒྲོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་བ་སོགས་འཕམ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། བར་བསྐྱལ་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དབར་དུ་བསྐྱལ་དང་བསྐྱལ་འགྱུར་གང་ལའང་སྐར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟོའི་སྒྲོན་ཆོག་ཏུ་ལྟའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྒྲུབ་དག་དབང་སྒྲོ་བཟང་བསྐྱལ་འབྲེན་རྒྱ་མཚོས་སྐར་བའོ། །

# དཔེ་ཆ་ལོ་ཕྱེ་ལྷན་ལྟུགས་༣༣།

ཕྱི་ཁྱབ་སློབ་སྟོན་པ།

ཕྱི་ཁྱབ་འགན་ཁུར་པ།

ལག་བསྟར་ལྷ་སྟོན་པ།

ལྷ་སྟོན་ལས་རོགས།

དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་མཁས་གྲུབ་ལོར་བཟང་།

དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་སློབ་ཐང་ལྷ་སྟོན་པ།

ཆངས་ཆང་བསྟན་འཛིན་རབ་བཏན།

དགེ་བཤེས་འཇམ་གཅེས།

དཔར་བསྐྱར་དང་དཔར་གཞི་སྟོན་མཁན།

མཐུན་འགྱུར་གནང་མཁན།

དཔར་ཁང་།

དཔར་ཐངས་དང་པོ།

དཔར་གངས།

དེབ་ཆད།

ཡིག་གཟུགས།

ཡིག་གངས།

མཉེན་ཆས།

ཁྱུང་པ།

ཕྱི་ཁྱེད་པེ་ཕྱེད་པ།

ཁྱུང་ཕྱི་ཁྱེད་པེ་ཕྱེད་པ།

ཁྱུང་ཕྱི་ཁྱེད་པེ་ཕྱེད་པ།

དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་བཟང་པོས་བྱས་ཆོགས།

ལོར་བཟང་གི་ལྷ་སྟོན་པའི་ལས་པ།

ཕྱི་ཁྱེད་ ༡༠༡༡

༡-༡༠༠༠

13.97 cm x 21.59 cm

ཁྱུང་ཕྱི་ཁྱེད་པེ་ཕྱེད་པའི་ལས་པའི་ལས་པའི་ལས་པ།

༡༡༡༠༠༠

Adobe InDesign CS3

ལྷ་ས་ལེགས།

ལོ་ལྷན་པ།

༢༠༡༡ ༩༩ ༩༩ ༩༩ ༩༩ ༩༩ ༩༩ ༩༩ ༩༩ ༩༩

